सप्तमं कुसुमम्

# SAMAVEDAPADAPATHA

# सामवेदपदपाठः




Edited by

**Dr. Girijaprasad Shadangi**

Assistant Professor in Samaveda

Sri Venkateswara Vedic University

Tirupati

**2016**

# SAMAVEDAPADAPATHA

सप्तमं कुसुमम्

# सामवेदपदपाठः
# SAMVEDAPADAPATHA

(स्तोभसहितपूर्वार्चिक-उत्तरार्चिकपदपाठः)

**प्रियमेधा ऋषयः।।**
( ऋषि बुद्धिप्रिय व्यक्ति होते है )

सम्पादकः
डॉ गिरिजाप्रसाद षडङ्गी
प्रवाचकः
श्रीवेङ्कटेश्वर वेदविश्वविद्यालयः
तिरुपति

# सामवेदपदपाठः

# *SAMVEDAPADAPATHA*

*(Purvarchika-Uttararchika Padapatha with Stobha)*

ते पूतासो विपश्चितः।।
( विद्वान् पवित्रात्मा होते है )

*Edited by*

*Dr GIRIJAPRASAD SHADANGI*
*SRI VENKATESWARA VEDIC UNIVERSITY*
*TIRUPATI*

Published by:
Dr Girijaprasad Shadangi
Assistant Professor of Samaveda
Alipiri Chandragiri By Pass road
Tirupati-517502
Andhrapradesh (India)
Email- gpshadangi@gmail.com
Mobile: 9951051209

First Edition: 2016

Pages: 472

Copies: 500

Price: 750/-



**ISBN**- 978- 93-5267-194-6

Paper & Size: 80 GSM - 1/8 Demmy

Binding: Case Type

Cover page: 130 GSM Art paper

Printed by: Prajasakti Press, Tirupati




बैङ्गलूरनिवासिनः

कौशिकगोत्रोत्पन्नस्य

कीर्तिशेषस्य

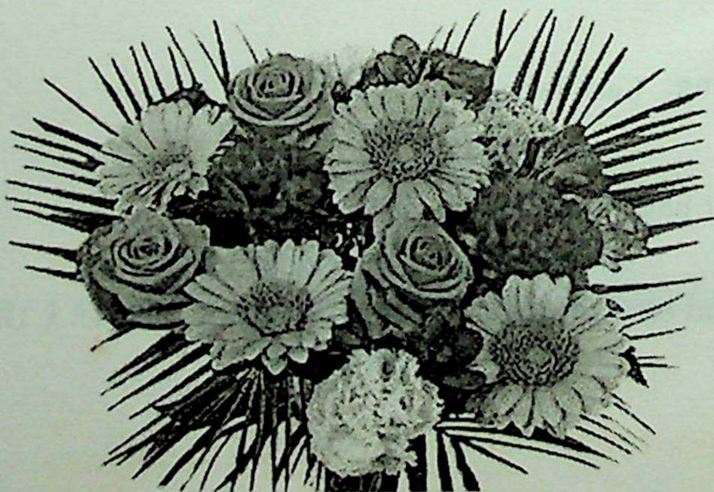
सामशाखाध्यायिनः

पत्नी रुक्मिणी सहितस्य अश्वत्थनारायण राव

महोदयस्य

पुण्यस्मरणार्थं

पुस्तकमिदं लोकाय समर्प्यते



# विषयानुक्रमणिका

# भूमिका

प्राचीनभारतीय वैदिकवाङ्मये सामवेदः सहस्रशाखात्मकः इति प्रसिद्धिः। तत्तु शतपथब्राह्मणे "साम वै सहस्रवर्त्मनि" (1.5.1.42), षड्विंशब्राह्मणे (1.6) "सहस्रवर्त्मा सामवेदः" इति महाभारते (1.1.1) कूर्मपुराणे (1.52.20), अग्निपुराणे (15.28-29), "सामवेदस्य किल सहस्रभेदा आसीदनध्यायेष्वधीयानास्ते शतक्रतुवज्रेणाभिहताः प्रणष्टाः" इति चरणव्यूहे वर्णिताः। सहस्रशाखात्वेन विराजमानः कालान्तरेण त्रयोदशधा आसीदिति ज्ञायते । त्रयोदशसामगाचार्याणां नामान्तरेण त्रयोदशशाखायाः निदर्शनमात्र ज्ञायते । तत्र जैमिनीयगृह्यसूत्रे सामैव पूर्वाभिः षड्भिः पूर्वं तर्पयेदाचार्यमाचार्यांश्च "जैमिनितलवकारं सात्यमुग्रं राणायनिं दुर्वाससं च भागुरिं गौरण्डियं गौल्गुलविं भगवन्तमौपमन्यवं काराण्डिं सावर्णिः गार्ग्यं वार्षगण्यं दैवन्त्यमित्येतांस्त्रयोदश" (1.14) । तत्र चरणव्यूहे -"राणायनी सात्यमुग्री दुर्वासा अथ भागुरिः। भारुण्डो गौल्गुलवीर्भगवानौपमन्यवः।। दारासो गार्ग्य सावर्णी वार्षगण्यश्च ते दश। कुथुमिः शालिहोत्रश्च जैमिनीयश्च त्रयोदश" इति वर्णितम्। इतोपि ऋक्तन्त्रे "वं नैगिरुस्थे" इत्यनेन सूत्रेण नैगिशाखायाः उपलब्धिः ज्ञायते।

परन्तु इदानीं केवलशास्त्रान्तरेण वेदशाखायाः समुपलब्धिः दरीदृश्यते। न तु वास्तविकी । कालान्तरेण प्रनष्टाः स्युः। एषां मध्ये शाखात्रयं विद्यमानं दृश्यते। सा तु कौथुम,राणायनी, जैमिनीति। अत्र तु काशीपाठः, गुर्जरपाठः, ताम्रपर्णीपाठः, द्रविडपाठः, कर्णाटकपाठः, उत्तरपाठः, आन्ध्रपाठः, साप्रदायिकपाठः, लाक्षणिकपाठः इत्यादि रूपेण नैके पाठभेदाः प्रचलने सन्ति। नारदीयशिक्षायां तु उत्कला कोशमित्याहुः इत्यतः उत्कलीयपाठपरम्परा, तथा गुर्जरनारीणां तक्राँ इति उच्चारणस्योदाहरणमाध्यमेन गुर्जरपरम्परा अपि

प्रसिद्धा प्रतीयते। एते सर्वेपि देशेस्माकं भिन्नभिन्न पाठपरम्परा-माध्यमेन सामपरम्परां रक्षन्तः सन्ति।

"गीतिषु सामाख्या" इति जैमिनीयवचनाज्ज्ञायते यत् गानात्मकः सामवेद इति। अत्र गानात्मकाः एव मन्त्राः भवन्ति इति। सत्यम्, सामात्मके शरीरे अस्थिमांसादीनामप्यावश्यकं भवति खलु ? साम्नः स्वरूपं वर्णितं सामविधाने ब्राह्मणे - "तस्य ह वा एतस्य साम्नः ऋगेवास्थीनि स्वरो मांसानि स्तोभा लोमानि" इति (1.1.10)। सामात्मके शरीरे अस्थिभूताः ऋचः एव । तत्रैव अग्रे – "वाग्वाव साम्नः प्रतिष्ठा । यद्वेतद्वागित्यृगेव सा ऋचि साम प्रतिष्ठितम्" इति च (1.1.12) तथा तस्मादृच्यध्यूढं साम गीयते इति छान्दोग्योपनिषत् वचनाच्च साम्नामस्थिभूताः ऋचः एव, साम्नः प्रतिष्ठाभूताश्च ऋचः एवेति ज्ञायते।

"सामवेदः पदान्तः स्यात्" इति वचनात् सामवेदाध्ययनं पदपाठान्तं भवति। पदाध्ययनेन ऋचां पदविभागो ज्ञायते। एवं ऋचामध्ययनमपि प्राधान्यमेव। ऋचां स्वरसन्धि इत्यादि विषयाणां परिज्ञानाय अनेके लक्षणग्रन्थाः ये सन्ति ते सर्वे सामवेदीया एव। यतः एषु लक्षणग्रन्थेषु यानि लक्षणानि प्रदर्शितानि तानि सर्वाणि ऋग्वेदे यजुर्वेदे वा नाश्रियन्ते।

यथा सामगाने गायत्रविधानं, ऋक्तन्त्रविवृत्तिः, सामतन्त्रं, सामतन्त्रप्रकाशिका, अक्षरतन्त्रं, सामतन्त्रपोतं, पुष्पसूत्रं, फुल्लपोतं, स्तोभानुसंहारः, मात्रालक्षणं, प्रकृतिसामछलाक्षरं, छलप्रक्रिया, सामप्रकाशनं, गीतिकल्पं तथा आर्षेयदीपिकादयो लक्षणग्रन्थाः सन्ति तथैव ऋग्विज्ञानेऽपि ऋक्तन्त्रं, सामवेद सप्तलक्षणं, मात्रालक्षणं, आर्चिकलक्षणं, छलाक्षरकारिका, नारदीयशिक्षा, गौतमीयशिक्षा,

लोमशीशिक्षादयो लक्षणग्रन्थाः, पदविज्ञाने अवग्रहसूत्रं, हितवाक्यं, पदछलाक्षरं आदि लक्षणग्रन्थाश्च विद्यन्ते। अतः सामवेदे गानवत् ऋचामध्ययनमपि सलक्षणमस्ति। अतः ऋग्लक्षणग्रन्थानां विषये किञ्चिदवलोक्यते चेदप्रस्तुतं न स्यादिति धिया स्थूलतया प्रकाश्यते।

**ऋक्तन्त्रम्-**

पूर्वार्चिकानामुत्तरार्चिकानां च लक्षणं विधीयते। अस्मिन् ग्रन्थे पञ्चप्रपाठकाः सन्ति। प्रथमप्रपाठके खण्डचतुष्टयं विद्यते। द्वितीयप्रपाठकादारभ्य दशकेन विभागः कृतः। द्वितीये षट्, तृतीये अष्टौ, चतुर्थे पञ्चमे च सप्तदशकाः सन्ति। आहत्य द्वात्रिंशत् खण्डाश्च भवन्ति। 286 सूत्राणि सन्ति। प्रथमे अक्षराणामुत्पत्तिस्थानानि, तेषामुच्चारणप्रकारः, स्वरूपं च प्रतिपादितम्। द्वितीये अक्षराणां स्थानं, मात्रादयश्च निरूपिताः। तृतीये- अक्षराणां संहिता, सन्निकर्षः, विकाराः बोधिताः। चतुर्थे - विसर्गस्य सकारः लोपश्च, अन्यस्य वर्णस्य वर्णान्तरत्वापत्तिश्च सूचिता। पञ्चमे - अक्षराणां दीर्घीभावः, द्वित्वं, मूर्धन्यभावः इत्यादयो विषयाः निरूपिताः सन्ति।

**लघुऋक्तन्त्रसंग्रहः-**

ऋक्तन्त्रस्थात् विषयान् श्लोकरूपेण विवृणोति।

"दीर्घास्तु संहिताकाले अचोव्यञ्जनपूर्वकाः।
पदकाले प्रपद्यन्ते ह्रस्वतां ये ब्रवीमि तान्।।
अच्छा रक्षा श्रुधीरास्वा वहा एह्यूषु युँक्ष्व तु।
अद्या शग्ध्यूष्वाजुहोता तिष्ठा ऊषु सपर्यता।।" इत्यादि

संहितायां दीर्घाक्षराणां पदकाले ह्रस्वत्वं (रक्षाणः = रक्ष - नः), पुनः संहितायां ह्रस्वाक्षराणां पदकाले दीर्घत्वं (मह्नऋते = मह्ना - ऋते), ह्रस्वत्वदीर्घत्वे- आभरास्मभ्यं = आभर- अस्मभ्यम्, रथ्ये यथाजौ =

यथा आजौ, वर्मीव = वर्मी इव, मधूदकं = मधु उदकमित्यादि सवर्णदीर्घम्, अपादुशिप्प्र्यन्धसः = शिप्री अन्धसः इति यण्, जनितेन्द्रस्य = जनिता इन्द्रस्य इति गुणः, भानवेऽर्चा = भानवे अर्चा इति पूर्वरुपं, रोदसी उभे रोदसी उभे इति प्रगृह्यं, परीतोषिञ्चत परि इतः सिञ्चत इति ओत्वमित्यादयः निरुपिताः सन्ति।।

**सामवेदसप्तलक्षणम्-**

अत्र सप्तप्रकराणानि 138 श्लोकाः सन्ति। अस्मिन् ग्रन्थे विसर्गस्य लोपालोपौ-

"आकारः प्लुतपूर्वो यो घोषवद्व्यञ्जनोत्तरः.
शसकारपरश्चैव विसर्गस्स तु लुप्यते।।
संहितायामृचां तानि पदान्यत्र विवृण्महे।।"

अग्न इत्थेतरा गिरः = इतराः गिरः, विदा गाधं = विदाः गाधं, पदपाठे विसर्गः संहितायां विसर्गलोपश्च इति शमनसञ्ज्ञा, नकारस्य विकारात्मकरङ्गो द्विविधः स्वरपरो व्यञ्जनपरश्चेति (कलशान् अचिक्रदत् - कलशाँ अचिक्रदत्, दाशिवान् वोचे - दाशिवाँ वोचे)।

"एकारैकारवर्णौ यौ संहितायां विकारिणौ।
तदन्तानि विलङ्घ्यानि उच्यन्ते वेदवित्तमैः।।"

एकारैकारान्तानि पदानि विलङ्घ्यानि अ आ आपद्येते ( अग्ने + आयाहि = अग्न आयाहि, वन्दध्यै + अग्निं= वन्दध्या अग्निं ), नकारतकारान्तयोः सन्धिविधिः यथा आसन् नः आसन्नः, पात्रं महान् महीभिः महान्महीभिः, सनात् अग्ने सनादग्ने, यत् मातृः यन्मातृः, तत् चित् तच्चित्, उत् नयामि उन्नयामि इत्यादि।

"ओदेदवर्णसञ्छन्नं संहितायां पदादिगम्।
अवर्णं ज्ञातुमस्माभिः इदं शास्त्रं प्रणीयते।।"

युध्यः अस्माकं युध्योऽस्माकम्, अस्यानवेसि असि आनवे, दोषो आगात् दोषा उ आ अगात्, आभरः आ अभरः इत्यादिषु संहितायां ओत् एत् अवर्णैः सञ्छन्नोऽस्ति परं पदकाले प्रत्येकं श्रूयते इति अवर्णज्ञानं, अनिङ्ग्यं अनवग्रहं नाम अवग्रह (वेष्टनपद) रहितानां ऋचां संग्रहः कृतो विद्यते।।

**मात्रालक्षणम्-**

अत्र खण्डत्रयं षट्पञ्चाशत् सूत्राणि सन्ति। अत्र अणुमात्रा, मात्रा, दीर्घं, प्लुतं, वृद्धं चेति मात्रालक्षणं-

"ह्रस्वं द्विमात्रसंयुक्तं प्लुतमाहुर्मनीषिणः।
दीर्घं तु मात्रासंयोगात् वृद्धमित्यभिधीयते।।"

द्रुता- मध्यमा- विलम्बिता चेति वृत्तिस्त्रिविधा इत्यादि ऋचामपि सम्बन्द्धानां सूचयित्वा ततः आरोहावरोहौ, स्वरातिक्रमः, पञ्चविध-कर्षणं, त्रिविधः स्वारः, स्वरितविनतप्रणतउत्स्वरिताभिगीतादीनां लक्षणं तेषां मात्रादि सामसम्बन्द्धाः विषयाः च विवृताः।।

**आर्चिकलक्षणम्-**

ऋचां स्वराश्चत्वारः ते च उदात्तानुदात्तस्वरितप्रचयसञ्ज्ञकाः, अनुदात्तात् परः पूर्वो वा उदात्तस्वरः तमुदात्तं "1"इति, अनुदात्तं 3 इति, स्वरितं "2" इति अङ्कद्वारा निर्दिशति। स्वराणां हस्तेन निर्देशनप्रकारः उदात्तमङ्गुष्ठेन, अनुदात्तं मध्यमायाः मध्यरेखायाः, स्वरितं तर्जनीमध्य-रेखाया, स्वरितात्परः प्रचयः, शिवकोदात्तनिरूपणं - अनुदात्तयोर्मध्ये

उदात्तस्वरे अक्षरे चेत् तत् शिवकोदात्तं तं शिवकोदात्तं सङ्कोच्य मध्यमां किञ्चिदुदात्ते तर्जनीं स्पृशेत् इति शिवकोदात्तस्य हस्तेन निर्देशन प्रकारः चास्ति।।

## आर्चिकछलाक्षरम्-

मन्त्रस्य स्वरादीनां सूचनं येन अक्षरेण क्रियते तदक्षरं छलाक्षरमितिसञ्ज्ञा वर्तते। ऋक्षु स्वरितोदात्तधारिवर्णसंख्यां सूचयति तथा साम्नि दीर्घपदमात्रादीनां संख्यां सूचयति छलाक्षरम्। यथा उदात्तात्परं स्वरितं "2" संख्या ज्ञापयति, स्वरितोत्तरः अनुदात्तात्परं अनेकोदात्तः यत्र तत्र स्वरितस्य गणना भवति। अनुदात्तयोर्मध्ये अनेकोदात्तः यत्र तत्र उदात्तस्य गणना भवति। येषु अक्षरेषु स्वराङ्को न विद्यते पूर्वाक्षरस्वर एव अनुवर्तते तान्यक्षराणि धारिपदेन व्यवह्रियते। स्वरिताक्षरगणनेन या संख्या भवति तस्याः पञ्चशो विभागे शिष्टम् एकं चेत् क, द्वे चेत् च, त्रीणि चेत् ट , चत्वारि चेत् त, पञ्च चेत् प इति अक्षरं जानीयात्। एवमेव उदात्तसंख्यां पञ्चशो विभागे शिष्टम् एकं चेत् वर्गप्रथमं, द्वे चेत् वर्गद्वितीयं, त्रीणि चेत् वर्गतृतीयं, चत्वारि चेत् वर्गचतुर्थं, पञ्च चेत् वर्गपञ्चमाक्षरमिति वेदितव्यम्। धारिसंख्यां दशशो विभज्य शिष्टम् एकं चेत् व्यञ्जनसहितं अ (क् + अ =क )इति, द्वे - का, त्रीणि- कि, चत्वारि -की, पञ्च- कु, षट्-कू,सप्त- के, अष्टौ-कै, नव- को, दश- कौ इति ज्ञातव्यम्। एवं परिगणने कृते नमस्ते अग्न ओजसे इति द्वितीयखण्डे स्वरितानि षट्, उदात्ते द्वे, धार्यः द्विपञ्चाशत्, स्वरिते शिष्टमेकं कवर्गः, उदात्ते द्वे वर्गद्वितीयमिति कवर्गे द्वितीयं ख, धार्यौ द्वे तदा द्वितीयस्वरविशिष्टः ख इत्युक्ते खा इति अक्षरं छलाक्षरं भवति। यदि यस्मिन् खण्डे उदात्तमेव नास्ति तदा स्वरितं परिगणय्य शिष्टं 1- ह, 2- य,3- र,4- ल,5- व इति विजानीयात्। यथा प्रथमे खण्डे स्वरितः दश, उदात्तो नास्ति, तदा स्वरिते पञ्चशिष्टाः तदा

वकारः, धार्यः 37 सप्तमस्वरं ए ( व् + ए = वे ) इति ज्ञातव्यम्। एवं छलाक्षरलक्षणं विद्यते।।

**अवग्रहसूत्रम्-**

अवगृह्यं नाम आर्चिकानां पदपाठे यादृशं पदं विभक्तं सत् आवर्त्यते तत्। तादृशमवगृह्यं पदं निर्णीयते। पदविभागे यस्य चतुरक्षरादिकं पदं, पञ्चाक्षराणि तदधिकानि वा सन्ति तत्पदमवगृह्यते

3 1 2   3 2   3   3 1 2   3 2   3   1 2 0

इति। हव्यदातये = हव्य - दातये। विश्ववेदसम् = विश्व - वेदसम्। नर्या

1 2 0   3   1 2 0   1 2 0   3

पसम् = नर्य - अपसम्। दध्याशिरः = दधि - आशिरः।।

**हितवाक्यम्-**

एकैकस्यां ऋचि अवग्रहपदानि कति इति अकाराद्यक्षर - निर्देशेन सूचयति। अकारे पञ्च एको वा आकारे द्वौ षडेव वा। इवर्णे सप्त वा त्रिर्वा उवर्णे चतुरष्ट वा। ए ऐ ओ औ तु इत्येते विज्ञेया अनवग्रहाः। "धर्मोपादानं सन्तोषः श्रेष्ठः" इति प्रथमवाक्यम्। अत्र ध इत्यत्र अकारो गृह्यते तेन प्रथम ऋचि (अग्न आयाहि) एकं(वेष्टनपदं) अवग्रहपदमस्तीति ज्ञातव्यम्। तच्च हव्यदातये। अस्मिन् वाक्ये दशाक्षराणि सन्ति तानि प्रथमाध्याये प्रथमखण्डस्य दशानामृचां क्रमेण अवग्रहसूचकानि सन्ति। द्वितीयाक्षरे र्मो इत्यत्र ओकारः श्रूयते तस्मात् द्वितीयायामृचि अवग्रहपदं नास्तीति ज्ञातव्यम्।।

प्रस्तुतग्रन्थं तावत् सामवेदपूर्वार्चिकपदपाठः। अत्र पदपाठार्थं प्रयुज्यमाणः भिन्न भिन्न स्वराणामाधारीकृत्य पदपाठस्वरविशेषं विवेच्यते। आर्चिकपाठे यत् स्वरितं पदपाठे तत् स्थाने आद्युदात्तम्। उदात्तस्थाने अवग्रहम्। धारिस्थाने पदं च गणनीयम् इति निर्दिशति।।

आर्चिकपदपाठयोः स्वरविपरिणाममधिकृत्य नारदीयशिक्षायां-उक्तम्-

"यदुदात्तमुदात्तं तत् यत्स्वरितं तत्पदे भवति नीचम्।
यन्नीचं नीचमेवतद्यत्प्रचयस्थं तदपि नीचम्।।"ना.शि.2.3.1

संहितायां यत् उदात्तं तदक्षरं पदकालेऽपि उदात्तमेव भवति। यत्स्वरितं संहितायां तत् पदकाले नीचं अनुदात्तं भवति। यत् नीचं अनुदात्तं तत् अनुदात्तमेव भवति। प्रचयस्वरस्थमपि अक्षरं नीचमेव भवति।

2 3 1 2 3 1 2 1 2 0 3 1 2
अग्न आयाहि वीतये इत्यत्र अग्ने - आ - याहि - वीतये अत्र अ-आ इत्यक्षर द्वयमपि आर्चिकपदपाठयोः उदात्तम्। याहि ऋचिस्वरितप्रचयौ पदे अनुदात्तौ। वी एतत् ऋचि पदे च अनुदात्ता इत्युदाहरणानि एवं सर्वत्र ऊह्यम्।।

"अयमग्निस्सुतोमित्रमिदं वयमयावहाः।
प्रियं दूतं घृतं वित्तमभिशब्दश्च नीचतः।।ना.शि.2.3.2

एते नीचादारभ्यन्ते उदाहरणानि-

3 2 3 2 3 2 3 2
अयम् (पू.1.6.6), अग्निः (पू.1.6.6), सुतः (उ.10.6.1), मि
3 2 3 2 3 2 3 2
(पू .1.1.5), इदं (पू. 1.7.3), वयं (पू.2.2.8), अया (पू. 5.7.9), वहाः,
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
प्रियं (पू.1.1.5), दूतं(पू.1.1.3),घृतं (पू. 2.8.3), वित्तं (पू. 4.7.9), अभि (पू. 2.6.4)।। सर्वे समस्वराः अन्तोदात्ताः अधो निर्दिष्टानां पदानां स्थलनिर्देशो यथासंख्यम्।

"अर्केष्वेव सुतेष्वेव यज्ञेषु कलशेषु च।
शतेषु सपवित्रेषु नीचादुच्चार्यते श्रुतिः।।ना.शि.2.3.3

अत्र सप्तम्यन्तपदानि तत्ततप्रकृतिवाचकानि तथा च अर्क सुत इत्यादयः अनुदात्तादारभ्यन्ते इत्यर्थः। नत्वर्केषु इति ग्रहणात्।।

3 2 3 3 2 1 2 0 3 2

उदाहरणानि- अर्कम् - अर्चन्तु (पू.2.5.4), सुते सचा (पू.3.7.5), यज्ञा

3 3 1 2 3 1 2 3 1 2

यज्ञा (पू.1.4.1),कलश (पू.5.10.6), शतहिमाः (पू.4.11.8), पवित्रम् (पू.5.5.12)।।

"हरिवरुणवरेण्येषु धारापुरुषेषु च स्वरतिरेफः।
विश्वानरोनकारश्च शेषानस्वरिता नराः।। ना.शि.2.3.4

3 1 2

हरि इत्यादिषु रेफः स्वरितः, विश्वानर (पू.4.2.5) इत्यत्र नकारश्च

1 2 0 3

स्वरितः। अवशिष्टाः नरशब्दाः न स्वरिताः। हरिं हिन्वन्ति (उ.5.2.6),

1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2

वरुणः मित्रः (पू.2.11.5),वरेण्यम् तत्सवितुः (उ.13.4.3), धारा सुतस्य

1 2 0 3 1 2

(पू.6.2.4), पुरुषः- (पू.6.4.5), विश्वानरस्य - पू.4.2.5, मूर्धानमित्यत्र

3 2

वैश्वानरं इति न स्वरितम्।।

पदानां स्वरनिर्णयं एवमाह -

"अष्टप्रकारं विज्ञेयं पदानां स्वरलक्षणम्।
अन्तोदात्तमाद्युदात्तमुदात्तमनुदात्तन्नीचस्वरितम्।
मध्योदात्तं स्वरितं द्विरुदात्तमित्येता अष्टौ पदसंज्ञाः।।"
ना.शि. 2.7.5,6

पदपाठे पदानां अष्टप्रकारत्वमेव।

उदाहरणानि-

3 2 3 1 2 3 2

अग्निर्वृत्राणि इत्यत्र अग्निः - अन्तोदात्तः।

1 2                1 2
सोमः पवते इत्यत्र सोमः - आद्युदात्तः।

1 2 3 1          2            3
प्रवो यह्वं इत्यत्र प्र - उदात्तः। वः - अनुदात्तः।

2 3 20*     3 20*
बलं न्यूब्ज वीर्य म्- अत्र वीर्यमिति - नीचस्वरितम्

2 3 1 2      3 1 2         3 1 2
अग्न आयाहि वीतये अत्र वीतये - मध्योदात्तम्।

20 3क 20*       20*
भूर्भुवः स्वः अत्र स्वः - स्वरितम्।

2 3 1 2          2 1
वनस्पतिः अत्र व स्प इति द्वे उदात्ते अतः द्विरुदात्तं पदम्।

एवं द्रष्टव्यानि।।

अस्मिन्ग्रन्थे उपयुज्यमानः स्वरसङ्केतमधिकृत्य किञ्चित्-

0 - अनेन दीर्घम्

20 - अनेन दीर्घस्वरितम्

20*- अनेन जात्यादि सप्तविधस्वरितस्य ज्ञापकम्

**प्रस्तुतसंस्करणस्यावश्यकता-**

सम्प्रति भारतवर्षे बहुत्र विविधाः अध्ययनपरम्पराः दृश्यन्ते। तत्र तत्र परिणताः सामगाः विद्वांसश्च विद्यन्ते। तत्र केषाञ्चन मूर्धन्यप्रायः विदुषां भूरिप्रयत्ननेन ग्रन्थानां प्राप्तिः इदानीन्तनकाले दरीदृश्यते। परन्तु तेषां ग्रन्थानां पुनः पुनः मुद्रणाभावात् ग्रन्थाभावः एव अध्येतृणां मुख्यः अनुत्साहस्य विषयोऽस्ति। अतः सामवेदीय ग्रन्थसम्पादनं नितान्तमावश्यकम्। सम्पादनकाले लक्षणोदाहरण पुरस्सरं सम्पादनं मुख्यत्वमावहति।

सामवेदे ऋङ्मन्त्राः ऋग्वेदाद्भिन्नाः एवेति एतैः लक्षणग्रन्थैः ज्ञायते। एतादृशलक्षणयुतस्य सामवेदपदपाठस्य अध्ययनसौलभ्याय

ऋक्पदपाठं सङ्गृह्य अध्येतॄणां पुरतः उपस्थापनात्मकोऽयं प्रयत्नः। यद्यपि 1978 तमे क्रिस्ताब्दे मायूरं म. रामनाथदीक्षितवर्येण पदपाठपुस्तकं मुद्रापितमासीत्। परमिदानीं नोपलभ्यते। पुस्तकमिदं बहु विलक्षणया रीत्या सम्पादितास्ति। अनेन वेदाध्यायिनः आर्चिकपदलक्षणं च ज्ञात्वा पठेयुरिति धिया तत्सम्बन्धिलक्षण-ग्रन्थानां नामनिर्देशनं, तत्रस्थ विषयाणां संक्षेपेण विवृतमस्त्यस्यां भूमिकायाम्। परिशिष्टे आर्चिकलक्षणं, तस्य विवरणं, विवरणेन सह हितवाक्यं, अवग्रहसूत्रं, मात्राकालः, आर्चिकपदपाठयोः छलाक्षरं, तस्य विवरणं, अकाराद्यनुक्रमणिका च प्रदत्ताः सन्ति। एतत्सर्वं सामवेदाध्येतॄणामुपयोगाय भवतु इति वेदपुरुषं प्रार्थये।

अस्य ग्रन्थस्य सम्पादनकाले मम पत्नी मीनाक्षी, पुत्री स्तुतिप्रिया, पुत्रः कृष्णकान्तस्य सहायं अवश्यं स्मरामि। तथैव सुदर्शनकुलकर्णिमहाभागेभ्यः एवं मम गुरुवर्येभ्यः विद्वान् श्रीप्रकाश सुब्रायभट्टमहोदयेभ्यः सर्वेभ्यः हृदयपूर्वकं धन्यवादान् व्याहरामि। इति शम्।।

दिनाङ्कः- 09.09.2016

सुधीजनविधेयः
गिरिजाप्रसाद षडङ्गी

# ओं नमः सामवेदाय

# सामवेदपूर्वार्चिकपदपाठः

## अथ प्रथमोऽध्यायः

## अथ प्रथमः प्रपाठकः

(1)

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
1. अग्ने - आ - याहि - वीतये । गृणानः - हव्यदातये

3 2 3 2 1 20 3 1 2
- हव्य - दातये ।। नि - होता - सत्सि - बर्हिषि।। 1।।

2 3 1 2 1 20 1 20 3 2
2. त्वम् - अग्ने - यज्ञानाम् - होता । विश्वेषाम् - हितः।।

3 1 2 1 20 1 20
देवेभिः - मानुषे - जने ।।2।।

3 2 3 2 3 1 20 3 1 2
3. अग्निम् - दूतम् - वृणीमहे । होतारम् - विश्ववेदसम् -

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
विश्व-वेदसम् ।अस्य - यज्ञस्य - सुक्रतुम्-सु-क्रतुम्।। 3

3 2 3 1 2 3 2 3 1 2
4. अग्निः - वृत्राणि - जङ्घनत् । द्रविणस्युः - विपन्यया ।।

1 20 3 2 1 20 3
समिद्धः - सम् - इद्धः- शुक्रः - आहुतः-आ- हुतः।। 4।।

1 20 3 1 20 3 2 3 2 3 2
5. प्रेष्ठम् - वः - अतिथिम् । स्तुषे - मित्रम् - मि - त्रम् -

3 3 2 1 20 1 20 1 20
इव - प्रियम् ।। अग्ने - रथम् - न - वेद्यम् ।। 5।।

2 3 1 20 3 2 1 20
6. त्वम् - नः - अग्ने - महोभिः । पाहि - विश्वस्याः -

1 20 3 2 3 2 1 20
अरातेः - अ - रातेः ।। उत - द्विषः - मर्त्यस्य ।। 6।।

2 3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 2 1 2 0
7. आ - इहि - उ - सु - ब्रवाणि - ते ।अग्ने - इत्था - इतराः
1 2 0 3 2 3 1 2 0
- गिरः ।। एभिः - वर्धासे - इन्दुभिः ।। 7।।

2 3 2 1 2 0 3 2 3 1 2
8. आ- ते- वत्सः-मनः - यमत्। परमात्- चित्- सधस्थात्
3 2 3 1 2 0 3 2
- सध - स्थात् ।। अग्ने - त्वाम् - कामये - गिरा ।। 8।।

2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0
9. त्वाम्- अग्ने - पुष्करात् - अधि । अथर्वा - निः -
3 2 1 2 0 3 1 2
अमन्थत ।। मूर्ध्नः - विश्वस्य - वाघतः ।। 9।।

1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
10. अग्ने - विवस्वत् - वि - वस्वत् - आ - भर ।अस्मभ्यम्
3 1 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2
- ऊतये - महे ।। देवः - हि - असि - नः - दृशे ।। 10।।

आद्युदात्तः-33,अवग्रहः- 9,पदम्-121,ढ

इति प्रथमा दशतिः।। 1।। प्रथमः खण्डः।।1।।

(2)

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2
11. नमः - ते - अग्ने - ओजसे । गृणन्ति - देव - कृष्टयः ।।
1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3
अमैः - अमित्रम् - अ - मित्रम् - अर्दय ।। 1।।

3 2 3 1 2 3 2 3 1 2
12. दूतम् - वः - विश्ववेदसम् - विश्व - वेदसम्। हव्यवाहम्
3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
- हव्य - वाहम् - अमर्त्यम् - अ - मर्त्यम् ।। यजिष्ठम् -
3 2
ऋञ्जसे - गिरा ।। 2।।

1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
13. उप - त्वा - जामयः - गिरः । देदिशतीः - हविष्कृतः
3 1 20 3 2 1 20 3
- हविः - कृतः ।। वायोः - अनीके - अस्थिरन् ।।3।।
1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
14. उप - त्वा - अग्ने - दिवेदिवे - दिवे - दिवे । दोषावस्तः
1 20 3 3 2 3 2 1 20 1 20
- दोषा - वस्तः - धिया - वयम् ।। नमः - भरन्तः - आ
3
- इमसि ।।4।।
1 20 1 20 3 2 3 1 2
15. जराबोध - जरा - बोध - तत् - विविड्ढि । विशेविशे -
3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
विशे - विशे - यज्ञियाय । स्तोमम् - रुद्राय - दृशीकम् ।।5
1 20 1 20 3 2 3 1 2
16. प्रति - त्यम् - चारुम् - अध्वरम् । गोपीथाय - प्र
3 1 2 3 2 3
- हूयसे ।। मरुद्भिः - अग्ने - आ - गहि ।।6।।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 2 1 20
17. अश्वम् - न - त्वा - वारवन्तम् । वन्दध्यै - अग्निम् - नमोभिः
3 1 2 3 1 20 3 1 2
।। सम्राजन्तम् - सम् - राजन्तम् - अध्वराणाम् ।। 7।।
3 2 3 2 1 20 3 2
18. और्वभृगुवत् - और्व - भृगुवत् - शुचिम् । अप्नवानवत्
3 3 2 3 1 2 3 2
- आ - हुवे ।। अग्निम् - समुद्रवाससम् - समुद्र -
3
वाससम् ।।8।।
3 2 3 2 1 20 1 20 3 1 20
19. अग्निम् - इन्धानः - मनसा । धियम् - सचेत - मर्त्यः ।।
3 2 3 3 1 2 3 1 20
अग्निम् - इन्धे - विवस्वभिः - वि - वस्वभिः ।।9।।

2 3 1 2 120 1 2 0 3
20. आत् - इत् - प्रत्नस्य - रेतसः । ज्योतिः - पश्यन्ति -
2 3 2 3 1 2 3 2
वासरम् ।। परः - यत् - इद्ध्यते - दिवि ।। 10।।

आ-33,अ-13,प-119,डो

इति द्वितीया दशतिः।। 2।। द्वितीयः खण्डः।।2।।

(3)

3 2 3 3 1 2 3 1 2 3 1 2
21. अग्निम् - वः - वृधन्तम् । अध्वराणाम् - पुरुतमम् ।।
1 2 0 1 2 0 1 20
अच्छ - नप्त्रे - सहस्वते ।। 1।।

3 2 3 1 2 3 1 2 120 1 20
22. अग्निः - तिग्मेन - शोचिषा । यँसत् - विश्वम् - नि
3 1 2 3 2 3 2
- अत्रिणम् ।। अग्निः - नः - वँसते - रयिम् ।। 2।।

1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 0 3 2
23. अग्ने - मृड - महान् - असि । अयः - आ - देवयुम् -
1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 20
जनम् ।। इयेथ - बर्हिः - आसदम् - आ - सदम् ।। 3।।

1 2 0 120 3 1 20 120 3 2
24. अग्ने - रक्ष - नः- अँहसः । प्रति - स्म - देव - रिषतः ।।
120 3 1 2 3 1 20 3
तपिष्ठैः - अजरः - अ - जरः - दह ।। 4।।

1 2 0 3 2 120 1 2 0 3 1 2
25. अग्ने - युँक्ष्व - हि - ये - तव। अश्वासः- देव- साधवः ।।
1 20 1 20 3 1 2
अरम् - वहन्ति - आशवः ।। 5।।

2 3 1 2 3 2
26. नि - त्वा - नक्ष्य - विश्पते। द्युमन्तम् - धीमहे -वयम् ।।
3 1 2 3 1 20 3
सुवीरम् - सु - वीरम् - अग्ने - आहुत - आ - हुत।। 6।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2
27. अग्निः - मूर्धा - दिवः - ककुत् । पतिः - पृथिव्याः -
3 2 3 2 1 2 0 3
अयम् ।। अपाम् - रेताँसि - जिन्वति ।।7।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 2
28. इमम् - उ - सु - त्वम् - अस्माकम् । सनिम् - गायत्रम्
1 2 0 1 2 0 3 1 2 3
- नव्याँसम् ।। अग्ने - देवेषु - प्र - वोचः।।8।।

2 3 1 2 3 2 1 2 0 3
29. तम् - त्वा - गोपवनः - गिरा । जनिष्ठत् - अग्ने -
2 3 1 20
अङ्गिरः ।। सः - पावक - श्रुधि - हवम् ।।9।।

1 20 1 20 1 20 3 3 2 3 2 3 1 2
30. परि- वाजपतिः-वाज- पतिः - कविः।अग्निः - हव्यानि
3 1 20 1 2 0 3 1 2
- अक्रमीत् ।। दधत् - रत्नानि - दाशुषे ।।10।।

2 3 2 3 1 2 3 2 3 3 2
31. उत्- उ - त्यम् - जातवेदसम् - जात - वेदसम् ।देवम्
3 1 2 3 2 1 2 0 1 20
- वहन्ति - केतवः ।। दृशे - विश्वाय - सूर्यम् ।।11।।

3 2 3 2 1 20 3 3 1 2
32. कविम् - अग्निम् - उप - स्तुहि । सत्यधर्माणम् -
3 2 3 2 3 2 3 1 2
सत्य - धर्माणम् - अध्वरे ।। देवम् - अमीवचातनम्
3 1 20
- अमीव - चातनम् ।। 12।।

2 3 2 3 1 2 3
33. शम् - नः - देवीः - अभिष्टये । शम् - नः - भवन्तु
1 2 3 2 3
- पीतये ।। शम् - योः -अभि - स्रवन्तु - नः ।।13।।

34. कस्य - नूनम् - परीणसि - परि - नसि । धियः - जिन्वसि - सत्पते - सत् - पते ।। गोषाता - गो - साता - यस्य - ते - गिरः ।। 14 ।।

आ- 43, अ-11, प-167, टे

इति तृतीया दशतिः ।। 3 ।। तृतीयः खण्डः ।। 3 ।।

(4)

35. यज्ञायज्ञा - यज्ञा - यज्ञा - वः - अग्नये । गिरागिरा - गिरा - गिरा - च - दक्षसे ।। प्रप्र - प्र - प्र - वयम् - अमृतम् - अ - मृतम् - जातवेदसम् - जात - वेदसम् । प्रियम् - मित्रम् - मि - त्रम् - न - शँसिषम् ।। 1 ।।

36. पाहि - नः - अग्ने - एकया । पाहि - उत - द्वितीयया ।। पाहि - गीर्भिः - तिसृभिः - ऊर्जाम् - पते । पाहि - चतसृभिः - वसो ।। 2 ।।

37. बृहद्भिः - अग्ने - अर्चिभिः । शुक्रेण - देव - शोचिषा ।। भरद्वाजे - भरत् - वाजे - समिधानः - सम् - इधानः - यविष्ठ्य । रेवत् - पावक - दीदिहि ।। 3 ।।

38. त्वेइति - अग्ने - स्वाहुत - सु - आहुत । प्रियासः - सन्तु

1 2 3 1 2 3 1 2 1 20 3 2
- सूरयः ।। यन्तारः - ये - मघवानः - जनानाम् । ऊर्वम्

1 20 1 20
- दयन्त - गोनाम् ।। 4 ।।

1 20 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
39. अग्ने - जरितः - विश्पतिः । तपानः - देव - रक्षसः ।।

1 20 3 2
अप्रोषिवान् - अ - प्रोषिवान् - गृहपते - गृह - पते - महान्

3 3 2 3 2 3 2 3 2
- असि । दिवः - पायुः - दुरोणयुः - दुः - ओनयुः ।। 5 ।।

1 20 20 3 3 1 2 3 2 1 20
40. अग्ने - विवस्वत् - वि - वस्वत् - उषसः । चित्रम् - राधः

3 2 3 1 2 3
- अमर्त्य - अ - मर्त्य ।। आ - दाशुषे - जातवेदः - जात

2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
- वेदः - वह - त्वम् । अद्य - अ - द्य - देवान् - उषर्बुधः

3 1 20
- उषः - बुधः ।। 6 ।।

2 3 2 3 2 1 20 1 20 3
41. त्वम् - नः - चित्रः - ऊत्या । वसो - राधाँसि - चोदय ।।

2 3 2 3 2 3 2
अस्य - रायः - त्वम् - अग्ने - रथीः - असि । विदाः -

3 2 3 2 3
गाधम् - तुचे - तु - नः ।। 7 ।।

2 3 1 2 3 1 20 3 1 20 3
42. त्वम् - इत् - सप्रथाः - स - प्रथाः - असि । अग्ने - त्रातः

2 3 2 1 20 3
- ऋतः - कविः ।। त्वाम् - विप्रासः - वि - प्रासः -

2 3
समिधान - सम् - इधान - दीदिवः । आ - विवासन्ति

1 2
- वेधसः ।। 8 ।।

3 1 2 3 1 20 3 2
43. आ - नः - अग्ने - वयोवृधम्- वयः - वृधम् । रयिम् -
3 1 2 0 1 2 0 3
पावक - शँस्यम् ।। रास्व - च - नः - उपमाते - उप -
1 2 3 1 20 1 20 3
माते - पुरुस्पृहम् - पुरु - स्पृहम्। सुनीती - सु - नीती
1 20 3
- सुयशस्तरम् - सु - यशस्तरम् ।। 9।।
2 1 20 120 1 20 1 20 3 2 1 20
44. यः- विश्वा - दयते - वसु । होता - मन्द्रः - जनानाम् ।।
1 2 0 1 20 3 1 2 3 2 1 2 0
मधोः - न - पात्रा - प्रथमानि - अस्मै । प्र - स्तोमाः
3 1 2
- यन्तु - अग्नये ।। 10।।

आ-33,अ-25,प-194,णी

इति चतुर्थी दशतिः।। 4।। चतुर्थः खण्डः।। 4।।

(5)

3 2 3 2 1 20 3 2 1 20
45. एना - वः - अग्निम् - नमसा । ऊर्जः - नपातम् - आ -
3 2 1 20 3 2 3 2 3
हुवे।। प्रियम् - चेतिष्ठम् - अरतिम् - स्वध्वरम् - सु -
2 1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
अध्वरम्। विश्वस्य - दूतम् - अमृतम् - अ - मृतम्।।1।।
1 20 1 20 3 1 2 3 1 20 3
46. शेषे - वनेषु - मातृषु । सम् - त्वा - मर्तासः - इन्धते।।
1 20 3 2 3 1 2
अतन्द्रः - अ - तन्द्रः - हव्यम् - वहसि - हविष्कृतः
3 1 20 3 1 2 3
- हविः - कृतः । आत् - इत् - देवेषु - राजसि ।। 2।।

1 20 3 1 2 3 1 20 1 2 0
47. अदर्शि - गातुवित्तमः - गातु - वित्तमः । यस्मिन् -
3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
व्रतानि - आदधुः - आ - दधुः ।। उप - उ - सु - जातम् -
1 20 1 20 3 2 3 1 20
आर्यस्य- वर्धनम्। अग्निम् - नक्षन्तु - नः - गिरः।।3।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 20
48. अग्निः - उक्थे - पुरोहितः - पुरः - हितः । ग्रावाणः -
3 2 3 2 3 2 3
बर्हिः - अध्वरे।। ऋचा - यामि - मरुतः - ब्रह्मणः -पते ।
1 2 0 1 20 1 20
देवाः - अवः - वरेण्यम् ।।4।।

3 2 3 1 20 1 2 0 3 1 2
49. अग्निम्- ईडिष्व- अवसे । गाथाभिः - शीरशोचिषम्
3 2 3 3 2 3 2 3
- शीर - शोचिषम् ।। अग्निम् - राये - पुरुमीढ - पुरु -
2 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
मीढ - श्रुतम् - नरः । अग्निः - सुदीतये - सु - दीतये
3 2
- छर्दिः ।।5।।

3 2 3 1 20 3 2 3
50. श्रुधि - श्रुत्कर्ण - श्रुत् - कर्ण - वह्निभिः ।देवैः - अग्ने -
1 2 3 1 20 3 1 2
सयावभिः - स - यावभिः ।। आ - सीदतु - बर्हिषि -
3 2 3 2 3 2 3 1 2 3
मित्रः - मि - त्रः - अर्यमा । प्रातर्यावभिः - प्रातः -
1 20 3 2
यावभिः - अध्वरे ।।6।।

2 1 20 1 20 3 2 3 2 1 20
51. प्र - दैवोदासः - दैवः - दासः - अग्निः । देवः - इन्द्रः -
3 1 2 1 20 3 1 2 3 2 3
न-मज्मना ।।अनु - मातरम् - पृथिवीम् - वि -वावृते ।

2 1 20 1 20
तस्थौ - नाकस्य - शर्मणि ।।7।।

1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
52. अध - ज्मः - अध - वा - दिवः । बृहतः - रोचनात् -
1 20 3 2 3 20* 3 2 1 20
अधि ।। अया - वर्धस्व - तन्वा - गिरा - मम । आ -
3 2 3
जाता - सुक्रतो - सु - क्रतो - पृण ।।8।।

1 20 3 2 3 2 1 20
53. कायमानः - वना - त्वम् । यत् - मातृः - अजगन् -
3 2 3 1 2 3 1 20
अपः ।। न - तत् - ते - अग्ने - प्रमृषे - प्र - मृषे
3 1 2 3 1 20 3 2 3 2
- निवर्तनम् - नि - वर्तनम् । यत् - दूरे - दुः - ए -
3 2 1 20
सन् - इह - अभुवः ।।9।।

2 3 1 20 3 1 20 1 20
54. नि - त्वाम् - अग्ने - मनुः - दधे । ज्योतिः - जनाय -
1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2 3
शश्वते ।। दीदेथ - कण्वे - ऋतजातः - ऋत - जातः -
2 3 1 2 3 1 2
उक्षितः । यम् - नमस्यन्ति - कृष्टयः ।।10।।

आ-47,अ-20,प-190,जौ

इति पञ्चमी दशतिः ।।5।। पञ्चमः खण्डः ।।5।।

इति प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः प्रपाठकः

(6)

3 2 3 2 3 2 3 2
55. देवः - वः - द्रविणोदाः - द्रविणः - दाः । पूर्णाम् -
3 1 2 3 1 20 3
विवष्टु - आसिचम् - आ - सिचम् ।। उत् - वा -

1 2 120 3 2 3
सिञ्चध्वम् - उप - वा - पृणध्वम् । आत् - इत् - वः
2 3
- देवः - ओहते ।। 1 ।।

2 3 120 1 2 0 3 2 3 1 2
56. प्र - एतु - ब्रह्मणः - पतिः । प्र - देवी - एतु - सूनृता -
3 120 1 2 0 3 2 120 3 1 2
सु - नृता ।। अच्छ - वीरम् - नर्यम् - पङ्क्तिराधसम् -
3 2 3 2 3 2 3
पङ्क्ति - राधसम् । देवाः - यज्ञम् - नयन्तु - नः ।।2।।

3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 2 3 2
57. ऊर्ध्वः - उ - सु - नः - ऊतये । तिष्ठ - देवः - न - सविता
3 2 1 20 1 20 3 1 2
।। ऊर्ध्वः - वाजस्य - सनिता - यत् - अञ्जिभिः ।
3 1 2 3 1 2 3 1 20
वाघद्भिः - विह्वयामहे - वि - ह्वयामहे ।। 3 ।।

2 3 2 1 20 1 20 3
58. प्र - यः - राये - निनीषति । मर्तः - यः - ते - वसो -
1 20 3 2 3 1 2
दाशत् ।। सः - वीरम् - धत्ते - अग्ने - उक्थशँसिनम् -
3 1 2 1 20 3 1 2 3
उक्थ - शँसिनम् । त्मना - सहस्रपोषिणम् - सहस्र -
1 2
पोषिणम् ।। 4 ।।

2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
59. प्र - वः - यह्वम् - पुरुणाम् । विशाम् - देवयतीनाम् ।।
3 2 3 1 2 3 1 2 1 20 3
अग्निम् - सूक्तेभिः - सु - उक्तेभिः - वचोभिः-वृणीमहे ।
2 3 2 3 2 3 1 2
यम् - सम् - इत् - अन्ये - अन् - ये - इन्धते ।। 5 ।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
60. अयम् - अग्निः - सुवीर्यस्य - सु - वीर्यस्य । ईशे - हि -
1 20 3 2 3 1 2
सौभगस्य - सौ - भगस्य ।। रायः - ईशे - स्वपत्यस्य
3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 3
- सु - अपत्यस्य - गोमतः । ईशे - वृत्रहथानाम् - वृत्र
1 20
- हथानाम् ।।6।।

2 3 1 2 3 2 3 2 1 20
61. त्वम् - अग्ने - गृहपतिः - गृह - पतिः । त्वम् - होता -
3 2 1 20 3
नः - अध्वरे ।। त्वम् - पोता - विश्ववार - विश्व - वार-
1 20 3 1 20 1 20 3 1 20
प्रचेताः-प्र - चेताः । यक्षि - यासि - च - वार्यम् ।।7।।

1 2 0 3 2 1 20
62. सखायः - स - खायः - त्वा - ववृमहे । देवम् - मर्तासः
3 1 2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
- ऊतये ।। अपाम् - नपातम् - सुभगम् - सु - भगम् -
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
सुदँससम् - सु - दँससम् । सुप्रतूर्तिम् - सु - प्रतूर्तिम्
3 1 2 3 1 2
- अनेहसम् - अन् - एहसम् ।।8।।

आ.34,अ.21,प.161,त

इति षष्ठी दशतिः ।।6।। षष्ठः खण्डः ।।6।।

(7)

2 3 1 2 3 2 1 20
63. आ - जुहोत - हविषा - मर्जयध्वम् । नि - होतारम् -
3 1 2 3 2 3 2 3 2
गृहपतिम् - गृह - पतिम् - दधिध्वम् ।। इडः - पदे -

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 3 2
नमसा - रातहव्यम् - रात - हव्यम् । सपर्यत - यजतम्
3 2 0*
- पस्त्यानाम् ।। 1 ।।

3 2 1 2 0 1 20 3 1 2
64. चित्रः - इत् - शिशोः - तरुणस्य - वक्षथः । न - यः -
3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
मातरौ - अन्वेति - अनु - एति - धातवे ।। अनूधाः -
3 2 1 20 1 20 3 2
अन् - ऊधाः - यत् - अजीजनत् - अध - चित् - आ ।
3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 20* 1 20
ववक्षत् - सद्यः - स - द्यः - महि - दूत्यम् - चरन् ।। 2 ।।

3 2 3 1 20 3 2 3 1 20 3 1 2
65. इदम् - ते - एकम् - परः - उ - ते - एकम् । तृतीयेन -
1 20 3 1 2 3 120
ज्योतिषा - सम् - विशस्व ।। संवेशनः - सम् - वेशनः
3 20* 1 20 3 2 3 1 2 3 2
- तन्वे - चारुः - एधि । प्रियः - देवानाम् - परमे -
3 1 2
जनित्रे ।। 3 ।।

3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 2 3
66. इमम् - स्तोमम् - अर्हते - जातवेदसे - जात - वेदसे ।
120 3 2 3 1 2 3 2 3
रथम् - इव - सम् - महेम - मनीषया ।। भद्रा - हि - नः
1 20 3 1 2 3 1 20
- प्रमतिः - प्र - मतिः - अस्य - सँसदि - सम् - सदि ।
1 20 3 2 3 2 3 3 2 1 20
अग्ने - सख्ये - स - ख्ये - मा - रिषाम - वयम् - तव ।। 4

3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2
67. मूर्धानम् - दिवः - अरतिम् - पृथिव्याः । वैश्वानरम् -
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
वैश्व - नरम् - ऋते - आ - जातम् - अग्निम् ।। कविम् -

3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
सम्म्राजम् - सम् - राजम् - अतिथिम् - जनानाम् ।

3 2 3 1 20 3 2
आसन् - नः - पात्रम् - जनयन्त - देवाः ।।5।।

2 1 20 120 3 2 3 1 2
68. वि - त्वत् - आपः - न - पर्वतस्य - पृष्ठात् । उक्थेभिः -

3 3 2 3 1 20 3 1 2
अग्ने - जनयन्त - देवाः ।। तम् - त्वा - गिरः - सुष्टुतयः

3 1 2 3 2 3 1 2
- सु - स्तुतयः - वाजयन्ति । आजिम् - न - गिर्ववाहः -

3 1 20 3 1 20
गिर्व - वाहः - जिग्युः - अश्वाः ।।6।।

2 3 1 20 3 1 2 3 2 1 20
69. आ - वः - राजानम् - अध्वरस्य - रुद्रम् । होतारम् -

3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 3 2
सत्ययजम् - सत्य - यजम् - रोदस्योः ।। अग्निम् - पुरा

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
- तनयित्नोः - अचित्तात् - अ - चित्तात् । हिरण्यरूपम्

1 20 3 1 20 3
- हिरण्य - रूपम् - अवसे - कृणुध्वम् ।।7।।

3 2 1 20 3 2 1 20 1 20 1 20
70. इन्धे - राजा - सम् - अर्यः - नमोभिः । यस्य - प्रतीकम्

1 20 2 3 1 2 1 20 3 1 2
- आहुतम् - आ - हुतम् - घृतेन ।। नरः - हव्येभिः

3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
- ईडते - सबाधः - स - बाधः । आ - अग्निः - अग्रम्

3 1 2 3
- उषसाम् - अशोचि ।।8।।

2 3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
71. प्र - केतुना - बृहता - याति - अग्निः । आ - रोदसीइति

3 2 3 2 3 1 20 3 2
- वृषभः - रोरवीति ।। दिवः - चित् - अन्तात् - उपमाम् -

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
उप - माम् - उत् -आनट् । अपाम् - उपस्थे - उप - स्थे

2 3
- महिषः - ववर्ध ।। 9 ।।

3 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20
72. अग्निम् - नरः - दीधितिभिः - अरण्योः । हस्तच्युतम्

1 20 3 2 3 2
- हस्त - च्युतम् - जनयत - प्रशस्तम् - प्र - शस्तम् ।।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3
दूरेदृशम् - दूरे - दृशम् - गृहपतिम् - गृह - पतिम् -

2 3 2
अथव्युम् - अ - थव्युम् ।। 10 ।।

आ.54,अ.26,प.228,तै

इति सप्तमी दशतिः ।। 7 ।। सप्तमः खण्डः ।।

(8)

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
73. अबोधि - अग्निः - समिधा - सम् - इधा - जनानाम् ।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 1 2
प्रति - धेनुम् - इव -आयतीम्-आ - यतीम् - उषासम् ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
यह्वाः-इव - प्र - वयाम् - उज्जिहानाः - उत् - जिहानाः ।

3 1 2 3 1 20 1 20
प्र - भानवः - सस्रते - नाकम् -अच्छ ।। 1 ।।

2 3 1 20 3 2 3 2 3 2
74. प्र - भूः - जयन्तम् - महाम् - विपोधाम् - विपः - धाम् ।

3 2 1 20 2 3 2 3 1 2
मूरैः - अमूरम् - अ - मूरम् - पुराम् - दर्माणम् ।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 20
नयन्तम् - गीर्भिः - वना - धियम् - धाः । हरिश्मश्रुम्

1 20 3 2 1 20 3 2
- हरि - श्मश्रुम् - न - वर्मणा - धनर्चिम् ।। 2 ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
75. शुक्रम् - ते -अन्यत् -अन् - यत् - यजतम्- ते -अन्यत् -
3 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20
अन् - यत् । विषुरूपे - विषु - रूपेइति - अहनी - अ
3 1 2 3 1 2 0 3 2
- हनीइति - द्यौः - इव - असि ।। विश्वाः- हि - मायाः
1 20 3 2 3
- अवसि - स्वधावन् - स्व - धावन्। भद्रा - ते - पूषन्
2 3 2 3
- इह - रातिः -अस्तु ।।3।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
76. इडाम्- अग्ने- पुरुदँसम् - पुरु - दँसम् - सनिम् - गोः।
3 2 1 20 3 2 3 2
शश्वत्तमम् - हवमानाय - साध ।। स्यात् - नः - सूनुः -
1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
तनयः - विजावा - वि - जावा। अग्ने- सा - ते- सुमतिः
3 2 3 1 2
- सु - मतिः - भूतु - अस्मेइति।।4।।

2 1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
77. प्र - होता - जातः - महान् - नभोवित् - नभः - वित्।
3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 3 2
नृषद्मा- नृ -सद्मा - सीदत्-अपाम् - विवर्ते- वि- वर्ते ।।
1 20 3 2 3 2 1 20 3 2 1 20
दधत् - यः - धायि - सुते - वयाँसि । यन्ता - वसूनि -
3 2 3 2 3 2
विधते - तनूपाः - तनू - पाः ।।5।।

2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
78. प्र - सम्राजम् - सम् - राजम् -असुरस्य -अ - सुरस्य -
2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
प्रशस्तम्-प्र- शस्तम्।। पुँसः - कृष्टीनाम् -अनुमाद्यस्य
3 1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
- अनु- माद्यस्य ।। इन्द्रस्य - इव - प्र - तवसः - कृतानि
3 1 2 1 20 3
। वन्दद्वारा - वन्दमाना - विवष्टु ।।6।।

3 1 2 1 20 3 1 2 3 2 3

79. अरण्योः - निहितः- नि- हितः- जातवेदाः-जात-वेदाः।

1 20 3 2 1 20 3 1 2

गर्भः- इव - इत् - सुभृतः - सु - भृतः - गर्भिणीभिः ।।

3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2

दिवेदिवे - दिवे - दिवे - ईड्यः - जागृवद्भिः ।

3 1 2 3 20* 3 2

हविष्मद्भिः - मनुष्येभिः - अग्निः ।।7।।

3 2 3 1 2 3 1 20

80. सनात्- अग्ने - मृणसि - यातुधानान् - यातु - धानान्।

3 1 2 0 1 20 3 1 20 3

न - त्वा - रक्षाँसि - पृतनासु - जिग्युः ।। अनु - दह -

1 2 3 2 3 3 1 2 3 1 20 3

सहमूरान् - सह - मूरान् - कयादः-कय- अदः । मा - ते

2 3 1 2 0

- हेत्याः - मुक्षत - दैव्यायाः ।।8।।

आ.45,अ29,प.201,भ

इति अष्टमी दशतिः।।8।।अष्टमः खण्डः।।8।।

(9)

1 20 1 20 3 2 3 1 2

81. अग्ने - ओजिष्ठम् - आ - भर। द्युम्नम् - अस्मभ्यम् -

3 2 3 2 1 20 1 2 0

अध्रिगो - अध्रि - गो ।। प्र- नः - राये- पनीयसे। रत्सि

1 2 0 1 2 0

- वाजाय - पन्थाम् ।।1।।

1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 2 0

82. यदि - वीरः- अनु - स्यात्। अग्निम् - इन्धीत - मर्त्यः।।

3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 3

आजुह्वत् - आ - जुह्वत् - हव्यम् - अनुषक् - अनु -

2 1 20 3 1 20

सक् । शर्म - भक्षीत - दैव्यम् ।।2।।

3 2 3 2 3 3 2 3 2
83. त्वेषः - ते - धूमः - ऋण्वति । दिवि - सन् - शुक्रः -
1 20 3 1 20 3 2
आततः - आ - ततः ।। सूरः - न - हि - द्युता - त्वम्।
3 2 3 1 20
कृपा - पावक - रोचसे ।।3।।

2 1 20 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
84. त्वम् - हि - क्षैतवत् - यशः। अग्ने - मित्रः - मि - त्रः -
1 2 0 2 3 1 20
न - पत्यसे ।। त्वम् - विचर्षणे - वि - चर्षणे - श्रवः ।
1 2 0 3 2 3
वसो - पुष्टिम् - न - पुष्यसि ।।4।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3
85. प्रातः - अग्निः - पुरुप्रियः - पुरु - प्रियः। विशः - स्तवेत
1 20 1 20 1 2 0 1 20 3
- अतिथिः।। विश्वे - यस्मिन् - अमर्त्ये - अ - मर्त्ये ।
3 2 1 20 3 1 2
हव्यम् - मर्तासः - इन्धते ।।5।।

2 1 20 3 1 2 3 2 3
86. यत् - वाहिष्ठम् - तत् - अग्नये । बृहत् - अर्च -
1 20 3 2
विभावसो - विभा - वसो ।। महिषी - इव - त्वत्
3 2 1 2 0 3
- रयिः । त्वत् - वाजाः - उत् - ईरते ।।6।।

3 1 2 3 2 3 1 20 3 1 2
87. विशोविशः- विशः -विशः -वः -अतिथिम्। वाजयन्तः
3 2 3 2 3 2 3 120
- पुरुप्रियम् - पुरु - प्रियम् ।। अग्निम् - वः - दुर्यम् - दुः
3 1 2 0 3 2 3 1 2 1 2 0
- यम् - वचः । स्तुषे - शूषस्य - मन्मभिः ।। 7।।

3 2 1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
88. बृहत् - वयः - हि - भानवे । अर्च - देवाय - अग्नये ।।

3 2 3 2 1 20 3
यम् - मित्रम् - मि - त्रम् - न - प्रशस्तये - प्र - शस्तये।
1 20 3 2 3 2
मर्तासः - दधिरे - पुरः ।।8।।

1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
89. अगन्म - वृत्रहन्तमम् - वृत्र - हन्तमम् । ज्येष्ठम् -
3 2 1 20 3 1 2 3 2
अग्निम् - आनवम् ।। यः - स्म - श्रुतर्वन् - आर्क्षे ।
3 1 2 3 2 3 1 2
बृहदनीकः - बृहत् - अनीकः - इद्ध्यते ।।9।।

3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 0
90. जातः - परेण - धर्मणा । यत् - सवृद्भिः - स - वृद्भिः -
3 2 1 20 3 2 3 1 2 3 2
सह - अभुवः ।। पिता - यत् - कश्यपस्य - अग्निः ।
3 2 3 2 3 2 1 20 3 2
श्रद्धा - श्रत् - धा - माता - मनुः - कविः ।।10।।

आ.46,अ.18,प.173,गि

इति नवमी दशतिः।।9।। नवमः खण्डः।।9।।

(10)

1 20 1 20 1 20 3 2 3 1 2
91. सोमम् - राजानम् - वरुणम् ।अग्निम् - अन्वारभामहे
3 1 20 3 2 3 2
- अनु - आरभामहे ।। आदित्यम् - आ - दित्यम् -
1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
विष्णुम् - सूर्यम् ।ब्रह्माणम् - च - बृहः - पतिम् ।। 1।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 1 2
92. इतः - एते - उदारुहन् - उत् - आरुहन्। दिवः - पृष्ठानि
3 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
- आ - अरुहन् ।। प्र - भूः - जयः - यथा - पथा । उत् -
1 2 0 3
द्याम् - अङ्गिरसः - ययुः ।।2।।

3 2 3 2 3 1 20 3
93. राये - अग्ने - महे - त्वा । दानाय - सम् - इधीमहि ।।
1 20 3 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2
ईडिष्व- हि - महे -वृषन्। द्यावा- होत्राय- पृथिवीइति।
3 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20 1 20
94. दधन्वे - वा - यत् - ईम् - अनु । वोचत् - ब्रह्म - इति
3 2 1 20 1 20 1 20 3 2
- वेः - उ - तत् ।। परि - विश्वानि - काव्या । नेमिः
3 2 3
- चक्रम् - इव - अभुवत् ।।4।।
1 20 3 1 20 1 20 3 2 3 1 2 1 20
95. प्रति - अग्ने - हरसा - हरः । श्रृणाहि - विश्वतः - परि
3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20
।। यातुधानस्य - यातु - धानस्य - रक्षसः । बलम् -
3 20*
नि - उब्ज - वीर्य म् ।।5।।
2 3 1 20 3 2 3 2 3 2 3
96. त्वम् - अग्ने - वसून् - इह । रुद्रान्- आदित्यान् - आ -
2 3 2 1 20 3 2 3 2 1 20
दित्यान्- उत।। यज - स्वध्वरम् - सु - अध्वरम् - जनम्
1 20 1 20 3 3 1 2 3 1 20
। मनुजातम् -मनु- जातम्-घृतप्रुषम्- घृत- प्रुषम् ।।6
आ.34,अ.8,प.101,द

इति दशमी दशतिः।।10।। दशमः खण्डः।।10।।
इति प्रथमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः प्रपाठकः।।
प्रथमप्रपाठकः समाप्तः

## अथ द्वितीयप्रपाठकः

### (11)

3 2 3 2 3 2 3 1 20
97. पुरु - त्वा - दाशिवान् - वोचे । अरिः - अग्ने - तव -
3 2 3 1 . 2 3 2 3 1 2
स्वित् -आ ।। तोदस्य - इव - शरणे - आ - महस्य ।।1।।

2 1 20 3 2 1 2 0 3 1 2 3 2
98. प्र - होत्रे - पूर्व्यम् - वचः । अग्नये - भरत - बृहत् ।।
3 2 1 20 1 20 3 1 2
विपाम् - ज्योतींषि - बिभ्रते - न - वेधसे ।। 2।।

1 20 1 20 1 20 1 2 0 3
99. अग्ने - वाजस्य - गोमतः । ईशानः - सहसः - यहो ।।
1 2 3 1 20 1 20
अस्मेइति-देहि- जातवेदः-जात-वेदः- महि -श्रवः ।। 3

1 20 1 2 0 3 2 3 2 3 2 3
100. अग्ने - यजिष्ठः - अध्वरे । देवान् - देवयते - यज ।।
1 20 3 2 3 1 20 1 20
होता - मन्द्रः - वि - राजसि - अति - स्त्रिधः ।। 4।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
101. जज्ञानः - सप्त - मातृभिः । मेधाम् - आ - अशासत -
2 3 2 3 2 3 2 3 2
श्रिये ।। अयम् - ध्रुवः - रयीणाम् - चिकेतत् -आ ।। 5

3 2 3 1 20 3 2 1 20 3
102. उत - स्या - नः - दिवा - मतिः । अदितिः - अ - दितिः -
2 3 2 1 2 0 3
ऊत्या - आ - गमत् ।। सा - शन्ताता - शम् - ताता -
1 20 3 1 20 1 20
मयः - करत् - अप - स्त्रिधः ।। 6 ।।

1 20 3 20* 3 20* 1 20
103. ईडिष्व - हि - प्रतीव्यम् - प्रति - व्यम् । यजस्व -

3 1 2 3 2 3 1 2
जातवेदसम् - जात - वेदसम् ।। चरिष्णुधूमम् -
3 2 3 1 20 1 20
चरिष्णु - धूमम् - अगृभीतशोचिषम् - अगृभीत -
3
शोचिषम् ।।7।।

2 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 0
104. न - तस्य - मायया - च - न । रिपुः - ईशीत - मर्त्यः ।।
3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3
यः- अग्नये- ददाश - हव्यदातये- हव्य- दातये ।।8।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3
105. अप - त्यम् - वृजिनम् - रिपुम् । स्तेनम् - अग्ने -
20* 3 20* 1 2 0 3
दुराध्यम् - दुः - आध्यम् ।। दविष्ठम् - अस्य - सत्पते
2 3 2 3 2
- सत् - पते - कृधि - सुगम् - सु - गम् ।।9।।

3 2 3 1 20 3 1 20 3
106. श्रुष्टि - अग्ने - नवस्य - मे । स्तोमस्य - वीर-विश्पते ।।
2 3 1 2 1 20 3 1 2 3
नि - मायिनः - तपसा - रक्षसः - दह ।।10।।

आ.33,अ.11,प.141,ट

इति प्रथमा दशतिः ।। 1 ।। एकादशः खण्डः ।। 11 ।।

(12)

2 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
107. प्र - मँहिष्ठाय - गायत । ऋताव्ने - बृहते - शुक्रशोचिषे
3 2 3 1 2 3 1 2
- शुक्र - शोचिषे ।। उपस्तुतासः - उप - स्तुतासः
3 1 2
- अग्नये ।।1।।

2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3
108. प्र - सः - अग्ने - तव - ऊतिभिः । सुवीराभिः - सु
1 20 3 1 20 1 20 3
- वीराभिः - तरति- वाजकर्मभिः - वाज - कर्मभिः ।।

1 2 0 3 2 3 2 1 2 0
यस्य - त्वम् - सख्यम् - स - ख्यम् - आविथ ।।2।।

2 3 20* 20* 3 1 2 3 2
109. तम् - गूर्धय - स्वर्णरम् - स्वः - नरम्। देवासः - देवम् -

3 2 3 2 3 2 3
अरतिम् - दधन्विरे ।। देवत्रा - हव्यम् - ऊहिषे ।।3।।

2 3 1 20 1 2 0 3 2
110. मा - नः - हृणीथाः - अतिथिम् । वसुः - अग्निः -

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3
पुरुप्रशस्तः - पुरु - प्रशस्तः - एषः ।। यः - सुहोता - सु

1 20 3 2 3 2
- होता - स्वध्वरः- सु - अध्वरः।।4।।

3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
111. भद्रः - नः - अग्निः - आहुतः - आ - हुतः। भद्रा - रातिः

3 2 3 2 3 2 3 2
- सुभग - सु - भग - भद्रः - अध्वरः।। भद्राः - उत -

1 20 3
प्रशस्तयः - प्र - शस्तयः ।।5।।

1 2 0 3 2 3 2 1 20
112. यजिष्ठम् - त्वा - ववृमहे । देवम् - देवत्रा - होतारम्

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
- अमर्त्यम् - अ - मर्त्यम् ।। अस्य - यज्ञस्य - सुक्रतुम्

3 1 20
- सु - क्रतुम् ।।6।।

2 3 2 3 2 3 1 2
113. तत् - अग्ने - द्युम्नम् - आ - भर । यत् - सासाह -

1 20 3 1 2 3 2 1 20
सदने - कम् - चित् - अत्रिणम् ।। मन्युम् - जनस्य

3 20*
- दूढ्यम् ।।7।।

2 3 1 2 3 2 1 20 3
114. यत् - वै - उ - विश्पतिः - शितः । सुप्रीतः - सु - प्रीतः -
1 20 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20
मनुषः - विशे ।। विश्वा - इत् - अग्निः - प्रति - रक्षाँसि
3
- सेधति ।।8।।

आ.23-अ.15-प.121-ण

इति द्वितीया दशतिः ।। 2 ।। द्वादशः खण्डः ।। 12 ।।

इति आग्नेयं काण्डम् ।।

।। इति प्रथमोऽध्यायः ।।

===



## ।।अथ द्वितीयोऽध्यायः।।

(1)

2 3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2
115. तत् - वः - गाय - सुते - सचा । पुरुहूताय - पुरु - हूताय
1 2 0 1 20 3 1 2
- सत्वने ।। शम् - यत् - गवे - न - शाकिने ।।1।।

2 3 2 3 1 2 0
116. यः - ते - नूनम् - शतक्रतो - शत - क्रतो । इन्द्र -
3 1 2 1 2 0 1 20 3 2 1 20 3
द्युम्नितमः - मदः ।। तेन - नूनम् - मदे - मदेः ।।2।।

1 20 120 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
117. गावः - उप - वद - अवटे । महीइति - यज्ञस्य - रप्सुदा
3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
- रप्सु - दा ।। उभा - कर्णा - हिरण्यया ।।3।।

1 20 1 2 0 3 1 20 1 20 3 1 20
118. अरम् - अश्वाय- गायत। श्रुतकक्ष - श्रुत - कक्ष -अरम्
1 20 1 20 1 2 0 1 2 0
- गवे ।। अरम् - इन्द्रस्य - धाम्ने ।।4।।

2 1 2 0 3 2 3 1 2 1 2 0
119. तम् - इन्द्रम् - वाजयामसि । महे - वृत्राय - हन्तवे ।।
1 2 0 3 2 3
सः - वृषा - वृषभः - भुवत् ।।5।।

2 3 1 2 0 1 2 0 1 20 3 2 1 20
120. त्वम् - इन्द्र - बलात् - अधि। सहसः -जातः-ओजसः।।
3 1 2 0 3
त्वम् - सन् - वृषन् - वृषा - इत् - असि ।।6।।

3 2 1 2 0 3 2 1 2 0 1 20
121. यज्ञः - इन्द्रम् - अवर्धयत् । यत् - भूमिम् - व्यवर्तयत् -
3 1 20 3 2 3 2 3 2
वि - अवर्तयत् ।। चक्राणः - ओपशम् - ओप - शम्
3 2
- दिवि ।।7।।

2 3 2 120 120 120 120
122. यत् - इन्द्र - अहम् - यथा - त्वम्। ईशीय - वस्वः - एकः
3 2 3 120 3
- इत्।। स्तोता - मे - गोसखा - गो - सखा - स्यात्।। 8
120 120 3 2 3 2
123. पन्यंपन्यम् - पन्यम् - पन्यम् - इत् - सोतारः। आ -
3 120 120 3 1 2 120
धावत - मद्याय ।। सोमम् - वीराय - शूराय।। 9।।
32 3 2 120 120 120
124. इदम् - वसो - सुतम् - अन्धः । पिब - सुपूर्णम् - सु -
3 12 3 120 120
पूर्णम् - उदरम् - उ - दरम् ।। अनाभयिन् - अन्
3 2 3
- आभयिन् - ररिम - ते ।। 10।।

आ.46,अ.11,प.128,कै

इति तृतीया दशतिः।। 3।। प्रथमः खण्डः।। 1।।

(2)

2 3 2 3 2 312 3 2 3
125. उत् - घ - इत् - अभि - श्रुतामघम् - श्रुता - मघम् ।
2 120 120 3 120
वृषभम् - नर्यापसम् - नर्य - अपसम् ।। अस्तारम्
3
- एषि - सूर्य ।।1।।
2 32 3 2 3
126. यत् - अद्य - अ - द्य - कत् - च - वृत्रहन् - वृत्र - हन् ।
1 2 3 120 3 2 3 120
उदगाः - उत् - अगाः - अभि - सूर्य ।। सर्वम् - तत्
3 120
- इन्द्र - ते - वशे ।।2।।

2 1 20 3 1 20 3 1 2 1 20

127. यः - आनयत् - आ - अनयत् - परावतः। सुनीती - सु

3 1 2 1 20 1 2 0 3 1 2 0

- नीती - तुर्वशम् - यदुम् ।। इन्द्रः - सः - नः - युवा

1 2 0 3

- सखा - स - खा ।।3।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20

128. मा - नः - इन्द्र - अभि - आदिशः - आ - दिशः। सूरः

3 1 2 3 2 3 2 3 2

- अक्तुषु - आ - यमत्।। त्वा - युजा - वनेम - तत्।।4।।

2 3 2 3 2 3 1 2 3

129. आ - इन्द्र - सानसिम् - रयिम् । सजित्वानम् - स -

1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20

जित्वानम् - सदासहम् - सदा - सहम् ।। वर्षिष्ठम्

3 1 2 3

- ऊतये - भर ।।5।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20

130. इन्द्रम् - वयम् - महाधने - महा - धने । इन्द्रम् - अर्भे -

3 1 20 3 1 2 3 1 2

हवामहे ।। युजम् - वृत्रेषु - वज्रिणम् ।।6।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 1 2 0

131. अपिबत् - कद्द्रुवः - कत् - द्रुवः - सुतम् । इन्द्रः -

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 1 20

सहस्रबाह्वे-सहस्र- बाह्वे ।।तत्र - अददिष्ट- पौंस्यम्।।7

3 2 3 1 2 3 2 3

132. वयम् - इन्द्र - त्वायवः । अभि - प्र - नोनुमः - वृषन्।।

2 3 2 3

विद्धि - तु - अस्य - नः - वसो ।।8।।

2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2

133. आ - घ - ये - अग्निम् - इन्धते । स्तृणन्ति - बर्हिः -

3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0
अनुषक् - अनु - सक् ।। येषाम् - इन्द्रः - युवा - सखा
3
- स - खा ।।9।।

3 2 1 2 0 1 20 1 2 0 120 1 2 0 3 2
134. भिन्धि - विश्वाः - अप - द्विषः । परि - बाधः - जहि
1 2 0 1 2 0 3 2 3
- मृधः ।। वसु - स्पार्हम् - तत् - आ - भर ।। 10।।

आ.38,अ.16,प.142,टा

इति चतुर्थी दशतिः।।4।। द्वितीयः खण्डः।।2।।

(3)

3 2 3 1 2 0 1 2 0
135. इह - इव - श्रृण्वे - एषाम् । कशाः - हस्तेषु - यत्
1 2 0 1 20 3 2 3
- वदान् ।। नि - यामन् - चित्रम् - ऋञ्जते ।। 1।।

3 2 3 2 3 1 2 0 3
136. इमे - उ - त्वा - वि - चक्षते । सखायः - स - खायः -
1 2 3 1 2 1 2 0 3 2
इन्द्र - सोमिनः ।। पुष्टावन्तः - यथा - पशुम् ।।2।।

2 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2
137. सम् -अस्य - मन्यवे - विशः। विश्वाः - नमन्त-कृष्टयः
3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
।। समुद्राय - सम् - उद्राय - इव - सिन्धवः ।।3।।

3 1 2 1 2 0 3 2 3
138. देवानाम् - इत् - अवः - महत् । तत् - आ - वृणीमहे
2 1 2 0 3 1 2 3 1 2
- वयम् ।। वृष्णाम् - अस्मभ्यम् - ऊतये ।।4।।

3 1 2 1 20 3 2 3
139. सोमानाम् - स्वरणम् । कृणुहि - ब्रह्मणः - पते ।।
1 2 3 2
कक्षीवन्तम् - यः - औशिजः ।।5।।

1 20 1 20 3 2 3
140. बोधन्मनाः - बोधत् - मनाः - इत् - अस्तु - नः ।।
2 3 2 1 2 0 1 20 3
वृत्रहा - वृत्र - हा - भूर्यासुतिः - भूरि - आसुतिः ।।
1 2 3 2 3 1 2 3 1 20
श्रृणोतु - शक्रः - आशिषम् - आ - शिषम् ।।6।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
141. अद्य - अ - द्य - नः - देव - सवितरिति । प्रजावत् - प्र -
1 20 3 1 20 3 1 20
जावत् - सावीः - सौभगम् - सौ - भगम् ।। परा
3 1 2 3 1 2 0 3
- दुष्वप्न्यम् - दुः - स्वप्न्यम् - सुव ।।7।।

20 3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 20
142. क्व - स्यः - वृषभः - युवा । तुविग्रीवः - तुवि - ग्रीवः -
1 2 0 3 2 3
अनानतः -अन् -आनतः। ब्रह्मा-कः - तम्-सपर्यति।।8

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
143. उपह्वरे - उप - ह्वरे - गिरीणाम् । सङ्गमे - सम् - गमे -
3 1 2 3 2 1 20 3
च - नदीनाम्।। धिया - विप्रः - वि - प्रः - अजायत।।9

2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
144. प्र - सम्राजम् - सम् - राजम् - चर्षणीनाम् । इन्द्रम्
3 1 2 0 3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
-स्तोत- नव्यम् - गीर्भिः।। नरम् - नृषाहम् - नृ -साहम्
1 20
- मँहिष्ठम् ।।10।।

आ.31,अ.17,प.133,खि

इति पञ्चमी दशतिः।।5।। तृतीयः खण्डः।।3।।
इति द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः प्रपाठकः।।

(4)

1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
145. अपात् - उ - शिप्री - अन्धसः। सुदक्षस्य - सु - दक्षस्य -
3 1 2 3 1 2 1 2 0 1 2 0 1 20
प्रहोषिणः - प्र - होषिणः ।। इन्दोः - इन्द्रः - यवाशिरः
1 20 3
- यव - आशिरः ।। 1 ।।

3 2 3 2
146. इमाः - उ - त्वा - पुरूवसो - पुरु - वसो । अभि - प्र
3 1 20 1 20 3 2 3 1 2
- नोनवुः - गिरः ।। गावः - वत्सम् - न - धेनवः ।। 2 ।।

1 20 1 20 3 1 20 1 2 0 3 20°
147. अत्र - अह - गोः - अमन्वत। नाम - त्वष्टुः - अपीच्यम्
3 2 3 1 2 3 2 3 2
।। इत्था - चन्द्रमसः - चन्द्र - मसः - गृहे ।। 3 ।।

2 1 2 0 1 20 1 2 0 3 2 3 2 1 20
148. यत् - इन्द्रः - अनयत् - रितः। महीः- अपः- वृषन्तमः ।।
1 20 3 2 3 1 2 0
तत्र - पूषा - अभुवत् - सचा ।। 4 ।।

2 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
149. गौः - धयति - मरुताम् । श्रवस्युः - माता- मघोनाम् ।।
3 2 1 2 0 1 20
युक्ता - वह्निः - रथानाम् ।। 5 ।।

1 20 3 1 20 3 2 3 2 3
150. उप - नः - हरिभिः - सुतम् । याहि - मदानाम् - पते ।।
1 20 3 1 20 3 2
उप - नः - हरिभिः - सुतम् ।। 6 ।।

3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 2
151. इष्टाः - होत्राः - असृक्षत। इन्द्रम् - वृधन्तः - अध्वरे ।।
1 2 0 3 2 3 2 1 20
अच्छ - अवभृथम् - अव - भृथम् - ओजसा ।। 7 ।।

3 2 3 2 120 3 2 3 1 2
152. अहम् - इत् - हि - पितुः - परि । मेधाम् - ऋतस्य
3 1 2 3 2 1 20 3
- जग्रह ।। अहम् - सूर्यः - इव - अजनि ।।8।।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 120 3
153. रेवतीः - नः - सधमादे - सध - मादे । इन्द्रे - सन्तु -
1 2 3 2 3 1 2 1 2 0 120
तुविवाजाः -तुवि-वाजाः।।क्षुमन्तः -याभिः-मदेम।।9

1 20 3 2 3 1 20 3 2
154. सोमः - पूषा - च - चेततुः । विश्वासाम् - सुक्षितीनाम्
3 2 3 2 320 3 2
- सु - क्षितीनाम् ।। देवत्रा - रथ्योः - हिता ।।10।।

आ.37,अ.9,प.119,झो

इति षष्ठी दशतिः।।6।। चतुर्थः खण्डः।।4।।

(5)

1 20 3 1 20 120 3 2
155. पान्तम् - आ - वः - अन्धसः । इन्द्रम् - अभि - प्र -
3 1 2 3 1 20 3 1 2
गायत । विश्वासाहम् - विश्वा - साहम् - शतक्रतुम् -
3 2 3 120 3 2
शत - क्रतुम् ।। मँहिष्ठम् - चर्षणीनाम् ।।1।।

2 3 120 1 20 20 120 3
156. प्र - वः - इन्द्राय - मादनम् । हर्यश्वाय - हरि - अश्वाय
1 2 0 3 1 2 3
- गायत ।। सखायः - स - खायः - सोमपाव्ने - सोम
1 20
- पाव्ने ।।2।।

3 2 3 1 2 3 2 3 120
157. वयम् - उ - त्वा - तदिदर्थाः - तदित् - अर्थाः । इन्द्र -
3 1 2 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2
त्वायन्तः - सखायः - स - खायः ।। कण्वाः - उक्थेभिः
3
- जरन्ते ।।3।।

1 2 0 1 20 3 2 1 20 3 1 20
158. इन्द्राय - मद्वने - सुतम्। परि - स्तोभन्तु - नः - गिरः ।।
3 2 3 1 2
अर्कम् - अर्चन्तु - कारवः ।।4।।

3 2 3 1 20 1 20 3 1 20
159. अयम् - ते - इन्द्र - सोमः । निपूतः - नि - पूतः - अधि -
3 1 2 3 2 1 20 1 20
बर्हिषि ।। आ - इहि - ईम् - अस्य - द्रव - पिब ।।5।।

3 2 3 2 3 1 2
160. सुरूपकृत्नुम् - सुरूप - कृत्नुम् - ऊतये ।
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
सुदुघाम् - सु - दुघाम् - इव - गोदुहे - गो - दुहे ।।
3 1 2 1 20 1 20 3
जुहूमसि - द्यविद्यवि - द्यवि - द्यवि ।।6।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2
161. अभि - त्वा - वृषभ - सुते । सुतम् - सृजामि - पीतये।।
3 2 3 1 20
तृम्प - वि - अश्नुहि - मदम् ।।7।।

2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
162. यः - इन्द्र - चमसेषु - आ। सोमः - चमूषु - ते - सुतः।।
1 20 3 2 3
पिब - इत् - अस्य - त्वम् - ईशिषे ।।8।।

1 20 1 20 3 1 2 1 20 1 20
163. योगेयोगे - योगे - योगे - तवस्तरम् । वाजेवाजे - वाजे
3 1 2 0 3 1 20 3 1 2
-वाजे-हवामहे।। सखायः -स -खायः -इन्द्रम्-ऊतये।।

2 3 2 3 1 20 3 2
164. आ - तु - आ - इत - नि - सीदत । इन्द्रम् - अभि - प्र -
3 1 2 0 3 1 20
गायत ।। सखायः - स - खायः - स्तोमवाहसः -
1 20 3
स्तोम - वाहसः ।।10।। आ.40,अ.17,प.137,फे

इति सप्तमी दशतिः।।7।। पञ्चमः खण्डः।।5।।

(6)

3 2 1 20 1 20 3 2 3
165. इदम् - हि - अनु - ओजसा । सुतम् - राधानाम् -
1 20 3 2 3
पते ।। पिब - तु - अस्य - गिर्वणः - गिः - वनः ।।1।।

3 2 1 2 0 3 2 3 2 3
166. महान् - इन्द्रः - पुरः - च - नः । महित्वम् - अस्तु -
1 2 3 2 1 20
वज्रिणे ।। द्यौः - न - प्रथिना - शवः ।।2।।

2 3 1 2 3 2 3 2
167. आ - तु - नः - इन्द्र - क्षुमन्तम् । चित्रम् - ग्राभम् - सम्
3 2 3 2 1 2 0
- गृभाय।। महाहस्ती - महा - हस्ती - दक्षिणेन।।3।।

3 2 1 20 3 2 120 3
168. अभि- प्र- गोपतिम्- गो -पतिम् -गिरा। इन्द्रम् -अर्च -
1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 1 20 3
यथा- विदे।।सूनुम्-सत्यस्य - सत्पतिम्-सत्-पतिम् ।।

1 20 3 2 3 2 3 1 2
169. कया - नः - चित्रः - आ - भुवत् । ऊती - सदावृधः -
3 2 3 1 2 0 3 1 20 1 20 3 2
सदा-वृधः-सखा-स - खा।।कया- शचिष्ठया -वृता।।

2 3 1 2 3 1 20 1 2 0
170. त्यम् - उ - वः - सत्रासाहम् - सत्रा - साहम् । विश्वासु
3 2 1 20 3 2 3 1 2
-गीर्षु-आयतम्-आ-यतम्।।आ-च्यावयसि -ऊतये।।

1 20 1 20 1 20 3 2
171. सदसः - पतिम् - अद्भुतम् - अत् - भुतम् । प्रियम् -
1 20 1 2 0 3 2 3 2 3
इन्द्रस्य- काम्यम्।। सनिम् - मेधाम् - अयासिषम् ।। 7

2 3 1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 20*
172. ये - ते - पन्थाः - अधः - दिवः । येभिः - व्यश्वम् - वि
3 1 20 3 2 3 1 20
- अश्वम् - ऐरयः ।। उत - श्रोषन्तु - नः - भुवः ।।8।।

3 1 2 3 2 3 2 3 1 20
173. भद्रंभद्रम् - भद्रम् - भद्रम् - नः - आ - भर । इषम् -
1 20 3 2 3
ऊर्जम् - शतक्रतो - शत - क्रतो ।। यत् - इन्द्र -
1 2 3
मृडयासि - नः ।।9।।
1 20 1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2
174. अस्ति - सोमः - अयम् -सुतः। पिबन्ति - अस्य - मरुतः
3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
।। उत - स्वराजः - स्व - राजः - अश्विना ।। 10।।

आ.32,अ.13,प.134,जी

इति अष्टमी दशतिः ।।8।। षष्ठः खण्डः ।।6।।

(7)

3 1 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20 3
175. ईङ्खयन्तीः - अपस्युवः । इन्द्रम् - जातम्- उप-आसते ।।
1 2 3 1 2 3 1 20
वन्वानासः - सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् ।। 1।।
2 3 2 3 2 3
176. न- कि- देवाः - इनीमसि। न - कि -आ -योपयामसि।।
1 2 3 1 20 3
मन्त्रश्रुत्यम् - मन्त्र - श्रुत्यम् - चरामसि ।।2।।
3 2 3 2 3 2 3 1 20
177. दोषा - उ - आ - अगात् - बृहत् - गाय । द्युमद्गामन् -
1 20 3 2 3 2 3 1 2
द्युमत्-गामन्-आथर्वण। स्तुहि - देवम्-सवितारम् ।।3
3 2 3 2 1 20 3 2 3
178. एषा - उ - उषाः - अपूर्व्या - अ - पूर्व्या । वि - उच्छति -
2 3 2 3 2 3 2
प्रिया - दिवः।। स्तुषे - वाम् - अश्विना - बृहत् ।।4।।
1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20
179. इन्द्रः - दधीचः - अस्थभिः । वृत्राणि - अप्रतिष्कुतः -
3 1 2 3 2 1 20
अ - प्रतिष्कुतः ।। जघान - नवतीः - नव ।।5।।

1 20 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
180. इन्द्र-आ - इहि-मत्सि-अन्धसः। विश्वेभिः-सोमपर्वभिः
3 1 20 3 2 3 2 1 20
- सोम - पर्वभिः।। महान् - अभिष्टिः -ओजसा ।।6।।

2 3 1 2
181. आ - तु - नः - इन्द्र - वृत्रहन् - वृत्र - हन् ।अस्माकम् -
1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
अर्धम् -आ - गहि ।। महान् - महीभिः - ऊतिभिः।।7।।

1 20 3 1 2
182. ओजः - तत् - अस्य - तित्विषे । उभेइति - यत् -
3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3
समवर्तयत् - सम् - अवर्तयत् ।। इन्द्रः - चर्म - इव
1 20 3 1 2
- रोदसीइति ।।8।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2
183. अयम् - उ - ते -सम्- अतसि ।कपोतः - इव -गर्भधिम्
3 2 1 20 3
- गर्भ - धिम् ।। वचः - तत् - चित् - नः - ओहसे।।9।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
184. वातः-आ- वातु - भेषजम् ।शम्भु- शम् - भु - मयोभु -
3 2 3 2 3 1 20 3
मयः -भु - नः - हृदे ।।प्र - नः - आयूँषि - तारिषत्।। 10

आ.25,अ.11,प.129.पो

इति नवमी दशतिः।।9।।सप्तमः खण्डः।।7।।

(8)

2 1 20 1 20 3 1 20 3 2
185. यम् - रक्षन्ति - प्रचेतसः - प्र - चेतसः। वरुणः - मित्रः -
3 2 3 2 3 2 3 1 20
मि -त्रः -अर्यमा ।। न - किः - सः - दभ्यते - जनः ।।1।।

3 2 3 2 3 1 20 3 2 3 2 3 2
186. गव्या - उ - सु - नः - यथा - पुरा । अश्वया - उत
3 2 3 2 3 1 2
- रथया ।। वरिवस्या - महोनाम् ।।2।।

3 2 3 120 3 2 3 1 2
187. इमाः - ते - इन्द्र - पृश्नयः । घृतम् - दुहते -आशिरम् -
3 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
आ - शिरम् ।। एनाम् - ऋतस्य - पिप्युषीः ।।3।।

3 2 3 2 3 2 1 20 1 20 3
188. अया - धिया - च - गव्यया । पुरुणामन् - पुरु - नामन्
2 1 20 1 20 3
- पुरुष्टुत - पुरु - स्तुत ।। यत् - सोमेसोमे - सोमे - सोमे
1 20 3 1 20
- आभुवः - आ - अभुवः ।।4।।

3 2 3 1 20 1 20 3 1 2
189. पावका - नः - सरस्वती । वाजेभिः - वाजिनीवती ।।
3 2 3 1 2 3 2 3
यज्ञम् - वष्टु - धियावसुः - धिया - वसुः ।।5।।

2 3 2 1 20 1 2 0 1 20
190. कः - इमम् - नाहुषीषु - आ । इन्द्रम् - सोमस्य -
3 2 3 1 20 3
तर्पयात् ।। सः - नः - वसूनि - आ - भरात् ।।6।।

2 3 2 3 1 2 0 1 20 1 20
191. आ - याहि - सुषुम - हि - ते । इन्द्र - सोमम् - पिब
3 2 3 2 3 2 3 1 20
- इमम् ।। आ - इदम् - बर्हिः - सदः - मम ।।7।।

1 20 3 2 3 1 2 3 2 3 2
192. महि - त्रीणाम् -अवरिति - अस्तु । द्युक्षम् - द्यु - क्षम्
3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3
- मित्रस्य - मि - त्रस्य - अर्यम्णः ।। दुराधर्षम् - दुः -
1 2 1 20
आधर्षम् - वरुणस्य ।।8।।

1 20 3 2 3
193. त्वावतः - पुरुवसो - पुरु - वसो । वयम् - इन्द्र - प्रणेतः
1 2 1 2 0 3
- प्र - नेतरिति ।। स्मसि - स्थातः - हरीणाम् ।।9।।

आ.29,अ.13,प.118,दै

इति दशमी दशतिः।।10।।अष्टमः खण्डः।।8।।

इति द्वितीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः प्रपाठकः।।

द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः।।

।।अथ तृतीयः प्रपाठकः ।।

(9)

2 3 1 2 0 3 2 1 2 0 3
194. उत् - त्वा - मन्दन्तु - सोमाः । कृणुष्व - राधः - अद्रिवः

1 20 3 1 2 3 1 20 3
-अ -द्रिवः।। अव - ब्रह्मद्विषः - ब्रह्म - द्विषः - जहि ।।1

1 20 3 2 3 2 1 2 0
195. गिर्वणः - गिः - वनः - पाहि - नः - सुतम् । मधोः -

1 20 3 1 20 1 20 3
धाराभिः -अज्यसे ।। इन्द्र - त्वादातम् - त्वा - दातम् -

2 1 20
इत् - यशः ।।2।।

1 20 3 1 2 0 1 20 120 3 2
196. सदा - वः - इन्द्रः - चर्कृषत् -आ। उप - उ - नु - सः -

3 2 3 2 3 2 1 20 120
सपर्यन् ।। न - देवः - वृतः - शूरः - इन्द्रः ।।3।।

2 3 120 3 2 3 2
197. आ - त्वा - विशन्तु - इन्दवः । समुद्रम् - सम् - उद्रम् -

3 1 20 3 1 20 3
इव - सिन्धवः ।।न - त्वाम् - इन्द्र - अति - रिच्यते।।4

120 3 1 2 3 2 120 3 1 2
198. इन्द्रम् - इत् - गाथिनः - बृहत् । इन्द्रम् - अर्केभिः

3 1 2 120 1 2 0 3
- अर्किणः ।। इन्द्रम् - वाणीः - अनूषत ।।5।।

1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 20
199. इन्द्रः - इषे - ददातु - नः । ऋभुक्षणम् - ऋभु - क्षणम्

3 2 3 2 3 2 3 2 3

- ऋभुम् - ऋ - भुम् - रयिम् ।। वाजी - ददातु -

1 2

वाजिनम् ।।6।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20

200. इन्द्रः - अङ्ग - महत् - भयम् । अभि - सत् - अप -

3 2 3 2 1 20 3

चुच्यवत्।। सः-हि -स्थिरः- विचर्षणिः -वि -चर्षणिः।।

3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 3

201. इमाः - उ - त्वा - सुतेसुते - सुते - सुते। नक्षन्ते- गिर्वणः

1 20 1 20 3 2 3 1 2

- गिः- वनः - गिरः।। गावः - वत्सम् - न - धेनवः ।।8।।

1 2 0 3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 20

202. इन्द्रा - नु - पूषणा - वयम् । सख्याय - स - ख्याय -

3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20 1 20

स्वस्तये - सु - अस्तये ।। हुवेम - वाजसातये - वाज -

3

सातये ।।9।।

2 3 2 1 20 1 20 3

203. न - कि - इन्द्र - त्वत् - उत्तरम् । न - ज्यायः - अस्ति -

2 3 2 1 20

वृत्रहन्- वृत्र - हन्।। न - कि- एवम् - यथा -त्वम्।। 10

आ.38,अ.14,प.141,ढ

इति प्रथमा दशतिः।।1।। नवमः खण्डः।।9।।

(10)

3 1 2 3 1 20 3 2 1 20 1 20

204. तरणिम् - वः - जनानाम् । त्रदम् - वाजस्य-गोमतः ।।

3 2 3 2 3 2 3

समानम् - सम् - आनम् - उ - प्र - शँसिषम् ।। 1।।

1 20 3 1 20 1 20

205. असृग्रम् - इन्द्र - ते - गिरः । प्रति - त्वाम् - उत् -

3 1 2 3 1 20 3 2 1 20

अहासत। सजोषाः - स - जोषाः - वृषभम् - पतिम्।। 2

3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
206. सुनीथः - सु - नीथः - घ - सः - मर्त्यः । यम् - मरुतः -
3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
यम् - अर्यमा ।। मित्राः - मि - त्राः - पान्ति - अद्रुहः
3 1 2 0
- अ - द्रुहः ।।3।।

2 3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0
207. यत्- वीडौ - इन्द्र -यत्- स्थिरे। यत् - पर्शाने-पराभृतम्
1 2 0 3 1 2 0 3 2 3
- परा - भृतम् ।। वसु - स्पार्हम् - तत् - आ - भर ।।4।।

3 2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0
208. श्रुतम् - वः - वृत्रहन्तमम् - वृत्र - हन्तमम् । प्र - शर्धम्
3 2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
-चर्षणीनाम्।।आशिषे - आ - शिषे - राधसे - महे।।5

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
209. अरम् - ते - इन्द्र - श्रवसे । गमेम - शूर - त्वावतः ।।
1 2 0 3 1 2 0
अरम्- शक्र - परेमणि ।।6।।

3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
210. धानावन्तम् - करम्भिणम्। अपूपवन्तम्-उक्थिनम्।।
1 2 0 3 2 3
इन्द्र - प्रातः - जुषस्व - नः ।।7।।

3 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3 2
211. अपाम् - फेनेन - नमुचेः - न - मुचेः। शिरः - इन्द्र - उत्
3 1 2 0 1 2 0 1 2 0
- अवर्तयः ।। विश्वाः - यत् - अजयः - स्पृधः ।।8।।

3 2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
212. इमे - ते - इन्द्र - सोमाः । सुतासः - ये - च - सोत्वाः।।
1 2 0 3
तेषाम् - मत्स्व - प्रभूवसो - प्रभु - वसो ।।9।।

1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 2 3 2 3
213. तुभ्यम् -सुतासः-सोमाः । स्तीर्णम् - बर्हिः - विभावसो
1 2 3
- विभा - वसो ।। स्तोतृभ्यः - इन्द्र - मृडय ।। 10 ।।

आ.36,अ.11,प.125,कु

इति द्वितीया दशतिः ।। 2 ।। दशमः खण्डः ।। 10 ।।

(11)

2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2
214. आ- वः- इन्द्रम्- कृविम्-यथा । वाजयन्तः - शतक्रतुम्
3 2 3 1 2 0 3 1 2 0
- शत - क्रतुम् ।। मँहिष्ठम् - सिञ्चे - इन्दुभिः ।। 1 ।।

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2
215. अतः - चित् - इन्द्र - नः - उप । आ - याहि - शतवाजया
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
- शत- वाजया ।। इषा -सहस्रवाजया-सहस्र-वाजया ।

2 3 2 3 2 3 2 3 2 3
216. आ - बुन्दम् - वृत्रहा - वृत्र - हा - ददे । जातः - पृच्छत्
2 3 1 2 3 2 3
- वि - मातरम् ।। के - उग्राः - के - ह - श्रृण्विरे ।। 3 ।।

3 1 2 3 2 3 1 2
217. बृबदुक्थम् - बृबत् - उक्थम् - हवामहे । सृप्रकरस्नम् -
3 2 3 1 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0
सृप्र - करस्नम् - ऊतये । साधः- कृण्वन्तम् -अवसे ।। 4

3 2 3 2 3 1 2 0 3 2 3
218. ऋजुनीती - ऋजु - नीती - नः - वरुणः । मित्रः - मि -
2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
त्रः - नयति - विद्वान् ।। अर्यमा - देवैः - सजोषाः -
3 1 2 0
स - जोषाः ।। 5 ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
219. दूरात् - दुः - आत् - इह - इव - यत्- सतः । अरुणप्सुः
1 2 0 3 2 3 1 2 3
- अशिश्वितत् ।। वि - भानुम् - विश्वथा - अतनत् ।। 6 ।।

2 3 2 1 2 0

220. आ - नः - मित्रा - मि - त्रा - वरुणा । घृतैः - गव्यूतिम् -

3 1 2 0 1 2 0 3

गो - यूतिम् - उक्षतम् ।। मध्वा - रजाँसि - सुक्रतू - सु

1 2

- क्रतूइति ।।7।।

2 3 2 3 1 2 1 20 1 2 0 3 1 2 3

221. उत् - उ - त्ये - सूनवः - गिरः । काष्ठाः - यज्ञेषु - अत्नत ।।

2 3 2 3 2 1 20

वाश्राः - अभिज्ञु - अभि - ज्ञु - यातवे ।।8।।

3 2 1 2 0 3 2 3 2

222. इदम् - विष्णुः - वि - चक्रमे । त्रेधा - नि - दधे - पदम्

1 20 3 2

।। समूढम् - सम् - ऊढम् - अस्य - पाँसुले ।।9।।

आ.20,अ.15,प.122,मा

इति तृतीया दशतिः ।।3।। एकादशः खण्डः ।।11।।

(12)

1 20 3 1 2 3 1 2

223. अति - इहि - मन्युषाविणम् - मन्यु - साविनम् ।

3 1 2 120 3 2 3 2 3 2

सुषुवाँसम् - उप - आ - इरय ।। अस्य - रातौ - सुतम्

3

- पिब ।।1।।

2 3 1 20 3 2 1 2 0 3 1 2

224. कत् - उ - प्रचेतसे - प्र - चेतसे - महे । वचः - देवाय -

3 2 3 1 20

शस्यते ।। तत् - इत् - हि - अस्य - वर्धनम् ।।2।।

3 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3

225. उक्थम् - च - न - शस्यमानम् । न - अगोः - अ - गोः -

2 3 2 3 2 3 1 2

रयिः - आ - चिकेत ।। न - गायत्रम् - गीयमानम् ।।3।।

1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3
226. इन्द्रः - उक्थेभिः - मन्दिष्ठः । वाजानाम् - च -
1 20 1 20 3 120 3 1 2
वाजपतिः - वाज - पतिः ।। हरिवान् - सुतानाम् -
1 2 0 3
सखा - स - खा ।।4।।

2 3 120 3 2 1 20 3
227. आ - याहि - उप- नः-सुतम्। वाजेभिः - मा -हृणीयथाः
2 3 1 20 1 20 3
।। महान् - इव - युवजानिः - युव - जानिः ।।5।।

3 2 3 2 120 1 20 3 2
228. कदा - वसो - स्तोत्रम् - हर्यते - आ । अव - श्मशा -
3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3
रुधत् - वारिति ।। दीर्घम् - सुतम् - वाताप्याय - वात
1 2 0
- आप्याय ।।6।।

1 20 3 1 20 1 20 1 20 3 2
229. ब्राह्मणात् - इन्द्र - राधसः । पिब - सोमम् - ऋतून् -
1 20 1 20 3 2 3 2 3 2 1 2 0
अनु ।। तव - इदम् - सख्यम् - स - ख्यम् - अस्तृतम् -
3
अ - स्तृतम् ।।7।।

3 2 3 1 20 3 1 2 3
230. वयम् - घ - ते - अपि - स्मसि । स्तोतारः - इन्द्र
2 3
- गिर्वणः - गिः - वनः ।। त्वम् - नः - जिन्व - सोमपाः
- सोम - पाः ।।8।।

2 3 2 1 20 3 2 312 3
231. आ - इन्द्र - पृक्षु - कासु - चित् । नृम्णम् - तनूषु - धेहि
1 20 1 20 3 1 20
- नः ।। सत्राजित् - सत्रा - जित् - उग्र - पौंस्यम् ।।9।।

3 2   1 20   3   2   3 2   1 20   3 2   3 2

232. एव - हि -असि - वीरयुः । एव - शूरः - उत - स्थिरः ॥

3 2   3   1 2 0   1 2 0

एव - ते - राध्यम् - मनः ॥ 10 ॥

आ.36,अ.12,प.138,खै

इति चतुर्थी दशतिः ॥ 4 ॥ द्वादशः खण्डः ॥ 12 ॥

इति द्वितीयोऽध्यायः ॥

===



# अथ तृतीयोऽध्यायः

## (1)

3 2 3 1 20 3
233. अभि - त्वा - शूर - नोनुमः । अदुग्धाः - अ - दुग्धाः
1 2 1 2 0 3 2 1 20 3 1 2
- इव - धेनवः ।। ईशानम् - अस्य - जगतः - स्वर्दृशम्
3 1 20 1 2 0 3 1 2
- स्वः - दृशम् । ईशानम् - इन्द्र - तस्थुषः ।। 1 ।।

2 1 2 0 3 2 1 20 3 1 2
234. त्वाम् - इत् - हि - हवामहे । सातौ - वाजस्य- कारवः ।।
3 1 2 3 1 20 3 1 20
त्वाम् - वृत्रेषु - इन्द्र - सत्पतिम् - सत् - पतिम् - नरः।
1 2 0 1 20
त्वाम् - काष्ठासु - अर्वतः ।। 2 ।।

3 2 3 1 2 3 1 20 1 2 0
235. अभि - प्र - वः - सुराधसम् - सु - राधसम् । इन्द्रम् -
3 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
अर्च - यथा - विदे ।। यः - जरितृभ्यः - मघवा - पुरूवसुः
3 1 2 0 3 1 2 3 1 20
- पुरु - वसुः । सहस्रेण - इव - शिक्षति ।। 3 ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 2 0
236. तम् - वः - दस्मम् - ऋतीषहम् - ऋति - सहम् । वसोः
3 2 1 2 0 3 2 3 2 1 20
- मन्दानम् - अन्धसः ।। अभि - वत्सम् - न - स्वसरेषु -
3 1 2 1 20 3 2 3
धेनवः । इन्द्रम् - गीर्भिः - नवामहे ।। 4 ।।

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 0
237. तरोभिः - वः - विदद्वसुम् - विदत् - वसुम् । इन्द्रम् -
3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
सबाधः - स - बाधः - ऊतये ।। बृहत् - गायन्तः - सुतसोमे
3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
- सुत - सोमे - अध्वरे । हुवे - भरम् - न - कारिणम् ।। 5

3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
238. तरणिः - इत् - सिषासति। वाजम् - पुरन्ध्या - पुरम् -
3 2 3 1 2 0 3 2 3
ध्या - युजा ।। आ - वः - इन्द्रम् - पुरुहूतम् - पुरु -
2 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
हूतम् - नमे - गिरा । नेमिम् - तष्टा - इव - सुद्रुवम्
3 1 20
- सु - द्रुवम् ।।6।।

1 20 3 1 2 3 1 2 1 2 0 3 1 20
239. पिब - सुतस्य - रसिनः। मत्स्व - नः - इन्द्र - गोमतः।।
3 2 3 1 2 3 1 20 3 2
आपिः - नः - बोधि - सधमाद्ये - सध - माद्ये - वृधे।
3 2 3 1 20
अस्मान् - अवन्तु - ते - धियः।। 7।।

2 3 1 20 3 2 1 20 1 20
240. त्वम् -हि -आ- इहि -चेरवे। विदाः - भगम् - वसुत्तये।।
3 1 20 3
उत् - वावृषस्व - मघवन् - गविष्टये - गो - इष्टये।
2 3 1 20 1 20 3
उत् - इन्द्र - अश्वमिष्टये - अश्वम् - इष्टये ।।8।।

2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
241. न- हि - वः - चरमम् - च - न । वसिष्ठः - परिमँसते -
3 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
परि - मँसते ।। अस्माकम् - अद्य - अ - द्य - मरुतः -
3 2 1 2 0 1 20 3 1 2
सुते - सचा । विश्वे - पिबन्तु - कामिनः ।।9।।

2 3 2 3 2 3 1 2 0
242. मा - चित् - अन्यत् - अन् - यत् - वि- शँसत । सखायः
3 2 3 1 2 0 3
- स - खायः - मा - रिषण्यत ।। इन्द्रम् - इत् - स्तोत -
1 20 1 2 0 3 2 1 20 3 2 3
वृषणम् - सचा - सुते । मुहुः - उक्था - च - शँसत।। 10

आ.52,अ.19,प.192,झा

इति पञ्चमी दशतिः ।।5।। प्रथमः खण्डः ।।1।।

इति तृतीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः प्रपाठकः

(2)

2 3 2 1 20 3 2 3 1 2
243. न - किः - तम् - कर्मणा - नशत् । यः - चकार -
3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 2
सदावृधम् - सदा - वृधम् ।। इन्द्रम् - न - यज्ञैः -
3 1 2 3 2 3 1 2 0 1 20
विश्वगूर्तम् - विश्व - गूर्तम् - ऋभ्वसम् । अधृष्टम् - अ
3 2 1 20
- धृष्टम् - धृष्णुम् - ओजसा ।।1।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 2
244. यः - ऋते - चित् - अभिश्रिषः - अभि - श्रिषः । पुरा -
3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
जत्रुभ्यः - आतृदः - आ - तृदः ।। संधाता - सम् - धाता -
2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
सन्धिम् - सम् - धिम् - मघवा - पुरूवसुः - पुरु - वसुः ।
1 20 3 1 20 3 2 30 1 2
निष्कर्ता-निः- कर्ता- विह्रुतम्- वि - ह्रुतम् - पुनरिति ।।

2 3 1 2 3 2 3 2 1 20
245. आ - त्वा - सहस्रम् - आ - शतम् । युक्ताः - रथे -
3 1 2 3 1 2 3 1 2 0 1 20 3
हिरण्यये ।।ब्रह्मयुजः - ब्रह्म - युजः - हरयः - इन्द्र -
1 2 1 20 1 20 1 20 3
केशिनः । वहन्तु - सोमपीतये - सोम - पीतये ।।3।।

2 3 2 3 1 20 3 2 3 1 2
246. आ - मन्द्रैः - इन्द्र - हरिभिः । याहि - मयूररोमभिः -
3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2
मयूर - रोमभिः ।। मा - त्वा - के - चित् - नि - येमुः - इत्
3 1 2 1 20 1 20 3 2 3
- न - पाशिनः । अति - धन्व - इव - तान् - इहि ।।4।।

2 3 2 3 2 3 - 1 2 0
247. त्वम् - अङ्ग - प्र - शँसिषः । देवः - शविष्ठ - मर्त्यम् ॥
3 2 3 2 3 2
न - त्वत् -अन्यः- अन् - यः- मघवन् -अस्ति- मर्डिता ।
1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
इन्द्र - ब्रवीमि - ते - वचः ॥5॥

2 3 2 3 2 1 20
248. त्वम् - इन्द्र - यशाः - असि । ऋजीषी - शवसः -
1 2 0 3 1 2 3 1 2 3
पतिः ॥ त्वम् - वृत्राणि - हँसि -अप्रतीनि - अ -
1 2 1 2 0 3 2 1 20 3
प्रतीनि - एकः - इत् - पुरु । अनुत्तः - अ - नुत्तः -
1 2 3 1 2 0
चर्षणीधृतिः - चर्षणि - धृतिः ॥6॥

1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 2 3 2
249. इन्द्रम् - इत् - देवतातये । इन्द्रम् - प्रयति - प्र - यति
3 2 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2
- अध्वरे ॥ इन्द्रम् - समीके - सम् - ईके - वनिनः
3 1 2 0 1 20 3 1 2
- हवामहे । इन्द्रम् - धनस्य - सातये ॥7॥

3 2 3 1 20 3
250. इमाः - उ - त्वा - पुरुवसो - पुरु - वसो । गिरः - वर्धन्तु
2 1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
- याः - मम ॥ पावकवर्णाः - पावक - वर्णाः - शुचयः -
3 1 2 3 1 20 3 2 1 20 3
विपश्चितः - विपः - चितः । अभि - स्तोमैः-अनूषत ॥8

2 3 2 1 20 1 20 1 20 3
251. उत् - उ - त्ये - मधुमत्तमाः । गिरः - स्तोमासः - ईरते ॥
1 2 3 1 20 3 2 3 2
सत्राजितः - सत्रा - जितः - धनसाः - धन - साः -
1 20 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3
अक्षितोतयः -अक्षित-उतयः । वाजयन्तः- रथाः - इव ।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 20
252. यथा - गौरः - अपा - कृतम् । तृष्यन् - एति - अव
1 20 3 2 3 2 1 20
- इरिणम् ।। आपित्वे - नः - प्रपित्वे - तूयम् - आ -
3 1 2 0 1 2 0 1 20
गहि । कण्वेषु - सु - सचा - पिब ।। 10।।

आ.55,अ.25,प.205,ङ्

इति षष्ठी दशतिः ।। 6 ।। द्वितीयः खण्डः ।। 2 ।।

(3)

3 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0
253. शग्धि- उ -सु - शचीपते- शची - पते। इन्द्र - विश्वाभिः
3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
- ऊतिभिः।। भगम् - न - हि - त्वा-यशसम् -वसुविदम्
3 1 20 1 20 3 1 20
- वसु - विदम्। अनु - शूर - चरामसि ।। 1 ।।
2 3 1 2 0 1 20 3 1 20 20*
254. याः - इन्द्र - भुजः - आभरः - आ - अभरः । स्ववर्वान्
1 20 3 1 2 3
- असुरेभ्यः -अ - सुरेभ्यः ।। स्तोतारम् - इत्-मघवन् -
2 3 1 2 3 1 2 3 2 3
अस्य-वर्धय। ये-च-त्वेइति-वृक्तबर्हिषः-वृक्त - बर्हिषः।
2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 20*
255. प्र - मित्राय - मि - त्राय - प्र - अर्यम्णे । सचथ्यम्
3 20* 1 20 1 2 0
- ऋतावसो - ऋत - वसो ।। वरूथ्ये - वरुणे - छन्द्यम्
1 2 0 3 2 1 20 3
- वचः । स्तोत्रम् - राजसु - गायत ।। 3 ।।
3 2 3 1 2 3 2 3 1 2 0 1 20
256. अभि-त्वा - पूर्वपीतये - पूर्व - पीतये। इन्द्र - स्तोमेभिः
3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
- आयवः।। समीचीनासः - सम्- ईचीनासः -ऋभवः -
3 1 2 0 3 2 3 2
ऋ - भवः - सम् - अस्वरन्। रुद्राः - गृणन्त-पूर्व्यम्।। 4

2 3 120 3 2 120 120 3

257. प्र - वः - इन्द्राय - बृहते । मरुतः - ब्रह्म - अर्चत।।

2 3 2 3 2 312 32

वृत्रम् - हनति - वृत्रहा - वृत्र - हा - शतक्रतुः - शत

3 120 312 32 3

- क्रतुः । वज्रेण - शतपर्वणा - शत - पर्वणा ।।5।।

32 120 3 120 3 12 3

258. बृहत् - इन्द्राय - गायत। मरुतः - वृत्रहन्तमम् - वृत्र -

120 120 120 120 3 12

हन्तमम् ।। येन - ज्योतिः - अजनयन् - ऋतावृधः -

3 120 32 312 120

ऋत - वृधः । देवम् - देवाय - जागृवि ।।6।।

120 120 3 2 3 2 312 3

259. इन्द्र - क्रतुम् - नः - आ - भर । पिता - पुत्रेभ्यः - पुत्

120 120 120 3 2 3

- त्रेभ्यः - यथा ।। शिक्ष - नः - अस्मिन् - पुरुहूत - पुरु

120 32 120 3

- हूत - यामनि । जीवाः - ज्योतिः - अशीमहि ।।7।।

2 3 120 3 120 3 12

260. मा - नः - इन्द्र - परा - वृणक् । भव - नः - सधमाद्ये

3 120 3 2 3

- सध - माद्ये ।। त्वम् - नः - ऊती - त्वम् - इत् - नः

120 3 120 3

- आप्यम् । मा - नः - इन्द्र - परा - वृणक् ।।8।।

32 3 12 120 312

261. वयम् - घ - त्वा - सुतावन्तः। आपः - न - वृक्तबर्हिषः

32 3 12 312 3 120

- वृक्त - बर्हिषः ।। पवित्रस्य - प्रस्रवणेषु - प्र - स्रवणेषु

3 120 312 3

- वृत्रहन् - वृत्र - हन् । परि - स्तोतारः - आसते ।।9।।

2 3 1 20 1 20 3 2 3 1 2
262. यत्- इन्द्र - नाहुषीषु - आ। ओजः- नृम्णम्-च-कृष्टिषु
2 3 120 3 2 3 2 3
।।यत् - वा - पञ्च - क्षितीनाम् - द्युम्नम् - आ - भर।
2 1 20 1 20
सत्रा - विश्वानि - पौँस्या ।।10।।

आ.51,अ.21,प.191,प

इति सप्तमी दशतिः ।।7।। तृतीयः खण्डः ।।3।।

(4)

3 2 3 2 120 3 120 120
263. सत्यम् - इत्था - वृषा - इत् - असि । वृषजूतिः - वृष
3 2 120 3 2
- जूतिः - नः - अविता ।। वृषा - हि - उग्र - श्रृण्विषे
3 1 2 120 3 1 2 3 2
- परावति । वृषा - उ - अर्वावति - श्रुतः ।।1।।
2 3 120 3 1 2 3 1 2 3
264. यत्- शक्र -असि - परावति । यत् - अर्वावति- वृत्रहन्
1 20 3 2 3 2 3 2
- वृत्र - हन् ।। अतः - त्वा - गीर्भिः - द्युगत् - द्यु - गत्-
3 1 2 3 1 2 3
इन्द्र - केशिभिः । सुतावान् - आ - विवासति ।।2।।
3 2 3 2 1 20 1 20 3 2
265. अभि - वः - वीरम् - अन्धसः - मदेषु - गाय । गिरा -
3 2 1 20 3 120 1 20
महा - विचेतसम् - वि - चेतसम् ।। इन्द्रम् - नाम -
1 20 3 1 2 1 20 120
श्रुत्यम् - शाकिनम् - वचः - यथा ।।3।।
120 3 1 2 3 1 20 3 2 3 1 2 3
266. इन्द्र - त्रिधातु - त्रि - धातु - शरणम् । त्रिवरुथम् - त्रि
120 3 1 2 3 1 2 3 2 3
- वरुथम् - स्वस्तये - सु - अस्तये ।। छर्दिः - यच्छ -
1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3
मघवद्भ्यः -च - मह्यम्-च। यावय-दिद्युम्-एभ्यः।। 4

1 20 3 1 20 1 2 0 1 2 0 3
267. श्रायन्तः- इव - सूर्यम्। विश्वा - इत् - इन्द्रस्य - भक्षत।।
1 20 3 2 1 2 0 1 20 1 20 3 2
वसूनि - जातः - जनिमानि - ओजसा । प्रति - भागम्
3
- न - दीधिमः ।।5।।

2 3 1 20 3 2 1 20
268. न - सीम् - अदेवः - अ - देवः - आप - तत् । इषम् -
3 1 2 0 1 20 1 20 3
दीर्घायो - दीर्घ - आयो - मर्त्यः ।। एतग्वा - एत - ग्वा
2 1 20 3 1 2 1 2 0 301 2
- चित् - यः - एतशः - युयोजते । इन्द्रः - हरीइति -
3 1 2
युयोजते ।।6।।

2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3
269. आ - नः - विश्वासु - हव्यम् । इन्द्रम् - समत्सु - स -
1 2 0 3 1 20 1 2 0 1 20 3
मत्सु - भूषत ।। उप - ब्रह्माणि - सवनानि - वृत्रहन् -
2 3 2 3
वृत्र - हन् । परमज्याः - परम - ज्याः - ऋचीषम ।।7।।

1 20 3 2 1 20 3
270. तव - इत् - इन्द्र - अवमम् - वसु । त्वम् - पुष्यसि -
2 3 2 1 20 3 1 2 3
मध्यमम् ।। सत्रा - विश्वस्य - परमस्य - राजसि ।
2 3 1 20 3
न - किः - त्वा - गोषु - वृण्वते ।।8।।

20* 3 20* 3 2 3 2 3
271. क्व - इयथ - क्व - इत् - असि। पुरुत्रा - चित् - हि - ते
1 20 1 20 3
- मनः ।। अलर्षि - युध्म - खजकृत् - खज - कृत् -
2 3 2 3
पुरन्दर- पुरम् - दर । प्र - गायत्राः - अगासिषुः ।।9।।

3 2 3 2 1 2 0 3 2 3 1 2
272. वयम् - एनम् - इदा - ह्यः । अपीपेम - इह - वज्रिणम् ।।
1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 3 2 3
तस्मै - उ - अद्य - अ - द्य - सवने - सुतम् - भर ।
2 3 2 3 2
आ - नूनम् - भूषत - श्रुते ।। 10 ।।

आ.50,अ.16,प.189,को

इति अष्टमी दशतिः ।। 8 ।। चतुर्थः खण्डः ।। 4 ।।

(5)

2 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0
273. यः - राजा - चर्षणीनाम् । याता - रथेभिः - अध्रिगुः -
1 2 0 3 1 2 0 3 2 1 2 0
अध्रि - गुः ।। विश्वासाम् - तरुता - पृतनानाम् ।
1 2 0 3 2 3 2 3 2
ज्येष्ठम् - यः - वृत्रहा - वृत्र - हा - गृणे ।। 1 ।।
1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
274. यतः - इन्द्र - भयामहे । ततः - नः - अभयम् - अ
3 1 2 0 3 2 1 2 0 3
- भयम् - कृधि ।। मघवन् - शग्धि - तव - तत् - नः
1 2 1 2 0 1 2 0 3
- ऊतये । वि - द्विषः - वि - मृधः - जहि ।। 2 ।।
1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2
275. वास्तोः - पते - ध्रुवा - स्थूणा । अँसत्रम् - सोम्यानाम् ।।
3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0
द्रप्सः - पुराम् - भेत्ता - शश्वतीनाम् । इन्द्रः - मुनीनाम्
1 2 0 3
- सखा - स - खा ।। 3 ।।
2 3 2 3 2 3
276. बट् - महान् - असि - सूर्य । बट् - आदित्य - आ - दित्य
2 3 2 3 2 3 2 3
- महान् - असि ।। महः - ते-सतः - महिमा - पनिष्टम ।
2 3 2 3
मह्ना - देव - महान् - असि ।। 4 ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
277. अश्वी - रथी - सुरूपः - सु - रूपः - इत् । गोमान् - यत्
3 120 3 1 2 3
- इन्द्र - ते - सखा - स - खा ।। श्वात्रभाजा - श्वात्र -
1 20 120 3 120 3 2 3 2
भाजा - वयसा - सचते - सदा । चन्द्रैः - याति - सभाम्
3 2 120
- स - भाम् - उप ।।5।।

2 1 20 3 2 3 2 1 20 3 2
278. यत् - द्यावः - इन्द्र - ते - शतम् । शतम् - भूमीः - उत -
3 1 2 1 2 0 1 20
स्युः ।। न - त्वा - वज्रिन् - सहस्रम् - सूर्याः - अनु ।
3 2 3 1 20 3 1 2
न - जातम् - अष्ट - रोदसीइति ।।6।।

2 3 2 1 20 1 20 3 120
279. यत् - इन्द्र - प्राक् - अपाक् - अप - अक् - उदक् - उत्-
3 20* 3 1 2 1 20 1 20
अक् । न्यक् - नि - अक् - वा - हूयसे - नृभिः ।। सिम
3 2 1 20 3 1 20 1 20
- पुरु - नृषूतः - नृ - सूतः - असि - आनवे । असि
3 1 2
- प्रशर्ध - प्र - शर्ध - तुर्वशे ।।7।।

2 3 2 1 20
280. कः - तम् - इन्द्र - त्वावसो - त्वा - वसो । आ - मर्त्यः
3 2 3 2 3 1 20
- दधर्षति ।। श्रद्धा - श्रत् - धा - हि - ते - मघवन् - पार्ये
3 2 3 2 1 20 3
- दिवि । वाजी - वाजम् - सिषासति ।।8।।

1 20 120 3 1 2 3 2 3 2 3 2
281. इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति-अपात् -अ - पात् - इयम् ।
1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
पूर्वा- आ- अगात्-पद्वतीभ्यः ।। हित्वा- शिरः -जिह्वया

1 20 1 20 3 2 3 1 2 3
- रारपत् - चरत्। त्रिँशत् - पदानि - अक्रमीत् ।।9।।

120 120 3 1 2 3 2
282. इन्द्र - नेदीयः - आ - इत् - इहि । मितमेधाभिः - मित

3 1 2 3 1 20
- मेधाभिः - ऊतिभिः ।। आ - शन्तम - शन्तमाभिः -

3 1 2 3 1 2 3
अभिष्टिभिः । आ - स्वापे - सु -आपे- स्वापिभिः- सु

1 2
- आपिभिः ।।10।।

आ.54,अ.21,प.201,त

इति नवमी दशतिः।।9।।इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

(6)

3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
283. इतः - ऊती - वः - अजरम् - अ - जरम्। प्रहेतारम् - प्र

1 2 1 20 3 2
- हेतारम् - अप्रहितम् - अ - प्रहितम् ।। आशुम् -

1 20 1 20 3 1 2 1 20 3
जेतारम् - हेतारम् - रथीतमम् । अतूर्तम् - अ - तूर्तम् -

1 2 3 1 20
तुग्रीयावृधम् - तुग्रिय - वृधम् ।।1।।

2 3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 2
284. मा - उ - सु - त्वा - वाघतः - च - न । आरे - अस्मत्

3 1 2 3 1 2 3
- नि - रीरमन् ।।आरात्तात् - वा - सधमादम् - सध-

1 20 3 2 3 2 3 2 120 3
मादम् - नः -आ -गहि । इह - वा - सन् - उप-श्रुधि।।2

3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 1 2 0
285. सुनोत - सोमपाव्ने - सोम - पाव्ने । सोमम् - इन्द्राय

3 1 2 120 3 2 1 20 3 2
- वज्रिणे ।।पचत - पक्तीः - अवसे - कृणुध्वम् - इत्।

3 2 3 2 1 20
पृणन् - इत् - पृणते - मयः।।3।।

2 3 2 3 2 1 20 3
286. यः - सत्राहा - सत्रा - हा - विचर्षणिः - वि - चर्षणिः।
1 20 3 2 1 20 1 20
इन्द्रम् - तम् - हूमहे - वयम् ।। सहस्रमन्यो - सहस्र -
3
मन्यो - तुविनृम्ण - तुवि - नृम्ण - सत्पते - सत् - पते।
1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
भव - समत्सु - स - मत्सु - नः - वृधे ।।4।।

1 20 3 1 2 1 20
287. शचीभिः - नः - शचीवसू - शची - वसूइति । दिवा -
1 20 3 2 3 2 1 20 3
नक्तम् - दिशस्यतम् ।। मा - वाम् - रातिः - उप - दसत्
2 3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
- कदा - च - न ।अस्मत् - रातिः - कदा - च - न ।।5।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 20
288. यदा - कदा - च - मीढुषे । स्तोता - जरेत - मर्त्यः।।
3 1 20 3 2 3 2
आत् - इत् - वन्देत - वरुणम् - विपा - गिरा ।
3 1 2 1 20 3
धर्तारम् - विव्रतानाम् - वि - व्रतानाम् ।।6।।

3 2 1 20 1 20 1 20 3
289. पाहि - गाः - अन्धसः - मदे । इन्द्राय - मेध्यातिथे -
2 1 20 3 1 20
मेध्य - अतिथे ।। यः - सम्मिश्लः - सम् - मिश्लः - हर्योः
3 1 2 1 20 3 2 3 1 2
- यः - हिरण्ययः । इन्द्रः - वज्री - हिरण्ययः ।।7।।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2
290. उभयम् - श्रृणवत् - च - नः । इन्द्रः - अर्वाक् - इदम् -
1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 1 20
वचः।। सत्राच्या - सत्रा - च्या - मघवान् - सोमपीतये
1 20 3 2 1 20 3
- सोम - पीतये । धिया - शविष्ठः - आ - गमत् ।।8।।

3 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2
291. महे - च - न - त्वा -अद्रिवः -अ-द्रिवः। परा - शुल्काय
3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
- दीयसे ।। न - सहस्राय - न - अयुताय - अ - युताय -
3 2 3 1 2 3
वज्रिवः । न - शताय - शतामघ - शत - मघ ।। 9 ।।

1 2 0 3 2 3 2 1 2 0
292. वस्यान् - इन्द्र - असि - मे - पितुः । उत - भ्रातुः -
1 2 0 3 2 3
अभुञ्जतः - अ - भुञ्जतः ।। माता - च - मे - छदयथः
2 3 2 3 1 2 1 2 0
- समा - स - मा - वसो । वसुत्वनाय - राधसे ।। 10 ।।

आ.44,अ.24,प.205,धु

इति दशमी दशतिः ।। 10 ।। षष्ठः खण्डः ।। 6 ।।

तृतीयः प्रपाठकः समाप्तः ।।

।। अथ चतुर्थः प्रपाठकः ।।

(7)

3 2 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0
293. इमे - इन्द्राय - सुन्विरे। सोमासः - दध्याशिरः - दधि
3 2 1 2 0 3
- आशिरः ।। तान् - आ - मदाय - वज्रहस्त - वज्र -
1 2 1 2 0 3 1 2 0
हस्त - पीतये । हरिभ्याम् - याहि - ओकः - आ ।। 1 ।।

3 2 3 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2
294. इमे - इन्द्र - मदाय - ते ।सोमाः - चिकित्रे -उक्थिनः ।।
1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 0
मधोः - पपानः - उप - नः - गिरः - श्रृणु । रास्व -
3 1 2 3
स्तोत्राय - गिर्वणः - गिः - वनः ।। 2 ।।

2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 0
295. आ - तु - अद्य - अ - द्य - सबर्दुघाम् - सबः - दुघाम् ।

3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 3 2
हुवे - गायत्रवेपसम्- गायत्र - वेपसम्।। इन्द्रम् - धेनुम्
3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 1 20 3 1 2
- सुदुघाम् - सु - दुघाम् - अन्याम् - इषम्। उरुधाराम्
3 2 3 3 1 2 3 1 20
- उरु - धाराम् - अरङ्कृतम् - अरम् - कृतम् ।। 3।।

2 3 1 2 1 20 3 1 20 3
296. न - त्वा - बृहन्तः - अद्रयः - अ - द्रयः। वरन्ते - इन्द्र -
1 2 1 20 3 2 1 20 1 20
वीडवः।। यत् - शिक्षसि - स्तुवते - मावते - वसु ।
3 2 3
न - किः - तत् - आ - मिनाति - ते ।। 4।।

2 3 2 1 2 0 1 20 1 2 0
297. कः - ईम् - वेद - सुते - सचा । पिबन्तम् - कत् - वयः -
3 2 1 20 3 1 2 3 1 2
दधे ।।अयम् - यः - पुरः - विभिंनत्ति - वि - भिनत्ति -
1 20 3 2 3 2 1 20
ओजसा । मन्दानः - शिप्री - अन्धसः ।।5।।

2 3 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2
298. यत् - इन्द्र - शासः - अव्रतम् - अ - व्रतम् । च्यावय
1 20 1 20 3 1 2 3 2 3
- सदसः - परि ।। अस्माकम् - अँशुम् - मघवन् -
1 2 3 1 20 3 1 2 1 20 3
पुरुस्पृहम् - पुरु - स्पृहम्। वसव्ये - अधि - बर्हय।।6।।

1 2 0 3 1 20 1 2 0 3 1 2 1 20 1 2 0
299. त्वष्टा - नः - दैव्यम् - वचः। पर्जन्यः - ब्रह्मणः - पतिः।।
3 2 3 2 1 20 1 20 3 2
पुत्रैः - पुत् - त्रैः - भ्रातृभिः - अदितिः - अ - दितिः - नु
3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
- पातु – नः। दुष्टरम् - दुः - तरम् - त्रामणम् - वचः।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3
300. कदा - च - न - स्तरीः - असि । न - इन्द्र - सश्चसि -
1 2 1 20 1 20 3 2 3 1 20
दाशुषे।। उपोप - उप - उप - इत् - नु - मघवन् - भूयः
3 1 20 3 1 2 3
- इत् - नु - ते । दानम् - देवस्य - पृच्यते ।।8।।

3 2 3 2301 2 3
301. युँक्ष्व - हि - वृत्रहन्तम - वृत्र - हन्तम। हरीइति - इन्द्र
1 2 3 2 3 3 2 3
- परावतः।। अर्वाचीनः - अर्व- अचीनः - मघवन् -
1 20 1 20 3 2 3 1 2 3
सोमपीतये - सोम- पीतये। उग्रः- ऋष्वेभिः-आ -गहि ।

2 3 2 1 20 1 20 3 1 20
302. त्वाम् - इदा - ह्यः - नरः। अपीप्यन् - वज्रिन्-भूर्णयः।।
3 1 20 1 20 3 2 3
सः - इन्द्र - स्तोमवाहसः - स्तोम - वाहसः -इह -श्रुधि।
120 1 20 3
उप - स्वसरम् - आ - गहि ।।10।।

आ.58,अ.21,प.199,तो

इति प्रथमा दशतिः ।।1।। सप्तमः खण्डः ।।7।।

(8)

1 20 3 2 3 2 3 1 2
303. प्रति - उ - अदर्शि - आयती - आ - यती । उच्छन्ती -
3 2 3 2 1 20 3 2 3 1 20
दुहिता - दिवः ।। अप - उ - मही - वृणुते - चक्षुषा -
1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
तमः । ज्योतिः - कृणोति - सूनरी - सु - नरी ।।1।।

3 2 3 1 20 3 2 3 2 3
304. इमाः - उ - वाम् - दिविष्टयः । उस्रा - उ - स्रा - हवन्ते
2 3 1 20 3
- अश्विना ।। अयम् - वाम् -अह्वे - अवसे - शचीवसू

1 2 1 20 1 20 3
- शची - वसूइति । विशंविशम् - विशम् - विशम् -
2 1 20
हि - गच्छथः ।।2।।

2 3 2 3 2 3
305. कु - स्थः - कः - वाम् - अश्विना । तपानः - देवा -
1 2 0 3 2 3 2 1 20 3 1 2
मर्त्यः ।। घ्नता - वाम् -अश्नया - क्षपमाणः - अँशुना ।
3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
इत्थम् - उ - आत् - उ - अन्यथा - अन् - यथा ।।3।।

3 2 3 1 20 3 2 1 20 1 20
306. अयम् - वाम् - मधुमत्तमः। सुतः - सोमः- दिविष्टिषु ।।
3 1 2 3 2
तम् - अश्विना - पिबतम् - तिरोअह्न्यम् - तिरः-
3 2 1 20 3 1 2
अह्न्यम् । धत्तम् - रत्नानि - दाशुषे ।।4।।

2 3 1 20 1 20 1 20 1 20 3 2
307. आ - त्वा - सोमस्य - गल्दया । सदा - याचन् - अहम्
3 1 20 3 2 1 20 3
- ज्या ।। भूर्णिम् - मृगम् - न - सवनेषु - चुक्रुधम् ।
2 1 20 3
कः - ईशानम् - न - याचिषत् ।।5।।

1 20 3 1 2 1 20 1 20 3
308. अध्वर्यो - द्रावय - त्वम्। सोमम् - इन्द्रः - पिपासति।।
1 20 3 2 3 1 20 301 2 3
उप - उ - नूनम् - युयुजे - वृषणा - हरीइति । आ - च -
2 3 2
जगाम - वृत्रहा - वृत्र - हा ।।6।।

3 2 3 2 3 1 20 1 20
309. अभि - सतः - तत् - आ - भर । इन्द्र - ज्यायः -
1 20 3 1 2 3 1 20 3
कनीयसः ।। पुरूवसुः - पुरु - वसुः - हि - मघवन्

1 2 1 20 1 20 3 1 2 0
- बभूविथ । भरेभरे - भरे - भरे - च - हव्यः ।।7।।

2 3 1 20 3 1 2 3 2 1 2 0
310. यत् - इन्द्र - यावतः - त्वम्। एतावत् - अहम् - ईशीय

3 1 2 3
।। स्तोतारम् - इत् - दधिषे - रदावसो - रद - वसो ।

2 3 1 2 3
न - पापत्वाय - रँसिषम् ।।8।।

2 3 120 3 2 1 2 0
311. त्वम् - इन्द्र - प्रतूर्तिषु - प्र - तूर्तिषु । अभि - विश्वाः -

3 1 2 0 3 2 3 2 3 2
असि - स्पृधः।। अशस्तिहा - अशस्ति - हा - जनिता -

3 2 3 2 3 2 3 2
वृत्रतूः - वृत्र - तूः - असि । त्वम् - तूर्य - तरुष्यतः ।।9

2 3 2 1 20 3 2 1 20 120
312. प्र - यः - रिरिक्षे - ओजसा। दिवः - सदोभ्यः - परि।।

3 1 2 0 3 1 2 0 1 20
न - त्वा - विव्याच - रजः - इन्द्र - पार्थिवम् । अति -

1 20 3
विश्वम् - ववक्षिथ ।।10।।

आ.50,अ.14,प.182,भा

इति द्वितीया दशतिः।।2।।अष्टमः खण्डः।।8।।

इति बृहती समाप्ताः

(9)

1 20 3 2 1 20 3
313. असावि - देवम् - गोऋजीकम् - गो - ऋजीकम् -

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3
अन्धः। नि -अस्मिन् - इन्द्रः - जनुषा - ईम् - उवोच।।

1 20 3 2
बोधामसि - त्वा - हर्यश्व - हरि - अश्व - यज्ञैः।

1 20 3 1 20 1 20 1 20
बोध - नः - स्तोमम् - अन्धसः - मदेषु ।।1।।

1 2 0 3 1 20 3
314. योनिः - ते - इन्द्र - सदने - अकारि ।
2 1 2 0 3 2 3
तम् - आ - नृभिः - पुरुहूत - पुरु - हूत - प्र - याहि ।।
1 2 0 1 2 0 3 2 3 2 3
असः - यथा - नः - अविता - वृधः - चित् ।
1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
ददः - वसूनि - ममदः - च - सोमैः ।।2।।

1 20 1 20 3 1 20 1 20
315. अदर्दः - उत्सम् - उत् - सम् - असृजः - वि - खानि ।
3 2 3 2 3 1 2
त्वम् - अर्णवान् - बद्बधानाम् - अरम्णाः ।। महान्तम्
3 1 20 1 2 3 2 1 20
- इन्द्र - पर्वतम् - वि - यत् - वरिति । सृजत् - धाराः
1 20 3 2 3
- अव - यत् - दानवान् - हन् ।।3।।

3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
316. सुष्वाणासः - इन्द्र - स्तुमसि - त्वा। सनिष्यन्तः - चित्
1 20 3
- तुविनृम्ण - तुवि - नृम्ण - वाजम् ।। आ - नः - भर
2 1 20 3 2 1 20 1 20 3
- सुवितम् - यस्य - कोना । तना - त्मना - सह्याम -
1 2 0 3
त्वोताः - त्वा - उताः ।।4।।

3 2 3 1 20 3 1 20 3 1 2
317. जगृह्म - ते - दक्षिणम् - इन्द्र - हस्तम् । वसूयवः -
3 1 20 3 2 3
वसुपते - वसु - पते - वसूनाम् ।। विद्म - हि - त्वा -
1 20 3 1 20 3 1 2
गोपतिम् - गो - पतिम् - शूर - गोनाम् । अस्मभ्यम्
3 2 1 20 3 2 3
- चित्रम् - वृषणम् - रयिम् - दाः ।।5।।

1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2
318. इन्द्रम् - नरः - नेमधिता - नेम - धिता - हवन्ते । यत्
1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0
- पार्याः - युनजते - धियः - ताः ।। शूरः - नृषाता - नृ
3 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 2
- साता - श्रवसः - च - कामे । आ - गोमति - व्रजे -
3 2 3
भज - त्वम् - नः ।।6।।

1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 0
319. वयः - सुपर्णाः - सु - पर्णाः - उप - सेदुः - इन्द्रम् ।
3 1 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0
प्रियमेधाः - प्रिय - मेधाः - ऋषयः - नाधमानाः ।।
1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2
अप - ध्वान्तम् - ऊर्णुहि - पूर्धि - चक्षुः । मुमुग्धि -
3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2
अस्मान् - निधया - नि - धया - इव - बद्धान् ।। 7 ।।

1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0
320. नाके - सुपर्णम् - सु - पर्णम् - उप - यत् - पतन्तम् ।
3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3
हृदा - वेनन्तः - अभ्यचक्षत - अभि - अचक्षत - त्वा ।।
1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3 2
हिरण्यपक्षम् - हिरण्य - पक्षम् - वरुणस्य - दूतम् ।
3 1 2 1 2 0 3 2 3 2
यमस्य - योनौ - शकुनम् - भुरण्युम् ।।8।।

1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 3 2
321. ब्रह्म - जज्ञानम् - प्रथमम् - पुरस्तात् । वि - सीमतः -
3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2 0
सुरुचः - सु - रुचः - वेनः - अवरिति ।। सः - बुध्न्याः -
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
उपमाः - उप - माः - अस्य - विष्ठाः - वि - स्थाः । सतः
3 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
- च - योनिम् - असतः - अ - सतः - च - वि - वरिति ।।9

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
322. अपूर्व्या - अ - पूर्व्या - पुरुतमानि-अस्मै । महे - वीराय

3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
- तवसे - तुराय ।। विरप्शिने - वि - रप्शिने - वज्रिणे

1 20 1 20 3 1 20
- शन्तमानि । वचाँसि - अस्मै - स्थविराय - स्थ -

3
विराय - तक्षुः ।। 10।।

आ.70,अ.23,प.234,दी

इति तृतीया दशतिः ।। 3 ।। इति नवमः खण्डः ।। 9 ।।

(10)

1 20 3 2 3 1 2 3 2 3 2
323. अव - द्रप्सः - अँशुमतीम् - अतिष्ठत् । ईयानः - कृष्णः

3 1 2 3 1 2 1 20 1 2 0 1 2 0
- दशभिः - सहस्रैः ।। आवत् - तम् - इन्द्रः - शच्या

1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
- धमन्तम् । अप - स्नीहितिम् - नृमणाः - नृ - मनाः

3 2
- अधत् - राः ।। 1 ।।

3 1 2 3 1 2 120 1 20 3 2
324. वृत्रस्य - त्वा - श्वसथात् - ईषमाणः । विश्वे - देवाः -

3 2 1 2 0 3 1 2 3
अजहुः - ये - सखायः - स - खायः ।। मरुद्भिः - इन्द्र

2 3 2 3 1 20 3 2 1 2 0
- सख्यम् - स - ख्यम् - ते -अस्तु । अथ - इमाः - विश्वाः

1 20 3
- पृतनाः - जयासि ।। 2 ।।

3 2 3 2 3 2 1 20 3
325. विधुम् - वि - धुम् - दद्राणम् - समने - सम् - अने -

2 1 2 0 1 2 0 3 2 3
बहूनाम् । युवानम् - सन्तम् - पलितः - जगार ।।

1 2 3 1 20 3 2 3 2 3 2
देवस्य - पश्य - काव्यम् - महित्वा । अद्य - अ - द्य
3 1 2 3
- ममार - सः - ह्यः - सम् - आन ।। 3।।

2 3 2 3 1 2 1 20 3 1 2
326. त्वम् - ह - त्यत् - सप्तभ्यः - जायमानः । अशत्रुभ्यः -
3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20
अ - शत्रुभ्यः - अभवः - शत्रुः - इन्द्र ।। गूढेइति - द्यावा
3 1 2 1 20 3 1 2 3
- पृथिवीइति - अनु - अविन्दः । विभुमद्भ्यः - वि -
1 2 1 20 1 20 3
भुमद्भ्यः - भुवनेभ्यः - रणम् - धाः ।। 4।।

3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
327. मेडिम् - न -त्वा-वज्रिणम्-भृष्टिमन्तम्। पुरुधस्मानम्
3 1 2 3 2 3 1 2 3 2
- पुरु - धस्मानम् - वृषभम् - स्थिरप्स्नुम् - स्थिर -
3 1 2 1 20 1 20 3 2 1 20 3 2
प्स्नुम् ।।करोषि -अर्यः- तरुषीः - दुवस्युः ।इन्द्र- द्युक्षम्
3 2 3 1 2 3 1 20 3
- द्यु - क्षम् - वृत्रहणम् - वृत्र - हनम् - गृणीषे ।। 5।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 20
328. प्र - वः - महे - महेवृधे - महे - वृधे - भरध्वम् । प्रचेतसे
3 2 3 2 3 2 3
- प्र - चेतसे - प्र - सुमतिम् - सु - मतिम् - कृणुध्वम् ।।
1 20 3 2 3 2 3 2
विशः - पूर्वीः - प्र - चर - चर्षणिप्राः -चर्षणि - प्राः ।। 6

3 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20
329. शुनम् - हुवेम - मघवानम् - इन्द्र । अस्मिन् - भरे -
1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 2
नृतमम् -वाजसातौ - वाज - सातौ ।।श्रृण्वन्तम् - उग्रम्

3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2
- ऊतये - समत्सु - स - मत्सु । घ्नन्तम् - वृत्राणि -

3 1 2 3 1 20 1 20
सञ्जितम् -सम्- जितम्- धनानि ।। 7।।

2 3 1 20 3 2 1 20 3 2
330. उत् - उ - ब्रह्माणि - ऐरत - श्रवस्या । इन्द्रम् - समर्ये

3 2 3 2 1 20
- स - मर्ये - महय - वसिष्ठ ।। आ - यः - विश्वानि-

1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 1 20
श्रवसा - ततान । उपश्रोता - उप - श्रोता - मे - ईवतः

1 20
- वचाँसि ।।8।।

3 2 3 2 1 20
331. चक्रम् - यत् - अस्य - अप्सु - आ - निषत्तम् - नि -

3 2 3 2 3 1 20 3
सत्तम् । उत - उ - तत् - अस्मै - मधु - इत् - चच्छद्यात्।।

2 1 20 1 20 3 2
पृथिव्याम् - अतिषितम् - अति - सितम् - यत् -

30 1 2 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
ऊधरिति । पयः - गोषु - अदधाः - ओषधीषु - ओष -

3
धीषु ।। 9।। आ.55,अ.24,प.206,घू

इति चतुर्थी दशतिः।। 4।। दशमः खण्डः।। 10।।

(11)

2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3
332. त्यम् - उ - सु - वाजिनम् - देवजूतम् - देव - जूतम् ।

1 2 3 1 2 1 20 1 20
सहोवानम् - तरुतारम् - रथानाम् ।। अरिष्टनेमिम् -

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
अरिष्ट - नेमिम् - पृतनाजम् - आशुम् । स्वस्तये

3 1 2 1 20 3 2 3
- सु - अस्तये - तार्क्ष्यम् - इह - हुवेम ।।1।।

3 1 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0
333. त्रातारम् - इन्द्रम् - अवितारम् - इन्द्रम् । हवेहवे - हवे
3 1 2 3 1 20 1 20 1 2 0 3 2
- हवे - सुहवम् - सु - हवम् - शूरम् - इन्द्रम् ।। हुवे - नु
3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2 3 2
- शक्रम् - पुरुहूतम् - पुरु - हूतम् - इन्द्रम् । इदम् - हविः
3 1 2 3 1 2 0
- मघवा - वेतु - इन्द्रः ।। 2 ।।

1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
334. यजामहे - इन्द्रम् - वज्रदक्षिणम् - वज्र - दक्षिणम् ।
1 20 320* 1 20 3
हरीणाम् - रथ्यम् - विव्रतानाम् - वि - व्रतानाम् ।।
2 1 20 1 20 3 1 2 3
प्र - श्मश्रुभिः - दोधुवत् - ऊर्ध्वधा - भुवत् ।
2 1 2 0 1 20 1 2 0
वि - सेनाभिः - भयमानः - वि - राधसा ।। 3 ।।

3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 1 2 0
335. सत्राहणम् - सत्रा - हनम् - दाधृषिम् - तुम्रम् - इन्द्रम् ।
3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3
महाम् - अपारम् - अ - पारम् - वृषभम् - सुवज्रम् - सु
1 20 1 2 0 3 2 1 2 0 3 2 1 20
- वज्रम् ।। हन्ता - यः - वृत्रम् - सनिता - उत - वाजम् ।
1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
दाता - मघानि - मघवा - सुराधाः - सु - राधाः ।। 4 ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 2 0
336. यः - नः - वनुष्यन् - अभिदाति - अभि - दाति - मर्त्तः ।
1 20 3 1 2 0 3 2 3
उगणा - उ - गणा - वा - मन्यमानः - तुरः - वा ।।
2 3 2 1 20 3 2 3 2 3
क्षिधी - युधा - शवसा - वा - तम् - इन्द्र । अभि-स्याम
1 2 0 3
- वृषमणः - वृष - मनः - त्वोताः - त्वा - उताः ।। 5 ।।

2 312 312 120 312
337. यम् - वृत्रेषु - क्षितयः - स्पर्धमानाः । यम् - युक्तेषु -
312 120 120 120 3
तुरयन्तः - हवन्ते ।। यम् - शूरसातौ - शूर - सातौ -
2 3 2 120 120 3 2 1 20
यम् - अपाम् - उपज्मन् - उप - ज्मन् । यम् - विप्रासः
3 12 120
- वि - प्रासः - वाजयन्ते - सः - इन्द्रः ।।6।।

120 3 2 120 3 2 120
338. इन्द्रापर्वता - बृहता - रथेन । वामीः - इषः - आ -
3 1 2 3 120 3 2 3 1 2
वहतम् - सुवीराः - सु - वीराः ।। वीतम् - हव्यानि -
3 12 3 120 3 2 120 120
अध्वरेषु - देवा । वर्धेथाम् - गीर्भिः - इडया - मदन्ता ।।

120 120 120 120 3
339. इन्द्राय - गिरः - अनिशितसर्गाः - अनिशित - सर्गाः ।
2 3 120 3 120
अपः - प्र - ऐरयत् - सगरस्य - स - गरस्य - बुध्न्यात् ।।
120 3 1 2 120 120
यः - अक्षेण - इव - चक्रियौ - शचीभिः । विष्वक् -
3 1 2 3 2 32
वि - स्वक् - तस्तम्भ - पृथिवीम् - उत - द्याम् ।।8।।

2 3 120 3 2 3 2
340. आ - त्वा - सखायः - स - खायः - सख्या - स - ख्या -
3 2 32 3 2 3
ववृत्युः । तिरः - पुरु - चित् - अर्णवान् - जगम्याः ।।
2 120 3 2 3 2 120
पितुः - नपातम् - आ - दधीत - वेधाः । अस्मिन् - क्षये
3 2 120
- प्रतराम् - दीद्यानः ।।9।।

2 32 3 2 3 2 312
341. कः - अद्य - अ - द्य - युङ्क्ते - धुरि - गाः - ऋतस्य ।

1 20 3 1 2 3 2 3 2
शिमीवतः - भामिनः - दुर्हृणायून् - दुः - हृणायून् ॥
3 2 3 1 2 3 1 20 3 2
आसन् - एषाम् -अप्सुवाहः - अप्सु - वाहः - मयोभून्
3 2 3 2 3 1 2
- मयः- भून् । यः - एषाम् - भृत्याम् - ऋणधत् - सः -
3
जीवात् ॥10॥

आ.70,अ.29,प.235,भु

इति पञ्चमी दशतिः॥5॥ एकादशः खण्डः ॥11॥

इति त्रिष्टुप् समाप्ता

इति चतुर्थप्रपाठके प्रथमोऽर्धः प्रपाठकः॥

(12)

1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 1 2
342. गायन्ति - त्वा-गायत्रिणः।अर्चन्ति - अर्कम् - अर्किणः
3 1 2 3 2 3 2
॥ब्रह्माणः - त्वा - शतक्रतो - शत - क्रतो। उत् - वँशम्
3
- इव - येमिरे ॥1॥

120 1 2 0 3 1 2 3 2
343. इन्द्रम् - विश्वाः - अवीवृधन्। समुद्रव्यचसम् - समुद्र -
3 1 20 3 1 2 3 1 2 1 20
व्यचसम् - गिरः॥ रथीतमम् - रथीनाम् । वाजानाम्
1 20 3 1 20
- सत्पतिम् - सत् - पतिम् - पतिम् ॥2॥

3 2 3 2 3 1 20 1 20
344. इमम् - इन्द्र - सुतम् - पिब । ज्येष्ठम् - अमर्त्यम् - अ -
3 1 20 3 1 2 3 2 3
मर्त्यम् - मदम् ॥ शुक्रस्य - त्वा - अभि - अक्षरन् ।
1 20 3 1 2 1 20
धाराः - ऋतस्य - सादने ॥3॥

2 3 2 1 2 0 1 20
345. यत् - इन्द्र - चित्र - मे - इह - न । अस्ति - त्वादातम्
3 1 20 3
- त्वा - दातम् - अद्रिवः - अ - द्रिवः ।। राधः - तत् - नः
2 3
- विदद्वसो - विदत् - वसो । उभयाहस्ती - आ- भर ।। 4

3 2 120 3 2 3 2 120 3
346. श्रुधि - हवम् - तिरश्च्याः - तिरः - च्याः । इन्द्र-यः - त्वा
1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
- सपर्यति ।। सुवीर्यस्य - सु - वीर्यस्य - गोमतः । रायः
3 2 3
- पूर्धि - महान् - असि ।। 5 ।।

1 20 1 20 3 1 20 3 2
347. असावि - सोमः - इन्द्र - ते । शविष्ठ - धृष्णो - आ
3 2 3 2 120 1 20
- गहि ।। आ - त्वा - पृणक्तु - इन्द्रियम् । रजः - सूर्यः
3 1 2
- न - रश्मिभिः ।। 6 ।।

2 3 120 120 1 20 3 2
348. आ - इन्द्र - याहि - हरिभिः । उप - कण्वस्य - सुष्टुतिम्
3 2 3 2 3 1 2 1 20 1 20
- सु - स्तुतिम् ।। दिवः - अमुष्य - शासतः । दिवम्
3 2 3
- यय - दिवावसो - दिवा - वसो ।। 7 ।।

2 3 1 20 3 2 3 1 2 0 3 1 2 3
349. आ - त्वा - गिरः - रथीः - इव । अस्थुः - सुतेषु - गिर्वणः
2 3 2 3 1 20
- गिः - वनः ।। अभि - त्वा - सम् - अनूषत । गावः
3 2 3 1 2
- वत्सम् - न - धेनवः ।। 8 ।।

2 3 2 120 1 20 3 2 3 1 2
350. आ - इत - उ - नु - इन्द्रम् - स्तवाम। शुद्धम् - शुद्धेन -
1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 2
साम्ना ।। शुद्धैः - उक्थैः - वावृध्वाँसम् । शुद्धैः -
3 1 2 3 1 20 3
आशीर्वान् - आ - शीर्वान् - ममत्तु ।।9।।

2 32 3 1 2 3 2 3 1 2
351. यः - रयिम् - वः - रयिन्तमः। यः - द्युम्नैः - द्युम्नवत्तमः
1 20 3 2 3 1 2 0 3
।। सोमः - सुतः - सः - इन्द्र - ते । अस्ति - स्वधापते
1 20
- स्वधा - पते - मदः ।।10।।

आ.40,अ.14,प.169,भो

इति षष्ठी दशतिः ।।6।। द्वादशः खण्डः ।।12।।

इति तृतीयोऽध्यायः ।।3।।



## ।। अथ चतुर्थोऽध्यायः ।।

(1)

1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3
352. प्रति - अस्मै - पिपीषते । विश्वानि - विदुषे - भर ।।
1 2 3 1 2 1 2 0 1 20
अरङ्गमाय - अरम् - गमाय - जग्मये । अपश्चादघ्वने -
1 20 3 1 20
अपश्चा - दघ्वने - नरः ।। 1 ।।

2 3 2 3 2
353. आ - नः - वयोवयश्शयम् - वयोवयः - शयम् ।
3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
महान्तम् - गह्वरेष्ठाम् - गह्वरे - स्थाम् ।। महान्तम् -
3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 20
पूर्विनेष्ठाम् - पूर्विने - स्थाम् । उग्रम् - वचः - अप
3
- अवधीः ।। 2 ।।

2 3 120 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3
354. आ - त्वा - रथम् - यथा - ऊतये । सुम्नाय - वर्त्तयामसि
2 3 2 3 1 2 3
।। तुविकूर्मिम् - तुवि - कूर्मिम् - ऋतीषहम् - ऋति -
1 20 1 2 0 3 1 2 0 3
सहम् । इन्द्रम् - शविष्ठ - सत्पतिम् - सत् - पतिम् ।। 3

2 3 2 3 1 2 3 2 1 20 3
355. सः - पूर्व्यः - महोनाम् । वेनः - क्रतुभिः - आनजे ।।
1 2 0 1 20 1 2 0 3 2 3 1 2 1 2 0 3 2
यस्य - द्वारा - मनुः - पिता । देवेषु - धियः -आनजे ।। 4

1 2 0 1 20 3 1 2 1 20 120
356. यदि - वहन्ति - आशवः । भ्राजमानाः - रथेषु - आ ।।
1 20 3 2 1 20 1 20 1 2 0 3
पिबन्तः -मदिरम् - मधु । तत्र- श्रवाँसि - कृण्वते ।। 5 ।।

2 3 1 20 3 2
357. त्यम् - उ - वः - अप्रहणम् - अ - प्रहणम् । गृणीषे -
1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
शवसः - पतिम्।। इन्द्रम्-विश्वासाहम्- विश्वा - साहम्
1 20 1 20 3 1 2 3 2 3
- नरम्। शचिष्ठम् -विश्ववेदसम् - विश्व -वेदसम्।।6
3 1 2 3 1 20 3 2
358. दधिक्राव्णः - दधि - क्राव्णः - अकारिषम् । जिष्णोः -
1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 1 20
अश्वस्य - वाजिनः ।। सुरभि - सु - रभि - नः - मुखा
3 2 3 1 20 3
- मु - खा - करत् । प्र - नः - आयूँषि - तारिषत् ।। 7 ।।
3 2 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20
359. पुराम् - भिन्दुः - युवा - कविः । अमितौजाः - अमित
3 1 20 1 20 1 20
- ओजाः - अजायत ।। इन्द्रः - विश्वस्य - कर्मणः।
3 2 3 2 3 2 3 2
धर्ता - वज्री - पुरुष्टुतः - पुरु - स्तुतः ।। 8 ।।

आ.44,अ.16,प.127,ते

इति सप्तमी दशतिः ।। 7 ।। प्रथमः खण्डः ।। 1 ।।

(2)

1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
360. प्रप्र - प्र - प्र - वः - त्रिष्टुभम् - त्रि - स्तुभम् - इषम् ।
3 1 2 3 2 3 1 20 3 2 3
वन्दद्वीराय - वन्दत् - वीराय - इन्दवे ।। धिया - वः -
1 2 3 2 3 1 20 1 20 3
मेधसातये - मेध - सातये । पुरन्ध्या - पुरम् - ध्या -
2 3
आ - विवासति ।। 1 ।।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 2 3 2 3 1 2
361. कश्यपस्य- स्वर्विदः -स्वः - विदः। यौ - आहुः - सयुजौ
3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 20 1 20 3 2
- स - युजौ - इति ।। ययोः - विश्वम् - अपि - व्रतम् ।
3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 20
यज्ञम् - धीराः - निचाय्य - नि - चाय्य ।। 2।।

1 20 3 1 20 1 20
362. अर्चत - प्र -अर्चत - नरः । प्रियमेधासः - प्रिय -
3 1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
मेधासः -अर्चत।।अर्चन्तु - पुत्रकाः- पुत्- त्रकाः -उत ।
1 20 3 2 3
पुरम् - इत् - धृष्णु - अर्चत ।। 3।।

3 2 1 2 0 1 2 0 1 20 3 1 2 3
363. उक्थम् - इन्द्राय - शँस्यम्। वर्धनम् - पुरुनिष्षिधे - पुरु
1 2 3 2 1 2 0 3 1 2 3 3 1 2
- निष्षिधे ।। शक्रः - यथा - सुतेषु - नः । रारणत्
3 1 2 3 1 20 3
- सख्येषु - स - ख्येषु - च ।। 4।।

3 1 2 3 2 3 1 20
364. विश्वानरस्य - विश्व - नरस्य - वः - पतिम् ।
1 20 3 1 20 1 20 3
अनानतस्य - अन् - आनतस्य - शवसः।। एवैः - च -
2 3 2 3 1 2 0
चर्षणीनाम् । ऊती - हुवे - रथानाम् ।। 5।।

2 3 2 3 2 1 20 3 2 1 20
365. सः - घ - यः - ते - दिवः - नरः। धिया - मर्तस्य
1 20 3 2 3 2 3 2
- शमतः ।। ऊती - सः - बृहतः - दिवः ।
3 2 1 20 3
द्विषः - अँहः - न - तरति ।। 6।।

3 2 3 2 3 1 20 3 2 3
366. विभोः - वि - भोः - ते - इन्द्र - राधसः । विभ्वी - वि
2 3 2 3 1 20 3
- भ्वी - रातिः - शतक्रतो - शत - क्रतो ।। अथ - नः
2 3
- विश्वचर्षणे - विश्व - चर्षणे । द्युम्नम् - सुदत्र - सु-
दत्र - मँहय ।।7।।

1 20 3 1 2 3 2 3 2
367. वयः - चित् - ते - पतत्रिणः । द्विपात् - द्वि - पात् -
1 20 1 20 3 1 20 3
चतुष्पात् -चतुः - पात् - अर्जुनि ।। उषः - प्र - आरन्
2 1 20 3 2 1 20 1 20
- ऋतून् - अनु । दिवः - अन्तेभ्यः - परि ।।8।।

3 1 2 3 1 20 3 1 20
368. अमीइति - ये - देवाः - स्थन - स्थ - न । मध्ये - आ
3 2 3 2 3 2 3 1 2
- रोचने - दिवः ।। कत् - वः - ऋतम् - कत् -अमृतम्
3 1 20 3 2 3 1 20 3
- अ- मृतम् । का - प्रत्ना - वः -आहुतिः - आ- हुतिः ।। 9

1 20 1 20 3 1 2 0 1 20 3 1 2
369. ऋचम् - साम- यजामहे । याभ्याम् - कर्माणि -कृण्वते
1 2 1 20 3 2 3 1 2
।। वि - तेइति - सदसि - राजतः । यज्ञम् - देवेषु-
3
वक्षतः ।। 10 ।। आ.53,अ.24,प.184,झी

इति अष्टमी दशतिः ।।8।। द्वितीयः खण्डः ।।2।।

इत्यनुष्टुभः ।।

(3)

1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
370. विश्वाः - पृतनाः - अभिभूतरम् - अभि -भूतरम् - नरः ।
3 2 3 2 3 1 20 3 2 3 1 2
सजूः-स - जूः - ततक्षुः - इन्द्रम्- जजनुः - च - राजसे ।।

1 20 120 3 1 2 3 1 2 3 1 20
क्रत्वे - वरे - स्थेमनि - आमुरीम् - आ - मुरीम् ।
3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 2
उत - उग्रम् - ओजिष्ठम् - तरसम् - तरस्विनम् ।। 1 ।।
2 3 1 2 3 1 2 1 20
371. श्रत् - ते - दधामि - प्रथमाय - मन्यवे । अहन् - यत्
1 2 0 1 20 3 2 3 2 3 1 2 3
- दस्युम् - नर्यम् - विवेः - अपः ।। उभेइति - यत् - त्वा
1 20 3 1 2 1 20 1 20 1 2 0 3 1 2 0
- रोदसीइति - धावताम् - अनु । भ्यसात् - ते - शुष्मात्
3 2 3
- पृथिवी - चित् - अद्रिवः - अ - द्रिवः ।। 2 ।।
3 1 2 3 1 20 1 2 0 1 20 1 20 3 2
372. समेत - सम् - एत - विश्वाः - ओजसा - पतिम् - दिवः ।
1 2 0 1 2 0 1 20
यः - एकः - इत् - भूः - अतिथिः - जनानाम् ।।
3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
सः - पूर्व्यः - नूतनम् - आजिगीषन् - आ - जिगीषन् ।
3 2 1 20 3 1 2 0
तम् - वर्तनीः - अनु - वावृते - एकः - इत् ।। 3 ।।
3 2 3 2 3 2 3
373. इमे - ते - इन्द्र - ते - वयम् - पुरुष्टुत - पुरु - स्तुत ।
2 3 1 2 3 1 2 0 1 20 3
ये - त्वा - आरभ्य - आ - रभ्य - चरामसि - प्रभूवसो -
2 3 2 3 2
प्रभु - वसो ।। न - हि - त्वत् - अन्यः - अन् - यः
3 1 20 1 20 3 2 3
- गिर्वणः - गिः - वनः - गिरः - सघत् । क्षोणीः - इव
1 20 3 1 2 0
- प्रति - तत् - हर्य - नः - वचः ।। 4 ।।
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 0
374. चर्षणीधृतम् - चर्षणि - धृतम् - मघवानम् - उक्थ्यम् ।

120 120 3 2 3 2 3 2
इन्द्रम् - गिरः - बृहतीः - अभि - अनूषत।। वावृधानम्
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
- पुरुहूतम् - पुरु - हूतम् - सुवृक्तिभिः - सु - वृक्तिभिः
120 3 120 3 1 2
। अमर्त्यम् - अ - मर्त्यम् - जरमाणम् - दिवेदिवे -
3 2 3
दिवे - दिवे ।।5।।

1 2 0 3 120 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
375. अच्छ - वः - इन्द्रम् - मतयः - स्वर्युवः । सध्रीचीः - स
1 2 0 1 2 0 3 2 3 120 3
- ध्रीचीः - विश्वाः - उशतीः - अनूषत ।। परि - स्वजन्त
120 120 120 120 3 2
- जनयः - यथा - पतिम् । मर्यम् - न - शुन्ध्युम् -
3 1 2 3 1 2
मघवानम् - ऊतये ।।6।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
376. अभि- त्यम्- मेषम्- पुरुहूतम्- पुरु- हूतम् - ऋग्मियम्।
120 3 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0
इन्द्रम् - गीर्भिः - मदत - वस्वः - अर्णवम् ।। यस्य -
1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
द्यावः - न - विचरन्ति - वि - चरन्ति - मानुषम्। भुजे
1 20 3 2 1 20 3
- मँहिष्ठम् - अभि - विप्रम् - वि - प्रम् -अर्चत।। 7।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20
377. त्यम् - सु - मेषम् - महय - स्वर्विदम् - स्वः - विदम् ।
3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3 2 120
शतम् - यस्य - सुभुवः - सु - भुवः - साकम् - ईरते।।
1 20 1 20 3 1 2 3 1 20 120
अत्यम्-न-वाजम् -हवनस्यदम् -हवन-स्यदम्- रथम्।
120 3 1 20 3 1 2 3 1 2
आ-इन्द्रम्-ववृत्याम्-अवसे-सुवृक्तिभिः-सु-वृक्तिभिः।

3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2 0
378. घृतवतीइति - भुवनानाम्-अभिश्रिया -अभि -श्रिया ।
3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3 0 1 2
उर्वीइति - पृथ्वीइति - मधुदुघे - मधु - दुघेइति -
3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2
सुपेशसा - सु - पेशसा ।। द्यावा - पृथिवीइति -
1 20 1 20 1 2 0 3 1 2
वरुणस्य - धर्मणा । विष्कभिते - वि - स्कभितेइति -
3 1 2 3 2 3 0 1 2 1 20 1 20 3
अजरे - अ - जरेइति - भूरिरेतसा - भूरि- रेतसा ।।9।।
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3
379. उभेइति - यत् - इन्द्र - रोदसीइति । आपप्राथ - आ -
1 2 3 2 3 1 2 3 1 2
पप्राथ - उषाः - इव ।। महान्तम् - त्वा - महीनाम् ।
3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 1 20
सम्राजम् - सम् - राजम् -चर्षणीनाम्।। देवी - जनित्री
3 2 1 20 3
- अजीजनत् । भद्रा - जनित्री - अजीजनत् ।। 10।।
2 3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2
380. प्र - मन्दिने - पितुमत् - अर्चत - वचः। यः-कृष्णगर्भाः
3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
- कृष्ण - गर्भाः - निरहन् - निः - अहन् - ऋजिश्वना ।।
3 1 2 1 20 1 20 1 20 3
अवस्यवः- वृषणम् - वज्रदक्षिणम् - वज्र-दक्षिणम्।
1 2 3 1 2 3 1 20 3
मरुत्वन्तम् - सख्याय - स - ख्याय - हुवेमहि ।। 11।।

आ.85,अ.36,प.280,चौ

इति नवमी दशतिः।।9।। तृतीयः खण्डः।।3।।

इति जगत्यः।।

(4)

1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 2 0

381. इन्द्र - सुतेषु - सोमेषु । क्रतुम् - पुनीषे - उक्थ्यम्।।

3 2 3 1 2 1 20 3 2

विदे - वृधस्य - दक्षस्य - महान् - हि - सः ।।1।।

2 3 2 3 2 3 2

382. तम् - उ - अभि - प्र - गायत । पुरुहूतम् - पुरु - हूतम् -

3 2 3 2 1 20 3 2 3 2

पुरुष्टुतम् - पुरु - स्तुतम् ।। इन्द्रम् - गीर्भिः - तविषम्

3

- आ - विवासत ।।2।।

2 3 1 20 3 1 20 3 2 3 2

383. तम् - ते - मदम्- गृणीमसि। वृषणम् - पृक्षु - सासहिम्

3 2 3 2 3

।। उ - लोककृत्नुम् - लोक - कृत्नुम् - अद्रिवः -

1 2 3 1 20

अ - द्रिवः - हरिश्रियम् - हरि - श्रियम् ।।3।।

2 1 20 3 1 20 3 2

384. यत् - सोमम् - इन्द्र - विष्णवि । यत् - वा - घ - त्रिते -

3 2 2 3 1 2 1 20 1 20

आप्त्ये।। यत् - वा - मरुत्सु - मन्दसे-सम्- इन्दुभिः।।4

2 3 1 20 3 1 2 3 2 3

385. आ - इत् - उ - मधोः - मदिन्तरम् । सिञ्च - अध्वर्यो -

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2

अन्धसः ।। एव - हि - वीरः - स्तवते - सदावृधः - सदा

3

- वृधः।।5।।

2 1 20 1 20 3 1 20 3 2

386. आ - इन्दुम् - इन्द्राय - सिञ्चत । पिबाति - सोम्यम्

1 20 1 20 3 2

- मधु ।। प्र - राधाँसि - चोदयते - महित्वना ।।6।।

2 3 2 120 1 20 1 20
387. आ - इत - उ - नु - इन्द्रम् - स्तवाम । सखायः - स -
3 1 20 120 3 2 1 20
खायः - स्तोम्यम् - नरम् ।। कृष्टीः - यः - विश्वाः
3 1 2 3 1 20 120
- अभ्यस्ति - अभि - अस्ति - एकः - इत् ।।7।।

1 2 0 1 20 3 1 20 3 2
388. इन्द्राय - साम - गायत । विप्राय - वि - प्राय - बृहते
3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
- बृहत् ।। ब्रह्मकृते - ब्रह्म - कृते - विपश्चिते - विपः
1 20 3 1 2
- चिते - पनस्यवे ।।8।।

2 1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20 1 2 0
389. यः - एकः - इत् - विदयते - वि - दयते । वसु - मर्ताय
3 1 2 1 2 0 1 20 3
- दाशुषे ।। ईशानः - अप्रतिष्कुतः - अ - प्रतिष्कुतः -
1 2 0 3 2
इन्द्रः - अङ्ग ।।9।।

1 2 0 3 2 3 120 1 2 0
390. सखायः - स - खायः - आ - शिषामहे । ब्रह्म - इन्द्राय
3 1 2 3 2 3 2 3 1 20 3 1 2
- वज्रिणे ।। स्तुषे - उ - सु - वः - नृतमाय - धृष्णवे ।।10

आ.44,अ.14,प.149,धो

इति दशमी दशतिः ।।10।। चतुर्थः खण्डः ।।4।।

चतुर्थः प्रपाठकः समाप्तः ।।

## ।।अथ पञ्चमः प्रपाठकः।।

(5)

3 2 3 1 20 3 2 3 2
391. गृणे - तत् - इन्द्र - ते - शवः । उपमाम् - उप - माम्
3 1 2 1 20 3 2 1 20
- देवतातये ।। यत् - हँसि - वृत्रम् - ओजसा -
3
शचीपते - शची - पते।।1।।

1 20 1 20 3 1 20
392. यस्य - त्यत् - शंबरम् - शम् - बरम् - मदे ।
1 20 1 20 3 1 2 3 2
दिवोदासाय - दिवः - दासाय - रन्धयन्।। अयम् - सः
1 20 3 2 1 20
- सोमः - इन्द्र - ते - सुतः - पिब ।।2।।

2 3 1 20 1 20 3
393. आ - इन्द्र - नः - गधि - प्रिय। सत्राजित् - सत्रा - जित्
2 3 1 2 3 2
- अगोह्य - अ - गोह्य ।। गिरिः - न - विश्वतः - पृथुः
1 2 0 3 2
- पतिः - दिवः ।।3।।

2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
394. यः- इन्द्र - सोमपातमः - सोम - पातमः। मदः- शविष्ठ
1 20 1 20 1 20 3 1 2 3
-चेतति।। येन - हँसि - नि - अत्रिणम् - तम् - ईमहे।।4

3 2 1 20 3 1 20 1 20 3 1 2
395. तुचे - तुनाय - तत् -सु - नः। द्राघीयः - आयुः - जीवसे
1 20 3
।। आदित्यासः - आ - दित्यासः - समहसः - स -
1 2 3 1 2 3
महसः - कृणोतन - कृणोत - न ।।5।।

1 20 1 20 3

396. वेत्थ - हि - निर्ऋतीनाम् - निः - ऋतीनाम् ।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20

वज्रहस्त - वज्र - हस्त - परिवृजम् - परि - वृजम् ॥

1 20 1 20 3 2 3 1 2 3

अहरहः - अहः - अहः - शुन्ध्युः - परिपदाम् - परि -

1 20 3

पदाम् - इव ॥6॥

1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 3 2

397. अप-अमीवाम् - अप - स्निधम् । अप - सेधत-दुर्मतिम्

3 2 1 20 3 1 2

- दुः - मतिम् ॥ आदित्यासः - आ - दित्यासः - युयोतन

3 1 2 3 1 20

- युयोत - न - नः - अँहसः ॥7॥

1 20 1 20 3 1 20 3 2 3 1 2

398. पिब - सोमम् - इन्द्र - मन्दतु - त्वा । यम् - ते - सुषाव

3 1 20 3 2

- हर्यश्व - हरि - अश्व - अद्रिः - अ - द्रिः ॥ सोतुः -

3 1 2 1 20 3 2 1 20

बाहुभ्याम् - सुयतः - सु - यतः - न - अर्वा ॥8॥

आ.43,अ.21,प.138,टै

इति प्रथमा दशतिः ॥1॥ पञ्चमः खण्डः ॥5॥

इत्युष्णिहः ॥

(6)

3 2 3 2 3 2 1 20

399. अभ्रातृव्यः - अ - भ्रातृव्यः - अना - त्वम् । अनापिः-

3 1 2 3 2 3 2

अन् - आपिः - इन्द्र - जनुषा - सनात् - असि ॥ युधा

3 2 3

- इत् - आपित्वम् - इच्छसे ॥1॥

2 3 1 2 3 2 3 2 1 2 0
400. यः- नः- इदमिदम् - इदम् - इदम् - पुरा । प्र - वस्यः -
3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
आनिनाय -आ- निनाय -तम्- उ- वः-स्तुषे ।। सखायः
3 1 2 0 3 1 2
- स - खायः - इन्द्रम् - ऊतये ।।2।।

2 3 2 3 1 2 0 3
401. आ - गन्त - मा - रिषण्यत। प्रस्थावानः - प्र- स्थावानः
2 1 20 3 2
- मा - अप - स्थात - समन्यवः - स - मन्यवः।। दृढा
3
- चित्- यमयिष्णवः ।।3।।

2 3 2 1 2 0 1 20 1 20 3
402. आ - याहि - अयम् - इन्दवे । अश्वपते - अश्व - पते -
1 20 3 1 20 1 20 3
गोपते - गो - पते - उर्वरापते - उर्वरा - पते ।।
1 20 3
सोमम् - सोमपते - सोम - पते - पिब ।।4।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2
403. त्वया - ह - स्वित् - युजा - वयम् । प्रति - श्वसन्तम् -
3 2 3 2 1 20 1 20
वृषभ -ब्रुवीमहि।। सँस्थे -सम्- स्थे-जनस्य -गोमतः ।
1 20 3 20*
404. गावः - चित् - घ - समन्यवः - स - मन्यवः । सजात्येन
3 20* 3 1 2 1 20 3
- स -जात्येन - मरुतः - सबन्धवः - स - बन्धवः ।।
1 2 3 1 2 3 2
रिहते - ककुभः - मिथः ।।6।।

2 3 2 3 1 2 0 3 2
405. त्वम् - नः - इन्द्र - आ - भर । ओजः - नृम्णम् -
3
शतक्रतो - शत - क्रतो - विचर्षणे - वि - चर्षणे ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20
आ - वीरम् - पृतनासहम् - पृतना - सहम् ।।7।।

1 20 3 120 3 1 20
406. अध - हि - इन्द्र - गिर्वणः- गिः -वनः। उप - त्वा - कामे

3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2
- ईमहे - ससृग्महे।। उदा - इव - ग्मन्तः - उदभिः।।8।।

1 20 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
407. सीदन्तः - ते - वयः - यथा । गोश्रीते - गो - श्रीते - मधौ

3 2 3 1 2 3 2 3
- मदिरे - विवक्षणे।। अभि - त्वाम् - इन्द्र - नोनुमः।।9

3 2 3 2 3 3 2
408. वयम् - उ - त्वाम् - अपूर्व्य - अ - पूर्व्य । स्थूरम् - न

3 1 20 3 1 2 1 2 0 3 2
- कत् - चित् - भरन्तः- अवस्यवः ।। वज्रिन् - चित्रम्

3
- हवामहे ।।10।।

आ.32,अ.21,प.162,चा

इति द्वितीया दशतिः ।।2।। षष्ठः खण्डः।।6।।

इति ककुभः।।

(7)

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 1 2 0
409. स्वादोः - इत्था - विषूवतः - वि - सूवतः । मधोः -

3 20* 1 2 0 3 1 2 3
पिबन्ति - गौर्यः ।। याः - इन्द्रेण - सयावरीः - स

1 20 1 2 0 1 20 3 1 2 1 2 0 1 20
- यावरीः । वृष्णा - मदन्ति - शोभथा । वस्वीः - अनु

3 1 2 3 1 2 0
- स्वराज्यम् - स्व - राज्यम् ।।1।।

3 2 1 20 1 20 1 20 3 1 2
410. इत्था - हि - सोमः - इत् - मदः । ब्रह्म - चकार -

1 20 1 2 0 3 1 20 3 2
वर्धनम् ।। शविष्ठ - वज्रिन् - ओजसा । पृथिव्याः -

3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
निः - शशाः - अहिम् । अर्चन् - अनु - स्वराज्यम्
3 1 20
- स्व - राज्यम् ।।2।।

1 20 1 20 3 1 20 3 2 3 2
411. इन्द्रः - मदाय - वावृधे । शवसे - वृत्रहा - वृत्र - हा
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20
- नृभिः।। तम् - इत् - महत्सु -आजिषु। ऊतिम् - अर्भे
3 2 1 20 3
- हवामहे । सः - वाजेषु - प्र - नः - अविषत्।।3।।

1 20 1 20 3 1 20
412. इन्द्र - तुभ्यम् - इत् - अद्रिवः - अ - द्रिवः । अनुत्तम्
3 20* 3 2
- अ - नुत्तम् - वज्रिन् - वीर्य म् ।। यत् - ह - त्यम् -
3 1 2 3 2 1 20 3 1 2 1 20
मायिनम् - मृगम् । तव - त्यत् - मायया - अवधीः ।
1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
अर्चन् - अनु - स्वराज्यम् - स्व - राज्यम् ।।4।।

2 3 2 3 2 3 1 20
413. प्र - इहि - अभि - इहि - धृष्णुहि । न - ते - वज्रः - नि
3 1 20 3 2 3 1 20 1 20
- यँसते ।। इन्द्र - नृम्णम् - हि - ते - शवः । हनः
3 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2
- वृत्रम् - जयाः - अपः ।अर्चन् - अनु - स्वराज्यम् -
3 1 20
स्व - राज्यम् ।।5।।

2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3
414. यत् - उदीरते - उत् - ईरते - आजयः। धृष्णवे - धीयते
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20 301 2
- धनम् ।। युँक्ष्व - मदच्युता - मद - च्युता - हरीइति ।
1 20 1 20 3 2 3 1 20 3
कम्-हनः-कम्-वसौ-दधः। अस्मान्- इन्द्र-वसौ-दधः।

1 20 1 20 1 20 3 2 3
415. अक्षन् - अमीमदन्त - हि । अव - प्रियाः - अधूषत ।।
1 20 1 20 3 1 20 3
अस्तोषत-स्वभानवः - स्व - भानवः । विप्राः -वि - प्राः
1 20 3 2 1 20 3 2301 2
-नविष्ठया - मती । योज - नु - इन्द्र - ते - हरीइति ।। 7
120 3 2 3 2 1 20 1 20 1 20
416. उप - उ - सु - श्रृणुहि - गिरः। मघवन् - मा - अतथाः
3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
- इव ।। कदा - नः - सूनृतावतः -सु - नृतावतः। करः -
3 1 2 1 20 3 2301 2
इत् - अर्थयासे - इत्। योज - नु - इन्द्र -ते- हरीइति ।। 8
3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2
417. चन्द्रमाः - चन्द्र - माः - अप्सु - अन्तः - आ। सुपर्णः -
3 2 3 2 3
सु - पर्णः - धावते - दिवि ।। न - वः - हिरण्यनेमयः -
2 3
हिरण्य - नेमयः। पदम् - विन्दन्ति- विद्युतः- वि -द्युतः।
2 3 2 3 1 2
वित्तम् - मे - अस्य - रोदसीइति ।। 9 ।।
1 20 3 1 2 120 120 3 1 2 3
418. प्रति - प्रियतमम् - रथम्। वृषणम् - वसुवाहनम् - वसु
1 20 3 2 3 1 20 1 20
-वाहनम् ।। स्तोता - वाम्- अश्विनौ -ऋषिः। स्तोमेभिः
3 1 20 3 0 1 2 1 20 3 1 20
- भूषति - प्रति । माध्वीइति - मम - श्रुतम् - हवम् ।। 10

आ.74,अ.19,प.218,धै

इति तृतीया दशतिः।। 3 ।। सप्तमः खण्डः।। 7 ।।

(8)

2 3 1 2 3 1 2
419. आ - ते - अग्ने - इधीमहि । द्युमन्तम् - देव - अजरम् -
3 1 20 3 2 3 1 20 3 2
अ - जरम् ।। यत् - ह - स्या - ते - पनीयसी । समित्
3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
- सम् - इत् - दीदयति - द्यवि । इषम् - स्तोतृभ्यः -
3
आ - भर ।।1।।

2 3 2 1 20 3
420. आ - अग्निम् - न - स्ववृक्तिभिः - स्व - वृक्तिभिः ।
1 20 3 2 3 1 2
होतारम् - त्वा - वृणीमहे ।। शीरम् - पावकशोचिषम्
3 2 3 2 3 1 20 3 1 2
- पावक - शोचिषम् - वि - वः - मदे । यज्ञेषु -
3 1 2 3 2 3 1 20
स्तीर्णबर्हिषम् - स्तीर्ण - बर्हिषम्- विवक्षसे ।। 2।।

3 2 3 2 3 2 3 1 20 3 2
421. महे - नः - अद्य - अ - द्य - बोधय । उषः - राये -
3 1 2 1 20 3 1 20 3 1 2
दिवित्मती ।। यथा - चित्- नः -अबोधयः। सत्यश्रवसि
3 2 3 2 1 20 3 1 20
- सत्य - श्रवसि - वाय्ये। सुजाते-सु -जाते- अश्वसूनृते
1 20 3
- अश्व - सूनृते ।।3।।

3 2 3 1 20 3 1 20 1 20 3 2 1 20
422. भद्रम् - नः - अपि - वातय। मनः - दक्षम् - उत - क्रतुम्
1 20 3 2 3 2 1 20 3
।। अथ - ते - सख्ये - स - ख्ये - अन्धसः - वि - वः
1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
- मदे । रण - गावः - न - यवसे - विवक्षसे ।। 4।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2
423. क्रत्वा - महान् - अनुष्वधम् - अनु - स्वधम् । भीमः -
3 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2
आ - वावृते - शवः ।। श्रिये - ऋष्वः - उपाकयोः ।
3 2 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 2
नि- शिप्री- हरिवान्-दधे। हस्तयोः-वज्रम्-आयसम्।।

2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
424. सः - घ - तम् - वृषणम् - रथम् । अधि - तिष्ठाति -
1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
गोविदम् - गो - विदम् ।। यः - पात्रम् - हारियोजनम्
3 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0
- हारि - योजनम् । पूर्णम् - इन्द्र - चिकेतति । योज -
3 2 3 0 1 2
नु - इन्द्र - ते - हरीइति ।।6।।

3 2 3 2 1 2 0 1 2 0
425. अग्निम् - तम् - मन्ये - यः - वसुः । अस्तम् - यम् -
1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2 1 2 0
यन्ति - धेनवः ।।अस्तम् - अर्वन्तः - आशवः ।अस्तम्
1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 1 2 3
- नित्यासः - वाजिनः ।इषम् - स्तोतृभ्यः - आ-भर।।7

2 1 2 0 3 2 3 2 1 2 0
426. न - तम् - अँहः - न - दुरितम् - दुः - इतम्। देवासः
3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
- अष्ट - मर्त्यम् ।। सजोषसः - स - जोषसः - यम् -
3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0
अर्यमा । मित्रः - मि - त्रः - नयति - वरुणः - अति
1 2 0
- द्विषः ।।8।। आ.53,अ.16,प.172,ता

इति चतुर्थी दशतिः।।4।।अष्टमः खण्डः।।8।।

इति पङ्क्यः।।

(9)

1 20 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3
427. परि - प्र - धन्व - इन्द्राय - सोम। स्वादुः - मित्राय - मि
1 20 3 2 1 20
- त्राय - पूष्णे - भगाय।।1।।

1 20 3 2 3 1 20 1 20
428. परि - उ - सु - प्र - धन्व - वाजसातये - वाज - सातये।
1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2 1 2
परि - वृत्राणि - सक्षणिः - स - क्षणिः ।। द्विषः- तरध्यै
3 2 3 2 3
- ऋणयाः - ऋण - याः - नः- ईरसे।।2।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
429. पवस्व - सोम - महान् - समुद्रः - सम् - उद्रः । पिता
3 1 2 1 2 0 3 2 1 20
- देवानाम् - विश्वा - अभि - धाम ।।3।।

1 20 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2
430. पवस्व - सोम - महे - दक्षाय । अश्वः - न - निक्तः
3 2 1 2 0
- वाजी - धनाय ।।4।।

1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2
431. इन्दुः - पविष्ट - चारुः - मदाय । अपाम् - उपस्थे - उप
3 2 1 20
- स्थे - कविः - भगाय ।।5।।

1 20 3 2 3 1 20 3 2
432. अनु - हि - त्वा - सुतम् - सोम - मदामसि । महे
3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
- समर्यराज्ये - समर्य - राज्ये ।। वाजान् - अभि
3 2 3
- पवमान - प्र - गाहसे ।।6।।

2 3 20ॱ 3 1 20 1 20
433. के - ईम् - व्यक्ताः - वि - अक्ताः - नरः - सनीडाः - स
3 1 2 1 20 1 20 1 20 3 1 20
- नीडाः । रुद्रस्य - मर्याः - अथ - स्वश्वाः - सु - अश्वाः ।
1 20 3 2 3 2 1 20 1 20
434. अग्ने - तम् - अद्य - अ - द्य । अश्वम् - न - स्तोमैः ।।
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
क्रतुम् - न - भद्रम् । हृदिस्पृशम् - हृदि - स्पृशम् ।
3 1 2 3 1 20
ऋध्याम - ते - ओहैः ।।8।।
3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
435. आविः - आ - विः - मर्याः । आ - वाजम् - वाजिनः
3 1 2 3 2 3 2 3 2 3
- अग्मन् ।। देवस्य - सवितुः - सवम् । स्वर्गान् - स्वः
2 3
- गान् - अर्वन्तः - जयत ।।9।।
1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
436. पवस्व - सोम - द्युम्नी - सुधारः - सु - धारः । महान् -
1 20 1 20 3 2
अवीनाम् - अनु - पूर्व्यः ।।10।।

आ.40,अ.15,प.134,मी

इति पञ्चमी दशतिः ।।5।। इति नवमः खण्डः ।।9।।

इति पञ्चमप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः प्रपाठकः ।।

(10)

1 20 1 20 3 1 2 3 2 3
437. विश्वतोदावन् - विश्वतः - दावन् - विश्वतः - नः - आ - भर ।
2 3 1 20 120
यम् - त्वा - शविष्ठम् - ईमहे ।।1।।
3 2 3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 2 3 2
438. एषः - ब्रह्मा - यः - ऋत्वियः । इन्द्रः - नाम - श्रुतः - गृणे ।

3 1 2 120 3 1 2 3 2 1 20
439. ब्रह्माणः - इन्द्रम् - महयन्तः - अर्कैः । अवर्धयन् -
1 20 3 2 3
अहये - हन्तवै - उ ॥3॥

1 20 3 120 1 20 3 1 20 120
440. अनवः - ते - रथम् - अश्वाय - तक्षुः। त्वष्टा - वज्रम्
3 1 2
- पुरुहूत - पुरु - हूत - द्युमन्तम् ॥4॥

2 3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 2
441. शम् - पदम् - मघम् - रयीषिणे। न - कामम् - अव्रतः
3 2 3 2 3 2
- अ - व्रतः ॥ हिनोति - न - स्पृशत् - रयिम् ॥5॥

1 20 1 20 120 3 1 2 3 2 3
442. सदा- गावः - शुचयः - विश्वधायसः - विश्व - धायसः।
1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
सदा - देवाः - अरेपसः - अ - रेपसः ॥6॥

2 3 120 3 2 1 20 3 2
443. आ - याहि - वनसा - सह । गावः - सचन्त - वर्तनिम्
1 20
- यत् - ऊधभिः ॥7॥

120 3 2 3 2 1 20 3 1 2 1 20 3 2
444. उप - प्रक्षे - प्र - क्षे- मधुमति- क्षियन्तः। पुष्येम - रयिम्
3 1 2 3
- धीमहे - ते - इन्द्र ॥8॥

1 20 3 2 3 1 2 3 2 3 2
445. अर्चन्ति - अर्कम् - मरुतः - स्वर्काः - सु - अर्काः ।
3 2 1 20 1 2 0
आ - स्तोभति - श्रुतः - युवा - सः - इन्द्रः ॥9॥

2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 20
446. प्र - वः - इन्द्राय - वृत्रहन्तमाय - वृत्र - हन्तमाय ।

1 20 3 2 3 2 3 1 2
विप्राय-वि- प्राय- गाथम्- गायत- यम्- जुजोषते।।10

आ.31,अ.9,प.107,घे

इति षष्ठी दशतिः।।6।।दशमः खण्डः।।10।।

(11)

1 20 3 2 1 20 3 2 3 2
447. अचेति - अग्निः - चिकितिः । हव्यवाट् - हव्य - वाट्

3 1 2 3 2 3
- न - सुमद्रथः - सुमत् - रथः।।1।।

1 20 3 1 20 3 2 3 2 3 2
448. अग्ने - त्वम् - नः - अन्तमः । उत - त्राता - शिवः

3 20*
- भुवः - वरुथ्यः ।।2।।

1 20 3 2 3 2 3 1 2 1 20 120
449. भगः- न-चित्रः- अग्निः -महोनाम्। दधाति -रत्नम्।।3

1 20 3 2 3 2 120 3 2
450. विश्वस्य - प्र - स्तोभ । पुरः - वा - सन् - यदि - वा - इह

3 2
- नूनम् ।।4।।

3 2 1 20 1 20 1 20 3 2
451. उषाः - अप - स्वसुः - तमः । सम् - वर्तयति - वर्तनिम्

3 1 2 3 1 2
- सुजातता - सु - जातता ।।5।।

3 2 3 1 20 3 1 20 3 1 20
452. इमा - नु - कम् - भुवना - सीषधेम । इन्द्रः - च - विश्वे

3 2
- च - देवाः ।।6।।

2 3 1 2 1 20 3 2 1 20 3 1 2
453. वि - स्रुतयः- यथा -पथः। इन्द्र -त्वत्- यन्तु-रातयः ।।7

3 2   1 20   3 1 2   3 2   3
454. अया - वाजम् - देवहितम् - देव - हितम् - सनेम।
1 20   3 1 2   3 2   3   1 2   3   1 20
मदेम-शतहिमाः -शत -हिमाः - सुवीराः - सु - वीराः।।
3 2   3 2   3   2   1 20   3   1 2 0
455. ऊर्जा - मित्रः - मि - त्रः - वरुणः - पिन्वत - इडाः।
1 20   120   3   2   3
पीवरीम् - इषम् - कृणुहि - नः - इन्द्र ।।9।।
1 2 0   1 20   3
456. इन्द्रः - विश्वस्य - राजति ।।10।।

आ.26,अ.7,प.92,खा

इति सप्तमी दशतिः।।7।। एकादशः खण्डः।।11।।

(12)

1 20   3   2   1 20
457. त्रिकद्रुकेषु - त्रि - कद्रुकेषु - महिषः - यवाशिरम् -
1 20   3   2   3   2   3 2
यव - आशिरम् - तुविशुष्मः - तुवि - शुष्मः। तृम्पत्
1 20   3   1 20   3 2   3   2
- सोमम् - अपिबत् - विष्णुना - सुतम् - यथावशम्
3   2   3   1 20   1 20
- यथा - वशम् ।। सः - ईम् - ममाद - महि - कर्म -
1 20   3 2   3 2   3   2
कर्तवे - महाम् - उरुम् । सः - एनम् - सश्चत् - देवः
3 2   3 2   1 2 0   3 2   1 20
- देवम् - सत्यः - इन्दुः - सत्यम् - इन्द्रम् ।।1।।
3 2   3 1 2   1 20   3 2   3   2   3 2
458. अयम् - सहस्रम् - आनवः। दृशः-कवीनाम् - मतिः -
1 2 0   1 20   3   2   3 1 2   3
ज्योतिः - विधर्म - वि - धर्म ।। ब्रध्नः - समीचीः - सम्

1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 1 2
- ईचीः - उषसः - सम् - ऐरयत् -अरेपसः - अ- रेपसः ।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
सचेतसः - स - चेतसः - स्वसरे - मन्युमन्तः - चिताः -
गोः ।।2।।

2 3 1 20 3 1 2 3 2
459. आ - इन्द्र - याहि - उप - नः - परावतः। न - अयम्
1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3
- अच्छ - विदथानि - इव - सत्पतिः - सत् - पतिः ।
1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 0
अस्ता - राजा - इव - सत्पतिः - सत् - पतिः।। हवामहे
3 1 20 3 1 2 3 1 2 3
- त्वा - प्रयस्वन्तः - सुतेषु - आ । पुत्रासः - पुत् -
1 2 0 3 1 2 1 20 1 20 3
त्रासः - न - पितरम् - वाजसातये - वाज - सातये ।
1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
मँहिष्ठम् - वाजसातये - वाज - सातये ।।3।।

2 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2
460. तम् - इन्द्रम् - जोहवीमि - मघवानम् - उग्रम् । सत्रा -
1 2 0 1 20 3 1 20
दधानम् - अप्रतिष्कुतम् - अ - प्रतिष्कुतम् - श्रवाँसि
1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3
- भूरि ।। मँहिष्ठः - गीर्भिः - आ - च - यज्ञियः - ववर्त।
2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3 2
राये- नः-विश्वा- सुपथा - सु - पथा - कृणोतु-वज्री।।4

1 2 0 1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2
461. अस्तु - श्रोषट् - पुरः - अग्निम् - धिया - दधे। आ - नु
1 2 0 3 2 3 2 3
- त्यत् - शर्धः - दिव्यम् - वृणीमहे । इन्द्रवायू - इन्द्र -

1 2 3 2 3 2 3 1 2
वायूइति - वृणीमहे ।। यत् - ह - क्राणा - विवस्वते -
3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0
वि - वस्वते। नाभा - सन्दाय - सम् - दाय - नव्यसे ।
1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2 3 2
अध - प्र - नूनम् - उप - यन्ति - धीतयः । देवान् -
1 2 0 3 1 2
अच्छ - न - धीतयः ।।5।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2
462. प्र - वः - महे - मतयः - यन्तु - विष्णवे । मरुत्वते -
3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
गिरिजाः - गिरि - जाः - एवयामरुत् - एवया - मरुत् ।।
2 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2
प्र - शर्धाय - प्र - यज्यवे - सुखादये - सु - खादये ।
3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2 0
तवसे - भन्ददिष्टये - भन्दत् - इष्टये - धुनिव्रताय -
1 2 0 3 1 2 0
धुनि - व्रताय - शवसे ।।6।।

3 2 3 2 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0
463. अया - रुचा - हरिण्या - पुनानः । विश्वा - द्वेषाँसि
3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
- तरति-सयुग्वभिः- स- युग्वभिः। सूरः- न- सयुग्वभिः
3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 2
- स - युग्वभिः ।। धारा - पृष्ठस्य - रोचते । पुनानः
3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3
- अरुषः - हरिः। विश्वा - यत् - रूपा - परियासि - परि-
1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 2 3
यासि - ऋक्वभिः । सप्तास्येभिः-सप्त - आस्येभिः -
1 2 0
ऋक्वभिः ।।7।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 0 3 1 2
464. अभि - त्यम् - देवम् - सवितारम्-ओण्योः -कविक्रतुम्
3 2 3 1 2 0 3 1 2 3 2 3
- कवि - क्रतुम् । अर्चामि - सत्यसवम् - सत्य - सवम्
2 3 2 3 2 3 2 3 2
- रत्नधाम् - रत्न - धाम् - अभि - प्रियम् - मतिम्।।
3 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 2 0
ऊर्ध्वा - यस्य - अमतिः - भाः - अदिद्युतत् - सवीमनि।
1 2 0 1 2 0 3 1 2
हिरण्यपाणिः - हिरण्य - पाणिः - अमिमीत - सुक्रतुः
3 1 2 0 3 2 क 1 2
- सु - क्रतुः - कृपा - स्वऽ3रिति ।।8।।

3 2 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 2
465. अग्निम् - होतारम् - मन्ये - दास्वन्तम् । वसोः - सूनुम्
1 2 0 3 1 2 3 2 3 1 2 0
- सहसः - जातवेदसम् - जात - वेदसम् । विप्रम् - वि
3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
- प्रम् - न-जातवेदसम् - जात - वेदसम्।। यः- ऊर्ध्वया
3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
- स्वध्वरः - सु - अध्वरः । देवः - देवाच्या - कृपा।।
3 1 2 1 2 0 3 1 2 0
घृतस्य - विभ्राष्टिम् - वि - भ्राष्टिम् - अनु -
3 1 2 3 2 3 1 2 3
शुक्रशोचिषः - शुक्र - शोचिषः। आजुह्वानस्य - आ
1 2 0 3 1 2
- जुह्वानस्य - सर्पिषः ।।9।।

1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3 2
466. तव - त्यत् - नर्यम् - नृतो - अपः - इन्द्र । प्रथमम्
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2
- पूर्व्यम् - दिवि - प्रवाच्यम् - प्र - वाच्यम् - कृतम् ।।
3 1 ? 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
यः - देवस्य - शवसा - प्रारिणाः - प्र - अरिणाः -

1 20 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 1 20
असु - रिणन् - अपः। भुवः - विश्वम् - अभि - अदेवम्

3 1 20 3 2 1 20 3 1 2
-अ - देवम् - ओजसा। विदेत् - ऊर्जम् - शतक्रतुः

3 2 3 2 120
- शत - क्रतुः - विदेत् - इषम् ।।10।।

आ.95,अ.42,प.328,बै

इति अष्टमी दशतिः।।8।। द्वादशः खण्डः।।12।।

।।इति चतुर्थोऽध्यायः।।4।।

===



## ।।अथ पञ्चमोऽध्यायः।।

(1)

3 2 3 2 3 2 1 20 3 2
467. उच्चा - उत् - चा - ते - जातम् - अन्धसः । दिवि - सत्
1 20 3 2 1 20 1 20 1 20
- भूमि - आ - ददे ।। उग्रम् - शर्म - महि - श्रवः ।।1।।
1 20 1 20 1 20 3 1 20
468. स्वादिष्ठया - मदिष्ठया । पवस्व - सोम - धारया ।।
1 20 1 20 3 2
इन्द्राय - पातवे - सुतः ।।2।।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
469. वृषा - पवस्व - धारया । मरुत्वते - च - मत्सरः।।
1 20 1 20 1 20
विश्वा - दधानः - ओजसा ।।3।।
2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 20
470. यः - ते - मदः - वरेण्यः । तेन - पवस्व - अन्धसा ।।
3 2 3 2 3 2 3 2
देवावीः- देव -अवीः -अघशँसहा -अघशँस -हा।।4।।
3 2 1 20 3 1 20 3 1 2
471. तिस्रः - वाचः -उत् - ईरते। गावः - मिमन्ति - धेनवः।।
1 20 3 1 20
हरिः - एति - कनिक्रदत् ।।5।।
1 20 3 1 2 1 20 1 20
472. इन्द्राय - इन्दो - मरुत्वते। पवस्व - मधुमत्तमः ।।
3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20
अर्कस्य - योनिम् - आसदम् - आ - सदम् ।।6।।
1 20 3 2 1 20 3 2 1 20 3 2
473. असावि - अँशुः - मदाय। अप्सु - दक्षः - गिरिष्ठाः -
3 2 3 2 1 20 3
गिरि- स्थाः।। श्येनः - न - योनिम्- आ -असदत्।।7।।

120 3 1 2 2 1 20 3 1 2 3 1 2
474. पवस्व - दक्षसाधनः - दक्ष - साधनः। देवेभ्यः - पीतये
3 1 2 3 1 2 1 20
- हरे ।। मरुद्भ्यः - वायवे - मदः ।।8।।

120 3 2 3 2 3 2 3 1 2 1 20
475. परि - स्वानः - गिरिष्ठाः - गिरि - स्थाः। पवित्रे - सोमः
3 1 20 3 2 3 2 3
- अक्षरत्।। मदेषु - सर्वधाः - सर्व - धाः - असि ।।9।।

120 3 2 3 2 3 2 120 3 2 0 3 2
476. परि- प्रिया - दिवः - कविः। वयाँसि - नप्त्योः - हितः।।
3 2 3 1 2 3 2 3
स्वानैः - याति - कविक्रतुः - कवि - क्रतुः ।।10।।

आ.41,अ.9,प.113,घि

इति नवमी दशतिः।।9।। प्रथमः खण्डः।।1।।

(2)

2 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3
477. प्र - सोमासः - मदच्युतः - मद - च्युतः । श्रवसे - नः
1 2 3 2 3 1 2 3
- मघोनाम् ।। सुताः - विदथे - अक्रमुः ।।1।।

2 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
478. प्र - सोमासः - विपश्चितः - विपः - चितः । अपः -
3 1 2 1 20 3 2 3
नयन्ते - ऊर्मयः।। वनानि - महिषाः - इव ।।2।।

120 3 120 3 2 3 2 3 1 2
479. पवस्व - इन्दो - वृषा - सुतः । कृधि - नः - यशसः -
1 20 1 2 0 1 20 1 20 3
जने ।। विश्वाः - अप - द्विषः - जहि ।।3।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3
480. वृषा - हि - असि - भानुना । द्युमन्तम् - त्वा- हवामहे।।
1 20 3 1 2 3 1 20
पवमान - स्वर्दृशम् - स्वः - दृशम् ।।4।।

1 2 0 3 1 20 3 2 3 2 3 2
481. इन्दुः - पविष्ट - चेतनः । प्रियः - कवीनाम् - मतिः ।।
3 2 1 20 3 2 3
सृजत् - अश्वम् - रथीः - इव ।।5।।

1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 2
482. असृक्षत - प्र - वाजिनः । गव्या - सोमासः- अश्वया । ।
3 1 2 3 2 3 1 2
शुक्रासः - वीरया - आशवः ।।6।।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20
483. पवस्व - देवः - आयुषक् - आयु - सक् । इन्द्रम् -
3 1 20 3 2 3 1 20
गच्छतु - ते - मदः ।। वायुम् - आ - रोह - धर्मणा ।।7।।

1 20 3 2 3 2 3 2
484. पवमानः - अजीजनत् । दिवः - चित्रम् - न - तन्यतुम् ।
1 2 0 3 2 3 2 3 2
ज्योतिः - वैश्वानरम् - वैश्व - नरम् - बृहत् ।।8।।

1 20 3 1 2 1 2 0 1 20 3 1 2 3 2
485. परि - स्वानासः - इन्दवः । मदाय - बर्हणा - गिरा ।।
1 2 0 3 1 20
मधो - अर्षन्ति - धारया ।।9।।

1 20 3 2 1 2 0 3 2
486. परि - प्र - असिष्यदत् - कविः । सिन्धोः - ऊर्मौ
1 2 0 3 2 3 2 1 20 3 1 2 3
- अधि - श्रितः ।। कारुम् - बिभ्रत् - पुरुस्पृहम् - पुरु
1 20
- स्पृहम् ।।10।।

आ.37,अ.6,प.110,चौ

इति दशमी दशतिः ।।10।। द्वितीयः खण्डः ।।2।।

इति पञ्चमप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्धः प्रपाठकः ।।

।। इति पञ्चमः प्रपाठकः ।।

(3)

120 3 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3 2
487. उप - उ - सु - जातम् - अप्तुरम् । गोभिः - भङ्गम्
120 120 3 120 3 2
- परिष्कृतम् - परि - कृतम् ।। इन्दुम् - देवाः -
3
अयासिषुः ।।1।।

3 2 3 2 1 20 120 1 20
488. पुनानः -अक्रमीत्-अभि। विश्वाः - मृधः - विचर्षणिः -
3 1 2 120 3 1 2
वि - चर्षणिः।। शुम्भन्ति-विप्रम् - वि -प्रम् -धीतिभिः।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 1 2 0
489. आविशन् - आ - विशन् - कलशम् - सुतः । विश्वाः
1 20 3 2 1 20 120 1 2 0 3
- अर्षन्- अभि - श्रियः।। इन्दुः - इन्द्राय - धीयते।।3।।

1 20 1 2 0 1 20 3 1 2 3 2 0 3 2
490. असर्जि - रथ्यः - यथा । पवित्रे - चम्वोः - सुतः ।।
1 20 3 2 3
कार्ष्मन् - वाजी - नि - अक्रमीत् ।।4।।

2 1 20 1 20 3 2 3 1 2
491. प्र - यत् - गावः - न - भूर्णयः । त्वेषाः - अयासः
1 20 1 2 0 3 2 1 20 1 20
- अक्रमुः ।।घ्नन्तः - कृष्णाम् - अप - त्वचम् ।।5।।

3 2 3 2 3 1 2 0 3 2 3
492. अपघ्नन् - अप - घ्नन् - पवसे - मृधः । क्रतुवित् - क्रतु
2 3 2 3 1 2 1 20
- वित् - सोम - मत्सरः ।। नुदस्व - अदेवयुम् - अ -
3 1 20
देवयुम् - जनम् ।।6।।

3 2 3 1 20 1 2 0 1 20 1 20
493. अया - पवस्व - धारया । यया - सूर्यम् - अरोचयः।।

3 2 1 20 3 2
हिन्वानः - मानुषीः - अपः ।। 7 ।।

2 3 2 1 20 120 3 1 2 120
494. सः - पवस्व - यः - आविथ। इन्द्रम् - वृत्राय - हन्तवे ।।

3 1 2 3 2 3 2
वव्रिवाँसम् - महीः - अपः ।। 8 ।।

3 2 3 2 120 3 2 3 1 20
495. अया - वीती - परि - स्रव । यः - ते - इन्दो - मदेषु

3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
- आ ।। अवाहन् - अव - अहन् - नवतीः - नव ।। 9 ।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 2 1 20
496. परि - द्युक्षम् - द्यु - क्षम् - सनत् - रयिम् । भरत् -

1 20 3 1 20 3 2 3 1 2
वाजम् - नः - अन्धसा ।। स्वानः -अर्ष - पवित्रे -आ ।।

आ.44,अ.9,प.122,धा

इति प्रथमा दशतिः ।। 1 ।। तृतीयः खण्डः ।। 3 ।।

(4)

1 20 1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
497. अचिक्रदत् - वृषा - हरिः । महान् - मित्रः - मि - त्रः

3 2 1 20 3
- न - दर्शतः ।। सम् - सूर्येण - दिद्युते ।। 1 ।।

2 3 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
498. आ - ते - दक्षम् - मयोभुवम् - मयः - भुवम् । वह्निम् -

3 2 3 2 3 1 20 3 1 2
अद्य - अ - द्य - वृणीमहे ।। पान्तम् - आ - पुरुस्पृहम्

3 1 20
- पुरु - स्पृहम् ।। 2 ।।

1 20 1 20 3 2 1 20
499. अध्वर्यो - अद्रिभिः - अ - द्रिभिः - सुतम् । सोमम्

3 1 2 3 2 1 20 1 20
- पवित्रे - आ - नय ।। पुनाहि - इन्द्राय - पातवे ।। 3 ।।

1 20 3 2 3 1 20 3 1 2 1 20
500. तरत्-सः-मन्दी-धावति। धारा-सुतस्य-अन्धसः।।
1 20 3 2 3
तरत्-सः-मन्दी-धावति।।4।।

2 3 1 2 3 2 3 1 2
501. आ-पवस्व-सहस्रिणम्। रयिम्-सोम-सुवीर्यम्-
3 1 20 3 1 2 1 20 3
सु-वीर्यम्।। अस्मेइति-श्रवाँसि-धारय।।5।।

1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 3
502. अनु-प्रत्नासः-आयवः। पदम्-नवीयः-अक्रमुः।।
2 3 1 20
रुचे-जनन्त-सूर्यम्।।6।।

1 20 3 1 2 3 2 1 20 1 20
503. अर्ष-सोम-द्युमत्तमः। अभि-द्रोणानि-रोरुवत्।।
1 20 1 20 1 20
सीदन्-योनौ-वनेषु-आ।।7।।

1 20 3 2 3 1 20 3 1 20
504. वृषा-सोम-द्युमान्-असि। वृषा-देव-वृषव्रतः
1 20 3 1 20 1 20 3
-वृष-व्रतः।। वृषा-धर्माणि-दध्रिषे।।8।।

3 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2
505. इषे-पवस्व-धारया। मृज्यमानः-मनीषिभिः।।
1 20 3 2 3 2 3
इन्दो-रुचा-अभि-गाः-इहि।।9।।

3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
506. मन्द्रया-सोम-धारया। वृषा-पवस्व-देवयुः।।
1 2 0 1 20 3 2
अव्याः-वारेभिः-अस्मयुः।।10।।

3 2 3 1 2 3 1 2 3 2
507. अया-सोम-सुकृत्यया-सु-कृत्यया। महान्-सन्
3 2 3 2 3
-अभि-अवर्धथाः।।मन्दानः-इत्-वृषायसे।।11।।

3 2 1 20 3 2 1 20
508. अयम् - विचर्षणिः - वि - चर्षणिः - हितः । पवमानः
3 2 1 20 3 2
- सः - चेतति ।। हिन्वानः - आप्यम् - बृहत् ।।12।।
2 3 2 3 2 1 20
509. प्र - नः - इन्दो - महे - तु - नः । ऊर्मिम् - न - बिभ्रत्
3 2 3 2 3 1 2
- अर्षसि ।। अभि - देवान् - अयास्यः ।।13।।
3 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20
510. अपघ्नन् - अप - घ्नन् - पवते - मृधः । अप - सोमः
1 20 3 1 20 1 20 3 2
- अराव्णः - अ - राव्णः।। गच्छन् - इन्द्रस्य - निष्कृतम्
3 2
- निः - कृतम् ।।14।।

आ.51,अ.12,प.163,खि

इति द्वितीया दशतिः।।2।। चतुर्थः खण्डः।।4।।

इति गायत्र्यः।।

(5)

3 2 3 1 20 3 2 1 20 3
511. पुनानः - सोम - धारया । अपः - वसानः - अर्षसि।।
2 3 2 3 2 1 20 3 1 2 3
आ - रत्नधाः - रत्न - धाः- योनिम्- ऋतस्य - सीदसि।
1 2 0 3 2 3 1 2
उत्सः - उत् - सः - देवः - हिरण्ययः ।।1।।
1 20 3 2 3 2 1 20 3 2
512. परि - इतः - सिञ्चत - सुतम् । सोमः - यः - उत्तमम् -
3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
हविः ।। दधन्वान् - यः - नर्यः - अप्सु - अन्तः - आ ।
3 1 2 1 20 1 20 3
सुषाव - सोमम् - अद्रिभिः - अ - द्रिभिः ।।2।।

2 3 2 1 20 3 2
513. आ - सोम - स्वानः - अद्रिभिः- अ - द्रिभिः । तिरः
1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 20॰ 3
- वाराणि- अव्यया ।।जनः - न - पुरि - चम्वोः -विशत्
1 20 1 20 1 20 3
- हरिः । सदः - वनेषु - दध्रिषे ।।3।।

2 3 1 2 3 2 3 1 2 0
514. प्र - सोम - देववीतये - देव - वीतये । सिन्धुः - न -
3 1 20 3 2 1 20 3 2 1 20
पिप्ये-अर्णसा।।अँशोः -पयसा - मदिरः- न-जागृविः।
1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 20
अच्छ - कोशम् - मधुश्चुतम् - मधु - श्चुतम् ।।4।।

1 20 3 2 3 1 2 1 2 0 1 2 0
515. सोमः - उ - स्वानः - सोतृभिः । अधि - स्नुभिः -
1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
अवीनाम्।। अश्वया - इव - हरिता - याति - धारया ।
3 1 2 3 1 20
मन्द्रया - याति - धारया ।।5।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3
516. तव - अहम् - सोम – रारण । सख्ये - स - ख्ये - इन्दो
1 2 3 2 3 1 2 3 2 3
- दिवेदिवे - दिवे - दिवे।। पुरुणि - बभ्रो - नि -चरन्ति
2 1 20 3 2 3 2 1 20
- माम् - अव । परिधीन् - परि - धीन् - अति - तान् -
3
इहि ।।6।।

3 1 2 3 2 3 2
517. मृज्यमानः - सुहस्त्य - सु - हस्त्य । समुद्रे - सम् - उद्रे
1 20 3 2 3 1 2 3 2
- वाचम् - इन्वसि ।। रयिम् - पिशङ्गम् - बहुलम् -
3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 3
पुरुस्पृहम् - पुरु - स्पृहम्। पवमान - अभि-अर्षसि।। 7

3 2 1 20 3 1 2 1 20 1 20 1 20
518. अभि - सोमासः - आयवः। पवन्ते - मद्यम् - मदम् ।।
3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
समुद्रस्य - सम् - उद्रस्य - अधि - विष्टपे - मनीषिणः।
3 1 2 3 1 2 3 1 20
मत्सरासः - मदच्युतः - मद - च्युतः ।।8।।
3 2 3 1 20 1 2 0 1 20 1 20 3 2
519. पुनानः - सोम - जागृविः। अव्याः - वारैः -परि- प्रियः।
1 20 3 1 20
त्वम् - विप्रः - वि - प्रः - अभवः - अङ्गिरस्तम । मध्वा -
3 2 3
यज्ञम् - मिमिक्ष - नः।।9।।
1 2 0 3 1 20 1 20 3 1 2 3 2
520. इन्द्राय - पवते - मदः । सोमः - मरुत्वते - सुतः ।।
3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
सहस्रधारः - सहस्र - धारः -अति -अव्यम् - अर्षति ।
2 3 1 2
तम् - ई - मृजन्ति - आयवः ।।10।।
1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
521. पवस्व - वाजसातमः- वाज- सातमः। अभि- विश्वानि
1 20 3 2 3 2 3 2 1 20
- वार्या ।। त्वम् -समुद्रः-सम्- उद्रः - प्रथमे - विधर्मन् -
3 1 2 3 2
वि - धर्मन् । देवेभ्यः - सोम - मत्सरः ।।11।।
1 20 3 1 2 1 20 1 20
522. पवमानाः - असृक्षत । पवित्रम् - अति - धारया ।।
3 1 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2 3 2
मरुत्वन्तः - मत्सराः - इन्द्रियाः - हयाः। मेधाम् - अभि
1 20 3
- प्रयाँसि - च ।।12।। आ.62,अ.19,प.210,झौ

इति तृतीया दशतिः।। 3।। पञ्चमः खण्डः।। 5।।

इति बृहत्यः।।

(6)

2 3 120 1 20 3 1 2 0 3 2
523. प्र - तु - द्रव - परि- कोशम्- नि- सीद। नृभिः - पुनानः
3 2 1 20 3 1 20 3 1 2
- अभि - वाजम् - अर्ष ।। अश्वम् - न - त्वा - वाजिनम्
3 1 2 1 20 3 2 3 1 2 3
- मर्जयन्तः। अच्छ - बर्हिः - रशनाभिः - नयन्ति।। 1।।

2 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
524. प्र - काव्यम् - उशना - इव - ब्रुवाणः। देवः - देवानाम्
1 20 3 1 20 1 20 3
- जनिम - विवक्ति ।। महिव्रतः - महि - व्रतः -
1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
शुचिबन्धुः - शुचि - बन्धुः - पावकः । पदा - वराहः
3 2 3 120
- अभि - एति - रेभन् ।। 2।।

3 2 1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 2
525. तिस्रः - वाचः - ईरयति - प्र - वह्निः । ऋतस्य - धीतिम्
1 20 3 2 1 20 3 1 20
- ब्रह्मणः - मनीषाम् ।। गावः - यन्ति - गोपतिम् - गो
3 1 2 1 20 3 1 2
- पतिम् - पृच्छमानाः । सोमम् - यन्ति - मतयः
3 2
- वावशानाः ।। 3।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2
526. अस्य - प्रेषा - हेमना - पूयमानः । देवः - देवेभिः - सम्
3 120 3 2 3 1 2 1 20 3
- अपृक्त - रसम् ।। सुतः - पवित्रम् - परि - एति
120 3 2 3 1 20 3 1 2 1 20
- रेभन्। मिता - इव - सद्म - पशुमन्ति - होता ।। 4।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
527. सोमः - पवते - जनिता - मतीनाम् । जनिता - दिवः -
2 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
जनिता-पृथिव्याः।। जनिता - अग्नेः-जनिता-सूर्यस्य।
3 2 1 20 3 2 3 2 1 2 0
जनिता - इन्द्रस्य - जनिता -उत - विष्णोः ।।5।।

3 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3
528. अभि-त्रिपृष्ठम्-त्रि-पृष्ठम् -वृषणम् - वयोधाम् - वयः
2 3 1 2 3 1 2 0 1 20
- धाम् । अङ्गोषिणम् - अवावशन्त - वाणीः ।। वना
1 20 1 20 1 2 0 3 2 3
- वसानः - वरुणः - न - सिन्धुः । वि - रत्नधाः - रत्न -
2 3 1 20
धाः - दयते - वार्याणि ।।6।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 20 3
529. अक्रान्-समुद्रः-सम्-उद्रः-प्रथमे-विधर्मन्-वि- धर्मन्।
1 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
जनयन्-प्रजाः - प्र- जाः- भुवनस्य - गोपाः- गो- पाः।।
120 3 1 2 1 20 1 20 1 20 3 2 1 20
वृषा - पवित्रे - अधि - सानौ - अव्ये । बृहत् - सोमः -
3 2 1 20 3
वावृधे - स्वानः - अद्रिः - अ - द्रिः।। 7।।

1 20 1 20 3 1 2 1 20 1 20
530. कनिक्रन्ति - हरिः - आ - सृज्यमानः । सीदन् - वनस्य
3 1 2 3 2 1 2 0 3 2 3 1 2
- जठरे - पुनानः।। नृभिः - यतः - कृणुते - निर्णिजम् -
3 1 20 1 20 3 2 3 1 2
निः - निजम् - गाम्। अतः - मतिम्-जनयत-स्वधाभिः
3 1 2 0
- स्व - धाभिः ।।8।।

3 2 3 1 20 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0
531. एषः - स्यः - ते - मधुमान् - इन्द्र - सोमः । वृषा - वृष्णः
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3 2
- परि - पवित्रे - अक्षारिति ।। सहस्रदाः - सहस्र - दाः
3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
- शतदाः - शत - दाः - भूरिदावा - भूरि - दावा
3 2 3 2 3 2 3
। शश्वत्तमम् - बर्हिः - आ - वाजी - अस्थात् ।। 9 ।।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 2 1 2 0
532. पवस्व - सोम - मधुमान् - ऋतावा । अपः - वसानः
1 20 1 20 1 2 0 1 20 1 2 0 3 1 2
- अधि - सानौ - अव्ये ।। अव - द्रोणानि-घृतवन्ति -
3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 2 0
रोह। मदिन्तमः -मत्सरः - इन्द्रपानः - इन्द्र - पानः ।।

आ.67,अ.17,प.212,च

इति चतुर्थी दशतिः ।। 4 ।। षष्ठः खण्डः ।। 6 ।।

(7)

2 3 2 3 2 1 20 1 20 1 2 0
533. प्र - सेनानीः - सेना - नीः - शूरः - अग्रे - रथानाम् ।
3 2 3 1 20 3 1 2 0 3 2 3 2
गव्यन् - एति - हर्षते - अस्य - सेना ।। भद्रान् - कृण्वन्
3 2 3 2 1 2 0 3
- इन्द्रहवान् - इन्द्र - हवान् - सखिभ्यः - स - खिभ्यः ।
2 1 20 1 2 0 3 1 2 3
आ - सोमः - वस्त्रा - रभसानि - दत्ते ।। 1 ।।
2 3 1 20 1 20 3 1 20
534. प्र - ते - धाराः - मधुमतीः - असृग्रन् । वारम् - यत्
3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
- पूतः - अत्येषि - अति - एषि -अव्यम् ।। पवमान -
1 20 1 20 1 20 3 1 2 1 20 3 2
पवसे- धाम-गोनाम्। जनयन्-सूर्यम्-अपिन्वः-अर्कैः।

2 3 2 3 2 1 20 3

535. प्र - गायत - अभि - अर्चाम - देवान् । सोमम् - हिनोत

2 1 20 3 2 3 1 20 1 20

- महते - धनाय ।। स्वादुः - पवताम् - अति - वारम् -

1 20 3 1 2 3 2 1 20

अव्यम् । आ - सीदतु - कलशम् - देवः - इन्दुः ।।3।।

2 3 2 3 2 1 20 1 20 1 20

536. प्र - हिन्वानः - जनिता - रोदस्योः । रथः - न - वाजम्

3 2 3 1 20 1 20 1 20

- सनिषन् - अयासीत् ।। इन्द्रम् - गच्छन् - आयुधा -

3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 1 20

सँशिशानः - सम् - शिशानः । विश्वा - वसु - हस्तयोः

3 1 2 3 1 20

- आदधानः - आ - दधानः ।। 4 ।।

1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20

537. तक्षत् - यदि - मनसः - वेनतः - वाक् । ज्येष्ठस्य - धर्मन्

3 2 3 2 1 20 3

- द्युक्षोः - द्यु - क्षोः - अनीके ।। आत् - ईम् - आयन् -

1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2

वरम् - आ - वावशानाः । जुष्टम् - पतिम् - कलशे

1 20 1 20

- गावः - इन्दुम् ।। 5 ।।

3 1 2 3 1 20 3 1 20 1 20

538. साकमुक्षः - साकम् - उक्षः - मर्जयन्त - स्वसारः । दश

1 20 3 1 2 1 20 1 20 1 20 3

- धीरस्य - धीतयः - धनुत्रीः ।। हरिः - परि - अद्रवत्

2 1 20 3 1 20 3 1 20

- जाः - सूर्यस्य - सु - ऊर्यस्य । द्रोणम् - ननक्षे - अत्यः

3 2

- न - वाजी ।। 6 ।।

1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
539. अधि - यत् - अस्मिन् - वाजिनि - इव - शुभः। स्पर्धन्ते
1 20 1 20 1 20 3 2 3 2 3
- धियः - सूरे - न - विशः ।। अपः - वृणानः - पवते -
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
कवीयान्। व्रजन् - न - पशुवर्धनाय - पशु - वर्धनाय -
1 20
मन्म ।।7।।

1 20 3 2 3 1 20 3 1 20
540. इन्दुः - वाजी - पवते - गोन्योघाः - गो - न्योघाः । इन्द्रे
1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
- सोमः - सहः - इन्वन्- मदाय।। हन्ति - रक्षः - बाधते
1 20 1 20 3 1 20 3 2
- परि - अरातिम् - अ - रातिम् । वरिवः - कृण्वन्
3 1 2 1 20
- वृजनस्य - राजा ।।8।।

3 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3
541. अया - पवा - पवस्व - एना - वसूनि । माँश्चत्वे - इन्दो
1 20 3 2 3 1 20 1 20
- सरसि - प्र - धन्व ।। ब्रध्नः - चित् - यस्य - वातः -
3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 20
न - जूतिम् । पुरुमेधाः - पुरु - मेधाः - चित् - तकवे
1 20 3
- नरम् - धात् ।।9।।

3 2 1 20 3 2 3 3 2
542. महत् - तत् - सोमः - महिषः - चकार । अपाम् - यत् -
1 20 1 20 3 2 1 20 1 20 1 20
गर्भः - अवृणीत -देवान्।।अदधात् - इन्द्रे - पवमानः
1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
- ओजः । अजनयत् - सूर्ये - ज्योतिः - इन्दुः ।। 10।।

1 20 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2
543. असर्जि - वक्वा - रथ्ये - यथा - आजौ। धिया - मनोता
3 2 3 2 1 20 1 2 0 1 2 0 1 20
- प्रथमा - मनीषा ।। दश - स्वसारः - अधि - सानौ
1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 20 1 2 0
- अव्ये । मृजन्ति - वह्निम् - सदनेषु - अच्छ ।।11।।
3 2 3 2 3 1 2 120 3 2
544. अपाम् - इव - इत् - ऊर्मयः - तर्तुराणाः । प्र - मनीषाः
3 1 20 1 2 0 3 1 2 120 3 1 2 0
- ईरते - सोमम् - अच्छ।। नमस्यन्तीः - उप - च- यन्ति
3 2 3 2 3 1 2
- सम् - च ।आ - च - विशन्ति- उशतीः-उशन्तम्।।12

आ.115,अ.13,प.251,ब

इति पञ्चमी दशतिः।।5।। सप्तमः खण्डः।।7।।

इति त्रिष्टुभः।।

इति पञ्चमप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः प्रपाठकः।।

(8)

3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2
545. पुरोजिती - पुरः - जिती - वः - अन्धसः । सुताय
3 1 2 1 20 1 20 3
- मादयित्नवे।। अप-श्वानम् - श्नथिष्टन - श्नथिष्ट- न।
1 2 0 3 20˙ 3 20˙
सखायः-स-खायः-दीर्घजिह्व्यम् -दीर्घ-जिह्व्यम् ।।1
3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 20 3 2 3
546. अयम् - पूषा - रयिः - भगः। सोमः -पुनानः- अर्षति।।
1 2 0 1 20 1 20 3 1 20 3 1 2
पतिः - विश्वस्य - भूमनः । वि - अख्यत् - रोदसीइति
3 1 2
- उभेइति ।।2।।
3 1 2 1 20 1 2 0 1 2 0 3 1 2
547. सुतासः - मधुमत्तमाः । सोमाः - इन्द्राय- मन्दिनः।।

3 1 2 3 2 3 1 2 0
पवित्रवन्तः-अक्षरन्। देवान् -गच्छन्तु - वः - मदाः।। 3

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2
548. सोमाः - पवन्ते - इन्दवः । अस्मभ्यम् - गातुवित्तमाः -

3 1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 1 2
गातु - वित्तमाः।। मित्राः - मि - त्राः - स्वानाः -अरेपसः

3 1 2 3 2 0* 3 2 0* 3 1 2 3
-अ - रेपसः । स्वाध्यः - सु - आध्यः - स्वर्विदः- स्वः

1 2 0
- विदः ।।4।।

3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2
549. अभि - नः - वाजसातमम् - वाज - सातमम् । रयिम् -

3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
अर्ष - शतस्पृहम् - शत - स्पृहम्। इन्दो- सहस्रभर्णसम्

3 1 2 3 2 3 2
- सहस्र - भर्णसम् । तुविद्युम्नम् - तुवि - द्युम्नम्

3 1 2 3 1 2 0
- विभासहम् - विभा - सहम् ।।5।।

3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0
550. अभि - नवन्ते - अद्रुहः - अ - द्रुहः । प्रियम् - इन्द्रस्य -

1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2
काम्यम् ।। वत्सम् - न - पूर्वे - आयुनि । जातम् -

3 1 2
रिहन्ति - मातरः ।।6।।

2 3 1 2 3 1 2 1 2 0 3 1 2 0
551. आ - हर्यताय - धृष्णवे । धनुः - तन्वन्ति - पौंस्यम् ।।

3 2 3 1 2 0 3 1 2
शुक्राः - वि - यन्ति - असुराय - अ - सुराय - निर्णिजे

3 1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2
- निः - निजे । विपाम् - अग्रे - महीयुवः ।।7।।

1 2 0 3 2 1 2 0 3 2 3 1 2 0
552. परि-त्यम् - हर्यतम् - हरिम् । बभ्रुम्- पुनन्ति-वारेण।।

3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0
यः-देवान्-विश्वान्- इत्-परि। मदेन-सह - गच्छति।।8

2 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0
553. प्र-सुन्वानाय - अन्धसः। मर्त्तः - न -वष्ट- तत् - वचः।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3 2
अप - श्वानम् - अराधसम् -अ - राधसम्। हत - मखम्

1 20
- न - भृगवः ।।9।।

आ.45,अ.18,प.148,बै

इति षष्ठी दशतिः।।6।।अष्टमः खण्डः।।8।।

इत्यनुष्टुभः

(9)

3 2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3
554. अभि - प्रियाणि - पवते - चनोहितः - चनः - हितः।

1 2 0 3 2 1 2 0 1 20 1 20 1 20
नामानि - यह्वः - अधि - येषु - वर्धते।। आ - सूर्यस्य

3 2 3 2 1 2 0 1 20 1 20
- बृहतः - बृहन् - अधि । रथम् - विष्वञ्चम् - वि -

3 2 3 2
स्वञ्चम् - अरुहत् - विचक्षणः - वि - चक्षणः ।।1।।

3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
555. अचोदसः - अ - चोदसः - नः - धन्वन्तु - इन्दवः । प्र

3 1 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3
- स्वानासः - बृहत् - देवेषु - हरयः ।। वि - चित्-

2 3 1 2 1 2 0 3 2 3
अश्नानाः - इषयः -अरातयः- अ - रातयः। अर्यः - नः

1 2 0 3 1 2 0
- सन्तु - सनिषन्तु - नः - धियः ।।2।।

3 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
556. एषः - प्र - कोशे - मधुमान् - अचिक्रदत् । इन्द्रस्य

1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2
- वज्रः - वपुषः -वपुष्टमः।। अभि - ऋतस्य - सुदुघाः -

3 120 3 1 2 3 120 3 2 3
सु - दुघाः - घृतश्चुतः - घृत - श्चुतः । वाश्राः - अर्षन्ति
120 3 1 2
- पयसा - च - धेनवः ।।3।।

2 3 120 120 3 2 3
557. प्र - उ - अयासीत् - इन्दुः - इन्द्रस्य - निष्कृतम् - निः
2 120 3 120 3 2
- कृतम् । सखा - स - खा - सख्युः - स - ख्युः - न - प्र
3 1 2 3 1 20 120 3
- मिनाति - सङ्गिरम् - सम् - गिरम् ।। मर्यः - इव -
1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2
युवतिभिः- सम्- अर्षति। सोमः - कलशे - शतयामना
3 2 3 2
- शत- यामना - पथा ।।4 ।।

3 2 3 2 3 120 120 120 3 1 2
558. धर्ता - दिवः - पवते - कृत्व्यः - रसः। दक्षः - देवानाम्
3 1 2 3 120 120 120 3 2
- अनुमाद्यः - अनु - माद्यः - नृभिः ।। हरिः - सृजानः
120 120 120 120 3
- अत्यः - न - सत्वभिः । वृथा - पाजाँसि - कृणुषे -
1 2
नदीषु - आ ।।5।।

120 3 2 3 2 3 2
559. वृषा - मतीनाम् - पवते - विचक्षणः - वि - चक्षणः ।
1 20 120 3 2 3 2
सोमः - अह्वाम् - अ - ह्वाम् - प्रतरीता - प्र - तरीता
3 1 2 3 2 3 2 3 2 1 20
- उषसाम् - दिवः ।। प्राणा - प्र - आना - सिन्धूनाम्
3 1 2 3 120 1 20 3 2
- कलशान् - अचिक्रदत्। इन्द्रस्य - हार्दि - आविशन्
3 2 3 1 2
- आ - विशन् - मनीषिभिः ।।6।।

2 3 2 3 1 2 3 2
560. त्रिः - अस्मै - सप्त - धेनवः - दुदुह्रिरे । सत्याम्
3 1 2 3 1 20 3 2 20*
- आशिरम् - आ - शिरम् - परमे - व्योमनि - वि
3 1 2 3 2 3 2 1 20
- ओमनि ।। चत्वारि - अन्या - अन् - या - भुवनानि -
3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 3 2
निर्णिजे - निः - निजे । चारुणि - चक्रे - यत् - ऋतैः
1 20
- अवर्धत ।।7।।

1 2 0 3 1 20 3 1 20 3 1 20
561. इन्द्राय - सोम - सुषुतः - सु - सुतः - परि - स्रव । अप
1 20 3 120 3 2 3 120
- अमीवा - भवतु - रक्षसा - सह ।। मा - ते - रसस्य
3 1 2 120 32 3
- मत्सत - द्वयाविनः । द्रविणस्वन्तः - इह - सन्तु -
1 2 0
इन्दवः ।।8।।

1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
562. असावि - सोमः - अरुषः - वृषा - हरिः । राजा - इव
2 3 2 3 2 1 20
- दस्मः - अभि - गाः - अचिक्रदत् ।। पुनानः - वारम्
1 2 0 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
- अति -एषि- अव्ययम् । श्येनः- न-योनिम्-घृतवन्तम्
3
- आ - असदत् ।।9।।

2 3 2 1 2 0 1 20 120 1 2 0
563. प्र - देवम् - अच्छ - मधुमन्तः - इन्दवः । असिष्यदन्त
1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
- गावः - आ - न - धेनवः ।। बर्हिषदः - बर्हि - सदः

3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20
- वचनावन्तः - ऊधभिः । परिस्रुतम् - परि - स्रुतम् -
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20 3
उस्त्रियाः - उ - स्त्रियाः - निर्णिजम् - निः - निजम् - धिरे ।।
3 1 2 3 2 3 1 20 3
564. अञ्जते - वि - अञ्जते - सम् - अञ्जते । क्रतुम् - रिहन्ति
1 20 3 2 3 1 20 3 2 3
- मध्वा - अभि - अञ्जते ।। सिन्धोः - उच्छ्वासे - उत् -
2 3 1 2 3 1 2 3 2 3
श्वासे - पतयन्तम् - उक्षणम् । हिरण्यपावाः - हिरण्य
2 3 2 3 2 3
- पावाः - पशुम् - अप्सु - गृभ्णते ।। 11 ।।
3 1 2 3 1 20 3
565. पवित्रम् - ते - विततम् - वि - ततम् - ब्रह्मणः - पते ।
2 3 2 1 20 120 3 1 2
प्रभुः - प्र - भुः - गात्राणि - परि - एषि - विश्वतः ।।
1 20 1 20 3 2 3 2 3
अतप्ततनूः - अतप्त - तनूः - न - तत् - आमः - अश्नुते ।
1 2 1 20 3
श्रृतासः - इत् - वहन्तः - सम् - तत् - आशत ।। 12 ।।

आ.88, अ.32, प.292, ठा

इति सप्तमी दशतिः ।। 7 ।। नवमः खण्डः ।। 9 ।।

इति जगत्यः ।।

(10)

120 1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 20
566. इन्द्रम् - अच्छ - सुताः - इमे । वृषणम् - यन्तु - हरयः ।।
3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20
श्रुष्टे - जातासः - इन्दवः - स्वर्विदः - स्वः - विदः ।। 1 ।।
2 3 1 20 1 2 0 3 1 20
567. प्र - धन्व - सोम - जागृविः । इन्द्राय - इन्दो - परि

3 312 120 3 12
- स्रव ।। द्युमन्तम् - शुष्मम् - आ - भर - स्वर्विदम्

3 1 20
- स्वः - विदम् ।।2।।

120 3 2 3 12
568. सखायः - स - खायः - आ - नि - सीदत । पुनानाय - प्र

3 120 32 120 3 2
- गायत ।। शिशुम् - न - यज्ञैः - परि - भूषत-श्रिये ।।3।।

2 3 120 3 2
569. तम् - वः - सखायः - स - खायः - मदाय । पुनानम्

3 2 3 1 20 3 2 3
- अभि - गायत ।। शिशुम् - न - हव्यैः - स्वदयन्त -

1 2
गूर्तिभिः ।।4।।

3 2 3 2 120 312 32
570. प्राणा - प्र - आना - शिशुः - महीनाम् । हिन्वन् -

312 120 120 120 32 3
ऋतस्य - दीधितिम् ।। विश्वा - परि - प्रिया - भुवत्

1 20 3 2
- अध - द्विता ।।5।।

120 312 32 3 120 120
571. पवस्व - देववीतये - देव - वीतये । इन्दो - धाराभिः -

1 20 312 120 3
ओजसा ।। आ - कलशम् - मधुमान् - सोम - नः -

सदः ।।6।।

1 20 3 2 312 120 1 20
572. सोमः - पुनानः - ऊर्मिणा । अव्यम् - वारम् - वि -

3 1 20 3 2 120 1 20
धावति ।। अग्रे - वाचः - पवमानः - कनिक्रदत् ।।7।।

2 3 1 2 312 1 20 120 3
573. प्र - पुनानाय - वेधसे । सोमाय - वचः - उच्यते ।।

2 3 1 2 3 1 2
भृतिम् - न - भर - मतिभिः - जुजोषते ।।8।।

1 20 3 1 20 3 2 3
574. गोमत् - नः - इन्दो - अश्ववत् । सुतः - सुदक्ष - सु-

1 2 0 3 1 20 1 20 1 20 3
दक्ष- धनिव।। शुचिम् - च -वर्णम्-अधि-गोषु-धारय।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2
575. अस्मभ्यम् - त्वा - वसुविदम् - वसु - विदम् । अभि

1 2 0 3 1 2 0 3 1 20 3 2
- वाणीः - अनूषत ।। गोभिः - ते - वर्णम् - अभि

3
- वासयामसि ।।10।।

120 3 2 1 20 1 20 1 20 1 2 0
576. पवते - हर्यतः - हरिः । अति - ह्वराँसि - रँह्या ।।

3 2 3 1 2 3 1 2 1 2 0
अभि - अर्ष - स्तोतृभ्यः - वीरवत् - यशः ।।11।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
577. परि - कोशम् - मधुश्चुतम् - मधु - श्चुतम् । सोमः -

3 2 3 2 1 2 0 1 20 3 2
पुनानः - अर्षति ।। अभि - वाणीः - ऋषीणाम् - सप्त

3
- नूषत ।।12।। आ.56,अ.9,प.158,घै

इत्यष्टमी दशतिः ।।8।। दशमः खण्डः ।।10।।

(11)

1 20 1 20 1 2 0 3 1 2
578. पवस्व - मधुमत्तमः । इन्द्राय - सोम - क्रतुवित्तमः

3 1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
- क्रतु - वित्तमः - मदः ।। महि - द्युक्षतमः - द्यु - क्षतमः

1 20
- मदः ।।1।।

3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2
579. अभि - द्युम्नम् - बृहत् - यशः । इषः - पते - दिदीहि
3 2 1 20 3 2 3
- देव - देवयुम् ।। वि - कोशम् - मध्यमम् - युव ।।2।।

2 3 1 2 0 3 1 20 1 20
580. आ - सोत - परि - सिञ्चत । अश्वम् - न - स्तोमम् -
3 1 2 3 1 2 3 2 3 2
अप्तुरम् - रजस्तुरम् ।। वनप्रक्षम् - वन - प्रक्षम् -
3 1 2 3 1 20
उदप्रुतम् - उद - प्रुतम् ।।3।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
581. एतम् - उ - त्यम् - मदच्युतम् - मद - च्युतम् ।
3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2
सहस्रधारम् - सहस्र - धारम् - वृषभम् - दिवोदुहम्
3 1 20 1 2 0 1 20 1 20
- दिवः - दुहम् ।। विश्वा - वसूनि - बिभ्रतम् ।।4।।

2 3 2 1 20 3 2 3 2
582. सः - सुन्वे - यः - वसूनाम् । यः - रायाम् - आनेता -
3 2 1 2 0 1 2 0 3 2
आ - नेता - यः - इडानाम्।। सोमः - यः - सुक्षितीनाम्
3 2
- सु - क्षितीनाम् ।।5।।

2 3 2 3 1 20 1 2 0 3 1 2
583. त्वम् - हि - अङ्ग - दैव्य। पवमान - जनिमानि - द्युमत्तमः
3 1 2 3 1 2 3 1 2
।। अमृतत्वाय - अ - मृतत्वाय - घोषयन् ।।6।।

3 2 1 20 3 2 1 2 0 1 20 3
584. एषः - स्यः - धारया - सुतः । अव्याः - वारेभिः - पवते
1 2 1 20 3 2 3 2 3
- मदिन्तमः ।। क्रीडन् - ऊर्मिः - अपाम् - इव ।।7।।

2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20
585. यः-उस्रियाः- उ- स्रियाः- अपि- याः- अन्तः- अश्मनि ।

1 20 1 20 3 2 3 2 3
निः - गाः - अकृन्तत् - ओजसा।।अभि- व्रजम्-तत्निषे

1 20 1 20 3 2 3 2 3
- गव्यम् - अश्व्यम् । वर्मी - इव - धृष्णो - आ - रुज ।

2 3 1 2 3 1 2
ओम् - वर्मीवधृष्णवारुज ।।8।।

आ.36,अ.11,प.118,कै

इति नवमी दशतिः ।।9।। एकादशः खण्डः ।। 11।।

इत्युष्णिक्ककुभः।।

षष्ठः प्रपाठकः समाप्तः

।।इति पञ्चमोऽध्यायः।। इति पावमानं काण्डम्।।



# अथ आरण्यं काण्डम्

## ।।अथ षष्ठोऽध्यायः।।

(1)

2 120 1 20 3 2 3 1 20
586. ओम् । इन्द्र - ज्येष्ठम् - नः - आ - भर। ओजिष्ठम् -
120 120 120 3
पुपुरि - श्रवः ।। यत् - दिधृक्षेम - वज्रहस्त - वज्र -
120 3 1 2 3 1 2 3
हस्त - रोदसीइति । आ - उभेइति - सुशिप्र - सु - शिप्र
- पप्राः ।।1।।

1 2 0 1 2 0 1 20 3 2 1 20 3 2
587. इन्द्रः - राजा - जगतः - चर्षणीनाम् । अधि - क्षमा -
3 1 2 3 2 3 2 3 120 3
विश्वरूपम् - विश्व- रूपम् - यत् -अस्य ।। ततः - ददाति
1 2 120 3 2 120 120 120
- दाशुषे - वसूनि । चोदत् - राधः - उपस्तुतम् - उप -
3 2
स्तुतम् - चित् - अर्वाक् ।।2।।

1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20
588. यस्य - इदम् - आरजः - आ - रजः - युजः। तुजे - जने
1 20 क 1 2 1 20 1 2 0 3 2
- वनम् - स्वऽ3रिति।। इन्द्रस्य - रन्त्यम् - बृहत् ।।3।।

2 3 2 3 1 20 3 2 1 20 3 2
589. उत् - उत्तमम् - वरुण - पाशम् - अस्मत् । अव-अधमम्
3 2 3 1 20 3
- वि - मध्यमम् - श्रथाय ।। अथ - आदित्य -आ - दित्य
2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 2
- व्रते - वयम् - तव । अनागसः - अन् - आगसः -
1 20 3
अदितये - अ - दितये - स्याम ।।4।।

1 20 3 2 1 20 3 1 20 3 2
590. त्वया - वयम् - पवमानेन - सोम । भरे - कृतम् -
3 1 20 3 2 3 2
वि - चिनुयाम - शश्वत् ।। तत् - नः - मित्रः - मि - त्रः
1 20 3 1 20 3 1 20
- वरुणः - मामहन्ताम्। अदितिः - अ - दितिः- सिन्धुः
3 2 3 2
- पृथिवी - उत - द्यौः ।।5।।

3 2 1 20 3 1 20
591. इमम् - वृषणम् - कृणुत - एकम् - इत् - माम् ।।6।।

2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
592. सः - नः - इन्द्राय - यज्यवे । वरुणाय - मरुद्भ्यः ।।
3 2 3 2 1 20 3
वरिवोवित् - वरिवः - वित् - परि - स्रव ।।7।।

3 2 1 20 3 2 3 1 2 1 20
593. एना - विश्वानि - अर्यः - आ। द्युम्नानि- मानुषाणाम्।।
1 20 3
सिषासन्तः - वनामहे ।।8।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2
594. अहम् - अस्मि - प्रथमजाः - प्रथम - जाः - ऋतस्य ।
1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20
पूर्वम् - देवेभ्यः - अमृतस्य - अ - मृतस्य - नाम ।।
3 1 20 3 2 3
यः - मा - ददाति - सः - इत् - एव - मा - अवत् ।
2 1 20 1 20 3 1 2 3
अहम् - अन्नम् - अन्नम् - अदन्तम् - अद्मि ।।9।।

आ.50,अ.13,प.152,बा

इति प्रथमा दशतिः।।1।।प्रथमः खण्डः ।।1।।

(2)

2 3 2 3 1 2 1 20 3
595. त्वम् - एतत् - अधारयः। कृष्णासु - रोहिणीषु - च ।।
1 20 1 20 1 20
परुष्णीषु - रुशत् - पयः ।।1।।

1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 2 3
596. अरुरुचत् - उषसः - पृश्निः - अग्रियः। उक्षाः - मिमेति
1 20 3 2 3 1 2 3
- भुवनेषु - वाजयुः ।। मायाविनः - ममिरे - अस्य
1 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20
- मायया। नृचक्षसः - नृ - चक्षसः - पितरः - गर्भम् -
3
आ - दधुः ।।2।।

1 2 0 1 2 0 1 20 1 2 0 3
597. इन्द्रः - इत् - हर्योः - सचा। सम्मिश्लः - सम् - मिश्लः
2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
- आ - वचोयुजा - वचः - युजा ।। इन्द्रः - वज्री
3 1 2
- हिरण्ययः ।।3।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 2
598. इन्द्र - वाजेषु - नः - अव। सहस्रप्रधनेषु - सहस्र -
3 2 3 1 2 3 1 2
प्रधनेषु - च ।। उग्रः - उग्राभिः - ऊतिभिः ।।4।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 20
599. प्रथः - च - यस्य - सप्रथः - स - प्रथः - च - नाम।
1 20 1 20 3 1 2 3 2
आनुष्टुभस्य - आनु - स्तुभस्य - हविषः - हविः - यत्।।
3 2 1 20 3 2 3 1 2 0 3 2
धातुः - द्युतानात् - सवितुः - च - विष्णोः । रथन्तरम्
3 2 3 1 20
- रथम् - तरम् - आ - जभार - वसिष्ठः ।।5।।

3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 2
600. नियुत्वान् - नि - युत्वान् - वायो - आ - गहि । अयम् -
3 2 3 1 2 0 3 2 3 2
शुक्रः - अयामि - ते ।। गन्ता - असि - सुन्वतः - गृहम् ।।6
2 1 20 3 1 20 3 1 2
601. यत् - जायथाः - अपूर्व्य - अ - पूर्व्य । मघवन् - वृत्रहत्याय
3 1 2 0 3 . 2 3 2
- वृत्र - हत्याय ।। तत् - पृथिवीम् - अप्रथयः । तत् -
3 2 3 1 20
अस्तभ्नाः - उत - उ - दिवम् ।। 7 ।।

आ.32, अ.9, प.109, ञो

इति द्वितीया दशतिः ।। 2 ।। द्वितीयः खण्डः ।। 2 ।।

(3)

1 20 1 20 1 20 3 1 20 1 20 3 1 2
602. मयि - वर्चः - अथ - उ - यशः । अथ - उ - यज्ञस्य - यत्
1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 2
- पयः ।। परमेष्ठी - परमे - स्थी - प्रजापतिः - प्रजा
3 2 3
- पतिः । दिवि - द्याम् - इव - दृँहतु ।। 1 ।।
2 3 1 20 3 1 2 0
603. सम् - ते - पयाँसि - सम् - उ - यन्तु - वाजाः । सम् -
1 2 0 3 1 2 3 1 20
वृष्ण्यानि - अभिमातिषाहः - अभिमाति - साहः ।।
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
आप्यायमानः - आ - प्यायमानः - अमृताय - अ -
1 20 3 2 1 20 3 1 2 3
मृताय - सोम । दिवि - श्रवाँसि - उत्तमानि - धिष्व ।। 2
2 3 2 1 20 1 20 3 1 2 0
604. त्वम् - इमाः - ओषधीः - ओष - धीः - सोम - विश्वाः ।
3 2 3 2
त्वम् - अपः - अजनयः - त्वम् - गाः ।। त्वम् - आ -

अतनोः - उरुम् - अन्तरिक्षम् । त्वम् - ज्योतिषा - वि - तमः - ववर्थ ॥3॥

605. अग्निम् - ईडे - पुरोहितम् - पुरः - हितम् । यज्ञस्य - देवम् - ऋत्विजम् ॥ होतारम् - रत्नधातमम् - रत्न - धातमम् ॥4॥

606. ते - अमन्वत - प्रथमम् - नाम - गोनाम्। त्रिः - सप्त - परमम् - नाम - जानन् ॥ ताः - जानतीः - अभि - अनूषत - क्षाः। आविः - आ - विः - भुवन् -अरुणीः - यशसा - गावः॥5॥

607. सम् - अन्याः - अन् - याः - यन्ति- उप - यन्ति - अन्याः - अन् - याः । समानम् - सम् - आनम् - ऊर्वम् - नद्यः - पृणन्ति॥ तम् - उ - शुचिम् - शुचयः - दीदिवाँसम् । अपाम् - नपातम् - उप - यन्ति - आपः॥6॥

608. आ - प्र - आ - अगात् - भद्रा - युवतिः। अह्नः - अ - ह्नः - केतून् - सम् - ईर्त्सति ॥ अभूत् - भद्रा - निवेशनी - नि - वेशनी । विश्वस्य - जगतः - रात्री ॥7॥

3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2 1 20
609. प्रक्षस्य - प्र - क्षस्य - वृष्णः - अरुषस्य - नु - महः ।
3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3
प्र - नः - वचः - विदथा - जातवेदसे - जात - वेदसे ।।
1 2 3 1 2 3 2 1 20 1 20
वैश्वानराय - वैश्व - नराय - मतिः - नव्यसे - शुचिः ।
1 20 3 1 20 3 1 2
सोमः - इव - पवते - चारुः - अग्नये ।।8।।
1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 2
610. विश्वे - देवाः - मम - श्रृण्वन्तु - यज्ञम् । उभेइति
1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 1 20 3
- रोदसीइति - अपाम् - नपात् - च - मन्म ।। मा - वः
1 20 3 1 2 3 1 20 3
- वचाँसि - परिचक्ष्याणि - परि - चक्ष्याणि - वोचम् ।
1 2 3 1 20 3
सुम्नेषु - इत् - वः - अन्तमाः - मदेम ।।9।।
1 20 3 1 20 3 1 2 1 20 3
611. यशः - मा - द्यावा - पृथिवीइति । यशः - मा -
2 3 1 2 1 20 1 20
इन्द्रबृहस्पती - इन्द्र - बृहस्पतीइति ।। यशः - भगस्य
3 1 20 3 1 20 3 2
- विन्दतु । यशः - मा - प्रति - मुच्यताम् ।। यशस्वी
3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2
- अस्याः - सँसदः - सम् - सदः । अहम् - प्रवदिता
3 2 3
- प्र - वदिता - स्याम् ।।10।।
1 20 3 20* 3 1 20 3 1 2
612. इन्द्रस्य - नु - वीर्याणि - प्र - वोचम् । यानि - चकार
3 1 2 3 2 1 20 1 20 1 20 3 2
- प्रथमानि - वज्री ।।अहन् - अहिम् - अनु - अपः
3 2 3 1 2 3 1 20
- ततर्द । प्र - वक्षणाः - अभिनत् - पर्वतानाम् ।।11।।

3 2 3 120 312 323
613. अग्निः - अस्मि - जन्मना -जातवेदाः - जात - वेदाः।
2 3 120 312 3 120 3 2
घृतम्- मे - चक्षुः - अमृतम् - अ - मृतम् - मे -आसन्।।
312 3 120 32 120 312 3
त्रिधातुः - त्रि - धातुः - अर्कः - रजसः - विमानः - वि -
120 120 3 120 32
मानः । अजस्रम् -अ- जस्रम् - ज्योतिः - हविः -
3 120
अस्मि - सर्वम् ।।12।।

120 3 2 32 120 32 120
614. पाति - अग्निः - विपः - अग्रम् - पदम् - वेः । पाति
32 120 120 120 120
- यह्वः - चरणम् - सूर्यस्य ।। पाति - नाभा -
312 32 3 2 120
सप्तशीर्षाणम् - सप्त - शीर्षाणम् - अग्निः । पाति
312 3 12 3 120 32
- देवानाम् - उपमादम् - उप - मादम् - ऋष्वः।। 13।।

आ.86,अ.28,प.288,गै

इति तृतीया दशतिः।।3।। तृतीयः खण्डः।।3।।

(4)

120 3
615. भ्राजन्ति - अग्ने – समिधान - सम् - इधान - दीदिवः।
2 3 2 312 3
जिह्वा - चरति - अन्तः - आसनि ।। सः - त्वम् - नः -
120 3 2 3 2 32 120
अग्ने - पयसा - वसुवित् - वसु - वित् । रयिम् - वर्चः
32 3
- दृशे - दाः ।।1।।

3 2 1 2 0 3 2 1 2 0
616. वसन्तः - इत् - नु - रन्त्यः । ग्रीष्मः - इत् - नु - रन्त्यः
3 1 2 1 20 3 1 2 3 2 1 20
।। वर्षाणि - अनु - शरदः । हेमन्तः - शिशिरः - इत्
1 2 0
- नु - रन्त्यः ।।2।।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2
617. सहस्रशीर्षाः - सहस्र - शीर्षाः - पुरुषः । सहस्राक्षः -
3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20
सहस्र -अक्षः - सहस्रपात् -सहस्र - पात् ।। सः - भूमिम्
3 1 2 3 2 1 20 3 2 3
- सर्वतः - वृत्वा । अति - अतिष्ठत् - दशाङ्गुलम् - दश
2
- अङ्गुलम् ।।3।।

3 2 3 2 3 2 3 1 20 1 20
618. त्रिपात् - त्रि - पात् - ऊर्ध्वः - उत् - ऐत् - पुरुषः। पादः
3 2 3 2 3 0 1 2 1 20 1 20
- अस्य - इह - अभवत् - पुनरिति ।। तथा - विष्वङ् -
3 2 3 2 3
वि - स्वङ् - वि - अक्रामत् । अशनानशने - अशन
1 2 3 2
- आनशनेइति - अभि ।।4।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 2 3
619. पुरुषः - एव - इदम् - सर्वम् । यत् - भूतम् - यत् - च
1 20 1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
- भाव्यम् ।। पादः - अस्य - सर्वा - भूतानि । त्रिपात् -
3 2 3 1 2 3 1 20 3 2
त्रि - पात् -अस्य -अमृतम् - अ - मृतम् - दिवि ।।5।।

1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 20
620. तावान् - अस्य - महिमा । ततः-ज्यायान् - च-पूरुषः।।

3 2 3 1 2 3 1 2 1 20
उत - अमृतत्वस्य - अ - मृतत्वस्य - ईशानः । यत्

1 20 3 1 2 3 1 20
- अन्नेन - अतिरोहति - अति - रोहति ।।6।।

1 20 3 2 3 2 3 1 2 3
621. ततः - विराट् - वि - राट् - अजायत । विराजः - वि

1 20 1 20 1 20 3 2 1 20
- राजः - अधि - पूरुषः ।। सः - जातः - अति -

3 2 1 20 1 20 3 2
अरिच्यत । पश्चात् - भूमिम् - अथ - उ - पुरः ।। 7।।

1 20 3 1 2
622. मन्ये - वाम् - द्यावापृथिवी - द्यावा - पृथिवीइति -

3 1 2 3 1 20 1 2 1 20
सुभोजसौ - सु - भोजसौ । येइति - अप्रथेथाम् -

1 20 3 2 1 20
अमितम् - अ - मितम् - अभि - योजनम् ।।

1 20 1 20 3 1 2 1 20
द्यावापृथिवी - द्यावा - पृथिवीइति - भवतम् -

3 1 2 1 2 3 1 20
स्योनेइति । तेइति - नः - मुञ्चतम् - अँहसः।। 8।।

1 20 3 1 20 3 2 3 1 2
623. हरी - ते - इन्द्र - श्मश्रूणि । उत - उ - ते - हरितौ -

301 2 3 1 2 3 1 2
हरीइति ।। तम् - त्वा - स्तुवन्ति - कवयः । परुषासः

3 1 2
- वनर्गवः ।।9।।

2 1 20 1 20 3 1 20 1 20
624. यत् - वर्चः - हिरण्यस्य । यत् - वा - वर्चः - गवाम्

3 2 3 1 2 1 20 1 20 1 20 3 2
- उत ।। सत्यस्य - ब्रह्मणः - वर्चः । तेन - मा - सम्

3
- सृजामसि ।। 10।।

1 20 3 1 2 0 1 20
625. सहः - तत् - नः - इन्द्र - दधि - ओजाः । ईशे - हि -
3 2 3 1 20
अस्य - महतः - विरप्शिन् - वि - रप्शिन्।। क्रतुम् - न
3 2 1 20 3 1 20
- नृम्णम् - स्थविरम् - स्थ - विरम् - च - वाजम् ।
3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20 3
वृत्रेषु - शत्रून् - सुहना - सु - हना - कृधि - नः ।।11।।
3 1 2 3 2 3 1 2 3 2 3
626. सहर्षभाः - सह - ऋषभाः - सहवत्साः - सह - वत्साः -
1 2 3 1 20 1 2 0 3 1 2 1 20 3
उदेत- उत्- एत। विश्वा - रूपाणि - बिभ्रतीः -द्व्यूध्नीः
2 3 2 3 2 3
- द्वि - ऊध्नीः ।। उरुः - पृथुः - अयम् - वः - अस्तु -
2 3 2 1 20 3 2 3 2
लोकः । इमाः - आपः - सुप्रपाणाः - सु - प्रपाणाः
3 2 3
- इह - स्त ।।12।।

आ.65,अ.27,प.246,छू

इति चतुर्थी दशतिः।।4।। चतुर्थः खण्डः।।4।।

(5)

1 20 1 20 3 2 3 1 20 1 20 3
627. अग्ने - आयूँषि - पवसे। आ - सुव - ऊर्जम् - इषम् - च
2 3 1 2
- नः ।। आरे - बाधस्व - दुच्छुनाम् ।।1।।
3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
628. विभ्राट् - वि - भ्राट् - बृहत् - पिबतु - सोम्यम् - मधु ।
1 20 1 20 3 1 2 3 2 2 1 20
आयुः - दधत् - यज्ञपतौ - यज्ञ - पतौ - अविह्रुतम्

1 20 3 1 20 1 20 3 2 3 1 2
- अवि- ह्रुतम् ।। वातजूतः- वात-जूतः- यः-अभिरक्षति
3 120 1 20 3 2 3 2 3
- अभि - रक्षति - त्मना । प्रजाः - प्र - जाः - पिपर्ति -
2 3
बहुधा - वि - राजति ।।2।।

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
629. चित्रम् - देवानाम् - उत् - अगात् - अनीकम्। चक्षुः
3 1 2 3 1 20 120 3 2 3
- मित्रस्य - मि - त्रस्य - वरुणस्य - अग्नेः ।। आ - अप्राः
1 20 3 1 2 3 1 2 1 20 3 2
- द्यावा - पृथिवीइति - अन्तरिक्षम् । सूर्यः - आत्मा -
1 20 3 1 2 3
जगतः - तस्थुषः - च ।।3।।

2 3 2 1 20 3 1 20 3 1 2
630. आ - अयम् -गौः -पृश्निः- अक्रमीत् । असदत् - मातरम्
3 2 3 1 2 3 2 3 2 क 1 2
- पुरः ।। पितरम् -च - प्रयन् - प्र - यन् -स्वऽ3रिति ।।4

3 1 2 3 2 3 2 3 2 3
631. अन्तरिति - चरति - रोचना । अस्य - प्राणात् - प्र -
2 3 2 3 2 3
आनात् - अपानती - अप - अनती ।। वि - अख्यत्
2 1 20
- महिषः - दिवम् ।।5।।

3 2 1 20 3 2 3 1 2 3
632. त्रिँशत् - धाम - वि - राजति । वाक् - पतङ्गाय - धीयते
1 20 1 2 0 1 20 1 2 0
।। प्रति - वस्तोः - अह - द्युभिः ।।6।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2
633. अप - त्ये - तायवः - यथा । नक्षत्रा - यन्ति - अक्तुभिः
1 20 3 1 2 3 2 3
।। सूराय - विश्वचक्षसे - विश्व - चक्षसे ।।7।।

1 20 3 1 2 3 1 2 1 20 1 20
634. अदृश्रन् - अस्य - केतवः । वि - रश्मयः - जनान् - अनु
1 20 3 1 2 3
।। भ्राजन्तः - अग्नयः - यथा ।।8।।

3 1 2 3 1 2 3 2 3 2
635. तरणिः - विश्वदर्शतः - विश्व - दर्शतः। ज्योतिष्कृत्
3 2 3 1 20 3
- ज्योतिः - कृत् - असि - सूर्य।। विश्वम् - आ - भासि
2
- रोचनम् ।।9।।

3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 2 3
636. प्रत्यङ् - प्रति - अङ् - देवानाम् - विशः। प्रत्यङ् - प्रति
2 3 1 20 3 2 3 2
- अङ् - उत् - एषि - मानुषान् ।। प्रत्यङ् - प्रति - अङ्
1 20 20* 3 2
- विश्वम् - स्वः - दृशे ।। 10।।

1 20 3 1 20 3 1 2 1 20 1 20
637. येन - पावक - चक्षसा । भुरण्यन्तम् - जनान्-अनु ।।
3 1 20
त्वम् - वरुण - पश्यसि ।। 11।।

2 3 120 3 2 1 20 3 1 20
638. उत् - द्याम् - एषि - रजः - पृथु ।अहा - अ- हा-मिमानः
3 1 2 1 20 1 20 3
- अक्तुभिः ।। पश्यन् - जन्मानि - सूर्य ।। 12।।

1 20 3 2 3 1 2 1 20 120 3 20*
639. अयुक्त - सप्त - शुन्ध्युवः। सूरः - रथस्य - नप्त्र्यः ।।
1 20 3 1 20 3
ताभिः - याति - स्वयुक्तिभिः - स्व - युक्तिभिः ।। 13।।

3 2 3 1 2 120 1 20 3
640. सप्त - त्वा - हरितः - रथे । वहन्ति - देव - सूर्य ।।

1 2 3 2 3

शोचिष्केशम् - शोचिः - केशम् - विचक्षण - वि-
चक्षण ।। 14 ।।

आ.56,अ.20,प.199,ङो

इति पञ्चमी दशतिः।।5।। पञ्चमः खण्डः।।5।।

इति षष्ठोऽध्यायः।।6।।

इति सामवेद संहितायामारण्यं काण्डं पदं समाप्तम्

अथ सप्तमोऽध्यायः।।7।।

अथ महानाम्न्यार्चिकः

(1)

3 2 3 2 3 2 1 20 3

641. विदाः - मघवन् - विदाः । गातुम् - अनु - शँसिषः

1 20 1 20 3 2

- दिशः ।। शिक्ष - शचीनाम् - पते । पूर्वीणाम् -

3

पुरुवसो - पुरु - वसो ।। 1 ।।

3 2 3 1 2 20* 3 2

642. आभिः - त्वम् - अभिष्टिभिः । स्वः - न - अँशुः ।।

120 3 2 3 120 3 1 2

प्रचेतन - प्र - चेतन - प्र - चेतय । इन्द्र - द्युम्नाय

3 2

- नः - इषे।।2।।

3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 20

643. एव - हि - शक्रः । राये - वाजाय - वज्रिवः।।शविष्ठ

3 1 2 1 20 3 1 2

- वज्रिन् - ऋञ्जसे । मँहिष्ठ - वज्रिन् - ऋञ्जसे ।

3 1 20 1 2 0

आ - याहि - पिब - मत्स्व ।।3।।

आ.10,अ.2,प.45,फु,द-6

3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
644. विदाः- राये- सुवीर्यम् - सु - वीर्यम्। भुवः -वाजानाम्
1 20 1 20 1 20 1 20 3 1 2
- पतिः - वशान् - अनु ।। मँहिष्ठ - वज्रिन् - ऋञ्जसे ।
1 20 1 20
यः - शविष्ठः - शूराणाम् ।। 1 ।।

2 1 20 3 1 2 3 2 3 2
645. यः - मँहिष्ठः - मघोनाम् । अँशुः - न - शोचिः ।।
1 20 3 2 3 1 20 3 2
चिकित्वः - अभि - नः - नय । इन्द्रः - विदे - तम् -
3
उ - स्तुहि ।। 2 ।।

120 3 2 3 1 2 3 1 20
646. ईशे - हि - शक्रः । तम् - ऊतये - हवामहे। जेतारम्
1 20 3 2 3
- अपराजितम् - अ - पराजितम् ।। सः - नः - स्वर्षत्
1 20 1 20 1 20 1 20 3 2 3 2
- अति - द्विषः । क्रतुः - छन्दः - ऋतम् - बृहत् ।। 3 ।।

आ.19,अ.2,प.50,थौ,द-7

(2)

120 1 20 3 1 2 3 1 20
647. इन्द्रम् - धनस्य - सातये - हवामहे । जेतारम् -
1 20 3 2 3
अपराजितम् - अ - पराजितम् ।। सः - नः - स्वर्षत्
1 20 1 20 2 3 1 20 1 20
- अति - द्विषः। सः - नः - स्वर्षत् - अति - द्विषः।। 1 ।।

120 3 2 1 20
648. पूर्वस्य- यत्- ते - अद्रिवः -अ - द्रिवः। अँशुः - मदाय।।
3 2 3 2 3
सुम्ने - आ - धेहि - नः - वसो । पूर्तिः - शविष्ठ -
शस्यते।। 2 ।।

3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
649. वशी - हि - शक्रः । नूनम् - तम् - नव्यम् - सन्यसे ।।
3 2 3 2 1 20 3
प्रभो - प्र - भो - जनस्य - वृत्रहन् - वृत्र - हन् ।
2 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
सम् - अर्येषु - ब्रवावहै । शूरः - यः - गोषु - गच्छति।
1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20
सखा - स - खा - सुशेवः - सु - शेवः - अद्वयुः -
3
अ - द्वयुः ।।3।।
3 2 3 2 3 2 3 2 3
650. एव - हि - एव । एव - हि - अग्ने । एव - हि - इन्द्र ।
2 3 2 3
एव - हि - पूषन् । एव - हि - देवाः ।
2 3 1 20 2
ओम् - एवाहिदेवाः ।। ओम् ।।4।।

आ.18,अ.7,प.79,ठो,द-8

।। इति सप्तमोऽध्यायः ।।7।।

इति सप्तमः प्रपाठकः

।। इति पूर्वार्चिकपदं समाप्तम् ।।

===

## ।।अथ स्तोभपदम् ।।

2 120 3 12 3 120
1. ओम् - अथ - स्तोभ - प्रकृतिः - प्र - कृतिः ।
120 120 3 12 3 120 3 12 3
अश्वाः - गावः ।हुवेवसु - हुवे - वसु। विदावसु - विदाः
120 120 312 120 120 3
- वसु - दक्षाय। हविष्मते - योनिम् - इन्द्रः - च -
गच्छथः ।।

3 120 32 32 3 2 120
दाः - वसु । वृधे - महे । अग्निः - आहुतः - आ
3 2 120 3 12
- हुतः । शुक्रः - आहुतः - आ - हुतः । अस्मभ्यम् -
3 12 3 120 3 12 3
गातुवित्तमम् - गातु - वित्तमम् । हविष्कृते - हविः
120 32 3 2 3 2 32
- कृते । गोः - पदे - पृट् । उदधिः - उद - धिः - निधिः
3 2 120 120 3 12 3 120
- नि - धिः । गावः - अश्वाः - घृतश्चुतः - घृत - श्चुतः ।
3 2 3 2 32 120 120
आ - गहि - आ - इहि - ते - इमे । अति - द्विषः ।।
3 12 3 12 312 20* 120
सुभूतये - सु - भूतये । जनित्रम्। स्वः - महः
20* 120 120 3 120
। स्वः - मयः । सँश्रवसे- सम् - श्रवसे । विश्रवसे - वि
3 12 32 3 120 312
- श्रवसे ।सत्यश्रवसे - सत्य- श्रवसे। श्रवसे ।सुशँसाः
3 120 32 32 120 32
- सु - शँसाः । महः - विशे । दिवम् । ऋतम्
312 3 120
- अमृतम् - अ - मृतम् ।।

3 1 2 3 1 20 1 20 1 2 0
मधुश्श्रुतः - मधु - श्रुतः । धर्मणे । इन्दुः-
3 2 3 2 3 2 3 20*
समुद्रम् - सम् -उद्रम् - उर्विया - वि - भाति । स्वर्वते ।
1 20 1 20 3 1 20 3 1 2
धर्म । विधर्म - वि - धर्म । विश्वम् - सम् - अत्रिणम्
3 1 20 3 1 2 3 1 20
- दह । विश्वम् – वि - अत्रिणम् - दह - विश्वम् - नि
3 1 2 3
- अत्रिणम् - दह ॥

1 2 1 20 3 2 1 20 3 2 3 2
अस्मेइति - रायः - उत - श्रवः । इषः - वृधे ।
3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3 2
सदोविशः - सदः - विशः । अति - विश्वानि - दुरिता
3 2 3 1 20 3 2 3 2 3
- दुः - इता - तरेम। श्रवः - बृहत् । वाजी - जिगी
2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
- वान् । दीदिहि - दीदया । सुवृक्तिभिः - सु
1 2 3 1 2 3 1 20 1 20
- वृक्तिभिः - नृमादनम् - नृ - मादनम् - भरेषु - आ ।
3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 3 1 2
वाजी - जिगी - वा - विश्वा- धनानि । अर्कः - देवानाम्
3 2 20* 3 1 2 3 2
- परमे - व्योमन् - वि - ओमन्। अर्कस्य - देवाः -
3 2 20* 3
परमे - व्योमन् - वि - ओमन्॥

आ.45,अ.25,प.163,मि,द-1

॥इति प्रथमः ॥1॥

2 3 2 3 1 20 1 20 3 2
2. औ - हो - वा । हा - इडा । भा । इय - इया ।
1 20 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 1 20
ययुः । इह । हुवे । इति । उप । ऋतून् । हय - ये

1 20 1 20 1 20 3 2 3 2
- दिवः । दिवम् । विशः ।अहा - वः । वाहाः । आ

3 1 20 3 2 1 2 0 3 2
-अरोहन् । श्रुधि - एहि । इहि । इन्द्रः - अग्ने । इह

3 1 20 3 2 3 2
- इहि - वल - उवे । इह - श्रुधि ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3
अयम् । इदम् - इदकम् । रयिष्ठाः - रयि -

2 1 2 0 1 20 3 2 1 2 0 3 2 3
स्थाः । ओकः । दद - अप्सु - दक्षः ।हरिश्रीः - हरि

2 1 20 1 20 1 20 3 2 1 2 0
-श्रीः । सः - वव - वसु - भगाय । हये - वयः ।

1 2 0 3
वयोभिः। सम्- त्वा - हिन्वन्ति। रिणन्ति - ततक्षुः

1 2 3 2 1 2 0
। शिशन्ति - धीतिभिः । अष् । अभि - दिशः । प्सु -

3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
स्तुषे । आ - अयम् - अयायम् । हिषः । ए - दिवम्।

1 20
आ - दिवः - आ ।।

3 2 20* 1 20 3 2 3 1 2
असौ । क्व। अविदत्। दिवा । यः । दुरतिनम्

3 1 2 3 2 1 20 3 2 1 2 0 1 2 0
- दुः - अतिनम् । दिवि ।एति - इव। द्युभिः - इडाभिः

1 20 3 1 2 1 20 1 20 1 20
। स्वरत । श्लोकयत । श्लोकः । धनम् - धर्म ।वा ।

3 2 3 1 20 3 2 3 2
अग्निः - तपति - प्रति - दहति। ति - अग्निः

1 2 0 1 20 1 20 1 20 3 2
। वै । ग्वभिः । दोहे - द । ज्वर - जुव ।आ - इयम्

1 2 0 3 1 20
। ऊर्मिः - इव - जनत्।। आ.39,अ.3,प.112,दा,द-2

॥इति द्वितीयः॥2॥

3. वेदसाम । आ - आइ - हाइ - आउ - हाउ - ओ - ओइ - होइ - वोइ - मोइ । हुम्ऽ2 - औ - हो - वा - हा - ए - हे - दे - ये - या । हा - हँ - ह - हि - य - व - ब - उप् - हुप् - इ - उ - ओम्॥

आ.0,अ.0,प.32,आ,द-3

॥इति तृतीयः॥3॥

4. इट् - इडा । दिशम् - विशम् - हस् । अश्वा - शिशुमती । युवतिः - च - कुमारिणी । स्वः - ज्योतिः । है । सुष्टुभः - सु - स्तुभः - तुभः - अश्वा - शिशुम् - अक्रान् । विष्टुभः - वि - स्तुभः - बृहत्॥

आ.11,अ.2,प.24,खी,द- 4

॥इति चतुर्थः॥4॥

5. सहः - नरः - सत्यम् - ओजः । स्थात् - इदम् - द्यौः - अक्रान् - भूमिः - अततनत् - समुद्रम् - सम् - उद्रम् - सम् - अचूकुपत् । ऐरयत् - देवाः - दिवा - ज्योतिः । स्वः - जगन्म - महः - पृथिव्याः - दिवम् - आ - शकेम - वाजिनः - यमम् । देवानाम् - अवसा

3 2 1 2 0 1 20 3 2 3 2 3 2
- वयम् - नमः । आवत् । बृहत् - वामम् - बृहत्
1 20 3 2 3 1 2 3 2 1 20
- पार्थिवम् । बृहत् - अन्तरिक्षम् - बृहत् - दिवम्
3 1 2 3 1 2 3 2
- बृहद्भ्यः - वामेभ्यः - वामम् ।।

आ.13,अ.1,प.44,टी,द-5

।। इति पञ्चमः ।। 5 ।।

2 3 1 20 3 1 2
6. सम् - त्वा - अनोनवुः - अनोनवुः । मरुतः -
1 20 3 2 3 2 3 2
विश्वस्मात् । अग्निः - मूर्धा - अभवत् - दिवः - नम्
1 2 0 3 2 3 1 2 1 2 0 3 2
। पतिः - दिवः - अन्तरिक्षस्य - पार्थिवस्य - अपाम्
1 20 1 20 3 1 20 3 1 2
- ओषधीनाम् - ओष - धीनाम् । विश्वस्य - भूतस्य ।
1 20 1 20 1 20
आयुः - चक्षुः - ज्योतिः ।।

आ.10,अ.1,प.24,पी, द-6

।। इति षष्ठः ।। 6 ।।

3 2 3 2 3 1 2
7. आज्यदोहम् - आज्य - दोहम् । चिदोहम्
3 1 20 1 20 3 2
- चि - दोहम् । च्योहम् - ऋतम् । उम् - शम् - योः
3 2 1 20
- हविः - अथ ।। आ.3,अ.2,प.13,ठि,द-7

।। इति सप्तमः ।। 7 ।।

3 2 3 1 20 20॰ 3 2 1 2 0
8. अभि - ईमहे - सर्प - स्वः । अभि - प्र - मँहिः
3 2 3 20॰ 3 20॰ 20॰
- ईमहे - प्र - सर्प - स्वः । उत् - सर्प - स्वः । स्वः

3 1 2 3 1 20 1 20 3 20
- सँसर्पन्तः - सम् - सर्पन्तः - सर्पत - प्र - सर्पत - स्वः
3 2 20 3 2
- गमेम - ते - वयम् । स्वः - सम् - सर्प - सृपाय - प्र
3 2 3
- सृप - सृपाय - प्र - सृपाय ।।
1 20 3 1 2 3 1 20 3
दिशः - प्रदिशः - प्र - दिशः - कल्पन्ताम् ।
1 20 3 1 2 3 1 20 3
राजम् - गमेम - स्वराजम् - स्व - राजम् - गमेम ।
1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
उद्दिशः - उत् - दिशः - विदिशः - वि - दिशः -
3 1 2 3 1 20 3
कल्पन्ताम् । विराजम् - वि - राजम् - गमेम -
1 2 3 1 20 3
स्वराजम् - स्व - राजम् - गमेम ।।

आ.12,अ.7,प.60,छौ,द-8 ।।

।।इति अष्टमः ।।8।।

2 1 20 1 20 1 20 3 2
9. बृ - हरिः - मतिः । एकम् - सम् - ऐरयत् - वृधे
1 20 3 2 1 20 1 20
। एकम् - सम् - ऐरयत् - महे । एकः - वृषा - वि -
3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
राजति । हुवे - विराजम् - वि - राजम् - स्वराजम् -
3 1 20 3 2 1 20 3 2 3 2
स्व - राजम् । महत् - साम - अजीजने । महत् - भद्रम्
3 2 3 2 3
- अजीजने । अभ्रातृव्यम् - अ - भ्रातृव्यम् - अजीजने
2 3 2 3 2
। अभिभूः - अभि - भूः - असि । रा - बृ - रे । अस् ।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
अयम् - वायौ - त्रिवृतम् - त्रि - वृतम् - प्रवृतम् - प्र -
1 20 3 2 3 2
वृतम् । अस् - फट् - मृस् - हस् । अभि - अभूः - हस्
32 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3
- प्रहस् - प्र - हस् - चक्षुः । क्षुरः - हरोहरः - हरः - हरः
2 1 20 3 2 3 1 20 3 2
। वृश्च - प्रवृश्च - प्र - वृश्च - प्र - छिन्धि । वयः - बृहत्
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
- ऋतम् - हविः - भद्राम् - स्वधाम् - स्व - धाम् - स्वयम्
3 1 20 1 20 1 20 20• 20
- स्कृण्वे । इषम् - ऊर्जम् - रजः - स्वः । वाक् - इडा
20• 3 2 3 2 3 1 2
- स्वः - बृहत् - भाः । अर्कम् - अर्चत - देवावृधम्
3 1 20
- देव - वृधम् ॥

32 3 2 3 2 32 3 2 1 20
इह - प्रजाम् - प्र - जाम् - इह - रयिम् - रराणः
3 1 2 3 2 3 1 2 3
। रायस्पोषाय - रायः - पोषाय - सुकृताय - सु -
1 2 1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
कृताय - भूयसे । आ - अगन् - वामम् - इदम् - बृहत्
3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
। इदम् - वामम् - इदम् - बृहत् । चराचराय - बृहते
3 2 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
- इदम् - वामम् - इदम् - बृहत् । मत्स्व - ओजः
1 20 1 20 1 20 1 20 3 1 20 3 2
- सहः - बलम् - इन्द्रः - वयः - दधे - सधम् - ऋतम् ॥

1 20 3 2 3 1 2 1 20
प्रिय - प्रियम् - ब्राह्मणानाम् - यत् - मनः - तत्
1 20 3 1 2 3 2 1 20
- मयि - ब्राह्मणानाम् । पशूनाम् - यत् - मनः - तत् -

120 3 2 3 1 2 120 120
मयि - पशूनाम् । योषिताम् - यत् - मनः - तत् - मयि
3 1 2 3 2 3 2 3 2
- योषिताम् । वीहि - यवे - सम् - यमन् - न -
1 20 3 1 20 3 2 3 1 2
व्यायमन् - वि -आयमन् । वि - यमन् - न - समायमन्
3 1 20 3 1 2 3
- सम् - आयमन् । ये - के - च - उदरसर्पिणः - उदर -
1 2 1 2 0 1 2 0 1 20 3 1 2 3
सर्पिणः - तेभ्यः - नमः । सेतून् - तर - दुस्तरान् - दुः
1 20 1 20 1 2 0 3 1 2 0
- तरान् । दानेन - अदानम् - अ - दानम् । अक्रोधेन
3 1 20 3 1 2 3 1 2 0
- अ - क्रोधेन - क्रोधम् । श्रद्धया - श्रत् - धया -
1 20 3 1 2 1 20
अश्रद्धाम् - अ - श्रद्धाम् । सत्येन - अनृतम् - अन्
3 2 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 20
- ऋतम् । एषा - गतिः । एतत् - अमृतम् - अ- मृतम्
2 0* 3 1 2 0 3 1 20 3 2
। स्वः - गच्छ । ज्योतिः - गच्छ । सेतून् - तीर्त्वा
3 1 2
- चतुरः ।। आ.55,अ.24,प.209,भो,द - 9

।। इति नवमः ।। 9 ।।

1 20 3 2 3 2
10. आयुः - सत्यम् । आ - नः - हिय । मनदोहम्
3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 301 2
- मन - दोहम् । एन्यावेन्यौ - एन्यौ - एन्यौ - आहोइति
3
- एन्यौ ।। आ.3,अ.2,प.13,थि,द-10

।। इति दशमः ।। 10 ।।

1 20 1 20 1 20 1 20 3
11. धाम - यत् - भर्गः । यशः - वर्चः - अस्मिन् ।
1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
आयुः - विश्वा - आयुः - विश्वम् - विश्वम् - आयुः -
3 2 3 2 1 20 1 20
अशीमहि । प्रजाम् - प्र -जाम् - त्वष्टः - अधि - नि -
3 1 2 3 2 3 1 2 3 2
धेहि - अस्मेइति । शतम् - जीवेम - शरदः - वयम्
3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2
- ते । राजम् - स्वराजम् - स्व - राजम् । विराजम्
3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
- वि - राजम् - स्वराजम् - स्व - राजम् । घर्मः - प्रवृक्तः
3 3 20॰ 3 2 20॰
- प्र - वृक्तः - तन्वा - सम् - आनृधे - वृधे - स्वः ।
3 2 3 2 3 2 3 2
आनशे - महे । अभि - स्फूर्ज - यम् - द्विष्मः - सम्
3 2 3 2 3 2
- ओषा - अभि - स्फूर्ज - यम् - द्विष्मः ।।

आ.17,अ.5,प.57,ञे,द-11

।। इति एकादशः ।। 11 ।।

1 20 1 20 3 1 20
12. अश्वमिष्टये - अश्वम् - इष्टये । अश्वदिष्टये -
1 20 3 1 20 1 20 1 20 1 20 3 2
अश्वत् - इष्टये । भुवत् - जनत् - वृधत् - करत् - धेनु
1 20 20॰ 1 20 1 20 1 20
। पयः - स्वः -विश्वम् । ज्योतिः - विश्वम् ।।

आ.12,अ.2,प.16,छू,द-12

।। इति द्वादशः ।। 12 ।।

3 2 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
13. भद्रम् - श्रेयः - तन्तुः - ओतुः । सहः - भूमिः
3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
- अन्तरिक्षम् - द्यौः - महः । विश्वेषाम् - भूतानाम्
1 20 3 1 2 3 2 3
- स्तोभानाम् । इष् । विश्वज्योतिः -विश्व - ज्योतिः ।।

आ.8,अ.1,प.16,टू,द-13

।। इति त्रयोदशः ।।13।।

1 20 1 20 1 20 3 2 3 1 2
14. महि - दिवि - द्युत् - द्युतः । शुक्रम् - शुक्रँशुक्रम्
3 2 3 2 3 1 2 3 2
- शुक्रम् - शुक्रम् । चन्द्रम् - चन्द्रश्चन्द्रम् - चन्द्रम्
3 1 2 20• 1 20 3 1 20
- चन्द्रम् । अन्तरिक्षम् - स्वः - दिवम् - जगन्म - परात्
1 20 1 20 3 2 3 2 3 2 3 1 2
- परम् - ऐरयन्त । यज्ञः - दिवः - मूर्धा - देवमादनः -
3 1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 2
देव - मादनः - घर्मः - ज्योतिः । पृथिवी - अन्तरिक्षम्
1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2
- द्यौः - आपः - कनिक्रदात् - सिन्धुः - आपः - मरुतः -
3 2 1 20
मादयन्ताम् - घर्मः - ज्योतिः ।।

3 2 3 1 2 3 1 20
दिवः- मूर्धानम् - सम् - ऐरयन् । यशः - सम्
3 1 20 3 20•
- ऐरयन् । तेजः - सम् - ऐरयन् । स्वः - सम् -
3 1 20 3 1 20 3 2 1 20
ऐरयन् । ज्योतिः - सम् -ऐरयन् । यशः - घर्मः -ज्योतिः
1 20 3 2 1 20 20• 3 2 1 20 1 20
। तेजः - घर्मः-ज्योतिः । स्वः - घर्मः - ज्योतिः । ज्योतिः
3 2 1 20 3 2 3 2 1 20
- घर्मः - ज्योतिः । घर्मः - घर्मः - ज्योतिः ।।

120 3 120 3 120 120
इडाम् - यच्छ । हस्कृतिम्- यच्छ। मनः -ओजः
3 120 3 12 3 120 120
- यच्छ । मनः - महिमानम् - यच्छ । यशः - त्विषिम्
3 2 3 2 120 3 2
- यच्छ । प्रजाम् - प्र - जाम् - वर्चः - यच्छ । पशून् -
120 3 120 32 3 20* 120
विशम् - यच्छ । ब्रह्म - क्षत्रम् - यच्छ । स्वः-ज्योतिः
3 120 32 3 120
- यच्छ । तेजः - घर्मः - सम् - क्रीडन्ते - शिशुमतीः
312 32 3 120 312
- वायुगोपाः - वायु - गोपाः - तेजस्वतीः - मरुद्भिः -
120 3
भुवनानि - चक्रदुः ।।

120 32 120 32 120 32
इन्द्रः - धेनुः - आपः - धेनुः - भूमिः - धेनुः
312 32 32 120 32 32
- अन्तरिक्षम् - धेनु - द्यौः - धेनुः - परम् - धेनु - व्रतम्
32 32 32 120 32 120 32
- धेनु -सत्यम् - धेनु - ऋतम् - धेनु - इडा - धेनुः -
20* 32 120 32 32 32
स्वः - धेनुः - ज्योतिः - धेनुः । तोकम् - प्रजाम् -
3 2 120 3 2 120 3
प्र - जाम् - गर्भः - नः - यम् - अदध्महि । आ - च
120 3 12 120
- परा - च - पथिभिः - चरन्तः ।।

32 3 120 120
अयम् - सः - शिङ्क्ते । यस्मात् - द्यावा -
3 12 120 32 120 120
पृथिवीइति - भुवनानि - चक्रदुः । यस्मात् - आपः -
120 120 3 120 32 120
ओषधयः - ओष - धयः -भुवनानि -चक्रदुः। यस्मात्

3 1 2 3 1 2 120 3 2
- समुद्रियाः - सम् - उद्रियाः - भुवनानि - चक्रदुः ।
1 2 0 1 2 0 3 2 1 20 3 2 1 20
यस्मात् - विश्वा - भूता - भुवनानि - चक्रदुः ।आपः
1 2 0 20* 3 1 20 1 2 0
- येभिः - व्यश्वम् - वि - अश्वम् - ऐरयः । तेभिः - वि
3 1 20 1 2 0 3 2 1 20 1 20
- अश्नुहि - मदम् । येभिः - भूतम् - सहस्सहः - सहः
3 1 2 0 1 2 0 1 20 3 1 2 0
- सहः । तेभिः - तेजः - आपः - आप । येभिः - वि
3 1 2 1 20
- अन्तरिक्षम् - ऐरयः ।।

आ.76,अ.10,प.195,ङु,द-14

।।इति चतुर्दशः।।14।।

।। इति प्रथमः प्रपाठकः।।

===

## ।।अथ द्वितीयः प्रपाठकः।।

3 2 1 20 1 20 3 2 3 1 2
1. हुवे - वाचम् - वाचम् - हुवे । वाक् - श्रृणोतु
3 1 2 3 1 2 3 1 2
- श्रृणोतु - वाक् । वाक् - समैतु - समैतु - वाक् । वाक्
120 120 3 2 3 1 20
- रमताम् - रमतु-वाक् । मे - वाक् - उ । अगन्म -
1 20 3 1 2 3 1 2 0 3 3 1 2
ज्योतिः - अमृताः - अ - मृताः - अभूम । अन्तरिक्षम् -
3 2 1 20 3 1 20 3 1 2
पृथिव्याः - अधि -आ-अरुहाम।दिवम् - अन्तरिक्षात्
1 20 3 1 20 3 2 3
- अधि - आ - अरुहाम । अविदाम - देवान् - सम् - उ
2 3 2 2 2 3 1 2 3 1 2
- देवैः - अगन्महि । एव - हि - एव - भूताय । रूपाय ।
1 20 1 20
आयुषे । ज्योतिषे ।।

3 120 3 1 2
आ - नः - ब्रुवे- रक्षत- नः -रक्षितारः - गोपायत
3 1 20 1 20 3 1 20 1 2 0
- गोपायितारः । सोमसोम - सोम - सोम -यत्र - चक्षुः
3 1 20 1 20 3 1 20
- तत् - आ - भर। यत्र - श्रोत्रम् - तत् - आ-भर । यत्र -
1 20 3 1 20 3 2 3
आयुः - तत् - आ - भर । यत्र - रूपम् - तत् - आ -भर ।
1 20 1 2 0 3 1 20 1 2 0
यत्र - वर्चः - तत् - आ - भर । यत्र - तेजः - तत् - आ
3 1 20 1 2 0 3
- भर । यत्र - ज्योतिः - तत् - आ - भर ।
1 20 3 20* 1 20 1 20
स्तोभस्यार्धम् - सोम -राजन् । प्न्य । जन - दिवम् -

3 1 2 3 2 3 1 2 3 2
अन्तरिक्षम् - पृथिवीम् - विश्वभोजसम् - विश्व -
3 3 1 2 3 2 3
भोजसम् - पुरुरूपाः - पुरु - रूपाः - अजीजनः ।।

आ.32,अ.4,प.108,झै,द-1

।। इति प्रथमः ।।1।।

===

2 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
2. वाक् - द - दय । वाजम् - वि - अश्ववै - सुधाम
3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0
- सु -धाम - धाम । मनः - वयः - वर्चः । इह - इडा -
1 2 0 2 0॰ 1 2 0 3 2 1 2 0 3 2 3
आयुः । स्वः-ज्योतिः - ऋतम् - महः । आयुर्धाः - आयुः
2 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
- धाः - अस्मभ्यम्-वर्चोधाः - वर्चः - धाः - देवेभ्यः ।।
1 2 0 3 1 2 3 2 3 3 1 2
गावः -वृषभपत्नीः-वृषभ-पत्नीः -वैराजपत्नीः
3 2 3 3 1 2 3 2 3 3 1 2
- वैराज - पत्नीः । विश्वरूपाः - विश्व - रूपाः - अस्मासु
3 3 1 2 3 2 3 2 3 2
- रमध्वम् । देवेषु - निधिमान् - नि - धिमान् - अहम्
3 2 3 2 1 2 0 2 0॰ 3 2
। प्सु - अन्तः - आ - अर्कः - ज्योतिः - स्वः - धेनुः ।
3 2 3
कह्वौ - ह्वौ ।।

आ.13,अ.7,प.54,ठी,द-2

।। इति द्वितीयः ।।2।।

===

1 20 1 20 1 20 1 20 3 2
3. सहस्वान् - सहसः- पतिः-अदिद्यवत् । स्वर्जित्

3 2 3 1 2 3 1 20
- स्वः - जित् - वाजसातमः - वाज - सातमः -

1 20 1 20 3 2 1 20 3 2
अदिद्यवत् । ऐरयत् -अपः - सम् - ऐरयत् - भूतम् -

1 20 3 2 1 20 3 2 1 20 3 2
ऐरयत् । अपाम् - गर्भः - अग्निः - इडा । पृथिव्याः

1 20 3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
- गर्भः - अग्निः - इडा । अग्निः - शिशुक्वः -शि-शुक्वः

3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
। शुक्रः - शिशुक्वः - शि - शुक्वः । तेजः - शक्रस्य-

3 2 1 20 3 2 3 2 1 20
शक्वम् । तेजः - सप्राः - स - प्राः - समीचीः - सम् -

3 1 20 1 20 3 2
ईचीः । तेजः- उषः - न - जारः ।।

1 20 2 3 2 3
ऐरयन् - सम् - ऐरयन् - सम् - अस्वरन् ।

2 3 2 3 2 1 20 3 1 20 1 20
प्राक् -अन्यत् - अन् - यत् - अनु - वर्तते - रजः-अपाक्

1 20 3 2 3 2 1 20 1 20
-अप- अक् - अन्यत् - अन् - यत् - तमः - अप -

3 1 20 1 20 3 2 3 1 2
ईषति -भ्यसा । अरुरुचत्-घर्मः- अरुरुचत् - उषसाम्

3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
- दिवि - सूर्यः - वि - भाति । हस् - हहस् - अर्चिः -

1 20 1 20 1 20
शोचिः - तपः - हरः । षि ।।

आ.31,अ.9,प.84,घी,द-3

।।इति तृतीयः।।3।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20

4. विश्वा - धनानि - सञ्जित्य - सम् - जित्य ।

3 2 3 2 1 20 1 20 3 2

वृत्रहा - वृत्र -हा - भूर्यासुतिः - भूरि - आसुतिः । उरुम्

1 20 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2

- घोषम् - चक्रे - लोकम् । वृत्रम् - एभ्यः - लोकेभ्यः

3 2 3 2 3 2 1 20 3 2

- नुनुदानः । वृत्रम् - जघन्वान् - अप - तत्-ववार- यत्

1 20 3 2 20* 3 2 1 20 1 20

- तमः । क्षौ - व्रतम् - स्वः- शकुनः । कपौ - ज्योतिः -

3 20* 3 1 2 3 2 1 20

पत - स्वः - पत - अन्तरिक्षम् । पृथिवीम् - पञ्च -

3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20

प्रदिशः - प्र - दिशः - ऋषीन् - देवान् - वर्णम् ॥

3 2 1 20 1 20 1 20

हाउवाक् - आयुः - यन् - आयुः - वयः ।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2

वृत्रहत्याय - वृत्र - हत्याय - अधृष्णवे - अ - धृष्णवे ।

3 1 2 3 1 2 3 2 3 2 3

अपूरवे - अ - पूरवे । पृथिवीम्- च - वि - वर्तय ।

3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 20

अन्तरिक्षम् - सु - धारया - दिवम् - वेप - अवेपयः -

3 2 3 2 3 2 3 2

अ-वेपयः । वृत्रहा - वृत्र - हा - सपत्नहा -सपत्न- हा ॥

3 1 20 3 1 20 1 20

अभिप्रघ्नन्तम् - अभि - प्रघ्नन्तम् - ओजसा

20* 3 1 20 3 2 3 2

- स्वोजसा - सु - ओजसा । असि - प्राणः- प्र-आनः -

3 1 20 1 20 3 1 20 1 20 3

असि । असि - चक्षुः - असि । असि -श्रोत्रम्- असि ।

1 20 1 20 3 1 20 3 1 20 3

असि - ज्योतिः- असि । इडाम् -गच्छ - सूर्यम् - गच्छ

1 2 3 1 20 3 20*
। अन्तरिक्षम् - गच्छ - नाके - वि - भाहि । स्वः -
3 1 20 3 1 20 1 20 3
गच्छ -ज्योतिः - गच्छ । अति -ज्योतिः - वि - भाहि ।।
120 3 2 1 20 3
वयः - बृहत् - विभ्राष्टये - वि - भ्राष्टये ।
1 20 3 2 1 20 120 20*
विधर्मणे - वि - धर्मणे । सत्यम् - ओजः - रजः - स्वः ।
3 2 1 20 3 120 1 20 3 2 1 20
भद्रम् -सुधा - सु - धा - इषम् - ऊर्जम् - बृहत् - यशः -
3 2 3 1 20 1 20 120 1 20
दिवि - दधे । असौ - अयम् - नमः - किट् । मनः -
3 2 3 2 1 20 1 20 1 20 3 2 3 2
प्राणः - प्र - आनः । चक्षुः-श्रोत्रम् - घोषः -व्रतम् । भूतम्
3 2 3 2 3 2
- पानम् - चित्तम् - धीतम् ।।

आ.52,अ.17,प.152,छा,द – 4

।।इति चतुर्थः ।।4।।

1 20 1 20 3 1 20 1 20 3
5. अधिपते - अधि - पते - मित्रपते - मित्र - पते
1 20 1 20 3 20* क 1 2 3
- क्षत्रपते - क्षत्र - पते - स्वःपते - स्वऽ3रिति - पते -
120 120 3 1 20 3 1 2 3 2 3
धनपते - धन - पते - नमः । मन्युना - वृत्रहा - वृत्र -
2 1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
हा - सूर्येण - स्वराट् - स्व - राट् । यज्ञेन - मघवा
1 20 3 2 3 2 1 20 1 20 3
- दक्षिणा - अस्य-प्रिया -तनूः - राज्ञा- विशम् - दाधार
2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
। वृषभः - त्वष्टा - वृत्रेण - शचीपतिः - शची - पतिः ।
1 20 1 20 3 2 3 2 3 1 2 1 20
अन्नेन - गयः - पृथिव्या - सृणिकः । अग्निना - विश्वम्

3 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3 2
- भूतम् - अभि - अभवः । वायुना - विश्वाः - प्रजाः -
3 2 3 2 3 1 2 3
प्र - जाः - अभि - अपवथाः । वषट्कारेण - वषट् -
1 2 3 2 3 2 1 20 3 2
कारेण - अर्धभाक् - अर्ध - भाक् । सोमेन - सोमपाः -
3 2 1 2 0 3 2 3
सोम - पाः - समित्या - सम् - इत्या - परमेष्ठी - परमे -
2
स्थी ॥

1 2 0 3 1 2 3 1 20
ये - देवाः - देवाः - दिविषदः- दिवि - सदः ।
3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3
अन्तरिक्षसदः-अन्तरिक्ष -सदः । पृथिवीषदः - पृथिवी
1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
- सदः । अप्सुषदः - अप्सु - सदः । दिक्षुसदः - दिक्षु
1 20 3 1 2 3 1 20 1 2 0
- सदः । आशासदः - आशा - सदः । स्थ - तेभ्यः -
3 1 2 1 20 1 20 3 1 20
वः - देवाः-देवेभ्यः- नमः । अव - ज्याम् - इव - धन्वनः
3 2 3 1 2 3
। वि - ते - मन्युम् - नयामसि । मृडताम् - नः -
2 3 1 2 3 2 1 20 3 2 3
इह । अस्मभ्यम् - यः - इदम् - विश्वम् - भूतम् - युयो
1 20
- नमः ॥

1 20 3 1 2 3 1 2 3
नमः - उत्ततिभ्यः - उत् - ततिभ्यः - च ।
1 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
उत्तन्वानेभ्यः - उत् -तन्वानेभ्यः-च । नमः - नीषङ्गिभ्यः
3 1 2 3 1 2 3 1 2
- नि - सङ्गिभ्यः - च । उपवीतिभ्यः- उप-वीतिभ्यः-

3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3
च । नमः - अस्यद्भ्यः - च - प्रतिदधानेभ्यः - प्रति

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2
- दधानेभ्यः - च । नमः- प्रविध्यद्भ्यः-च-प्रव्याधिभ्यः

3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
- प्र -व्याधिभ्यः - च । नमः - त्सरद्भ्यः -च-त्सारिभ्यः

3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
- च । नमः- श्रितेभ्यः - च - श्रायिभ्यः - च । नमः

1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3
- तिष्ठद्भ्यः - च -उपतिष्ठद्भ्यः-उप-तिष्ठद्भ्यः - च

1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 1 2 0 3 2
। नमः - यते- च - वियते - वि - यते - च । नमः - पथे -

3 1 2 0 3
च - विपथाय - वि - पथाय - च ।।

1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0
नमः - अन्नाय - नमः - अन्नपतये - अन्न -

3 1 2 3 1 2 3 1 2
पतये । एकाक्षाय - एक - अक्षाय - च - अवपन्नादाय-

3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2
अव-पन्नादाय- च - नमः । नमः - रुद्राय - तीरसदे

3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 2
- तीर - सदे । नमः - स्थिराय - स्थिरधन्वने - स्थिर -

3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2
धन्वने । नमः - प्रतिपदाय -प्रति - पदाय - च -पटरिणे

3 1 2 0 20* 3
- च । नमः - त्र्यम्बकाय - त्रि - अम्बकाय - च -

1 2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2
कपर्दिने - च । नमः -आश्रायेभ्यः - च -प्रत्याश्रायेभ्यः

3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3
- प्रति - आश्रायेभ्यः - च । नमः - क्रव्येभ्यः - च -

1 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3
विरिम्फेभ्यः - वि - रिम्फेभ्यः - च । नमः - संवृते - सम्

1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
- वृते - च - विवृते - वि - वृते - च । हुप् - बि - हि । इ -
3 2
हँ - आयौ ।। आ.67,अ.40,प.247,ञे,द-5

।। इति पञ्चमः ।।5।।

3 2 3 1 2 3 2 3 2
6. अस्मिन् - नृम्णेनृम्णम् - नृम्णे - नृम्णम् - नि-
3 2 3 2 3 1 2 3 2
धीमहे। रूपम् - वाक् - इयम् ।अन्तरिक्षे - सलिलम्
3 2 3 2 3 2
- लेलाय । प्रतिष्ठा - प्रति - स्था - असि - प्रतिष्ठा -
3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 2
प्रति - स्था - वर्चः - असि । मनः - असि - भूतम् ।
1 2 0 3 2 1 2 0 1 20 3 2
ऋश्यासः - इन्द्र - भुङ् - इति । मघवन् - इन्द्र - भुङ् -
1 20 1 20 3 2 3 2 1 20 1 2 0
इति । भुङ् - इति - प्रभुङ् - प्र - भुङ् - इति । इन्द्रः -
1 20 1 20 3
तसरपूतः - तसर - पूतः ।।

आ.11,अ.5,प.42,डा,द-6

।। इति षष्ठः ।।6।।

3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
7. अहम् - अन्नम् - अहम् - अन्नादः - अन्न - अदः
3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
। अहम् - विधारयः - वि - धारयः । अहम् - सहः -
3 2 3 1 2 0 3 2 3 2 3 2
अहम् - सा - सहिः । अहम् - सा - सहानः । अहम् -
1 2 0 3 2 1 2 0 1 20 3 1 2 0 3
वर्चः । अहम् - तेजः । दिशम् - दुहे - दिशौ - दुहे -
1 2 0 3 1 2 0 3 1 20 3 120
दिशः - दुहे - सर्वाः - दुहे । मनः -अजयित् - हृदयम् -

3 1 2 0 3 2 3
अजयित् - इन्द्रः - अजयित् - अहम् - अजैषम् ।
1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
वयः - वयोवयः - वयः - वयः । रूपम् - रूपँरूपम् -
3 2 3 2 3 2 3 2
रूपम् - रूपम् । हि - यः - उ - उत् - अपप्तम् - ऊर्ध्वा
1 2 0 3 2 3 1 20
- नभाँसि - अकृषि । वि - अद्यौत्सम् - अततनम् -
1 2 0 120 1 2 0 1 2 0 3
पिन्वस्व । प्रथे - प्रत्यष्ठाम् - प्रति - अस्थाम् ।।

आ.21,अ.5,प.62,ङा,द-7

।।इति सप्तमः ।।7।।

1 20 301 2 301 2 301 2 3 2
8. कह्व - अहोइति- आहोइति - एहोइति - प्रजाः
3 2 - 3 2 3 2 3 2 3 2
- प्र - जाः - भूतम् -अजीजने । फल् । हौ । इमाः-प्रजाः
3 2 1 2 0 1 2 0 3 120 3 2
- प्र - जाः -प्रजापते - प्रजा - पते - हृदयम् । प्रजाः
3 2 3 2 3 1 2 0
- प्र - जाः - रूपम् - अजीजने । दुघाः - वाक् - ह -
3 2 3 2 3 2 3 1 2 0 3
प्रजा - प्र - जा - तोकम् - अजीजने । यशः - अक्रान्
2 3 2 3 2 3 2
- भूतम् - अततनत् - प्रजाः - प्र - जाः - उ - सम् -
3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 2
अचूकुपत् - पशुभ्यः । इति - मात्रा - चरति -वत्सकः
3 2 3 1 2 0
। स्वयम् - स्कुन्वे - स्कुन्वे ।।

आ.12,अ.6,प.50,चौ,द-8

।।इति अष्टमः।।8।।

1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
9. भ्राज - विश्वस्य - जगतः - ज्योतिः । विश्वस्मै -
1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20
जगते -ज्योतिः । वयः - पयः - चक्षुः - श्रोत्रम् । आयुः
1 20 1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
- तपः - वर्चः - तेजः । अग्निः - समुद्रम् - सम् - उद्रम्
3 2 20॰ 3 1 2 3 1 2
- आ - क्षयत् । इह - स्वः - वैश्वानराय - वैश्व - नराय
3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20 1 20
- प्रदिशः - प्र - दिशः - ज्योतिः - बृहत् । इन्दुः - इडा
3 2 3 2 3 2 1 20 1 20 1 20
- सत्यम् । द्यौः - भूतम् - पृथिवी । सहः - तेजः -आपः
1 20 1 20 1 20 3 2 3 1 2 1 20
। उषा - दिशः - ज्योतिः । घर्मः - मरुद्भिः - भुवनेषु
3 1 20 3 2 3 2
- चक्रदत् । भ्राज - आ - भ्राज । ऋतम् - मे - फश् -
3 2 1 20 3 2 1 20 20॰
फट् - भ्राट् । भद्रम् - श्रेयः - वामम् - वरम् - स्वम् -
1 20 1 20 1 20 3 1 20
अस्ति -अभ्राजीत् - ज्योतिः - अभ्राजीत् - दीदिवः -
1 20
भस् । वाक् -ज्योतिः ॥

3 2 3 2 3 2 3 2 3
एव - हि - एव । हि - एव - हि - अग्ने- हि - इन्द्र
2 3 2 3 2 1 20 1 20 3
- हि -पूषन् - हि - देवाः। ऊर्क् - धर्मोधर्मः - धर्मः - धर्मः
1 20 1 20 3 2 3 2 3
। धर्म - विधर्म - वि - धर्म -सत्यम् - गाय-ऋतम् - वद
2 3 1 2 3 2 3
- हम् - वम् - सम् - त्वा - भूतानि - ऐरयन् ।सम् - त्वा
1 20 3 2 3 2 3
- भव्यानि - ऐरयन्। सम् - त्वा - भविष्यत् - ऐरयत् ।

2 3 1 20 3 2 3 2
सम् - त्वा - भुवनम् - ऐरयत् । सम् - त्वा - भूतम् -
3
ऐरयत् ।। आ.40,अ.5,प.115,मु,द-9

।। इति नवमः ।।9।।

1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 3 2
10. उवि - इति - असि ।अरुरुचः-दिवम् -पृथिवीम्
1 20 3 2 1 20 1 20
। पतिः - असि - अपाम् - ओषधीनाम् - ओष -
3 1 20 3 1 2 3 2 3
धीनाम् । विश्वेषाम् - देवानाम् - समित् - सम् -
2 1 20 3 1 20 1 20
इत् - अजस्रम् - अ - जस्रम् - ज्योतिः - आततम् -
3 1 20 1 20 3 2 1 20
आ - ततम् । आयुः - यन् - अवः - जना - वनम् -
20 3 2 3 1 20 1 20
स्वः । सृपि - प्र - सृपि - अस्तोषत - स्वभानवः - स्व
3 1 20 3 1 20 3 2
- भानवः । विप्राः - वि - प्राः - नविष्ठया - मती ।
1 20 3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 2
ग्रावाणः - बर्हिषि - प्रिये । इन्द्रस्य - रँह्यम् - बृहत् - प्र
3 1 20 1 20 1 20
- उ - एति । उवि - हिगि - हिगिगि ।।

1 20 3 2 3 1 20
सहः - भ्राज - अपः - भ्राज । अभ्राजीत् -
20 3 1 20 1 20
व्यभ्राजीत् -वि - अभ्राजीत् । अदिद्युतत् - विश्वम् -
3 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3
भूतम् - सहः - बृहत् । अदिद्युतत् -अभ्राट् - प्र -अभ्राट्
1 20 3 2 3 1 20 3 2
। अदिद्युतत्-घर्मः - अरुरुचत् । अदिद्युतत् - घर्मः -

3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0
उषसः - अरोचयः । भूतिः - सर्वान् - कामान् -
3
अशीमहि ।।

2 3 2 3 2 3
उद्यन् - उत् - यन् - लोकान् - अरोचयः ।
2 3 2 3 2 3 2 3 2
इमान् - लोकान् - अरोचयः । प्रजाः - प्र - जाः- भूतम्
3 1 20 3 2 3 2
- अरोचयः । विश्वम् - भूतम् - अरोचयः। दिदीहि -
3 1 2 3 2 1 2 0 3 2 3 2
विश्वतः - पृथुः । वाक् - मनः - प्राणः - प्र - आनः -
3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0
अपानः - अप - आनः । व्यानः - वि - आनः - चक्षुः -
1 20 1 20 1 20 1 2 0 3 2 3 2
श्रोत्रम् । शर्म - वर्म - भूतिः - प्रतिष्ठा - प्रति - स्था ।
3 2 3 2 1 20 1 20 1 20
आदित्यः - आ - दित्यः - पित्र्यम् - आयुः - पित्र्यम् ।
3 2 3 1 2 3 2
अन्तः - देवेषु - रोचसे । भाः ।।

3 2 3 2 1 20
उत् - नयामि - आदित्यम् -आ-दित्यम्- प्राञ्चम्
1 2 0 3 1 2 3 1 2
- यन्तम् - उत् - नयामि । अहोरात्राणि-अहः - रात्राणि
1 20 1 2 0 1 2 0 3 2
- अरित्राणि । द्यौः - नौः - तस्याम् -असौ -आदित्यः
3 2 1 20 1 2 0 3 2 1 20
- आ - दित्यः - ईयते । तस्मिन् - वयम् - ईयमाने -
1 2 0 3 2 1 20 20* 3
ईयामहे । प्रिये - धामन् -त्र्यक्षरे - त्रि - अक्षरे ।।

आ.57,अ.18,प.160,जौ,द-10

।।इति दशमः ।।10।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 0
11. अथ - असंप्रोक्तानाम् - प्रकृतिः - प्र - कृतिः ।
20॰ 1 2 0 1 2 0 1 2 0
हौ - ह्वौ - ह्यौ । स्वः - ज्योतिः - ज्योतिः - भाः । शिशुः
3 2 1 2 0 1 2 0 20॰ 1 20
- वाजी - अश्वः - मेध्यः - स्वर्वते । भूः । भुवः ।
क 1 2 3 2 120 120 1 20
स्वऽ3रिति । सत्यम् । पुरुषः । ए - इडा । अथ - इट् -
120 3 2 120
इडा । होइ - हः - वा - हौ - इडा ॥

आ.14,अ.1,प.32,ता,द-11

॥ इति एकादशः ॥ 11 ॥

इति द्वितीयः प्रपाठकः

॥ स्तोभपदं समाप्तम् ॥



# उत्तरार्चिकपदपाठः

## अथ प्रथमोऽध्यायः

1 20 3 1 20 1 20
651. उप - अस्मै - गायत - नरः । पवमानाय - इन्दवे ।।
3 2 3 2 1 20
अभि - देवान् - इयक्षते ।।

3 2 3 1 20 1 2 0 1 20 3
652. अभि - ते - मधुना - पयः । अथर्वाणः - अशिश्रयुः ।।
3 2 3 1 2 3 2
देवम् - देवाय - देवयु ।।

2 3 2 1 20 1 20
653. सः - नः - पवस्व - शम् - गवे । शम् - जनाय - शम् -
1 20 3 1 20 1 20 3
अर्वते ।। शम् - राजन् - ओषधीभ्यः - ओष - धीभ्यः ।।

आद्युदात्तः-12,अवग्रहः-1, पदं-32, चा, विसर्गः-8.1

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
654. दविद्युतत्या - रुचा । परिष्टोभन्त्या - परि - स्तोभन्त्या-
3 2 1 2 0 3 2 1 20 3
कृपा ।। सोमाः - शुक्राः - गवाशिरः - गो - आशिरः ।।

3 2 3 1 2 3 2 1 2 0 3 2 3
655. हिन्वानः- हेतृभिः-हितः। आ-वाजम्-वाजी-अक्रमीत्।।
1 20 3 1 2 3
सीदन्तः - वनुषः - यथा।।

3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3
656. ऋधक् - सोम - स्वस्तये - सु - अस्तये । संजग्मानः -सम्
2 3 2 3 1 20 1 20 3 2
- जग्मानः - दिवा - कवे । पवस्व - सूर्यः - दृशे।।

आ-8,अव-4,प-34,ढी,वि-12-2

1 20 3 1 20 1 2 0 3
657. पवमानस्य - ते - कवे । वाजिन् - सर्गाः - असृक्षत ।।
1 20 3 1 2
अर्वन्तः - न - श्रवस्यवः।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
658. अच्छ - कोशम् - मधुश्चुतम्-मधु-श्चुतम् - असृग्रम्- वारे
3 1 2 1 20 3 1 2
- अव्यये । अवावशन्त - धीतयः।।

1 20 3 2 3 2 120 1 2 0 1 20
659. अच्छ - समुद्रम्- सम्-उद्रम्-इन्दवः। अस्तम् - गावः - न
3 1 2 1 20 3 1 2 1 2 0
- धेनवः । अग्मन् - ऋतस्य - योनिम् - आ।।

आ-16,अ-2,प-32,टे,गणान्तपदं-1,वि-7,ठे-3

इति प्रथमः खण्डः।।

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 3 2
660. अग्ने -आ - याहि - वीतये । गृणानः - हव्यदातये - हव्य -
3 2 1 20 3 1 2
दातये ।। नि - होता - सत्सि - बर्हिषि ।।

2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2
661. तम् - त्वा - समिद्भिः - सम् - इद्भिः - अङ्गिरः । घृतेन-
3 2 3
वर्धयामसि ।। बृहत् - शोच - यविष्ठ्य।।

2 3 2 3 1 2 1 2 0 3
662. सः - नः - पृथु - श्रवाय्यम् । अच्छ - देव - विवाससि ।।
2 3 1 2 3 1 20
बृहत् - अग्ने - सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् ।।

आ-5,अव-3,प-35,ठि-वि-5-4

2 3 2 1 20
663. आ- नः- मित्रा - मि- त्रा- वरुणा । घृतैः- गव्यूतिम् - गो -
3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
यूतिम्-उक्षतम्।। मध्वा -रजाँसि -सुक्रतू -सु- क्रतूइति।।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
664. उरुशँसा - उरु - शँसा - नमोवृधा- नमः - वृधा ।। मह्ना -
120 3 1 20 3
दक्षस्य-राजथः।। द्राघिष्ठाभिः-शुचिव्रता-शुचि-व्रता।।

3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 3 1
665.गृणाना - जमदग्निना - जमत्-अग्निना ।। योनौ - ऋतस्य

3 2 1 20 3
- सीदतम् ।। पातम् - सोमम् - ऋतावृधा - ऋत - वृधा ।।

आ-9,अव-8,प-41,ङु-वि-3-5

2 3 2 3 120 120 120 3 2
666.आ - याहि - सुषुम - हि - ते । इन्द्र - सोमम् -पिब-इमम्।

3 2 3 2 3 120
आ - इदम् - बर्हिः - सदः - मम ।।

2 3 1 2 3 120 301 2 120
667. आ - त्वा - ब्रह्मयुजा - ब्रह्म - युजा - हरीइति ।। वहतां -

3 1 2 120 120 3
इन्द्र - केशिना ।। उप - ब्रह्माणि - नः - श्रृणु ।।

3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2
668. ब्रह्माणः - त्वा - युजा - वयम् ।। सोमपां - सोम - पां

3 1 2 3 1 2 3
- इन्द्र - सोमिनः । सुतावन्तः - हवामहे ।।

आ-8,अव-2,प-38,फी-वि- 4,वे-6

120 120 3 1 2 3 2 3 2
669. इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - आ - गतं - सुतम् । गीर्भिः

120 120 3 2 3 2 3 2
- नभः - वरेण्यम् । अस्य - पातं - धिया - इषिता ।।

120 120 3 1 2 3 2 120 3 2
670. इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - जरितुः - सचा - यज्ञः -

3 120 3 2 3 2 3 2
जिगाति - चेतनः ।। अया - पातं - इमं - सुतम् ।।

120 3 2 3 1 2 3 120 3 1 2
671.इन्द्रं - अग्निं - कविच्छदा - कवि - छदा ।। यज्ञस्य -

3 2 3 2 1 20 3 2 3
जूत्या - वृणे ।। ता - सोमस्य - इह - तृम्पताम् ।।

आ-11,अव-3,प-37,गे-वि-5-7

इति द्वितीयः खण्डः ।।

3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2
672.उच्चा - उत् - चा - ते - जातम् - अन्धसः । दिवि - सत् -
1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0
भूमि -आ-ददे । उग्रम् - शर्म - महि - श्रवः ।।

2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2
673.सः - नः - इन्द्राय - यज्यवे । वरुणाय - मरुद्भ्यः ।
3 2 3 2 1 2 0 3
वरिवोवित् - वरिवः - वित् - परि - स्रव ।।

3 2 1 2 0 3 2 3 1 2 1 2 0
674.एना - विश्वानि - अर्यः - आ । द्युम्नानि - मानुषाणाम्
1 2 0 3
- सिषासन्तः - वनामहे ।। आ-12,अव-2,प-34,दा

3 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0 3
675.पुनानः - सोम - धारया । अपः - वसानः - अर्षसि ।
2 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 3
आ - रत्नधाः - रत्न - धाः - योनिम् - ऋतस्य - सीदसि ।
1 2 0 3 2 3 1 2
उत्सः - उत् - सः - देवः - हिरण्ययः ।।

3 2 1 2 0 3 2 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 3 2
676.दुहानः- ऊधः - दिव्यं - मधु - प्रियं । प्रत्नं - सधस्थं - सध
3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2
- स्थं - आ -असदत् ।। आपृच्छ्यं - आ - पृच्छ्यं - धरुणं -
3 2 3 1 2 0 3 2 3 2 3 2
वाजी- अर्षसि ।। नृभिः-धौतः-विचक्षणः-वि-चक्षणः ।।

आ-8,अव-5,प-40,दा-वि-6-9

2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3 2 3 2
677. प्र-तु- द्रव-परि-कोशम्- नि-सीद । नृभिः-पुनानः-अभि
1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2
-वाजम् -अर्ष । अश्वम् - न - त्वा - वाजिनम् - मर्जयन्तः ।
1 2 0 3 2 3 1 2 3
अच्छ - बर्हिः-रशनाभिः-नयन्ति ।।

3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2
678.स्वायुधः - सु - आयुधः - पवते - देवः - इन्दुः-अशस्तिहा
3 2 3 1 2 1 2 0 3 2 3 1 2
-अशस्ति - हा - वृजना - रक्षमाणः।। पिता - देवानां -
3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 2
जनिता - सुदक्षः - सु - दक्षः ।। विष्टम्भः - वि - स्तम्भः
3 2 3 1 2 3 2
- दिवः - धरुणः - पृथिव्याः ।।

1 2 0 1 2 0 3 2 3 2 1 2 0
679.ऋषिः - विप्रः - वि - प्रः -पुरएता-पुरः-एता-जनानाम्।।
3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3
ऋभुः - ऋ - भुः - धीरः - उशना - काव्येना । सः -चित्
1 2 0 3 2 3 2 0
- विवेद - निहितं - नि - हितं - यत्- आसाम् ।। अपीच्यं
1 2 0 1 2 0 1 2 0
- गुह्यं - नाम - गोनाम्।।

आ-18,अव-8,प- 70,जो-वि-20,पौ-10

इति तृतीयः खण्डः।।

3 2 3 1 2 0 3
680.अभि - त्वा - शूर-नोनुमः । अदुग्धाः - अ - दुग्धाः - इव
1 2 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
- धेनवः। ईशानम्-अस्य-जगतः-स्वर्दृशम्-स्वः-दृशम्।
1 2 0 3 1 2
ईशानम्-इन्द्र-तस्थुषः।।

2 1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 2 0
681. न - त्वावान् - अन्यः - अन् - यः -दिव्यः - न - पार्थिवः।
3 2 3 1 2 3
न-जातः - न - जनिष्यते। अश्वायन्तः - मघवन् - इन्द्र-
1 2 3 1 2 3
वाजिनः । गव्यन्तः - त्वा - हवामहे।।

आ-7,अव-3,प-37,चो-वि-8-11

1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 2
682. कया - नः - चित्रः - आ -भुवत्। ऊती - सदावृधः - सदा
3 1 2 0 3 1 20 1 20 3 2
- वृधः - सखा - स - खा । कया - शचिष्ठया - वृता ।।

2 3 2 1 20 1 20 3 1 20
683. कः - त्वा - सत्यः-मदानाम्।। मँहिष्ठः- मत्सत् -अन्धसः।
3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
दृढा - चित्-आरुजे -आ - रुजे - वसु ।।

3 2 3 1 20 3 2 3 2
684. अभि-सु-नः-सखीनां-स-खीनाम्। अविता-जरितृणाम्
3 2 3 1 2
। शतं - भवासि - ऊतये।। आ-10,अ-4,प-39,खी-वि-5-12

2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 2 0
685. तम् - वः -दस्मम् - ऋतीषहम् - ऋती - सहम् । वसोः-
3 2 1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2
मन्दानम्-अन्धसः। अभि-वत्सम्-न-स्वसरेषु-धेनवः।
1 20 3 2 3
इन्द्रम्-गीर्भिः- नवामहे।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
686. द्युक्षं-द्यु- क्षं-सुदानुं-सु-दानुं-तविषीभिः-आवृतम् - आ-
3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
वृतम्। गिरिं- न -पुरुभोजसम्-पुरु-भोजसम्।। क्षुमन्तं
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 3
- वाजं - शतिनं - सहस्त्रिणम्। मक्षु- गोमन्तम् - ईमहे।।
आ-11,अ- 5-प-39,घा-वि-1,ण-13

1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
687. तरोभिः - वः - विदद्वसुम् - विदत् - वसुम् । इन्द्रम् -
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
सबाधः - स-बाधः - ऊतये । बृहत् - गायन्तः - सुतसोमे
3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
- सुत - सोमे - अध्वरे । हुवे - भरम् - न - कारिणम् ।।

2 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2
688. न - यं - दुध्राः - वरन्ते - न - स्थिराः - मुरः। मदेषु-शिप्रम्-
1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2
अन्धसः। यः - आदृत्य-आ - दृत्य - शशमानाय-सुन्वते।
1 20 3 2 3 2 0
दाता - जरित्रे - उक्थ्यम्।।

आ-11,अ-4,प-39,को-वि-5-14

इति चतुर्थः खण्डः।।

1 20 1 20 1 20 3 1 20
689. स्वादिष्ठया - मदिष्ठया । पवस्व - सोम - धारया।
1 2 0 1 20 3 2
इन्द्राय - पातवे - सुतः ।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 2
690. रक्षोहा - रक्षः - हा - विश्वचर्षणिः-विश्व-चर्षणिः- अभि
1 20 1 20 1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
- योनिं - अयोहते - अयः - हते । द्रोणे - सधस्थं - सध
3 2 3
- स्थं - आ -असदत् ।।

3 1 2 3 1 20 3 1 20
691. वरिवोधातमः - वरिवः - धातमः - भुवः । मँहिष्ठः -
3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
वृत्रहन्तमः- वृत्र - हन्तमः । पर्षि - राधः - मघोनाम् ।।

आ-15,अ-6,प-36,तै-वि-12-15

1 20 1 20 1 2 0 3 1 2 3
692. पवस्व -मधुमत्तमः । इन्द्राय - सोम-क्रतुवित्तमः - क्रतु-
1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
वित्तमः- मदः । महि - द्युक्षतमः - द्यु - क्षतमः - मदः।।

1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 2
693. यस्य - ते - पीत्वा - वृषभः - वृषायते। अस्य - पीत्वा -
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
स्वर्विदः - स्वः - विदः । सः - सुप्रकेतः - सु - प्रकेतः -

3 2 3 120 1 20 1 20 120
अभि - अक्रमीत् - इषः ।अच्छ - वाजं - न - एतशः ।।

आ-15,अ-4,प-34,छ-वि-9, फो-16

120 1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 20
694. इन्द्रम् - अच्छ - सुताः - इमे ।वृषणम् - यन्तु - हरयः ।

3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20
श्रुष्टे - जातासः - इन्दवः - स्वर्विदः - स्व - विदः ।।

3 2 1 20 3 2 1 20 3 2
695. अयं - भराय - सानसिः । इन्द्राय - पवते - सुतः ।

1 20 1 20 3 1 20 3 2
सोमः - जैत्रस्य - चेतति - यथा - विदे ।।

3 2 1 20 1 20 3 2 3 2
696. अस्य-इत्-इन्द्रः-मदेषु-आ। ग्राभं- गृभ्णाति- सानसिम्।

1 20 3 1 20 3 2 3 2 3 2
वज्रं - च - वृषणं-भरत्-सम्-अप्सुजित्- अप्सु- जित्।।

आ-15,अ-2,प-40,ते-वि-4-17

3 1 2 3 2 3 1 20 3 1 2
697. पुरोजिती - पुरः - जिती - वः - अन्धसः । सुताय -

3 1 2 1 20 1 20 3
मादयित्नवे ।अप - श्वानम् - श्नथिष्टन- श्नथिष्ट - न -

1 20 3 1 20 3 1 20
सखायः-स- खायः- दीर्घजिह्व्यम् -दीर्घ -जिह्व्यम्।।

2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
698. यः-धारय - पावकया । परिप्रस्यन्दते -परि - प्रस्यन्दते

3 2 1 20 1 20 1 20
- सुतः । इन्दुः - अश्वः - न - कृत्व्यः।।

2 3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 2
699. तम्- दुरोषम् -अभि- नरः। सोमम् - विश्वाच्या - धिया ।

3 1 2 3 1 20 3
यज्ञाय-सन्तु-अद्रयः-अ-द्रयः।।

आ-12,अव-6,प-41,छि-वि-8-18

3 2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3
700. अभि - प्रियाणि - पवते - चनोहितः - चनः - हितः ।
1 2 0 3 2 1 2 0 1 20 1 20 1 20 3 2
नामानि -यह्वः -अधि - येषु - वर्धते । आ -सूर्यस्य-बृहतः
3 2 1 2 0 1 20 1 2 0 3
- बृहन् - अधि । रथम् - विष्वञ्चम् - वि - स्वञ्चम् -
2 3 2
अरुहत् - विचक्षणः - वि-चक्षणः ।।

3 1 2 3 2 3 1 20 3 2 3 2 1 2 0 3 2
701. ऋतस्य-जिह्वा- पवते- मधु-प्रियम् । वक्ता-पतिः-धियः -
3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 2 3 2
अस्याः - अदाभ्यः- अ- दाभ्यः । दधाति- पुत्रः- पुत् -त्रः-
3 2 3 20* 1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 2
पित्रोः-अपीच्यम् । नाम- तृतीयम्-अधि-रोचनं-दिवः ।।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2
702. अव- द्युतानः-कलशान्-अचिक्रदत् । नृभिः - येमानः -
1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
कोशे-आ - हिरण्यये । अभि - ऋतस्य -दोहनाः-अनूषत
1 20 3 2 3 2 3 1 2 3
।। अधि - त्रिपृष्ठः - त्रि - पृष्ठः - उषसः - वि - राजसि ।।

आ-20,अव-6,प-67,बि-वि-16,दू.19

इति पञ्चमः खण्डः ।।

3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2
703. यज्ञायज्ञा-यज्ञा-यज्ञा- वः-अग्नये । गिरागिरा - गिरा -
3 1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 .1 20
गिरा-च-दक्षसे । प्रप्र - प्र -प्र-वयम् -अमृतम् -अ-मृतम्
3 1 2 3 2 3 3 2 3 2 3 2
- जातवेदसम् -जात - वेदसम् । प्रियम्-मित्रम्- मि -त्रम्
3
- न - शँसिषम् ।।

3 2 1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 2 0
704. ऊर्जः- नपातं - सः- हि - न - अयं - अस्मयुः । दाशेम -
3 1 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
हव्यदातये - हव्य - दातये । भुवत् - वाजेषु - अविता
1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 1 2
- भुवत् - वृधे । उत - त्राता - तनूनाम् ।।

आ-8,अव-7,प-45,पै-वि-3-20

2 3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0
705. आ-इहि-उ-सु-ब्रवाणि- ते। अग्ने - इत्था - इतराः-गिरः।
3 2 3 1 2 0
एभिः - वर्धासे - इन्दुभिः।।

1 2 0 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
706. यत्र - क्व - च - ते - मनः । दक्षम् - दधसे - उत्तरम् ।
1 2 0 1 2 0 3
तत्र - योनिं - कृणवसे ।।

2 3 2 3 2 3 2 1 2 0
707. न - हि - ते - पूर्त - अक्षिपत् - अक्षि - पत् । भुवत् -
3 1 2 0 1 2 0 3
नेमानां - पते ।। अथ - दुवः - वनवसे ।।

आ-14,अव-1,प-37,ती-वि-2-21

3 2 3 2 3 2
708. वयम्- उ- त्वाम् - अपूर्व्य - अ - पूर्व्य। स्थूरम् - न -कत्
3 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 2 3
- चित् - भरन्तः-अवस्यवः। वज्रिन्- चित्रम्-हवामहे।।

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3 2 3
709. उप- त्वा- कर्मन् - ऊतये- स- नः- युवा - उग्रः -चक्राम -
2 3 2 3 1 2 3 1 2
यः - धृषत् । त्वां - इत् - हि - अवितारं - ववृमहे ।।
1 2 0 3 2
सखायः - स - खायः - इन्द्र - सानसिम्।।

आ-6,अव-2,प-36,त-वि-6,टू-2

1 20 3 120 3 1 20 3 1 2
710.अध- हि- इन्द्र- गिर्वणः- गिः-वनः। उप-त्वा-कामे- ईमहे
3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2
- ससृग्महे । उदा - इव - ग्मन्तः - उदभिः।।

2 3 1 2 120 3 1 2 0 3 1 2
711. वाः-न-त्वा-यव्याभिः। वर्धन्ति-शूर-ब्रह्माणि।वावृध्वाँसं
3 1 2 3 2 3
- चित् -अद्रिवः -अ -द्रिवः - दिवेदिवे - दिवे - दिवे ।।

3 1 2 301 2 3 1 2 1 20 3 2 120 3 1 2
712. युञ्जन्ति- हरीइति-इषिरस्य- गाथया। उरौ- रथे-उरुयुगे
3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3
- उरु - युगे - वचोयुजा- वचः - युजा। इन्द्रवाहा- इन्द्र -
1 20 3 1 2 3 1 20
वाहा - स्वर्विदा- स्वः - विदा ।।

आ-11,अव-7,प-48,ढि-वि-6,ऊ-23

इति षष्ठः खण्डः।।

इति प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

इति प्रथमोऽध्यायः

****

अथ द्वितीयोऽध्यायः

1 20 3 1 2 0 1 2 0 3 2 3
713. पान्तम् -आ - वः-अन्धसः। इन्द्रम् - अभि - प्र - गायत।।
1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3
विश्वासाहम् - विश्वा - साहम् - शतक्रतुम् - शत- क्रतुम्-
1 20 3 2
मँहिष्ठम् - चर्षणीनाम्।।1।।

3 2 3 2 3 2 3 2
714. पुरुहूतम् - पुरु - हूतम् - पुरुष्टुतम् - पुरु - स्तुतम् ।
3 20* 1 20 1 20 3 1 2 0 1 20
गाथान्यम् - सनश्रुतम् - सन - श्रुतम् । इन्द्रः - इति -

3
ब्रवीतन - ब्रवीत - न।।2।।

120 3 1 2 3 2 120 3 2
715. इन्द्रः - इत् - नः - महोनाम् । दाता- वाजानाम्- नृतुः।
3 2 3 2 3 2 3
महान् - अभिज्ञु -अभि - ज्ञु - आ - यमत्।।3।।

आ-11,अव-7,प-44,गा,गणान्तं-1-वि-4-1

2 3 120 1 20 120 120 3
716. प्र-वः - इन्द्राय-मादनम्। हर्यश्वाय-हरि-अश्वाय-गायत।
120 3 1 2 3 120
सखायः - स -खायः-सोमपाव्ने- सोम - पाव्ने।।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2
717. शँस- इत्- उक्थम्- सुदानवे- सु- दानवे ।उत- द्युक्षम् -
3 2 120 120 3 2 3 1 2 3 2 3
द्यु- क्षम्- यथा-नरः। चकृम-सत्यराधसे-सत्य-राधसे।।

2 3 2 3 2 3
718. त्वम्- नः- इन्द्र -वाजयुः। त्वम् - गव्युः - शतक्रतो - शत
2 3 2 3
- क्रतो । त्वम् - हिरण्ययुः - वसो ।।

आ-10,अव-7,प-42,धै-वि-5-2

32 3 1 2 3 2 3 120 3 1 2
719 . वयम्- उ-त्वा-तदिदर्थाः-तदित्-अर्थाः। इन्द्र-त्वायन्तः
1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3
-सखायः - स - खायः । कण्वाः - उक्थेभिः - जरन्ते ।।

2 3 2 3 2 3 120 3 1 2
720. न-घ-ईम्-अन्यत्-अन्-यत्-आ-पपन। वज्रिन्-अपसः
120 120 3 1 20 3
- नविष्टौ ।तव -इत् - उ - स्तोमैः - चिकेत।।

3 1 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3
721. इच्छन्ति - देवाः - सुन्वन्तम्। न- स्वप्नाय - स्पृहयन्ति -
120 3 1 2 3 1 20 1 20 3
यन्ति । प्रमादम् - प्र - मादम् - अतन्द्राः - अ - तन्द्राः।।

आ-11,अव-5,प-43,डो-वि-5,नु-3

1 2 0 1 20 3 2 1 20 3 1 20
722. इन्द्राय - मद्वने - सुतम् । परि - स्तोभन्तु - नः - गिरः।
3 2 3 1 2
अर्कम् - अर्चन्तु - कारवः।।

1 2 0 1 2 0 1 20 1 20 120 3 2 3 1 2
723. यस्मिन् -विश्वाः -अधि - श्रियः। रणन्ति- सप्त - सँसदः
3 1 20 1 20 3 2 3
- सम् - सदः । इन्द्रम् - सुते - हवामहे।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
724. त्रिकद्रुकेषु - त्रि - कद्रुकेषु -चेतनम् । देवासः - यज्ञम्
3 2 3 1 20
-अत्नत। तम् - इत् - वर्द्धन्तु - नः - गिरः।।

आ-14,अव-2,प-34,-फी-वि-7

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

3 2 3 1 20 1 20 3 1 20 3 1 2
725. अयम्-ते-इन्द्र-सोमः। निपूतः - नि -पूतः-अधि-बर्हिषि।
3 2 1 20 1 20
आ- इहि - ईम् -अस्य - द्रव - पिब।।

1 20 1 20 3 1 20 1 20 3
726. शाचिगो - शाचि - गो - शाचिपूजन - शाचि - पूजन ।
3 2 1 2 0 3 2 1 20 3
अयम् - रणाय - ते - सुतः - आखण्डल - प्र - हूयसे।।

2 3 1 20
727. यः - ते- शृङ्गवृषः - शृङ्ग - वृषः - नपात् । प्रणपात् - प्र -
3 1 2 3 1 2 0 3
नपात् - कुण्डपाय्यः - कुण्ड - पाय्यः । नि - अस्मिन्
2 1 20
- दध्रे - आ - मनः।। आ-14,अव-6,प-45,नौ-वि-7-5

2 3 1 2 3 2 3 2 3
728. आ-तु-नः-इन्द्र-क्षुमन्तम्। चित्रम्- ग्राभम्-सम्-गृभाय।
3 2 3 2 1 2 0
महाहस्ती - महा - हस्ती - दक्षिणेन ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2
729. विद्म-हि-त्वा- तुविकूर्मिम् - तुवि - कूर्मिम् । तुविदेष्णम्
3 2 3 1 2 3 2 3 2
- तुवि - देष्णम् - तुवीमघम् -तुवि - मघम् । तुविमात्रम्
3 2 1 2 0
- तुवि - मात्रम् -अवोभिः।।

2 3 2 1 2 0 1 2 0
730. न - हि - त्वा - शूर - देवाः । न - मर्तासः - दित्सन्तम् ।
3 2 3 1 2
भीमम् - न-गाम्- वारयन्ते।।

आ- 4,अव-6,प-41,ढै-विं-3,छि-6

3 2 3 2 3 2 3 1 2
731. अभि - त्वा - वृषभ - सुते । सुतम् - सृजामि - पीतये ।
3 2 3 1 20
तृम्प - वि - अश्नुहि - मदम् ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
732. मा - त्वा - मूराः - अविष्यवः । मा - उपहस्वानः - उप -
1 2 0 3 2 3 1 2 3
हस्वानः - आ - दभन् - मा - कीम् - ब्रह्मद्विषम् - ब्रह्म
1 20 3
- द्विषम् - वनः।।

32 3 1 20 3 2 3
733. इह - त्वा - गोपरीणसम् - गो -परीणसम् । महे -मन्दन्तु
1 20 1 20 1 20 1 20 3
- राधसे । सरः - गौरः - यथा - पिब ।।

आ-8,अव-3,प-39,गै-वि-7-7

3 2 3 2 1 20 1 20 1 20 3
734. इदम् - वसो - सुतम् - अन्धः। पिब- सुपूर्णम् - सु -पूर्णम्
1 2 3 1 20 1 20 3
- उदरम् - उ - दरम् । अनाभयिन् - अन् - आभयिन् -
2 3
ररिम - ते ।।

1 20 3 2 3 2 1 20 1 20 1 20 1 20
735. नृभिः- धौतः - सुतः - अश्नैः। अव्याः - वारैः - परिपूतः -
1 20 3 1 20 3 2 3 1 2
परि- पूतः । अश्वः- न- निक्तः - नदीषु।।

2 3 1 20 1 20 1 20 3 2 3 1 2
736. तम्-ते-यवम्-यथा-गोभिः। स्वादुम् - अकर्म-श्रीणन्तः।
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
इन्द्र- त्वा- अस्मिन्- सधमादे- सध- मादे ।।

आ-17,अव-5,प-43,छे-वि-12

इति द्वितीयः खण्डः।।2।।

3 2 1 20 1 20 3 2 3
737. इदम् - हि -अनु - ओजसा । सुतम् - राधानाम् - पते ।
1 20 3
पिब - तु - अस्य - गिर्वणः - गिः - वनः।।

2 3 1 20 3 2 3 2 1 20 3 2
738. यः - ते - अनु - स्वधाम् - स्व - धाम् - असत् । सुते - नि
3 20* 3
- यच्छ- तन्वम् । सः - त्वा- ममत्तु - सोम्य ।।

2 3 2 3 1 20 1 20
739. प्र - ते - अश्नोतु - कुक्ष्योः । प्र - इन्द्र - ब्रह्मणा - शिरः ।
3 1 2 3 1 20
प्र - बाहूइति - शूर - राधसा ।।

आ-8,अव-2,प-40,वे-वि-4,छी-9

2 3 2 3 120 3 2 3
740. आ-तु-आ- इत - नि -सीदत । इन्द्रम्- अभि- प्र- गायत।
120 3 1 20 1 20 3
सखायः- स - खायः - स्तोमवाहसः - स्तोम - वाहसः।।

3 12 3 2 120 120
741. पुरूतमम् - पुरूणाम् - ईशानम् - वार्याणाम् ।
120 1 20 1 20 3 2
इन्द्रम् - सोमे - सचा - सुते ।।

2 3 1 20 3 2 3 2 1 20
742. सः-घ - नः - योगे - आ - भुवत् । सः-राये- सः - पुरन्ध्या
120 3 1 20 1 20 3
- पुरम् - ध्या । गमत् - वाजेभिः - आ - सः - नः।।

आ-14,अव-3,प-41,पु-वि-7-10

1 20 1 20 3 1 2 1 20 1 20
743. योगेयोगे - योगे - योगे - तवस्तरम् । वाजेवाजे - वाजे -
3 1 20 3 120 3 1 2
वाजे -हवामहे। सखायः- स - खायः - इन्द्रम् - ऊतये ।।

1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 2 3 2
744. अनु - प्रत्नस्य -ओकसः। हुवे - तुविप्रतिम् - तुवि-प्रतिम्
1 20 3 2 3 2 3
- नरम् । यम् - ते - पूर्वम् - पिता - हुवे ।।

2 3 1 20 1 20 3 1 2 3 1 2
745. आ-घ- गमत् - यदि - श्रवत्। सहस्रिणीभिः - ऊतिभिः।
1 20 120 3 120
वाजेभिः -उप- नः-हवम्।। आ-14,अव-4,प-37-ती-वि-5-11

120 3 1 2 1 20 1 20 3 3 2 0* 3 2
746. इन्द्र - सुतेषु- सोमेषु । क्रतुम् - पुनीषे - उक्थ्यम्। विदे -
3 1 2 120 3 2
वृधस्य - दक्षस्य - महान् - हि - सः।।

2 3 2 20* 3 3 1 2 1 20
747. सः- प्रथमे- व्योमनि ः वि - ओमनि - देवानाम् - सदने -

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
वृधः । सुपारः - सु - पारः - सुश्रवस्तमः - सु- श्रवस्तमः-
3 2 3 2
सम् -अप्सुजित् - अप्सु - जित्।।

2 3 1 20 1 20 3 1 20 1 20
748. तम्-उ-हुवे-वाजसातये - वाज-सातये। इन्द्रम् - भराय -
3 1 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2
शुष्मिणम्। भव-नः-सुम्ने-अन्तमः-सखा-स-खा-वृधे।।

आ-13,अव-6,प-47,तु-वि-8,ज्रै

इति तृतीयखण्डः।।

3 2 3 2 1 20 3 2 1 20 3
749. एना-वः-अग्निम् - नमसा । ऊर्जः - नपातम्- आ- हुवे।
3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
प्रियम्- चेतिष्ठम् -अरतिम् - स्वध्वरम् - सु -अध्वरम्।
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
विश्वस्य- दूतम् -अमृतम् -अ - मृतम् ।।

2 3 2 3 1 2 3 2 3
750. सः- योजते - अरुषा - विश्वभोजसा - विश्व - भोजसा।
2 3 20* 3 3 1 2 3 1 20
सः- दुद्रवत्- स्वाहुतः- सु- आहुतः। सुब्रह्मा - सु - ब्रह्मा -
3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20
यज्ञः - सुशमी - सु - शमी - वसूनाम् । देवम् - राधः -
1 20
जनानाम्।। आ-10,अव-6,प-41,भा-वि-6-13

1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 2
751. प्रति- उ- अदर्शि- आयती - आ- यती । उच्छन्ती-दुहिता
3 2 1 20 3 2 3 1 20 1 20 1 20
- दिवः। अप -उ -मही -वृणुते - चक्षुषा- तमः। ज्योतिः -
3 1 2 3 1 20
कृणोति - सूनरी - सु - नरी ।।

2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0
752. उत् - उस्रियाः - उ - स्रियाः - सृजते - सूर्यः - सचा ।
3 2 3 2 1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2 0
उद्यत्-उत्-यत्-नक्षत्रम्-अर्चिवत्। तव- इत् - उषः - व्युषि
3 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3
- वि- उषि - सूर्यस्य - च । सम् - भक्तेन - गमेमहि।।

आ-14,अव-5,प-43,डि-वि-4-14

3 2 3 1 2 0 3 2 3 2 3
753. इमाः-उ-वाम्-दिविष्टयः। उस्रा-उ-स्रा-हवन्ते-अश्विना।
2 3 1 2 0 3 1 2
अयम् - वाम् - अह्वे -अवसे - शचीवसू - शची - वसूइति
1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0
। विशंविशम् - विशम् - विशम् - हि - गच्छथः।।

3 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2 0
754. युवम् - चित्रम् - ददथुः - भोजनम् - नरा । चोदेथाम् -
3 1 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0
सूनृतावते - सु - नृतावते ।अर्वाक् - रथम् - समनसा -
3 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0
स- मनसा - नि - यच्छतम् । पिबतम्- सोम्यम्- मधु।।

आ-12,अव-5,प-40-छो,वि-1,घ

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 0
755.अस्य - प्रत्नाम् - अनु - द्युतम् । शुक्रम् - दुदुह्रे- अह्रयः
3 1 2 0 3 2 3 2 1 2 0
-अ - ह्रयः । पयः - सहस्रसाम् -सहस्र -साम् - ऋषिम्।।

3 2 1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 2 0
756. अयम् - सूर्यः - इव - उपदृक्- उप- दृक्। अयम्- सराँसि
3 3 2 3 1 2 1 2 0
- धावति । सप्त- प्रवतः- आ- दिवम्।।

3 2 1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2
757. अयम् - विश्वानि - तिष्ठति । पुनानः - भुवना - उपरि।

1 20 3 2 1 20
सोमः - देवः- न- सूर्यः।। आ-12,अव-3,प-37-वि-बि-9-16

3 2 3 1 2 1 20 3 2 3 1 2 3 2 1 20
758. एषः - प्रत्नेन - जन्मना । देवः - देवेभ्यः - सुतः । हरिः

3 1 2 3
- पवित्रे - अर्षति।।

3 2 3 1 2 1 20 3 2 3 1 2 1 20 3 2
759. एषः - प्रत्नेन - मन्मना । देवः - देवेभ्यः - परि। कविः -

1 20 3
विप्रेण - वि - प्रेण - वावृधे।।

3 2 3 2 1 20 3 1 2 1 20 3
760. दुहानः - प्रत्नम् - इत् - पयः । पवित्रे - परि - सिच्यसे ।

1 20 3 2 3
क्रन्दन्-देवान्-अजीजनः।। आ-8,अव-1,प-30,टौ-वि-2-17

1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
761. उप - शिक्ष - अपतस्थुषः -अप - तस्थुषः । भियसम् -

3 1 20 1 20 3 2 3 2
आ - धेहि - शत्रवे । पवमान - विदाः - रयिम्।।

1 20 3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20
762. उप-उ- सु -जातम् -अप्तुरम्। गोभिः-भङ्गम्-परिष्कृतम्

1 20 3 1 20 3 2 3
- परि - कृतम् । इन्दुम् - देवाः - अयासिषुः ।।

1 20 3 1 20 1 20 3 2
763. उप- अस्मै - गायत - नरः। पवमानाय - इन्दवे । अभि -

3 2 1 20
देवान्-इयक्षते।। आ-12,अव-2,प-34टा-वि-3-थि

इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

2 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 3
764.प्र - सोमासः - विपश्चितः - विपः - चितः । अपः - नयन्ते

3 1 2 1 20 3 2 3
- ऊर्मयः - वनानि - महिषाः - इव ।।

3 2 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 1 20
765. अभि - द्रोणानि - बभ्रवः । शुक्राः - ऋतस्य - धारया ।
1 20 1 20 3
वाजम् - गोमन्तम् - अक्षरन् ।।

3 2 1 2 0 3 1 2 1 20 3 1 2 1 2 0
766. सुताः - इन्द्राय - वायवे । वरुणाय - मरुद्भ्यः । सोमाः
3 1 20
- अर्षन्तु - विष्णवे ।।

आ-11,अव-1,प-28,यु,गणान्त-1,वि-4-19

2 3 3 1 2 3 2 3 1 2 0 3
767. प्र - सोम - देववीतये - देव - वीतये । सिन्धुः - न - पिप्ये
1 20 3 2 1 20 3 2 1 20
- अर्णसा । अँशोः - पयसा - मदिरः - न - जागृविः ।
1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 20
अच्छ - कोशम् - मधुश्चुतम् - मधु - श्चुतम् ।।

2 3 2 1 20 1 2 0 3 2 3 2
768. आ - हर्यतः- अर्जुनः -अत्के - अव्यत । प्रियः - सूनुः = न
1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 20
- मर्ज्यः । तम् - ईम् – हिन्वन्ति - अपसः - यथा - रथम् ।
3 1 2 1 20
नदीषु-आ-गभस्त्योः ।। आ-13,अ-2,प-37,है-वि-7-20

2 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3
769. प्र - सोमासः - मदच्युतः - मद - च्युतः । श्रवसे - नः -
3 1 2 3 2 3 1 2 3
मघोनाम् । सुताः - विदथे - अक्रमुः ।।

2 3 2 1 2 0 3 2 1 20 3
770. आत् - ईम् - हँसः - यथा - गणम् । विश्वस्य -अवीवशत्
2 1 2 0 1 2 0 3
- मतिम् । अत्यः - न - गोभिः - अज्यते ।।

2 3 1 2 1 20 1 20 3 1 20
771. आत् -ईम्-त्रितस्य -योषणः । हरिम् -हिन्वन्ति -अद्रिभिः

3   120   120   312
- अ - द्रिभिः । इन्दुम् - इन्द्राय - पीतये ।।

आ-12,अव-2,प-35,ती-वि-6,थू-21

3 2   3   2   120   312   120 3
772. अया - पवस्व - देवयुः । रेभन् - पवित्रम् - परि - एषि -
1 2   120   120   3
विश्वतः । मधोः - धाराः - असृक्षत ।।

120   3 2   120   120   120   120   3 2
773. पवते - हर्यतः - हरिः । अति - ह्वराँसि - रँह्या । अभि -
3   1 2   312   120
अर्ष - स्तोतृभ्यः - वीरवत् - यशः ।।

2   3   1 2   120   120   3   2   120
774. प्र - सुन्वानाय - अन्धसः । मर्तः - न - वष्ट - तत्-वचः ।
120   120   3   1 2   3   1 2   3 2   3 2
अप - श्वानम् - अराधसम् - अ - राधसम् । हता - मखम्
120
- न - भृगवः ।।

आ-16,अव-1,प-39,टा-ल-वि-4

इति षष्ठः खण्डः ।।6।।

इति प्रथमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ।।

प्रथमप्रपाठकश्च समाप्तः ।।

इति द्वितीयोऽध्यायः ।।2।।

***

## अथ तृतीयोऽध्यायः ।।3।।

### अथ द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ।।2।।

120   3 2   3   2   120   3 1 2   3 1 2
775. पवस्व - वाचः - अग्रियः । सोम - चित्राभिः - ऊतिभिः ।
3 2   120   120
अभि - विश्वानि - काव्या ।।

2   3   1   2   3   1 2   3 2   3 2   120
776. त्वम् - समुद्रियाः - सम्-उद्रियाः-अपः । अग्रियः - वाचः

3 1 2 1 20 3
- ईरयन्। पवस्व - विश्वचर्षणे - विश्व - चर्षणे।।

1 20 3 2 1 20 3 2 3
777. तुभ्य - इमा - भुवना - कवे । महिम्ने - सोम - तस्थिरे।

1 2 0 3 1 2
तुभ्यम्-धावन्ति-धेनवः।। आ-9,अ-2,प-31,थ-वि- 4.10.1

1 20 3 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 1 20
778. पवस्व - इन्दो - वृषा - सुतः। कृधि - नः - यशसः - जने ।

1 2 0 1 20 1 20 3
विश्वाः - अप - द्विषः - जहि ।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
779. यस्य -ते - सख्ये-स - ख्ये- वयम्। सासह्याम - पृतन्यतः

1 20 3 2 3 2
। तव - इन्दो - द्युम्ने - उत्तमे ।।

2 3 1 2 1 20 3 1 2 1 2 0 1 20
780. या - ते - भीमानि - आयुधा। तिग्मानि -सन्ति - धूर्वणे।

1 20 3 2
रक्ष - समस्य - नः - निदः ।।

आ-12,अ-1,प-35 कि-वि-3-2

1 20 3 2 3 1 20 3 1 20 1 20 3
781. वृषा-सोम-द्युमान्-असि। वृषा-देव-वृषव्रतः-वृष-व्रतः।

1 20 1 20 3
वृषा - धर्माणि - दध्रिषे।।

1 2 0 3 1 2 0 1 20 1 20 1 20 1 20 3 2
782. वृष्णः- ते - वृष्ण्यम् - शवः । वृषा - वनम् - वृषा - सुतः।

3 1 20 3
सः - त्वम् - वृषन् - वृषा - इत् -असि।।

1 20 3 1 20 3 2 1 20
783. अश्वः- न -चक्रदः- वृषा । सम्-गाः- इन्दो-सम्-अर्वतः।

3 2 1 20 3
वि - नः - राये - दुरः - वृधि ।।

आ-17,अ-1,प-40,है-वि-10,बौ-3

1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3
784. वृषा - हि - असि - भानुना । द्युमन्तम् - त्वा - हवामहे ।
1 20 3 1 2 3 1 20
पवमान - स्वर्दृशम् - स्वः - दृशम् ।।
2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
785. यत्-अद्भिः - परिषिच्यसे- परि- सिच्यसे । मर्मृज्यमानः
3 1 2 1 20 3 1 2 3 2 3
- आयुभिः । द्रोणे - सधस्थम् - सध - स्थम् -अश्नुषे ।।
2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
786. आ - पवस्व - सुवीर्यम् -सु- वीर्यम् । मन्दमानः -स्वायुध
2 3 2 3 2 3
- सु - आयुध । इह - उ - सु - इन्दो - आ - गहि ।।

आ-7,अ-5,प-38 ढे-वि-4-4

1 20 3 2 1 2 3 2 3
787. पवमानस्य - ते - वयम् । पवित्रम् - अभ्युन्दतः - अभि
2 3 2 3 2 3
- उन्दतः । सखित्वम् - स - खित्वम् -आ - वृणीमहे ।।
2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20
788. ये - ते - पवित्रम् - ऊर्मयः । अभिक्षरन्ति-अभि-क्षरन्ति
1 20 1 2 0 3
- धारया । तेभिः - नः - सोम - मृडय ।।
2 3 2 3 2 3 1 2 1 20
789. सः - नः - पुनानः -आ - भर । रयिम् - वीरवतीम् -इषम् ।
1 2 0 3 1 2
ईशानः - सोम - विश्वतः ।।

आ-6,अ-3,प-35 गु-वि-10-5

इति प्रथमः खण्डः ।।1।।

3 2 3 2 3 1 20 3 1 2 3 2
790. अग्निम्-दूतम्-वृणीमहे । होतारम्-विश्ववेदसम्-विश्व
3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
- वेदसम् । अस्य - यज्ञस्य - सुक्रतुम् - सु- क्रतुम् ।।

791. अग्निमग्निम् - अग्निम् - अग्निम् - हवीमभिः । सदा -
हवन्त - विश्पतिम् । हव्यवाहम्-हव्य-वाहम्- पुरुप्रियम्
- पुरु - प्रियम् ।।

792. अग्ने - देवान् - इह - आ - वह । जज्ञानः - वृक्तबर्हिषे -
वृक्त - बर्हिषे । असि - होता - नः - ईड्यः ।।

आ-9,अ-6,प-38, झु-वि-4,नी-6

793. मित्रम्-मि - त्रम्- वयम् - हवामहे । वरुणम् -सोमपीतये
-सोम - पीतये। या - जाता - पूतदक्षसा - पूत - दक्षसा।।

794. ऋतेन -यौ -ऋतावृधौ- ऋत- वृधौ । ऋतस्य - ज्योतिषः
- पतीइति । ता - मित्रा - मि - त्रा -वरुणा - हुवे।।

795. वरुणः - प्राविता - प्र -अविता - भुवत्। मित्रः - मि - त्रः
- विश्वाभिः - ऊतिभिः । करताम् - नः - सुराधसः - सु
- राधसः।।

आ-10,अ-8,प- 43, गि-वि-9-7

796. इन्द्रम्- इत्- गाथिनः- बृहत्। इन्द्रम्-अर्केभिः-अर्किणः।
इन्द्रम् - वाणीः - अनूषत।।

797. इन्द्रः- इत्- हर्योः- सचा । संमिश्लः- सम्- मिश्लः- आ -

3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
वचोयुजा - वचः - युजा । इन्द्रः- वज्री - हिरण्ययः।।

1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 2 3
798. इन्द्र- वाजेषु- नः-अव। सहस्रप्रधनेषु - सहस्र - प्रधनेषु

2 3 1 2 3 1 2
- च - उग्रः- उग्राभिः - ऊतिभिः।।

1 2 0 3 1 2 1 20 1 20 3 2
799. इन्द्रः - दीर्घाय - चक्षसे ।आ - सूर्यम् - रोहयत् - दिवि।

1 2 0 1 20 3
वि - गोभिः - अद्रिम् -अ - द्रिम् - ऐरयत्।।

आ-17,अ-4,प-48, कि-वि-2-8

1 2 0 3 2 1 2 0 3 2 3 2 3 2
800. इन्द्रे - अग्ना - नमः - बृहत् । सुवृक्तिम् - सु - वृक्तिम् -

3 2 1 2 0 3 1 2
आ - ईरयामहे । धिया - धेनाः - अवस्यवः।।

2 1 20 120 3 2 1 20 3 1 2
801. ता-हि-शश्वन्तः-ईडते।इत्था-विप्रासः-वि-प्रासः-ऊतये।

3 1 2 3 1 2 0 1 20 1 20 3
सबाधः - स - बाधः - वाजसातये - वाज - सातये।।

2 3 2 3 1 2 1 20 3
802. ता - वाम् - गीर्भिः - विपन्युवः । प्रयस्वन्तः - हवामहे ।

1 2 3 2 3 1 2
मेधसाता - मेध - साता - सनिष्यवः ।।

आ-10,अ-5,प-37,वि-12,था-9

इति द्वितीयखण्डः।।

1 2 0 3 1 20 3 1 2 3 2
803. वृषा - पवस्व - धारया । मरुत्वते - च - मत्सरः ।

1 2 0 1 2 0 1 20
विश्वा - दधानः-ओजसा।।

2 3 1 2 3 2 0* 1 20 3 1 2 3
804. तम्- त्वा- धर्तारम् - ओण्योः । पवमान- स्वर्दृशम् - स्वः
1 20 3 2 1 20 3 1 2
- दृशम् । हिन्वे - वाजेषु - वाजिनम् ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 1 20
805. अया - चित्तः - विपा - अनया । हरिः -पवस्व -धारया ।
1 20 1 20 3
युजम् - वाजेषु - चोदय ।।

आ-12,अ-1,प-30,गणान्त-1,वि-3-10

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
806. वृषा - शोणः - अभिक्रनिक्रदत्-अभि-कनिक्रदत्- गाः।
3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 2
नदयन् - एषि-पृथिवीम् -उत -द्याम्। इन्द्रस्य- इव-वग्नुः
3 2 3 1 2 3 1 2 3
-आ - शृण्वे - आजौ - प्रचोदयन् - प्र - चोदयन् -अर्षसि
1 20 3 2
- वाचम् - आ - इमाम् ।।

3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
807. रसाय्यः-पयसा-पिन्वमानः। ईरयन्-एषि-मधुमन्तम् -
3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
अँशुम् -पवमान -सन्तनिम् -सम् -तनिम् -एषि -कृण्वन्
1 20 3 1 2 3 1 2
। इन्द्राय - सोम - परिषिच्यमानः - परि - सिच्यमानः।।

3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 2
808. एव-पवस्व-मदिरः-मदाय-उदग्राभस्य - उद - ग्राभस्य -
3 1 2 3 2 3 2 1 20 1 20 1 20
नमयन् - वधस्नुम्- वध- स्नुम्। परि - वर्णम् -भरमाणः
1 20 3 2 3 1 20 3 2
- रुशन्तम् । गव्युः - नः - अर्ष - परि - सोम - सिक्तः ।।

आ-17,अ-6-प-63-कि,-वि-12-11

इति तृतीयः खण्डः।। 3।।

2 1 20 3 2 1 20 3 1 2
809. त्वाम् - इत् - हि - हवामहे । सातौ - वाजस्य - कारवः ।
3 1 2 3 1 20 3 1 20
त्वाम् - वृत्रेषु - इन्द्र - सत्पतिम् - सत् - पतिम् - नरः ।
1 20 1 20
त्वाम् - काष्ठासु - अर्वतः ।।

2 3 2
810. सः - त्वम् - नः - चित्र - वज्रहस्त - वज्र -हस्त - धृष्णुया ।
3 2 3 2 3 2 1 20 320
महः - स्तवानः - अद्रिवः - अ-द्रिवः । गाम्-अश्वम्-रथ्यम्-
3 2 3 2 1 20 3 1 2
इन्द्र - सम् - किर । सत्रा - वाजम् - न - जिग्युषे ।।
आ-8,अ-3-प-40-छि-वि-6-ट्ठ12

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
811. अभि - प्र - वः - सुराधसम् - सु - राधसम् । इन्द्रम् - अर्च
1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
- यथा - विदे । यः - जरितृभ्यः - मघवा - पुरुवसुः - पुरु
1 20 3 1 2 3 1 20
- वसुः । सहस्रेण - इव - शिक्षति ।।

3 1 2 3 2 3 2 3 2
812. शतानीका - शत-अनीका-इव- प्र -जिगाति - धृष्णुया ।
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3 2 1 20 3
हन्ति - वृत्राणि - दाशुषे । गिरेः - इव - प्र - रसाः- अस्य -
1 20 3 1 2 3 1 20
पिन्विरे । दत्राणि - पुरुभोजसः - पुरु - भोजसः ।।
आ-9,अ-4,प-39,थौ-वि-4-13

2 3 2 1 20 1 20 3 1 20
813. त्वाम् - इदा - ह्यः - नरः । अपीप्यन् - वज्रिन् - भूर्णयः ।
3 1 20 1 20 3 2 3
सः - इन्द्र - स्तोमवाहसः - स्तोम - वाहसः - इह - श्रुधि ।
1 20 1 20 3
उप - स्वसरम् - आ - गहि ।।

1 20 3 2 3
814. मत्स्व - सुशिप्रिन् - सु - शिप्रिन् - हरिवः - तम् - ईमहे ।
1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 3
त्वया - भूषन्ति - वेधसः - तव - श्रवाँसि - उपमानि -उप
1 20 3 3 1 2 3
- मानि - उक्थ्य। सुतेषु - इन्द्र - गिर्वणः - गिः - वनः।।

आ-12,अ-4,प-39,ब-वि-5-14

इति चतुर्थः खण्डः।। 4।।

2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 20 3 2
815. यः- ते - मदः - वरेण्यः। तेन -पवस्व -अन्धसा । देवावीः
3 2 3 2 3 2
- देव - अवीः -अघशँसहा -अघशँस - हा।।
1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2 1 2 0
816. जघ्निः - वृत्रम् - अमित्रियम् - अ - मित्रियम् । सस्निः
1 20 3 1 2 3 2 3 1 20 3
- वाजम् - दिवेदिवे - दिवे - दिवे । गोषातिः -गो-सातिः
2 3 2 3
- अश्वसाः - अश्व - साः -असि ।।
1 2 0 3 2 3 1 2 3
817. सम्मिश्लः- सम्- मिश्लः-अरुषः- भुवः। सूपस्थाभिः- सु
1 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20
-उपस्थाभिः-न-धेनुभिः। सीदन्-श्येनः-न-योनिम् आ ।।

आ-11,अ-8,प-45,चा-वि-14,वी-15

3 2 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 3 1 2 0
818. अयम्-पूषा-रयिः- भगः। सोमः- पुनानः-अर्षति- पतिः-
1 20 1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2
विश्वस्य- भूमनः। वि -अख्यत् - रोदसीइति - उभेइति ।।
2 3 2 3 1 20 1 20 1 20
819. सम् - उ - प्रियाः - अनूषत । गावः - मदाय - घृष्वयः -
1 20 3 2 1 20 1 20
सोमासः - कृण्वते - पथः । पवमानासः - इन्दवः ।।

2 1 20 3 1 20 3 1 2
820. यः -ओजिष्ठः - तम् -आ -भर। पवमान -श्रवाय्यम्।
1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 3
यः - पञ्च - चर्षणीः - अभि। रयिम् - येन - वनामहे ।।
आ-16,अ-ना,प-40,हू-वि-11-16

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20
821. वृषा-मतीनाम् - पवते-विचक्षणः-वि - चक्षणः। सोमः-
1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 2
अह्नाम्-अ-ह्नाम् - प्रतरिता-प्र-तरिता-उषसाम् - दिवः।
3 2 3 2 1 20 3 1 2 3
प्राणा- प्र-आना - सिन्धूनाम् - कलशान् - अचिक्रदत्।
1 20 1 20 3 2 3 2 3 1 2
इन्द्रस्य- हार्दि - आविशन्- आ - विशन्- मनीषिभिः।।

3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 2 1 20
822. मनीषिभिः -पवते - पूर्व्यः - कविः। नृभिः- यतः- परि-
1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 1 20
कोशान्- असिष्यदत्। त्रितस्य- नाम -जनयन् - मधु -
1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
क्षरन्। इन्द्रस्य-वायुम्- सख्याय- स-ख्याय-वर्द्धयन्।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 1 20
823. अयम्-पुनानः- उषसः-अरोचयत्। अयम् - सिन्धुभ्यः-
3 2 3 2 3 2 3 2
अभवत्- उ - लोककृत् - लोक-कृत्। अयम्- त्रिः- सप्त
3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 3
- दुदुहानः - आशिरम् -आ -शिरम्। सोमः- हृदे - पवते
1 20 3 2
- चारु-मत्सरः।। आ-18,अ-8,प-70,जि-वि-12-17

इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

3 2 1 20 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
824. एव - हि -असि - वीरयुः। एव - शूरः - उत - स्थिरः।
3 2 3 1 20 1 20
एव - ते - राध्यम् - मनः।।

3 2 3 2 3 1 20 3
825. एव - रातिः - तुवीमघ - तुवि - मघ। विश्वेभिः - धायि
1 2 1 20 3 1 20
- धातृभिः। अध - चित् - इन्द्र - नः - सचा ।।

2 3 2 3 2 3 2 1 20 3
826. मा -उ- सु- ब्रह्मा- इव-तन्द्रयुः। भुवः- वाजानाम् - पते ।
1 2 0 3 1 2 1 20
मत्स्व - सुतस्य - गोमतः।

आ-10,अ-1,प-37,कु-वि-7,खै-18

120 1 2 0 3 1 2 3 2
827. इन्द्रम् - विश्वाः - अवीवृधन्। समुद्रव्यचसम् - समुद्र -
3 1 20 3 1 2 3 1 2 1 20
व्यचसम् - गिरः । रथीतमम् - रथीनाम् - वाजानाम् -
120 3 120
सत्पतिम् - सत् - पतिम् - पतिम्।।

3 2 3 2 3 3 1 2 3
828. सख्ये-स-ख्ये-ते-इन्द्र-वाजिनः। मा- भेम- शवसः-पते।
2 3 2 3 1 20 1 20
त्वाम् -अभि - प्र - नोनुमः । जेतारम् - अपराजितम् -
3
अ - पराजितम् ।।

3 2 120 3 1 2 3 1 2
829. पूर्वीः - इन्द्रस्य - रातयः। न - वि - दस्यन्ति - ऊतयः ।
3 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20 3 2
यदा - वाजस्य - गोमतः । स्तोतृभ्यः - मँहते - मधम्।।

आ-12,अ-4,प-45,ख-वि-8,ऐ-19

इति षष्ठः खण्डः ।।6।।

इति द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

इति तृतीयोऽध्यायः।।3।।

****

## अथ चतुर्थोध्यायः।।4।।

3 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2
830. एते - असृग्रम् - इन्दवः । तिरः - पवित्रम् - आशवः ।
1 2 0 3 2 1 2 0 3
विश्वानि - अभि - सौभगा - सौ - भगा ।।

3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2
831. विघ्नन्तः - वि - घ्नन्तः - दुरिता । दुः - इता - पुरु - सुगा
3 2 3 1 2 3 1 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0
- सु - गा - तोकाय - वाजिनः। त्मना - कृण्वन्तः -अर्वतः।।

3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2 3
832. कृण्वन्तः - वरिवः - गवे । अभि -अर्षन्ति- सुष्टुतिम्- सु
2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
- स्तुतिम् । इडाम् - अस्मभ्यम् - संयतम्- सम्- यतम्।।

आ-10,अ-6,प-39,पो-वि-11-1

1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0
833. राजा - मेधाभिः - ईयते । पवमानः - मनौ - अधि ।
3 1 2 1 2 0
अन्तरिक्षेण - यातवे ।।

2 3 1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0 3
834. आ - नः - सोम - सहः - जुवः ।रूपम् - न - वर्चसे -भर।
3 2 3 1 2 3 2 3
सुष्वाणः - देववीतये - देव - वीतये ।।

2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0
835. आ - नः - इन्दो - शतग्विनम् - शत - ग्विनम् - गवाम् ।
1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2
पोषम् -स्वश्व्यम्-सु -अश्व्यम्। वह - भगत्तिम् -ऊतये ।।

आ-14,अ-3,प-35,दु-वि-7-2

2 3 3 1 2 1 2 0 3 1 2 3 2 3
836. तम् - त्वा - नृम्णानि- बिभ्रतम् । सधस्थेषु- सध- स्थेषु -
2 3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3
महः - दिवः । चारुम् -सुकृत्यया - सु - कृत्यया - ईमहे ।।

1 20 1 20 3 20* 3 1 2
837. सँवृक्तधृष्णुम्- सँवृक्त- धृष्णुम् - उक्थ्यम्। महामहिव्रतम्
3 2 3 1 20 3 2 1 20 3 1 2
- महा - महिव्रतम् - मदम् । शतम् - पुरः - रुरुक्षणिम् ।।

1 20 3 2 3 2 3 1 20 3
838. अतः-त्वा-रयिः-अभि-अयत्। राजानम्-सुक्रतो-सु-क्रतो
2 3 2 3 2 3 2 3 2 3
-दिवः ।सुपर्णः- सु -पर्णः - अव्यथी -अ -व्यथी -भरत्।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 2 3
839. अध- हिन्वानः- इन्द्रियम्। ज्यायः - महित्वम् - आनशे।
3 2 3 2 1 20 3
अभिष्टिकृत्-अभिष्टि- कृत्- विचर्षणिः- वि- चर्षणिः।।

1 20 20* 3 2 1 20 3 1 2
840. विश्वस्मै - इत् - स्वः - दृशे । साधारणम् - रजस्तुरम् ।
3 2 3 2 3 1 2 3
गोपाम् - गो - पाम् - ऋतस्य - विः - भरत्।।

आ-13,अ-10,प-66,ढी-वि-14,खी-3

3 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 1 2 0
841. इषे- पवस्व -धारया । मृज्यमानः - मनीषिभिः । इन्दो
3 2 3 2 3
- रुचा - अभि - गाः - इहि ।।

3 2 1 20 3 1 20 1 20 3
842. पुनानः - वरिवः - कृधि। ऊर्जम् - जनाय - गिर्वणः- गिः
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
- वनः । हरे- सृजानः -आशिरम् -आ - शिरम् ।।

3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 3
843.पुनानः - देववीतये - देव - वीतये । इन्द्रस्य - याहि -
2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
निष्कृतम् - निः - कृतम् । घृतानः - वाजिभिः - हितः ।।

आ-8,अ-4,प-35,घु-वि-11

इति प्रथमः खण्डः।।

844. अग्निना - अग्निः - सम् - इध्यते । कविः-गृहपतिः - गृह -पतिः-युवा।हव्यवाट्-हव्य-वाट्-जुह्वास्यः-जुहू-आस्यः।।

845. यः - त्वाम् -अग्ने - हविष्पतिः - हविः - पतिः। दूतम्-देव - सपर्यति । तस्य - स्म - प्राविता - प्र - अविता - भव।।

846. यः - अग्निम् - देववीतये - देव - वीतये । हविष्मान् - आविवासति - आ - विवासति । तस्मै - पावक - मृडय।।

आ-4,अ-7,प-42,था-वि-11-5

847. मित्रम् - मि - त्रम् - हुवे - पूतदक्षम् - पूत - दक्षम् । वरुणम्-च - रिशादसम् । धियम् - घृताचीम्-साधन्ता।।

848. ऋतेन- मित्रा -मि- त्रा- वरुणौ। ऋतावृधौ- ऋत- वृधौ- ऋतस्पृशा-ऋत- स्पृशा। क्रतुम् -बृहन्तम् -आशाथेइति।।

849. कवीइति-नः-मित्रा-मि-त्रा-वरुणा । तुविजातौ - तुवि - जातौ-उरुक्षया-उरु -क्षया । दक्षम्-दधातेइति-अपसम्।।

आ-7,अ-8,प-42,जा-वि-1,क-6

850. इन्द्रेण- सम् - हि - दृक्षसे। सञ्जग्मानः - सम् - जग्मानः- अबिभ्युषा - अ - बिभ्युषा । मन्दूइति - समानवर्चसा - समान - वर्चसा।।

2 120 3 2 3 2 120 120 3 2
851. आत् - अह - स्वधाम् - स्व -धाम् । अनु -पुनः - गर्भत्वम्
3 2 3 2 120 120 3 1 2
- एरिरे - आ - इरिरे । दधानाः - नाम - यज्ञियम् ।।

3 2 3 1 2 3 1 2 120 3
852. वीडु- चित्-आरुजत्नुभिः- आ-रुजत्नुभिः। गुहा - चित्
120 120 3 1 2 3 1 2 0 1 20
- इन्द्र - वह्निभिः । अविन्दः - उस्रियाः -उ -स्रियाः -अनु ।।

आ-13,अ-7,प-42,ठा-वि-10-7

2 3 120 3 2 3 2 120 3 2 3 2
853. ता - हुवे - ययोः - इदम् । पप्ने - विश्वम् - पुरा - कृतम् ।
3 2 3 1 2 3
इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - न - मर्धतः ।।

3 2 3 1 2 3 1 2 120 3 2 3
854. उग्रा -विघनिना - वि - घनिना - मृधः । इन्द्राग्नी - इन्द्र
1 2 3 2 3 1 2
- अग्नीइति - हवामहे । ता - नः - मृडातः - ईदृशे ।।

3 2 3 1 2 1 20 3 2 120 3
855. हथः - वृत्राणि - आर्या । हथः - दासानि - सत्पती - सत्
1 2 3 2 1 2 0 120 1 20
- पतीइति । हथः - विश्वाः - अप - द्विषः ।।

आ-8,अ-4,प-38,ढै-वि-10-8

।। इति द्वितीयखण्डः ।।

3 2 1 20 3 1 2 120 120 1 20
856. अभि - सोमासः - आयवः । पवन्ते - मद्यम् - मदम् ।
3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
समुद्रस्य - सम् - उद्रस्य - अधि - विष्टपे - मनीषिणः ।
3 1 2 3 1 2 3 1 20
मत्सरासः - मदच्युतः - मद - च्युतः ।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2 1 20
857. तरत् - समुद्रम् - सम् -उद्रम् -पवमानः - ऊर्मिणा । राजा

3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
- देवः-ऋतम् -बृहत् । अर्षा -मित्रस्य -मि -त्रस्य-वरुणस्य
1 20 3 2 3 2 3 2
- धर्मणा । प्र - हिन्वानः - ऋतम् - बृहत् ।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
858. नृभिः- येमानः- हर्यतः- विचक्षणः । वि-चक्षणः-राजा
3 2 3 20॰ 3 20॰
- देवः - समुद्‌ग्रः - सम् - उद्‌ग्रः।।

आ-15,अ-6,प-46,ध-वि-11,म-9

3 2 1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 2
859. तिस्रः - वाचः - ईरयति - प्र - वह्निः । ऋतस्य - धीतिम् -
1 20 3 2 1 20 3 1 20 3
ब्रह्मणः - मनीषाम् । गावः- यन्ति- गोपतिम्- गो- पतिम्
3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
- पृच्छ्यमानाः । सोमम् - यन्ति - मतयः - वावशानाः ।।

1 20 1 20 3 1 2 3 2 1 20 1 20
860. सोमम्- गावः- धेनवः- वावशानाः। सोमम् -विप्राः - वि
3 1 2 3 1 2 1 20 3 2 3
- प्राः - मतिभिः - पृच्छ्यमानाः । सोमः - सुतः - ऋच्यते -
1 2 1 20 3 2 3 1 2 3 1 20 3
पूयमानः।सोमे-अर्काः-त्रिष्टुभः-त्रि-स्तुभः-सम्-नवन्ते।।

3 2 3 1 2 3 1 2
861. एव - नः - सोम - परिषिच्यमानः - परि - सिच्यमानः ।
3 1 2 3 2 3 2 1 20
आ - पवस्व - पूयमानः - स्वस्ति - सु - अस्ति । इन्द्रम् -
3 2 1 20 3 1 2 1 20 3 1 2
आ - विश - बृहता - मदेन । वर्धय - वाचम् - जनय
1 20 1 20 3
- पुरन्धिम् - पुरम् - धिम् ।।

आ-18,अ-6,प-63,त्री-वि-17-10

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

2 1 20 3 2 3 2 1 2 0 3 2
862. यत् - द्यावः - इन्द्र-ते - शतम्। शतम्- भूमीः -उत -स्युः।
3 1 2 1 2 0 1 20 3 2
न- त्वा - वज्रिन् - सहस्रम् - सूर्याः - अनु । न - जातम् -
3 1 20 3 1 2
अष्ट - रोदसीइति ।।
2 3 2 1 2 0 3 1 2 0 3
863. आ - पप्राथ - महिना - वृष्ण्या - वृषन्। विश्वा - शविष्ठ
1 20 3 2 3 1 20 3 2
- शवसा । अस्मान् - अव - मघवन् - गोमति - व्रजे -
1 2 0 3 1 2 3 1 2
वज्रिन्-चित्राभिः-ऊतिभिः।।

आ-10,अ-ना,प-35,वु-वि-2-11

3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
864. वयम्-घ-त्वा-सुतावन्तः। आपः- न -वृक्तबर्हिषः - वृक्त -
3 1 2 3 1 2 3 1 20 3
बर्हिषः । पवित्रस्य - प्रस्रवणेषु - प्र - स्रवणेषु - वृत्रहन् -
1 20 3 1 2 3
वृत्र - हन् । परि - स्तोतारः - आसते ।।
1 20 3 2 1 20 1 20 3 2 3 1 2
865. स्वरन्ति - त्वा - सुते - नरः । वसो - निरेके - उक्थिनः
3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 1 20
- कदा - सुतम् - तृषाणः - ओकः - आ - गमः । इन्द्र -
3 2 3 1 20
स्वब्दी - इव - वँसगः ।।
1 2 0 3 2 3 2 1 20 3 1 2
866. कण्वेभिः - धृष्णो -आ-धृषत्। वाजम्-दर्षि-सहस्त्रिणम्।
3 1 2 3 1 2 3
पिशङ्गरूपम् - पिशङ्ग - रूपम् - मघवन् - विचर्षणे - वि
2 1 20 3
- चर्षणे । मक्षू - गोमन्तम् - ईमहे ।।

आ-12,अ-5,प-53,ठ-गण-1,वि-7,छे-12

3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
867. तरणिः - इत् - सिषासति । वाजम् - पुरन्ध्या - पुरम् -
3 2 3 1 2 0 3 2 3 2
ध्या - युजा । आ - वः - इन्द्रम् - पुरुहूतम् - पुरु - हूतम् -
3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 20
नमे - गिरा । नेमिम् - तष्टा - इव - सुद्रुवम् - सु - द्रुवम् ।।
2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 3
868. न-दुष्टुतिः-दु-स्तुतिः-द्रविणोदेषु-द्रविणः-देषु-शस्यते।
2 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 0
न - स्रेधन्तम् - रयिः - नशत्। सुशक्तिः - सु - शक्तिः - इत्
3 1 2 0 1 20 3 2 1 20 3 2
- मघवन् - तुभ्यम् - मावते । देष्णम् - यत् -पार्ये - दिवि।।

आ-12,अ-6,प-45,गि-वि-7-13

इति चतुर्थखण्डः।।4।।

3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2
869. तिस्रः - वाचः - उत् - ईरते । गावः - मिमन्ति - धेनवः ।
1 20 3 1 20
हरिः - एति - कनिक्रदत् ।।
3 2 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2
870. अभि - ब्रह्मीः - अनूषत । यह्वीः - ऋतस्य - मातरः ।
3 1 2 3 2 1 20
मर्जयन्तीः - दिवः - शिशुम्।।
3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
871. रायः- समुद्रान्- सम्- उद्रान्- चतुरः ।अस्मभ्यम् -सोम
1 2 3 1 2
-विश्वतः।आ-पवस्व-सहस्त्रिणः ।।

आ-6,अ-1,प-30,चौ-वि-9-14

3 1 2 1 20 1 2 0 1 2 0 3 1 2
872. सुतासः - मधुमत्तमाः । सोमाः - इन्द्राय - मन्दिनः ।
3 1 2 3 2 3 1 2 0
पवित्रवन्तः - अक्षरन् । देवान् - गच्छन्तु - वः - मदाः ।।

1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3
873. इन्दुः - इन्द्राय - पवते । इति - देवासः - अब्रुवन् ।
2 1 2 0 3 1 20 1 2 0 1 20
वाचः - पतिः - मखस्यते । विश्वस्य- ईशानः -ओजसः।।
3 1 2 3 1 2 3 2 3 2
874. सहस्रधारः - सहस्र - धारः - पवते । समुद्रः - सम् - उद्रः -
3 2 3 2 1 20 1 2 0 3 2
वाचमीङ्खयः - वाचम् - ईङ्खयः। सोमः- पतिः - रयीणाम्।
1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 2 3
सखा -स - खा - इन्द्रस्य - दिवेदिवे - दिवे - दिवे ।।

आ-15,अ-5,प-43,ङा-वि-14,झी-15

3 1 2 3 1 20 3
875. पवित्रम् - ते - विततम् - वि - ततम् - ब्रह्मणः - पते ।
2 3 2 1 20 1 20 3 1 2
प्रभुः - प्र - भुः - गात्राणि - परि - एषि - विश्वतः ।
1 20 1 20 3 2 3 2 3
अतप्ततनूः - अतप्त - तनूः - न - तत् - आमः - अश्नुते।
1 2 1 20 3
श्रुतासः - इत् - वहन्तः - सम् - तत् - आशत ।।
1 2 0 3 1 2 1 20 3 2 3 2
876. तपोः - पवित्रम् - विततम् - वि - ततम् - दिवः - पदे ।
1 20 3 1 2 0 3 1 20
अर्चन्तः - अस्य - तन्तवः - वि - अस्थिरन् । अवन्ति-
3 1 2 3 1 2 3 2 3 2 1 2 0
अस्य - पवितारम् - आशवः । दिवः - पृष्ठम् - अधि
3 1 2 0
- रोहन्ति - तेजसा ।।
1 20 3 1 2 1 2 0 3 2 3 2 3
877. अरूरुचत् - उषसः - पृश्निः - अग्रियः । उक्षा - मिमेति -
1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
भुवनेषु-वाजयुः। मायाविनः - ममिरे - अस्य - मायया ।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20 3
नृचक्षसः - नृ - चक्षसः - पितरः - गर्भम् - आ - दधुः ।।

आ-18,अ-5,प-67,ग-1,वि-6-16

इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

2 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
878. प्र-मँहिष्ठाय - गायत। ऋताव्ने - बृहते - शुक्रशोचिषे -

3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
शुक्र - शोचिषे ।उपस्तुतासः - उप - स्तुतासः -अग्नये।।

2 3 1 2 3 1 2 1 20 1 20
879. आ - वँसते - मघवा - वीरवत् - यशः। समिद्धः- सम् -

3 2 1 20 3 2 3
इद्धः - द्युम्नी - आहुतः - आ - हुतः। कुवित् - नः - अस्य

2 3 2 1 20 1 20 1 20
- सुमतिः - सु - मतिः । भवीयसि - अच्छ - वाजेभिः -

3 1 2 3 1 20
आगमत् - आ - गमत्।। आ-8,अ-6,प-36,झी-वि-9-17

2 3 1 20 3 1 20 3 2 3 2
880. तम् -ते- मदम्- गृणीमसि । वृषणम् - पृक्षु - सासहिम् ।

3 2 3 2 3
उ - लोककृत्नुम् - लोक - कृत्नुम् - अद्रिवः - अ - द्रिवः

1 2 3 1 20
- हरिश्रियम् - हरि - श्रियम् ।।

1 20 1 20 3 1 2 1 20 उ 1 2
881. येन - ज्योतींषि - आयवे । मनवे - चँ - विवेदिथ ।

3 2 3 1 2 3
मन्दानः - अस्य - बर्हिषः - वि - राजसि ।।

2 3 2 3 2 3 1 2 1 20 3
882. तत् - अद्य - अ - द्य - चित् - ते - उक्थिनः।अनु-स्तुवन्ति

1 2 1 20 1 20 3 2 3
- पूर्वथा । वृषपत्नीः - वृष - पत्नीः - अपः - जय -

1 2 3 2 3
दिवेदिवे - दिवे - दिवे ।। आ-9,अ-6,प-46,गो-वि-6,ध-18

3 2 120 3 2 3 2 120 3
883. श्रुधि - हवम् - तिरश्च्याः - तिरः - च्याः। इन्द्र - यः - त्वा

1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
- सपर्यति । सुवीर्यस्य - सु - वीर्यस्य - गोमतः । रायः-

3 2 3
पूर्धि - महान् - असि।।

2 3 120 1 20 3 2 1 2 0
884. यः - ते - इन्द्र - नवीयसीम्। गिरम्-मन्द्राम्-अजीजनत्।

3 1 2 3 2 3 1 20
चिकित्विन्मनसम् - चिकित्वित् - मनसम् - धियम् ।

3 2 3 1 2 3 1 2
प्रत्नाम् - ऋतस्य - पिप्युषीम् ।।

2 3 2 1 20 120 3 1 2 3 2
885. तम्- उ-स्तवाम-यम्-गिरः। इन्द्रम् - उक्थानि - वावृधुः।

3 1 2 3 1 2 0 1 20 3
पुरुणि - अस्य - पौँस्या - सिषासन्तः - वनामहे ।।

आ-12,अ-3,प-44,चु-गणा-1,वि-3,इ-19

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

इति द्वितीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः।।

द्वितीयप्रपाठकश्च समाप्तः।।

इति चतुर्थोऽध्यायः।।4।।

******

## अथ पञ्चमोऽध्यायः।।5।।

2 3 1 2 0 3 1 2 3 2 3
886. प्र- ते- आश्विनीः- पवमान- धेनवः । दिव्याः - असृग्रन् -
1 20 1 20 3 1 2 1 20 3
पयसा- धरीमणि। प्र-अन्तरिक्षात्-स्थाविरीः-स्था-विरीः
2 3 1 2 3
- ते -असृक्षत। ये- त्वा-मृजन्ति -ऋषिषाण- ऋषि - सान
1 2
- वेधसः।।

3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 3
887. उभयतः-पवमानस्य-रश्मयः-ध्रुवस्य- सतः- परि- यन्ति
1 2 1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 1 20 1 20
- केतवः। यदि -पवित्रे -अधि- मृज्यते- हरिः । सत्ता- नि-
1 20 3 1 2 3
योनौ - कलशेषु - सीदति।।

1 20 1 20 3 1 20
888. विश्वा - धामानि - विश्वचक्षः - विश्व - चक्षः-ऋभ्वसः।
3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2
प्रभोः- प्र- भोः- ते-सतः- परि- यन्ति- केतवः। व्यानशी -
3 2 3 1 20 1 20 1 20
वि- आनशी - पवसे - सोम - धर्मणा । पतिः - विश्वस्य
1 20 3
- भुवनस्य - राजसि ।। आ-19,अ-5,प-65,कि-वि-8-2

1 20 3 2 3 2 3 2
889. पवमानः - अजीजनत् - दिवः - चित्रम् - न - तन्यतुम् ।
1 2 0 3 2 3 2 3 2
ज्योतिः- वैश्वानरम्- वैश्व- नरम्- बृहत्।।

1 20 1 20 1 20 1 20 3 2 3 2
890.पवमान-रसः-तव। मदः-राजन्-अदुच्छुनः-अ-दुच्छुनः।
1 20 1 20 3
वि - वारम् - अव्यम् - अर्षति।।

120 3 120 120 3 2
891.पवमानस्य - ते - रसः । दक्षः - वि - राजति - द्युमान् ।
1 20 120 20* 3 2
ज्योतिः - विश्वम् - स्वः - दृशे ॥

आ-13,अ-2,प-34,कि-वि-8-2

2 120 120 3 2 3 1 2 120
892. प्र- यत् - गावः- न- भूर्णयः। त्वेषाः - अयासः - अक्रमुः।
1 20 3 2 120 120
घ्नन्तः - कृष्णाम् -अप - त्वचम्॥

3 1 2 3 120 120 3 20* 3 20*
893. सुवितस्य-वनामहे। अति-सेतुम्-दुराय्यम्-दुः-आय्यम्।
3 1 2 120 3 2 3 2
साह्याम - दस्युम् - अव्रतम् - अ - व्रतम्॥

3 2 3 2 3 2 120 3 1 2
894.श्रृण्वे - वृष्टेः - इव - स्वनः । पवमानस्य - शुष्मिणः ।
120 3 1 2 3 120 3 2
चरन्ति - विद्युतः - वि - द्युतः - दिवि॥

2 3 2 120 1 20 3 1 20
895. आ- पवस्व- महीम्- इषम्। गोमत्- इन्दो- हिरण्यवत्।
1 20 3 12
अश्ववत् - सोम - वीरवत्॥

120 3 2 3 1 2
896. पवस्व - विश्वचर्षणे - विश्व - चर्षणे । आ - महीइति -
1 20 3 1 2 3 2 120 3 1 2
रोदसीइति - पृणा । उषाः- सूर्यः- न - रश्मिभिः ॥

120 3 1 2 1 20 3 1 2
897. परि - नः - शर्मयन्त्या । धारया - सोम - विश्वतः ।
1 20 3 2 . 3 1 2
सर - रसा - इव - विष्टपम् ॥

आ-22,अ-4,प-67,ब-वि-11,द-गणा-1-3

इति प्रथमः खण्डः॥1॥

3 2 3 120 3 1 2 1 2 0
898. आशुः-अर्ष-बृहन्मते- बृहत्-मते। परि-प्रियेण- धाम्ना ।
120 3 2 120 120
यत्र - देवाः - इति - ब्रुवन्।।

3 2 3 2 120 3
899.परिष्कृण्वन्-परि-कृण्वन्-अनिष्कृतम् -अ - निष्कृतम्।
120 3 1 2 120 3 2 3 2 120 3
जनाय - यातयन् - इषः । वृष्टिम् - दिवः - परि- स्रव।।

3 2 3 2 120 3 1 2 3 120
900. अयम् - सः - यः - दिवः - परि । रघुयामा - रघु -यामा
3 1 2 1 2 0 3 2 1 20 3 1 20
-पवित्रे-आ - सिन्धोः - ऊर्मा - व्यक्षरत्- वि - अक्षरत्।।

3 2 3 1 2 1 20 120 1 20
901. सुतः- एति- पवित्रे- आ । त्विषिम् - दधानः - ओजसा ।
3 1 2 3 120 3 1 2 3 1 2
विचक्षाणः -वि -चक्षाणः- विरोचयन् - वि - रोचयन्।।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20 3
902.आविवासन् - आ - विवासन् - परावतः । अथ - उ -
1 2 3 2 1 2 0 3 1 20
अर्वावतः - सुतः । इन्द्राय - सिच्यते - मधु ।।

3 2 3 2 3 120 3
903. समीचीनाः - सम् -ईचीनाः -अनूषत। हरिम् -हिन्वन्ति
1 20 120 1 2 0 3 1 2
- अद्रिभिः । इन्दुम् - इन्द्राय - पीतये ।।

आ-26,अ-9,प-74,झै-वि-17,ग-2-4

3 1 2 1 20 1 20 1 20 3 1 2 120
904. हिन्वन्ति - सूरम् - उस्रयः । स्वसारः -जामयः -पतिम् ।
3 2 120 3 1 2
महाम् - इन्दुम् - महीयुवः ।।

1 20 3 1 2 3 2 3 120 3 1 2 3 2
905. पवमान- रुचारुचा- रुचा- रुचा । देव - देवेभ्यः -सुतः।

1 20 1 20 3
विश्वा - वसूनि - आ - विश।।

2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
906. आ-पवमान- सुष्टुतिम् -सु -स्तुतिम् । वृष्टिम् - देवेभ्यः

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
- दुवः। इषे - पवस्व - संयतम् - सम् - यतम्।।

आ-11,अ-3,प-33,गि-वि-8-5

इति द्वितीयः खण्डः।। 2।।

1 20 3 2 3 2 3 1 20 3 2
907. जनस्य- गोपाः- गो -पाः -अजनिष्ट - जागृविः । अग्निः

3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
- सुदक्षः- सु- दक्षः- सुविताय- नव्यसे। घृतप्रतीकः -घृत

3 2 3 1 2 3 1 20 3 2
- प्रतीकः- बृहता- दिवस्पृशा - दिवि -स्पृशा । द्युमत्- वि

3 1 2 1 2 0
- भाति - भरतेभ्यः - शुचिः।।

2 3 1 20 1 20 3 2 1 20 3
908. त्वाम् - अग्ने- अङ्गिरसः- गुहा-हितम्। अनु -अविन्दन् -

2 1 20 1 20 3 2 3 1 2
शिश्रियाणम्- वनेवने- वने-वने। सः-जायसे -मथ्यमानः

1 20 3 2 3 1 20 3 2 3
- सहः - महत् । त्वाम् - आहुः - सहसः - पुत्रम् - पुत् -

2 3
त्रम् - अङ्गिरः।।

3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
909. यज्ञस्य - केतुम् - प्रथमम् - पुरोहितम् - पुरः - हितम् ।

3 2 1 20 3 2 3 2 3
अग्निम् - नरः - त्रिषधस्थे - त्रि - सधस्थे - सम् - इन्धते।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20
इन्द्रेण - देवैः- सरथम्- स- रथम्- सः- बर्हिषि । सीदत् -

1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
नि - होता - यजथाय - सुक्रतुः - सु - क्रतुः ।।

आ-19,अ-10,प-74,नी-वि-23,जि-6

3 2 3 2 1 20
910. अयम् - वाम् - मित्रा - मि - त्रा - वरुणा । सुतः - सोमः -
3 1 20 3 2 3 1 20
ऋतावृधा - ऋता - वृधा । मम -इत् -इह -श्रुतम् -हवम्।।

1 20 1 20 3 2 1 20
911. राजानौ -अनभिद्रुहा-अन् - अभिद्रुहा । ध्रुवे -सदसि -
3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
उत्तमे । सहस्रस्थूणे - सहस्र - स्थूणे - आशातेइति ।।

2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
912. ता- सम्राजा- सम्- राजा-घृतासुती - घृत-आसुतीइति।
3 2 3 2 1 20 301 2 1 20 3 1 2
आदित्या - आ - दित्या - दानुनः - पतीइति । सचेतेइति -
1 20 3
अनवह्वरम् - अन् - अवह्वरम् ।।

आ-10,अ-8,प-43,गि-वि-3-7

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20
913. इन्द्रः - दधीचः - अस्थभिः। वृत्राणि - अप्रतिष्कुतः - अ
3 1 2 3 2 1 20
- प्रतिष्कुतः - जघान - नवतीः - नव ।।

3 2 1 20 1 20 1 20 1 20
914. इच्छन् - अश्वस्य - यत् - शिरः । पर्वतेषु - अपश्रितम्
1 20 3 2 3 1 2
- अप - श्रितम् । तत् - विदत् - शर्यणावति।।

1 20 1 20 3 1 20 1 20 3 20
915. अत्र - अह - गोः -अमन्वत । नाम - त्वष्टुः-अपीच्यम्।
3 2 3 1 2 3 2 3 2
इत्था - चन्द्रमसः - चन्द्र - मसः - गृहे ।।

आ-12,अ-3,प-33,प-वि-10-8

3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2
916. इयम्-वाम्-अस्य -मन्मनः। इन्द्राग्नी- इन्द्र-अग्नीइति -
3 1 2 3 2 3 2 3 2 3
पूर्व्यस्तुतिः- पूर्व्य- स्तुतिः। अभ्रात्- वृष्टिः-इव-अजनि।।

3 2 3 2 1 20 1 2 0 1 2 0 3 1 2
917. श्रुणुतम् -जरितुः- हवम् । इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति -
1 20 1 20 3 2 3 1 20
वनतम् - गिरः। ईशाना - पिप्यतम् - धियः ।।

2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
918. मा-पापत्वाय-नः-नरा। इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति- मा
3 1 2 3 2 3 2 3 2
-अभिशस्तये-अभि- शस्तये। मा- नः-रीरधतम्- निदे।।

आ-11,अ-5,प-40,ङौ-वि-9,टो-9

इति तृतीयः खण्डः।। 3।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3
919. पवस्व-दक्षसाधनः-दक्ष- साधनः। देवेभ्यः- पीतये- हरे।
1 2 3 1 2 1 20
मरुद्भ्यः - वायवे - मदः।।

2 3 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2
920. सम्-देवैः- शोभते - वृषा । कविः - योनौ-अधि-प्रियः।
1 20 1 20 3
पवमानः - अदाभ्यः - अ - दाभ्यः।।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
921. पवमान - धिया - हितः। अभि - योनिम् - कनिक्रदत् ।
1 20 3 2 3
धर्मणा - वायुम् - आ - अरुहः।।

आ-12,अ-2,प-32,ता-वि-8-10

1 20 3 2 3 2 3 2 3
922. तव - अहम् - सोम - रारण । सख्ये - स - ख्ये - इन्दो -
1 2 3 2 3 3 1 2 3 2 3
दिवेदिवे - दिवे - दिवे । पुरुणि - बभ्रो - नि - चरन्ति

2 1 20 3 2 3 2 1 20 3
-माम् - अव । परिधीन्- परि- धीन्-अति - तान् - इहि।।

1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 20 3 2
923. तव - अहम् - नक्तम् - उत - सोम - ते - दिवा । दुहानः

3 1 20 3 2 1 20 1 20 1 20 3 2
- बभ्रो - ऊधनि। घृणा - तपन्तम् - अति - सूर्यम् - परः।

3 2 3
शकुनाः - इव-पप्तिम ।। आ-10,अ-3,प-41,यै-वि-3-11

3 2 3 3 2 1 2 0 1 20 1 20
924. पुनानः - अक्रमीत् -अभि - विश्वाः। मृधः - विचर्षणिः -

3 1 2 1 20 3 1 2
वि -चर्षणिः । शुम्भन्ति - विप्रम् - वि - प्रम्- धीतिभिः ।।

2 1 20 3 2 3 1 20 1 2 0 1 20 3 2
925. आ-योनिम्- अरुणः-रुहत्। गमत्- इन्द्रः- वृषा- सुतम्।

3 2 1 20 3
ध्रुवे - सदसि - सीदतु।।

2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
926. नु-नः-रयिम्-महाम्-इन्दो। अस्मभ्यम्-सोम-विश्वतः।

3 1 2
आ - पवस्व - सहस्रिणम् ।।

आ-9,अ-2,प-35,वू-गणा-2,वि-3,डि-12

इति चतुर्थ खण्डः।।

1 20 1 20 3 1 20 3 2 3 1 2
927. पिब - सोमम् - इन्द्र - मन्दतु - त्वा । यम् - ते - सुषाव -

3 1 2 0 3 2 3 1 2
हर्यश्व - हरि -अश्व - अद्रिः - अ - द्रिः । सोतुः- बाहुभ्याम्

1 20 3 2 1 20
- सुयतः - सु - यतः - न - अर्वा ।।

2 3 1 20 1 2 0 1 20 1 2 0 1 20 3 1 2
928. यः - ते - मदः - युज्यः - चारुः - अस्ति । येन - वृत्राणि

3 1 20 3
- हर्यश्व - हरि - अश्व - हँसि । सः - त्वाम् - इन्द्र- प्रभूवसो

- प्रभु - वसो - ममत्तु ।।

1 20 3 1 20 3 2 3
929. बोध - सु - मे - मघवन् - वाचम् -आ - इमाम्। याम् - ते
120 1 20 120 3 2 120
- वसिष्ठः - अर्चति - प्रशस्तिम् - प्र - शस्तिम्। इमा -ब्रह्म
3 1 2 3 1 20 3
- सधमादे - सध - मादे - जुषस्व ।।

आ-19,अ- 7,प-60,ढो-वि-3-13

1 2 0 120 3 1 2 3 1 20 120
930. विश्वाः - पृतनाः - अभिभूतरम् - अभि - भूतरम् - नरः ।
3 2 3 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2
सजूः - स - जूः - ततक्षुः - इन्द्रम् - जजनुः - च - राजसे ।
1 20 120 3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2
क्रत्वे - वरे - स्थेमनि -आमुरीम् - आ मुरीम्। उत -उग्रम्
1 20 312 3 1 2
-ओजिष्ठम् - तरसम् - तरस्विनम् ।।

1 20 3 1 20 3 2 1 2 0 3
931. नेमिम् - नमन्ति - चक्षसा । मेषम् - विप्राः - वि - प्राः -
2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
अभिस्वरे -अभि - स्वरे। सुदीतयः-सु-दीतयः-वः-अद्रुहः
3 120 1 20 1 20 3 1 2 1 2 0
-अ - द्रुहः -अपि - कर्णे- तरस्विनः - सम् - ऋक्वभिः।।

2 3 1 2 3 1 2 0 1 20 3 1 2
932. सम् - उ - रेभासः - अस्वरन्। इन्द्रम् - सोमस्य -पीतये।
20• 0• 1 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2
स्वःपतिः - स्वऽ3रिति -पतिः- यदि -वृधे ।। धृतव्रतः-धृत
3 2 1 20 3 1 2
- व्रतः - हि -ओजसा - सम् -ऊतिभिः।।

आ-19,अ-9,प-66,प-वि-15-14

2 1 2 0 3 2 1 20 120 1 20
933. यः - राजा - चर्षणीनाम् । याता - रथेभिः - अध्रिगुः -

1 20 3 1 20 3 2 120 1 20
अध्रि - गुः । विश्वासाम् - तरुता - पृतनानाम् । ज्येष्ठम्
3 2 3 2 3 2
- यः - वृत्रहा - वृत्र - हा - गृणे ।।

1 20 3 1 20
934. इन्द्रम् - तम् - शुम्भ -पुरुहन्मन् - पुरु - हन्मन् - अवसे ।
1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20 1 20
यस्य - द्विता - विधर्तरि - वि - धर्तरि । हस्तेन - वज्रः -
1 20 3 2 3 2 3 2 1 20
प्रति - धायि - दर्शतः । महान् - देवः - न - सूर्यः ।।

आ-15,अ-4,प-38,छ-वि-4,ङी-15

इति पञ्चमः खण्डः ।। 5 ।।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 3 20 3 2
935. परि - प्रिया - दिवः - कविः । वयाँसि - नप्त्योः - हितः ।
3 2 3 1 2 3 2 3
स्वानैः - याति - कविक्रतुः - कवि - क्रतुः ।।

2 3 2 3 1 2 1 2 0 3 2 3 1 2 3
936. सः-सूनुः-मातरा- शुचिः । जातः - जातेइति-अरोचयत् ।
2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
महान् - महीइति - ऋतावृधा - ऋत - वृधा ।।

1 20 3 1 20 1 20 1 20 1 20 3 1 2
937. प्रप्र - प्र - प्र - क्षयाय - पन्यसे । जनाय - जुष्टः - अद्रुहः
3 1 20 3 2 3 1 20
- अ - द्रुहः । वीती - अर्ष - पनिष्टये ।।

आ-11,अ-4,प-37,दु-वि-7-16

2 3 2 3 1 20 1 20 3 1 2
938. त्वम् - हि -अङ्ग - दैव्य । पवमान - जनिमानि - द्युमत्तमः ।
3 1 2 3 1 2 3 1 2
अमृतत्वाय - अ - मृतत्वाय - घोषयन् ।।

1 20 1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
939. येन- नवग्वा- नव- ग्वा- दध्यङ्- अपोर्णुते-अप-ऊर्णुते ।

120 120 3 2 3 1 2 3 2
येन - विप्रासः - वि - प्रासः - आपिरे। देवानाम् - सुम्ने-

3 1 2 3 120 120 120 120 120
अमृतस्य -अ- मृतस्य -चारुणः। येन-श्रवाँसि-आशत।।

आ-12,अ-5,प-33,भा-वि-3-17

120 3 2 3 1 2 120 120 3
940. सोमः - पुनानः - ऊर्मिणा। अव्यम्-वारम्-वि-धावति।

120 3 2 120 120
अग्रे - वाचः - पवमानः - कनिक्रदत्।।

3 2 3 1 2 120 120 120
941. धीभिः - मृजन्ति-वाजिनम्। वने- क्रीडन्तम् - अत्यविम्

120 3 2 3 2 3 2 3 1 2
-अति - अविम्। अभि - त्रिपृष्ठम् - त्रि - पृष्ठम् - मतयः-

3
सम् - अस्वरन्।।

120 3 1 2 3 2 3 2 120 3 2
942. असर्जि - कलशान्-अभि-मीढ्वान्-सप्तिः- न-वाजयुः।

3 2 120 3 1 2 3
पुनानः - वाचम् - जनयन् - असिष्यदत्।।

आ-13,अ-2,प-37,-वू-वि-5,जु-18

120 3 2 3 2 3 2 3 2
943. सोमः - पवते - जनिता - मतीनाम्। जनिता - दिवः -

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 120
जनिता - पृथिव्याः। जनिता - अग्नेः - जनिता-सूर्यस्य।

3 2 120 3 2 3 2 120
जनिता - इन्द्रस्य - जनिता - उत - विष्णोः।।

3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 2
944. ब्रह्मा - देवानाम् - पदवीः - पद - वीः - कवीनाम्।

120 120 3 2 3 1 2
ऋषिः - विप्राणाम् - वि - प्राणाम् - महिषः - मृगाणाम्।

3 2 120 120 3 120
श्येनः - गृध्राणाम् - स्वधितिः - स्व - धितिः - वनानाम्।

1 20 3 1 2 1 20 3 120
सोमः - पवित्रम् -अति - एति - रेभन्।।

2 3 2 3 2 1 20 1 20
945.प्र - अवीविपत् - वाचः - ऊर्मिन् - न - सिन्धुः। गिरः -
1 20 120 3 2 3 1 2 120 3 1 2
स्तोमान् - पवमानः-मनीषाः। अन्तरिति-पश्यन्-वृजना
3 2 1 20 3 2 1 20 3 2
- इमा - अवराणि - आ - तिष्ठति। वृषभः-गोषु-जानन्।।

आ-19,अ-3,प-60,वि-वि-14-19

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
946. अग्निम् - वः - वृधन्तम्। अध्वराणाम् - पुरुतमम्।
1 20 1 20 1 20
अच्छ - नप्त्रे - सहस्वते ।।

3 2 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
947. अयम् - यथा - नः -आभुवत् - आ - भुवत्। त्वष्टा - रूपा
3 1 2 0 3 2 1 20 1 20
- इव - तक्ष्या। अस्य - क्रत्वा - यशस्वतः ।।

3 2 1 20 3 2 1 20 3 2 312 3
948. अयम् - विश्वाः -अभि - श्रियः। अग्निः - देवेषु - पत्यते।
2 1 20 120 3
आ-वाजैः-उप-नः-गमत्।।

आ-13,अ-1,प-33,पु-वि-7-20

3 2 3 2 3 1 20 1 20
949. इमम् - इन्द्र - सुतम् - पिब। ज्येष्ठम् - अमर्त्यम - अ
3 1 20 3 1 2 3 2 3
- मर्त्यम् - मदम्। शुक्रस्य - त्वा - अभि - अक्षरन्।
1 20 3 1 2 1 20
धाराः - ऋतस्य - सादने ।।

2 3 2 3 1 2 301 2 3 1 20
950. न- किः- त्वत्-रथीतरः। हरीइति - यत्- इन्द्र - यच्छसे।

3 1 20 3 1 2 3 1 20 3
न - किः - त्वा - अनु - मज्मना । न - किः - स्वश्वः - सु

1 20 3
- अश्वः - आनशे ।।

1 20 3 2 3 1 2 3
951. इन्द्राय-नूनम्-अर्चत । उक्थानि-च-ब्रवीतन-ब्रवीत- न ।

2 3 1 20 1 20 3 1 20
सुताः - अमत्सुः - इन्दवः । ज्येष्ठम् - नमस्यत - सहः ।।

आ-13,अ-3,प-49,थि-वि-10,थौ-21

1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
952. इन्द्र - जुषस्व - प्र - वह । आ - याहि - शूर - हरिह ।

1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20
पिब- सुतस्य-मतिः- न- मधोः । चकानः-चारुः-मदाय ।।

1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 1 20 3 2
953. इन्द्र - जठरम् - नव्यम् - न । पृणस्व - मधोः - दिवः - न ।

3 2 3 1 2 20 1 20 3 1 20 3 1 2
अस्य - सुतस्य - स्वः - न । उप - त्वा - मदाः - सुवाचः -

3 1 20 3
सु - वाचः - अस्थुः ।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
954. इन्द्रः - तुराषाट् - मित्रः - मि - त्रः - न । जघान - वृत्रम्

1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 2 1 20
- यतिः - न । बिभेद - वलम् - भृगुः - न । ससाहे-शत्रून्

1 20 1 20
- मदे - सोमस्य ।। आ-18,अ-2,प-53,ख-वि-15,उ-22

इति षष्ठः खण्डः ।। 6 ।।

इति तृतीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ।।

इति पञ्चमोऽध्यायः ।। 5 ।।

## अथ षष्ठोध्यायः।।6।।

3 2 3 2 3 2 3 2
955. गोवित् - गो - वित् - पवस्व - वसुवित् - वसु - वित् -
3 2 3 2 3 2 3 2
हिरण्यवित - हिरण्य - वित् । रेतोधाः - रेतः - धाः -
3 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
इन्दो - भुवनेषु - अर्पितः । त्वम् - सुवीरः - सु - वीरः -
3 2 3 2 3 1 20
असि - सोम - विश्ववित् - विश्व - वित्। तम् - त्वा - नरः
1 20 3 2 3 2 3
- उप - गिरा - इमे - आसते ।।

2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2
956. त्वम् - नृचक्षाः - नृ - चक्षाः - असि - सोम - विश्वतः ।
1 20 3 2 3 2 3
पवमान - वृषभ - ता - वि - धावसि । सः- नः - पवस्व -
1 20 1 20 3 2 3 1 20 3 1 2
वसुमत् - हिरण्यवत्। वयम् - स्याम - भुवनेषु-जीवसे।।

3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 3 1 2
957. ईशानः-इमा -भुवनानि - ईयसे। युजानः - इन्दो-हरितः
3 20• 3 20• 3 1 20 3 2 1 20
-सुपर्ण्यः-सु-पर्ण्यः। ताः-ते- क्षरन्तु-मधुमत्-घृतम्-पयः।
1 20 3 2 3 1 2
तव - व्रते - सोम - तिष्ठन्तु - कृष्टयः।।

आ-15,अ-8,प-74,बी-वि-10-1

1 20 3 2 3 1 2 0 3
958.पवमानस्य-विश्ववित्-विश्व-वित्।प्र-ते-सर्गाः-असृक्षत।
1 20 3 2 3 1 2
सूर्यस्य - इव - न - रश्मयः।।

3 2 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 3 2 3
959.केतुम्-कृण्वन्-दिवः-परि। विश्वा - रूपा -अभि-अर्षसि।
2 3 2 3
समुद्रः - सम् - उद्रः - सोम - पिन्वसे।।

3 2 1 20 3 1 20 1 20
960.जज्ञानः - वाचम् - इष्यसि । पवमान - विधर्मणि - वि
3 1 20 3 2 1 20
- धर्मणि । क्रन्दन् - देवः - न - सूर्यः ।।

आ-10,अ-3,प-36,बू-वि-8-2

2 1 20 3 1 20 1 20
961. प्र - सोमासः - अधन्विषुः । पवमानासः - इन्दवः ।
3 2 3 2 3
श्रीणानाः - अप्सु - वृञ्जते ।।

3 2 1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
962. अभि - गावः - अधन्विषुः । आपः - न - प्रवता - यतीः ।
3 2 120 3
पुनानः - इन्द्रम् - आशत।।

2 3 1 20 1 2 0 1 20
963. प्र - पवमान - धन्वसि । सोम - इन्द्राय - मादनः।
1 2 0 3 2 3
नृभिः - यतः - वि - नीयसे ।।

1 2 0 1 20 3 2 3 1 2
964. इन्दो - यत् - अद्रिभिः - अ - द्रिभिः - सुतः । पवित्रम्
3 1 2 3 1 20 1 20 1 2 0 1 2 0
- परिदीयसे - परि - दीयसे ।अरम् - इन्द्रस्य - धाम्ने।।

2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2
965. त्वम्-सोम- नृमादनः- नृ-मादनः। पवस्व -चर्षणीधृतिः
3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 20
-चर्षणि - धृतिः । सस्निः - यः-अनुमाद्यः- अनु - माद्यः।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2
966. पवस्व - वृत्रहन्तमः - वृत्र - हन्तमः। उक्थेभिः-अनुमाद्यः
3 1 2 0 1 2 0 3 2 1 20 3
- अनु - माद्यः - शुचिः -पावकः -अद्भुतः - अत् - भुतः।।

1 2 0 3 2 3 1 20 3 2 1 20
967. शुचिः - पावकः - उच्यते। सोमः- सुतः -सः - मधुमान्।

3 2 3 2 3 2 3 2
देवावीः - देवा - अवीः - अघशँसहा - अघशँस - हा ।।

आ-29,अ-10,प-81,दौ-वि-36,बू-ग-3

इति प्रथमः खण्डः ।। 1 ।।

2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 2 0 1 20
968. प्र - कविः - देववीतये - देव - वीतये । अव्याः - वारेभिः

3 2 1 2 0 3 2 1 20
- अव्यता । साह्वान् - विश्वाः - अभि - स्पृधः ।।

2 3 1 2 1 20 1 20 1 20
969. सः-हि-स्म-जरितृभ्यः -आ। वाजम्-गोमन्तम् - इन्वति।

1 20 3 1 2
पवमानः - सहस्रिणम् ।।

1 20 1 2 0 1 20 3 1 2 1 20 3 2
970. परि - विश्वानि - चेतसा । मृज्यसे - पवसे - मती ।

3 1 20 3
सः - नः - सोम - श्रवः - विदः ।।

3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2
971. अभि -अर्ष- बृहत् - यशः। मघवद्भ्यः - ध्रुवम् - रयिम् ।

1 20 3 1 2 3
इषम् - स्तोतृभ्यः - आ - भर ।।

2 1 2 0 3 2 3 2 1 20 3 2
972. त्वम् - राजा - इव - सुव्रतः - सु - व्रतः । गिरः - सोम -आ

3 2 3
- विवेशिथ । पुनानः - वह्ने - अद्भुत -अत् - भुत ।।

2 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20
973. सः-वह्निः-अप्सु-दुष्टरः-दुः-तरः। मृज्यमानः-गभस्त्योः।

1 20 3 1 2 3
सोमः - चमूषु - सीदति ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3
974. क्रीडुः - मखः - न - मँहयुः - पवित्रम् - सोम - गच्छसि ।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
दधत् - स्तोत्रे - सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् ।।

आ-23,अ-5,प-82,जै-वि-29,ग-1-4

1 20 1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
975. यवँयवम्- यवम्-यवम्-नः-अन्धसा। पुष्टंपुष्टम्-पुष्टम्
3 1 20 3 1 2 0 3 1 20 3
-पुष्टम्-परि-स्रव । विश्वा-च-सोम-सौभगा-सौ-भगा।।

1 2 0 1 2 0 1 20 1 20 1 20 3 2 1 20
976. इन्दो - यथा - तव - स्तवः । यथा - ते -जातम्-अन्धसः।
3 1 2 3 2 3
नि - बर्हिषि - प्रिये - सदः।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
977. उत-नः-गोवित्-गो-वित्-अश्ववित्-अश्व वित् । पवस्व
3 1 20 3 1 2 1 20 3
- सोम - अन्धसा । मक्षूतमेभिः - अहभिः - अ - हभिः।।

2 3 1 2 1 20 1 2 0 1 20 3 1 2 3
978. यः - जिनाति - न - जीयते। हन्ति-शत्रुम्-अभीत्य-अभि
1 20 3
- इत्य। सः - पवस्व - सहस्रजित् - सहस्र - जित्।।

आ-19,अ-8,प-57,दे-वि-10-5

2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20
979. याः - ते - धाराः - मधुश्चुतः - मधु - श्चुतः । असृग्रम्
3 1 2 1 2 0 3 1 2 3
- इन्दो - ऊतये । ताभिः - पवित्रम् - आ - असदः।।

2 3 1 2 0 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
980. सः - अर्ष - इन्द्राय - पीतये । तिरः - वाराणि - अव्यया।
1 20 3 1 2 1 20
सीदन् - ऋतस्य - योनिम् - आ ।।

2 3 1 20 3 1 20 1 20
981. त्वम् - सोम - परि - स्रव । स्वादिष्ठः - अङ्गिरोभ्यः ।
2 3 2 3 2 1 20
वरिवोवित् - वरिवः - वित् - घृतम् - पयः ।।

आ-12,अ-2,प-35,ख्रा-वि-11,न-ग-1-6

इति द्वितीयखण्डः।।

982. तव - श्रियः- वर्ष्यस्य- इव - विद्युतः - वि - द्युतः। अग्नेः -
चिकित्रे-उषसाम्-इव-एतयः-आ-इतयः। यत्-ओषधीः-
ओष - धीः-अभिसृष्टः-अभि-सृष्टः- वनानि - च । परि-
स्वयम् - चिनुषे - अन्नम् - आसनि।।

983. वातोपजूतः - वात - उपजूतः - इषितः - वशान् - अनु ।
त्रिषु-यत्-अन्ना - वेविषत् - वितिष्ठसे -वि-तिष्ठसे-आ
-ते-यतन्ते-रथ्यः-यथा-पृथक्। शर्धांसि-अग्ने-अजरस्य
- अ - जरस्य - धक्षतः।।

984. मेधाकारम् - मेधा - कारम् - विदथस्य - प्रसाधनम् - प्र
-साधनम्। अग्निम् - होतारम्-परिभूतरम्-परि-भूतरम्
-मतिम्। त्वाम्-अर्भस्य - हविषः-समानम्- सम्-आनम्
- इत्। त्वाम् - महः - वृणते-न-अन्यम्-अन्-यम्-त्वत्।।
आ-25,अ-12,प-81,फ-वि-17-7

985. पुरुरुणा - पुरु - उरुणा - चित् - हि - अस्ति । अवः -
नूनम् - वाम् - वरुण - मित्र - मि - त्र - वँसि - वाम् -
सुमतिम् - सु - मतिम्।।

2 3 2 3 120
986. ता - वाम् - सम्यक् - अद्रुह्वाणा - अ - द्रुह्वाणा । इषम् -
3 1 20 3 2 3
अश्याम - धाम - च । वयम् -वाम्-मित्रा-मि-त्रा-स्याम।
3 2 3 1 2 3 2 3
987. पातम् - नः - मित्रा - मि - त्रा - पायुभिः। उत - त्रायेथाम्
2 3 2 3 1 2 1 2 0 3 1 2
- सुत्रात्रा - सु - त्रात्रा । साह्याम - दस्यून् - तनूभिः ।।
आ-7,अ-7,प-48,छै-वि.4.8
3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 3 2 301 2
988. उत्तिष्ठन्-उत्- तिष्ठन् -ओजसा-सह। पीत्वा - शिप्रेइति
3 1 20 3 1 2 3 2
- अवेपयः । सोमम् - इन्द्र - चमूइति - सुतम् ।।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2 1 20 3
989. अनु-त्वा-रोदसीइति-उभेइति। स्पर्धमानम्-अददेताम्।
120 3 2 3 2 1 20
इन्द्र - यत् - दस्युहा - दस्यु - हा -अभवः।।
1 20 3 1 2 3 2 3 2 1 20
990. वाचम् - अष्टापदीम् - अष्ट -पदीम्-अहम्। नवस्रक्तिम्
1 20 3 1 2 3 1 20 1 2 0 1 20
- नव - स्रक्तिम् - ऋतावृधम् - ऋत - वृधम्। इन्द्रात्-परि
3 20* 3
- तन्वम् - ममे।। आ-14,अ-5,प-39,मो-वि-2,झा-9
1 2 0 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0
991. इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति - युवाम्-इमे। अभि-स्तोमाः
3 1 20 3 2
-अनूषत। पिबतम् - शंभुवा - शम् - भुवा - सुतम् ।।
2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
992. याः-वाम्-सन्ति-पुरुस्पृहः-पुरु-स्पृहः। नियुतः-नि- युतः
3 1 2 3 1 2 0 1 20 3 1 2 1 2 0
- दाशुषे - नरा । इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - ताभिः -

3
आ-गतम्।।

1 2 0 3 120 3 2 1 20 3 2
993.ताभिः-आ-गच्छतम्-नरा । उप-इदम्-सवनम् - सुतम्।
1 2 0 1 2 0 3 1 2 1 20 1 20 3
इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति-सोमपीतये -सोम -पीतये।।

आ-17,अ-7,प-44,छी-वि-8

इति तृतीयः खण्डः।।

1 20 3 1 2 3 2 1 20 1 20 1 20
994. अर्ष- सोम - द्युमत्तमः। अभि-द्रोणानि-रोरुवत्। सीदन्
1 2 0 1 20
- योनौ - वनेषु -आ।।

3 2 1 2 0 3 1 2 1 20 3 1 2 1 2 0
995. अप्साः - इन्द्राय - वायवे। वरुणाय - मरुद्भ्यः। सोमाः-
3 1 2 0
अर्षन्तु - विष्णवे।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2
996.इषम्- तोकाय - नः- दधत्। अस्मभ्यम् - सोम - विश्वतः।
3 1 2
आ - पवस्व - सहस्रिणम् ।।

आ-12,अ-ना,प-28,-रे-वि-2,ग-4-11

1 20 3 2 3 1 2 1 20 1 2 0 1 20
997. सोमः- उ- स्वानः-सोतृभिः । अधि- स्नुभिः - अवीनाम्।
1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
अश्वया - इव - हरिता -याति - धारया । मन्द्रया - याति -
1 20
धारया।।

3 2 1 20 1 2 0 3 1 2 1 20 3 1 2
998.अनूपे-गोमान् - गोभिः -अक्षारिति । सोमः - दुग्धाभिः -
3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3
अक्षारिति । समुद्रम् -सम् -उद्रम् - न - सँवरणानि-सम्-

2 3 2 3 120
986. ता - वाम् - सम्यक् - अद्रुह्वाणा - अ - द्रुह्वाणा । इषम् -
3 1 20 3 2 3
अश्याम - धाम - च । वयम् -वाम्-मित्रा-मि-त्रा-स्याम।

3 2 3 1 2 3 2 3
987. पातम् - नः - मित्रा - मि - त्रा - पायुभिः । उत - त्रायेथाम्
2 3 2 3 1 2 120 3 1 2
- सुत्रात्रा - सु - त्रात्रा । साह्याम - दस्यून् - तनूभिः ।।

आ-7,अ-7,प-48,छै-वि.4.8

3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 3 2 301 2
988. उत्तिष्ठन्-उत्- तिष्ठन् -ओजसा-सह। पीत्वा - शिप्रेइति
3 1 20 3 1 2 3 2
- अवेपयः । सोमम् - इन्द्र - चमूइति - सुतम् ।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2 1 20 3
989. अनु-त्वा-रोदसीइति-उभेइति। स्पर्धमानम्-अददेताम्।
120 3 2 3 2 1 20
इन्द्र - यत् - दस्युहा - दस्यु - हा -अभवः।।

1 20 3 1 2 3 2 3 2 1 20
990. वाचम् - अष्टापदीम् - अष्ट -पदीम्-अहम्। नवस्रक्तिम्
1 20 3 1 2 3 1 20 1 2 0 1 20
- नव - स्रक्तिम् - ऋतावृधम् - ऋत - वृधम्। इन्द्रात्-परि
3 20* 3
- तन्वम् - ममे।। आ-14,अ-5,प-39,मो-वि-2,झा-9

1 2 0 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 2 1 20
991. इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति - युवाम्-इमे। अभि-स्तोमाः
3 1 20 3 2
-अनूषत। पिबतम् - शंभुवा - शम् - भुवा - सुतम् ।।

2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
992. याः-वाम्-सन्ति-पुरुस्पृहः-पुरु-स्पृहः। नियुतः-नि- युतः
3 1 2 3 1 2 0 1 20 3 1 2 1 2 0
- दाशुषे - नरा । इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - ताभिः -

3
आ-गतम्।।

1 2 0 3 120 3 2 1 20 3 2
993.ताभिः-आ-गच्छतम्-नरा । उप-इदम्-सवनम् - सुतम्।

1 2 0 120 3 1 2 1 20 1 20 3
इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति-सोमपीतये -सोम -पीतये।।

आ-17,अ-7,प-44,छी-वि-8

इति तृतीयः खण्डः।।

1 20 3 1 2 3 2 1 20 1 20 1 20
994. अर्ष- सोम - द्युमत्तमः। अभि-द्रोणानि-रोरुवत्। सीदन्

1 20 1 20
- योनौ - वनेषु -आ।।

3 2 1 2 0 3 1 2 120 3 1 2 1 2 0
995. अप्साः - इन्द्राय - वायवे। वरुणाय - मरुद्भ्यः। सोमाः-

3 1 2 0
अर्षन्तु - विष्णवे।।

120 3 1 2 3 120 3 1 2 3 1 2
996.इषम्- तोकाय - नः- दधत्। अस्मभ्यम् - सोम - विश्वतः।

3 1 2
आ - पवस्व - सहस्रिणम् ।।

आ-12,अ-ना,प-28,-रे-वि-2,ग-4-11

1 20 3 2 3 1 2 1 20 1 2 0 1 20
997. सोमः- उ- स्वानः-सोतृभिः ।अधि- स्नुभिः - अवीनाम्।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
अश्वया - इव - हरिता -याति - धारया । मन्द्रया - याति -

1 20
धारया।।

3 2 1 20 1 2 0 3 1 2 1 20 3 1 2
998.अनूपे-गोमान् - गोभिः -अक्षारिति ।सोमः - दुग्धाभिः -

3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3
अक्षारिति । समुद्रम् -सम् -उद्रम् - न - सँवरणानि-सम्-

120 3 2 120 3
वरणानि - अग्मन् । मन्दी - मदाय - तोशते ।।

आ-12,अ-2,प-33,फै-वि-3,ठि-12

2 3 2 320 3 2 120 120
999. यत्-सोम-चित्रम्-उक्थ्यम् । दिव्यम् - पार्थिवम् - वसु ।

3 2 3
तत् - नः-पुनानः-आ-भर ।।

120 3 2 120 312 120 312
1000. वृषा - पुनानः -आयूँषि । स्तनयन् - अधि - बर्हिषि ।

120 120 3
हरिः - सन् - योनिम् -आ-असदः ।।

32 20 12 3 12
1001. युवम् - हि - स्थः - स्वःपती - स्वऽ3रिति - पतीइति ।

120 3 120 3 12 3 2
इन्द्रः - च - सोम - गोपती - गो - पतीइति । ईशाना -

3 120
पिप्यतम् - धियः ।।

आ-10,अ-2,प-38,थु-वि-7,गणा-1

इति चतुर्थः खण्डः ।। 4 ।।

120 120 3 120 3 2 3 2 120
1002. इन्द्रः - मदाय- वावृधे । शवसे-वृत्रहा - वृत्र-हा-नृभिः ।

312 312 32 120 3
तम् - इत् - महत्सु - आजिषु । ऊतिम् - अर्भे - हवामहे ।

2 120 3
सः - वाजेषु - प्र - नः - अविषत् ।।

120 3 120 120 1203 2 3 2
1003. असि-हि-वीर-सेन्यः । असि-भूरि-परादर्दिः-परा-ददिः

120 312 3 120 120 3
। असि - दभ्रस्य - चित् - वृधः । यजमानाय-शिक्षसि ।

2 120 3 120
सुन्वते - भूरि - ते - वसु ।।

2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3

1004. यत् - उदीरते - उत् - ईरते-आजयः । धृष्णवे - धीयते -

1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 0 1 2

धनम् । युङ्क्ष्व-मदच्युता-मद-च्युता । हरीइति - कम्

1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 0 3

-हनः-कम्-वसौ - दधः । अस्मान् - इन्द्र - वसौ-दधः ।।

आ-21,अ-4,प-61,टो-वि-4-14

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 1 2 0 3

1005. स्वादोः - इत्था - विषूवतः-वि-सूवतः । मधोः-पिबन्ति-

2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0

गौर्यः ।याः-इन्द्रेण-सयावरीः-स-यावरीः ।वृष्णा-मदन्ति

3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0

- शोभथा । वस्वीः -अनु -स्वराज्यम् - स्व - राज्यम् ।।

2 3 1 2 1 2 0 3 1 2 0

1006. ताः - अस्य -पृशनायुवः - सोमम् - श्रीणन्ति - पृश्नयः ।

3 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 1 2 0

प्रियाः -इन्द्रस्य- धेनवः । वज्रम्- हिन्वन्ति - सायकम् ।

1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0

वस्वीः -अनु - स्वराज्यम् - स्व - राज्यम् ।।

2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3

1007. ताः-अस्य-नमसा-सहः ।सपर्यन्ति-प्रचेतसः-प्र-चेतसः

3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3

। व्रतानि-अस्य-सश्चिरे-पुरुणि-पूर्वचित्तये-पूर्व-चित्तये

1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0

। वस्वीः -अनु - स्वराज्यम् - स्व - राज्यम् ।।

आ-22,अ-7,प-58,ठे-वि-9,झो-15

इति पञ्चमः खण्डः ।। 5 ।।

1 2 0 3 2 1 2 0 3 2 1 2 0 3 2 3

1008. असावि-अँशुः-मदाय । अप्सुः - दक्षः - गिरिष्ठाः-गिरि

2 3 2 1 2 0 3

- स्थाः - श्येनः - न - योनिम् - आ - असदत् ।।

3 2 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2 3 2
1009. शुभ्रम् - अन्धः-देववातम्-देव-वातम्। अप्सु - धौतम्
1 2 0 3 2 1 20 1 20 1 20
- नृभिः - सुतम् । स्वदन्ति - गावः - पयोभिः।।

2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
1010. आत् - ईम् -अश्वम्- न-हेतारम्। अशूशुभन्-अमृताय-
3 1 20 1 2 0 120 3 1 2 3 1 20
अ - मृताय। मधोः - रसम् - सधमादे - सध - मादे ।।

आ-16,अ-4,प-39,जू-वि-5-16

3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 20 3 2 3
1011. अभि - द्युम्नम् - बृहत्-यशः । इषः - पते -दिदीहि -देव
2 1 20 3 2 3
- देवयुम् । वि - कोशम् - मध्यमम् - युव ।।

2 3 20• 3 2 3 2
1012. आ-वच्यस्व-सुदक्ष-सु-दक्ष - चम्वोः - सुतः । विशाम्
1 2 0 3 1 2 3 2 3 2 3 2
- वह्निः- न-विश्पतिः । वृष्टिम् -दिवः-पवस्व-रीतिम्-
3 2 1 20 120 3 1 20
अपः । जिन्वन् - गविष्टये - गो - इष्टये - धियः ।।

आ-7,अ-2,प-34,थ-वि-7-17

3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2
1013. प्राणा - प्र-आना - शिशुः - महीनाम्-हिन्वन्- ऋतस्य-
1 20 1 2 0 120 3 2 3 1 20 3 2
दीधितिम् । विश्वा - परि-प्रिया - भुवत्-अध- द्विता ।।

120 3 1 2 3 2 0• 1 20 1 20 3 2
1014. उप - त्रितस्य - पाष्योः । अभक्त - यत् - गुहा - पदम् ।
3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 2
यज्ञस्य -सप्त-धामभिः-अध-प्रियम्।।

1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
1015. त्रीणि - त्रितस्य - धारया-पृष्ठेषु-आ - ऐरयत्-रयिम् -
1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 20
मिमीते -अस्य - योजना - वि - सुक्रतुः - सु - क्रतुः ।।

आ-15,अ-2,प-40,पु-वि-4,फी-18

1 20 1 20 1 20 3 1 2 1 20
1016. पवस्व - वाजसातये - वाज - सातये । पवित्रे - धारया
3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 1 20
-सुतः। इन्द्राय-सोम - विष्णवे - देवेभ्यः - मधुमत्तरः।।
2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
1017. त्वाम्-रिहन्ति-धीतयः। हरिम्-पवित्रे-अद्रुहः-अ-द्रुहः।
3 2 3 2 3 1 2 1 20 1 20
वत्सम् - जातम् - न - मातरः । पवमान - विधर्मणि
3
- वि - धर्मणि।।
2 3 2 3 1 20
1018. त्वम्-द्याम्-च-महिव्रत-महि-व्रत । पृथिवीम्-च-अति
3 1 2 0 3 2 3 1 20 3 2
-जभ्रिषे। प्रति-द्रापिम्-अमुञ्चथाः-पवमान-महित्वना।।

आ-14,अ-4,प-43,जो-ग-1,वि-8-19

1 2 0 3 2 3 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0
1019. इन्दुः-वाजी-पवते-गोन्योघाः-गो-न्योघाः। इन्द्रे-सोमः
1 20 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 20 1 20 1 20
-सहः-इन्वन्-मदाय। हन्ति-रक्षः-बाधते-परि-अरातिम्
3 1 20 3 2 3 1 2 1 2 0
- अ - रातिम् । वरिवः - कृण्वन् - वृजनस्य - राजा ।।
1 20 1 20 1 2 0 3 2 3 2 1 20 3
1020. अध - धारया - मध्वा - पृचानः । तिरः - रोम - पवते -
1 20 1 20 3 1 2 0 1 20 3 2 3
अद्रिदुग्धः - अद्रि - दुग्धः। इन्दुः - इन्द्रस्य - सख्यम् -स
2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 1 20
- ख्यम् - जुषाणः । देवः - देवस्य - मत्सरः - मदाय ।।
3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 2 1 20
1021. अभि - व्रतानि - पवते - पुनानः । देवः -देवान्-स्वेन-
1 20 3 2 1 2 0 1 20 3 2 1 2 0
रसेन - पृञ्चन् । इन्दुः - धर्माणि - ऋतुथा - वसानः ।

120 1 20 3 1 20 1 20
दश - क्षिपः-अव्यत - सानौ - अव्ये ।।
आ-32,अ-4,प-60,ठै-वि-13-2

इति षष्ठः खण्डः ।।6।।

2 3 1 2 3 1 2 3
1022. आ - ते -अग्ने - इधीमहि । द्युमन्तम्-देव-अजरम्-अ -
1 20 3 2 3 120 3 2 3 2
जरम् । यत्- ह - स्या - ते - पनीयसी । समित्-सम्-इत्
3 1 2 1 2 0 120 3 1 2 3
- दीदयति - द्यवि । इषम् - स्तोतृभ्यः - आ - भर ।।

2 3 2 3 2 3 1 2 3
1023. आ- ते- अग्ने -ऋचा- हविः । शुक्रस्य-ज्योतिषः-पते ।।
120 3 1 2 0 1 20 120 120 3
सुश्चन्द्र-सु-चन्द्र - दस्म -विश्पते । हव्यवाट्- हव्य-वाट्
1 2 0 3 120 3 1 2 3
- तुभ्यम् - हूयते । इषम् - स्तोतृभ्यः - आ - भर ।।

2 3 1 2 3 2 3 0 1 2
1024. आ - उभेइति - सुश्चन्द्र - सु -चन्द्र - विश्पते । दर्वीइति-
3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
श्रीणीषे -आसनि । उत-उ - नः - उत् - पुपूर्याः । उक्थेषु
3 120 3 1 2 3
- शवसः - पते । इषम् - स्तोतृभ्यः - आ - भर ।।
आ-12,अ-5,प-66,जु-वि-5,ड़ु-21

1 2 0 1 20 3 1 20 3 2 3 2
1025. इन्द्राय- साम -गायत । विप्राय-वि-प्राय-बृहते-बृहत् ।
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2
ब्रह्मकृते - ब्रह्म - कृते-विपश्चिते-विपः-चिते-पनस्यवे ।।

2 3 2 3 2 3 2 1 20
1026. त्वम् - इन्द्र - अभिभूः - अभि - भूः-असि । त्वम्-सूर्यम्-
3 1 2 3 2 3 1 2 3 2
अरोचयः । विश्वकर्मा - विश्व - कर्मा - विश्वदेवः-विश्व

3 2 3
- देवः - महान् -असि ।।

3 1 2 3 1 20 1 20 20 1 20
1027. विभ्राजन् - वि - भ्राजन् - ज्योतिषा - स्वः । अगच्छः -

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
रोचनम् - दिवः। देवाः - ते - इन्द्र - सख्याय-स- ख्याय

3
- येमिरे।। आ-10,अ-8,प-47,मा-वि-9-22

1 20 1 20 3 1 20 3 2 3
1028. असावि - सोमः - इन्द्र - ते।शविष्ठ-धृष्णो -आ -गहि ।

2 3 2 1 20 1 20 3 1 2
आ-त्वा-पृणक्तु- इन्द्रियम्। रजः-सूर्यः- न -रश्मिभिः।।

2 3 1 20 3 2 3 1 20
1029. आ- तिष्ठ -वृत्रहन्-वृत्र- हन्-रथम्- युक्ता- ते- ब्रह्मणा-

301 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
हरीइति ।अर्वाचीनम् -अर्व -अचीनम् - सु - ते -मनः।

1 20 3 1 2
ग्रावा - कृणोतु - वग्नुना ।।

120 301 2 3 1 20
1030. इन्द्रम् - इत् - हरीइति - वहतः ।अप्रतिधृष्टशवसम् -

1 20 3 1 20 3 2 3 2
अप्रतिधृष्ट- शवसम् । ऋषीणाम्-सुष्टुतीः - सु-स्तुतीः

120 3 2 3 1 20
-उप । यज्ञम् - च - मानुषाणाम् ।।

आ-15,अ- 4,प-50,झी-वि- 4,लौ-23

इति सप्तमः खण्डः।।7।।

तृतीयः प्रपाठकश्च समाप्तः।।3।।

इति षष्ठोऽध्यायः।।6।।

# अथ सप्तमोऽध्यायः।।7।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 3 1 2
1031.ज्योतिः-यज्ञस्य-पवते-मधु-प्रियम्। पिता - देवानाम् -
3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 1 20 3 1 2
जनिता-विभूवसुः-विभु-वसुः। दधाति-रत्नम्-स्वधयोः
3 1 20 3 20• 3 1 2 3 2 3 2 1 20
-स्व-धयोः-अपीच्यम्।मदिन्तमः-मत्सरः-इन्द्रियः-रसः।
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3
1032. अभिक्रन्दन्-अभि - क्रन्दन्- कलशम् -वाजी-अर्षति।
1 20 3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 2
पतिः-दिवः-शतधारः-शत-धारः-विचक्षणः-वि-चक्षणः
1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
। हरिः -मित्रस्य -मि -त्रस्य-सदनेषु-सीदति। मर्मृजानः-
1 20 1 20 1 20
अविभिः-सिन्धुभिः-वृषा।।
1 20 1 20 1 20 3 1 20 3 2 3 2
1033.अग्रे-सिन्धूनाम्-पवमानः-अर्षसि।अग्रे-वाचः-अग्रियः
1 20 3 1 20 1 20 3 2 1 20
- गोषु - गच्छसि ।अग्रे - वाजस्य - भजसे - महत्-धनम्।
3 2 3 2 3 1 2 3
स्वायुधः-सु-आयुधः-सोतृभिः-सोम-सूयसे।।

आ-22,अ-7,प-65,छु-वि-25-1

1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 2
1034. असृक्षत - प्र - वाजिनः ।गव्या - सोमासः - अश्वया ।
3 1 2 3 2 3 1 2
शुक्रासः-वीरया-आशवः।।
3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20
1035. शुम्भमानाः - ऋतायुभिः । मृज्यमानाः - गभस्त्योः ।
1 20 1 20 3 1 2
पवन्ते-वारे-अव्यये ।।

2 1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20
1036. ते - विश्वा - दाशुषे-वसु । सोमाः-दिव्यानि-पार्थिवा ।
1 20 3 1 2
पवन्ताम् - आ -अन्तरिक्ष्या ।।

आ-10,अ-ना,प-26,रे-वि-5-2

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
1037. पवस्व-देववीः-देव-वीः-अति । पवित्रम्- सोम-रँह्या ।
1 20 3 1 20 3
इन्द्रम्-इन्दो-वृषा-आ-विश।।

2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
1038. आ - वच्यस्व - महि - प्सरः । वृषा -इन्दो-द्युम्नवत्तमः।
1 20 3 2 3
आ - योनिम् - धर्णसिः - सदः।।

1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2
1039.अधुक्षत - प्रियम् - मधु । धारा - सुतस्य- वेधसः। अपः
3 1 2 3 1 20
-वसिष्ठ - सुक्रतुः - सु - क्रतुः ।।

3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 1 20
1040. महान्तम् - त्वा-महीः-अनु । आपः-अर्षन्ति-सिन्धवः।
1 2 0 3 1 2
यत् - गोभिः - वासयिष्यसे ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
1041. समुद्रः-सम्-उद्रः-अप्सु-मामृजे। विष्टम्भः -वि-स्तम्भः
3 1 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2
- धरुणः - दिवः । सोमः - पवित्रे - अस्मयुः ।।

1 2 0 1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
1042. अचिक्रदत् - वृषा - हरिः । महान् - मित्रः - मि - त्रः -
3 2 1 20 3
न - दर्शतः । सम् - सूर्येण- दिद्युते ।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2 1 2 0
1043. गिरः-ते-इन्दो-ओजसा। मर्मृज्यन्ते- अपस्युवः। याभिः

1 20 1 20
- मदाय - शुम्भसे ।।

2 3 1 20 1 20 3 2 3
1044. तम् - त्वा - मदाय - घृष्वये । उ - लोककृत्नुम् - लोक -

2 3 1 20 1 20 3 2
कृत्नुम् - ईमहे । तव - प्रशस्तये - प्र - शस्तये - महे ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
1045. गोषाः-गो-साः-इन्दो-नृषाः-नृ-साः-असि । अश्वसाः -

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
अश्व-साः-वाजसाः-वाज-साः-उत ।आत्मा-यज्ञस्य-पूर्व्यः ।

3 1 2 3 2 1 20 3 1 20
1046. अस्मभ्यम् - इन्दो - इन्द्रियम् । मधोः -पवस्व-धारया ।

3 1 2 3 2 3
पर्जन्यः-वृष्टिमान्-इव ।।

आ-33,अ-11,प-120,तै-वि-36,मू-3

इति प्रथमः खण्डः ।। 1 ।।

1 20 3 1 20 3 1 20 1 20 1 20 1 20 3
1047. सन-च-सोम-जेषि-च-पवमान-महि-श्रवः । अथ - नः

1 20 3
- वस्यसः - कृधि ।।

1 20 1 20 1 20 20˙ 1 20 3 1 20
1048. सन-ज्योतिः - सन - स्वः- विश्वा-च-सोम-सौभगा-सौ

3 1 20 3 1 20 3
- भगा ।अथ- नः -वस्यसः - कृधि ।।

1 20 1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 20 3
1049. सन - दक्षम् - उत - क्रतुम् । अप - सोम - मृधः - जहि ।

1 20 3 1 20 3
अथ - नः - वस्यसः - कृधि ।।

1 20 3 1 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20
1050. पवीतारः-पुनीतन-पुनीत -न । सोमम्-इन्द्राय-पातवे ।

1 20 3 1 20 3
अथ - नः - वस्यसः - कृधि ।।

2 1 20 3 2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
1051. त्वम् - सूर्ये - नः- आ - भज। तव-क्रत्वा-तव-ऊतिभिः।
1 20 3 1 20 3
अथ - नः - वस्यसः - कृधि।।

1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
1052. तव - क्रत्वा - तव - ऊतिभिः। ज्योक् - पश्येम - सूर्यम्।
1 20 3 1 20 3
अथ - नः - वस्यसः - कृधि।।

3 2 3 1 20 3 1 2 3
1053. अभि-अर्ष-स्वायुध-सु-आयुध। सोम-द्विबर्हसम् - द्वि
1 20 3 2 1 20 3 1 20 3
- बर्हसम् -रयिम्। अथ - नः - वस्यसः - कृधि ।।

3 2 3 1 20 3 1 20
1054. अभि- अर्ष -अनपच्युतः - अन् - अपच्युतः। वाजिन् -
3 1 2 3 1 20 3 2 1 20 3 1 20 3
समत्सु-स- मत्सु - सासहिः। अथ-नः-वस्यसः-कृधि।।

2 3 2 3 1 20 1 20
1055. त्वाम् - यज्ञैः - अवीवृधन्। पवमान - विधर्मणि - वि -
3 1 20 3 1 20 3
धर्मणि। अथ - नः - वस्यसः - कृधि ।।

3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
1056. रयिम् - नः -चित्रम्-अश्विनम्। इन्दो-विश्वायुम्-विश्व
3 2 3 1 20 3 1 20 3
- आयुम् - आ - भर।अथ - नः - वस्यसः - कृधि।।

आ-55,अ-6,प-126,प्लू-वि-14,ग-3-4

1 20 3 2 3 1 20 3 1 2 1 20
1057.तरत् - सः - मन्दी - धावति। धारा - सुतस्य - अन्धसः।
1 20 3 2 3
तरत् - सः - मन्दी - धावति ।।

3 2 3 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20
1058.उस्रा - उ - स्रा - वेद - वसूनाम्। मर्तस्य - देवी-अवसः।

1 20 3 2 3
तरत् - सः - मन्दी - धावति ॥

3 1 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2
1059. ध्वस्रयोः - पुरुषन्त्योः - पुरु-सन्त्योः । आ - सहस्राणि -

3 1 20 3 2 3
दद्महे । तरत् - सः - मन्दी - धावति ॥

2 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 1 2 3 1 20
1060. आ - ययोः - त्रिँशतम् - तना । सहस्राणि - च - दद्महे ।

1 20 3 2 3
तरत् - सः - मन्दी - धावति॥

आ-14,अ-2,प-45,छा-वि-5-5

3 2 1 2 0 3 2 1 20 3 2
1061. एते - सोमाः - असृक्षत । गृणानाः - शवसे - महे ।

3 1 2 1 20
मदिन्तमस्य - धारया ॥

3 2 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2 3
1062. अभि - गव्यानि - वीतये । नृम्णा - पुनानः - अर्षसि ।

1 2 3 2 3 1 20 3
सनद्वाजः - सनत् - वाजः - परि - स्रव ॥

3 2 3 1 20 1 20 1 2 0 3 1 2 3
1063. उत-नः-गोमतीः-इषः । विश्वाः-अर्ष - परिष्टुभः - परि -

1 2 0 3 2 3 1 2 3 2 3
स्तुभः । गृणानः - जमदग्निना - जमत् - अग्निना ॥

आ-9,अ-3,प-32,दा-वि-12,ना-6

3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
1064. इमम्-स्तोमम्-अर्हते -जातवेदसे-जात - वेदसे । रथम्

3 2 3 1 2 3 2 3 2
इव- सम् -महेम -मनीषया । भद्रा - हि - नः - प्रमतिः

3 2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2 3
प्र-मतिः - अस्य- सँसदि-सम्-सदि । अग्ने -सख्ये- स

2 3 2 1 20
ख्ये-मा-रिषाम-वयम्-तव॥

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1065. भराम - इध्मम् - कृणवाम - हवींषि - ते । चितयन्तः -
1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 2
पर्वणापर्वणा-पर्वणा-पर्वणा-वयम्।जीवातवे-प्रतराम्
3 1 20 1 20 3 2 3 2 3
- साधय - धियः । अग्ने - सख्ये - स -ख्ये - मा-रिषाम
2 1 20
- वयम् - तव ।।

3 1 2 3 1 2 3 120 3 1 2 1 20
1066. शकेम - त्वा - समिधम् - सम्- इधम् - साधय - धियः।
1 2 3 2 3 2 3 1 20 3
त्वेइति - देवाः - हविः -अदन्ति-आहुतम् - आ - हुतम् ।
2 3 2 3 2 3 2
त्वम् -आदित्यान्-आ - दित्यान् - आ- वह - तान् - हि -
3 1 2 1 20 3 2 3 2 3 2 1 20
उश्मसि। अग्ने-सख्ये-स-ख्ये-मा-रिषाम-वयम्-तव।।
आ-18,अ- 10, प-82,झे-वि-5-7

इति द्वितीयः खण्डः।।2।।

1 20 3 1 20 1 20 3 2 3 2
1067.प्रति - वाम् - सूरे - उदिते - उत् - इते। मित्रम् - मि -त्रम्
3 1 20 3 1 2 3 1 2
- गृणीषे - वरुणम् । अर्यमणम् - रिशादसम् ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
1068. राया - हिरण्यया - मतिः। इयम्-अवृकाय-अ-वृकाय-
1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 2 3
शवसे। इयम्-विप्रा-वि-प्रा-मेधसातये-मेध-सातये।।

2 3 2 3 1 2 3 2
1069. ते-स्याम-देव-वरुण । ते-मित्र-मि-त्र-सूरिभिः - सह ।
1 20 1 2 3
इषम् - स्वऽ3रिति - च - धीमहि ।।
आ-7,अ-6,प-42,चा-वि-2-8

3 2 1 2 0 1 20 1 2 0 1 20 1 2 0 3 2 1 2 0
1070. भिन्धि - विश्वाः - अप - द्विषः। परि-बाधः-जहि-मृधः।
1 20 3 2 2 3
वसु - स्पार्हम् - तत् - आ - भर ।।

1 2 0 3 1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2
1071. यस्य - ते - विश्वम् - अनुषक् - अनु -सक्। भूरेः-दत्तस्य
1 20 1 20 3 2 3
- वेदति । वसु - स्पार्हम् - तत् - आ - भर।।

2 3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 20
1072. यत् - वीडौ - इन्द्र - यत् -स्थिरे। यत्-पर्शाने-पराभृतम्
1 20 3 1 20 3 2 3
- परा - भृतम् । वसु - स्पार्हम् - तत् - आ - भर।।

आ-16,अ-2,प-42,तो-वि-1,फ-9-9

3 1 2 3 1 2 3 0 1 2 1 20 1 20
1073. यज्ञस्य-हि-स्थः-ऋत्विजा । सस्नीइति-वाजेषु-कर्मसु।
1 2 0 1 20 3 1 2 1 20 3
इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - तस्य - बोधतम् ।।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
1074. तोशासा - रथयावाना - रथ -यावाना । वृत्रहणा-वृत्र-
1 2 0 1 20 3 1 2 0 1 20
हना - अपराजिता - अ - पराजिता । इन्द्राग्नी - इन्द्र -
3 1 2 1 2 0 3
अग्नीइति - तस्य - बोधतम् ।।

3 2 3 2 1 20 1 20 1 20
1075. इदम् - वाम् - मदिरम् - मधु । अधुक्षन् - अद्रिभिः -अ
3 1 20 1 2 0 1 20 3 1 2 1 2 0
- द्रिभिः - नरः । इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - तस्य -
3
बोधतम् ।। आ-18,अ-7,प-41,ण-वि-4-10

इति तृतीयःखण्डः।।3।।

1 2 0 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
1076. इन्द्राय-इन्दो-मरुत्वते । पवस्व - मधुमत्तमः। अर्कस्य
1 20 3 1 2 3 1 20
- योनिम् - आसदम् - आ - सदम् ।।

2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 0
1077. तम्-त्वा-विप्राः-वि- प्राः-वचोविदः-वचः-विदः। परि-
3 2 3 1 2
कृण्वन्ति- धर्णसिम् । सम् - त्वा - मृजन्ति - आयवः।।

120 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20 3
1078. रसम् - ते - मित्रः-मि-त्रः-अर्यमा। पिबन्तु-वरुणः-कवे
1 20 3 1 2
- पवमानस्य - मरुतः।।

आ-12,अ-4,प-36,जू-वि-10-11

3 1 2 3 2 3 2 1 20
1079. मृज्यमानः-सुहस्त्य-सु-हस्त्य। समुद्रे-सम्-उद्रे-वाचम्
3 2 3 1 2 3 2 3 1 2
- इन्वसि । रयिम् - पिशङ्गम् - बहुलम् - पुरुस्पृहम् -
3 1 20 1 20 3 2 3
पुरु - स्पृहम् । पवमान - अभि - अर्षसि ।।

3 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20 3
1080. पुनानः-वारे-पवमानः-अव्यये । वृषा - उ -अचिक्रदत्
1 20 3 1 2 3 2 3
- वने । देवानाम् - सोम - पवमान - निष्कृतम् - निः
2 1 2 0 3 2 3
- कृतम् । गोभिः - अञ्जानः - अर्षसि।।

आ-8,अ-4,प-35,पे-वि-5,ने-12

3 2 3 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20
1081. एतम् - उ - त्यम् - दश - क्षिपः। मृजन्ति-सिन्धुमातरम्
1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
- सिन्धु - मातरम् । सम् -आदित्येभिः-आ-दित्येभिः-
3
अव्यत ।।

2 120 32 312 323 12
1082. सम् - इन्द्रेण -उत - वायुना । सुतः-एति-पवित्रे -आ ।
120 312
सम् - सूर्यस्य - रश्मिभिः ।।

2 3 120 312 32 3 120
1083. सः - नः - भगाय - वायवे । पूष्णे - पवस्व - मधुमान् ।
120 32 3 2 120
चारुः - मित्रे - मि - त्रे - वरुणे-च ।।

आ-10,अ-3,प-38,बी-वि-7,ग-1-13

इति चतुर्थः खण्डः ।। 4 ।।

312 3 123 120 120 3 12
1084. रेवतीः-नः-सधमादे-सध-मादे। इन्द्रे-सन्तु-तुविवाजाः
32 3 12 120 120
- तुवि - वाजाः । क्षुमन्तः - याभिः - मदेम ।।

2 3 120 120 32 312 3 2
1085. आ-घ-त्वावान्-त्मना-युक्तः। स्तोतृभ्यः-धृष्णो-ईयानः
32 120 320
। ऋणोः - अक्षम् - न - चक्र्योः ।।

2 120 3 2 120
1086. आ - यत् - दुवः - शतक्रतो - शत - क्रतो । आ-कामम्
3 2 32 120 120
- जरितृणाम् । ऋणोः - अक्षम् - न - शचीभिः ।।

आ-11,अ-3,प-38,चु-वि-8-14

3 2 3 2 312 312 3
1087. सुरुपकृत्नुम् - सुरुप - कृत्नुम् - ऊतये । सुदुघाम् - सु
120 3 12 3 120 3 12 120
- दुघाम् - इव - गोदुहे - गो - दुहे । जुहूमसि - द्यविद्यवि
120 3
- द्यवि - द्यवि ।।

120 3 120 3 120 3
1088. उप - नः - सवना - आ - गहि । सोमस्य - सोमपाः -

2 3 2 3 1 2 1 2 0
सोम - पाः - पिब । गोदाः- गो - दाः- इत्-रेवतः-मदः ।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 2 3
1089. अथ - ते -अन्तमानाम् । विद्याम - सुमतीनाम् - सु -

2 3 1 20 3 2 3
मतीनाम् । मा - नः - अति - ख्यः - आ - गहि ।।

आ-11,अ-7,प-44,जो-वि-9,जो-15

3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1090. उभेइति- यत्- इन्द्र -रोदसीइति । आपप्राथ-आ-पप्राथ

3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
-उषाः-इव । महान्तम्-त्वा-महीनाम् । सम्राजम् - सम्-

1 20 3 2 3 2 1 20 3
राजम् - चर्षणीनाम् । देवी - जनित्री - अजीजनत् ।

2 1 20 3
भद्रा - जनित्री - अजीजनत् ।।

3 2 3 2 3 1 20 1 20 3
1091. दीर्घम्- हि -अङ्कुशम् -यथा । शक्तिम्-बिभर्षि-मन्तुमः ।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 3 2
पूर्वेण- मघवन्-पदा । वयाम्-अजः- यथा - यमः । देवी

1 20 3 2 1 20 3
- जनित्री -अजीजनत् । भद्रा -जनित्री -अजीजनत् ।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3
1092. अव - स्म - दुर्हृणायतः - दुः-हृणायतः । मर्तस्य-तनुहि-

2 3 2 3 2 3 2
स्थिरम् । अधस्पदम्-अधः-पदम् - तम् - ईम् -कृधि-यः

3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
-अस्मान्-अभिदासति-अभि-दासति । देवी -जनित्री

3 2 1 20 3
-अजीजनत् । भद्रा - जनित्री -अजीजनत् ।।

आ-15,अ-5,प-67,जि-वि-8-16

इति पञ्चमः खण्डः ।। 5 ।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 1 2 1 20
1093. परि- स्वानः - गिरिष्ठाः - गिरि-स्थाः । पवित्रे - सोमः
3 1 20 3 2 3 2 3
- अक्षरत् । मदेषु - सर्वधाः - सर्व - धाः -असि ।।

2 1 20 3 2 3 2 1 20 3 2
1094. त्वम् - विप्रः - वि - प्रः - त्वम् - कविः । मधु -प्र-जातम्-
1 20 1 20 3 2 3 2 3
अन्धसः । मदेषु - सर्वधाः - सर्व - धाः-असि ।।

1 2 1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2
1095. त्वेइति -विश्वे -सजोषसः-स-जोषसः ।देवासः-पीतिम्
3 1 20 3 2 3 2 3
- आशत । मदेषु - सर्वधाः - सर्व - धाः - असि ।।

आ-11,अ-6,प-41,फै-वि-7-17

2 3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
1096. सः-सुन्वे-यः-वसूनाम् । यः-रायाम्-आनेता-आ-नेता-
1 20 1 20 3 2 3 2
यः -इडानाम् । सोमः-यः-सुक्षितीनाम्-सु-क्षितीनाम् ।।

1 20 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2 1 20 3
1097.यस्य - ते - इन्द्रः - पिबात् - यस्य - मरुतः । यस्य - वा -
1 2 1 20 1 20 3 2 3 2 1 20
अर्यमणा - भगः । आ - येन - मित्रा - मि - त्रा - वरुणा
1 20 1 20 1 20 3 2
- करामहे । आ - इन्द्रम् - अवसे - महे ।।

आ-14,अ-3,प-37,क-वि-3,ठि-18

2 3 1 20 3 2 3 2
1098. तम् - वः - सखायः -स- खायः-मदाय । पुनानम्-अभि
3 1 20 3 2 3 1 2
- गायत । शिशुम् - न - हव्यैः - स्वदयन्त - गूर्तिभिः ।।

2 3 2 3 1 2 1 20 3 2 3
1099.सम् - वत्सः - इव - मातृभिः । इन्दुः -हिन्वानः-अज्यते ।
2 3 2 1 20 3 1 2 1 20 1 20 3
देवावीः-देव-अवीः-मदः-मतिभिः-परिष्कृतः-परि-कृतः ।।

3 2 1 2 0 1 20 3 2 1 2 0 3 1 2
1100. अयम् - दक्षाय - साधनः । अयम् - शर्द्धाय - वीतये ।
3 2 3 1 2 1 20 3 2
अयम् - देवेभ्यः - मधुमत्तरः - सुतः ।।
आ-10,अ-3,प-39,ठु-वि-14-19

1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3
1101. सोमाः-पवन्ते- इन्दवः। अस्मभ्यम्-गातुवित्तमाः-गातु
1 20 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
- वित्तमाः। मित्राः-मि-त्राः-स्वानाः-अरेपसः-अ-रेपसः
3 20* 3 20* 3 1 2 3 1 20
। स्वाध्यः - सु -आध्यः - स्वर्विदः - स्वः - विदः।।

2 3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20
1102. ते - पूतासः - विपश्चितः - विपः - चितः । सोमासः -
1 2 0 1 2 0 3 1 20 3 1 2
दध्याशिरः - दधि - आशिरः । सूरासः - न - दर्शतासः-
3 1 2 3 2 3 2
जिगत्नवः - ध्रुवाः - घृते ।।

3 1 2 1 20 3 1 20
1103. सुष्वाणासः -वि -अद्रिभिः - अ-द्रिभिः-चितानाः- गोः
1 20 3 2 120 3 1 2 3 1 2
-अधि - त्वचि । इषम् - अस्मभ्यम् - अभितः - सम् -
3 1 2 3 1 20
अस्वरन् - वसुविदः - वसु - विदः ।।
आ-14,अ-9,प-52,ज्यै-ग-1,वि-16-20

3 2 3 2 3 2 120 3 2 3
1104. अया - पवा - पवस्व - एना - वसूनि। माँश्चत्वे - इन्दो-
1 20 3 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
सरसि - प्र - धन्व । ब्रध्नः-चित्-यस्य-वातः-न-जूतिम्।
3 1 2 3 1 2 0 3 1 20 1 20 3
पुरुमेधाः - पुरु - मेधाः - चित् - तकवे - नरम् - धात् ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2
1105. उत- नः-एना -पवया - पवस्व। अधि-श्रुते-श्रवाय्यस्य-
3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2
तीर्थे । षष्टिम्-सहस्रा-नैगुतः-नै-गुतः-वसूनि। वृक्षम्
3 2 3 1 2 0
- न - पक्वम् - धूनवत् - रणाय।।

1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3
1106. महि - इमेइति -अस्य-वृष-नाम-शूषेइति। माँश्चत्वे-वा
1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
-पृशने - वा - वधत्रेइति। अस्वापयत्-निगुतः-नि-गुतः
3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
- स्नेहयत्-च। अप-अमित्रान्-अ-मित्रान्-अप-अचितः
3 1 2 0 3 2
-अ - चितः - अच - इतः ।।

आ-22,अ- 5,प-70,भे-वि-8,तै-21

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

1 2 0 3 1 2 0 3 2 3 2 3 2 3
1107. अग्ने - त्वम् - नः- अन्तमः। उत - त्राता - शिवः - भुवः
2 0*
- वरूथ्यः।।

1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3
1108. वसुः - अग्निः - वसुश्रवाः-वसु-श्रवाः । अच्छ - नक्षि -
1 2 3 2 3
द्युमत्तमः - रयिम् - दाः ।।

2 3 1 2 3 2 3
1109. तम् - त्वा - शोचिष्ठ -दीदिवः। सुम्नाय- नूनम् - ईमहे
1 2 0 3
- सखिभ्यः-स-खिभ्यः।। आ-7,अ-2,प-29,फौ-वि-9-22

3 2 3 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 0
1110. इमा - नु - कम् - भुवना - सीषधेम । इन्द्रः - च - विश्वे
3 2
- च - देवाः ।।

3 2 3 20* 3 2 3 2 3 2
1111. यज्ञम्-च-नः-तन्वम्-च-प्रजाम्-प्र-जाम्-च। आदित्यैः
3 2 1 2 0 3 2 3
- आ - दित्यैः - इन्द्रः - सह - सीषधातु ।।

3 2 3 2 1 2 0 1 20 3 1 2
1112. आदित्यैः-आ-दित्यैः- इन्द्रः-सगणः-स-गणः-मरुद्भिः।
3 1 2 3 2 3
अस्मभ्यम् - भेषजा - करत् ।।

2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
1113. (प्रवोर्चोप)प्र-वः-इन्द्राय-वृत्रहन्तमाय-वृत्र-हन्तमाय।
1 20 3 2 3 2 3 1 2
विप्राय- वि - प्राय - गाथम् - गायत - यम् - जुजोषते ।।

1 20 3 2 3 1 2 3 2 3 2
1114.अर्चन्ति - अर्कम् - मरुतः - स्वर्काः - सु - अर्काः ।
3 2 1 2 0 1 2 0
आ - स्तोभति - श्रुतः - युवा - सः - इन्द्रः ।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2 1 20
1115. उप - प्रक्षे - प्र - क्षे - मधुमति - क्षियन्तः । पुष्येम -
3 2 3 1 2 3
रयिम् - धीमहे - ते - इन्द्र ।।

आ-15,अ- 8,प-72,द्वू-वि-10,लौ-23-24

इति सप्तमः खण्डः ।। 7 ।।

इति चतुर्थप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ।।

इति सप्तमोऽध्यायः ।। 7 ।।

## अथ अष्टमोऽध्यायः।।8।।

2 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
1116. प्र - काव्यम् - उशना - इव - ब्रुवाणः। देवः-देवानाम्-
1 20 3 1 20 1 20 3 1 20 1 20
जनिम- विवक्ति। महिव्रतः-महि-व्रतः-शुचिबन्धुः-शुचि
3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 20
- बन्धुः - पावकः - पदा -वराहः - अभि - एति-रेभन्।।

2 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 3 2 1 20
1117. प्र - हँसासः - तृपला - वग्नुम्-अच्छ। अमात्-अस्तम्-
1 20 1 20 3 1 2 1 20
वृषगणाः-वृष-गणाः-अयासुः। अङ्गोषिणम्-पवमानम्
1 2 0 3 3 1 2 3 1 20 3 2
-सखायः-स-खायः। दुर्मर्षम्-दुः-मर्षम् - वाणम् - प्र -
3 2
वदन्ति - साकम् ।।

2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
1118. सः - योजते - उरुगायस्य-उरु-गायस्य-जूतिम्। वृथा -
1 20 3 2 1 20 3 2 3 2
क्रीडन्तम् -मिमते- न - गावः। परीणसम्-परि- नसम्
3 1 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20
- कृणुते - तिग्मशृङ्गः - तिग्म-श्रृङ्गः । दिवा-हरिः-ददृशे
1 20 3 2
- नक्तम् - ऋज्रः ।।

2 3 1 2 1 2 0 3 1 20 3 1 2
1119. प्र - स्वानासः - रथाः - इव ।अर्वन्तः - न- श्रवस्यवः।
1 20 3 2 3
सोमासः - राये - अक्रमुः।।

3 1 2 1 2 0 3 2 1 20 1 20
1120. हिन्वानासः - रथाः-इव। दधन्विरे-गभस्त्योः ।भरासः
3 1 2 3
- कारिणाम् - इव।।

1 2 0　　1 20　　3　　1 20
1121. राजानः - न - प्रशस्तिभिः - प्र - शस्तिभिः। सोमासः-
1 2 0　3　2　3 2　3 1 2
गोभिः - अञ्जते । यज्ञः - न - सप्त - धातृभिः।।

1 20　3 1 2　1 20　1 20　3 1 2　3 2
1122. परि - स्वानासः - इन्दवः । मदाय - बर्हणा - गिरा ।
1 2 0　3　1 20
मधोः - अर्षन्ति - धारया।।

3　1 2　3 1 2　3 1 20　1 20　3 1 2
1123. आपानासः-विवस्वतः-वि-वस्वतः । जिन्वन्तः-उषसः
1 20　1 2 0　1 2 0　3
- भगम् । सूराः - अण्वम् - वि - तन्वते।।

1 20　1 20　3　2　3 2　3　1 2
1124. अप - द्वारा - मतीनाम् । प्रत्नाः - ऋण्वन्ति -कारवः।
1 2 0　120　3 1 2
वृष्णः - हरसे - आयवः ।।

3　1 2　3　1 2　3　1 20
1125. समीचीनासः - सम् - ईचीनासः - आशत । होतारः-
3 1 2　3 2　3　2　1 20　1 20
सप्तजानयः - सप्त - जानयः। पदम्-एकस्य-पिप्रतः।।

1 20　1 20　3　2 3　1 20　1 20　3 2
1126. नाभा - नाभिम् - नः -आ-ददे। चक्षुषा - सूर्यम् -दृशे।
3 2　1 20　3
कवेः-अपत्यम् - आ - दुहे।।

3 2　3 2　3 2　3 2　3　1 2　1 20　3 2
1127. अभि-प्रियम्-दिवः-पदम् । अध्वर्युभिः -गुहा-हितम्।
1 20 3　1 20
सूरः-पश्यति-चक्षसा।।

आ-56,अ-12,प-159,ण्यु-गणा-1,वि-49-1

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

1 20 1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3
1128.असृग्रम् - इन्दवः-पथा । धर्मन् - ऋतस्य-सुश्रियः-सु

1 20 3 2 3 1 20
- श्रियः । विदानाः -अस्य - योजना ।।

2 1 20 1 20 3 2 3 2 3 2 3
1129. प्र - धारा - मधोः -अग्रियः. महीः - अपः - वि-गाहते।

2 3 1 2 1 20
हविः - हविष्षु - वन्द्यः।।

2 3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 20
1130. प्र-युजा-वाचः-अग्रियः । वृषा - उ -अचिक्रदत्- वने।

1 20 3 2 3 2 3 2
सद्म-अभि -सत्यः-अध्वरः।।

1 20 1 20 3 2 3 2 3 2 3
1131. परि- यत् - काव्या - कविः । नृम्णा - पुनानः - अर्षति।

20 3 2 3
स्वः - वाजी - सिषासति।।

1 20 3 2 1 20 1 20 1 20 3
1132.पवमानः -अभि - स्पृधः । विशः-राजा - इव - सीदति।

2 3 1 2 3 1 2
यत् - ईम् - ऋण्वन्ति - वेधसः।।

1 2 0 1 20 1 20 3 2 1 2 0 1 20 3
1133.अव्याः - वारे - परि - प्रियः । हरिः - वनेषु - सीदति ।

2 3 2
रेभः - वनुष्यते - मती ।।

2 3 2 1 20 3 1 2 3 2 1 20 3
1134.सः-वायुम्- इन्द्रम्-अश्विना । साकम्-मदेन-गच्छति।

1 20 3 1 20
रण - यः - अस्य - धर्मणा ।।

2 3 2 3 2 1 20 1 20 1 2 0 3 1 2
1135.आ - मित्रे - मि -त्रे -वरुणे-भगे ।मधोः-पवन्ते-ऊर्मयः।

3 2 3 1 2 0
विदानाः - अस्य - शक्मभिः।।

3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 1 2
1136. अस्मभ्यम्-रोदसीइति-रयिम् । मध्वः-वाजस्य-सातये

1 20 1 20 3
। श्रवः - वसूनि - सम् - जितम् ।।

2 3 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
1137. आ- ते -दक्षम्-मयोभुवम्-मयः-भुवम् । वह्निम् -अद्य

3 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
-अ-द्य-वृणीमहे । पान्तम्-आ-पुरुस्पृहम्-पुरु-स्पृहम् ।।

2 3 2 1 20 1 20 3 2
1138. आ- मन्द्रम् -आ- वरेण्यम् । आ - विप्रम्- वि - प्रम् -आ

3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20
- मनीषिणम् । पान्तम्-आ-पुरुस्पृहम् - पुरु - स्पृहम् ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
1139. आ-रयिम्-आ-सुचेतुनम्-सु-चेतुनम् । आ -सुक्रतो -सु

1 2 1 20 3 1 2 3 1 20
-क्रतो-तनूषु-आ । पान्तम्-आ-पुरुस्पृहम्-पुरु-स्पृहम् ।।

आ-45,अ-10,प-146,मू-वि-32,ग-1-2

इति द्वितीयः खण्डः ।। 2 ।।

3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3
1140. मूर्धानम् - दिवः-अरतिम्-पृथिव्याः । वैश्वानरम् -वैश्व

2 3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
-नरम्-ऋते-आ-जातम्-अग्निम् । कविम्-सम्राजम् -

3 1 20 1 20 1 20 3 2 3 1 20
सम् -राजम्-अतिथिम्-जनानाम् । आसन्-नः-पात्रम्

3 2
-जनयन्तः - देवाः ।।

2 1 20 3 1 20 1 20
1141. त्वाम्-विश्वे-अमृत-अ-मृत-जायमानम् । शिशुम् - न

3 2 3 2 3 1 20 1 20 3 2
- देवाः-अभि-सम्-नवन्ते । तव - क्रतुभिः-अमृतत्वम्-

3 2 3 120 120 3 2 3 2
अ- मृतत्वम्-आयन् । वैश्वानर - वैश्व- नर- यत्-पित्रोः
120
-अदीदेः।।

120 312 120 3 2 32
1142. नाभिम् - यज्ञानाम् - सदनम् - रयीणाम् । महाम् -
3 2 3 2 32 3 2
आहावम् -आ - हावम् - अभि-सम्-नवन्त। वैश्वानरम्
3 2 320* 3 1 2 312 32
- वैश्व - नरम् - रथ्यम् - अध्वराणाम् । यज्ञस्य - केतुम्
3 2
- जनयन्त - देवाः।। आ-14,अ-7,प-66,मी-वि-5,थु-3

23 123 120 3 120 32 32
1143. प्र-वः-मित्राय-मि-त्राय-गायत। वरुणाय-विपा-गिरा।
120 120 3 2 32
महिक्षत्रौ - महि - क्षत्रौ - ऋतम् - बृहत्।।

312 3 120 312 32 3 12
1144. सम्राजा - सम् - राजा- या -घृतयोनी -घृत-योनीइति।
32 3 2 3 2 120 3 2 312
मित्रः - मि - त्रः - च - उभा - वरुणः - च। देवा - देवेषु -
3 2 3 2
प्रशस्ता - प्र - शस्ता ।।

2 3 120 120 32 32 312
1145. ता - नः - शक्तम् - पार्थिवस्य । महः - रायः -दिव्यस्य।
120 3 2 312
महि - वाम् - क्षत्रम् - देवेषु ।।
आ-9,अ-6,प-44,टी-वि-7-4

120 3 2 32
1146. इन्द्र-आ-याहि - चित्रभानो-चित्र-भानो । सुताः - इमे
312 120 120 312
- त्वायवः । अण्वीभिः - तना - पूतासः ।।

1 2 0 3 2 3 2 1 20 1 20 3
1147. इन्द्र- आ- याहि - धिया- इषितः । विप्रजूतः-विप्र-जूतः
1 2 120 1 2 0 3 1 2
-सुतावतः - उप - ब्रह्माणि - वाघतः।।

1 2 0 3 1 20 120 1 2 0 3 2
1148.इन्द्र -आ-याहि - तूतुजानः । उप-ब्रह्माणि- हरिवः-सुते
3 1 2 0
- दधिष्व - नः - चनः ।। आ-13,अ-2,प-35,ठु-वि-13-5

2 3 2 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2
1149. तम् - ईडिष्व - यः-अर्चिषा । वना -विश्वा - परिष्वजत्
3 1 20 3 2 3 1 2
- परि - स्वजत् । कृष्णा - कृणोति - जिह्वया ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 2
1150. यः - इद्धे - आविवासति - आ - विवासति । सुम्नम् -
1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2
इन्द्रस्य - मर्त्यः । द्युम्नाय - सुतराः - सु - तराः - अपः।।

2 3 1 20 120 3 2 3 1 20
1151. ता - नः - वाजवतीः - इषः । आशून्-पिपृतम् -अर्वतः।
1 2 0 3 2 3 1 20
आ - इन्द्रम् - अग्निम् - च - वोढवे ।।
आ-12,अ-3,प-37,जे-वि-10,जौ-6

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

2 3 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
1152. प्र - उ-अयासीत्-इन्दुः-इन्द्रस्य-निष्कृतम्-निः-कृतम्।
1 2 0 3 1 2 0 3 2 3 1 2
सखा-स-खा- सख्युः-स -ख्युः-न-प्र-मिनाति-सङ्गिरम्
3 1 20 1 2 0 3 1 2 3
- सम् - गिरम् । मर्यः - इव - युवतिभिः - सम् -अर्षति।
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3 2
सोमः - कलशे- शतयामना - शत - यामना - पथा।।

2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1153. प्र - वः - धियः - मन्द्रयुवः - विपन्युवः । पनस्युवः -
3 1 2 3 1 20 3 1 20 1 20 3 2
सँवरणेषु-सम्-वरणेषु-अक्रमुः। हरिम्-क्रीडन्तम्-अभि
3 1 20 3 2 3 1 2 1 20 3
-अनूषत-स्तुभः। अभि-धेनवः-पयसा-इत्-अशिश्रयुः।।

2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20
1154.आ- नः-सोम-सँयतम् -सम्-यतम् - पिप्युषीम् - इषम्।
1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
इन्दो-पवस्व -पवमानः-ऊर्मिणा । या - नः - दोहते- त्रिः
1 20 3 1 20 3 2 1 20
-अहन्-अ-हन्-असश्चुषी-अ-सश्चुषी । क्षुमत् -वाजवत्
1 20 3 1 2 3 1 20
- मधुमत् - सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् ।।

आ-24,अ-10,प-79,ज्ञै-वि-13-7

2 3 2 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
1155. न-किः-तम्-कर्मणा - नशत्। यः-चकार - सदावृधम्-
3 2 3 1 20 3 2 3 1 2 3 2 3
सदा-वृधम् । इन्द्रम् - न -यज्ञैः-विश्वगूर्तम्-विश्व-गूर्तम्
1 20 1 20 3 2 1 20
-ऋभ्वसम् । अधृष्टम्- अ -धृष्टम्-धृष्णुम् - ओजसा।।

1 20 3 2 1 20 3 2 1 20 3 2
1156. अषाढम् - उग्रम् - पृतनासु - सासहिम्। यस्मिन्-महीः
3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20 3
-उरुज्रयः-उरु-ज्रयः। सम्-धेनवः-जायमाने-अनोनवुः
1 20 1 20 3
। द्यावः - क्षामीः - अनोनवुः ।।

आ-12,अ-4,प-38,चू-वि-8-8

इति चतुर्थः खण्डः।। 4।।

1 2 0 3 2 3 1 2
1157.सखायः - स - खायः-आ-नि - सीदत । पुनानाय - प्र -
3 1 20 3 2 1 20 3 2
गायत - शिशुम् - न - यज्ञैः - परि - भूषत - श्रिये ।।
2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
1158. सम्- ई -वत्सम्-न-मातृभिः। सृजत-गयसाधनम्-गय
1 20 3 20* 3 20* 1 20 3 2
- साधनम् । देवाव्यम् - देव - आव्यम् - मदम् - अभि
1 20 3
- द्विशवसम् - द्वि - शवसम् ।।
3 1 2 3 1 20 3 1 20 1 2 0 1 2 0
1159. पुनात-दक्षसाधनम् - दक्ष-साधनम् । यथा - शर्द्धाय-
3 1 2 1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
वीतये । यथा -मित्राय -मि-त्राय-वरुणाय-शन्तमम्।।
आ-14,अ-6,प-45,मौ-वि-1,ड-9
2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
1160. प्र - वाजी - अक्षारिति । सहस्रधारः - सहस्र - धारः ।
2 3 1 2 1 20 1 2 0
तिरः - पवित्रम् - वि - वारम् - अव्यम् ।।
2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
1161. सः - वाजी - अक्षारिति । सहस्ररेताः - सहस्र - रेताः ।
3 2 3 2 1 2 0 3 2
अद्भिः - मृजानः - गोभिः - श्रीणानः।।
2 3 1 2 0 3 2 1 2 0 3 2
1162.प्र - सोम - याहि - इन्द्रस्य - कुक्षा । नृभिः - येमानः -
1 20 3 2
अद्रिभिः - अ - द्रिभिः - सुतः ।।
आ-6,अ-3,प-32,गा-वि-15-10
2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3
1163. ये-सोमासः-परावति । ये-अर्वावति-सुन्विरे । ये - वा
2 3 1 2
- अदः - शर्यणावति।।

2 3 1 2 1 20 1 20 3 2 0 3
1164. ये-आर्जीकेषु-कृत्वसु । ये - मध्ये -पस्त्यानाम् ये- वा
1 20 3 1 2
- जनेषु - पञ्चसु ।।

2 3 2 3 2 1 20 1 20 3 1 2 3
1165. ते- नः-वृष्टिम्-दिवः-परि । पवन्ताम्-आ-सुवीर्यम्-सु
1 20 3 2 3 1 2 1 20
- वीर्यम् । स्वानाः - देवासः - इन्दवः ।।

आ-8,अ-1,प-33,टि-वि-7-11

इति पञ्चमः खण्डः ।। 5 ।।

2 3 2 1 20 3 2 3 1 2
1166. आ-ते-वत्सः-मनः- यमत् । परमात् - चित् - सधस्थात्
3 2 3 1 20 3 3 2
- सध - स्थात् । अग्ने - त्वाम् - कामये - गिरा ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20
1167. पुरुत्रा-हि -सदृङ् -स-दृङ् -असि । दिशः-विश्वाः-अनु
3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 3
- प्रभुः - प्र - भुः । समत्सु - स - मत्सु - त्वा - हवामहे ।।

3 1 2 3 1 20 3 2 1 20 3 1 2 3
1168. समत्सु-स-मत्सु-अग्निम्-अवसे । वाजयन्तः-हवामहे ।
1 20 3 1 2 3 2 3
वाजेषु - चित्रराधसम् - चित्र - राधसम् ।।

आ-9,अ-6,प-42,णै-वि-5,फु-12

2 3 2 3 1 20 3 2 3
1169. त्वम्-नः-इन्द्र-आ-भर । ओजः-नृम्णम्- शतक्रतो- शत
2 3 2 3 1 2
- क्रतो - विचर्षणे - वि-चर्षणे । आ-वीरम्-पृतनासहम्
3 1 20
- पृतना - सहम् ।।

2 3 2 3 2 3 2 3

1170. त्वम्-हि-नः-पिता-वसो । त्वम्-माता- शतक्रतो - शत

1 2 1 20 3 2 3

- क्रतो - बभूविथ । अथ - ते - सुम्नम् - ईमहे ।।

2 3 1 2 120 3

1171. त्वाम्-शुष्मिन्-पुरुहूत-पुरु-हूत। वाजयन्तम्-उप-ब्रुवे-

2 3 1 2 3 1 20

सहस्कृत-सहः-कृत। सः-नः-रास्व-सुवीर्यम्-सु-वीर्यम्।।

आ-5,अ-7,प-50,ढा-वि-4-13

2 3 2 1 2 0 1 20

1172.यत् - इन्द्र -चित्र-मे-इह । न - अस्ति-त्वादातम् - त्वा -

3 1 2 0 3

दातम् -अद्रिवः - अ - द्रिवः । राधः- तत्- नः-विदद्वसो

2 3

- विदत् - वसो । उभयाहस्ति - आ - भर ।।

2 1 20 1 20 1 20 3 2 3 2

1173. यत्-मन्यसे-वरेण्यम् । इन्द्र-द्युक्षम्-द्यु-क्षम्- तत्- आ-

3 1 2 1 2 0 3 2 1 20 3 1 2

भर । विद्याम-तस्य -ते-वयम् ।अकूपारस्य - दावनः ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3 2

1174. यत्-ते-दिक्षु। प्रराध्यम्-प्र-राध्यम्। मनः-अस्ति-श्रुतम्

3 2 1 20 3 2 3 2 1 20

- बृहत्। तेन-दृढा-चित्-अद्रिवः-अ-द्रिवः। आ -वाजम्

3 1 2

- दर्षि - सातये ।।

आ-13,अ-6,प-58,बू-वि-4,ली-14

इति षष्ठः खण्डः ।।6।।

इति चतुर्थप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः।।

चतुर्थप्रपाठकश्च समाप्तः।।4।।

इति अष्टमोऽध्यायः।।8।।

## अथ नवमोऽध्यायः।।9।।

### अथ पञ्चमप्रपाठके प्रथमोऽध्यायः।।

1 20 3 2 3 2 3 1 2 1 20
1175. शिशुम्-जज्ञानम् - हर्यतम्-मृजन्ति । शुम्भन्ति-विप्रम्
3 1 2 3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 2
-वि-प्रम्-मरुतः-गणेन । कविः- गीर्भिः-काव्येन-कविः
1 20 3 1 2 1 20 3 120
- सन् । सोमः - पवित्रम् - अति - एति - रेभन् ।।

1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
1176. ऋषिमनाः - ऋषि- मनाः - यः - ऋषिकृत्-ऋषि -कृत्-
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2
स्वर्षाः- स्वः-साः । सहस्रनीथः-सहस्र - नीथः- पदवीः-
3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20
पद-वीः-कवीनाम् । तृतीयम्-धाम-महिषः-सिषासन्।
1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
सोमः - विराजम् - वि - राजम् - अनु - राजति - स्तुप्।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 0
1177. चमूषत्-चमू-सत्-श्येनः-शकुनः-विभृत्वा-वि-भृत्वा।
3 2 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2
गोविन्दुः-गो-विन्दुः-द्रप्सः-आयुधानि-बिभ्रत्। अपाम्-
3 2 1 20 3 2 3 2 3 1 2 1 20
ऊर्मिम्-सचमानः- समुद्रम्-सम्-उद्रम् । तुरीयम्-धाम
3 2 3
- महिषः - विवक्ति ।। आ-18,अ-11,प-72,प्ये-वि-23,गणा-1-1

3 2 1 2 0 3 2 3 2 1 20 1 20 3
1178. एते - सोमाः - अभि-प्रियम्। इन्द्रस्य-कामम्-अक्षरन्।
1 20 3 20*
वर्धन्तः - अस्य - वीर्य म्।।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 2 0 3 2
1179.पुनानासः - चमूषदः - चमू - सदः । गच्छन्तः- वायुम्-
3 1 2 3 1 2 3 1 20
अश्विना । ते - नः - धत्त - सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् ।।

120 3 1 20 3 2 1 20 3

1180. इन्द्रस्य - सोम - राधसे । पुनानः - हार्दि - चोदय ।

3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20

देवानाम् - योनिम् - आसदम् - आ - सदम् ।।

3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2

1181. मृजन्ति- त्वा - दश - क्षिपः । हिन्वन्ति - सप्त-धीतयः।

1 20 1 2 0 3

अनु - विप्राः - वि - प्राः - अमादिषुः ।।

3 1 2 3 1 20 3 2 1 20 3 20

1182. देवेभ्यः - त्वा - मदाय - कम् । सृजानम्-अति-मेष्यः।

1 2 0 3

सम् - गोभिः - वासयामसि ।।

3 2 3 1 2 1 2 0 3 2 120

1183. पुनानः - कलशेषु - आ - वस्त्राणि - अरुषः - हरिः ।

1 20 1 2 0 3

परि - गव्यानि - अव्यत ।।

3 1 2 3 2 1 2 0 1 20 1 20

1184. मघोनः - आ - पवस्व - नः । जहि -विश्वाः-अप- द्विषः।

1 2 0 1 2 0 3 2 3

इन्दो - सखायम् - स - खायम् - आ - विश ।।

3 1 2 3 1 20 3 2 120 120

1185. नृचक्षसम्-नृ-चक्षसम्-त्वा-वयम् । इन्द्रपीतम् - इन्द्र

3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3

-पीतम्-स्वर्विदम्-स्वः-विदम् । भक्षीमहि - प्रजाम् - प्र

2 120

- जाम् - इषम् ।।

3 2 3 2 120 3 2 3 2 1 20

1186. वृष्टिम् - दिवः-परि-स्रव । द्युम्नम् - पृथिव्याः - अधि ।

1 20 3 2 3

सहः - नः - सोम - पृत्सु - धाः ।।

आ-36,अ-9,प-107,भि-वि-28-2

इति प्रथमः खण्डः ।।1।।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 3
1187. सोमः - पुनानः - अर्षति । सहस्रधारः - सहस्र - धारः -
1 20 1 20 3 2 1 20 3 2 3
अत्यविः -अति-अविः । वायोः-इन्द्रस्य-निष्कृतम्-निः
2
- कृतम्।।

1 20 3 1 20 3 2 3
1188.पवमानम्-अवस्यवः। विप्रम्-वि-प्रम्-अभि-प्र-गायत
2 3 1 2 3 2 3
।सुष्वाणम् - देववीतये - देव - वीतये ।।

1 20 1 20 1 20 3 1 20
1189.पवन्ते - वाजसातये - वाज - सातये । सोमाः -
3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2
सहस्रपाजसः - सहस्र - पाजसः । गृणानाः - देववीतये
3 2 3
- देव - वीतये ।।

3 2 3 1 20 1 20 3 1 20 3 2
1190. उत - नः- वाजसातये- वाज -सातये। पवस्व- बृहतीः
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
-इषः । द्युमत् - इन्दो - सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् ।।

1 2 0 3 2 3 1 2 1 20 1 20
1191.अत्याः - हियानाः - न - हेतृभिः । असृग्रम्-वाजसातये
1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2
- वाज - सातये । वि - वारम् - अव्यम् - आशवः ।।

2 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
1192.ते - नः - सहस्रिणम्-रयिम् । पवन्ताम् -आ - सुवीर्यम्
3 1 20 3 2 3 1 2 1 20
- सु - वीर्यम । स्वानाः - देवासः - इन्दवः ।।

3 2 3 1 20 3 2 3 2 3 1 2
1193.वाश्राः - अर्षन्ति - इन्दवः ।अभि - वत्सम् - न -मातरः।
3 1 20
दधन्विरे - गभस्त्योः ।।

1 20 1 20 3 2 120 1 20
1194. जुष्टः - इन्द्राय - मत्सरः । पवमानः - कनिक्रदत् ।
1 2 0 1 20 1 20 3
विश्वाः - अप - द्विषः - जहि ॥

3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 20
1195. अपघ्नन्तः-अप-घ्नन्तः-अराव्णः-अ-राव्णः। पवमानाः
3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2 3
- स्वर्दृशः - स्वः - दृशः । योनौ - ऋतस्य - सीदत ॥

आ-38,अ-15,प-106,भ्यो-वि-33,डि-गणा-5-3

इति द्वितीयः खण्डः ॥ 2 ॥

1 2 0 3 1 20 3 2 3 1 2 1 20
1196. सोमाः - असृग्रम् - इन्दवः । सुताः -ऋतस्य-धारया।
1 2 0 1 20
इन्द्राय - मधुमत्तमाः ॥

3 2 1 2 0 3 1 20 3 2 3 1 2
1197. अभि-विप्राः-वि-प्राः-अनूषत। गावः-वत्सम्-न-धेनवः
1 20 1 20 3 1 2
। इन्द्रम् - सोमस्य - पीतये ॥

3 2 3 2 3 1 20 1 2 0 3 2
1198. मदच्युत् - मद - च्युत् - क्षेति-सादने। सिन्धोः-ऊर्मा -
3 2 3 2 1 20 3 1 2 1 20 3 2
विपश्चित्-विपः-चित् । सोमः-गौरीइति-अधि-श्रितः ॥

3 2 1 20 3 2 3 2 1 2 0 1 20
1199. दिवः- नाभा-विचक्षणः- वि - चक्षणः । अव्याः -वारे-
3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
महीयते । सोमः - यः - सुक्रतुः - सु - क्रतुः - कविः ॥

2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20
1200. यः-सोमः - कलशेषु -आ । अन्तरिति-पवित्रे -आहितः
3 2 1 2 0 1 20 3
- आ - हितः । तम् - इन्दुः - परि - सस्वजे ॥

2 1 20 1 2 0 3 1 2 3 1 2 1 20
1201. प्र-वाचम्-इन्दुः-इष्यति । समुद्रस्य-सम्-उद्रस्य-अधि-

3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
विष्टपि । जिन्वन् - कोशम् - मधुश्चुतम् - मधु-श्चुतम्।।

1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 2
1202.नित्यस्तोत्रः - नित्य - स्तोत्रः - वनस्पतिः । धेनाम् -

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2
अन्तरिति - सबर्दुघाम् - सबः - दुघाम् । हिन्वानः -

1 20 3 2
मानुषा-युजा।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2
1203.आ - पवमान - धारय । रयिम्-सहस्रवर्चसम्-सहस्र-

3 3 1 2 3 1 2 3 1 2
वर्चसम् ।अस्मेइति - इन्दो - स्वाभुवम्-सु-आभुवम्।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 20 3 2 1 20
1204. अभि - प्रिया -दिवः-कविः । विप्रः-वि-प्रः-सः-धारया

3 2 1 20 3 1 2
- सुतः । सोमः - हिन्वे - परावति ।।

आ-35,अ-13,प-112,ऋ-वि-37,गणा-2-4

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

2 3 1 20 3 1 20 3 2 3 2
1205. उत् - ते - शुष्मासः- ईरते । सिन्धोः-ऊर्मेः-इव-स्वनः।

3 1 2 3 2
वाणस्य - चोदय - पविम् ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
1206. प्रसवे-प्र-सवे-ते-उत्-ईरते । तिस्रः-वाचः-मखस्युवः।

1 20 1 2 1 20
यत् -अव्ये - एषि - सानवि ।।

1 2 0 1 20 120 3 2 120 3 1 20
1207. अव्याः-वारैः-परि-प्रियम् । हरिम्-हिन्वन्ति-अद्रिभिः-

3 1 20 3 1 2 3 1 20
अ - द्रिभिः । पवमानम् - मधुश्चुतम् - मधु - श्चुतम् ।।

2 3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 2
1208. आ-पवस्व-मदिन्तम् । पवित्रम्-धारया-कवे। अर्कस्य
1 20 3 1 2 3 1 20
- योनिम् - आसदम् - आ - सदम् ।।
2 3 1 2 0 3 2 3 1 2
1209. सः - पवस्व – मदिन्तम । गोभिः -अञ्जानः-अक्तुभिः।
1 2 0 3 1 2 3
आ - इन्द्रस्य - जठरम् - विश।।

आ-17,अ-4,प-58,थै-वि-13,गणा-2-5

इति चतुर्थः खण्डः।। 4।।

3 2 3 2 1 20 3 2 3 1 20
1210. अया - वीती - परि - स्रव। यः- ते - इन्दो - मदेषु-आ।
3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
अवाहन् -अव - अहन् - नवतीः - नव ।।
1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
1211. पुरः - सद्यः - स - द्यः - इत्थाधिये - इत्था - धिये ।
1 20 1 20 3 1 20 3
दिवोदासाय - दिवः - दासाय - शंबरम् - शम्-बरम्।
1 20 3 1 2 1 20
अध - त्यम् - तुर्वशम् - यदुम् ।।
1 20 3 1 20 3 2 3 2 1 20 3
1212.परि - नः -अश्वम्-अश्ववित्-अश्व -वित् । गोमत्-इन्दो
1 20 1 20 3 1 2 1 20
- हिरण्यवत् । क्षर - सहस्रिणीः - इषः ।।

आ-16,अ-6,प-44,मू-वि-7,जे-ग6-1-6

3 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20 1 20
1213.अपघ्नन्-अप-घ्नन्-पवते -मृधः। अप-सोमः-अराव्णः
3 1 2 0 1 20 3 2 3 2
- अ - राव्णः । गच्छन्-इन्द्रस्य-निष्कृतम्-निः-कृतम्।।
3 2 3 2 3 1 20 3 2 1 20
1214.महः - नः - रायः - आ - भर । पवमान - जहि -मृधः।

1 20 3 1 2 1 20
रास्व - इन्दो - वीरवत् - यशः ।।

2 3 2 3 2 1 20 1 20 1 20 3
1215. न-त्वा-शतम्-च-न-ह्रुतः ।राधः-दित्सन्तम्-आ-मिनन्।

2 3 2 3 1 2
यत् - पुनानः -मखस्यसे ।। आ-13,अ-3,प-40,यु-वि-8-7

3 2 3 1 20 1 20 1 20 1 20
1216. अया - पवस्व - धारया । यया - सूर्यम् - अरोचयः।

3 2 1 20 3 2
हिन्वानः - मानुषीः - अपः ।।

1 20 1 20 1 20 1 20 3 2 1 20
1217. अयुक्त - सूरः - एतशम् । पवमानः - मनौ - अधि ।

3 1 2 1 20
अन्तरिक्षेण - यातवे ।

3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 1 20
1218. उत - त्याः - हरितः - रथे । सूरः - अयुक्त - यातवे ।

1 20 1 20 1 20 3 2
इन्दुः - इन्द्रः - इति - ब्रुवन् ।।

आ-18,अ-ना,प-28,ली-चि-6,गणा-2-8

इति पञ्चमःखण्डः ।। 5 ।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
1219. अग्निम् - वः -देवम् - अग्निभिः -सजोषाः-स-जोषाः।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
यजिष्ठम्-दूतम्-अध्वरे-कृणुध्वम्। यः-मर्त्येषु-निध्रुविः

3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
- नि - ध्रुविः - ऋतावा - तपुर्मूर्द्धा- तपुः- मूर्द्धा-घृतान्नः

3 2 3 2
- घृत - अन्नः - पावकः ।।

1 20 1 20 1 20 3 2 3 2 3 2
1220. प्रोथत् - अश्वः - न - यवसे - अविष्यन् । यदा - महः -

3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 20
सँवरणात् - सम् - वरणात् - व्यस्थात् - वि -अस्थात्।

3 1 20 1 20 3 2 1 20 3
आत्-अस्य-वातः-अनु- वाति- शोचिः ।अध-स्म - ते -
1 20 3 2 3
व्रजनम् - कृष्णम् - अस्ति ।।

2 1 20 3 1 20 1 20 3 1 2 0 1 20
1221. उत्- यस्य-ते- नवजातस्य-नव-जातस्य-वृष्णः।अग्ने-
1 20 3 1 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0
चरन्ति -अजराः -अ - जराः - इधानाः ।अच्छा-द्याम्-
3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 20 3 2
अरुषः- धूमः-एषि।सम्-दूतः-अग्ने-ईयसे-हि-देवान्।।
आ-25,अ-8,प-73,बि-वि-23,टा-9

2 1 2 0 3 2 3 1 2 1 20
1222. तम् - इन्द्रम् - वाजयामसि । महे - वृत्राय - हन्तवे ।
1 2 0 3 2 3
सः - वृषा - वृषभः - भुवत् ।।

1 2 0 1 20 3 2 1 2 0 1 20 3 2
1223. इन्द्रः- सः - दामने - कृतः।ओजिष्ठः-सः- बले-हितः।
3 2 3 2 3 2
द्युम्नी - श्लोकी - सः - सोम्यः ।।

3 2 1 2 0 1 2 0 3 1 20 3
1224.गिरा - वज्रः- न-सम्भृतः-सम्-भृतः।सबलः-स-बलः-
1 20 3 2 3 2 1 2 0
अनपच्युतः - अन् -अपच्युतः ।ववक्षे - उग्रः -अस्तृतः
3
-अ - स्तृतः ।। आ-12,अ-4,प-39,धो-वि-18-10

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

1 20 1 20 3 2 1 20 3 1 2
1225. अध्वर्यो-अद्रिभिः-अ-द्रिभिः-सुतम् । सोमम् - पवित्रे
3 2 1 2 0 1 20
- आ - नय । पुनाहि - इन्द्राय - पातवे ।।

1 20 3 1 20 3 2 1 20 3
1226. तव - त्ये - इन्दो - अन्धसः । देवाः-मधोः-वि-आशत।
1 20 3 1 2
पवमानस्य - मरुतः।।

3 2 3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 1 2
1227. दिवः - पीयूषम् - उत्तमम्। सोमम् - इन्द्राय -वज्रिणे।
3 1 2 1 20
सुनोत - मधुमत्तमम् ।।

आ-12,अ-1,प-30,लि-वि- 4,ग-2-11

3 2 3 2 3 1 2 0 1 20 1 20 3 1 2
1228. धर्ता - दिवः - पवते- कृत्व्यः- रसः । दक्षः- देवानाम्-
3 1 2 3 1 20 1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0
अनुमाद्यः-अनु-माद्यः-नृभिः। हरिः-सृजानः-अत्यः- न
1 20 1 20 1 20 3 1 2
- सत्वभिः । वृथा -पाजाँसि - कुणुषे - नदीषु - आ।।

1 20 3 1 20 1 20 1 2
1229. शूरः - न - धत्ते -आयुधा - गभस्त्योः । स्वऽ3रिति ।
1 20 3 2 1 20 3 1 20
सिषासन् - रथिरः - गविष्टिषु- गो -इष्टिषु । इन्द्रस्य-
1 20 312 3 1 2 1 20 3 2 3
शुष्मम् - ईरयन्-अपस्युभिः । इन्दुः-हिन्वानः-अज्यते
1 2
- मनीषिभिः ।।

.1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2
1230. इन्द्रस्य - सोम - पवमानः - ऊर्मिणा । तविष्यमाणः-
3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2
जठरेषु-आ-विश । प्र-नः-पिन्व-विद्युत्-वि-द्युत्-अभ्रा
3 1 20 3 1 2 3 2 3 1 20 1 20 3 1 20
-इव-रोदसीइति।धिया-नः-वाजान्-उप-माहि-शश्वतः

आ-24,अ-3,प- 63,था-वि-12,ढा-12

2 3 2 1 20 1 20 3 1 20 3
1231. यत्-इन्द्र - प्राक् -अपाक्-अप-अक्-उदक्-उत्-अक्।
20• 3 2 3 1 2 1 2 0 1 20 3 2 1 20
न्यक् - नि-अक्-वा-हूयसे-नृभिः। सिम-पुरु-नृषूतः-नृ
3 1 20 1 20 3 1 2
- सूतः-असि-आनवे ।असि-प्रशर्द्ध- प्र-शर्द्ध - तुर्वशे।।

2 3 1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 3 1 2
1232. यत्- वा- रुमे - रुशमे- श्यावके- कृपे। इन्द्र-मादयसे-
1 20 1 2 0 3 1 20 1 20 1 20
सचा ।कण्वासः- त्वा-स्तोमेभिः- ब्रह्मवाहसः - ब्रह्म -
3 1 20 3 2 3
वाहसः । इन्द्र - आ - यच्छन्ति - आ - गहि।।

आ-19,अ-6,प-47,क-वि- 4-13

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 1 20
1233. उभयम्-शृणवत्-च-नः।इन्द्रः-अर्वाक्-इदम्-वचः।
3 1 2 3 2 3 1 2 1 20 1 20
सत्राच्या - सत्रा-च्या -मघवान् - सोमपीतये-सोम-
3 2 1 20 3
पीतये। धिया - शविष्ठः - आ - गमत्।।

2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
1234. तम्- हि -स्वराजम् स्व-राजम्-वृषभम्-तम्-ओजसा।
3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2
धिषणेइति-निष्टतक्षतुः-निः-ततक्षतुः।उत-उपमानाम्
3 1 20 3 2 3 1 20 1 20
-उप-मानाम्-प्रथमः- नि- सीदसि। सोमकामम्-सोम
3 2 3 1 20
-कामम्-हि-ते-मनः।। आ-11,अ-6,प-44,घु-वि-5-14

इति सप्तमः खण्डः।। 7।।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 3
1235. पवस्व-देवः-आयुषक्-आयु-सक् । इन्द्रम्- गच्छतु-ते
1 20 3 2 3 1 20
- मदः । वायुम् - आ - रोह - धर्मणा ।।

1 20 3 2 3 1 2
1236. पवमान - नि - तोशसे । रयिम् - सोम - श्रवाय्यम् ।
1 2 0 3 2 3 2 3
इन्दो - समुद्रम् - सम् - उद्रम् - आ - विश ।।

3 2 3 2 3 1 20 3 2 3 2
1237. अपघ्नन्-अप-घ्नन्-पवसे-मृधः। क्रतुवित्-क्रतु-वित्-
3 2 3 1 2 1 20 3 1 20
सोम- मत्सरः। नुदस्व-अदेवयुम्-अ- देवयुम् -जनम्।।
आ-9,अ-5,प-40,चा-वि-ना-लु-15

3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3
1238. अभि - नः-वाजसातमम्-वाज-सातमम्-रयिम्-अर्ष-
3 1 2 3 1 20 1 2 0 3 1 2 3 1 2
शतस्पृहम् -शत -स्पृहम्। इन्दो-सहस्रभर्णसम्-सहस्र
3 3 2 3 2 3 1 2
- भर्णसम् । तुविद्युम्नम् - तुवि - द्युम्नम् -विभासहम्
3 1 20
- विभा - सहम्।।

3 2 3 2 1 20 1 2 0 3 3 1 2 3
1239. वयम्- ते-अस्य-राधसः । वसोः- वसो-पुरुस्पृहः-पुरु-
1 20 1 20 3 2 1 20 3 2 3
स्पृहः। नि- नेदिष्ठतमाः-इषः। स्याम-सुम्ने-ते-अध्रिगो
- अध्रि - गो ।।

1 20 3 2 3 1 2 0 1 2 0 1 20 1 20
1240. परि-स्यः-स्वानः-अक्षरत्। इन्दुः-अव्ये-मदच्युतः-मद
3 1 20 3 2 3 2 3 2 1 20
- च्युतः। धारा- यः - ऊर्ध्वः- अध्वरे। भ्राजा - न-याति
3 2
- गव्ययुः।। आ-16,अ-8,प-55,जु-वि-14-16

1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
1241. पवस्व - सोम - महान् - समुद्रः - सम् - उद्रः । पिता
3 1 2 1 20 3 2 1 20
- देवानाम् - विश्वा - अभि - धाम ।।

3 2 3 1 2 3 2 3 2 3
1242. शुक्रः-पवस्व-देवेभ्यः-सोम । दिवे-पृथिव्यै- शम् - च
1 2 3 1 2 0
- प्रजाभ्यः - प्र - जाभ्यः ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 1 20
1243. दिवः - धर्ता -असि-शुक्रः-पीयूषः । सत्ये-विधर्मन्-वि
3 3 2 3
- धर्मन् - वाजी -पवस्व ।।

आ-5,अ-3,प-33,छा-वि-7-17

इति अष्टमः खण्डः ।। 8 ।।

1 20 3 1 20 3 2 3 2 3 2 3
1244. प्रेष्ठम् - वः - अतिथिम् । स्तुषे-मित्रम्-मि- त्रम् - इव
2 1 20 120 1 20
- प्रियम् । अग्ने - रथम् - न - वेद्यम् ।।

3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 120
1245. कविम्-इव-प्रशँस्यम्-प्र - शँस्यम् । यम्-देवासः-इति
3 2 1 20 3 2 3 2
- द्विता । नि - मर्त्येषु -आदधुः - आ - दधुः ।।

2 3 3 1 2 3 2 1 20
1246. त्वम् - यविष्ठ-दाशुषः । नॄन् - पाहि - शृणुहि - गिरः ।
120 3 2 3 2 1 20
रक्ष - तोकम् - उत - त्मना ।।

आ-11,अ-3,प-38,खु-वि-5,थु-18

2 3 1 20 1 20 3
1247. आ-इन्द्र-नः-गधि-प्रिय । सत्राजित्-सत्रा-जित्-अगोह्य
3 2 3 1 2 3 2 1 20 3 2
-अ-गोह्य । गिरिः- न - विश्वतः - पृथुः - पतिः-दिवः ।।

3 2 3 1 2 3 1 2
1248. अभि- हि -सत्य-सोमपाः-सोम-पाः । उभेइति- बभूथ-
1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 2 3 2 1 20 3 2
रोदसीइति । इन्द्र-असि-सुन्वतः-वृधः-पतिः - दिवः ।।

2 1 20 120 3 2 3 2 1 20
1249. त्वम् - हि - शश्वतीनाम् । इन्द्र - धर्ता - पुराम्-असि ।
3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0 3 2
हन्ता - दस्योः - मनोः - वृधः - पतिः - दिवः ।।

आ-13,अ-3,प-45,पै-वि-11-19

3 2 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20
1250. पुराम् - भिन्दुः- युवा - कविः । अमितौजाः - अमित-
3 1 2 0 1 20 1 20 3 2 3 2
ओजाः-अजायत। इन्द्रः-विश्वस्य-कर्मणः। धर्ता-वज्री
3 2 3 2
- पुरुष्टुतः - पुरु - स्तुतः ।।

2 3 1 2 1 20 1 20 3
1251. त्वम् - वलस्य - गोमतः । अप-अवः-अद्रिवः-अ-द्रिवः
1 20 3 2 1 20 3
- बिलम् । त्वाम् - देवाः - अबिभ्युषः - अ- बिभ्युषः।
1 2 3
तुज्यमानासः - आविषुः ।।

120 1 20 1 20 3 2 1 20 3
1252. इन्द्रम् - ईशानम् - ओजसा। अभि - स्तोमैः-अनूषत।
1 2 1 20 3 1 2 32 3 1 2 0 1 20
सहस्रम् - यस्य - रातयः - उत - वा - सन्ति-भूयसीः।।

आ-17,अ-4,प-45,फू-वि-11,ह गण-1-30

इति नवमः खण्डः।।9।।

इति पञ्चमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

इति नवमोऽध्यायः।।9।।

****

## अथ दशमोऽध्यायः।। 10।।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 3
1253. अक्रान्-समुद्रः-सम् - उद्रः-प्रथमे-विधर्मन्-वि-धर्मन्।
3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2 1 2 0
जनयन्- प्रजाः-प्र-जाः-भुवनस्य-गोपाः-गो-पाः। वृषा
3 1 2 1 20 1 20 1 20 3 2 1 20 3
-पवित्रे -अधि- सानौ -अव्ये । बृहत्- सोमः - वावृधे-
2 1 20 3
स्वानः - अद्रिः - अ - द्रिः।।

1 20 3 2 3 1 2 1 20 3 1 20 3 2 3 2
1254. मत्सि-वायुम्- इष्टये - राधसे-नः-मत्सि-मित्रा-मि-त्रा
1 20 3 1 2 1 20 1 20 1 20 1 2 0
- वरुणा-पूयमानः । मत्सि - शर्द्धः - मारुतम् - मत्सि
3 2 1 20 1 20 3 1 2 3
- देवान् । मत्सि - द्यावा - पृथिवीइति - देव - सोम।।

3 2 1 20 3 2 3 2 1 20
1255. महत्-तत्-सोमः-महिषः-चकार।अपाम्- यत्- गर्भः-
1 20 3 2 1 20 1 20 1 20 1 20
अवृणीत - देवान् ।अदधात्- इन्द्रे - पवमानः-ओजः-
1 20 1 20 1 20 1 20
अजनयत् - सूर्ये - ज्योतिः - इन्दुः ।।

आ-30,अ-6,प-67,प-वि-3-1

3 2 3 2 1 20 3 2 3 2 3
1256. एषः-देवः-अमर्त्यः-अ-मर्त्यः।पर्णवीः -पर्ण- वीः-इव-
2 1 20 3 1 2 3 1 20
दीयते।अभि - द्रोणानि-आसदम् - आ - सदम् ।।

3 2 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 2
1257. एषः-विप्रैः-वि-प्रैः-अभिष्टुतः-अभि-स्तुतः।अपः-देवः
3 1 20 1 20 3 1 2
- वि - गाहते । दधत् - रत्नानि - दाशुषे ।।

3 2 1 20 1 20 1 20 3 1 20
1258. एषः - विश्वानि - वार्या । शूरः - यन्-इव-सत्वभिः।
1 20 3
पवमानः - सिषासति।।

3 2 3 2 3 1 20 3 2 3
1259. एषः-देवः-रथर्यति। पवमानः-दिशस्यति। आविः- आ
2 3 2
- विः - कृणोति - वग्वनुम् ।।

3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 1 2
1260. एषः - देवः - विपन्युभिः । पवमानः - ऋतायुभिः ।
1 20 1 20 3
हरिः - वाजाय - मृज्यते ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20 3
1261. एषः - देवः - विपा - कृतः ।अति - ह्वराँसि -धावति।
1 20 1 20 3
पवमानः - अदाभ्यः - अ - दाभ्यः।।

3 2 1 20 3 2 1 20 1 20
1262. एषः-दिवम् - वि- धावति । तिरः - रजाँसि - धारया।
1 20 1 20
पवमानः - कनिक्रदत्।।

3 2 1 20 1 20 3 1 20 3 2 1 20
1263. एषः - दिवम् - व्यासरत्-वि-आसरत्। तिरः- रजाँसि-
1 20 3 1 20 3 2 3 2
अस्तृतः-अ-स्तृतः । पवमानः - स्वध्वरः - सु-अध्वरः।।

3 2 3 1 2 1 20 3 2 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
1264. एषः-प्रत्नेन-जन्मना। देवः-देवेभ्यः-सुतः। हरिः-पवित्रे
3
- अर्षति ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
1265. एषः -उ - स्यः - पुरुव्रतः - पुरु-व्रतः। जज्ञानः-जनयन्
1 20 1 20 3 2
- इषः । धारया - पवते - सुतः ।।

आ-34,अ-10,प-111,ङि-वि-47,गणा- 4-2

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

3 2 3 2 3 1 2 0 1 20 120 3 1 2
1266. एषः-धिया -याति-अण्व्या । शूरः-रथेभिः -आशुभिः।

1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
गच्छन् - इन्द्रस्य - निष्कृतम् - निः - कृतम् ।।

3 2 3 2 3 2 3 1 2 1 20 3 1 2
1267. एषः-पुरु-धियायते । बृहते-देवतातये। यत्र-अमृतासः

3 1 2 0 1 20
- अ - मृतासः - आशत।।

3 2 3 1 2 0 120 1 20 3 1 2
1268. एतम् - मृजन्ति - मर्ज्यम् । उप - द्रोणेषु - आयवः ।

3 2 3 2 3 2 120
प्रचक्राणम् - प्र - चक्राणम् - महीः - इषः ।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2
1269. एषः-हितः-वि-नीयते ।अन्तरिति- शुध्यावता -पथा ।

1 20 3 1 2 1 20
यदि - तुञ्जन्ति - भूर्णयः ।।

3 2 3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 2
1270.एषः- रुक्मिभिः - ईयते । वाजी - शुभ्रेभिः -अँशुभिः।

1 2 0 1 20 1 20
पतिः - सिन्धूनाम् - भवन् ।।

3 2 1 2 0 1 20 1 2 0 320* 1 20
1271. एषः- श्रृङ्गाणि - दोधुवत् । शिशीते -यूथ्यः -वृषा।

3 2 1 20 1 20
नृम्णा-दधानः-ओजसा।।

3 2 1 20 3 2 120 3 2 1 20
1272. एषः - वसूनि - पिब्दनः । परुषा - ययिवान् - अति ।

1 20 1 20 3
अव - शादेषु - गच्छति ।।

3 2 3 2 1 20 1 20 1 20 3 1 20
1273. एतम्-उ-त्यम्-दश-क्षिपः। हरिम् - हिन्वन्ति-यातवे ।
3 2 3 2 3 1 2
स्वायुधम् - सु - आयुधम् - मदिन्तमम् ।।

आ-32,अ-4,प-82,ड्रा-वि-23,ठि-ग-2-3

इति द्वितीयखण्डः।।2।।

3 2 3 2 1 20 1 20 1 20 1 20 3
1274. एषः- उ - स्यः - वृषा -रथः ।अव्याः-वारेभिः-अव्यत।
1 20 1 20 3 1 2
गच्छन् - वाजम् - सहस्रिणम् ।।

3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 1 20
1275. एतम् - त्रितस्य - योषणः । हरिम्-हिन्वन्ति-अद्रिभिः
3 1 20 1 20 3 1 2
- अ - द्रिभिः । इन्दुम् - इन्द्राय - पीतये ।।

3 2 1 20 3 2 3 2 3
1276. एषः - स्यः-मानुषीषु-आ। श्येनः - न - विक्षु -सीदति।
1 20 3 2 3 1 2
गच्छन् - जारः - न - योषितम् ।।

3 2 1 20 1 20 1 20 3 2 1 20
1277. एषः - स्यः - मद्यः - रसः ।अव - चष्टे -दिवः-शिशुः।
1 20 1 20 1 20 3 1 20
यः - इन्दुः - वारम् - आविशत् - आ - अविशत्।

3 2 3 1 2 3 2 1 20 3 2
1278. एषः - स्यः -पीतये - सुतः । हरिः - अर्षति - धर्णसिः।
1 20 1 20 3 2 3 2
क्रन्दन् - योनिम् - अभि - प्रियम् ।।

3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
1279. एतम् - त्यम् - हरितः - दश । मर्मृज्यन्ते - अपस्युवः।
1 20 1 20 1 20
याभिः-मदाय- शुम्भते।।

आ-28,अ-2,प-68,च्यु-वि-23,ग-3-4

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2 3 2
1280. एषः - वाजी - हितः -नृभिः । विश्ववित् - विश्व -वित्
1 20 1 2 0 1 20 1 20 3
- मनसः - पतिः ।अव्यम् - वारम् - वि - धावति।।

3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2
1281. एषः - पवित्रे - अक्षरत् । सोमः - देवेभ्यः - सुतः ।
1 2 0 1 20 3 2 3 2
विश्वा - धामानि - आविशन् - आ - विशन् ।।

3 2 3 2 3 1 2 0 1 20 1 20 3
1282. एषः-देवः-शुभायते । अधि-योनौ-अमर्त्यः-अ-मर्त्यः।
2 3 2 3 1 2 3 1 20
वृत्रहा - वृत्र - हा - देववीतमः - देव - वीतमः ।।

3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2
1283. एषः- वृषा - कनिक्रदत् । दशभिः - जामिभिः -यतः।
3 2 1 20 3
अभि - द्रोणानि - धावति।।

3 2 1 20 3 120 1 20 1 20
1284. एषः - सूर्यम् - अरोचयत् । पवमानः - अधि - द्यवि ।
3 1 2 3 2 1 20
पवित्रे - मत्सरः - मदः ।।

3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
1285. एषः - सूर्येण - हासते । सँवसानः - सम् - वसानः -
3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20
विवस्वता - वि - वस्वता । पतिः - वाचः - अदाभ्यः
3
-अ-दाभ्यः।। आ-25,अ-8,प-70,इ्यू-वि-10-5

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 3 1 2 1 20
1286. एषः - कविः -अभिष्टुतः -अभि-स्तुतः ।पवित्रे - अधि
3 2 1 20 1 20
- तोशते । पुनानः - घ्नन् - अप - द्विषः।।

3 2 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2 1 2 0
1287. एषः - इन्द्राय- वायवे । स्वर्जित् - स्वः - जित् - परि -
3 1 2 3 1 2 3 1 20
सिच्यते । पवित्रे - दक्षसाधनः - दक्ष - साधनः ।।

3 2 1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 3 2
1288. एषः - नृभिः - वि - नीयते । दिवः - मूर्धा -वृषा - सुतः।
1 20 120 3 2 3 2
सोमः -वनेषु - विश्ववित् - विश्व - वित् ।।

3 2 3 2 3 1 20 3 2
1289. एषः - गव्युः - अचिक्रदत् । पवमानः - हिरण्ययुः ।
1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 3
इन्दुः - सत्राजित् - सत्रा - जित् - अस्तृतः - अ -स्तृतः।।

3 2 3 2 3 1 2 1 2 0 1 2 0
1290. एषः - शुष्मी - असिष्यदत् -अन्तरिक्षे - वृषा - हरिः ।
3 2 1 2 0 1 2 0
पुनानः - इन्दुः - इन्द्रम् - आ।।

3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 0 3 2
1291. एषः - शुष्मी - अदाभ्यः - अ - दाभ्यः। सोमः-पुनानः
3 2 3 2 3 2
- अर्षति । देवावीः - देव - अवीः - अघशँसहा -
3 2
अघशँस - हा।। आ-19,अ-9,प-73,द्री-वि-29,णो-गणा-2-6

इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

2 3 2 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3
1292. सः - सुतः - पीतये - वृषा । सोमः - पवित्रे - अर्षति ।
2 3 2 1 2 0 3 2
विघ्नन् - वि - घ्नन् - रक्षाँसि - देवयुः ।।

2 3 1 2 3 2 3 2 1 2 0 3
1293. सः - पवित्रे - विचक्षणः - वि -चक्षणः । हरिः-अर्षति-
2 3 2 1 20 1 2 0
धर्णसिः । अभि• योनिम् - कनिक्रदत् ।।

2 3 2 3 2 3 2 1 20 3
1294. सः - वाजी - रोचनम् - दिवः । पवमानः-वि-धावति।
2 3 2 1 20 3 1 2
रक्षोहा - रक्षः - हा - वारम् - अव्ययम् ।।

2 3 1 2 1 20 1 20 1 20 3
1295. सः - त्रितस्य - अधि - सानवि । पवमानः-अरोचयत्।
1 2 1 20 3 2
जामिभिः - सूर्यम् - सह ।।

2 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2 3
1296. सः-वृत्रहा-वृत्र-हा -वृषा - सुतः । वरिवोवित् - वरिवः
2 1 20 3 1 20 1 20 3
-वित्-अदाभ्यः-अ-दाभ्यः।सोमः-वाजम्-इव-असरत्

2 3 2 3 1 2 3 2 3 2 1 20 3
1297. सः - देवः - कविना - इषितः। अभि-द्रोणानि-धावति।
1 20 1 20 3 1 2
इन्दुः - इन्द्राय - मँहयन्।।

आ-19,अ-6,प-70,प्ल-वि-24,ग-3-7

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
1298. यः - पावमानीः - अध्येति - अधि - एति । ऋषिभिः -
1 20 3 1 20 1 20 3 2 3
सम्भृतम्-सम्-भृतम्-रसम्। सर्वम्-सः-पूतम्-अश्नाति
2 3 1 2
- स्वदितम् - मातरिश्वना।।

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
1299.पावमानीः - यः - अध्येति - अधि - एति । ऋषिभिः -
1 20 3 1 20 1 20 1 20 3
सम्भृतम् -सम्-भृतम्-रसम् । तस्मै - सरस्वती - दुहे।
2 3 2 1 20 3 2
क्षीरम् - सर्पिः - मधु - उदकम् ।।

3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
1300. पावमानीः-स्वस्त्ययनीः-स्वस्ति-अयनीः। सुदुघाः-सु
1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
-दुघाः-हि-घृतश्चुतः-घृत-श्चुतः। ऋषिभिः-सम्भृतम्-सम्
3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2
- भृतम् - रसम् । ब्राह्मणेषु -अमृतम्-अ -मृतम्-हितम्।।
3 2 3 2 3 2 1 20 3 2
1301. पावमानीः-दधन्तु -नः। इमम्-लोकम्-अथ-उ-अमुम्।
1 20 3 2 3 2 3 1 2
कामान्- सम् -अर्द्धयन्तु - नः। देवीः-देवैः-समाहृताः-
3 1 20
सम् - आहृताः।।
1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20
1302. येन - देवाः - पवित्रेण । आत्मानम् - पुनते - सदा ।
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3
तेन - सहस्त्रधारेण - सहस्त्र - धारेण। पावमानीः-पुनन्तु
- नः।।
3 2 3 1 2 3 1 20 1 2 0
1303. पावमानीः - स्वस्त्ययनीः - स्वस्ति - अयनीः । ताभिः
3 2 1 2 0 3 2 3
- गच्छति - नान्दनम् । पुण्यान्-च - भक्षान्-भक्षयति।
2 3 2 3
अमृतत्वम् - अ - मृतत्वम् - च - गच्छति ।।

आ-28,अ-13,प-100,त्र-वि-29,ग-2-8

इति सप्तमः खण्डः।। 7।।

1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20
1304. अगन्म - महा- नमसा-यविष्ठम्। यः-दीदाय-समिद्धः
3 2 3 2 3 2 3 1 2
-सम् - इद्धः - स्वे - दुरोणे - दुः - ओने । चित्रभानुम्
3 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 1 20*
- चित्र-भानुम्-रोदसीइति -अन्तः-उर्वीइति।स्वा हु तम्

3 1 2 3 1 2 3 1 20
- सु - आहुतम् - विश्वतः - प्रत्यञ्चम् - प्रति - अञ्चम् ।।

2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2
1305. सः - मह्ना - विश्वा - दुरितानि - दुः - इतानि -साह्वान्।
3 2 3 120 3 1 2 3 2 3 2 3
अग्निः-स्तवे-दमे-आ-जातवेदाः-जात-वेदाः। सः-नः-
2 3 2 3 2 3 2 3 2
रक्षिषत्-दुरितात्-दुः-इतात्-अवद्यात्। अस्मान्-गृणतः
3 2 3 1 2
- उत - नः - मघोनः ।।

2 120 3 2 3 2 3 2 3 2 3
1306. त्वम्-वरुणः-उत-मित्रः- मि -त्रः-अग्ने। त्वाम्-वर्द्धन्ति
1 2 120 1 2 120 3 1 2 3
- मतिभिः - वसिष्ठाः । त्वेइति- वसु- सुषणनानि - सु
1 2 3 2 3 1 2 3
- सननानि - सन्तु । यूयम् - पात - स्वस्तिभिः - सु-
1 2 120 3
अस्तिभिः -सदा-नः।। आ-13,अ-11,प-76,चू-वि-25,धु-9

3 2 120 1 20 3 1 2 3 2 3
1307. महान् - इन्द्रः- यः -ओजसा । पर्जन्यः-वृष्टिमान्-इव।
1 20 3 1 2 3
स्तोमैः - वत्सस्य - वावृधे ।।

1 2 0 120 1 20 1 20 3 1 2 1 20
1308. कण्वाः-इन्द्रम् -यत्-अक्रत। स्तोमैः-यज्ञस्य-साधनम्।
3 2 3 1 20
जामि - ब्रुवते - आयुधा।।

3 2 3 2 3 1 2 1 20 1 20
1309. प्रजाम् - प्र -जाम् - ऋतस्य - पिप्रतः । प्र - यत्-भरन्त-
1 20 1 2 0 3 1 2 1 20
वह्नयः । विप्राः - वि - प्राः - ऋतस्य - वाहसा ।।

आ-13,अ-2,प-34,थ्य-वि-9-10

इति अष्टमः खण्डः।।8।।

1 20 1 20 1 20 3 2 3
1310. पवमानस्य - जिघ्नतः । हरेः - चन्द्राः - असृक्षत ।
2 3 1 2 3 2 3
जीराः - अजिरशोचिषः - अजिर - शोचिषः ।।

1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 2
1311. पवमानः - रथीतमः । शुभ्रेभिः - शुभ्रशस्तमः - शुभ्र -
3 1 20 1 20 3 1 2 3 2 3
शस्तमः । हरिश्चन्द्रः-हरि-चन्द्रः-मरुद्गणः-मरुत्-गणः ।।

1 20 3 1 2 3 1 2 3
1312. पवमान - वि - अश्नुहि । रश्मिभिः-वाजसातमः-वाज
1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
- सातमः । दधत् - स्तोत्रे - सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् ।।

आ-10,अ-6,प-33,ण्यै-वि-18,गणा-1-11

1 20 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
1313. परि-इतः-सिञ्चत-सुतम् । सोमः - यः - उत्तमम्-हविः ।
3 2 1 20 3 2 3 2 3 1 2 1 20
दधन्वान्-यः-नर्यः-अप्सु-अन्तः-आ । सुषाव-सोमम्
1 20 3
-अद्रिभिः-अ-द्रिभिः ।।

3 2 3 2 1 20 1 20 3 1 20 3
1314. नूनम्-पुनानः-अविभिः-परि-स्रव । अदब्धः-अ-दब्धः-
1 2 3 1 2 3 2 3 2 3
सुरभिन्तरः-सु-रभिन्तरः ।सुते-चित्-त्वा-अप्सु-मदामः
1 20 3 1 2 1 2 0 1 20
-अन्धसा । श्रीणन्तः-गोभिः-उत्तरम् ।।

1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20
1315. परि - स्वानः-चक्षसे-देवमादनः - देव-मादनः । क्रतुः-
1 20 3 2 3 2
इन्दुः-विचक्षणः-वि-चक्षणः ।।

आ-16,अ-5,प-50,घ-चि-16,दू-12

1 20 1 20 3 2 1 20 1 20 1 20 3 2
1316. असावि-सोमः-अरुषः-वृषा-हरिः । राजा -इव-दस्मः-

3 2 3 2 1 20 1 20 3
अभि - गाः - अचिक्रदत् । पुनानः- वारम् -अति - एषि
1 2 3 2 1 20 3 1 2 3
-अव्ययम् । श्येनः-न-योनिम्-घृतवन्तम्-आ-असदत् ।।
3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20 3 2
1317. पर्जन्यः-पिता- महिषस्य - पर्णिनः । नाभा- पृथिव्याः-
3 1 2 1 20 3 1 20 1 20 3 2 3 1 2
गिरिषु-क्षयम्-दधे ।स्वसारः-आपः-अभि-गाः-उदासरन्
3 1 20 1 20 3 2 3 2
-उत्-आसरन् । सम् - ग्रावभिः - वसते - वीते - अध्वरे ।।
3 2 3 2 120 3 1 20 1 20 3 2
1318. कविः-वेधस्या-परि-एषि-माहिनम् । अत्यः-न-मृष्टः-
3 2 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
अभि-वाजम्- अर्षसि । अपसेधन्-अप -सेधन्- दुरिता
3 2 3 2 1 20 1 20 3
-दुः - इता - सोम-नः-मृड । घृता-वसानः - परि -यासि-
1 2 3 1 20
निर्णिजम् - निः - निजम् ।।

आ-22,अ- 4,प- 70,धै-वि-14-13

इति नवमः खण्डः ।। 9 ।।

1 20 3 1 20 1 20 120 3 1 20
1319.श्रायन्तः-इव-सूर्यम् । विश्वा-इत्-इन्द्रस्य-भक्षत ।वसूनि
3 2 1 20 1 20 1 20 3 2 3
-जातः-जनिमानि-ओजसा । प्रति-भागम्-न-दीधिमः ।।
1 20 1 20 3 2 3 2 1 20
1320.अलर्षिरातिम्-अलर्षि-रातिम्-वसुदाम्-वसु-दाम्-उप
3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
-स्तुहि । भद्राः - इन्द्रस्य - रातयः । यः - अस्य-कामम्-
3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 1 2
विधतः - न - रोषति । मनः - दानाय - चोदयन् ।।

आ-15,अ-2,प-35,छौ-वि-5-14

1 20 3 1 20 1 20 3 1 20 3
1321. यतः-इन्द्र-भयामहे। ततः-नः-अभयम्-अ-भयम्-कृधि
1 20 3 2 1 20 3 1 2 1 20
। मघवन् - शग्धि - तव-तत्- नः-ऊतये । वि -द्विषः-वि
1 20 3
- मृधः-जहि।।

2 3 1 20 3 2 1 20 1 20
1322. त्वम्-हि - राधसः- पते- राधसः - महः । क्षयस्य - असि
3 2 3 2 3 2 3
-विधर्ता - वि-धर्ता । तम् - त्वा- वयम् -मघवन् - इन्द्र-
1 2 3
गिर्वणः - गिः -वनः। सुतावन्तः - हवामहे ।।

आ-10,अ-3,प- 41,ठयो-वि-6,नू-गण-15

इति दशमः खण्डः।। 10।।

2 3 2 3 2 1 20 3 2
1323. त्वम् - सोम-असि - धारयुः । मन्द्रः-ओजिष्ठः-अध्वरे।
1 20 3 1 2 3 2 3
पवस्व -मँहयद्रयिः - मँहयत् - रयिः।।

2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 2
1324. त्वम् - सुतः - मदिन्तमः । दधन्वान् - मत्सरिन्तमः ।
1 20 3 2 3 2 1 20 3
इन्दुः - सत्राजित् - सत्रा - जित् - अस्तृतः - अ -स्तृतः।।

2 3 2 1 20 3 2 3
1325. त्वम् - सुष्वाणः - अद्रिभिः - अ - द्रिभिः । अभि - अर्ष-
1 20 3 1 2 1 20 3
कनिक्रदत् - द्युमन्तम् - शुष्मम् - आ - भर।।

आ-7,अ-4,प-35,फयै-वि-11,गण-1-16

1 20 3 1 2 3 2 3 1 20 1 20
1326. पवस्व - देववीतये - देव - वीतये । इन्दो - धाराभिः -
1 20 3 1 2 1 20 3
ओजसा । आ - कलशम्- मधुमान् -सोम - नः- सदः।।

120 3 2 3 1 2 3 120 120 120 3
1327. तव-द्रप्साः-उदप्रुतः-उद-प्रुतः। इन्द्रम्-मदाय-वावृधुः।
2 3 1 2 3 1 2 3 120 3
त्वाम्-देवासः -अमृताय-अ - मृताय- कम् - पपुः।।

2 3 2 3 2
1328. आ - नः - सुतासः - इन्दवः । पुनानाः - धावत -रयिम्-
3 1 2 3 2 3 1 2
वृष्टिद्यावः-वृष्टि-द्यावः-रीत्यापः-रीति-आपः-स्वर्विदः
3 1 20
- स्वः - विदः ।।

आ-11,अ-5,प-44,ङ-वि-17-17

120 3 2 120 3 2 3 1 20
1329. परि- त्यम्- हर्यतम् - हरिम् । बभ्रुम् - पुनन्ति - वारेण।
3 2 1 20 120 1 20 3 2 1 2 0
यः - देवान् -विश्वान्- इत् - परि -मदेन-सह-गच्छति।।

2 120 1 20 3 1 2 0
1330. द्विः- यम्-पञ्च-स्वयशसम्-स्व-यशसम् । सखायः- स
3 1 20 1 20 3 2 120
- खायः-अद्रिसँहतम्-अद्रि - सँहतम् - प्रियम् -इन्द्रस्य-
1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
काम्यम् - प्रस्नापयन्ते - प्र - स्नापयन्ते -ऊर्मयः।।

1 2 0 3 1 20 3 2 3 2 120 3
1331. इन्द्राय - सोम -पातवे। वृत्रघ्ने-वृत्र-घ्ने-परि-सिच्यसे।
1 20 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 1 20
नरे - च-दक्षिणावते। वीराय - सदनासदे-सदन-सदे।।

आ-20,अ-6,प-49,क्य-वि-4,खी -18

1 20 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
1332. पवस्व - सोम - महे - दक्षाय । अश्वः - न -निक्तः-वाजी
1 2 0
- धनाय।।

2 3 1 2 120 1 20 3 1 2 1 20 3 2
1333.प्र - ते - सोतारः - रसम् - मदाय । पुनन्ति -सोमम्-महे
3 1 2
- द्युम्नाय ।।

1 20 3 2 120 3 1 2 1 20
1334. शिशुम् -जज्ञानम् - हरिम् - मृजन्ति । पवित्रे - सोमम्
3 1 2 120
- देवेभ्यः - इन्दुम् ।। आ-11,अ-ना,प-26,ये-वि-2-19

120 3 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3 2 120
1335. उप-उ-सु-जातम्-अप्तुरम् । गोभिः- भङ्गम्-परिष्कृतम्
120 3 120 3 2 3
- परि - कृतम् । इन्दुम् - देवाः - अयासिषुः ।।

2 3 1 20 3 2 3 1 2 3
1336. तम्-इत् -वर्धन्तु- नः - गिरः। वत्सम्-सँशिश्वरीः -सम्-
1 20 3 2 120 3 1 2 3 1 2 0
शिश्वरीः- इव। यः-इन्द्रस्य - हृदँसनिः - हृदम् - सनिः।।

1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 120
1337.अर्ष - नः -सोम - शम् - गवे। धुक्षस्व-पिप्युषीम्-इषम्।
120 3 2 3 2 3
वर्ध-समुद्रम् - सम् - उद्रम् - उक्थ्य।।
आ-13,अ-3,प-41,जि-वि-6,ग-1-20

इति एकादशः खण्डः ।। 11 ।।

2 3 2 3 2 3 1 2 1 2 3 2 3 2
1338.आ - घ - ये -अग्निम् - इन्धते। स्तृणन्ति-बर्हिः-अनुषक्
3 2 120 1 2 0 1 20 1 2 0 3
-अनु - सक् । येषाम् - इन्द्रः - युवा - सखा - स - खा।।

3 2 3 2 3 1 20 3 2 3 2 1 20
1339.बृहन् - इत् - इध्मः - एषाम् -भूरि-शस्त्रम्-पृथुः-स्वरुः।
1 20 1 2 0 1 20 1 2 0 3
येषाम् - इन्द्रः - युवा - सखा - स - खा।।

1 20 3 2 3 2 1 2 1 20 3
1340.अयुद्धः-अ-युद्धः-इत्-युधा -वृतम्। शूरः-आ-अजति-
1 20 1 20 1 20 1 20 1 20 3
सत्वभिः। येषाम् - इन्द्रः - युवा - सखा - स - खा।।
आ-17,अ-5,प-46,कै-वि-7,चे-21

2 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
1341.यः-एकः-इत्-विदयते-वि-दयते। वसु-मर्ताय -दाशुषे।
1 20 1 20 3 1 20 3 2
ईशानः -अप्रतिष्कुतः - अ - प्रतिष्कुतः - इन्द्रः - अङ्ग।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1342. यः-चित्-हि-त्वा-बहुभ्यः-आ। सुतावान्-आविवासति
3 1 20 3 2 3 1 20 1 20 3 2
-आ- विवासति। उग्रम्- तत्-पत्यते-शवः-इन्द्रः-अङ्ग।।

3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 3
1343.कदा- मर्तम्-अराधसम्-अ-राधसम्। पदा-क्षुम्पम्-इव
2 3 1 20 1 20 3 2
-स्फुरत्- कदा - नः -शुश्रवत्-गिरः - इन्द्रः -अङ्ग।।
आ-14,अ-4,प-46,छ-वि-7-32

1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 1 2
1344. गायन्ति - त्वा-गायत्रिणः। अर्चन्ति- अर्कम् -अर्किणः-
1 2 3 2 3 2 3
ब्रह्माणः - त्वा - शतक्रतो - शत - क्रतो। उत्-वँशम्-इव
- येमिरे।।

2 1 20 1 20 1 20 3 1 20 1 20 1 20
1345. यत् - सानोः -सानु-आरुहः-आ-अरुहः। भूरि-अस्पष्ट
1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 2
- कर्त्वम् । तत् - इन्द्रः -अर्थम् - चेतति। यूथेन-वृष्णिः-
3
एजति ।।

3 2 3 1 2 301 2 1 20 3 2 3
1346.युङ्क्ष्व-हि-केशिना-हरीइति। वृषणा-कक्ष्यप्रा-कक्ष्य-

2 1 20 3 2
प्रा । अथ - नः - इन्द्र - सोमपाः - सोम - पाः । गिराम्

1 20 1 20 3
-उपश्रुतिम् - उप - श्रुतिम् - चर ।।

आ-15,अ-5,प-50,धु-वि-8,यै-23

इति द्वादशः खण्डः ।।12।।

इति पञ्चमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ।।

पञ्चमप्रपाठकश्च समाप्तः ।।

इति दशमोऽध्यायः ।। 10 ।।

****

## अथ एकादशोऽध्यायः ।। 11 ।।

1 20 3 2 3 2 3
1347.सुषमिद्धः - सु - समिद्धः - नः - आ- वह । देवान्-अग्ने

1 2 30 1 2 3 1 20 3
- हविष्मते । होतरिति - पावक - यक्षि -च ।।

1 20 3 2 3 1 2 3
1348.मधुमन्तम् - तनूनपात्- तनू - नपात् । यज्ञम् -देवेषु- नः

2 3 2 3 1 2
-कवे । अद्य - अ - द्य - कृणुहि - ऊतये ।।

2 3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20 3
1349.नराशँसम् - इह - प्रियम् । अस्मिन् - यज्ञे - उप - ह्वये ।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
मधुजिह्वम्- मधु- जिह्वम् - हविष्कृतम् -हविः - कृतम् ।।

1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 3 2 3
1350.अग्ने-सुखतमे-सु-खतमे-रथे । देवान्-ईडितः-आ-वह ।

1 20 1 20 1 20 1 20 3
असि - होता - मनुर्हितः - मनुः - हितः ।।

आ-14,अ-7,प-53,फि-वि-5-1

2 3 2 3 2 1 20 1 20 3 1 20
1351. यत्-अद्य-अ-द्य-सूरे - उदिते- उत्- इते। अनागाः-अन्-
3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 1 20
आगाः-मित्रः-मि -त्रः-अर्यमा। सुवाति-सविता-भगः।।

3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
1352. सुप्रावीः - सु - प्रावीः-अस्तु-सः- क्षयः। प्र- नु - यामन्-
3 1 2 3 1 20 3 1 20 3 1 2 3
सुदानवः- सु- दानवः। ये- नः-अँहः-अतिपिप्रति-अति
1 20
- पिप्रति।।

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 20
1353.उत-स्वराजः-स्व-राजः-अदितिः-अ-दितिः। अदब्धस्य
3 1 2 3 2 1 20 3
- अ - दब्धस्य - व्रतस्य - ये । महः - राजानः - ईशते।।

आ-13-अ-11-प-51-ज्ञ-वि-18-2

2 3 1 20 3 2 1 20 3
1354. उत्- त्वा -मन्दन्तु - सोमाः। कृणुष्व -राधः -अद्रिवः-अ
1 20 3 1 2 3 1 20 3
- द्रिवः। अव - ब्रह्मद्विषः - ब्रह्म - द्विषः - जहि।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2
1355. पदा-पणीन्-अराधसः-अ-राधसः। नि-बाधस्व-महान्
3 2 3 2 3 2 1 20
- असि । न - हि - त्वा - कः - च - न - प्रति ।।

2 3 1 2 1 20 1 20
1356.त्वम्- ईशिषे- सुतानाम् । इन्द्र - त्वम् - असुतानाम् -अ
3 2 1 20 1 20
-सुतानाम् । त्वम् - राजा - जनानाम् ।।

आ-9,अ-4,प-41,फे-वि-13,धि-3

इति प्रथमः खण्डः।।1।।

2 1 20 1 20 3 2 3 2 1 20
1357. आ -जागृविः- विप्रः-वि- प्रः- ऋतम् - मतीनाम्। सोमः
3 2 3 1 2 1 20 3 1 2
- पुनानः - असदत् - चमूषु । सपन्ति- यम् - मिथुनासः
1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
-निकामाः - नि-कामाः। अध्वर्यवः-रथिरासः-सुहस्ताः
3 1 2 0
- सु - हस्ताः ।।

2 3 2 1 20 1 20 1 20 3 1 2 3
1358. सः - पुनानः - उप - सूरे- दधानः। आ -उभेइति-अप्राः-
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 20
रोदसीइति - वि - सः- अवरिति । प्रिया - चित् - यस्य-
3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2 3
प्रियसासः-ऊती । सतः- धनम्-कारिणे-न-प्र-यँसत्।।

2 3 2 1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 2
1359. सः-वर्द्धिता-वर्द्धनः-पूयमानः। सोमः-मीढ्वान्-अभि
3 1 20 3 1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
- नः- ज्योतिषा -आवीत्। यत्र- नः -पूर्वे-पितरः-पदज्ञाः
3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
- पद - ज्ञाः । स्वर्विदः- स्वः - विदः - अभि-गाः-अद्रिम्
3 2
- अ - द्रिम् - इष्णन्।। आ-19,अ-6,प-71,त-वि-32,आ-4

2 3 2 3 2 3 1 20
1360.मा - चित् - अन्यत्-अन्-यत्-वि- शँसत् । सखायः - स
3 2 3 1 20 3 1 20 1 20
-खायः -मा-रिषण्यत। इन्द्रम्-इत्-स्तोत-वृषणम्-सचा
3 2 1 20 3 2 3
- सुते । मुहुः - उक्था - च - शँसत।।

3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 20
1361.अवक्रक्षिणम् -अव - क्रक्षिणम् - वृषभम्-यथा-जुवम्।
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
गाम्- न -चर्षणीसहम्-चर्षणी -सहम्। विद्वेषणम्-वि

1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 3
-द्वेषणम्-सँवननम्-सम्- वननम्-उभयङ्करम्-उभयम्
2 1 2-0 3 1 2
- करम्। मँहिष्ठम्-उभयाविनम्।।
आ-10,अ-7,प-44,मा-वि-ना-5

2 3 2 1 20 1 20 1 20 3
1362.उत् - उ - त्ये - मधुमत्तमाः । गिरः - स्तोमासः - ईरते ।
1 2 3 1 20 3 2 3 2 1 20
सत्राजितः- सत्रा-जितः-धनसाः-धन-साः-अक्षितोतयः
1 2 0 3 1 2 1 2 0 3
- अक्षित - उतयः । वाजयन्तः - रथाः - इव ।।

1 2 0 3 1 20 1 2 0 3 1 20 2
1363. कण्वाः - इव - भृगवः - सूर्याः -इव-विश्वम्-इत्-धीतम्
3 1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 2
- आशत । इन्द्रम् - स्तोमेभिः - महयन्तः - आयवः ।
3 1 2 3 2 3
प्रियमेधासः - प्रिय - मेधासः - अस्वरन्।।
आ-13,अ-4,प-36,के-वि-8-6

1 20 3 2 3 1 20 1 20 3 1 20
1364.परि- उ - सु - प्र - धन्व - वाजसातये-वाज-सातये। परि
3 1 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2
-वृत्राणि -सक्षणिः - स - क्षणिः। द्विषः -तरध्यै-ऋणयाः
3 2 3
- ऋण - याः - नः - ईरसे।।

1 2 0 3 1 20 3 1 2 3 1 20
1365.अजीजनः - हि - पवमान - सूर्यम् । विधारे - वि - धारे
1 2 0 1 2 0 1 20 3 120
- शक्मना - पयः । गोजीरया - गो - जीरया - रँहमाणः
1 20 1 20 3
- पुरन्ध्या - पुरम् - ध्या ।।

1 20 3 2 3 1 20 3 2 3 1 2
1366.अनु-हि-त्वा-सुतम्-सोम-मदामसि । महे-समर्यराज्ये

3 1 20 1 20 3 2 3 2 3
-समर्य-राज्ये । वाजान्-अभि-पवमान-प्र-गाहसे।।

आ-18,अ-7,प-51,दु-वि-29-3-7

1 20 3 1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
1367. परि-प्र-धन्व-इन्द्राय-सोम। स्वादुः-मित्राय-मि-त्राय

3 2 1 20
-पूष्णे-भगाय।।

3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20 3 2 3
1368.एव-अमृताय-अ-मृताय-महे-क्षयाय। सः-शुक्रः-अर्ष

2 3 1 2
-दिव्यः-पीयूषः ।।

1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
1369. इन्द्रः-ते-सोम-सुतस्य-पेयात्। क्रत्वे-दक्षाय-विश्वे

3 2
-च-देवाः।। आ-10,अ-2,प-32,क-वि-6,डू-8

इति द्वितीयः खण्डः।।2।।

1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1370. सूर्यस्य-इव-रश्मयः-द्रावयित्नवः। मत्सरासः-प्रसुतः

3 1 20 3 2 3 1 20 3 2 1 20 1 20
-प्र-सुतः। साकम्-ईरते। तन्तुम्-ततम्-परि-सर्गासः

3 1 2 1 20 3 2 3 1 20 3 2
-आशवः। न-इन्द्रात्-ऋते-पवते-धाम-किम्-च-न।।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3
1371. उप-उ-मतिः-पृच्यते-सिच्यते-मधु । मन्द्राजनी-मन्द्र

1 20 3 2 3 1 2 1 20 3 2
-अजनी-चोदते-अन्तः-आसनि । पवमानः-सन्तनिः

3 2 3 2 3 1 20 3 2 1 20
-सम्-तनिः-सुन्वताम्-इव। मधुमान्-द्रप्सः-परि-

1 20 3
वारम्-अर्षति।।

3 2 3 120 3 1 2 3 1 2 3 2 120
1372. उक्षा - मिमेति-प्रति- यन्ति - धेनवः। देवस्य-देवीः-उप
3 2 3 2 1 20 3 1 20
-यन्ति-निष्कृतम्-निः-कृतम्। अति-अक्रमीत्-अर्जुनम्
1 20 3 1 2 1 20 3 2 120 1 20
- वारम् - अव्ययम् । अत्कम्- न - निक्तम् - परि -सोमः
3
-अव्यत।। आ-22,अ-4,प-69,झो-वि-17-9
3 2 120 1 20 3 1 2 120 120
1373. अग्निम्-नरः-दीधितिभिः-अरण्योः। हस्तच्युतम्-हस्त
3 2 3 2 3 1 2 3
-च्युतम्-जनयत -प्रशस्तम्- प्र - शस्तम् । दूरेदृशम्-दूरे
120 3 1 2 3 2 3 2 3 2
-दृशम्-गृहपतिम्- गृह - पतिम् -अथव्युम्-अ-थव्युम्।।
2 3 2 1 20 120 3 1 2
1374. तम्-अग्निम्-अस्ते-वसवः-नि-ऋण्वन्। सुप्रतिचक्षम्
3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 120
-सु-प्रतिचक्षम्- अवसे- कुतः-चित्। दक्षाय्यः-यः-दमे
1 20 1 20
-आस - नित्यः।।
120 3 2 3 1 20
1375. प्रेद्धः-प्र-इद्धः -अग्ने-दीदिहि - पुरः- नः- अजस्रया -अ
3 20॰ 3 2 1 20 120 3
-जस्रया -सूर्म्या - यविष्ठ। त्वाम् - शश्वन्तः -उप - यन्ति
1 2 0
- वाजाः।। आ-17,अ-8,प-54,जी-वि-11,य-10,ख-3
2 3 2 1 2 0 3 1 20 3 1 2
1376.आ - अयम्- गौः - पृश्निः-अक्रमीत्। असदत् - मातरम्
3 2 3 1 2 3 2 3 2 0॰ 1 2
- पुरः । पितरम् - च - प्रयन् - प्र - यन् - स्वऽ3रिति।।

3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2
1377.अन्तरिति-चरति-रोचना । अस्य-प्राणात्-प्र-आनात्-
3 2 3 2 3 2 1 20
अपानती-अप-अनती । वि-अख्यत्-महिषः- दिवम्।।

3 2 1 20 3 2 3 1 2 3
1378.त्रिँशत् - धाम - वि - राजति। वाक् - पतङ्गाय - धीयते।
1 20 1 2 0 1 20 1 2 0
प्रति - वस्तोः - अह - द्युभिः ।। आ-8-अ-3-प-39

इति तृतीयः खण्डः।। 3।।

इति षष्ठप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

इति एकादशोऽध्यायः ।। 11।।

## अथ द्वादशोऽध्यायः

अथ षष्ठप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः

3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 3
1379.उपप्रयन्तः - उप - प्रयन्तः - अध्वरम् । मन्त्रम् - वोचेम
1 2 3 2 3 1 2 3 2
-अग्नये ।आरे-अस्मेइति - च - श्रृण्वते ।।

2 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
1380. यः - स्नीहितीषु - पूर्व्यः-सञ्जग्मानासु-सम्-जग्मानासु
3 1 2 1 20 3 1 2 1 20
- कृष्टिषु। अरक्षत् - दाशुषे - गयम् ।।

2 3 1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
1381. सः - नः - वेदः -अमात्यम्। अग्निः - रक्षतु - शन्तमः ।
3 2 3 2 3 1 20
उत -अस्मान् - पातु - अँहसः।।

3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 2
1382.उत - ब्रुवन्तु -जन्तवः । उत् - अग्निः - वृत्रहा - वृत्र - हा
3 2 3 2 1 20 1 20 3
- अजनि। धनञ्जयः - धनम् - जयः-रणेरणे-रणे-रणे।।

आ-9,अ-5,प-47,ने-वि-14-1

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2
1383. अग्ने - युङ्क्ष्व - हि - ये - तव । अश्वासः-देव-साधवः।
1 20 1 20 3 1 2
अरम् - वहन्ति - आशवः।।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 2
1384. अच्छ - नः - याहि -आ - वह । अभि - प्रयाँसि- वीतये।
3 2 1 20 1 20 3
आ - देवान् - सोमपीतये - सोम - पीतये।।

2 3 2 1 20 3
1385.उत् - अग्ने - भारत - द्युमत् । अजस्रेण - अ - जस्रेण
1 20 1 20 3
- दविद्युतत् । शोच - वि - भाहि -अजर - अ - जर।।

आ-12,अ-3,प-38,जे-वि-1-2

2 3 1 2 1 20 1 20 3 2 1 20 1 20
1386. प्र-सुन्वानाय-अन्धसः। मर्तः-न-वष्ट-तत्-वचः। अप-
1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3 2 1 20
श्वानम्-अराधसम्-अ-राधसम्। हत-मखम्-न-भृगवः।।

2 3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
1387.आ - जामिः - अत्के -अव्यत। भुजे - न - पुत्रः - पुत् -त्रः
3 20 1 20 3 2 1 20 3 2 1 20
- ओण्योः । सरत्-जारः-न-योषणाम्। वरः-न-योनिम्
3 1 2 3 1 20
-आसदम्-आ-सदम्।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
1388. सः- वीरः- दक्षसाधनः-दक्ष-साधनः । वि-यः-तस्मम्भ
1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 3 2 1 20
- रोदसीइति । हरिः- पवित्रे-अव्यत। वेधाः-न-योनिम्
3 1 2 3 1 20
- आसदम् -आ - सदम्।।

आ-16,अ-5,प-55,भै-वि-13,ति-3,ख-1

3 2 3 2 3 2 1 2 0
1389.अभ्रातृव्यः - अ - भ्रातृव्यः -अना -त्वम्। अनापिः-अन्-
3 1 2 3 2 3 2 3 2
आपिः-इन्द्र-जनुषा-सनात्-असि। युधा-इत्-आपित्वम्
3
- इच्छसे।।

2 3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 1 20
1390.न-किः-रेवन्तम्-सख्याय-स-ख्याय-विन्दसे। पीयन्ति
3 20* 3 2 3 1 2 3 2 3
- ते - सुराश्वः । यदा - कृणोषि- नदनुम् -सम्-ऊहसि।
2 3 2 3
आत्-इत्-पिता- इव-हूयसे।।आ-3,अ-1,प-20,चौ-वि-1-4

2 3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 1 2
1391.आ- त्वा- सहस्रम्-आ- शतम् । युक्ताः-रथे-हिरण्यये।
3 1 2 3 1 2 0 1 20 3 1 2 1 20
ब्रह्मयुजः- ब्रह्म - युजः - हरयः- इन्द्र -केशिनः। वहन्तु
1 20 1 20 3
- सोमपीतये - सोम - पीतये।।

2 3 1 20 3 1 2 301 2 3 1 2 3 1 2
1392.आ-त्वा -रथे - हिरण्यये - हरीइति-मयूरशेप्या - मयूर
3 2 3 2 3 1 2 0
- शेप्या । शितिपृष्ठा - शिति -पृष्ठा - वहताम् - मध्वः
1 20 3 1 2 3 1 2
- अन्धसः - विवक्षणस्य - पीतये ।।

1 20 3 1 2 3 2
1393.पिब- तु - अस्य-गिर्वणः - गिः - वनः। सुतस्य-पूर्वपाः
3 2 3 1 20 1 20 3 1 2 3 2
-पूर्वः-पाः-इव। परिष्कृतस्य-परि-कृतस्य-रसिनः-इयम्
3 2 3 2 1 20 1 20 3
-आसुतिः -आ-सुतिः -चारुः - मदाय - पत्यते।।
आ-14,अ-8,प-56,ण्या-वि-8,ग-1-5

2 3 120 3 120 1 20 3 1 2
1394.आ - सोत- परि - सिञ्चत-अश्वम्- न-स्तोमम्-अप्तुरम्
3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3 120
-रजस्तुरम्-वनप्रक्षम्-वन-प्रक्षम्-उदप्रुतम्-उद-प्रुतम्।।

3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2 3
1395. सहस्रधारम् - सहस्र - धारम्-वृषभम्-पयोदुहम्-पयः
120 3 2 3 1 2 120 3 1 2 3 1 2
-दुहम्। प्रियम्-देवाय-जन्मने । ऋतेन-यः - ऋतजातः
3 2 3 2 3 2 120 3 2 3 2
-ऋत-जातः-विवावृधे-वि-वावृधे। राजा- देवः - ऋतम्
3 2
- बृहत्।। आ-7,अ-6,प-37,चै-वि- 4,गी-ग-1-6

इति द्वितीयः खण्डः।।2।।

3 2 3 1 2 3 2 3 1 2
1396. अग्निः - वृत्राणि -जङ्घनत् । द्रविणस्युः - विपन्यया ।
120 2 3 2 120 3
समिद्धः - सम् - इद्धः - शुक्रः - आहुतः- आ - हुतः।।

120 3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
1397. गर्भे- मातुः -पितुः-पिता । विदिद्युतानः-वि-दिद्युतानः
3 1 2 1 20 3 1 2 1 20
-अक्षरे । सीदन् - ऋतस्य - योनिम् - आ।।

120 3 1 2 3 1 20 3 1 20 1 20
1398. ब्रह्म - प्रजावत्- प्र- जावत्-आ - भर। जातवेदः-जात
3 1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
-वेदः-विचर्षणे-वि-चर्षणे। अग्ने-यत्-दीदयत्-दिवि।।
आ-11,अ-6,प-40,झी-वि-6-7

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2
1399. अस्य - प्रेषा - हेमना - पूयमानः । देवः -देवेभिः-सम्
3 120 3 2 3 1 2 120 3 120
-अपृक्त - रसम् । सुतः - पवित्रम् - परि - एति-रेभन्।
3 2 3 120 3 1 2 1 20
मिता - इव - सद्म - पशुमन्ति - होता ।।

3 2 1 2 0 3 20॰ 1 2 0 3 2 3 2
1400.भद्रा - वस्त्रा - समन्या - वसानः । महान् - कविः
3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3
- निवचनानि - नि - वचनानि - शँसन्। आ - वच्यस्व
2 0॰ 3 1 2 3 2 3 2 1 2 0
-चम्वोः - पूयमानः । विचक्षणः-वि-चक्षणः - जागृविः
3 1 2 3 2 3
- देववीतौ - देव - वीतौ ।।

2 3 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2
1401.सम्-उ-प्रियः-मृज्यते-सानौ-अव्ये। यशस्तरः-यशसाम्
1 2 0 3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2 3 2
- क्षैतः - अस्मेइति। अभि-स्वर-धन्व-पूयमानः। यूयम्-
3 1 2 3 1 2 1 2 0 3
पात - स्वस्तिभिः - सु - अस्तिभिः - सदा - नः।।

आ-15,अ-4,प-61,द्यु-वि-11,ग-1-8

2 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 1 2 0
1402. आ-इत-उ-नु-इन्द्रम्-स्तवाम। शुद्धम्-शुद्धेन- साम्ना-
3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 2 3
शुद्धैः - उक्थैः- वावृध्वाँसम् । शुद्धैः - आशीर्वान्-आ
1 2 0 3
- शीर्वान् - ममत्तु।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
1403. इन्द्र- शुद्धः- नः-आ-गहि । शुद्धः-शुद्धाभिः-ऊतिभिः।
3 2 3 2 3 2 3
शुद्धः - रयिम् - नि - धारय। शुद्धः - ममद्धि -सोम्य।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
1404. इन्द्र-शुद्धः-हि - नः -रयिम् । शुद्धः -रत्नानि-दाशुषे।
3 2 3 1 2 3 2 1 2 0 3
शुद्धः - वृत्राणि- जिघ्नसे- शुद्धः-वाजम्-सिषाससि।।

आ-8,अ-1,प-46,लो-वि-12,का-9

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
1405. अग्नेः - स्तोमम् - मनामहे । सिध्रम् - अद्य - अ - द्य
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2
-दिविस्पृशः - दिवि - स्पृशः । देवस्य - द्रविणस्यवः ।।

3 2 3 1 20 1 20 1 20
1406. अग्निः - जुषत- नः -गिरः। होता-यः-मानुषेषु-आ-सः
3 1 20 1 20
- यक्षत् - दैव्यम् - जनम्।।

2 3 1 2 3 1 20 3 1 20 1 20
1407. त्वम् - अग्ने - सप्रथाः- स- प्रथाः -असि। जुष्टः-होता
1 20 1 20 3 2 3
- वरेण्यः। त्वया - यज्ञम् - वि - तन्वते।।

आ-12,अ-3,प-37,जे-वि-13-10

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
1408. अभि-त्रिपृष्ठम्- त्रि - पृष्ठम्- वयोधाम्- वयः - धाम्।
3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 1 20
अङ्गोषिणम्-अवावशन्त-वाणीः। वना-वसानः-वरुणः
1 20 3 2 3 2 3 1 20
- न - सिन्धुः। वि - रत्नधाः-रत्न-धाः-दयते-वार्याणि।।

1 20 1 20 3 1 20 1 20 3 1 20
1409. शूरग्रामः - शूर-ग्रामः-सर्ववीरः-सर्व-वीरः-सहावान्।
1 20 3 1 20 1 20 3 1 2 3 2
जेता - पवस्व- सनिता- धनानि। तिग्मायुधः - तिग्म-
3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 20
आयुधः - क्षिप्रधन्वा-क्षिप्र - धन्वा - समत्सु-स-मत्सु।
1 20 3 2 1 20 1 20
अषाढः - साह्वान् - पृतनासु - शत्रून्।।

3 1 2 3 2 3 1 20 3
1410. उरुगव्यूतिः - उरु - गव्यूतिः - अभयानि - अ -भयानि
2 3 2 3 1 2 3
-कृण्वन्। समीचीने - सम् - ईचीनेइति - आ - पवस्व

120 120 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2 20

-पुरन्धी-पुरम् - धीइति ।अपः -सिषासन्-उषसः- स्वः

3 2 3 1 2 1 20

-गाः -सम् - चिक्रदः- महः -अस्मभ्यम् - वाजान् ।।

आ-23,अ-12,प-70,झो-वि-15-11

2 3 2 3 2 1 20 1 2 0

1411. त्वम्- इन्द्र - यशाः -असि। ऋजीषी - शवसः - पतिः।

3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20

त्वम्-वृत्राणि - हँसि -अप्रतीनि-अ-प्रतीनि-एकः-इत्।

3 2 1 20 3 1 2 3 1 20

पुरु-अनुत्तः-अ- नुत्तः-चर्षणीधृतिः - चर्षणी - धृतिः।।

2 3 2 3 1 20

1412.तम्- उ - त्वा - नूनम् - असुर - अ- सुर- प्रचेतसम् -प्र

3 1 20 3 2 3 2 3 1 2 0

- चेतसम् । राधः - भागम्-इव-ईमहे ।मही-इव-कृत्तिः

3 2 3 2 3 2 3

- शरणा - ते - इन्द्र । प्र - ते - सुम्ना - नः - अश्नवन्।।

आ-8,अ-5,प-47,ठु-वि-3,णि-12

1 2 0 3 2 3 2 1 2 0

1413. यजिष्ठम् - त्वा - ववृमहे । देवम् - देवत्रा- होतारम् -

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20

अमर्त्यम्-अ-मर्त्यम्।अस्य-यज्ञस्य-सुक्रतुम्-सु-क्रतुम्।।

3 2 1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3

1414. अपाम्-नपातम्-सुभगम्- सु -भगम् -सुदीदितिम् -सु

1 20 3 2 3 1 20 1 20 3

-दीदितिम्।अग्निम्-उ-श्रेष्ठशोचिषम्-श्रेष्ठ- शोचिषम्

2 3 1 2 3 1 2 0 1 20 3 2

।सः- नः - मित्रस्य- मि - त्रस्य - वरुणस्य-सः-अपाम्।

3 2 3 2

आ-सुम्नम् - यक्षते - दिवि।।

आ-11,अ-6,प-38,झु-वि-3-13

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

2 3 2 1 20 1 20 1 20 3 2
1415. यम्-अग्ने-पृत्सु-मर्त्यम् । अवाः - वाजेषु -यम्-जुनाः ।
1 2 0 1 20 120
सः - यन्ता - शश्वतीः - इषः ।।

2 3 2 3 2 1 20
1416. न - किः -अस्य-सहन्त्य । पर्येता - परि- एता-कयस्य
3 1 20 3 1 2
-चित् । वाजः - अस्ति - श्रवाय्यः ।।

2 1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
1417. सः - वाजम् - विश्वचर्षणिः - विश्व-चर्षणिः । अर्वद्भिः
3 1 20 1 20 3 1 2 0
-अस्तु - तरुता । विप्रेभिः-वि -प्रेभिः-अस्तु-सनिता ।।

आ-13,अ-3,प-37,डे-वि-14-14

3 1 2 3 1 2 0 3 1 20 120
1418. साकमुक्षः - साकम् - उक्षः - मर्जयन्त -स्वसारः । दश
1 20 3 1 2 1 20 1 2 0 1 20 3 2
-धीरस्य - धीतयः - धनुत्रीः । हरिः - परि-अद्रवत्-जाः
1 20 3 1 20 3 1 2 0 3 2
-सूर्यस्य-सु-ऊर्यस्य । द्रोणम्-ननक्षे-अत्यः- न-वाजी ।।

2 3 1 2 1 2 0 3 2 1 2 0 3
1419. सम्-मातृभिः- न - शिशुः- वावशानः । वृषा-दधन्वे-
1 2 3 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2
पुरुवारः - पुरु - वारः -अद्भिः । मर्यः-न-योषाम्-अभि
3 2 3 2 3 1 2
- निष्कृतम् । निः - कृतम् - यन् । सम् -गच्छते-कलशे
3 1 2 3 1 20
- उस्त्रियाभिः - उ - स्त्रियाभिः ।।

3 2 3 1 20 1 2 0 3 1 2 0
1420. उत - प्र- पिप्ये- ऊधः -अघ्न्यायाः-अ-घ्न्यायाः । इन्दुः
1 20 3 2 3 2 3 1 2 1 20
-धाराभिः-सचते-सुमेधाः-सु-मेधाः । मूर्द्धानम्- गावः

-पयसा-चमूषु। अभि-श्रीणन्ति - वसुभिः- न-निक्तैः।।

आ-23,अ-7,प-68,णे-वि-20,ढौ-15

1421. पिब- सुतस्य-रसिनः । मत्स्व-नः-इन्द्र-गोमतः। आपिः - नः-बोधि-सधमाद्ये -सध-माद्ये-वृधे। अस्मान्-अवन्तु - ते - धियः।।

1422. भूयाम- ते -सुमतौ- सु- मतौ-वाजिनः-वयम् । मा- नः -स्तः -अभिमातये-अभि-मातये। अस्मान् - चित्राभिः- अवतात् - अभिष्टिभिः । आ - नः - सुम्नेषु - यामय।।

आ-5,अ-3,प-39,ष-वि-7-16

1423. त्रिः-अस्मै-सप्त-धेनवः-दुदुह्रिरे। सत्याम्-आशिरम्- आ-शिरम् - परमे - व्योमनि - वि -ओमनि। चत्वारि -अन्या -अन् - या -भुवनानि - निर्णिजे - निः - निजे। चारुणि - चक्रे - यत् - ऋतैः - अवर्धत।।

1424. सः-भक्षमाणः-अमृतस्य-अ-मृतस्य-चारुणः। उभेइति -द्यावा-काव्येन-वि- शश्रथे। तेजिष्ठाः - अपः-मँहना- परि-व्यत । यदि - देवस्य - श्रवसा - सदः - विदुः ।।

1425. ते - अस्य - सन्तु - केतवः -अमृत्यवः - अ - मृत्यवः ।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20
अदाभ्यासः- अ- दाभ्यासः -जनुषीइति-उभेइति-अनु ।
1 2 0 3 2 3 20' 3 2 1 20
येभिः - नृम्णा - च-देव्या-च-पुनते। आत्-इत्-राजानम्
3 1 2 3
- मननाः -अगृभ्णत।।

आ-20,अ-6,प-71,बु-वि-14-17

इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3
1426. अभि-वायुम् - वीति-अर्ष - गृणानः ।अभि-मित्रा-मि
2 1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2 3
- त्रा-वरुणा - पूयमानः । अभि-नरम्-धीजवनम्-धी
1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
-जवनम्-रथेष्ठाम्-रथे-स्थाम् ।अभि-इन्द्रम्-वृषणम्
1 20 1 20 3
- वज्रबाहुम् - वज्र - बाहुम् ।।
3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 2
1427. अभि- वस्त्रा - सुवसनानि - सु-वसनानि-अर्ष। अभि
3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2 1 20
-धेनूः-सुदुघाः-सु-दुघाः-पूयमानः। अभि-चन्द्रा-भर्तवे
3 1 20 3 2 1 20 3 1 2 3
- नः - हिरण्या ।अभि-अश्वान्- रथिनः -देव-सोम।।
3 2 3 2 1 20 3 2 1 2 0 1 20
1428. अभि- नः -अर्ष- दिव्या-वसूनि-अभि-विश्वा-पार्थिवा
3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 1 2 3 2
-पूयमानः ।अभि - येन - द्रविणम् - अश्नवाम ।अभि
3 2 3 2 3 2 3
- आर्षेयम् - जमदग्निवत् - जमत् -अग्निवत् - नः।।

आ-17,अ-7,प-66,छू-वि-11,घ-18

2 1 20 3 1 20 3 1 2
1429. यत् - जायथाः -अपूर्व्य-अ-पूर्व्य ।मघवन्-वृत्रहत्याय

3 120 3 2 3 2 3
-वृत्र-हत्याय। तत्-पृथिवीम्-अप्रथयः।तत्-अस्तभ्नाः
2 3 1 20
- उत - उ - दिवम् ।।

2 3 2 3 2 3 2 32 120
1430. तत् - ते - यज्ञः - अजायत। तत्-अर्कः -उत-हस्कृतिः।
1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
तत् - विश्वम् -अभिभूः-अभि-भूः-असि। यत्-जातम्-
3 1 20
यत् - च - जन्त्वम् ।।

3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 2
1431. आमासु - पक्वम् - ऐरयः ।आ-सूर्यम् -रोहयः-दिवि।
3 2 1 20 3 1 2 3 1 2
घर्मम् - न - सामन्- तपता- सुवृक्तिभिः-सु-वृक्तिभिः।
1 20 1 20 3 2
जुष्टम् - गिर्वणसे - गिः - वनसे - बृहत्।।
आ-12,अ-5,प-55,ढै-वि-10-19

1 20 1 20 3 1 20 1 20 3 2
1432. मत्सि-अपायि-ते-महः। पात्रस्य-इव-हरिवः-मत्सरः
120 120 3 1 20 120 3 2 3 1 2
- मदः। वृषा- ते -वृष्णे - इन्दुः - वाजी - सहस्रसातमः
3 1 20
-सहस्र - सातमः ।।

2 3 2 1 20 1 20 1 20
1433. आ - नः - ते- गन्तु - मत्सरः । वृषा - मदः - वरेण्यः।
3 1 2 3 2 3 2 1 20 3
सहावान्-इन्द्र-सानसिः।पृतनाषाट्-अमर्त्यः-अ-मर्त्यः।।

2 1 20 1 20 3 1 2 1 20 120
1434. त्वम् -हि - शूरः - सनिता । चोदयः - मनुषः - रथम्।
3 1 2 120 3 2 3 2 1 20 1 20
सहावान्- दस्युम्- अव्रतम्-अ- व्रतम् ।ओषः - पात्रम्

3 1 2
- न - शोचिषा।। आ-20,अ-3,प-48,बौ-वि-8,वौ-20

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

इति पञ्चमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः।।

इति द्वादशोऽध्यायः।।12।।

## अथ त्रयोदशोऽध्यायः।।13।।

1 20 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
1435. पवस्व- वृष्टिम्-आ-सु-नः।अपाम्-ऊर्मिम्-दिवः-परि
3 2 3 2 3 2 1 20
- अयक्ष्माः - अ - यक्ष्माः - बृहतीः - इषः।।

1 2 0 3 1 20 1 2 0 1 20 3 2 3 1 2 3
1436.तया-पवस्व-धारया । यया- गावः- इह -आगमन्-आ
1 20 1 2 0 1 20 3 2
- गमन् । जन्यासः - उप - नः - गृहम्।।

3 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3
1437. घृतम् - पवस्व - धारया । यज्ञेषु - देववीतमः - देव
1 20 3 1 2 3 2 3
- वीतमः । अस्मभ्यम् - वृष्टिम् - आ - पव ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
1438. सः- नः -ऊर्जे-वि -अव्ययम् । पवित्रम्-धाव-धारया।
3 1 2 3 1 2 3
देवासः - श्रृणवन् - हि - कम्।।

1 20 3 1 2 0 3 1 2 3
1439.पवमानः - असिष्यदत् - रक्षाँसि - अपजङ्घनत् - अप
1 20 3 2 3 1 2 1 2 0
- जङ्घनत् । प्रत्नवत् - रोचयन् - रुचः ।।

आ-17,अ- 4,प-59,झो-वि-16-1

1 2 0  3  1 2 0  1 2 0  3 1 2  3
1440. प्रति - अस्मै - पिपीषते । विश्वानि - विदुषे - भर ।
3  1 2  3  1 2  1 2 0  1 2 0
अरङ्गमाय - अरम्- गमाय - जग्मये । अपश्चादघ्वने-
1 2 0  3  1 2 0
अपश्चा - दघ्वने - नरः ।।

2  3  2  3 1 2  3  1 2 0  1 2 0
1441. आ - ईम् - एनम् - प्रत्येतन - प्रति - एतन । सोमेभिः-
3  1 2  3  1 2 0  1 2 0  3  1 2
सोमपातमम्-सोम-पातमम्। अमत्रेभिः-ऋजीषिणम्।
1 2 0  3 1 2  1 2 0
इन्द्रम् - सुतेभिः - इन्दुभिः ।।

1 2 0  3 1 2  1 2 0  1 2 0  3  1 2  3
1442. यदि - सुतेभिः - इन्दुभिः । सोमेभिः - प्रतिभूषथ-प्रति
1 2 0  1 2 0  1 2 0  1 2 0  3 2  1 2 0  2  3
- भूषथ। वेद-विश्वस्य-मेधिरः। धृषत्-तन्तम्-तम्-तम्
2  3
- इत् - आ - इषते।।

3 1 2  3 2  3  2  1 2 0  1 2 0
1443. अस्माअस्मै -अस्मै -अस्मै -इत्-अन्धसः। अध्वर्यो - प्र
3  2  3 2  3  1 2 0  1 2 0
- भर - सुतम् । कुवित् - समस्य - जेन्यस्य - शर्धतः ।
3 1 2  3 2  3  1 2  3  1 2 0
अभिशस्तेः - अभि - शस्तेः-अवस्वरत्-अव-स्वरत्।।

आ-26,अ-9,प-65,थ-वि-12-2

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

3 1 2  1 2 0  3  1 2  3  1 2
1444. बभ्रवे- नु-स्वतवसे-स्व- तवसे। अरुणाय - दिविस्पृशे
3  1 2 0  1 2 0  3 2  3
- दिवि - स्पृशे । सोमाय - गाथम् - अर्चत।।

1 2 0 1 2 0 3 1 20 3
1445. हस्तच्युतेभिः- हस्त - च्युतेभिः- अद्रिभिः -अ - द्रिभिः
2 1 20 3 1 2 0 3
- सुतम् । सोमम्-पुनीतन -पुनीत-न-मधौ - आ-धावत
1 20
- मधु।।

1 20 120 3 2 3 2 3
1446. नमसा-इत्-उप-सीदत। दध्ना - इत्-अभि-श्रीणीतन-
1 2 0 1 2 0 3
श्रीणीत - न । इन्दुम् - इन्द्रे - दधातन - दधात - न।।

3 2 3 2 1 20 3 1 20
1447. अमित्रहा-अमित्र-हा-विचर्षणिः-वि-चर्षणिः। पवस्व-
3 2 1 20 3 1 2 3 2 3 2
सोम-शम्-गवे।देवेभ्यः-अनुकामकृत्-अनुकाम-कृत्।

1 2 0 3 1 20 1 2 0 1 20 3 2
1448. इन्द्राय-सोम-पातवे । मदाय-परि-सिच्यसे । मनश्चित्
3 2 1 20 1 2 0
- मनः - चित् - मनसः - पतिः ।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 3
1449. पवमान-सुवीर्यम्-सु-वीर्यम् । रयिम् - सोम -रिरीहि
1 2 0 1 2 0 3 2
- नः । इन्दो - इन्द्रेण - नः - युजा ।।

आ-26,अ-12,प-79,य्यू-वि-12,ख्रा-ग-1-3

2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 2
1450. उत्- घ- इत् - अभि-श्रुतामघम्-श्रुत - मघम्। वृषभम्
1 2 0 1 20 3 1 2 0 3
- नर्यापसम्- नर्य-अपसम् । अस्तारम् - एषि -सूर्य।।

1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 20 3 2
1451. नव - यः - नवतिम् - पुरः । बिभेद- बाह्वोजसा - बाहु
3 1 20 3 2 3 2 3
- ओजसा । अहिम् -च-वृत्रहा - वृत्र - हा -अवधीत्।।

2 3 1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0
1452. सः- नः - इन्द्रः -शिवः-सखा-स-खा-अश्वावत्-गोमत्
1 2 0 3 1 2 3 2 3
- यवमत् । उरुधारा - उरु - धारा - इव - दोहते ।।

आ-11,अ- 6,प- 43,ढो-वि-29-6-4

इति द्वितीयखण्डः ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0
1453. विभ्राट् -वि- भ्राट- बृहत्- पिबतु-सोम्यम्-मधु। आयुः
1 2 0 3 1 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0 3
- दधत्- यज्ञपतौ- यज्ञ- पतौ-अविह्रुतम्-अवि- ह्रुतम्।
1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2 0
वातजूतः- वात- जूतः- यः- अभिरक्षति -अभि-रक्षति
1 2 0 3 2 3 2 3 2 3
- त्मना ।प्रजाः - प्र-जाः -पिपर्ति-बहुधा-वि-राजति।।

3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 3 1 2
1454.विभ्राट्-वि-भ्राट्-बृहत्-सुभृतम्-सु-भृतम्-वाजसातमं
3 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2 1 2 0
-वाज-सातमम् - धर्मन्- दिवः-धरुणे-सत्यम्-अर्पितम्।
3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
अमित्रहा-अमित्र - हा -वृत्रहा - वृत्र - हा - दस्युहन्तमम्
3 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
-दस्यु - हन्तमम् । ज्योतिः - जज्ञे - असुरहा - असुर - हा
3 2 3 2
- सपत्नहा - सपत्न - हा ।।

3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
1455.इदम्- श्रेष्ठम्-ज्योतिषाम्- ज्योतिः-उत्तमम्। विश्वजित्
3 2 3 2 3 2 3 2
- विश्व - जित्- धनजित्- धन- जित्- उच्यते - बृहत् ।
3 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
विश्वभ्राट् - विश्व - भ्राट - भ्राजः- महि -सूर्यः -दृशे। उरु
3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
- पप्रथे - सहः -ओजः -अच्युतम् - अ - च्युतम् ।।

आ-23,अ-18,प-89,थो-वि-7-5

120 120 3 2 3 2 31 2 3 120
1456. इन्द्र - क्रतुम् - नः - आ -भर। पिता-पुत्रेभ्यः-पुत्-त्रेभ्यः

120 120 3 2 3 120
- यथा । शिक्ष- नः -अस्मिन् -पुरुहूत-पुरु-हूत-यामनि।

3 2 1 20 3
जीवाः - ज्योतिः - अशीमहि ।।

2 3 120 3 1 2 3 20॰ 3
1457. मा - नः -अज्ञाताः -अ - ज्ञाताः - वृजनाः - दुराध्यः -दुः

20॰ 120 3 120 3
- आध्यः । मा -अशिवासः - अ - शिवासः- अव - क्रमुः।

120 32 312 120 3 2 120 3
त्वया - वयम् - प्रवतः - शश्वतीः - अपः । अति - शूर

- तरामसि।।

आ-13,अ-5,प-43,गि-वि-13,खि-6

312 323 120 3 120 120 32 3
1458. अद्याद्य-अद्य-अद्य-श्वश्वः-श्वः-श्वः। इन्द्र -त्रास्व- परे -च

120 3 2 3 120
- नः । विश्वा-च- नः-जरितॄन्-सत्पते-सत्-पते-अहा-अ

3 120 120 3
- हा । दिवा - नक्तम् - च - रक्षिषः ।।

3 2 3 2 120 312 312 32 3
1459. प्रभङ्गी-प्र- भङ्गी-शूरः -मघवा-तुवीमघः -तुवि - मघः।

120 3 20॰ 32 3
सम्मिश्लः - सम् - मिश्लः - वीर्य्याय - कम् । उभा - ते

1 2 120 3 2 120
- बाहूइति-वृषणा -शतक्रतो-शत-क्रतो। नि-या-वज्रम्

3 12
- मिमिक्षतुः ।। आ-11,अ-8,प- 49,गो-वि-12-7

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
1460. जनीयन्तः - नु - अग्रवः । पुत्रीयन्तः - पुत् - त्रीयन्तः
3 1 2 3 1 20 1 20 3
- सुदानवः - सु - दानवः । सरस्वन्तम् - हवामहे ।।

आ-3,अ-2,प-11,ठ-वि-6-8

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3
1461. उत - नः - प्रिया - प्रियासु । सप्तस्वसा - सप्त - स्वसा
1 20 3 1 20 1 2 0 3
- सुजुष्टा - सु -जुष्टा । सरस्वती - स्तोम्या - भूत् ।।

आ-3,अ-2,प-13,ठि-वि-1,च-9

2 3 2 1 20 1 20 3 1 2 3
1462. तत् - सवितुः - वरेण्यम् । भर्गः - देवस्य - धीमहि ।
1 20 3 1 2 3 1 2
धियः - यः - नः - प्रचोदयात् - प्र - चोदयात् ।।

3 1 2 1 20 3 2 3
1463. सोमानाम् - स्वरणम् । कृणुहि - ब्रह्मणः - पते ।
1 2 3 2
कक्षीवन्तम् - यः - औशिजः ।।

1 20 1 20 3 2 3 1 20 120 3
1464. अग्ने - आयूँषि-पवसे । आ-सुव-ऊर्जम्-इषम् -च-नः ।
2 3 1 2
आरे - बाधस्व - दुच्छुनाम् ।।

आ-8,अ-1,प-32,टा-वि-5-10

2 3 1 20 3 2 3 2 3 1 2
1465. ता - नः - शक्तम् - पार्थिवस्य । महः - रायः - दिव्यस्य ।
1 20 3 2 3 1 2
महि - वाम् - क्षत्रम् - देवेषु ।।

3 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20 3 1 2
1466. ऋतम् - ऋतेन-सपन्ता । इषिरम्-दक्षम्-आशातेइति ।
3 1 2 3 1 20 3 2 3 1 2
अद्रुहा - अ - द्रुहा - देवौ - वर्धेतेइति ।।

3 1 2 3 2 3 20॰ 3 2 3 2
1467. वृष्टिद्यावा - वृष्टि- द्यावा - रीत्यापा-रीति-आपा। इषः
3012 1 20 3 1 2 1 20 3 1 2
- पतीइति - दानुमत्याः । बृहन्तम्-गर्तम्-आशातेइति।।
आ-8,अ-3,प-34,गि-वि-2-11

3 1 2 3 2 3 2 1 20 1 20 3 1 2
1468 युञ्जन्ति - ब्रध्नम् -अरुषम् । चरन्तम् - परि - तस्थुषः ।
1 20 3 2 3 2
रोचन्ते - रोचना - दिवि ।।

3 1 2 3 1 2 0 3012 1 20 3
1469. युञ्जन्ति-अस्य-काम्या। हरीइति-विपक्षसा-वि-पक्षसा
1 20 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 1 20
- रथे ।शोणा - धृष्णूइति - नृवाहसा - नृ - वाहसा।।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 1 2 0 3
1470.केतुम् - कृण्वन् - अकेतवे - अ- केतवे । पेशः - मर्याः -
1 2 3 1 2 3 1 2 3
अपेशसे - अ - पेशसे । सम् - उषद्भिः - अजायथाः ।।
आ-9,अ-4,प-35,भु-वि-5,फु-12

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

3 2 1 20 3 1 2 0 3 1 2 0 3 2
1471. अयम्- सोमः- इन्द्र- तुभ्यम्-सुन्वे। तुभ्यम्-पवते-त्वम्
3 2 3 2 3 2 3 2 120
- अस्य-पाहि। त्वम्- ह -यम्-चकृषे-त्वम्-ववृषे। इन्दुम्
1 20 1 2 0 1 20
- मदाय - युज्याय - सोमम् ।।

2 3 1 20 3 2 3 2 3 1 2
1472. सः - ईम् - रथः - न - भुरिषाट्-अयोजि। महः-पुरुणि
3 1 2 1 20 3 1 2 0 3 20॰ 3 2
-सातये -वसूनि। आत्- ईम्-विश्वा - नहुष्याणि-जाता ।
1 20 3 1 20 3 2 3
स्वर्षाता - स्वः - साता- वने-ऊर्ध्वा - नवन्त।।

1473. शुष्मी-शर्द्धः-न-मारुतम्-पवस्व । अनभिशस्ता-अन्-अभिशस्ता-दिव्या-यथा-विट्।आपः- न-मक्षु-सुमतिः-सु- मतिः- भव - नः । सहस्राप्साः - सहस्र - अप्साः -पृतनाषाट् -न-यज्ञः।। आ-17,अ- 4,प-66,घू-वि-13-13

1474. त्वम् - अग्ने - यज्ञानाम् - होता । विश्वेषाम् - हितः । देवेभिः - मानुषे - जने ।।

1475. सः - नः - मन्द्राभिः - अध्वरे । जिह्वाभिः - यज - महः। आ - देवान् - वक्षि - यक्षि - च ।।

1476. वेत्थ - हि - वेधः - अध्वनः । पथः - च - देव - अञ्जसा। अग्ने - यज्ञेषु - सुक्रतो - सु - क्रतो ।।

आ-9,अ-1,प-34,पु-वि-8-14

1477. होता-देवः-अमर्त्यः-अ-मर्त्यः। पुरस्तात्-एति- मायया । विदथानि - प्रचोदयन् - प्र - चोदयन् ।।

1478. वाजी - वाजेषु - धीयते । अध्वरेषु - प्र - नीयते । विप्रः - वि - प्रः - यज्ञस्य - साधनः ।।

1479. धिया - चक्रे - वरेण्यः । भूतानाम् - गर्भम् - आ - दधे।

120 312 120
दक्षस्य - पितरम् - तना।। आ-9,अ-3,प-33,दि-वि-7,डे-15

इति पञ्चमः खण्डः।।6।।

2 32 3 120 120 3 12
1480. आ - सुते - सिञ्चत - श्रियम् । रोदस्योः - अभिश्रियम्
3 120 32 3 2
- अभि - श्रियम् । रसा - दधीत - वृषभम् ।।

2 3 2 320॰ 312 312
1481. ते-जानत-स्वम्-ओक्यम् । सम्-वत्सासः-न-मातृभिः।
32 3 12
मिथः - नसन्त - जामिभिः ।।

120 120 120 3 2 312 32
1482. उप - स्रक्वेषु - बप्सतः । कृण्वते - धरुणम् - दिवि ।
120 32 120 12
इन्द्रे - अग्ना - नमः - स्वऽ3रिति ।।

आ-8,अ-1,प-32,टा-वि-7-16

2 3 120 120 120 32 32
1483. तत्- इत्-आस - भुवनेषु - ज्येष्ठम् । यतः - जज्ञे - उग्रः
312 323 2 3 2 3 2
- त्वेषनृम्णः- त्वेष- नृम्णः। सद्यः- स- द्यः- जज्ञानः- नि
3 120 120 120 120 120
-रिणाति-शत्रून्। अनु - यम् - विश्वे - मदन्ति- ऊमाः।।

3 2 120 120 120 3 120
1484.वावृधानः - शवसा - भूर्योजाः - भूरि - ओजाः । शत्रुः
312 312 3 120 3
- दासाय - भियसम् - दधाति । अव्यनत् - अ - व्यनत्
3 2 3 2 3 120 3
- च - व्यनत् - वि- अनत्- च- सस्नि । सम् - ते- नवन्त
120 3 120
- प्रभृता - प्र - भृता - मदेषु ।।

1 2 120 120 3 120 3 2
1485. त्वेइति - क्रतुम् -अपि - वृञ्जन्ति - विश्वे । द्विः-यत्-एते
120 120 3 2 1 20 3 1 2
- त्रिः - भवन्ति - ऊमाः । स्वादोः - स्वादीयः -स्वादुना
3 2 3 2 120 120 3 2 3
- सृज - सम्-अदः- सु - मधु- मधुना - अभि - योधीः ।।
आ-24,अ-6,प-70,तौ-वि-19-17

1 20 3 2 120 120
1486. त्रिकद्रुकेषु - त्रि - कद्रुकेषु - महिषः - यवाशिरम् - यव
3 2 3 2 3 2 1 20
- आशिरम् - तुविशुष्मः - तुवि - शुष्मः । तृम्पत् -सोमम्
3 1 20 3 2 3 2 3 2
- अपिबत्- विष्णुना - सुतम् - यथावशम्-यथा-वशम्।
3 1 20 1 20 1 20 3 2 3 2
सः - ईम् - ममाद - महि -कर्म-कर्तवे-महाम्-उरुम्। सः-
3 2 3 2 3 2 1 20 3 2 1 20
एनम् -सश्चत्-देवः -देवम्-सत्यः-इन्दुः-सत्यम्-इन्द्रम्।।

3 2 3 2 1 20 3 2 1 20 3
1487. साकम् - जातः - क्रतुना - साकम् -ओजसा-ववक्षिथ।
3 2 3 2 3 20 3 2 1 20 1 20
साकम् - वृद्धः - वीर्यैः - सासहिः -मृधः-विचर्षणिः-वि
3 1 20 1 20 3 2 1 20 1 20 1 20
- चर्षणिः । दाता -राधः - स्तुवते-काम्यम्-वसु-प्रचेतन
3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0
-प्र-चेतन । सः - एनम्-सश्चत्-देवः-देवम्-सत्यः-इन्दुः
3 2 1 20
- सत्यम् - इन्द्रम् ।।

1 20 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2 3
1488.अध-त्विषीमान्-अभि-ओजसा-कृविम्-युधा-अभवत्
2 1 20 3 1 2 3 1 2 3
।आ- रोदसीइति- अपृणत्-अस्य- मज्मना- प्र-वावृधे।

1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 2
अधत्त । अन्यम् -अन् -यम्- जठरे- प्र-ईम्-अरिच्यत-प्र
3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0
-चेतय। सः - एनम् - सश्चत् - देवः- देवम् - सत्यः-इन्दुः
3 2 1 2 0
-सत्यम्-इन्द्रम्।। आ-29,अ-7,प-99,बू-वि,8-झै-18

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

षष्ठप्रपाठकश्च समाप्तः।।6।।

इति त्रयोदशोऽध्यायः।।13।।

****

## अथ चतुर्दशोऽध्यायः।।

अथ सप्तमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

3 2 1 20 3 2 1 20 3
1489. अभि - प्र - गोपतिम् - गो - पतिम् -गिरा। इन्द्रम् -अर्च
1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 1 20 3
- यथा -विदे । सूनुम् -सत्यस्य-सत्पतिम्-सत्-पतिम्।।
2 1 20 3 1 20 1 2 0 3 1 2
1490. आ - हरयः - ससृज्रिरे । अरुषीः - अधि - बर्हिषि ।
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
यत्र - अभि - सन्नवामहे - सम् - नवामहे ।
1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 3 1 2
1491. इन्द्राय-गावः-आशिरम्- आ -शिरम् । दुदुह्रे - वज्रिणे
1 20 3 2 3 2 3 2
- मधु । यत् - सीम - उपह्वरे - उप - ह्वरे - विदत् ।।
आ-13,अ-5,प-40,दु-वि-3-1
2 3 1 2 0 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
1492. आ - नः - विश्वासु - हव्यम् । इन्द्रम् - समत्सु- स-मत्सु
3 1 20 1 2 0 1 20 3
- भूषत । उप - ब्रह्माणि - सवनानि - वृत्रहन् -वृत्र-हन्।
2 3 2 3
परमज्याः - परम -ज्याः - ऋचीषम ।।

2 3 2 3 2 1 20 3 1 20 3 2
1493. त्वम् - दाता - प्रथमः - राधसाम् -असि । असि - सत्यः
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
- ईशानकृत् - ईशान - कृत् । तुविद्युम्नस्य-तुवि-द्युम्नस्य
1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 20 3 2
-युज्या-आ-वृणीमहे । पुत्रस्य-पुत्-त्रस्य-शवसः-महः ।।
आ-12,अ-6,प-40,ब-वि-4-2

3 2 3 1 2 3 2 3 2 0* 3 2 3 2
1494. प्रत्नम् -पीयूषम्- पूर्व्यम् - यत् -उक्थ्यम् । महः -गाहात्
3 2 3 1 2 0 3 2 1 20
- दिवः - आ- निः - अधुक्षत । इन्द्रम् -अभि-जायमानम्
3
- सम् - अस्वरन् ।।

2 3 2 3 1 2 0 1 20 3 1 2
1495.आत्- ईम्- के- चित् -पश्यमानासः -आप्यम् । वसुरुचः
3 1 2 0 3 2 3 2 3 3 2 1 20
- वसु-रुचः -दिव्याः -अभि-अनूषत । दिवः- न -वारम्
3 2 3
- सविता - वि - ऊर्णुते ।।

1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2 3
1496. अध- यत्- इमेइति - पवमान - रोदसीइति । इमा - च
1 2 0 1 20 3 2 3 1 2 3 2 3 2 3
विश्वा - भुवना -अभि - मज्मना । यूथे- न - निष्ठाः-नि
2 3 2 3
- स्थाः - वृषभः - वि - राजसि ।।
आ-10,अ-2,प-53,फि-वि-12,ढा-3

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 2
1497. इमम् - उ - सु - त्वम् - अस्माकम् । सनिम् - गायत्रम्
1 2 0 1 20 3 1 2 3
- नव्याँसम् । अग्ने - देवेषु - प्र - वोचः ।।

3 2 3 2 3
1498.विभक्ता- वि- भक्ता -असि- चित्रभानो - चित्र - भानो।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3
सिन्धोः-ऊर्मौ-उपाके-आ।सद्यः-स-द्यः-दाशुषे-क्षरसि।

2 3 1 2 1 20 3 1 2
1499.आ - नः - भज - परमेषु । आ - वाजेषु - मध्यमेषु ।

1 20 1 2 0 1 20
शिक्ष - वस्वः - अन्तमस्य।। आ-7,अ-3,प-38,बू-वि-5-4

3 2 3 2 120 3 2 3 1 2 3 1 2
1500.अहम् - इत् - हि - पितुः - परि। मेधाम् - ऋतस्य-जग्रह।

3 2 1 20 3
अहम् - सूर्यः - इव -अजनि ।।

3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 2
1501.अहम् - प्रत्नेन - जन्मना । गिरः - शुम्भामि-कण्ववत्।

1 20 1 2 0 1 20 3 2
येन - इन्द्रः - शुष्मम् - इत् - दधे ।।

2 3 2 3 2 1 20 2 3 2
1502.ये - त्वाम् - इन्द्र- न - तुष्टुवुः । ऋषयः - ये - च-तुष्टुवुः।

1 20 3 1 20 2 3
मम - इत् - वर्धस्व - सुष्टुतः - सु - स्तुतः ।।

आ-9,अ-1,प-38,टू-वि-7-5

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

1 20 1 20 3 1 2 1 20 120 3
1503.अग्ने - विश्वेभिः-अग्निभिः। जोषि-ब्रह्म-सहस्कृत-सहः

2 3 2 3 1 2 1 2 0 3 1 20
- कृत। ये - देवत्रा-ये-आयुषु। तेभिः- नः-महय-गिरः।।

2 1 20 3 1 2 3 2 1 20
1504. प्र - सः - विश्वेभिः - अग्निभिः । अग्निः - सः - यस्य

3 1 2 120 3 2 3 2 3 2 1 20
- वाजिनः। तनये - तोके -अस्मत्-आ। सम्यङ् - वाजैः

1 20 1 20 3
- परीवृतः - परि - वृतः ।।

2 3 3 1 2 1 20 3 2 3
1505.त्वम् - नः - अग्ने - अग्निभिः। ब्रह्म -यज्ञम् - च -वर्द्धय।
2 3 1 2 3 2 1 20 3
त्वम् - नः - देवतातये। रायः - दानाय - चोदय ।।
आ-14,अ-2,प-47,थे-वि-19,फो-6

1 2 3 2 3 1 2 3 2 3
1506. त्वेइति - सोम - प्रथमाः - वृक्तबर्हिषः - वृक्त - बर्हिषः ।
2 1 20 1 20 1 20 3 2 3
महे -वाजाय- श्रवसे - धियम्- दधुः। सः-त्वम्- नः-वीर
20* 3
- वीर्याय - चोदय।।

3 20* 3 2 3 2 1 20 3 1 2 1 20
1507.अभ्यभि-अभि-अभि-हि-श्रवसा- ततर्दिथ। उत्सम्-उत्
3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
-सम्- न -कम्-चित्-जनपानम्-जन-पानम् - अक्षितम्
3 1 20 1 20 1 20
- अ - क्षितम् । शर्याभिः - न - भरमाणः - गभस्त्योः ।।

1 20 3 1 20 3 1 2
1508. अजीजनः - अमृत - अ - मृत- मर्त्याय- कम् । ऋतस्य-
1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3
धर्मन्-अमृतस्य - अ - मृतस्य - चारुणः । सदा - असरः
1 20 1 20 1 20
-वाजम् - अच्छ - सनिष्यदत् ।।
आ-19,अ-7,प-56,थू-वि-12-7

2 1 20 1 20 3 1 20 3 2 1 20
1509.आ- इन्दुम् - इन्द्राय- सिञ्चत। पिबाति - सोम्यम्-मधु।
1 20 3 2
प्र - राधाँसि - चोदयते - महित्वना ।।

1 20 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2 3
1510.उप - उ - हरीणाम् - पतिम् । राधः -पृञ्चन्तम्-अब्रवम्।
2 3 2 3 1 2
नूनम् - श्रुधि - स्तुवतः - अश्व्यस्य ।।

2 32 32 3 2 32 312

1511. न - हि - अङ्ग - पुरा - च - न। जज्ञे - वीरतरः - त्वत्।

3 2 312 312

न - किः - राया - न - एवथा - न - भन्दना ।।

आ-9,अ-ना,प-38,ले-वि-4-8

32 3 120 32 120 120

1512.नदम्- वः -ओदतीनाम्- नदम् - योयुवतीनाम् - पतिम्

3 120 3 2 3

- वः - अघ्न्यानाम्- अ- घ्न्यानाम्-धेनूनाम्-इषुध्यसि।।

आ-4,अ-1,प-12,ता-वि-2,झा-9

इति द्वितीयः खण्डः।।2।।

32 3 2 3 2 32 3

1513. देवः - वः - द्रविणोदाः - द्रविणः - दाः। पूर्णाम्-विवष्टु

12 3 120 3 12 120 3

-आसिचम् - आ - सिचम् । उत्- वा -सिञ्चध्वम्-उप-वा

2 3 2 3

-पृणध्वम् । आत् - इत् - वः - देवः - ओहते।।

2 120 3 12 120 3

1514.तम् - होतारम् - अध्वरस्य - प्रचेतसम् - प्र - चेतसम् ।

120 32 3 120 120 32

वह्निम् - देवाः - अकृण्वत । दधाति - रत्नम् - विधते

312 3 120 32 120 312

- सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् । अग्निः - जनाय - दाशुषे ।।

आ-9,अ-4,प-39,छै-वि-2-10

120 3 12 3 120 120 312

1515.अदर्शि -गातुवित्तमः -गातु- वित्तमः। यस्मिन् - व्रतानि

3 2 3 2 120 3 2 32 120 120

-आदधुः-आ-दधुः। उप-उ-सु-जातम्-आर्यस्य-वर्धनम्।

32 3 120

अग्निम् - नक्षन्तु - नः - गिरः।।

1 2 0 120 3 1 2 3 1 2 3 2
1516.यस्मात् - रेजन्त - कृष्टयः - चर्कृत्यानि - कृण्वतः ।
3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
सहस्रसाम् - सहस्र - साम् - मेधसातौ- मेध- सातौ-इव
1 20 3 2 3 2 3
- त्मना । अग्निम् - धीभिः - नमस्यत ।।

2 1 20 1 20 3 2 3 2 1 2 0
1517. प्र- दैवोदासः - दैवः -दासः - अग्निः । देवः - इन्द्रः - न
3 1 2 1 20 3 1 2 3 2 3
- मज्मना । अनु - मातरम् - पृथिवीम् - वि - वावृते।
2 1 20 1 20
तस्थौ-नाकस्य-शर्मणि।। आ-16,अ-5,प-52,टू-वि-3-11

1 20 1 20 3 2 3 1 20 120 3
1518.अग्ने-आयूँषि- पवसे। आ-सुव -ऊर्जम्- इषम्- च- नः।
2 3 1 2
आरे- बाधस्व - दुच्छुनाम् ।।

3 2 1 2 0 120 1 20 1 20 3
1519.अग्निः - ऋषिः - पवमानः । पाञ्चजन्यः- पाञ्च- जन्यः-
3 1 2 3 2 3 3 2 3 2
पुरोहितः-पुरः-हितः। तम्-ईमहे-महागयम्-महा-गयम्।।

1 20 120 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 1 2 0
1520.अग्ने - पवस्व - स्वपाः - सु -अपाः । अस्मेइति - वर्चः -
3 1 2 3 1 20 120 3 2 1 20 1 20
सुवीर्यम् - सु - वीर्यम् । दधत् - रयिम् - मयि - पोषम् ।।
आ-17,अ-5,प-40,णै-वि-11,ज-12

1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1521.अग्ने - पावक - रोचिषा । मन्द्रया - देव - जिह्वया ।
3 2 3 1 2 0 3
आ - देवान् - वक्षि - यक्षि - च ।।

2 3 1 20 1 20
1522.तम्- त्वा - घृतस्नो- घृत- स्नो- ईमहे। चित्रभानो-चित्र

3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3
-भानो- स्वर्दृशम्- स्वः-दृशम्। देवान्-आ-वीतये-वह।।

3 1 2 3 2 3 1 2
1523. वीतिहोत्रम्-वीति - होत्रम्- त्वा-कवे । ुमन्तम् - सम्

3 1 2 0 3 1 2 3 2
- इधीमहि । अग्ने - बृहन्तम् - अध्वरे ।।

आ-6,अ-4,प-38,भि-वि-1-13

इति तृतीयखण्डः।।3।।

1 2 0 3 1 2 3 1 2 1 2 0
1524.अव - नः - अग्ने - ऊतिभिः । गायत्रस्य - प्रभर्मणि - प्र

3 1 2 0 3 2 3
- भर्मणि । विश्वासु - धीषु - वन्द्य ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2 0
1525.आ- नः -अग्ने - रयिम् - भर। सत्रासाहम्- सत्रा-साहम्

1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2 0
- वरेण्यम् । विश्वासु - पृत्सु - दुष्टरम् - दुः - तरम्।।

2 3 1 2 3 1 2 3 2
1526.आ - नः - अग्ने - सुचेतुना - सु - चेतना । रयिम्

3 1 2 3 1 2 3 2
- विश्वायुपोषसम् - विश्वायु - पोषसम् - मार्डीकम्

3 1 2
- धेहि - जीवसे।। आ-7,अ-5,प-38,ज्ञै-वि-5-14

3 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2 3
1527. अग्निम् - हिन्वन्तु - नः - धियः । सप्तिम् -आशुम्-इव

1 2 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3
- आजिषु । तेन - जेष्म - धनन्धनम् - धनम् - धनम्।।

1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 0
1528. यया-गाः-आकरामहै-आ-करामहै। सेनया-अग्ने-तव

3 2 3 1 2
- ऊत्या । ताम् - नः - हिन्वा - मघत्तये ।।

2 3 2 3 2 3 2 1 20
1529. आ - अग्ने - स्थूरम् - रयिम् - भर । पृथुम् - गोमन्तम्
3 1 2 3 2 3 1 2 3 2
- अश्विनम् । अङ्धि - खम् - वर्तय - पविम् ।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3
1530. अग्ने-नक्षत्रम्-अजरम्-अ-जरम्। आ - सूर्यम् -रोहयः
2 1 20 1 20 1 20
- दिवि । दधत् - ज्योतिः - जनेभ्यः ।।

1 20 3 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
1531. अग्ने- केतुः -विशाम् -असि । प्रेष्ठः- श्रेष्ठः-उपस्थसत्
3 2 1 20 3 2 1 20 1 20
- उपस्थ - सत् । बोध - स्तोत्रे - वयः - दधत् ।।

आ-23,अ- 4,प-63,झो-वि-10,ङौ-ग-1-15

3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2 3 2
1532.अग्निः - मूर्धा - दिवः - ककुत्। पतिः-पृथिव्याः-अयम्।
3 2 120 3
अपाम् - रेताँसि - जिन्वति ।।

1 20 1 20 3 1 2 3 2 0•
1533.ईशिषे - वार्यस्य - हि । दात्रस्य - अग्ने - स्वःपतिः ।
0• 1 2 3 2 3 1 20 1 20
स्वऽ3रिति-पतिः । स्तोता - स्याम् - तव - शर्मणि ।।

2 3 1 20 1 20 3 2 1 20 3
1534.उत् -अग्ने - शुचयः - तव । शुक्राः - भ्राजन्तः - ईरते।
1 20 1 20 3 1 2
तव - ज्योतीँषि - अर्चयः ।।

आ-11,अ-1,प-32,ता-वि-6,ऊ-16

इति चतुर्थः खण्डः ।।4।।

इति सप्तमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ।।

इति चतुर्दशोऽध्यायः ।।14।।

****

# अथ पञ्चदशोऽध्यायः।। 15।।

## अथ सप्तमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः

2 3 2 1 20 1 20 3 20 3 2
1535. कः -ते -जामिः-जनानाम्। अग्ने-कः-दाश्वध्वरः-दाशु
3 2 3 1 20 3 2
-अध्वरः। कः- ह -कस्मिन्-असि-श्रितः।।

2 3 2 1 20 1 20 3 2 3 2 3
1536. त्वम् - जामिः-जनानाम् । अग्ने - मित्रः -मि-त्रः-असि
2 1 20 3 1 20 3 1 20
- प्रियः। सखा-स- खा - सखिभ्यः - स-खिभ्यः ईड्यः।।

1 20 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 3 2
1537.यज - नः -मित्रा-मि-त्रा- वरुणा । यज - देवान् - ऋतम्
3 2 1 20 1 20 1 20
- बृहत्। अग्ने - यक्षि - स्वम् - दमम् ।।

आ-14,अ-5,प- 44,नी-वि-15-1

3 1 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
1538. ईडेन्यः- नमस्यः - तिरः- तमाँसि- दर्शतः। सम्-अग्निः
3 1 20
- इध्यते - वृषा।।

1 20 3 2 3 1 20 3 1 2 3
1539. वृषा-उ-अग्निः- सम्- इध्यते। अश्वः-न-देववाहनः-देव
1 20 3 1 2 3
- वाहनः। तम् - हविष्मन्तः - ईडते।।

1 20 3 2 3 1 20 3
1540. वृषणम्- त्वा- वयम् - वृषन्। वृषणः - सम् - इधीमहि।
1 20 1 20 3 2
अग्ने - दीद्यतम् - बृहत् ।। आ-9,अ-1,प-32,ता-वि-11-2

2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1541. उत्- ते- बृहन्तः-अर्चयः। समिधानस्य-सम् - इधानस्य
3 1 20 3 1 2 3
- दीदिवः। अग्ने - शुक्रासः - ईरते।।

120 3 20* 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
1542. उप-त्वा-जुह्वः-मम। घृताचीः-यन्तु-हर्यत। अग्ने-हव्या
3
-जुषस्व-नः।।

3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3
1543. मन्द्रम्-होतारम्-ऋत्विजम्। चित्रभानुम्-चित्र-भानुम्
3 1 2 3 2 3 2 3 2 3
-विभावसुम्-विभा-वसुम्। अग्निम्-ईडे-सः-उ-श्रवत्।।

3 2 3 1 20 3 2 32 3 1 2 3 2
1544. पाहि-नः-अग्ने-एकया। पाहि-उत-द्वितीयया। पाहि-
3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3
गीर्भिः-तिसृभिः-ऊर्जाम्-पते। पाहि-चतसृभिः-वसो।।

3 2 1 20 3 1 2 1 20 3 2 3
1545. पाहि-विश्वस्मात्-रक्षसः-अराव्णः-अ-राव्णः। प्र-स्म
1 20 3 2 1 20 3 1 2
-वाजेषु-नः-अव। त्वाम्-इत्-हि-नेदिष्ठम्-देवतातये
3 2 1 20 3 2
-आपिम्-नक्षामहे-वृधे।। आ-11, अ-4, प-70, पो-4, वि-4

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

3 2 3 2 1 20 3 1 20 1 20
1546. इनः-राजन्-अरतिः-समिद्धः-सम्-इद्धः। रौद्रः-दक्षाय
3 2 3 2 3 2 3 2
-सुषुमान्-अदर्शि। चिकित्-वि-भाति-भासा-बृहता।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 20
असिक्नीम्-एति-रुशतीम्-अपाजन्-अप-अजन्।।

3 2 1 20 3 2 1 20 3 1 2
1547. कृष्णाम्-यत्-एनीम्-अभि-वर्पसा-भूत्। जनयन्
1 20 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
-योषाम्-बृहतः-पितुः-जाम्। ऊर्ध्वम्-भानुम्-सूर्यस्य
3 2 3 2 1 20 3 2 3
-स्तभायन्। दिवः-वसुभिः-अरतिः-वि-भाति।।

3 2 3 1 2 1 20 3 1 20 3 2
1548. भद्रः- भद्रया- सचमानः -आ-अगात्। स्वसारम्-जारः
3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0
-अभि - एति - पश्चात् । सुप्रकेतैः - सु - प्रकेतैः - द्युभिः
3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3 2
-अग्निः-वितिष्ठन्- वि - तिष्ठन् - रुशद्भिः-वर्णैः-अभि
3 2 3
-रामम्-अस्थात्।। आ-17,अ- 4,प-64,झी-वि-19-5

1 20 3 1 20 3 1 20 1 20
1549. कया-ते-अग्ने-अङ्गिरः। ऊर्जः- नपात् -उपस्तुतिम् -उप
3 1 20 3 3 1 2
-स्तुतिम् । वराय - देव - मन्यवे ।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 2 3
1550.दाशेम- कस्य- मनसा । यज्ञस्य- सहसः-यहो । कत् -उ
3 2 1 20
- वोचे - इदम् - नमः।।

1 20 3 1 20 1 2 0 3 1 2 3 2
1551.अध-त्वम्-हि -नः- करः। विश्वाः -अस्मभ्यम् -सुक्षितीः
3 2 1 20 1 20 3 1 20
- सु - क्षितीः । वाजद्रविणसः- वाज -द्रविणसः-गिरः।।
आ-14,अ-3,प-37,बे-वि-12,धा-6

1 20 3 1 2 1 20 3
1552.अग्ने-आ- याहि -अग्निभिः। होतारम्- त्वा - वृणीमहे।
2 3 1 20 3 1 2 1 20
आ-त्वाम्-अनक्तु-प्रयता-प्र-यता-हविष्मती। यजिष्ठम्
3 2 3 1 2 3 1 20
- बर्हिः - आसदे - आ - सदे ।।

1 2 0 3 1 20 1 20
1553. अच्छ - हि - त्वा-सहसः - सूनो-अङ्गिरः। स्रुचः-चरन्ति
3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2 3
-अध्वरे। ऊर्जः-नपातम्- घृतकेशम्-घृत-केशम्-ईमहे।

2 3 1 2 3 2
अग्निम् - यज्ञेषु - पूर्व्यम् ।। आ-9,अ-3,प-37,डी-वि-17

1 2 0 3 1 2 3 2 3 1 20
1554. अच्छ - नः - शीरशोचिषम् - शीर - शोचिषम् । गिरः

3 2 1 2 0 3 1 2 1 20 3 1 2 3
- यन्तु- दर्शतम्-अच्छ -यज्ञासः- नमसा-पुरुवसुम्-पुरु

1 20 3 2 3 2 3 1 2
- वसुम् । पुरुप्रशस्तम् - पुरु - प्रशस्तम् - ऊतये ।।

3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2 3
1555. अग्निम् -सूनुम् - सहसः - जातवेदसम् -जात- वेदसम्

1 2 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 20
- दानाय-वार्याणाम्। द्विता - यः -भूत्-अमृतः-अ-मृतः

1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 2
- मर्त्येषु - आ - होता - मन्द्रतमः - विशि।।

आ-10,अ-5,प-37,मे-वि-8-2

इति द्वितीयः खण्डः।।2।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2
1556. अदाभ्यः-अ - दाभ्यः - पुरएता - पुरः - एता । विशाम्

3 2 1 20 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0
- अग्निः - मानुषीणाम् - तूर्णीः - रथः - सदा - नवः ।।

3 2 1 2 0 1 20 3 2 3 1 2 0
1557.अभि - प्रयाँसि - वाहसा । दाश्वान् - अश्नोति - मर्त्यः ।

1 20 3 1 2 3 2 3
क्षयम् - पावकशोचिषः - पावक - शोचिषः।।

3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0
1558. साह्वान् - विश्वाः - अभियुजः - अभि - युजः । क्रतुः

3 1 2 1 20 3 2 3 1 2
- देवानाम्-अमृक्तः - अ - मृक्तः। अग्निः -तुविश्रवस्तमः

3 2 3
- तुवि - श्रवस्तमः।।

आ-13,अ-6,प-37,ते-वि-19,गो-9

3 2 3 2 1 20 3 3 2 3 2
1559. भद्रः - नः - अग्निः - आहुतः - आ - हुतः । भद्रा-रातिः
3 2 3 2 3 2 32 120
-सुभग-सु- भग- भद्रः-अध्वरः। भद्राः-उत-प्रशस्तयः-प्र
3
- शस्तयः।।

3 2 120 3 1 2 3 120 120 3 1 2
1560. भद्रम् - मनः - कृणुष्व - वृत्रतूर्ये-वृत्र-तूर्ये। येन-समत्सु
3 1 2 0 3 2 1 20 3 2 3 1 20 1 20
-स-मत्सु- सासहिः। अव-स्थिरा-तनुहि-भूरि-शर्द्धताम्
3 1 2 3 1 2
- वनेम - ते - अभिष्टये।। आ-9,अ-5,प-37,छो-वि-2-10

1 20 1 20 1 20 1 2 0 3
1561. अग्ने - वाजस्य - गोमतः । ईशानः - सहसः - यहो ।
1 2 3 1 20 1 20
अस्मेइति - देहि ।जातवेदः - जात - वेदः-महि-श्रवः।।

2 3 2 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 2
1562. सः-इधानः-वसुः-कविः। अग्निः- ईडेन्यः- गिरा । रेवत्
3 1 2 3 3
- अस्मभ्यम् - पुर्वणीक - पुरु - अनीक - दीदिहि।।

3 2 3 2 1 20 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
1563. क्षपः- राजन्- उत- त्मना ।अग्ने -वस्तोः - उत -उषसः।
3 1 2 3 1 20
सः - तिग्मजम्भ - तिग्म - जम्भ - रक्षसः - दह - प्रति ।।
आ-11,अ-3,प-41,फै-वि-11-11

इति तृतीयः खण्डः।। 3।।

3 1 2 3 2 3 1 20 3 1 2
1564. विशोविशः-विशः - विशः- वः -अतिथिम्। वाजयन्तः
3 2 3 2 3 2 3 120 3
- पुरुप्रियम्- पुरु - प्रियम्। अग्निम्- वः -दुर्यम्-दुः-यम्
1 2 0 3 2 3 1 2 1 20
- वचः - स्तुषे- शूषस्य - मन्मभिः ।।

2 120 3 1 2 3 2 3 2
1565. यम् - जनासः - हविष्मन्तः । मित्रम् - मि - त्रम् - न -
3 1 2 3 2 3 1 2 3 120
सर्पिरासुतिम्-सर्पिः-आसुतिम्। प्रशँसन्ति-प्र-शँसन्ति
120 3
- प्रशस्तिभिः - प्र - शस्तिभिः।।

1 2 0 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
1566. पन्याँसम् -जातवेदसम्-जात- वेदसम् । यः- देवताति
120 3 1 2 120 3 2
- उद्यता - उत् - यता । हव्यानि - ऐरयत् - दिवि।।

आ-10,अ-8,प-46,कै-वि-6,चू-12

1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2 0
1567. समिद्धम् -सम् - इद्धम्- अग्निम्- समिधा- सम् - इधा
3 2 3 1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2
- गिरा- गृणे। शुचिम् - पावकम् - पुरः -अध्वरे - ध्रुवम्।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 20
विप्रम् - वि - प्रम् - होतारम् - पुरुवारम् - पुरु - वारम्
3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 3 1 2
-अद्रुहम् - अ -द्रुहम्। कविम्-सुम्नैः-ईमहे-जातवेदसम्
3 2 3
- जात - वेदसम् ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 2
1568. त्वाम् - दूतम् - अग्ने -अमृतम्- अ-मृतम्- युगेयुगे-युगे
3 1 2 3 1 20 3 2 1 2 0
-युगे। हव्यवाहम्-हव्य-वाहम्-दधिरे-पायुम् - ईड्यम्।
3 1 2 3 1 20 3 1 20 3 2 3 2
देवासः - च - मर्तासः - च -जागृविम्। विभुम्-वि-भुम्
3 1 2 120 3
-विश्पतिम् - नमसा - नि - सेदिरे।।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 1 20 3 2 3 2
1569. विभूषन्- वि- भूषन्-अग्ने-उभयान्-अनु- व्रता । दूतः

3 1 2 120 3 1 2 3 2 3 2
- देवानाम् -रजसीइति- सम् - ईयसे । यत् - ते - धीतिम्

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20
-सुमतिम्- सु- मतिम् -आवृणीमहे - आ-वृणीमहे - अध

3 1 2 3 1 20 3 2 3
-स्म - नः - त्रिवरूथः - त्रि -वरूथः - शिवः - भव।।

आ-18,अ-14,प-86,द्रू-वि-9-13

1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 3
1570. उप- त्वा -जामयः - गिरः ।देदिशतीः-हविष्कृतः-हविः

1 20 3 2 1 20 3
- कृतः । वायोः - अनीके -अस्थिरन्।।

1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20 3
1571. यस्य - त्रिधातु - त्रि - धातु - अवृतम् - अ - वृतम् ।

2 3 2 1 20 3 1 20 3
बर्हिः - तस्थौ -असन्दिनम् -अ-सन्दिनम्। आपः-चित्

2 3 2
-नि - दध - पदम् ।।

3 2 3 1 2 3 1 2 1 20
1572. पदम् - देवस्य - मीढुषः । अनाधृष्टाभिः - अन् -

3 1 2 3 2 1 20 3 2 3
आधृष्टाभिः -ऊतिभिः । भद्रा-सूर्यः - इव-उपदृक् - उप

2
- दृक्।।

आ-12,अ-6,प- 41,ज्ञौ-वि-7-ले-14

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

इति सप्तमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः।।

इति पञ्चदशोऽध्यायः।।15।।

****

# अथ षोडशोऽध्यायः।। 16।।

## अथ सप्तमप्रपाठके तृतीयोऽर्धः।।

3 2 3 1 2 3 2 3 120 1 20
1573. अभि - त्वा - पूर्वपीतये - पूर्व - पीतये। इन्द्र -स्तोमेभिः
3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
-आयवः । समीचीनासः - सम् - ईचीनासः - ऋभवः
3 120 3 2 3 2
-ऋ - भवः - सम् - अस्वरन् । द्राः - गृणन्त -पूर्व्यम्।।

3 2 120 3 1 2 0 1 20 120 3 1 2
1574. अस्य- इत्- इन्द्रः- वावृधे- वृष्ण्यम्- शवः। मदे-सुतस्य
1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
-विष्णवि। अद्य-अ-द्य-तम्-अस्य-महिमानम्-आयवः।
1 20 3 1 2
अनु -स्तुवन्ति-पूर्वथा।। आ-9,अ-4,प-38,प्यू-वि-3,ग-1-1

2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
1575. प्र- वाम् -अर्चन्ति-उक्थिनः। नीथाविदः- नीथ - विदः
3 1 2 1 2 0 120 3 1 2 120 3
-जरितारः। इन्द्राग्नी-इन्द्र-अग्नीइति-इषः- आ- वृणे।।

1 2 0 120 3 1 2 3 2 120 3 1 2
1576. इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति -नवतिम्-पुरः- दासपत्नीः
3 2 3 2 1 20 1 20
-दास-पत्नीः-अधूनुतम् । साकम् - एकेन - कर्मणा ।।

1 2 0 120 3 1 2 1 20 120 120 3
1577. इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति-अपसः-परि। उप-प्र-यन्ति
1 2 3 1 2 3 2 0* 1 20
- धीतयः । ऋतस्य - पथ्याः - अनु।।

1 2 0 120 3 1 2 3 1 2 3
1578. इन्द्राग्नी - इन्द्र - अग्नीइति - तविषाणि - वाम्।
1 2 3 2 3 1 2 0 3 3 2 3 1 2
सधस्थानि - सध- स्थानि- प्रयाँसि-च। युवोः- अप्तूर्यम्
3 120 3 2
-अप्-तूर्यम्-हितम्।। आ-19,अ-8,प-53,दि-वि-12-2

3 2 3 2 3 120 1 20
1579. शग्धि - उ -सु- शचीपते -शची - पते । इन्द्र - विश्वाभिः
3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
- ऊतिभिः । भगम्- न -हि - त्वा - यशसम् - वसुविदम्
3 1 20 1 20 3 1 20
-वसु - विदम्। अनु - शूर - चरामसि ।

3 2 1 20 3 2 3 2 1 20 3
1580. पौरः - अश्वस्य - पुरुकृत् - पुरु - कृत् - गवाम् - असि ।
1 2 0 3 1 2 3 2 1 20
उत्सः - उत् - सः - देव - हिरण्ययः। न - किः -हि-दानम्
3 1 2 3 1 2 0 1 2 1 20 3
-परिमर्द्धिषत्। परि-मर्द्धिषत्-त्वेइति । यद्यत्- यत्-यत्
1 20 3
- यामि- तत्-आ-भर।। आ-13,अ- 6,प-47,झे-वि-5,ठु-3

2 3 1 20 3 2 1 20 1 20
1581.त्वम् - हि - आ - इहि - चेरवे । विदाः - भगम्-वसुतये।
3 1 20 3 2 3
उत्-वावृषस्व-मघवन् - गविष्टये- गो-इष्टये। उत्-इन्द्र
1 20 1 20 3
- अश्वमिष्टये - अश्वम् - इष्टये ।।

2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3 1 2 3
1582. त्वम्-पुरु-सहस्राणि-शतानि-च। यूथा-दानाय-मँहसे।
2 3 2 3 2 1 20 1 20
आ- पुरन्दरम्- पुरम् - दरम् -चकृम - विप्रवचसः-विप्र
3 1 20 1 20 1 20
- वचसः । इन्द्रम् - गायन्तः - अवसे ।।
आ-11,अ-4,प-38,फो-वि-3- 4

2 1 20 120 1 20 1 20 3 2 1 20 1 20
1583. यः- विश्वा-दयते-वसु । होता- मन्द्रः-जनानाम्। मधोः
1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
-न-पात्रा-प्रथमानि- अस्मै। प्र-स्तोमाः-यन्तु-अग्नये।।

1 20 3 2 320* 3 1 2 3 1 20
1584. अश्वम् - न - गीर्भिः - रथ्यम् - सुदानवः - सु - दानवः -
3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20 3
मर्मृज्यन्ते- देवयवः - उभेइति - तोकेइति - तनये -दस्म
1 20 1 20 3 1 2
- विश्पते - पर्षि - राधः - मघोनाम् ।।

आ-13,अ-1,प-33,टी-वि-4,ग-1-5

इति प्रथमः खण्डः ।।1।।

3 2 3 1 20 3 2 3 2 3
1585. इमम्- मे - वरुण-श्रुधि- हवम्। अद्य-अ-द्य - च-मृडय।
2 3 2 3
त्वाम् - अवस्युः - आ - चके ।।

आ-1,अ-1,प-14,की-वि-1,ढ-6

1 20 3 2 3 2 3
1586. कया - त्वम् - नः - ऊत्या । अभि - प्र - मन्दसे - वृषन्।
1 20 3 1 2 3
कया - स्तोतृभ्यः - आ - भर ।।

आ-2,अ-ना,प-12,या-वि-2-7

120 3 1 2 1 20 3 2 3 2 3 2
1587. इन्द्रम्-इत्-देवतातये। इन्द्रम्-प्रयति-प्र-यति- अध्वरे।
1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
इन्द्रम्-समीके - सम्- ईके - वनिनः - हवामहे । इन्द्रम्
1 20 3 1 2
- धनस्य - सातये ।।

1 20 3 2 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
1588. इन्द्रः- मह्ना- रोदसीइति- पप्रथत्- शवः। इन्द्रः - सूर्यम्
3 1 20 3 1 20 1 20 3 1 20
-अरोचयत्। इन्द्रे- ह - विश्वा - भुवनानि - येमिरे। इन्द्रे
3 1 2 1 20
-स्वानासः - इन्दवः।। आ-15,अ-2,प-33,वू-वि-5-8

1 20 1 20 3 1 2 3 2 3 2
1589. विश्वकर्मन् - विश्व- कर्मन्। हविषा-वावृधानः-स्वयम्
3 3 20* 3 1 20 3 2 3 2
-यजस्व- तन्वम् - स्व - हि - ते-मुह्यन्तु -अन्ये - अन् - ये
3 1 2 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3
-अभितः-जनासः-इह-अस्माकम्-मघवा-सूरिः-अस्तु।
आ-4,अ-2,प-22,था-वि- 4,त्री-9

3 2 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3
1590. अया-रुचा-हरिण्या -पुनानः। विश्वा - द्वेषाँसि - तरति
1 2 3 1 20 1 20 3 1 2 3
- सयुग्वभिः - स - युग्वभिः । सूरः- न - सयुग्वभिः-स
1 20 1 20 3 1 2 3 2 3 2
- युग्वभिः । धारा - पृष्ठस्य - रोचते । पुनानः - अरुषः
1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
- हरिः । विश्वा - यत् - रूपा - परियासि - परि - यासि
1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
-ऋक्वभिः। सप्तास्येभिः-सप्त-आस्येभिः-ऋक्वभिः।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 20
1591.प्राचीम् - अनु - प्रदिशम् - प्र -दिशम्-याति-चेकितत्।
3 1 2 3 2 1 20 1 20 3 2 1 20
सम्-रश्मिभिः-यतते-दर्शतः-रथः। दैव्यः-दर्शतः- रथः।
1 20 3 1 2 1 20 1 20 1 20 3
अग्मन् - उक्थानि - पौँस्या । इन्द्रम् - जैत्राय - हर्षयन्।
1 20 3 2 1 20 1 20 3
वज्रः - च - यत्- भवथः -अनपच्युता -अन् -अपच्युता।
1 2 3 1 20 1 20 3
समत्सु - स - मत्सु - अनपच्युता - अन् - अपच्युता ।।

2 3 2 3 2 3 1 20 3 1 2
1592. त्वम् - ह - त्यत्-पणीनाम् -विदः - वसु । सम्-मातृभिः
3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 1 20
- मर्जयसि - स्वे - आ - दमे। ऋतस्य - धीतिभिः - दमे ।

3 1 2 1 20 1 20 1 20 3 1 2
परावतः - न - साम - तत् । यत्र - रणन्ति - धीतयः ।
3 1 2 3 1 20 1 20 1 20 3
त्रिधातृभिः - त्रि - धातृभिः - अरुषीभिः - वयः - दधे।
1 20 1 20 3
रोचमानः - वयः - दधे।।

आ-39,अ-9,प-97,ञु-वि-19-10

इति द्वितीयः खण्डः ।।2।।

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
1593. उत - नः - गोषणिम् - गो - सनिम् - धियम् । अश्वसाम्
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 3
-अश्व- साम्- वाजसाम्-वाज-साम्-उत। नृवत् -कृणुहि
1 2
-ऊतये ।। आ-2,अ-3,प-16,जू-वि-1-11

3 1 2 3 1 20 3
1594. शशमानस्य- वा - नरः । स्वेदस्य - सत्यशवसः - सत्य
3 2 1 20 1 20
- शवसः । विद - कामस्य - वेनतः।।

आ-3,अ-1,प-10,टौ-वि- 4,ती-12

120 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
1595. उप- नः - सूनवः-गिरः । श्रृण्वन्तु -अमृतस्य-अ-मृतस्य
3 2 3 2 3
- ये । सुमृडीकाः - सु - मृडीकाः - भवन्तु - नः।।

आ-3,अ-2,प-14,ठी-वि-6-13

2 3 1 20 301 2 3 2 1 20 1 20
1596. प्र - वाम् - महि - द्यवीइति -अभि । उपस्तुतिम् - उप -
3 2 301 2 1 20 1 20 3
स्तुतिम्-भरामहे।शुचीइति-उप-प्रशस्तये-प्र-शस्तये।।

3 1 2 3 20* 3 2 1 20 1 20 3
1597. पुनानेइति - तन्वा - मिथः । स्वेन - दक्षेण - राजथः ।
2 3 1 2 3 2 3 2
ऊह्याथेइति - सनात् - ऋतम् ।।

3 1 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 20 3 1 2
1598. महीइति - मित्रस्य - मि - त्रस्य - साधथः । तरन्तीइति
1 20 3 1 2 3 2 1 20 3 2 3
- पिप्रतीइति - ऋतम् । परि - यज्ञम् - नि - सेदथुः ।।
आ-11,अ-3,प-35,ड्रु-वि- 4-14

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
1599. अयम्-उ -ते-सम्-अतसि । कपोतः-इव-गर्भधिम्-गर्भ
2 1 2 0 3
- धिम् । वचः - तत् - चित् - नः - ओहसे ।।

3 2 3 1 2 0 3 1 2 0 3
1600. स्तोत्रम् - राधानाम् - पते । गिर्वाहः - वीर - यस्य - ते
1 20 3 1 2 3 1 20
- विभूतिः - वि - भूतिः - अस्तु - सूनृता - सू - नृता ।।

3 2 3 1 2 3 2 1 20 3
1601. ऊर्ध्वः - तिष्ठ - नः - ऊतये । अस्मिन् - वाजे -शतक्रतो
2 3 1 2 3 1 20 3
- शत - क्रतो । सम् - अन्येषु - अन् - येषु - ब्रवावहै ।।
आ-7,अ-5,प-43,धै-वि-5,घु-15

1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
1602. गावः - उप - वद - अवटे । महीइति - यज्ञस्य - रप्सुदा
3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
- रप्सु - दा । उभा - कर्णा - हिरण्यया ।।

3 1 2 3 1 20 1 20 3
1603. अभ्यारम् - अभि - आरम् - इत् - अद्रयः - अ - द्रयः ।
1 20 3 1 2 0 1 20 3 1 2
निषिक्तम् - नि - सिक्तम् - पुष्करे - मधु । अवटस्य
3 1 2 3 1 20
-विसर्जने - वि - सर्जने ।।

3 1 2 1 20 3 2 3 1 2 3 2 3
1604. सिञ्चन्ति- नमसा -अवटम् । उच्चाचक्रम्- उच्चा -चक्रम्
1 20 1 20 3 1 2 3 1 2
-परिज्मानम् - परि- ज्मानम् । नीचीनवारम् - नीचीन

3 1 2 0 3
- वारम् -अक्षितम् - अ - क्षितम् ।।

आ-13,अ-8,प- 43,ब-वि-2-16

इति तृतीयः खण्डः ।।3।।

2 3 2 3 1 2 3 2 3 2 120
1605. मा - भेम- मा - श्रमिष्म । उग्रस्य - सख्ये - स - ख्ये-तव

3 2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3 2
-महत्- ते - वृष्णः -अभिचक्ष्यम्-अभि-चक्ष्यम्-कृतम्।

1 2 0 3 1 2 1 20
पश्येम - तुर्वशम् - यदुम् ।।

3 2 1 20 3 20॰ 3 1 2 0 3 2 3
1606. सव्याम्-अनु - स्फिग्यम् -वावसे-वृषा। न-दानः-अस्य

1 2 0 1 20 3 1 2 3 1 2
- रोषति। मध्वा-संपृक्ताः-सम्-पृक्ताः-सारघेण-धेनवः।

1 20 3 1 20 1 20
तूयम् - आ - इहि - द्रव - पिब ।।

आ-12,अ-3,प-39,जो-वि-5-17

3 2 3 1 20 3 2
1607. इमाः - उ - त्वा - पुरूवसो-पुरु-वसो। गिरः-वर्धन्तु-याः

1 20 3 1 2 3 2 3 1 20 3 1 2
- मम-पावकवर्णाः-पावक-वर्णाः- शुचयः - विपश्चितः

3 1 20 3 2 1 20 3
- विपः- चितः । अभि - स्तोमैः - अनूषत ।।

3 2 3 1 2 1 20 1 20 1 20 3
1608. अयम् - सहस्रम् - ऋषिभिः - सहस्कृतः - सहः - कृतः।

2 3 2 3 2 3 2 3 2
समुद्रः-सम्-उद्रः-इव-पप्रथे। सत्यः-सः-अस्य- महिमा

3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0
- गृणे - शवः । यज्ञेषु - विप्रराज्ये - विप्र - राज्ये ।।

आ-10,अ-6,प-41,ब-वि-9,ज्ञो-18

1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 3
1609. यस्य- अयम्-विश्वः-आर्यः। दासः- शेवधिपाः- शेवधि
2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 1 2 0
-पाः - अरिः - तिरः - चित् - अर्ये - रुशमे - पवीरवि।
1 2 0 3 2
तुभ्य - इत् - सः - अज्यते - रयिः ॥

3 1 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0
1610. तुरण्यवः -मधुमन्तम्-घृतश्चुतम्-घृत- श्चुतम्। विप्रासः
3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
- वि - प्रासः -अर्कम्- आनृचुः। अस्मेइति- रयिः -पप्रथे
1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 1 2 0
-वृष्ण्यम् - शवः । अस्मेइति - स्वानासः - इन्दवः ॥

आ-12,अ-3,प-37,जे-वि-17-19

1 2 0 3 1 2 0 3 2 3
1611. गोमत् - नः - इन्दो - अश्ववत् । सुतः - सुदक्ष - सु -दक्ष
1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
-धनिव - शुचिम् -च- वर्णम् - अधि - गोषु - धारय ॥

2 3 1 2 0 3 1 2 3 2
1612. सः - नः - हरीणाम् - पते । इन्दो - देवप्सरस्तमः - देव
3 1 2 0 3 1 2 0 3 1 2 0
-प्सरस्तमः। सखा - स - खा- इव- सख्ये- स- ख्ये-नर्यः
3 2 3
- रुचे - भव॥

1 2 0 3 2 1 2 0 3 2
1613.सनेमि - त्वम् - अस्मत्- आ ।अदेवम् -अ- देवम्-कम्-
3 1 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2
चित्-अत्रिणम्। साह्वान्-इन्दो-परि-बाधः-अप-द्वयुम्।

आ-14,अ- 5,प-49,धी-वि-6-20

3 1 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2 0
1614.अञ्जते- वि - अञ्जते-सम्-अञ्जते। क्रतुम्-रिहन्ति-मध्वा
3 2 3 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2
-अभि-अञ्जते । सिन्धोः-उच्छ्वासे-उत्-श्वासे-पतयन्तम्

3 1 2 3 2 3 2 3 2 3 2
-उक्षणम् । हिरण्यपावाः - हिरण्य- पावाः -पशुम्-अप्सु
3
- गृभ्णते।।

3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
1615.विपश्चिते - विपः - चिते - पवमानाय- गायत। मही - न
1 20 1 20 1 2 0 3 1 2 0 3 2 1 20
- धारा- अति -अन्धः - अर्षति। अहिः - न-जूर्णाम्-अति
3 1 20 1 2 0 1 20 3 1 2 0 1 2 0
-सर्पति- त्वचम्-अत्यः-न-क्रीडन्-असरत्-वृषा-हरिः।।

3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 3 1 2
1616. अग्रेगः-अग्रे - गः - राजा -अप्यः - तविष्यते। विमानः
3 1 20 1 20 3 1 20 1 20 1 2 0
-वि - मानः-अह्नाम् -अ- ह्नाम् -भुवनेषु-अर्पितः। हरिः
3 1 2 3 2 3 3 1 2 3 1 2 0 3 2
-घृतस्नुः -घृत-स्नुः-सुदृशीकः-सु - दृशीकः- अर्णवः ।
3 1 2 3 2 3 2 3 2 0
ज्योतीरथः - ज्योतिः - रथः - पवते - राये - ओक्यः।।

आ-23,अ-17,प-73,फ-वि-21,च-21

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

इति सप्तमप्रपाठकस्य तृतीयोऽर्धः।।

सप्तमप्रपाठकश्च समाप्तः।।

इति षोडशोऽध्यायः।।16।।

****

# अथ सप्तदशोऽध्यायः ।। 17।।

## अथ अष्टमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0
1617. विश्वेभिः -अग्ने -अग्निभिः। इमम्-यज्ञम्-इदम्-वचः।
1 2 0 3
चनः - धाः - सहसः - यहो।।

2 3 2 1 20 1 2 0 3 1 2 3 2 3
1618. यत्-चित्- हि - शश्वता -तना। देवन्देवम्-देवम्-देवम्
1 2 0 1 2 3 2
- यजामहे । त्वेइति - इत् - हूयते - हविः।।

3 2 3 1 2 1 2 0 3 2 1 20
1619. प्रियः - नः-अस्तु - विश्पतिः। होता - मन्द्रः - वरेण्यः।
3 2 3 1 2 3 1 2 3 2
प्रियाः - स्वग्नयः - सु -अग्नयः - वयम् ।।

आ-8,अ-2,प-36,दू-वि-15-1

1 2 0 3 1 2 1 2 0 1 2 0 1 20
1620. इन्द्रम् - वः - विश्वतः - परि । हवामहे - जनेभ्यः ।
3 1 2 3 1 20
अस्माकम् - अस्तु - केवलः ।।

2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 3
1621. सः- नः-वृषन्-अमुम्-चरुम् । सत्रादवन्-सत्रा-दावन्
1 20 3 1 2 1 20 3
-अप - वृधि । अस्मभ्यम्-अप्रतिष्कुतः-अ-प्रतिष्कुतः।।

1 2 0 3 2 3 1 20 3 2 3 1 20
1622. वृषा - यूथा - इव - वँसगः । कृष्टीः - इयर्ति-ओजसा।
1 2 0 1 20 3
ईशानः -अप्रतिष्कुतः - अ - प्रतिष्कुतः ।।

आ-14,अ-3,प-34,दी-वि-13-2

2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 3
1623. त्वम्- नः - चित्रः - ऊत्या । वसो - राधाँसि - चोदय।

2 3 2 3 2 3 3 2 3 2
अस्य -रायः- त्वम्-अग्ने-रथीः-असि। विदाः-गाधम्
3 2 3
- तुचे - तु - नः ।।
1 20 3 2 1 20 3 1 2 1 20
1624. पर्षि - तोकम् - तनयम् - पर्तृभिः - त्वम् । अदब्धैः -
3 1 20 3 1 2 0 1 2 0
अ-दब्धैः-अप्रयुत्वभिः-अ-प्रयुत्वभिः। अग्ने - हेडाँसि
1 2 0 3 1 20 3 1 20 3
-दैव्या-युयोधि-नः। अदेवानि-अ-देवानि-ह्वराँसि-च।
आ-11,अ-3,प-40,द-वि-6,बु-3
2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0
1625. किम्-इत्- ते- विष्णो- परिचक्षि - परि- चक्षि - नाम।
3 2 3 2 3 2 3
प्र- यत्- ववक्षे- शिपिविष्टः- शिपि- विष्टः - अस्मि ।
2 1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 2
मा - वर्पः -अस्मत् -अप- गूहः - एतत्। यत्-अन्यरूपः
3 2 3 2 3 2 3 1 2
- अन्य - रूपः - समिथे - सम् - इथे - बभूथ।।
2 3 2 3 2 3 2
1626. प्र-तत्-ते-अद्य-अ-द्य-शिपिविष्ट-शिपि-विष्ट-हव्यम्।
3 2 3 1 2 3 2 3
अर्यः- शँसामि- वयुनानि- विद्वान्। तम्- त्वा- गृणामि
1 2 1 20 3 1 20 3 2
- तवसम् - अतव्यान् - अ - तव्यान् । क्षयन्तम् - अस्य
120 3 2
- रजसः - पराके।।
120 3 2 3 2 3
1627. वषट्-ते-विष्णो-आसः-आ- कृणोमि। तत्- मे-जुषस्व
2 120 3
- शिपिविष्ट - शिपि - विष्ट - हव्यम् । वर्धन्तु - त्वा

1 2 3 1 2 1 20 3 2 3
-सुष्टुतयः - सु - स्तुतयः - गिरः - मे । यूयम् - पात
1 2 3 1 2 1 20 3
- स्वस्तिभिः - सु - अस्तिभिः - सदा - नः ।।

आ-11,अ-10,प-81,भी-वि-12,ग-1-4

इति प्रथमः खण्डः।।1।।

3 2 3 2 3 1 2 0 1 20 1 20
1628. वायो- शुक्रः-अयामि - ते । मध्वः -अग्रम्-दिविष्टिषु।
3 1 20 1 20 3 2 3
आ - याहि - सोमपीतये - सोम-पीतये । स्पार्हः - देव
1 2 3 1 20
- नियुत्वता - नि - युत्वता ।।

1 2 0 3 1 20 3 2 3
1629. इन्द्रः- च- वायो- एषाम् । सोमानाम्-पीतिम्-अर्हथः।
2 3 1 20 3 2 1 20 3 20*
युवाम्- हि - यन्ति- इन्दवः। निम्नम्-आपः-न-सध्र्यक्
3 20*
- स - ध्र्यक् ।।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20 3
1630. वायो - इन्द्रः-च- शुष्मिणा। सरथम्-स-रथम्- शवसः
1 2 3 1 2 3 1 20 3 1 2
- पतीइति । नियुत्वन्ता - नि - युत्वन्ता - नः - ऊतये ।
3 1 20 1 20 3
आ - यातम् - सोमपीतये - सोम - पीतये ।।

आ-17,अ-6,प-53,टि-वि-10-5

1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 20 3 2
1631. अध- क्षपा- परिष्कृतः- परि- कृतः। वाजान्-अभि- प्र
3 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 120
- गाहसे । यदि- विवस्वतः- वि- वस्वतः- धियः। हरिम्
3 1 20
- हिन्वन्ति - यातवे ।।

2 3 1 20 3 1 2 3
1632. तम् -अस्य - मर्जयामसि। मदः- यः- इन्द्रपातमः-इन्द्र
1 20 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 2
- पातमः । यम् - गावः - आसभिः - दधुः। पुरा- नूनम्
3 1 2
- च - सूरयः ।।

2 1 20 3 2 3 2 3 2 3
1633. तम् - गाथया - पुराण्या । पुनानम् - अभि -अनूषत।
2 3 1 2 3 1 2 1 20 1 20
उत-उ- कृपन्त- धीतयः । देवानाम्- नाम -बिभ्रतीः।।

आ-15,अ-3,प-46,बू-वि-5-6

1 20 3 1 20 3 1 2 3 2
1634. अश्वम् - न - त्वा - वारवन्तम् । वन्दध्यै - अग्निम्
1 20 3 1 2 3 1 20 3 1 2
- नमोभिः। सम्राजन्तम्-सम्-राजन्तम्-अध्वराणाम्।।

2 3 2 1 20 3 1 2 3 2 3
1635. सः-घ- नः -सूनुः- शवसा। पृथुप्रगामा- पृथु - प्रगामा
1 2 3 1 20 3 2 3 1 2 3
- सुशेवः- सु- शेवः। मीढ्वान्-अस्माकम्- बभूयात्।।

2 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
1636. सः- नः- दूरात्- दुः-आत्- च-आसात्-च। नि- मर्त्यात्
3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2 3
- अघायोः । पाहि-सदम्-इत्-विश्वायुः-विश्व-आयुः।।

आ-8,अ-4,प-42,ध-वि-11-7

2 3 1 20 3 2 1 2 0 3
1637. त्वम् - इन्द्र - प्रतूर्तिषु - प्र-तूर्तिषु। अभि-विश्वाः-असि
1 20 3 2 3 2 3 2 3 2 3
-स्पृधः। अशस्तिहा- अशस्ति- हा -जनिता-वृत्रतूः-वृत्र
2 3 2 3 2
- तूः -असि ।त्वम् - तूर्य - तरुष्यतः ।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2 1 20
1638. अनु-ते- शुष्मम्-तुरयन्तम्-ईयतुः। क्षोणीइति-शिशुम्

3 1 2 1 2 0 3 1 20 3 1 2
- न - मातरा । विश्वाः - ते - स्पृधः- श्नथयन्त -मन्यवे।
3 2 3 1 20
वृत्रम्- यत्- इन्द्र - तूर्वसि।।

आ-9,अ-3,प-38,है-वि-3-8

इति द्वितीयः खण्डः।। 2।।

3 2 120 3 2 1 20 1 20 3
1639. यज्ञः- इन्द्रम् -अवर्धयत्। यत्- भूमिम्- व्यवर्तयत् -वि
1 20 3 2 3 2 3 2 3 2
- अवर्तयत्। चक्राणः -ओपशम्-ओप- शम् - दिवि ।।

2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2
1640. वि - अन्तरिक्षम् - अतिरत् । मदे - सोमस्य - रोचना ।
1 2 0 1 2 3 2
इन्द्रः - यत् - अभिनत् - वलम् ।।

2 3 1 20 3 2 3 2
1641. उत् - गाः - आजत् - अङ्गिरोभ्यः । आविः - आ - विः -
3 2 1 20 3 2 1 2 3 2
कृण्वन् - गुहा - सतीः । अर्वाञ्चम् - नुनुदे - वलम् ।।

आ-10,अ-3,प-36,कि-वि-6,गू-9

2 3 1 2 3 1 20 1 2 0 3 2
1642. त्यम्-उ- वः- सत्रासाहम्-सत्रा-साहम्। विश्वासु- गीर्षु
1 20 3 2 3 1 2
- आयतम् - आ - यतम् । आ - च्यावयसि - ऊतये ।।

3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2
1643.युध्मम्- सन्तम् -अनर्वाणम्-अन्-अर्वाणम्। सोमपाम्
3 2 1 20 3 1 20
- सोम - पाम् - अनपच्युतम् -अन् - अपच्युतम् । नरम्
3 1 2 3 2 3
- अवार्यक्रतुम् - अवार्य - क्रतुम्।।

1 20 3 2 2 2 3
1644.शिक्ष - नः- इन्द्र - रायः - आ। पुरु -विद्वान्- ऋचीषम।

1 20 3 1 20 1 20
अव - नः - पार्ये - धने ।। आ-10,अ-6,प-41,झे-वि-3-10

1 20 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 1 20
1645.तव- त्यत्- इन्द्रियम्- बृहत् । तव- दक्षम् -उत - क्रतुम्।

1 20 3 1 2 1 20
वज्रम् - शिशाति - धिषणा - वरेण्यम्।।

1 20 3 1 20 3 2 3 1 20
1646.तव - द्यौः - इन्द्र - पौंस्यम् - पृथिवी - वर्धति - श्रवः ।

1 20 1 20 3
त्वाम् - आपः - पर्वतासः - च - हिन्विरे ।।

2 1 20 3 2 1 20 3 2 3 2 3
1647. त्वाम्-विष्णुः- बृहन् - क्षयः। मित्रः - मि - त्रः - गृणाति

1 20 1 20 3 1 20 1 20
- वरुणः ।त्वाम् - शर्द्धः - मदति -अनु - मारुतम् ।।

आ-17,अ-1,प-38,चै-वि-10-11

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2
1648. नमः - ते - अग्ने - ओजसे । गृणन्ति - देव - कृष्टयः ।

1 20 3 1 2 3 1 20 3
अमैः - अमित्रम् - अ - मित्रम् - अर्दय ।।

3 2 3 1 20 3 1 20 3 1 2
1649.कुवित्- सु - नः- गविष्टये- गो-इष्टये।अग्ने -संवेषिषः

3 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2 3
-सम्-वेषिषः-रयिम्। उरुकृत्-उरु-कृत्-उरु-नः-कृधि।।

2 3 2 3 2 1 20 3 2
1650.मा- नः-अग्ने-महाधने-महा- धने। परा-वर्क्-भारभृत्-

3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3
भार-भृत्-यथा। संवर्गम्-सम्-वर्गम्-सम्-रयिम्-जय।।

आ-11,अ-7,प-47,चु-वि-5,णु-12

2 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
1651.सम्- अस्य- मन्यवे- विशः । विश्वाः - नमन्त -कृष्टयः।
3 1 2 3 1 2 3 1 20
समुद्राय - सम् - उद्राय - इव - सिन्धवः ।।

2 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
1652.वि - चित्-वृत्रस्य - दोधतः। शिरः - बिभेद - वृष्णिना ।
1 20 3 1 2 3 2 3
वज्रेण- शतपर्वणा - शत - पर्वणा ।।

1 20 3 1 2 3 1 2
1653.ओजः- तत्-अस्य- तित्विषे। उभेइति- यत्- समवर्तयत्
3 1 20 1 2 0 1 20 3 1 20 3 1 2
- सम्-अवर्तयत्। इन्द्रः - चर्म - इव - रोदसीइति ।।

आ-11,अ-3,प-36,र्ये-वि-2,ग-1-13

3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 20
1654. सुमन्मा- सु- मन्मा- वस्वी - रन्ती -सूनरी - सु - नरी ।।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 20 3 2
1655. सरुप-स-रूप-वृषन्-आ-गहि-इमौ-भद्रौ-धुर्यौ-अभि।
2 3 2 1 20 3
तौ - इमौ - उप - सर्पतः ।।

2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
1656.नि- इव- शीर्षाणि- मृढ्वम् । मध्ये -आपस्य -तिष्ठति।
1 20 3 1 2 3 2
श्रृङ्गेभिः - दशभिः - दिशन् ।।

आ-10,अ-3,प-32,बा-वि-3,यि-14

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

इत्यष्टमप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः।।

इति सप्तदशोऽध्यायः।।17।।

## अथ अष्टादशोऽध्यायः।। 18।।

अष्टाष्टमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः।।

1 2 0 1 2 0 3 2 3 2 3
1657.पन्यंपन्यम्- पन्यम्- पन्यम्- इत् -सोतारः। आ - धावत
1 2 0 1 2 0 3 1 2 1 2 0
- मद्याय। सोमम् - वीराय - शूराय।।

2 3 2 3 0 1 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2 3
1658.आ- इह -हरीइति-ब्रह्मयुजा-ब्रह्म-युजा। शग्मा - वक्षतः
1 2 0 3 1 2 0 3 2 1 2 0
- सखायम् - स - खायम्। इन्द्रम् - गीर्भिः - गिर्वणसम्
3
- गिः - वनसम् ।।

1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
1659.पाता- वृत्रहा - वृत्र- हा - सुतम्। आ-घ-गमत् - न -आरे
3 2 3 1 2 3 2 3
- अस्मत् । नि - यमते- शतमूतिः- शतम् - ऊतिः।।

आ-10,अ-6,प-43,ङा-वि-5-1

2 3 1 2 0 3 2 3 2 3
1660.आ - त्वा - विशन्तु - इन्दवः । समुद्रम् - सम् -उद्रम्-इव
1 2 0 3 1 2 0 3
-सिन्धवः। न - त्वाम् - इन्द्र - अति - रिच्यते ।।

3 1 2 3 2 3 2 1 2 0 3
1661.विव्यक्थ- महिना - वृषन्। भक्षम् - सोमस्य - जागृवे ।
2 3 1 2 3
यः - इन्द्र - जठरेषु - ते ।।

1 2 0 3 1 2 1 2 0 3
1662.अरम्- ते-इन्द्र-कुक्षये। सोमः-भवतु-वृत्रहन्-वृत्र-हन्।
1 2 0 1 2 0 1 2 0
अरम् - धामभ्यः - इन्दवः ।।

आ-9,अ-2,प-36,का-वि-4-2

1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 2
1663. जराबोध-जरा-बोध- तत् - विविड्ढि । विशेविशे- विशे
3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
- विशे - यज्ञियाय । स्तोमम् - रुद्राय - दृशीकम् ।।

2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
1664.सः- नः-महान्-अनिमानः-अ-निमानः ।धूमकेतुः-धूम
3 2 3 2 3 2 1 20 3
-केतुः-पुरुश्चन्द्रः-पुरु - चन्द्रः । धिये-वाजाय-हिन्वतु।।

2 3 2 3 1 2 1 20 3 2 3
1665.सः- रेवान्- इव-विश्पतिः ।दैव्यः - केतुः - श्रृणोतु- नः।
2 3 2 3 1 2 3 2 3
उक्थैः - अग्निः - बृहद्भानुः - बृहत् - भानुः ।।

आ-5,अ-6,प-40,झै-वि-17,भे-3

2 3 2 1 20 3 1 2 3 1 2
1666.तत् - वः - गाय - सुते - सचा । पुरुहूताय - पुरु - हूताय
1 20 1 20 3 1 2
- सत्वने । शम् - यत् - गवे - न - शाकिने ।।

2 3 1 20 3 2 1 20 1 20
1667.न - घ - वसुः - नि - यमते। दानम् - वाजस्य - गोमतः ।
3 1 20 1 20 1 20
यत् - सीम् - उप - श्रवत् - गिरः।।

3 1 2 3 2 3 2 3 2 1 20
1668.कुवित्सस्य - कुवित् - सस्य - प्र- हि - व्रजम् ।गोमन्तम्
3 2 3 2 1 20 1 20 1 20 3
- दस्युहा-दस्यु- हा - गमत्।शचीभिः-अप - नः-वरत्।।

आ-13,अ-3,प- 42,फै-वि-5- 4

इति प्रथमः खण्डः।।1।।

3 2 1 20 3 2 3 2
1669. इदम् - विष्णुः - वि - चक्रमे । त्रेधा - नि - दधे - पदम् ।
1 20 3 2
समूढम् - सम् - ऊढम् -अस्य - पाँसुले ।।

1 2 0 3 2 3 1 2 0 3 2 3 2
1670. त्रीणि - पदा - वि - चक्रमे । विष्णुः - गोपाः - गो - पाः
1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
- अदाभ्यः - अ - दाभ्यः । अतः - धर्माणि - धारयन् ।।

1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2
1671. विष्णोः - कर्माणि - पश्यत । यतः - व्रतानि - पस्पशे ।
1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
इन्द्रस्य - युज्यः - सखा - स - खा ।।

2 1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
1672. तत् - विष्णोः - परमम् - पदम् । सदा-पश्यन्ति-सूरयः।
3 2 3 1 2 0 1 2 0 3
दिवि - इव - चक्षुः - आततम् - आ - ततम् ।।

2 1 2 0 3 1 2 3 1 2
1673. तत् - विप्रासः- वि-प्रासः-विपन्युवः। जागृवाँसः - सम्
3 1 2 0 3 2 3 2
- इन्धते । विष्णोः - यत् - परमम् - पदम् ।।

1 2 0 3 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2 3
1674. अतः- देवाः -अवन्तु- नः। यतः -विष्णुः -विचक्रमे - वि
2 3 2 1 2 0 1 2 0
- चक्रमे । पृथिव्याः - अधि - सानवि ।।

आ-23,अ-7,प-75,चा-वि-23-5

2 3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 2
1675. मा- उ - सु - त्वा-वाघतः - च - न । आरे - अस्मत् - नि
3 3 1 2 3 1 2 3 1 2 0 3
- रीरमन्। आरातात्- वा -सधमादम्- सध- मादम् - नः
2 3 2 3 2 1 2 0 3
- आ - गहि । इह - वा - सन् - उप - श्रुधि।।

3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0
1676. इमे- हि -ते - ब्रह्मकृतः-ब्रह्म-कृतः-सुते-सचा । मधौ- न
1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2
- मक्षः - आसते। इन्द्रे - कामम् - जरितारः - वसूयवः ।

120 1 20 3
रथे-न- पादम्-आ-दधुः ।। आ-12,अ-2,प-45,त-वि-6,बू-6

1 2 0 1 20 3 2 120 120 3 2
1677. अस्तावि- मन्म-पूर्व्यम् । ब्रह्म- इन्द्राय- वोचत । पूर्वीः
3 1 2 3 2 3 2 3 2 3
- ऋतस्य- बृहतीः - अनूषत । स्तोतुः -मेधाः-असृक्षत ।।

2 1 2 0 1 20 3 2 3 2 3 1 2
1678. सम् - इन्द्रः- रायः-बृहतीः -अधूनुत । सम् - क्षोणीइति
3 1 20 3 1 2 1 20 1 20
-सम्-उ-सूर्यम् । सम्- शुक्रासः- शुचयः-सम्-गवाशिरः
3 1 20 120 3
- गो - आशिरः । सोमाः - इन्द्रम् - अमन्दिषुः ।।
आ-11,अ-1,प-33,कि-वि-16-7

1 2 0 3 1 20 3 2 3 2 120 3
1679. इन्द्राय- सोम-पातवे । वृत्रघ्ने- वृत्र-घ्ने-परि-सिच्यसे ।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
नरे -च-दक्षिणावते । वीराय-सदनासदे-सदन- सदे ।।

2 3 1 2 3 1 20
1680. तम् - सखायः - स - खायः -पुरूरुचम् - पुरु - रुचम् ।
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 1 20 1 20
वयम् - यूयम्-च - सूरयः । अश्याम-वाजगन्ध्यम्-वाज
3 1 2 1 20 1 20 3
- गन्ध्यम् । सनेम - वाजपस्त्यम् - वाज - पस्त्यम् ।।

1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 20
1681. परि - त्यम् - हर्यतम् - हरिम् । बभ्रुम् - पुनन्ति- वारेण ।
2 3 2 1 2 0 1 20 1 20 3 2 1 20
यः-देवान्-विश्वान् - इत् - परि । मदेन - सह-गच्छति ।।
आ-18,अ- 6,प- 49,भो-वि-3-8

2 3 2 1 2 0 3
1682. कः-तम्-इन्द्र-त्वावसो-त्वा-वसो । आ-मर्त्यः-दधर्षति ।
2 3 2 3 1 20 3 2 3 2
श्रद्धा-श्रत्- धा - हि - ते -मघवन् - पार्ये - दिवि । वाजी

1 20 3
- वाजम् - सिषासति।।

3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
1683. मघोनः -स्म - वृत्रहत्येषु-वृत्र-हत्येषु-चोदय। ये-ददति
3 2 1 20 1 20 1 20 3
- प्रिया-वसु। तव-प्रणीती - प्र- नीती -हर्यश्व -हरि-अश्व
1 2 1 20 3 2 3 2
- सूरिभिः। विश्वा - तरेम - दुरिता - दुः - इता ।।

आ-9,अ-6,प-43,धि-वि-3,डि-1

इति द्वितीयः खण्डः ।।2।।

2 3 1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
1684.आ- इत्- उ-मधोः-मदिन्तरम्-सिञ्च-अध्वर्यो-अन्धसः।
3 2 3 2 1 20 3 1 2 3 2 3
एव - हि - वीरः - स्तवते - सदावृधः - सदा - वृधः ।।

1 20 3 2 3 1 2 3 2
1685. इन्द्र - स्थातः - हरीणाम्। न-किः-ते-पूर्व्यस्तुतिम्-पूर्व्य
3 2 3 1 20 3 1 2
-स्तुतिम् । उत् - आनँश - शवसा - न - भन्दना ।।

2 3 1 20 1 20 1 20 3 1 2
1686.तम् - वः - वाजानाम् - पतिम् । अहूमहि - श्रवस्यवः ।
1 20 3 1 2 3 1 2
अप्रायुभिः - अ - प्रायुभिः - यज्ञेभिः - वावृधेन्यम् ।।

आ-9,अ-3,प-40,खु-वि-7,ए-10

2 3 20* 20* 3 1 2 3 2
1687.तम् - गूर्धय - स्वर्णरम् - स्वः - नरम् । देवासः - देवम्
3 2 3 2 3 2 3
- अरतिम् - दधन्विरे । देवत्रा - हव्यम् - ऊहिषे ।।

1 20 1 20 3
1688. विभूतरातिम् - विभूत - रातिम् - विप्र - वि - प्र -
1 2 3 2 3 2 3
चित्रशोचिषम् - चित्र - शोचिषम्। अग्निम् - ईडिष्व

1 2 3 2 1 20 3 1 2 3
- यन्तुरम् । अस्य - मेधस्य - सोम्यस्य - सोभरे ।

2 3 1 2 1 20
प्र - ईम् - अध्वराय - पूर्व्यम्।।

आ-4,अ-4,प-32,दौ-वि-3,क्ष-11

2 3 2 1 20 3 2 1 20
1689. आ- सोम -स्वानः-अद्रिभिः-अ-द्रिभिः। तिरः-वाराणि

3 1 2 1 20 3 2 3 20॰ 3 1 20
- अव्यया । जनः - न - पुरि - चम्वोः - विशत् - हरिः ।

1 20 1 20 3
सदः - वनेषु - दध्रिषे।।

2 3 2 1 2 0 3 20॰ 3 2 1 2 0
1690. सः-मामृजे-तिरः-अण्वानि-मेष्यः। मीढ्वान्-सप्तिः-न

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2
-वाजयुः। अनुमाद्यः-अनु-माद्यः-पवमानः-मनीषिभिः।

1 20 1 20 3 1 20
सोमः - विप्रेभिः - वि - प्रेभिः - ऋक्वभिः ।।

आ-13,अ-3,प-37,खु-वि-11,ग-1-12

3 2 3 2 1 20 3 2 3 1 2
1691. वयम् - एनम् - इदा - ह्यः । अपीपेम - इह - वज्रिणम् ।

1 20 3 2 3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
तस्मै - उ - अद्य -अ - द्य- सवने- सुतम् -भर। आ-नूनम्

3 2
- भूषत - श्रुते ।।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
1692. वृकः - चित्-अस्य - वारणः - उरामथिः - उरा - मथिः ।

3 1 2 3 2 3 2 3 1 20 3 2
आ- वयुनेषु-भूषति। सा -इमम्-नः-स्तोमम्-जुजुषाणः

3 1 20 3 1 2 3 2
-आ - गहि । इन्द्र - प्र - चित्रया - धिया ।।

आ-7,अ-2,प-40,त-वि-6-13

1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0
1693.इन्द्राग्नी- इन्द्र -अग्नीइति- रोचना-दिवः। परि-वाजेषु
3 2 3 2 3 20*
- भूषथः । तत् - वाम् - चेति - प्र - वीर्य म् ।।
1 2 0 1 2 0 3 1 2 1 20 1 2 0 1 20 3
1694.इन्द्राग्नी - इन्द्र -अग्नीइति-अपसः -परि। उप-प्र-यन्ति
3 1 2 3 1 2 3 2 0* 1 20
- धीतयः । ऋतस्य - पथ्याः - अनु ।।
1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 3 1 2
1695.इन्द्राग्नी-इन्द्र-अग्नीइति-तविषाणि-वाम्। सधस्थानि
3 2 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 20
-सध- स्थानि- प्रयाँसि-च । युवोः-अप्तूर्यम्-अप्- तूर्यम्
3 2
- हितम् ।। आ-14,अ-5,प-40,ति-वि-2,का-14
2 3 2 1 2 0 1 20 1 2 0 3
1696.कः- ईम्- वेद- सुते-सचा । पिबन्तम्- कत्- वयः- दधे।
2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 1 20
अयम् - यः - पुरः - विभिनत्ति - वि - भिनत्ति-ओजसा ।
3 2 3 2 1 2 0
मन्दानः - शिप्री - अन्धसः ।।
3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
1697.दाना- मृगः- न-वारणः। पुरुत्रा-चरथम्-दधे। न-किः-
2 3 2 3 2 3 2 3 1 20
त्वा-नि-यमत्-आ-सुते-गमः। महान्-चरसि-ओजसा।
2 3 2 1 2 0 3 2 1 2 0
1698.यः-उग्रः-सन्-अनिष्टृतः- अ-निष्टृतः । स्थिरः - रणाय
1 2 0 3 1 2 0 3 2 3 1 2 3 1 2
- सँस्कृतः-सम् - कृतः। यदि - स्तोतुः - मघवा - श्रृणवत्
1 20 1 2 0 3 2 3
- हवम् । न - इन्द्रः - योषति - आ - गमत् ।।
आ-13,अ-3,प-58,छो-वि-13-15

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

1 20 3 1 2 0 3 1 2 120
1699. पवमानाः - असृक्षत । सोमाः - शुक्रासः - इन्दवः ।
3 2 1 20 1 20
अभि - विश्वानि - काव्या ।।

1 20 3 2 120 3 1 2 3
1700.पवमानाः - दिवः - परि - अन्तरिक्षात् - असृक्षत ।
2 1 20 1 20
पृथिव्याः - अधि - सानवि ।।

1 20 3 1 2 3 2 3 120
1701.पवमानासः - आशवः - शुभ्राः - असृग्रम् - इन्दवः ।
1 20 1 20 1 20 1 20
घ्नन्तः - विश्वाः - अप - द्विषः ।।

आ-15,अ-ना,प-25,ब्ले-वि-12,रा-ग-2-16

3 2 3 1 2 3 120 3 1 2 3
1702.तोशा - वृत्रहणा - वृत्र - हना - हुवे । सजित्वाना - स
1 20 1 20 3 2 3
-जित्वा- ना -अपराजिता -अ-पराजिता। इन्द्राग्नी-इन्द्र
1 2 3 1 2 3 1 20
- अग्नीइति - वाजसातमा - वाज - सातमा ।।

2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
1703. प्र- वाम्-अर्चन्ति-उक्थिनः। नीथाविदः - नीथ - विदः
3 1 2 1 20 120 3 1 2 120 3
-जरितारः। इन्द्राग्नी-इन्द्र-अग्नीइति- इषः-आ-वृणे।।

1 20 120 3 1 2 3 2 120 3 1 2
1704.इन्द्राग्नी- इन्द्र -अग्नीइति- नवतिम्- पुरः ।दासपत्नीः
3 2 3 2 120 1 20
- दास -पत्नीः -अधूनतम् । साकम् - एकेन - कर्मणा।।

आ-13,अ-9,प-44,ने-वि-क्ष-17

120 3 1 2 3 2 3 120
1705.उप- त्वा - रण्वसन्दृशम् - रण्व - सन्दृशम् । प्रयस्वन्तः
1 20 3 1 2 1 20
-सहस्कृत - सहः - कृत ।अग्ने - ससृज्महे - गिरः ।।

1 20 3 2 3 1 20 1 20 1 20 3 2
1706.उप - छायाम् - इव - घृणेः । अगन्म - शर्म - ते - वयम् ।
1 20 1 20 1 20 3
अग्ने - हिरण्यसंदृशः - हिरण्य - संदृशः ।।

2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
1707.यः-उग्रः-इव- शर्यहा- शर्य- हा। तिग्मश्रृङ्गः-तिग्म-श्रृङ्गः
2 1 20 1 20 1 20 3 1 2
- न - वँसगः ।अग्ने - पुरः - रुरोजिथ।।

आ-14,अ-5,प-38,नै-वि-12-18

3 1 2 3 2 3 2 3 1 2
1708. ऋतावानम् - वैश्वानरम् - वैश्व - नरम् । ऋतस्य
1 20 1 20 1 20 3 2 3
-ज्योतिषः-पतिम् ।अजस्रम्-अ-जस्रम्-घर्मम्- ईमहे।।

2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 20
1709. यः - इदम् - प्रतिपप्रथे - प्रति - पप्रथे । यज्ञस्य - स्वः
3 2 3 2 3 2 3 2
- उत्तिरन् - उत् - तिरन् । ऋतून् - उत् - सृजते - वशी।।

3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 1 20
1710.अग्निः - प्रियेषु - धामसु । कामः - भूतस्य - भव्यस्य ।
3 2 3 2 1 20 3
सम्राट् - सम् - राट् - एकः - वि - राजति ।।

आ-7,अ-5,प-38,जै-वि-6,चू-19

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

इत्यष्टमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः।।

इत्यष्टादशोऽध्यायः।।18।।

*****

# अथैकोनविंशोऽध्यायः।। 19।।

## अथाष्टमप्रपाठके तृतीयोऽर्धः।।

3 2 3 1 2 1 20 1 2 0 3 20*
1711.अग्निः - प्रत्नेन - जन्मना । शुम्भानः - तन्वम् - स्वाम्।
3 2 1 20 3
कविः - विप्रेण - वि - प्रेण - वावृधे ।।

3 2 1 20 3 2 3 1 2
1712. ऊर्जः - नपातम्-आ - हुवे । अग्निम्-पावकशोचिषम्-
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
पावक-शोचिषम्। अस्मिन्- यज्ञे-स्वध्वरे-सु-अध्वरे।।

2 3 2 1 20 3 1 2
1713.सः - नः - मित्रमहः - मित्र - महः - त्वम्। अग्ने - शुक्रेण
3 1 2 3 2 3 1 2
- शोचिषा । देवैः - आ - सत्सि - बर्हिषि ।।

आ-5,अ-4,प-37,दै-वि-7,ग-2-1

2 3 1 2 0 3 1 20 3 1 2 3
1714. उत्- ते - शुष्मासः -अस्थुः। रक्षः-भिन्दन्तः-अद्रिवः-अ
1 2 3 1 2 3 1 20
- द्रिवः । नुदस्व - याः - परिस्पृधः - परि - स्पृधः।।

3 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3
1715. अया - निजघ्निः- नि-जघ्निः -ओजसा। रथसङ्गे - रथ
2 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2
-सङ्गे-धने-हिते। स्तवै-अबिभ्युषा-अ-बिभ्युषा - हृदा।।

3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 0*
1716.अस्य-व्रतानि-न-आधृषे-आ-धृषे। पवमानस्य-दूढ्या ।
3 2 3 1 2
रुज - यः - त्वा - पृतन्यति ।।

2 3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2
1717. तम्-हिन्वन्ति-मदच्युतम्- मद- च्युतम्। हरिम् - नदीषु
3 1 2 1 20 1 2 0 3 2
- वाजिनम् । इन्दुम् - इन्द्राय - मत्सरम् ।।

आ-13,अ-7,प-52,था-वि-12-2

2 3 2 3 120 3 2 312 312
1718.आ - मन्द्रैः- इन्द्र- हरिभिः। याहि -मयूररोमभिः - मयूर
3 2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
- रोमभिः। मा-त्वा-के-चित्-नि-येमुः-इत्-न-पाशिनः।
120 120 3 2 3
अति - धन्व - इव - तान् - इहि।।

3 2 3 2 3 2 3 2
1719.वृत्रखादः - वृत्र - खादः - वलँरुजः - वलम् - रुजः ।
3 2 3 2 3 2 3 2 1 20 120 1 2 0
पुराम् - दर्मः - अपाम् - अजः । स्थाता - रथस्य - हर्योः
3 2 3 2 120 3 2 3 2
-अभिस्वरे - अभि - स्वरे। इन्द्रः- दृढा - चित् - आरुजः
3 2
-आ - रुजः ।।

3 2 3 2 3 2 3 120 3
1720. गम्भीरान्-उदधीन्- उद - धीन् - इव । क्रतुम् - पुष्यसि
2 3 2 3 2 3 2 120 3 1 2 3
-गाः-इव। प्र-सुगोपाः-सु-गोपाः-यवसम्-धेनवः-यथा।
2 3 2 3
ह्रदम् - कुल्याः - इव - आशत।।

आ-9,अ-7,प-64,का-वि-15,छु-3

120 3 2 3 2 3 2 120 120 120 120
1721.यथा- गौरः-अपा -कृतम्। तृष्यन्-एति- अव- इरिणम्।
3 2 3 2 120 3 120
आपित्वे- नः - प्रपित्वे - तूयम् - आ - गहि । कण्वेषु - सु
120 120
- सचा - पिब।।

120 3 120 3 1 2 3
1722. मन्दन्तु-त्वा-मघवन्-इन्द्र-इन्दवः। राधोदेयाय -राधः
120 3 2 3 1 2 3 120 1 20 3
- देयाय - सुन्वते । आमुष्य - आ- मुष्य-सोमम्-अपिबः

1 2 3 2 1 20 3 1 20
- चमूइति - सुतम् । ज्येष्ठम् - तत् - दधिषे - सहः ।।

आ-16,अ-2,प 38,छौ-वि-4-4

2 3 2 3 2 3 1 20
1723. त्वम् - अङ्ग - प्र - शँसिषः । देवः - शविष्ठ - मर्त्यम् ।

3 2 3 2 3 2
न - त्वत् -अन्यः -अन्- यः - मघवन्-अस्ति - मर्डिता ।

1 20 1 20 3 1 20
इन्द्र - ब्रवीमि - ते - वचः ।।

2 3 1 20 3 1 2 3 2
1724. मा - ते - राधाँसि - मा - ते - ऊतयः - वसो । अस्मान्

1 20 3 2 3 1 20 3 2
- कदा - च - न - दभन् । विश्वा - च - नः - उपमिमीहि

3 2 3 1 20 3 1 2
- उप - मिमीहि - मानुष - वसूनि - चर्षणिभ्यः - आ ।।

आ-8,अ-2,प-41,ता-वि-3-5

इति प्रथमः खण्डः ।। 1 ।।

1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 3 1 2 3
1725.प्रति - स्या - सूनरी - सु - नरी - जनी । व्युच्छन्ती - वि

1 2 1 20 1 20 3 2 3 2
- उच्छन्ती - परि - स्वसुः । दिवः - अदर्शि - दुहिता ।।

1 20 3 2 1 20 3 2 1 20 3 1 2
1726.अश्वा- इव-चित्रा -अरुषी । माता - गवाम् -ऋतावरी ।

1 20 3 1 2 3 2
सखा - स - खा - भूत् - अश्विनोः - उषाः ।।

3 2 1 20 3 1 2 3 2 3 2
1727.उत - सखा - स - खा - असि - अश्विनोः । उत - माता

1 20 3 2 3 1 20 3
- गवाम् - असि । उत - उषः - वस्वः - ईशिषे ।।

आ-12,अ- 4,प- 41,झ-वि-7,दे-6

3 2 3 2 1 20 3 2 3 2
1728.एषा- उ- उषाः- अपूर्व्या-अ-पूर्व्या । वि- उच्छति -प्रिया
3 2 3 2 3 3 2
- दिवः । स्तुषे - वाम् - अश्विना - बृहत् ।।

2 3 2 1 20 1 20 3 1 2
1729.या - दस्रा - सिन्धुमातरा - सिन्धु - मातरा । मनोतरा
3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
- रयीणाम् । धिया - देवा - वसुविदा - वसु - विदा ।।

3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 2
1730.वच्यन्ते- वाम्- ककुहासः । जूर्णायाम्-अधि-विष्टपि ।
3 120 1 20 120
यत् - वाम् - रथः - विभिः - पतात् ।।

आ-8,अ-3,प-37,छि-वि-3-7

120 3 2 3 1 2 3
1731.उषः- तत्- चित्रम्- आ- भर । अस्मभ्यम्- वाजिनीवति
1 20 3 2 3 1 20 3 1 20
- येन - तोकम् - च - तनयम् - च - धामहे ।।

120 3 2 3 2 32 1 20 1 20 3
1732.उषः- अद्य-अ - द्य- इह - गोमति । अश्वावति-विभावरि
2 3 1 2 3
- वि- भावरि । रेवत् - अस्मेइति - वि-उच्छ -सूनृतावति
- सु - नृतावति ।।

3 2 3 1 20 3 2 3 2 3 2
1733.युंक्ष्व- हि -वाजिनीवति । अश्वान्-अद्य-अ-द्य-अरुणान्
3 1 20 3 1 20 1 20 3 2 3
-उषः । अथ-नः-विश्वा-सौभगानि-सौ-भगानि-आ-वह ।

आ-11,अ-5,प- 47,मे-वि- 4-8

1 20 3 2 3 2 1 20 3 1 20
1734.अश्विना- वर्तिः-अस्मत्-आ । गोमत्-दस्रा-हिरण्यवत् ।
3 2 120 1 20 3 2 3
अर्वाक् - रथम्-समनसा- स - मनसा- नि - यच्छतम् ।।

2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 2
1735.आ - इह - देवा - मयोभुवा - मयः - भुवा । दस्रा
1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3
- हिरण्यवर्तनी - हिरण्य- वर्तनीइति । उषर्बुधः - उषः
1 20 1 20 1 20 1 20 3
- बुधः - वहन्तु - सोमपीतये - सोम - पीतये ॥

2 3 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3 1 2
1736.यौ-इत्था-श्लोकम्-आ-दिवः। ज्योतिः-जनाय-चक्रथुः
3 1 20 3 2
। आ - नः - ऊर्जम् - वहतम् - अश्विना - युवम् ॥

आ-16,अ- 5,प-45,ढ्वै-वि-9,ढो-ग-1-9

इति द्वितीयः खण्डः॥2॥

3 2 3 2 1 20 1 20 1 2 0 3 1 2
1737.अग्निम्-तम्-मन्ये-यः-वसु। अस्तम्-यम्-यन्ति-धेनवः
1 20 1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
। अस्तम्-अर्वन्तः-आशवः। अस्तम्-नित्यासः-वाजिनः
1 20 3 1 2 3
- इषम् - स्तोतृभ्यः - आ - भर॥

3 2 3 1 2 3 2 1 20 1 2
1738.अग्निः - हि - वाजिनम् । विशे- ददाति - विश्वचर्षणिः
3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
-विश्व- चर्षणिः। अग्निः- राये-स्वाभुवम्- सु-आभुवम्।
3 2 3 1 20 1 20 3 1 2 3
सः - प्रीतः- याति-वार्यम् । इषम् - स्तोतृभ्यः-आ-भर॥

2 3 2 1 20 3 2 3 1 2 3
1739. सः - अग्निः - यः - वसुः - गृणे। सम्-यम्-आयन्ति-आ
1 20 3 1 2 1 20 3 1 2 3 1 20
- यन्ति - धेनवः । सम् - अर्वन्तः - रघुद्रुवः - रघु - द्रुवः ।
3 1 2 3 1 2 3 1 2 1 20 3 1 2
सम् -सुजातासः - सु -जातासः-सूरयः। इषम्-स्तोतृभ्यः
3
-आ - भर॥

आ-16,अ-5,प-65,ङै-वि-7-10

32 3 2 3 2 3 2 32 3 1 2
1740. महे - नः -अद्य-अ-द्य-बोधय। उषः -राये - दिवित्मती ।
1 20 3 1 20 3 1 2 3 2 3
यथा - चित् - नः -अबोधयः। सत्यश्रवसि-सत्य-श्रवसि
2 1 20 3 1 20 1 20 3
- वाय्ये - सुजाते- सु - जाते- अश्वसूनृते -अश्व -सूनृते।।

2 3 2 3 2 3 2 3 2 1 20
1741.या- सुनीथे- सु-नीथे- शौचद्रथे- शौचत्-रथे। व्यौच्छः
3 1 20 3 2 3 1 20
-वि-औच्छः - दुहितः - दिवः। सा -वि-उच्छ - सहीयसि ।
3 1 2 3 2 3 2 1 20 3
सत्यश्रवसि - सत्य - श्रवसि - वाय्ये - सुजाते - सु - जाते
1 20 1 20 3
- अश्वसूनृते - अश्व - सूनृते ।।

2 3 2 3 2 3 12 3 2 3
1742.सा - नः - अद्य - अ - द्य - आभरद्वसुः - आभरत् -वसुः।
2 3 2 3 1 20 3 1 20
वि-उच्छ - दुहितः - दिवः। या - उ - व्यौच्छः - वि-औच्छः
1 20 3 1 2 3 2 3 2 1 20
- सहीयसि। सत्यश्रवसि - सत्य-श्रवसि - वाय्ये- सुजाते
3 1 20 1 20 3
- सु - जाते - अश्वसूनृते - अश्व - सूनृते।।

आ-17,अ-16,प-77,की-वि-11-11

1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2 3
1743.प्रति - प्रियतमम् - रथम् । वृषणम् - वसुवाहनम् - वसु
1 20 3 2 3 1 20 1 20
- वाहनम् । स्तोता - वाम्-अश्विनौ - ऋषिः । स्तोमेभिः
3 1 20 3 0 1 2 1 20 3 1 20
- भूषति - प्रति । माध्वीइति - मम - श्रुतम् - हवम् ।।

3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
1744.अत्यायातम् -अति -आयातम् -अश्विना। तिरः -विश्वाः

3 2   1 20   3 2   1 20   1 20   3   1 2

-अहम्-सना। दस्रा-हिरण्यवर्तनी-हिरण्य-वर्तनीइति।

1 20   3   1 20   1 20   3

सुषुम्णा - सु - सुम्ना - सिन्धुवाहसा - सिन्धु - वाहसा।

2 3 1 2   1 20   3   1 20

माध्वीइति - मम - श्रुतम् - हवम् ।।

2   3   1 20   1 20   1 20   1 20   3 2

1745.आ- नः- रत्नानि-बिभ्रतौ । अश्विना - गच्छतम् - युवम्

1 20   1 20   1 20   3   1 2   3   2

- रुद्रा - हिरण्यवर्तनी - हिरण्य - वर्तनीइति । जुषाणा

3   1 2   2 3 0 1 2   1 20

- वाजिनीवसू – वाजिनी - वसूइति। माध्वीइति - मम-

3   1 20

श्रुतम् - हवम् ।। आ-28,अ-7,प-59,कि-वि-3,वि-12

इति तृतीयः खण्डः।।3।।

1 20   3 2   3 1 2   3   120   1 20

1746.अबोधि - अग्निः - समिधा - सम् - इधा - जनानाम् ।

1 20   3 2   3   2   3   2   3 1 2

प्रति - धेनुम् - इव - आयतीम् - आ - यतीम् - उषासम् ।

3   2   3   2   3 2   3 1 2   3   1 20

यह्वाः - इव - प्र - वयाम् - उज्जिहानाः - उत् - जिहानाः।

3 1 2   3   1 20   1 20

प्र - भानवः - सस्रते - नाकम् - अच्छ ।।

1 20   1 20   3 1 2   3 2   3 2   3 2

1747. अबोधि - होता - यजथाय - देवान् । ऊर्ध्वः - अग्निः

3 1 2   3   1 20   3 2   3   1 20

- सुमनाः- सु- मनाः- प्रातः-अस्थात्। समिद्धस्य - सम्

3   1 20   3   1 20   3 2   3 2   120

- इद्धस्य - रुशत् -अदर्शि-पाजः। महान् -देवः -तमसः

3

- निः - अमोचि।।

2 3 1 2 3 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3
1748. यत्- ईम् -गणस्य-रशनाम्-अजीगरिति । शुचिः-अङ्क्ते
1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0 3
- शुचिभिः - गोभिः - अग्निः ।आत् - दक्षिणा - युज्यते
1 2 3 2 3 2 3 1 2
- वाजयन्ति । उत्तानाम् - ऊर्ध्वः - अधयत् - जुहूभिः ।।
आ-19,अ-5,प-65,छौ-वि-15-13

3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
1749.इदम् - श्रेष्ठम् - ज्योतिषाम् - ज्योतिः - आ - अगात् ।
2 3 2 3 2 3 1 2 0 3
चित्रः - प्रकेतः- प्र - केतः -अजनिष्ट - विभ्वा-वि-भ्वा।
1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2 1 2 0
यथा - प्रसूता- प्र -सूता - सवितुः - सवाय। एव - रात्री
3 1 2 1 2 0 3
- उषसे - योनिम् - आरैक् ।।

1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 3 2 3
1750.रुशद्वत्सा - रुशत्- वत्सा - रुशती - श्वेत्या-आ-अगात्।
1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2
आरैक् - उ - कृष्णा - सदनानि - अस्याः । समानबन्धू
3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3 0 1 2 3 1 2
- समान - बन्धूइति -अमृते -अ - मृतेइति -अनूचीइति।
1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
द्यावा -वर्णम् -चरतः - आमिनाने - आ - मिनानेइति।।

3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3
1751.समानः - सम् -आनः - अध्वा - स्वस्रोः - अनन्तः - अन्
2 3 1 2 3 2 3 1 2
- अन्तः। तम्-अन्यान्या-अन्या-अन्या-चरतः-देवशिष्टे
3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
-देव - शिष्टेइति। न- मेथेतेइति- न -तस्थतुः। सुमेके-सु
2 3 0 1 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0 3 1 2 0
- मेकेइति । नक्ता- उषासा- समनसा-स-मनसा-विरूपे

3 1 2
- वि-रूपेइति।। आ-20,अ-14,प-81,झ-वि-14-14

2 3 2 3 1 2 1 2 0 1 2 0
1752.आ-भाति-अग्निः-उषसाम्-अनीकम्। उत्-विप्राणाम्
3 2 3 2 1 2 0 3 1 2
-वि-प्राणाम्-देवयाः-देव-याः-वाचः-अस्थुः। अर्वाञ्चा
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2
-नूनम्-रथ्या-इह-यातम्। पीपिवाँसम्-अश्विना-घर्मम्
1 2 0
- अच्छ ।।

2 3 2 3 2 3 1 2 0
1753.न - सँस्कृतम् - सम् - कृतम् - प्र - मिमीतः - गमिष्ठा ।
1 2 0 3 2 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 2
अन्ति - नूनम् - अश्विना - उपस्तुता -उप - स्तुता - इह ।
1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0
दिवा- अभिपित्वे-अभि-पित्वे-अवसा-आगमिष्ठा-आ
3 1 2 0 1 2 0 3 1 2 1 2 0
- गमिष्ठा । प्रति - अवर्तिम् - दाशुषे - शम्भविष्ठा
3
- शम् - भविष्ठा ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 0 3
1754.उत-आ-यातम्- सङ्गवे-सम्- गवे- प्रातः-अह्नः-अ -ह्नः।
1 2 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0
मध्यन्दिने-उदिता-उत्- इता - सूर्यस्य । दिवा - नक्तम् -
1 2 0 1 2 0 3 1 2 3 2 3 1 2
अवसा - शन्तमेन । न - इदानीम् - पीतिः - अश्विना
3
-आ - ततान।।

आ-21,अ-10,प-76,ञु-वि-10,भौ-15

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20
1755. एताः-उ-त्याः-उषसः-केतुम्-अक्रत। पूर्वे-अर्द्धे-रजसः
3 2 3 2 3 2
- भानुम् - अञ्जते । निष्कृण्वानाः - निः - कृण्वानाः -
1 20 3 1 2 1 20 1 20 1 20
आयुधानि - इव - धृष्णवः । प्रति - गावः - अरुषीः
3 1 2
- यन्ति - मातरः ।।

2 3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 3
1756. उत्-अपप्तन्-अरुणाः - भानवः - वृथा । स्वायुजः - सु
1 2 1 20 3 1 20 3 1 2
- आयुजः - अरुषीः - गाः - अयुक्षत । अक्रन् - उषासः -
3 1 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20 3
वयुनानि-पूर्वथा। रुशन्तम्-भानुम्-अरुषीः-अशिश्रयुः।

1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3
1757.अर्चन्ति- नारीः - अपसः- न-विष्टिभिः। समानेन-सम्
1 2 1 20 3 1 2 1 20 1 20 3 1 2
-आनेन- योजनेन-आ-परावतः। इषम्-वहन्तीः -सुकृते
3 1 20 3 1 2 3 1 20 1 20 1 20
- सु - कृते - सुदानवे - सु - दानवे । विश्वा - इत् - अह
1 20 3 2
- यजमानाय -सुन्वते।। आ-22,अ-5,प-65,ज्ञु-वि-25-16

1 20 3 2 3 1 20 3 2 3 2
1758.अबोधि-अग्निः- ज्मः -उत्-एति-सूर्यः। वि-उषाः-चन्द्रा
3 2 3 1 2 1 20 3 1 2 1 20
-मही -आवः-अर्चिषा ।आयुक्षाताम् -अश्विना - यातवे
1 20 3 2 3 2 1 20 1 20
- रथम् । प्र -असावीत्- देवः - सविता - जगत्-पृथक्।।

2 3 2 3 1 2 1 20 3 1 20 3 1 2 3
1759. यत्-युञ्जाथेइति-वृषणम्-अश्विना-रथम् । घृतेन - नः-
1 20 3 2 3 1 2 1 20 1 20
मधुना - क्षत्रम् - उक्षतम्। अस्माकम् - ब्रह्म - पृतनासु -

3 2 1 20 1 20 1 20 3
जिन्वतम् ।वयम्-धना-शूरसाता-शूर-साता-भजेमहि।

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
1760. अर्वाक् - त्रिचक्रः - त्रि-चक्रः -मधुवाहनः-मधु-वाहनः

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 20
- रथः ।जीराश्वः - जीर- अश्वः-अश्विनोः -यातु-सुष्टुतः

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
- सु-स्तुतः। त्रिवन्धुरः-त्रि-वन्धुरः-मघवा-विश्वसौभगः

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
-विश्व-सौभगः- शम्- नः-आ-वक्षत्- द्विपदे - द्वि - पदे

1 20 1 20 3
-चतुष्पदे-चतुः-पदे।। आ-21,अ-9,प-74,घु-वि-23-17

2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 2 3
1761.प्र - ते- धाराः-असश्चतः-अ- सश्चतः। दिवः - न -यन्ति

1 2 1 20 1 20 3 1 2
- वृष्टयः ।अच्छ - वाजम् - सहस्रिणम् ।।

3 2 3 1 2 1 20 1 20 1 20 3
1762.अभि - प्रियाणि - काव्या । विश्वा - चक्षाणः -अर्षति।

1 20 3 2 1 20
हरिः - तुञ्जानः - आयुधा ।।

2 3 2 3 1 2 3 2 1 20 3 2 3
1763.सः - मर्मृजानः -आयुभिः। इभः-राजा- इव- सुव्रतः-सु

2 3 2 1 20 3
- व्रतः। श्येनः - न - वँसु - सीदति।।

2 3 1 20 3 2 1 20 3 2 3 2 1 20
1764.सः- नः - विश्वा- दिवः-वसु ।उत-उ -पृथिव्याः -अधि।

3 2 3 2 3
पुनानः - इन्दो - आ - भर ।।

आ-13,अ-2,प-48,थै-वि-10,बौ-18

इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

इति अष्टमप्रपाठके तृतीयोऽर्धः।।अष्टमप्रपाठकश्च समाप्तः।।

इत्येकोनविंशोऽध्यायः।।19।।

# अथ विंशोऽध्यायः।। 20।।

## अथ नवमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

2 3 1 20 3 1 2 0 3 1 2 1 20
1765.प्र-अस्य- धाराः - अक्षरन्। वृष्णः - सुतस्य - ओजसः।
3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
देवान् -अनु - प्रभूषतः - प्र - भूषतः ।।

1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 2
1766.सप्तिम् - मृजन्ति- वेधसः । गृणन्तः - कारवः - गिरा।
1 20 3 2 320
ज्योतिः - जज्ञानम् - उक्थ्यम् ।।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 0 3 1 2 3
1767.सुषहा- सु -सहा - सोम- तानि- ते। पुनानाय-प्रभूवसो
1 20 3 2 3 2 3
- प्रभु - वसो । वर्ध- समुद्रम् - सम् - उद्रम् - उक्थ्य ।।

आ-10,अ-4,प-36,द्य-वि-9,ग-1-1

3 2 3 2 3 1 2 1 2 0 1 20 3 2 3 2
1768. एषः -ब्रह्मा-यः - ऋत्वियः। इन्द्रः- नाम- श्रुतः - गृणे।।

2 3 1 2 0 1 20 3 1 2 3
1769. त्वाम्- इत्- शवसः- पते। यन्ति-गिरः- न- संयतः-सम्
1 20
- यतः।।

2 3 1 2 1 2 0 3 2 120 3 1 2
1770. वि - स्रुतयः -यथा - पथः। इन्द्र- त्वत्- यन्तु-रातयः।।

आ-7,अ-1,प-26,टौ-वि- 4-2

2 3 120 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3
1771.आ- त्वा - रथम् - यथा - ऊतये। सुम्नाय-वर्तयामसि।
2 3 2 3 1 2 3 1 20
तुविकूर्मिम्- तुवि- कूर्मिम् - ऋतीषहम्-ऋति- सहम् ।
1 2 0 3 1 2 0 3
इन्द्रम् - शविष्ठ - सत्पतिम् - सत् - पतिम् ।।

1 2 0 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3
1772.तुविशुष्म - तुवि - शुष्म - तुविक्रतो - तुवि - क्रतो ।
1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
शचीवः - विश्वया - मते। आ - पप्राथ - महित्वना ।।

1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2
1773.यस्य- ते - महिना - महः । परि - ज्मायन्तम् - ईयतुः ।
1 2 0 1 2 0 3 1 2
हस्ता - वज्रम् - हिरण्ययम् ।।

आ-15,अ-5,प-40,फ-वि-3,धि-3

2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2
1774.आ - यः -पुरम् - नार्मिणीम् -अदीदेत्। अत्यः -कविः
3 2 0* 1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2
- नभन्यः - न -अर्वा । सूरः - न - रुरुक्वान् - शतात्मा
3 2 3
- शत - आत्मा ।।

3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2
1775. अभि - द्विजन्मा - द्वि - जन्मा - त्रिः - रोचनानि ।
1 2 0 1 2 0 3 2 3 1 2 0 1 2 0
विश्वा- रजाँसि - शुशुचानः-अस्थात्। होता - यजिष्ठः
3 2 3 1 2 3 2 3
- अपाम् - सधस्थे - सध - स्थे ।।

3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0
1776. अयम् - सः - होता - यः। द्विजन्मा-द्वि-जन्मा। विश्वा-
3 2 1 2 0 3 2 1 2 0 3 1 2 3
दधे- वार्याणि-श्रवस्या । मर्तः- यः- अस्मै -सुतुकः -सु
1 2 0 3 1 2
- तुकः - ददाश।। आ-17,अ-5,प-50,ञौ-वि-13-4

1 2 0 3 2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0
1777.अग्ने - तम् -अद्य-अ-द्य-अश्वम्- न-स्तोमैः। क्रतुम्- न-
3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
भद्रम्- हृदिस्पृशम्-हृदि-स्पृशम्। ऋध्याम- ते-ओहैः।।

1 20 3 1 2 0 3 1 2 120 3 2
1778.अध - हि -अग्ने - क्रतोः । भद्रस्य - दक्षस्य - साधोः ।
3 2 3 1 2 3 2 3 1 2
रथीः - ऋतस्य - बृहतः - बभूथ ।।
3 2 3 2 120 3 2 20* 1 20
1779.एभिः - नः-अर्कैः- भव- नः। अर्वाक्-स्वः- न-ज्योतिः।
1 20 1 20 3 1 2 3 1 2 0 1 20
अग्ने - विश्वेभिः - सुमनाः - सु - मनाः - अनीकैः।।
आ-15,अ-3,प-43,तु-वि-14-5

इति प्रथमः खण्डः।। 1।।

1 20 1 20 3 1 2 3 2 1 20
1780.अग्ने - विवस्वत्- वि - वस्वत् -उषसः । चित्रम्-राधः
3 2 3 1 2
- अमर्त्य-अ-मर्त्य। आ - दाशुषे - जातवेदः -जात-वेदः
2 3 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20
- वह -त्वम् ।अद्य- अ -द्य-देवान्-उषर्बुधः-उषः-बुधः।।
1 20 3 2 1 2 0 3 1 2 3 1 20 1 20
1781.जुष्टः- हि -दूतः-असि-हव्यवाहनः-हव्य-वाहनः। अग्ने
3 2 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
- रथीः -अध्वराणाम्। सजूः- स-जूः-अश्विभ्याम्-उषसा
3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
- सुवीर्यम्-सु-वीर्यम्। अस्मेइति- धेहि - श्रवः - बृहत्।।
आ-10,अ-8,प-46,गा-वि-8-ढै-6

3 2 3 2 3 2 1 20 3 2
1782.विधुम्- वि- धुम्-दद्राणम्-समने-सम्-अने- बहूनाम्।
1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
युवानम्-सन्तम्-पलितः-जगार। देवस्य-पश्य-काव्यम्
3 2 3 2 3 2 3 1 2 3
- महित्वा। अद्य -अ-द्य-ममार- सः- ह्यः - सम् -आन।।
1 2 0 3 2 3 2 3 2 3 2
1783.शाक्मना - शाकः -अरुणः-सुपर्णः- सु- पर्णः। आ-यः-

3 2 1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 2
महः- शूरः- सनात्-अनीडः- अ - नीडः। यत् -चिकेत

3 2 1 20 1 20 3 2 3 2 1 20
- सत्यम् -इत्-तत् - न-मोघम्। वसु-स्पार्हम्-उत-जेता

3 2 1 20
- उत - दाता।।

2 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 20
1784.आ-एभिः - ददे- वृष्ण्या - पौँस्यानि । येभिः -औक्षत्-

3 1 2 3 1 2 0 3 2 2 1 20 3 1 2
वृत्रहत्याय-वृत्र-हत्याय-वज्री। ये-कर्मणः-क्रियमाणस्य

3 2 3 2 3 2 3 1 2 3
- मह्ना । ऋतेकर्मम् - ऋते - कर्मम् - उदजायन्त - उत्

1 2 0 3 2
-अजायन्त- देवाः।। आ-18,अ-8,प-73,नो-वि-13-7

1 2 0 1 2 0 3 2 3 2 1 20 3 1 2
1785.अस्ति - सोमः - अयम्-सुतः। पिबन्ति-अस्य - मरुतः।

3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2
उत - स्वराजः- स्व - राजः - अश्विना ।।

1 20 3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 1 2 1 20
1786.पिबन्ति-मित्रः - मि -त्रः-अर्यमा। तना-पूतस्य-वरुणः।

3 1 2 3 1 2 1 20
त्रिषधस्थस्य - त्रि - सधस्थस्य - जावतः।।

3 2 3 2 3 1 20 1 2 0 3 1 2 1 20
1787.उत- उ - नु -अस्य-जोषम् -आ। इन्द्रः-सुतस्य-गोमतः।

3 2 1 2 0 3
प्रातः-होता- इव-मत्सति।। आ-12,अ-3,प-37,ठु-वि-7-8

2 3 2 3 2 3
1788. बट् - महान् - असि - सूर्य- बट् - आदित्य -आ -दित्य

2 3 2 3 2 3 2 3
- महान्-असि । महः - ते - सतः - महिमा - पनिष्टम ।

2 3 2 3
मह्ना - देव - महान् -असि।।

2 3 1 20 3 2 3 2 3 2
1789. बट् -सूर्य- श्रवसा - महान्-असि । सत्रा - देव -महान्
3 2 3 1 2 3 20* 3 20* 3 1 2
-असि । मह्ना-देवानाम्-असुर्यः-अ - सुर्यः - पुरोहितः
3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
-पुरः - हितः। विभु - वि - भु - ज्योतिः - अदाभ्यम् -अ
3
- दाभ्यम्।। आ-3,अ-5,प-43,ढी-वि-6,ठू-9

इति द्वितीयः खण्डः ।।2।।

1 20 3 1 20 3 2 3 2 3
1790.उप - नः - हरिभिः - सुतम् । याहि - मदानाम् - पते ।
1 20 3 1 20 3 2
उप - नः - हरिभिः - सुतम् ।।
3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 1 20
1791.द्विता - यः - वृत्रहन्तमः - वृत्र - हन्तमः । विदे - इन्द्रः
3 1 2 3 2 3 1 20 3 1 20 3 2
- शतक्रतुः - शत - क्रतुः। उप- नः - हरिभिः - सुतम् ।।
2 3 2 1 20
1792.त्वम्- हि - वृत्रहन्- वृत्र- हन्-एषाम्। पाता-सोमानाम्
1 20 1 20 3 1 20 3 2
- असि ।उप - नः - हरिभिः - सुतम्।।
आ-12,अ-3,प-38,दो-वि-6-10
2 3 2 3 1 2 3 1 20 3 1 20
1793. प्र- वः -महे- महेवृधे- महे -वृधे-भरध्वम्। प्रचेतसे - प्र
3 2 3 2 3 2 3 1 20 3 2
- चेतसे-प्र-सुमतिम्-सु-मतिम्-कृणुध्वम्। विशः-पूर्वीः
3 2 3 2
- प्र - चर - चर्षणिप्राः - चर्षणि - प्राः ।।
3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 3 2
1794.उरुव्यचसे-उरु - व्यचसे- महिने-सुवृक्तिम्-सु-वृक्तिम्।
1 20 1 20 3 1 20 3 1 20 3 1 2
इन्द्राय- ब्रह्म- जनयन्त- विप्राः- वि- प्राः। तस्य-व्रतानि

3 1 20
- न - मिनन्ति - धीराः।।

1 20 1 20 1 20 1 20 3 2 3 2
1795. इन्द्रम्-वाणीः-अनुत्तमन्युम्-अनुत्त-मन्युम्- एव-सत्रा
1 20 3 1 20 1 20 1 20 3
- राजानम्-दधिरे-सहध्यै। हर्यश्वाय-हरि-अश्वाय-बर्हय
2 3 2
- सम् - आपीन्।। आ-17,अ-9,प-56,नी-वि-4-11

2 3 1 20 3 1 2 3 2 1 20
1796.यत् - इन्द्र - यावतः - त्वम् । एतावत् -अहम् - ईशीय
3 1 2 3
- स्तोतारम् - इत् - दधिषे - रदावसो - रद - वसो ।
2 3 1 2 3
न - पापत्वाय - रँसिषम् ।।

1 20 3 2 3 1 2 3 2 3
1797.शिक्षेयम् - इत् - महयते - दिवेदिवे - दिवे - दिवे ।
2 3 1 2 3 1 20
रायः- आ -कुहचिद्विदे - कुहचित्-विदे। न- हि - त्वत्
3 2 3 2 3 1 20 1 20 1 20
-अन्यत्-अन्-यत्-मघवन्- नः-आप्यम्। वस्यः -अस्ति
3 2 3 2
- पिता - च- न।। आ-7,अ-4,प-41,वु-वि-3,धि-12

3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 1 20 3
1798.श्रुधि- हवम्-विपिपानस्य-वि-पिपानस्य-अद्रेः-अ-द्रेः।
1 20 1 20 3 1 20 3 2 3 2
बोध- विप्रस्य- वि - प्रस्य -अर्चतः - मनीषाम् । कृष्वा
1 20 1 20 1 20 3 2
- दुवाँसि -अन्तमा - सचा - इमा ।।

2 3 1 20 1 20 3 1 2 3 2 3
1799. न - ते - गिरः -अपि - मृष्ये - तुरस्य। न - सुष्टुतिम्-सु
2 3 •20 3 •20 2 1 20 3
- स्तुतिम् - असुर्यस्य - अ- सुर्यस्य - विद्वान्। सदा- ते

1 20 3
- नाम - स्वयशः - स्व - यशः - विवक्मि ।।

1 20 3 1 20 1 20 1 20 3 2 3
1800. भूरि- हि- ते - सवना-मानुषेषु । भूरि- मनीषी - हवते-

2 3 2 3 2 3 2 3 1 2
त्वाम्-इत् । मा-आरे-अस्मत्-मघवन्-ज्योक्-करिति ।।

आ-16,अ-6,प-56,कू-वि-6-14

इति तृतीयः खण्डः ।। 3 ।।

2 3 2 3 2 3 2 1 2 0 3 2
1801.प्र- उ-सु-अस्मै-पुरोरथम्-पुरः-रथम् । इन्द्राय - शूषम्

3 3 1 2 3 2 3 2
-अर्चत । अभीके -चित् - उ - लोककृत् - लोक - कृत् ।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 0 3 2 3 2
सङ्गे - सम् - गे - समत्सु - स - मत्सु - वृत्रहा - वृत्र-हा ।

3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
अस्माकम् - बोधि - चोदिता । नभन्ताम् -अन्यकेषाम्

3 1 2 3 2 1 20 1 20
-अन् - यकेषाम् । ज्याकाः - अधि - धन्वसु ।।

2 1 20 1 20 3 1 2 1 20 1 20
1802.त्वम्- सिन्धून्-अव-असृजः । अधराचः-अहन्-अहिम् ।

3 2 3 2 3 1 20 3 1 20
अशत्रुः-अ- शत्रुः-इन्द्र-जज्ञिषे । विश्वम्-पुष्यसि-वार्यम्

2 3 1 20 3 1 20 3 1 2
। तम् - त्वा - परि - स्वजामहे । नभन्ताम्-अन्यकेषाम्

3 1 2 3 2 1 20 1 20
- अन् - यकेषाम् । ज्याकाः - अधि - धन्वसु ।।

2 1 20 1 20 3 2 3
1803. वि-सु-विश्वाः-अरातयः-अ-रातयः । अर्यः- नशन्त-नः

1 20 1 20 3 1 20 3 2 3
- धियः । अस्ता -असि- शत्रवे - वधम् । यः - नः - इन्द्र

1 20 2 3 2 3 2 1 20 1 20
- जिघाँसति । या - ते- रातिः- ददिः - वसु । नभन्ताम्

3 1 2 3 1 2 3 2 1 20 1 20
- अन्यकेषाम्-अन्-यकेषाम्। ज्याकाः-अधि-धन्वसु।।

आ-25,अ-10,प-91,दे-वि-16-14

3 2 3 1 2 3 2 1 20 3 1 2
1804.रेवान्- इत्- रेवतः। स्तोता - स्यात् - त्वावतः-मघोनः।

3 1 2
प्र - इत् - उ - हरिवः - सुतस्य ।।

3 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3 2
1805.उक्थम्- च - न- शस्यमानम् । न -अगोः-अ-गोः-रयिः

3 2 3 2 3 1 2
- आ - चिकेत। न - गायत्रम् - गीयमानम् ।।

2 3 1 2 1 20 1 20 3
1806.मा - नः - इन्द्र - पीयत्नवे । मा - शर्धते - परा - दाः ।

1 20 3 1 20
शिक्ष - शचीवः - शचीभिः।।

आ-6,अ-1,प-37,वि-वि-8,कै-15

2 3 1 20 1 20 1 2 0 3 2 3
1807.आ- इन्द्र- याहि - हरिभिः। उप-कण्वस्य- सुष्टुतिम्-सु

2 3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 2
- स्तुतिम् । दिवः - अमुष्य - शासतः । दिवम् - यय

3
- दिवावसो - दिवा – वसो ।।

1 20 3 2 3 1 20 3 1 2 0 3 2
1808.अत्र- वि -नेमिः-एषाम्। उराम्-न-धूनुते-वृकः। दिवः-

3 1 2 1 20 1 20 3 2 3
अमुष्य-शासतः। दिवम्-यय-दिवावसो-दिवा-वसो।।

2 3 1 2 0 1 20 3 2 3 2 1 20 3
1809.आ - त्वा - ग्रावा - वदन्- इह । सोमी - घोषेण-वक्षतु।

3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 2 3
दिवः-अमुष्य- शासतः । दिवम् -यय-दिवावसो-दिवा

- वसो।। आ-15,अ-4,प-49,हू-वि-2-16

120 3 1 2 1 2 0 1 20
1810. पवस्व - सोम - मन्दयन् । इन्द्राय - मधुमत्तमः ।।

2 3 1 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2
1811. ते - सुतासः- विपश्चितः - विपः -चितः। शुक्राः-वायुम्

3
- असृक्षत।।

1 20 3 1 2 3 2 3 1 2 1 2 0 3
1812.असृग्रम्-देववीतये-देव-वीतये। वाजयन्तः-रथाः-इव।

आ-6,अ-2,प-20,फे-वि-6,ग-1-17

इति चतुर्थः खण्डः।।4।।

3 2 1 20 3 1 20 1 2 0 3 2
1813.अग्निम् - होतारम्-मन्ये - दास्वन्तम् । वसोः - सूनुम्

1 20 3 1 2 3 2 3 1 20 3
- सहसः-जातवेदसम्-जात-वेदसम्। विप्रम् - वि- प्रम्

2 3 1 2 3 2 3 2 3 1 2 3 2
- न-जातवेदसम्-जात- वेदसम्। यः-ऊर्ध्वया-स्वध्वरः

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 2 1 20
- सु-अध्वरः। देवः - देवाच्या-कृपा-घृतस्य-विभ्राष्टिम्

3 1 20 3 1 2 3 2 3
- वि- भ्राष्टिम्-अनु - शुक्रशोचिषः - शुक्र - शोचिषः।

1 2 3 1 20 3 1 2
आजुह्वानस्य-आ-जुह्वानस्य-सर्पिषः।।

1 20 3 120 3 1 20 1 20
1814.यजिष्ठम्-त्वा-यजमानाः-हुवेम। ज्येष्ठम्-अङ्गिरसाम्

3 1 20 1 20 3
-विप्र - वि- प्र - मन्मभिः। विप्रेभिः - वि - प्रेभिः - शुक्र

1 20 120 1 20 3 2
-मन्मभिः - परिज्मानम् - परि - ज्मानम्। इव - द्याम् ।

1 20 3 2 3 1 2 3 2 3
होतारम्-चर्षणीनाम् । शोचिष्केशम्- शोचिः-केशम्

1 20 3 2 1 2 0 3 1 2 1 2 0
-वृषणम्- यम् - इमाः -विशः। प्र-अवन्तु-जूतये-विशः।।

2 3 2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 0
1815.सः- हि- पुरु-चित्- ओजसा । विरुक्मता -वि-रुक्मता

1 2 0 1 20 3 2 3 2 3 2
- दीद्यानः- भवति - द्रुहन्तरः - द्रुहम् - तरः। परशुः - न

3 2 3 2 3 2 3 1 2 0 1 20
- द्रुहन्तरः- द्रुहम्- तरः। वीडु- चित्- यस्य-समृतौ-सम्

3 1 20 1 2 0 3 2 3 2 3 1 2
- ऋतौ। श्रुवत्-वना - इव -यत्-स्थिरम्। निष्षहमाणः

3 1 20 3 2 3 1 2 3
- निः - सहमानः -यमते- न - अयते। धन्वासहा-धन्वा

1 2 0 3
- सहा - न - अयते ।।

आ-31,अ-17,प-110,णि-वि-19,चो-18,ख-5

इति नवमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः।।

नवमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः।।

1 2 0 1 20 1 2 0 1 2 0 1 20 3 1 2
1816.अग्ने - तव - श्रवः - वयः । महि - भ्राजन्ते - अर्चयः -

3 1 20 1 20 3
विभावसो - विभा - वसो । बृहद्भानो - बृहत् - भानो

1 20 1 20 3 2 0 * 1 2 0 3 1 2 3
- शवसा - वाजम्- उक्थ्यम्। दधासि - दाशुषे - कवे।।

3 1 2 3 2 3 3 1 2 3 2 3
1817.पावकवर्चाः - पावक-वर्चाः- शुक्रवर्चाः- शुक्र- वर्चाः

1 20 1 20 3 2 3 1 2
- अनूनवर्चाः - अनून - वर्चाः। उत् - इ्यर्षि -भानुना ।

3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20 1 20 3
पुत्रः-पुत्- त्रः-मातरा-विचरन्-वि-चरन्-उप-अवसि।

1 2 1 20 3 1 2 3 1 2
पृणक्षि - रोदसीइति - उभेइति ।।

1 20 3 1 2 3
1818.ऊर्जः - नपात्-जातवेदः-जात-वेदः - सुशस्तिभिः - सु
1 2 1 20 3 1 2 3 2 1 2 1 20
- शस्तिभिः । मन्दस्व - धीतिभिः - हितः। त्वेइति - इषः
3 1 20 1 20 3 1 2 3 2
-सम्-दधुः - भूरिवर्पसः- भूरि-वर्पसः। चित्रोतयः-चित्र
3 1 2 3 2 3
- उतयः - वामजाताः - वाम - जाताः ।।

3 2 3 1 2 3 1 2 1 20
1819. इरज्यन् -अग्ने- प्रथयस्व- जन्तुभिः। अस्मेइति -रायः
3 2 3 1 2 1 20 3
- अमर्त्य-अ-मर्त्य । सः - दर्शतस्य-वपुषः-वि-राजसि।
1 2 3 2 1 20
पृणक्षि - दर्शतम् - क्रतुम् ।।

3 1 2 3 1 2 1 20 3
1820. इष्कर्तारम् - अध्वरस्य - प्रचेतसम् - प्र - चेतसम् ।
1 20 1 20 3 2 3 2 3 1 2 3 1 2
क्षयन्तम् - राधसः- महः । रातिम् - वामस्य-सुभगाम्
3 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2 3 2
-सु-भगाम् -महीम्- इषम्। दधासि-सानसिम्-रयिम्।।

3 1 2 3 2 3 1 2 3 2 3
1821.ऋतावानम् - महिषम् - विश्वदर्शतम्-विश्व - दर्शतम्।
2 3 1 2 3 2 1 20 1 20
अग्निम्- सुम्नाय - दधिरे- पुरः -जनाः। श्रुत्कर्णम्-श्रुत्
3 1 2 3 1 20 3 2
- कर्णम् - सप्रथस्तमम् - स - प्रथस्तमम् - त्वा -गिरा।
1 20 1 20 3 2
दैव्यम् - मानुषा - युगा।।

आ-34,अ-18,प-123,दी-वि-34-1

इति पञ्चमः खण्डः।।5।।

2 3 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
1822. प्र - सः-अग्ने- तव-ऊतिभिः। सुवीराभिः-सु-वीराभिः
3 1 20 1 20 3 1 2 0
- तरति - वाजकर्मभिः - वाज - कर्मभिः। यस्य - त्वम्
3 2 3 2 1 2 0
- सख्यम् - स - ख्यम् - आविथ ॥

1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 2 1 2 0
1823. तव - द्रप्सः - नीलवान् - वाशः - ऋत्वियः । इन्धानः
3 2 3 2 3 1 2 3 1 2 3
- सिष्णो -आ - ददे । त्वम् - महीनाम् -उषसाम् -असि
2 3 2 1 2 0 3
- प्रियः । क्षपः - वस्तुषु - राजसि ॥

2 1 20 1 20 3 1 20 3 1 2
1824. तम्-ओषधीः -ओष-धीः-दधिरे-गर्भम्-ऋत्वियम्-तम्
1 20 3 2 3 1 2 3 2
-आपः- अग्निम्- जनयन्त-मातरः- तम्- इत्- समानम्
3 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 20
-सम्- आनम्- वनिनः-च-वीरुधः-अन्तर्वतीः-च-सुवते
3 1 2 3 2 3
-च-विश्वहा-विश्व-हा॥ आ-15,अ-6,प-62,बे-वि-7,ते-3

3 2 1 2 0 3 2 3 2 3
1825.अग्निः - इन्द्राय - पवते । दिवि - शुक्रः - वि-राजति।
1 20 3 2 3
महिषी - इव-वि-जायते॥ आ-2-अ-ना-प-11-य-वि-2-4

2 3 1 2 1 2 0 3 2 3 1 2
1826. यः- जागार- तम्- ऋचः -कामयन्ते । यः-जागार-तम्
3 1 20 3 2 3 1 2 3 2
- उ - सामानि - यन्ति । यः - जागार - तम् - अयम्
1 20 3 120 3 2 3 2 3 2
- सोमः - आह। तव - अहम् - अस्मि - सख्ये- स- ख्ये
20* 3
- न्योकाः-नि-ओकाः॥ आ-4,अ-2,प-26,थू-वि-7-5

3 2 3 2 1 2 0 3 2 3
1827.अग्निः -जागार-तम्-ऋचः-कामयन्ते। अग्निः-जागार
2 3 1 2 0 3 2 3 2 3 2
- तम्- उ - सामानि-यन्ति। अग्निः-जागार-तम्-अयम्
1 2 0 3 1 2 0 3 2 3 2 3 2
- सोमः -आह। तव - अहम् -अस्मि - सख्ये - स - ख्ये
2 0 3
- न्योकाः-नि-ओकाः।।आ-4,अ-2,प-26,यें-वि-5,ग-1-6
1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 0
1828.नमः-सखिभ्यः-स-खिभ्यः। पूर्वसद्भ्यः-पूर्व-सद्भ्यः।
1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 2 1 2 0
नमः - साकन्निषेभ्यः- साकम् - निषेभ्यः। युञ्जे-वाचम्
3 1 2 3 2 3
- शतपदीम् - शत - पदीम् ।।
3 2 1 2 0 3 1 2 3 2 3 1 2 0
1829.युञ्जे - वाचम् - शतपदीम् - शत - पदीम् । गाये -
3 1 2 3 1 2 3 3 2 1 2 0
सहस्रवर्तनि - सहस्र - वर्तनि। गायत्रम् - त्रैष्टुभम् - त्रै
3 1 2 0
- स्तुभम् - जगत्।।
3 2 1 2 0 3 1 2 0 1 2 0 3 1 2
1830.गायत्रम् - त्रैष्टुभम् - त्रै-स्तुभम्-जगत्। विश्वा-रूपाणि
1 2 0 3 2 1 2 0 3 2
- सम्भृता - सम् - भृता । देवाः - ओकाँसि -चक्रिरे।।
आ-14,अ-9,प-43,ख्रि-वि-9,ग-2-7
3 2 1 2 0 1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0
1831.अग्निः - ज्योतिः - ज्योतिः - अग्निः । इन्द्रः - ज्योतिः
1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0
-ज्योतिः - इन्द्रः। सूर्यः - ज्योतिः - ज्योतिः - सूर्यः ।।
1 2 0 3 2 3 1 2 0 3 2 1 2 0
1832.पुनः - ऊर्जा -.नि - वर्तस्व । पुनः-अग्ने-इषा-आयुषा।

1 2 0 3 1 20
पुनः - नः - पाहि - अँहसः ।।

3 2 3 2 3 1 2 0 1 2 0 1 20
1833.सह - रय्या - नि - वर्तस्व ।अग्ने - पिन्वस्व - धारया।

3 1 2 3 2 3 1 2 120
विश्वप्स्न्या - विश्व - प्स्न्या - विश्वतः - परि ।।

आ-19,अ-1,प-36,तू-वि-18-8

इति षष्ठः खण्डः।।6।।

2 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0
1834.यत्-इन्द्र-अहम्-यथा-त्वम् । ईशीय-वस्वः-एकः-इत्।

3 2 3 1 20 3
स्तोता - मे - गोसखा - गो - सखा - स्यात् ।।

1 20 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3
1835.शिक्षेयम् - अस्मै - दित्सेयम् । शचीपते- शची - पते

1 2 2 3 2 1 20 3 2
- मनीषिणे ।यत्-अहम्-गोपतिः - गो - पतिः- स्याम्।।

3 2 3 1 2 3 1 2 0 1 2 0 3 2
1836.धेनुः - ते - इन्द्र- सूनृता-सु-नृता।यजमानाय-सुन्वते।

1 2 0 3 1 2 3
गाम् -अश्वम् - पिप्युषी - दुहे।।

आ-13,अ-4,प-40,ड़ु-वि-दि-9

1 2 0 3 1 2 3 1 2 0 3 2
1837.आपः- हि- स्थ- मयोभुवः- मयः- भुवः।ताः- नः-ऊर्जे-

3 2 1 2 0 1 2 0
दधातन - दधात - न । महे - रणाय - चक्षसे ।।

2 3 1 2 1 2 0 1 2 0 3 2 3
1838.यः - वः - शिवतमः -रसः ।तस्य - भाजयत- इह- नः।

2 3 1 2
उशतीः - इव - मातरः ।।

1 2 0 1 20 3 1 2 0 1 2 0 1 2 0
1839.तस्मै - अरम्- गमाम - वः ।यस्य - क्षयाय - जिन्वथ।

1 20 3 1 2 3
आपः-जनयथ-च- नः।। आ-12,अ-2,प-37,छे-वि-16-10

1 20 3 2 3 2 3 2 3 2 3
1840.वातः-आ-वातु-भेषजम्।शम्भु-शम्-भु -मयोभु- मयः
2 3 2 3 1 20 3
-भु - नः - हृदे । प्र - नः - आयूँषि - तारिषत् ।।

3 2 3 2 3 2 1 20 3 2 3 1 20
1841.उत-वात-पिता-असि-नः।उत- भ्राता - उत - नः-सखा
3 2 3 1 2 3
- स - खा - सः - नः - जीवातवे - कृधि।।

2 3 2 3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
1842.यत्-अदः-वात- ते - गृहे ।अमृतम्-अ-मृतम्-निहितम्
3 1 20 1 20 3 1 2
- नि - हितम् - गुहा । तस्य - नः - धेहि - जीवसे।।
आ-8,अ-5,प-48,गा-वि-6-11

3 2 3 2 3 1 2 3 2 3 1 2
1843. अभि - वाजी - विश्वरूपः - विश्व - रूपः - जनित्रम् ।
3 1 2 1 20 1 20 3 2 3 2
हिरण्ययम् - बिभ्रत् - अत्कम् - सुपर्णः - सु - पर्णः।
1 20 3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 1 20
सूर्यस्य- भानुम् -ऋतुथा -वसानः-परि-स्वयम् -मेधम्
3 2 3
- ऋज्रः - जजान।।

3 2 1 20 3 1 2 3 2 3 1 20
1844. अप्सु - रेतः - शिश्रिये -विश्वरूपम्-विश्व-रूपम्। तेजः
3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 2
- पृथिव्याम्-अधि-यत्-संबभूव-सम्-बभूव। अन्तरिक्षे
3 1 2 1 20 1 20 1 20
- स्वम् - महिमानम् - मिमानः । कनिक्रन्ति - वृष्णः
1 20 1 20
- अश्वस्य - रेतः।।

3 2 3 1 2 1 20 3 2 1 20 1 20 3 2
1845. अयम् - सहस्रा-परि- युक्ता - वसानः। सूर्यस्य-भानुम्
3 2 3 2 3 2 3 2 3
- यज्ञः- दाधार । सहस्रदाः- सहस्र- दाः- शतदाः - शत
2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2 1 20
-दाः- भूरिदावा - भूरि- दावा। धर्ता - दिवः - भुवनस्य
3 1 2
-विश्पतिः।। आ-18,अ-7,प-64,ढ्यु-वि-15,कु-12

1 20 3 2 3 2 1 20 1 20
1846. नाके - सुपर्णम् - सु - पर्णम् - उप - यत् - पतन्तम् ।
3 2 1 20 3 1 2 3 1 20 3
हृदा - वेनन्तः - अभ्यचक्षत - अभि - अचक्षत-त्वा ।
1 20 1 20 3 1 20 3 2 3 1 2
हिरण्यपक्षम् -हिरण्य- पक्षम्-वरुणस्य-दूतम्। यमस्य
1 20 3 2 3 2
- योनौ - शकुनम् - भुरण्युम् ।।

3 2 3 2 1 20 1 20 3 2 3
1847. ऊर्ध्वः - गन्धर्वः - अधि - नाके- अस्थात्। प्रत्यङ्-प्रति
2 3 2 1 20 3 1 20 1 20
- अङ् - चित्रा - बिभ्रत् - अस्य -आयुधानि । वसानः
1 20 3 2 3 2 3 2 20*
- अत्कम् - सुरभिम् - सु - रभिम् - दृशे - कम् । स्वः-
1 20 3 1 2
न - नाम - जनत - प्रियाणि ।।

3 2 3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
1848. द्रप्सः-समुद्रम्-सम्-उद्रम्-अभि-यत्-जिगाति। पश्यन्
1 20 1 20 1 20 3 2 3 1 2
- गृध्रस्य - चक्षसा -विधर्मन्-वि-धर्मन्। भानुः-शुक्रेण
3 1 2 3 2 3 1 2 3 120 3 1 2
- शोचिषा-चकानः । तृतीये-चक्रे-रजसि-प्रियाणि।।
आ-22,अ- 7,प-67,द्रु-वि-6,धे-13,ख-6

इति सप्तमः खण्डः।। 7।।

इति नवमप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्धः।।

इति विंशोऽध्यायः।।20।।

*****

## अथैकविंशोऽध्यायः।।21।।

अथ नवमप्रपाठके तृतीयोऽर्धः।।

3 2 1 20 3 2 3 2 3 2
1849. आशुः - शिशानः - वृषभः - न - भीमः । घनाघनः -
1 20 3 2 3 1 2 3 1 20
क्षोभणः - चर्षणीनाम् । सङ्क्रन्दनः - सम् - क्रन्दनः
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
-अनिमिषः- अ- निमिषः-एकवीरः-एक-वीरः। शतम्
1 2 0 3 2 1 2 0
-सेनाः - अजयत् - साकम् - इन्द्रः ।।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 3
1850.सङ्क्रन्दनेन - सम् - क्रन्दनेन - अनिमिषेण - अ -
1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2
निमिषेण-जिष्णुना। युत्कारेण-युत्-कारेण-दुश्च्यवनेन
3 1 2 3 1 2 2 1 20 3 2 3
-दुः-च्यवनेन-धृष्णुना। तत्-इन्द्रेण-जयत-तत्-सहध्वम्
1 20 3 1 20 1 20 3 1 2 0
। युधः - नरः - इषुहस्तेन - इषु - हस्तेन - वृष्णा ।।

2 1 20 1 20 3 2 3 1 2 3 1 2
1851. सः-इषुहस्तैः- इषु- हस्तैः-सः-निषङ्गिभिः-नि-सङ्गिभिः
3 2 1 20 3 2 1 20 1 2 0 3 1 2
- वशी । सँस्रष्टा- सम् - स्रष्टा- सः-युधः-इन्द्रः-गणेन।
3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
सँसृष्टजित्-सँसृष्ट-जित्-सोमपाः-सोम-पाः-बाहुशर्द्धी
3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 1 20
- बाहु- शर्द्धी ।उग्रधन्वा-उग्र-धन्वा-प्रतिहिताभिः- प्रति
3 1 2 0
-हिताभिः-अस्ता।। आ-19,अ-16,प-79,तो-वि-10-1

1 20 3 1 20 3 1 20 3 2 3 2 3 1 2
1852. बृहः-पते-परि-दीय-रथेन। रक्षोहा-रक्षः-हा-अमित्रान्
3 1 20 3 1 2 3 1 20 3 2
-अ-मित्रान्-अपबाधमानः -अप- बाधमानः। प्रभञ्जन्
3 2 1 20 3 2 3 2 3 2 1 20
- प्र -भञ्जन्- सेनाः - प्रमृणः - प्र - मृणः - युधा-जयन्।
3 1 2 3 2 1 20
अस्माकम् - एधि - अविता - रथानाम् ।।

3 2 3 2 1 20 3 1 20
1853. बलविज्ञायः-बल-विज्ञायः-स्थविरः-स्थ-विरः-प्रवीरः
3 1 20 3 2 1 20 3 2 3 1 2
-प्र-वीरः। सहस्वान्-वाजी-सहमानः-उग्रः। अभिवीरः
3 2 3 1 2 3 2 3 2 3
- अभि- वीरः-अभिसत्वा-अभि- सत्वा- सहोजाः-सहः
2 1 20 3 1 20 3 2 3 2
-जाः। जैत्रम्-इन्द्र-रथम्-आ- तिष्ठ- गोवित्-गो-वित्।।

3 1 2 3 1 20 3 1 2 3 1 20
1854.गोत्रभिदम् - गोत्र - भिदम् - गोविदम् - गो - विदम्
1 20 1 20 3 1 20 1 20 3 1 2
- वज्रबाहुम् -वज्र-बाहुम्। जयन्तम्-अज्म-प्रमृणन्तम्
3 1 2 1 20 3 2 3
- प्र-मृणन्तम्-ओजसा । इमम् -सजाताः - स - जाताः
1 20 3 1 20 3 1 20
- अनु - वीरयध्वम् - इन्द्रम् । सखायः-स-खायः-अनु
3
- सम् - रभध्वम्।। आ-24,अ-18,प-85,दु-वि-24-2

3 2 3 1 2 1 20 1 20 3 2 3 2
1855.अभि- गोत्राणि -सहसा -गाहमानः। अदयः- अ - दयः
3 2 3 1 2 3 2 3 1 20 3 2 3
- वीरः - शतमन्युः- शत-मन्युः - इन्द्रः । दुश्च्यवनः - दुः
2 3 2 3 2 3 20॰ 3 20॰
- च्यवनः-पृतनाषाट्-पृतन - षाट् - अयुध्यः- अ-युध्यः।

3 1 2 1 2 0 3 2 3 2
अस्माकम् - सेनाः - अवतु - प्र - युत्सु ।।

1 2 0 3 2 1 2 0 1 2 0 1 2 0 3 2 3 2
1856. इन्द्रः-आसाम्-नेता - बृहः -पतिः। दक्षिणा-यज्ञः-पुरः-

3 1 2 0 3 1 2 3 1 2 3 2
एतु-सोमः। देवसेनानां-देव-सेनानाम्-अभिभञ्जतीनां

3 2 1 20 3 1 2 3 1 20
-अभि-भञ्जतीनाम्। जयन्तीनाम्-मरुतः-यन्तु-अग्रम्।।

1 20 1 2 0 1 20 1 2 0 3 1 2 3
1857. इन्द्रस्य - वृष्णः - वरुणस्य - राज्ञः। आदित्यानाम् - आ

1 2 3 1 2 1 2 0 3 2 3 1 2 3 2
-दित्यानाम्-मरुताम्- शर्द्धः-उग्रम्। महामनसाम्-महा

3 1 2 3 1 2 1 2 0
- मनसाम् - भुवनच्यवानाम् -भुवन-च्यवानाम्। घोषः

3 1 2 1 20 3
- देवानाम् - जयताम् - उत् - अस्थात्।।

आ-18,अ-10,प-67,ढु-वि-24,भी-3-11,ख-1

2 3 1 20 1 20
1858. उत् - हर्षय - मघवन् - आयुधानि । उत् - सत्वनाम् -

3 1 2 1 2 0 3
मामकानाम् - मनाँसि । उत् - वृत्रहन् - वृत्र - हन्

1 2 1 2 0 1 20 1 20
- वाजिनाम् - वाजिनानि - उत् - रथानाम् -जयताम्

3 1 2 0
- यन्तु - घोषाः।।

3 1 2 1 2 0 1 20 3 1 2
1859. अस्माकम् - इन्द्रः - समृतेषु - सम् - ऋतेषु - ध्वजेषु ।

3 1 2 1 20 3 1 2 3 2
अस्माकम्-याः-इषवः-ताः-जयन्तु। अस्माकम्-वीराः

1 20 3 2 3 1 20
- उत्तरे - भवन्तु। अस्मान् - उ - देवाः-अवत- हवेषु ।।

3 2 1 20 1 20 1 20 3 1 2 3 1 20
1860. असौ-या-सेना - मरुतः-परेषाम्। अभ्येति-अभि-एति
3 1 20 1 20 3 1 20 1 20
-नः-ओजसा-स्पर्धमाना। ताम्-गूहत-तमसा-अपव्रतेन
1 20 3 1 20 3 1 2 3 2 3 2 3 2
-अप-व्रतेन। यथा - एतेषाम् -अन्यः - अन्-यः-अन्यम्
3 2 3 2
-अन्-यम्-न-जानात्।। आ-22,अ-6,प-67,कु-वि-11-4
3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 2
1861.अमीषाम् - चित्तम् - प्रतिलोभयन्ती -प्रति-लोभयन्ती।
3 2 1 20 3 1 20 3 2 3 2
गृहाण -अङ्गानि-अप्वे-परा - इहि । अभि-प्र - इहि- निः
3 2 1 20 3 1 2 3 1 2 3 1 20
- दह - हृत्सु - शोकैः । अन्धेन - अमित्राः - अ - मित्राः
1 20 3
- तमसा - सचन्ताम् ।।
2 3 1 20 3 1 20 3 1 20 3 2 3
1862. प्र- इत-जयत-नरः। इन्द्रः-वः- शर्म-यच्छतु। उग्राः-वः-
1 2 3 2 3 2 1 20 1 20
सन्तु-बाहवः।अनाधृष्याः-अन्-आधृष्याः-यथा-असथ।
1 20 3 1 20 3 1 20 1 20 1 20 3
1863.अव- सृष्ट-परा-पत-शरव्ये-ब्रह्मसँशिते- ब्रह्म-सँशिते।
1 20 3 1 2 3 1 20 3 2 3 1 2
गच्छ-अमित्रान्-अ-मित्रान्-प्र-पद्यस्व। मा -अमीषाम्
3 2 3
-कम्-च-न-उत्-शिषः।। आ-17,अ-5,प-61,ञा-वि-13-5
3 2 3 2 3 2 1 20 3 1 20
1864.कङ्का-सुपर्णाः - सु -पर्णाः -अनु-यन्तु-एनान्-गृध्राणाम्
1 20 3 2 3 1 20 3 2
- अन्नम्-असौ-अस्तु-सेना। मा-एषाम्-मोचि-अघहारः
3 2 3 2 3 1 20 3 1 2
- अघ- हारः- च - न -इन्द्र । वयाँसि-एनान्-अनुसँयन्तु

3 1 20 1 20
- अनु - सँयन्तु - सर्वान् ।।

3 2 3 2 3 2
1865.अमित्रसेनाम् - अमित्र - सेनाम् - मघवन् । अस्मान्

3 2 3 2 3 2 3
- शत्रुयतीम्-अभि-उभौ- ताम्- इन्द्र- वृत्रहन्-वृत्र-हन्।

2 3 1 2 0
अग्निः - च - दहतम् - प्रति ।।

1 20 3 2 3 1 2 3 1 20 3 2 3 2
1866यत्र-बाणाः-संपतन्ति-सम्-पतन्ति।कुमाराः-विशिखाः

3 2 3 1 20 3 1 20 1 2 0 1 20
- वि- शिखाः- इव। तत्र-नः-ब्रह्मणः-पतिः-अदितिः-अ

3 1 20 3 1 2 1 20 3
- दितिः - शर्म - यच्छतु। विश्वाहा- शर्म - यच्छतु।।

आ-16,अ-8,प-66,गे-वि-15,गु-6,ख-2

2 1 2 0 1 20 3 2 3 1 2 301 2 3
1867.वि- रक्षः-वि-मृधः - जहि । वि - वृत्रस्य- हनूइति-रुज ।

2 3 2 3 1 2 3
वि - मन्युम् - इन्द्र - वृत्रहन् - वृत्र - हन् । अमित्रस्य-अ

1 20 3 1 2 3 1 20
- मित्रस्य - अभिदासतः - अभि - दासतः ।।

3 1 2 0 3 2 3 2
868. वि - नः- इन्द्र- मृधः- जहि । नीचा - यच्छ - पृतन्यतः ।

3 2 3 1 2 3 1 20 1 20
यः - अस्मान् -अभिदासति -अभि - दासति । अधरम्

3 1 2 0
- गमय - तमः ।।

1 20 3 1 2 1 20 3 1 20
1869.इन्द्रस्य - बाहूइति - स्थविरौ - स्थ - विरौ - युवानौ ।

3 2 3 2 3 2 3 2
अनाधृष्यौ - अन् - आधृष्यौ - सुप्रतीकौ - सु - प्रतीकौ

3 2 3 2 3 2 1 20 1 20
- असह्यौ-अ-सह्यौ । तौ - युञ्जीत - प्रथमौ-योगे-आगते

3 1 2 0 3 2 1 20 3
- आ-गते।याभ्याम्-जितम्-असुराणाम् - अ-सुराणाम्

1 20 3 2
- सहः-महत्।। आ-16,अ-9,प-62,घ्य-वि-9,ग-1-7

1 20 3 1 20 3 1 20 3 1 20
1870. मर्माणि - ते - वर्मणा - छादयामि । सोमः - त्वा -राजा

3 1 2 3 1 20 1 20 3 2 1 20 1 20
-अमृतेन-अ-मृतेन-अनु-वस्ताम्।उरोः-वरीयः-वरुणः

3 1 20 3 1 20 3 2 3
- ते - कृणोतु -जयन्तम् - त्वा -अनु - देवाः - मन्दन्तु।।

3 2 3 2 3
1871.अन्धाः - अमित्राः - अ - मित्राः- भवत।अशीर्षाणः -अ

2 1 20 3 1 20 3 1 2
- शीर्षाणः - अहयः - इव । तेषाम् - वः-अग्निनुन्नानाम्

3 2 3 1 2 0 3 1 20 1 20 3
-अग्नि- नुन्नानाम् ।इन्द्रः-हन्तु-वरंवरम्-वरम्-वरम्।।

2 3 2 1 20 3 1 2 0 1 20
1872. यः - नः - स्वः-अरणः।यः - च - निष्ट्यः - जिघाँसति।

3 2 1 20 3 1 20 1 20 1 20 1 20
देवाः - तम् - सर्वे - धूर्वन्तु।ब्रह्म - वर्म - मम - अन्तरम्।

1 20 1 20 1 20 1 20
शर्म-वर्म-मम-अन्तरम्।।

आ-27,अ-5,प-62,ज्ञा-वि-10-8

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2
1873.मृगः - न - भीमः - कुचरः - गिरिष्ठाः - गिरि - स्थाः ।

3 1 2 3 1 20 3 2 3 1 2 3
परावतः - आ - जगन्थ- परस्याः ।सृकम्- सँशाय-सम्

1 20 3 2 3 2 1 20 3 2
- शाय- पविम्- इन्द्र - तिग्मम् ।वि - शत्रून् - ताढि - वि

1 20 3
- मृधः - नुदस्व ।।

3 2 1 20 3 2 3
1874.भद्रम् - कर्णेभिः - श्रृणुयाम - देवाः । भद्रम् - पश्येम
1 2 3 1 2 0 3 2 1 20 3 1 2
- अक्षभिः- अ-क्षभिः-यजत्राः। स्थिरैः-अङ्गैः-तुष्टुवाँसः
3 1 2 3 1 2 3 2 3 2
- तनूभिः । वि- अशेमहि - देवहितम् - देव- हितम्-यत्
1 20
- आयुः ।।

3 2 3 2 3 1 2 0 3 1 2 3 2 3
1875.स्वस्ति- सु - अस्ति- नः- इन्द्रः - वृद्धश्रवाः-वृद्ध-श्रवाः।
2 3 2 3 2 3 1 2 3 2 3
स्वस्ति - सु -अस्ति - नः - पूषा -विश्ववेदाः-विश्व-वेदाः।
2 3 2 3 1 2 0 1 20 1 20
स्वस्ति- सु -अस्ति - नः - तार्क्ष्यः - अरिष्टनेमिः -अरिष्ट
3 2 3 2 3 120 1 2 0 3
- नेमिः । स्वस्ति - सु - अस्ति - नः - बृहः -पतिः-दधातु ।
2 3 2 3 2 3 1 2 2
ओम् - स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु । ओम् ।।

आ-14,अ-11,प-76,थै-वि-33,नि-9,ख-3

इति नवमप्रपाठकस्य तृतीयोऽर्धः।।

नवमप्रपाठकश्च समाप्तः।।

इत्युत्तरार्चिकपदपाठः समाप्तः।।

इति सामवेदसंहितापदपाठः समाप्तः।।

**10.1. आर्चिकलक्षणम्-**

1. उदात्तश्चानुदात्तश्च स्वरितः प्रचयस्तथा।
बह्वृचां स्वरभेदाः स्युस्तद्युक्त्याऽर्चिकमुच्यते ।।1।।
2. योगयुक्त्याऽत्र पश्यन्तु ऋग्भ्यस्सम्भूतमार्चिकम्।
अङ्गुष्ठः प्रथमो ज्ञेयो द्वितीया तर्जनी तथा ।।2।।
3. मध्यमात्तु तृतीयास्यादेतास्वेवार्चिकं भवेत्।
प्रथमायामुदात्तः स्यात् स्वरितप्रचयावुभौ ।।3।।
4. द्वितीयायां तृतीयायामनुदात्त इति स्थितिः।
प्रथमः स्वरितो ज्ञेयः प्रचयस्तु तदुत्तरः ।।4।।
5. अत्रोदाहरणं ग्राह्यमुपास्मै गायता नरः।
इत्येतत्स्वरसामान्य लक्षणन्तु निरुपितम् ।।5।।
6. उदात्ते चानुदात्ते च विशेषः कश्चिदुच्यते।
अनुदात्तः परो यस्य तत्परो वाऽवसानिकः ।।6।।
7. तमुदात्तं द्वितीयायां सामगास्सं प्रचक्षते।
अत्रोदाहरणं देयं देवं देवाय देवयु ।।7।।
8. मध्येऽनुदात्तयोः स्यातामुदात्तौ प्रथमं तयोः।
उत्कलाः कोशमित्याहुरुदात्तं सम्प्रदायिनः ।।8।।
9. संज्ञा मात्रं हितस्यैतदन्येभ्यः पारिभाषिकम्।
सङ्कोच्यमध्यमां किञ्चिदुदात्ते तर्जनीं स्पृशेत् ।।9।।
10. उदाहरणमालोड्य स नः पवस्व शं गवे।
अनुदात्तात्परोऽनेक उदात्तः स्वरितोत्तरः ।।10।।
11. सञ्ज्ञगुः स्वार संज्ञं तमेतं वामेन निर्दिशेत्।
पारिभाषिकसंज्ञोऽयं उत्तिष्ठन्नेव वक्ष्यते ।।11।।
12. एना विश्वा नि संग्राह्यमुदाहरणमुत्तमम्।
मध्ये स्वरितयोर्यः स्यादनुदात्तस्स उच्यते ।।12।।
13. जात्यस्वार इति प्राज्ञैस्तस्यानुक्रम उच्यते।

तर्जनीस्थानमारभ्य किञ्चिदग्रे नयेत्सुधीः ।।13।।

14. मध्यमायां नयेत्किञ्चित्तावत्तस्य स्थितिर्भवेत्।
स्वार स्वरित एवस्यात् योऽपि कश्चित्स उच्यते ।।14।।

15. वामहस्ताङ्गुलीभिश्च निर्दिशेच्चैकदशस्सदा ।
अनेकोदात्ततो जात्यात् परस्सस्वार उच्यते ।।15।।

16. आवाजं वाज्यमेतत्तु जात्यादि स्वरितान् हृदि ।
इतोऽन्यो यो विशेषः स्यात्सन्नियम्य यथामतिः ।।16।।

।। इति आर्चिकलक्षणम् ।।

आर्चिकलक्षणविवरणम्-

"गीतिषु सामाख्या" इति सामवेदस्य गानात्मकत्वात् गानस्य च किञ्चिदाधारापेक्षत्वात् तदाधारभूतामन्त्राः ऋच उच्यन्ते। अत एव "ऋच्यध्यूढं साम गीयत" इति श्रूयते। ताश्चर्चः पूर्वोत्तरभेदेन द्विप्रकाराः। पूर्वा ऋचः संहितारूप प्रकृतिसाम्नामाधारभूताः उत्तरा ऋचः यज्ञेषूपयुक्तानामूहोह्य साम्नामाधारभूताः। पूर्वर्चां छन्द आर्चिकमिति, प्रकृति ऋक् इति च संज्ञा। आर्चिकलक्षणाख्येऽस्मिन् ग्रन्थे उभयविधानामृचां स्वरभेदाः, तेषां संज्ञा अङ्गुल्यादिनिर्देशप्रकारः ,क्वचिदुदाहरणानि च ज्ञाप्यन्ते। ऋचां समूहः आर्चिकं तस्य स्वरादि विचारात्मको ग्रन्थः आर्चिकलक्षणम्।

प्रथमे पद्ये उदात्तः, अनुदात्तः, स्वरितः, प्रचयः, इति चत्वारः ऋचां स्वराः इत्युच्यते। ततः चतुर्षु पद्येषु अङ्गुल्यादि निर्देशप्रकारः, अङ्गुष्ठः तर्जनी, मध्यमां इत्यङ्गुली त्रयं आर्चिकस्वर ज्ञापकम्।

1. प्रथम अङ्कने (1) उदात्तः
2. द्वितीय अङ्कने (2)स्वरित प्रचयौ
3. तृतीय अङ्कने (3)अनुदात्त इति जानीयात्।

द्वितीयः "2" अङ्कने प्रथमवर्णः अक्षरं स्वरितः द्वितीयाद्यक्षराणि
1 2 0
प्रचयानि। "उपास्मै गायता नरः" इत्यत्र "पा" प्रभृति सर्वे वर्णाः द्वितीयस्वरस्थाः। तत्र "पा" इत्येतदक्षरे स्वरितस्वरः, अन्यानि प्रचयस्वराणि। एवं स्वरसामान्यलक्षणं उदात्ते विशेषः कथ्यते।

"अनुदात्तः परो यस्य तत्परो वाऽवसानिकः।
तमुदात्तं द्वितीयायां सामगास्सम्प्रचक्षते।।
अत्रोदाहरणं देयं देवं देवाय देवयुः।।"

प्रथमायामुदात्तः स्यादिति प्रथमसंख्याया अङ्कने सर्वत्र उदात्तस्वर इत्युक्तम्। इदानीं द्वितीयसंख्याया अङ्कनेऽपि क्वचित् उदात्तस्वरः इति ज्ञापयति अनुदात्तः परो यस्य इत्यादिना। द्वितीयायां द्वितीय संख्याङ्कितस्य यस्य वर्णस्य परः अनुदात्तः तं वर्णं द्वितीयसंख्याङ्कितः आवसानिकः अवसाने भवः तत्परः अनुदात्तात्परश्च यो वर्णः तं वा तं वर्णमपि वा शब्दः अप्यर्थे उदात्तं सामाध्यायिनः सम्प्रचक्षते। द्वितीयस्वरस्थं उभयमपि उदात्तं वदन्ति। अत्रोदाहरणं "देवं देवाय देवयु" इति।।

अत्र "देवं" इति "व"कारः द्वितीयसंख्याङ्कितः उत्तरत्र "दे" इति अनुदात्तः अतः "वं" वर्णं "देवयु" इत्यत्र "यु"कारः द्वितीयसंख्याङ्कितः अवसाने भवः, "व" इत्यनुदात्तात् परश्च भवति अतः "यु" इति वर्णं च उभयमपि उदात्तमिति व्यवहरन्ति।।

द्वितीयस्वराङ्कितस्य उदात्तत्वमुक्त्वा तत्रैव शिवकोदात्तत्वमाह-

"मध्येऽनुदात्तयोः स्यातामुदात्तौ प्रथमं तयोः।
उत्कलाः कोशमित्याहुरुदात्तं सम्प्रदायिनः।।
संज्ञा मात्रं हितस्यैतदन्येभ्यः पारिभाषिकम्।
सङ्कोच्यमध्यमां किञ्चिदुदात्ते तर्जनीं स्पृशेत्।।
उदाहरणमालोड्य स नः पवस्व शं गवे।"

अनुदात्तस्वरयोः मध्ये उदात्तस्वरौ द्वौ वर्णौ स्याताम्। तत्र तयोः प्रथमं वर्णं उत्कलाः कोशमिति वदन्ति संप्रदायिनः शिवकोदात्तमिति व्यवहरन्ति। एतत्संज्ञा छलाक्षरेषु परिगणनाय, अन्यस्मात् वैलक्षण्य द्योतनाय च। अस्य निर्देशः मध्यमाङ्गुलिं सङ्कोच्य अङ्गुष्ठेन उदात्तस्वरे तर्जनी मध्यरेखां स्पृशेत्। "स नः पवस्व शं गवे" इत्युदाहरणम्। अत्र "शं" "ग" - इत्येतौ वर्णौ उदात्तौ, पूर्वं स्व इति, उत्तरत्र "वे" इति च अनुदात्तौ तयोः प्रथममक्षरं "शं" तत् शिवकोदात्तमिति ज्ञेयम्। अनुदात्तयोर्मध्ये इत्यत्र उत्तरत्रानुदात्तत्वमेव विवक्षितम्। पूर्वत्र क्वचित् सम्भवमात्राभिप्रायेण । न तु आवश्यकम्। अन्यथा "उद्घेदभि आदित्प्रत्नस्य" इत्यादौ शिवकोदात्तत्वं न स्यात्। उत्तरत्रापि विवक्षाभावे "मन्युमन्तश्चितागोः" "पाजाँसि कृणुते नदीष्वा" इत्यादावपि शिवकोदात्तत्वं स्यात्। अतः उत्तरत्रानुदात्तमावश्यकम्। अत एव अनेकानामुदात्तानां अनुदात्तः परो यदि। दीर्घस्तु शिवकोदात्तः पर्वस्थाने प्रकृत्यृचि। इति उत्तरत्रानुदात्तत्वश्यकत्वमुक्तम्।

उदात्तविशेषमुक्त्वा स्वरितविशेषमाह-

"अनुदात्तात्परोऽनेक उदात्तः स्वरितोत्तरः।
सं जगुःस्वारसंज्ञं तमेतं वामेन निर्दिशेत्।।
एना विश्वानि संग्राह्यमुदाहरणमुत्तमम्।।"

अनुदात्तस्वरात् परं प्रथमस्वरे अनेकाक्षराणि उदात्तानि उत्तरत्र स्वरितश्च यदि तं स्वरितं "स्वार" इति वदन्ति। अत्र तच्छब्देन समासघटकमपि स्वरितमेव गृह्यते स्वरितलक्षणत्वात्। एतं स्वारं वामहस्तेन गणयेत् छलाक्षर परिज्ञानाय। "एना विश्वानि" इत्यत्र "ए" इत्यनुदात्तात्परं "नावि" इत्यक्षरद्वयमुदात्तं उत्तरत्र "श्वा" इति स्वरितं तत्र "श्वा" इत्यक्षरं स्वरितं कठिनतया च उच्चार्यते तदेव छलाक्षरे गण्यते। अत्रापि अनुदात्तात्परत्वं अविवक्षितं अन्यथा निहोतासत्सि

इत्यादौ विवक्षितं स्वरितत्वं न स्यात्। इदं स्वरितत्वेन गण्यते छलाक्षराय।

अनन्तरं स्वरितभेदः जात्यस्वरितः उच्यते।

"मध्ये स्वरितयोर्यः स्यात् अनुदात्तस्स उच्यते।
जात्यस्वार इति प्राज्ञैस्तस्यानुक्रम उच्यते।।
तर्जनीस्थानमारभ्य किञ्चिदग्रे नयेत्सुधीः।
मध्यमायां नयेत् किञ्चित् तावत्तस्य स्थितिर्भवेत्।।
स्वारस्वरित एव स्यात् योपि कश्चित् स उच्यते।
अनेकोदात्ततो जात्यात् परस्सस्वार उच्यते।।
आवाजं वाज्यमेतत्तु जात्यादि स्वरितान् हृदि।
इतोन्योऽयो विशेषः स्यात् सन्नियम्य यथा विधि।।"

यत्र स्वरितस्वरयोः मध्ये अनुदात्तस्वरः तत्र अनुदात्तात्परस्य स्वरितस्य "जात्यस्वरित" इति संज्ञा। अत्र तच्छब्देन अनुदात्तग्रहणात् तस्य स्वरितत्वं विधीयत इति । तच्च न संगच्छते अनुदात्तस्य स्वरितत्वा - संभवात् अतः उपलक्षणं कृत्वा अनुदात्तात्परस्येत्यर्थं कृतः। तस्य अनुक्रमः स्वरनिर्देशक्रमः उच्यते अङ्गुष्ठाग्रेण मध्यमाङ्गुलि मध्यरेखां स्पृष्ट्वा तर्जनी मध्यरेखामारभ्याग्रपर्यन्तं स्पृशेत्। "आवाजं वाज्यक्रमीत्" इत्युदाहरणम्। अत्र "ज्य" इत्यक्षरं स्वरित मध्यस्थानुदात्तात् वा इत्यक्षरात् परं विद्यते । अतः "ज्य" इति जात्यस्वरितस्योदाहरणम्।

इदमुक्तं नारदीयशिक्षायाम्-

"सयकारं स वं वाप्यक्षरं स्वरितं भवेत्।
न चोदात्तं पुरस्तस्य जात्यः स्वारः स उच्यते।।" ना.शि.2.1.1

।।इति आर्चिकलक्षणम्।।

**10.2. हितवाक्यम् -**

।।प्रथमप्रपाठकः।।

धर्मोपादानं सन्तोषः श्रेष्ठः ।। 1।। अशीलस्याचारो न भ्राजते ।। 2।। क्षेमे वसतोनाल्पे दोषे धननाशोऽस्ति ।।3।। शाम्येत्पापशीलं योऽधिगच्छेत् ।। 4।। वामाचारः पितुरप्यनिष्ठः ।। 5।। आचार्यस्याज्ञां कुर्वीत ।। 6।। मानित्वं मूर्खाणां मिथ्याचारः ।। 7।। धिग्वीरं भीरुं दुर्बुद्धिम् ।।8।। अभाग्यस्याचारहीना भार्या ।। 9।। दानमेवेष्टं तु प्रथमः।।10।।

।।द्वितीयप्रपाठकः।।

शोच्यो भवेद्योमातुर्नबिभेत् ।। 1।। नाश्लीनं किञ्चिद्भाषेत।। 2।। नबलवतो रोगा भवन्ति ।। 3।। नाविशिष्टस्यात्प्रमादो दारे ।।4।। रोषण लोले शुश्रूषामिथ्या ।। 5।। निष्प्रयत्नेनेष्टो भवेत्कामः ।।6।। भान्तिदानेन तु येशौण्डीराः ।।7।।स्वर्गोदमाढ्योनां हस्त प्राप्यः ।।8।। नरमलसं नभजन्त्यर्थाः ।।9।।नादेवजुष्टस्यैवोच्छिष्टां द्वितीयः ।।10

।।तृतीयप्रपाठकः।।

राज्ञां भेतव्यो नान्यथाचिन्त्यम् ।।1।।तपस्वी सरागो नोपगम्यः ।।2।। कल्याणभाजी न स्त्रीवशः ।। 3।। यत्नतः कामधर्मार्थान्पश्येत् ।। 4।। नार्थत्यागशीलीनमाबाधा ।।5।। प्रीतिदानमपि नातिमिथ्ये ।। 6।। स्वाधीनासिद्धिराचारनित्ये ।।7।। प्रदानसिद्धो निन्दितोरागः ।। 8।। दानं दमयुक्ते धर्मावाप्तिः ।। 9।। नभयमात्मवतां दारिद्र्यात् तृतीयः।।10।।

।।चतुर्थप्रपाठकः।।

ज्ञानमात्सर्यं नातिस्वर्गीयम् ।। 1।। नामित्रमध्ये सकामस्तिष्ठेत् ।। 2।। नाकर्मण्यानां काचिद्विभूतिः ।। 3।। अस्वाधीना सुभूषिता स्त्री ।। 4।। प्रीतिन्नाशुकुलीनश्छिन्द्यात्तु ।। 5।। प्रदानशीलाः प्रेत्यार्थवन्तः ।। 6।। मानिनि वैद्ये धिग्विद्याम् ।। 7।। अहिता भार्या शोच्यं दारिद्र्ये ।। 8।।

जीवश्शाश्वतः प्रतिबुद्धानान्तु ।। 9।। देवान्निषेवतो नास्ति पापं चतुर्थः।।10।।

।।पञ्चमप्रपाठकः।।

नाश्लाघ्या सद्भिः संप्रीतिः ।।1।।क्षान्तिस्साधुत्वं ह्रीर्नित्यत्वं च ।।2।। निर्भयं निर्धनानां प्रभुत्वम् ।। 3।। व्याधिषु न प्रमादोऽस्ति ।। 4।। अनिश्चयेन कश्चितकार्यार्थः ।। 5।। धर्मेणोत्पन्नं न्यायेन दद्यात् ।। 6।। श्रान्तो वेदे सन्तोषे विरमेत् ।। 7।। सुमूर्धजाः स्त्रियः सुखं विदुः ।।8।। लभेतोपाये सर्वस्वं कामः ।।9।। स्वधर्मे सत्ये चैव च मोक्षः ।।10।।

।।षष्ठप्रपाठकः ।।

स्वदारं यो नोत् खिद्येत् सो धन्यः ।। 1।। भविष्यते च लोके कस्येष्टो धर्मद्वेष्टि ।।2।। नाश्रद्दधाने कीर्तिश्शाश्वतं तिष्ठेत् ।।3।।शोच्यानते ये प्रियवादिनः ।।4।। मितभोक्ता सदा न बाध्यते रोगैः ।।5।। युक्तो वेदश्च धर्मार्थौ च ।। 6।। द्विष्याद्वाददंभद्यूतपैशुनानि ।। 7।। धर्ममचरतः प्रेत्येह च दोषः ।।8।।क्षान्तो याचितारः श्रेष्ठः षष्ठः ।।9।।

।।सप्तमप्रपाठकः।।

ज्ञातारश्शिष्टाश्चोपसेव्याः ।। 1।। रोषणास्त्वरिकल्पाः ।। 2।। भावित्वं नामदिव्यानि यानि बोद्धव्या ।।3।। ज्ञाने श्लिष्टात्मा साधून् सेवेद्धीरः ।। 4।। देहान्तरस्थाह्येव वेदारिद्र्ग्रोपहताः ।।5।। नमदो भवेन्नयमतँ हे सप्तमः ।। 6।। अकारे पञ्च एको वा आकारेद्वौषडेववा ।। 7।। इवर्णे सप्त वा त्रिर्वा उवर्णे चतुरष्ट वा ।। 8।। ए ऐ ओ औतु इत्येते विज्ञेया अनवग्रहाः ।।9।।

।।स्तोभपदहितवाक्यम्।।

सुचित्तोदानं दयाह्रीः कृत्वाक्षमासत्यं प्रथमः ।। 1।। सुशीला स्युः सुर भक्त्या च नूनं द्वितीयः ।।2।।अकारे पञ्चदशैका आकारे च द्विषणणव ।। 3।। इवर्णे सप्तवात्रिर्वा उवर्णे च चतुष्टयम्।। 4।। तथा सप्तदश्चैव पञ्चविंशतिरेव च ।।5।। चत्वारिंशत्तु विज्ञेया ऋवर्णे चतुर्विंशतिः।।6।।

अष्टादशैव ऊकारे ओकारे नास्त्यवग्रहः।। 7।। स्तोभपदहितवाक्यं चतुर्थं परिकीर्तितम्।।8।।

।।इति हितवाक्यं समाप्तम्।।

अस्य विवरणम्-

सुचित्तोदानं इत्यादिना स्तोभपदस्यावग्रहसूचकं हितवाक्यम्। अत्र अकारे श्रूयमाणे पञ्च, दश एक इति अन्यतमसंख्ययावग्रहं जानीयात्। आकारे द्वौ षट् नव इत्यन्यतमसंख्या। इकारे सप्त-त्रिः इत्यन्यतरेण, उकारे चत्वारः , सप्तदशः, पञ्चविंशतिः, चत्वारिंशत् इति अन्यतमेन अवग्रहा ज्ञेयाः। ऊकारे अष्टादशसंख्यया, ऋवर्णे चतुर्विंशतिसंख्यया च जानीयात्। ओकारे श्रुते अवग्रहो नास्ति।।

स्तोभपदाख्यो ग्रन्थः प्रपाठकद्वयात्मकः। प्रथमे प्रपाठके चतुर्दशखण्डा विद्यन्ते। अत्र च प्रथमे वाक्ये चतुर्दशाक्षराणि क्रमशस्तेषां अवग्रहसूचकानि सन्ति। प्रथमखण्डे पञ्चविंशतिः अवग्रहाः, तस्य उकारः सुचित्तो इत्यत्र उकारः प्रथमं श्रूयते। द्वितीये प्रपाठके एकादशखण्डाः अत्रापि द्वितीये वाक्ये एकादशाक्षराणि सन्ति। प्रथमं सु -इति उ-कारः, तेन चत्वारः अवग्रहाः ज्ञाताः, एवमेव क्रमशः अक्षरेण विवरणोक्त प्रकारेण अवग्रहान् जानीयात्।

**10.3. अवग्रहसूत्रम् -**

1. अथावगृह्यमतिचतुरक्षरं पदम्।।

अथेति मङ्गलार्थः। यदवगृह्यं पदं तदुपदेक्ष्यामः। यत् वेष्टनं पदं तत् अवग्रहमित्युच्यते तदेवावगृह्यम्। यत्र पदे चतुरक्षरात् परं पञ्चाक्षर प्रभृति विद्यते तत्पदं अवगृह्यते। यथा हव्यदातये, और्व भृगुवत् अनयोः पञ्चाक्षराणि विद्यन्ते। अतः अवगृह्यते। हव्य - दातये, और्व- भृगुवत् इति एवं जानीयमूह्यम्।।

2. विभागे च।।

पदस्य विभागे सति, पञ्चाक्षराणि सन्ति चेत् तदपि अवगृह्यते। यथा नर्यापसं, दध्याशिरः, वाताप्याय इति। अत्र नर्यापसं इति सन्धौ चतुरक्षराणि विभागे पञ्चाक्षराणि नर्य - अपसं इति एवमुत्तरयोरपि।।

3. अनीचमतदन्त्यमशक्वरीष्वेवयामरुत्।।

एवमति चतुरक्षरस्य पदस्य अवग्रहः उत्सर्गतः प्राप्नोति। इदानीमपवाद उच्यते। अनीचं, सर्वनीचं, सर्वानुदात्तं पदं अतिचतुरक्षमपि नावगृह्यते। वर्तयायसि, योपयामसि इति, एवं तकारान्तं पदं नावगृह्यते। अपूपवन्तं, इन्द्रापर्वता, उभयाहस्ती, द्रविणस्वन्तः इत्यादिषु। अत्र अतिचतुरक्षरमपि पदं नावगृह्यते। अत्र तदन्तमिति अजन्तस्यापि तकारस्य ग्रहणम्। एवयामरुत् इति तदन्तस्यापि अवग्रहो विद्यते। अतः अशक्वरीष्विति अपोद्यते उत्सर्ग प्रवृत्यर्थम् अत्रातिजगत्याः शक्वरीत्वमुक्तम्।।

4. अभ्यस्तश्चानेकाक्षरः।।

अनेकाक्षरं पदं ऋचि अभ्यस्तं चेत् तत् अवगृह्यते। प्रप्रवस्त्रिष्टुभमिषं, अद्याद्यश्वः श्वः, यज्ञा यज्ञा वो अग्नये गिरा गिरा च दक्षसे, योगे योगे तवस्तरम्। यत्सोमे सोम आभुवः इदमिदम्। अहरहश्शुन्ध्युः अत्र द्व्यक्षरपदानां अभ्यासात् अवग्रहः प्रप्रव = प्र- प्र- वः। यज्ञा यज्ञा वो = यज्ञा - यज्ञा - वः। द्यविद्यवि = द्यवि- द्यवि। इत्यादि एकाक्षरस्याभ्यासे न अवग्रहः। आप्राद्यावा पृथिवी, आयं गौः इत्यत्र आ- अप्राः, आ - अयं - गौः इत्यादि अतः अनेकाक्षर इति।।

5. एको नीचे।।

एकोऽपि वर्णः अभ्यस्तः नीचे प्रत्यये अवगृह्यते नीचे। यद्यत् = यत् - यत्।।

6. कृद्वित्सातौ प्रतिवसोन्तं च।।

कृत् - वित् - सातौ - वसु - एतदन्तं पदमवगृह्यते। खजकृत् - ज्योतिष्कृत्- नभोवित् - क्रतुवित् - वाजसातौ- शूरसातौ- विभावसो- धियावसुः इत्यादौ प्रति किम्? खज् - कृत्। ज्यतिः - कृत् इति।।

7. वीर्दाहाक्रतुं बाहुम्।।

वीः दाः हा क्रतु बाहु एतदन्तं पदं अवगृह्यते पदवीः = पद - वीः, देवावीः = देवा - वीः। द्रविणोदाः = द्रविणः - दाः। अप्सुदाः = अप्सु- दाः। सत्राहा = सत्रा - हा। अमित्रहा = अमित्र- हा। शतक्रतो = शत- क्रतो। कविक्रतुम् = कवि- क्रतुम्। सहस्रबाह्वे = सहस्र- बाह्वे। वज्रहबाहुम् = वज्र- बाहुम् इत्यदि।।

8. उपसर्गादिः।।

उपसर्गः आदौ यस्य तत्पदं अवगृह्यते। प्रमृषे = प्र- मृषे। प्रचेताः = प्र- चेताः। उपमाते = उप- माते। अपघ्नन् = अप- घ्नन्। अवस्वरत् = अव - स्वरत्। आसदम् = आ - सदम्। विवस्वत् = वि- वस्वत्। सुक्रतुम् = सु- क्रतुम्। प्रत्यङ् = प्रति - अङ्। समिद्धः = सम् - इद्धः। सम्म्राजम् = सम्- राजम् इत्यादि।।

9. चन्द्रशतसघहव्यम्।।

पूर्वसूत्रात् आदिः इति पदं अनुकृष्यते। चन्द्रः आदिः यस्य तत् चन्द्रादि पदं अवगृह्यते। चन्द्रमसः चन्द्र मसः गृहे। चन्द्रमाः एवं शतवाजया शतामघम् सधस्थात् सधमादे हव्यदातये हव्यवाट् इत्यादि।।

10. सूर्यस्साकायाम्।।

साकमुक्षो मर्जयन्त इत्यस्यां ऋचि सूर्यस्य = सू ऊर्यस्य इति सूर्यशब्दः अवगृह्यते। दृशे विश्वाय सूर्यम् इत्यत्र अवग्रहो नास्ति अतः साकायामिति।।

11. समासोऽतोन्यत्र।।

अतः निर्दिष्टात् अन्यत्र समासः तत्पुरुषादि समासान्तपदं अवगृह्यते।जराबोध इत्यादि।।

12. नवं पुराणेन बहुपदश्चेत्।।

नवं पदं पुराणेन पदेनावगृह्यते, बहुपदश्चेत् समासो भवति। समुद्र व्यचसम् प्रजापतेः अप्रतिधृष्ट शवसम्।।

13. सर्वत्र पुत्र मित्र सखि शब्दाः अद्रि शतक्रतोरवग्राह्याः।

आदित्य विप्र जातवेदाश्च। सत्पति गोपति वृत्रहा समुद्राश्च अद्य अन्य इन्द्राग्नी स्वस्ति न आदिषु। स्वर्युव देवयवश्चारतिं देवतातये। चिकितिश्चुक्रुधं चैवेत्येताश्च प्रकृतयो नावगृह्यन्ते।

।। इति अवगृह्यसूत्रम्।।

अवग्रहसूत्रविवरणम्-

पुत्रेभ्यः = पुत् - त्रेभ्यः। यथा स्तुषे मित्रम्= मि - त्रम्। सखायः = स - खायः ।अद्रिः = अ - द्रिः। आदित्य = आ- दित्य। विप्र = वि - प्र। जातवेदाः = जात - वेदाः। सत्पतिम् = सत् - पतिम्। गोपतिम् = गो - पतिम्। वृत्रहा = वृत्र - हा। समुद्रः = सम्- उद्रः। अद्य = अ - नः देव । अन्यः = अन्- यः। इन्द्राग्नी = इन्द्र - अग्नी इति । स्वस्ति नः = सु - अस्ति - नः। स्वर्युवः । देवयवः। अरातिम् देवतातये। चिकितिः। चुक्रुधम् एताः नावगृह्यन्ते।।

1. स्वर्युवः- अच्छावइन्द्रं मतयः स्वर्युवः (पू- 4.3.6)
2. देवयवः- मर्मृज्यन्ते देवयवः (1584)
3. अरतिम् – मूर्धानं दिवो अरतिम् (पू-1.7.5)
4. देवतातये- उपमां देवतातये (पू- 4.5.1)
5. चिकितिः- अचेत्यग्निश्चिकितिः (पू- 4.11.1)
6. चुक्रुधम् -भूर्णिमृगं न सवनेषु चुक्रुधम् (पू- 3.8.5)

।।इति अवग्रहसूत्र विवरणम्।।

**10.4.मात्राकालः -**

मात्रिकं वा द्विमात्रं वा स्वर्यते यदिहाक्षरम्।
तस्यादितोऽर्धमात्रा वैशेषन्तु परतो भवेत्।। ना.शि.2.3.6

ह्रस्वस्य दीर्घस्य वा अक्षरस्य स्वरितस्य अर्धमात्रा, पूर्वं उदात्तानुदात्तसन्धिरूपत्वात् स्वरितस्य, उदात्तभागस्यार्धमात्रा अवशिष्टानुदात्तभागस्य तस्यादित उदात्तमर्धह्रस्वं इति पाणिनिः।

अदीर्घं दीर्घवत् कुर्यात् विस्वरं यत्प्रयुज्यते।
कम्पोत्स्वरिताभिगीतं ह्रस्वकर्षणमेवच ।।ना.शि.2.3.7

कम्पादिषु, अदीर्घं एकमात्रं ह्रस्वाक्षरं दीर्घवत् दीर्घाक्षरवत् द्विमात्रयुक्तं कुर्यात्। उदाहरणानि - पाह्युऽ3तद्वितीयया कम्पः। भूर्भुवस्वः उत्स्वरितम्। ओइवोइ पन्यया। यं यं यं याम्। अभिगीत ह्रस्वकर्षणे।।

निमेषकालामात्रास्यात् विद्युत्कालेति चापरे।
अक्षिपक्ष्मपातनं निमेषं तत्काला मात्रा,
विद्युत्काला इति केचित् ।। ना.शि.2.3.8
सर्वत्रपुत्रमित्रसखिशब्दा अद्रिशतक्रतोरवग्राह्याः।
आदित्यविप्रजातवेदाश्च सत्पतिं गोपतिं वृत्रहासमुद्राश्च।।
पुत्रमित्रादि शब्दाः सर्वत्र अवगृह्यन्ते। ना.शि.2.3.10
स्वर्युवो देवयवश्चारातिं देवतातये।
चिकितिश्चुक्रुधम् चैव नावगृह्णन्ति पण्डिताः।। ना.शि.2.3.11

अरतिमिति न नञसमासः, किन्तु अलंभूषणपर्याप्तवारण इति धातोरुत्पन्नम्। देवतातय इति देवता शब्दात् लि प्रत्ययः तस्य चतुर्थी। चिकितिः चुक्रुध इति चिति धातोः क्रुधू धातोश्च निष्पन्नं रूपं अतः एकपदत्वात् अवग्रहो नास्ति। अच्छा व इन्द्रं मतयः स्वर्युवः -

पू.4.9.6 , मर्मृज्यन्ते देवयवः- उ.16.5, मूर्धानं दिवो अरतिं - पू.1.7.5, उपमान्देवतातये - पू.5.1.1, अचेत्यग्निश्चिकितिः - पू.5.7.1, भूर्णिं मृगन्नसवनेषु चुक्रुधम् - पू.4.2.5 ।।

आपद्येत मकारो रेफोष्मसु प्रत्ययेष्वनुस्वारम्।
यलवेषु परसवर्णं स्पर्शेषु चोत्तमापत्तिम्।। ना.शि.2.4.4

मकारः रेफे श ष स ह इत्यूष्मसु च प्रत्ययेषु अनुस्वारं आपद्यते। समकारः य ल व इत्येतेषु णु प्रत्ययेषु परस्य समानं वर्णं आपद्यते। समकारः स्पर्शेषु प्रत्ययेषु, तत्तत् स्पर्शोत्तमवर्णापत्तिं च लभते। अनुस्वारज्ञापकं ँ एवमङ्कनम्। उदाहरणानि-

रेफस्य - मा वाँ राति - मा वाम् रातिः (पू.3.10.5) इति पदपाठः। अत्र वाम् इति मकारस्य रेफे प्रत्यये सन्धौ अनुस्वारः। शकारस्य - उद्धँशमिव, षकारस्य - हवौँषि, सकारस्य - तँ सखायः। हकारस्य त्वँ ह्येहि, यकारस्य त्वं यविष्ठ, त्वय्यविष्ठ। लकारस्य उद्यन् लोकान् - उद्यल्लोकान्, वकारस्य तं वः- तव्वो। स्पर्शेषु उत्तमापत्तिः कं काः कङ्काः, दूत्यं चरन्- दूत्यञ्चरन्। अग्निम् दूतम्- अग्निन्दूतम्। अपां फेनेन- अपाम्फेनेन। एवमादीनि द्रष्टव्यानि। य ल व इत्यत्र संयुक्तस्य पूर्ववर्णः सानुनासिकः अतः निरनुनासिकः इति अवधेयम्।।

नकारान्ते पदे पूर्वे स्वरे च परतः स्थिते।
आकारं रक्तमित्याहुः नकारेण तु रज्यते।।ना.शि.2.4.5

पूर्वे आकारपूर्वनकारान्ते पदे परतः स्वरे स्थिते रङ्गः प्रयोक्तव्यः स च आकारः सानुनासिको भवति। नकारेण रज्यते नकारस्थाने रङ्गः प्रयुज्यते। यथा महान् इन्द्रः महाँ इन्द्रः। बट् महान् असि-बण्महाँ असि।

हृदयादुत्थितो रङ्गः कांस्येन समनिस्वनः।
मृदुश्चैव द्विमात्रश्च दधन्वाँ इति निदर्शनम्।।ना.शि.2.4.8

यथा सौराष्ट्रिका नारी तक्राँ इत्यभिभाषते।
एवं रङ्गः प्रयोक्तव्यो नारदस्य मतं यथा।। ना.शि.2.4.9

रङ्गः द्विमात्रः कांस्य घट्टनसमध्वनिः मृदुश्च भवति स च ध्वनिः हृदयात् उत्तिष्ठते। यथा दधन्वाँ यो नर्य्यः इति। अस्य लोकानुभवं प्रदर्शयति सौराष्ट्रिदेशीया नारी तक्र विक्रेत्री तक्राँ इति विक्रीणाति तथा रङ्गस्वरः प्रयुज्यते इति। रङ्गविषये शिक्षान्तरेम्-

रङ्गवर्णं प्रयुञ्जीत नग्रसेत्पूर्वमक्षरम्।
दीर्घस्वर प्रयुञ्जीत पश्चान्नासिक्यमाचरेत्।।
हृदये चैकमात्रस्तु अर्धमात्रस्तु मूर्धनि।
नासिकायां तदर्धं च रङ्गस्यैवं द्विमात्रता।।

अत्र हृदयादुत्थितः इत्येतावन्मात्रमुक्तं, पाणिनीये तु हृदयमूर्धनासासु एकार्धार्धमात्रारूपेण द्विमात्रात्मकः प्रयोक्तव्य इति विवेचितम्।।
उदात्तादयः स्वराः अचामेव न व्यञ्जनानामित्याह-

स्वर उच्चः स्वरो नीचः स्वरः स्वरित एव च।
व्यञ्जनान्यनुवर्तन्ते यत्र तिष्ठति स स्वरः।। ना.शि.2.5.2
स्वरप्रधानं वैस्वर्यं आचार्याः प्रतिजानते।
मणिबद्व्यञ्जनं विद्यात् सूत्रवच्चस्वरं विदुः।। ना.शि.2.5.3
दुर्बलस्य यथा राष्ट्रं हरते बलवान् नृपः।
दुर्बलं व्यञ्जनं तद्वत् हरते बलवान् स्वरः।। ना.शि.2.5.4

उदात्तः उच्चः अनुदात्तः नीचः स्वरितः एते स्वराः स्वरं अजक्षरं आश्रयन्ति व्यञ्जनाक्षरं तु अजक्षरमनुसरति। स्वरः अच् यत्र विरमते तत्रैव व्यञ्जनमपि तिष्ठति न स्वरमतिक्रामति स्वातन्त्रेण। अग्न आयाहि इति प्रयोगे हि इत्यत्र हकारोत्तर इकारस्य विरामे, हकारोऽपि
3 5
विरमते। हीऽ234षी इति वैस्वर्येऽपि ईकारस्यैव प्रयोगः न तु हकारस्य

एवमाचार्याः अभिप्रयन्ति। तथा च अयमुदात्तः अयमनुदात्तः इति व्यवहारः अजक्षरस्यैव व्यञ्जनं तु सूत्रप्रोतमणिवत् पराधीनतया वर्तते, स्वरस्य यः उदात्तादिः स एव व्यञ्जनस्य, न तु स्वतन्त्रतया स्वरभाक्त्वम् तस्य। बलवता राष्ट्रपतिना दुर्बलः राजा यथा स्वाभिमतं नीयते तथा स्वतन्त्रेण अजक्षरेण व्यञ्जनं नीयते।।

ओभावश्च विवृत्तिश्च शषसा रेफ एव च।
जिह्वामूलमुपध्मा च गतिरष्टविधोष्मणः।। ना.शि.2.5.5

ऊष्मणः विसर्जनीयस्य अष्टविधागतिः अष्टविधपरिणामः। संहितायामिति शेषः उदाहरणानि-

गृणानः हव्यदातये अत्र नकारोत्तरविसर्जनीयस्य ओभावः गृणानो हव्यदातये इति (पू.1.1)। विवृत्तिः विविक्ततयावर्तनं, विश्वस्याः अरातेः - विश्वस्या अरातेः (पू.1.1.6)। समिद्धः शुक्रः- समिद्धश्शुक्रः (पू.1.1.4) शकारस्य । ज्योतिः कृणोति - ज्योतिष्कृणोति (पू.4.2.1) षकारस्य। नमः ते - नमस्ते (पू.1.2.1) सकारस्य । अमैः अमित्रम् - अमैरमित्रम् (पू.1.2.1) रेफस्य। दिवः ककुत् - दिवःककुत् (पू.1.3.7) महोभिः पाहि - महोभिः पाहि (पू.1.1.6) जिह्वामूलोपध्मयोः उदाहरणानि। एवमादीनि द्रष्टव्यानि।।

प्रथमानूष्म संयुक्तान् द्वितीयानिवदर्शयेत्।
न चैनान्प्रतिजानीयाद्यथा मत्स्यः क्षुरोऽप्सराः।। ना.शि.2.5.11

वर्गप्रथमाः वर्णाः शकारादिषु, ऊष्मसु परेषु, द्वितीयवर्ण इव प्रयोक्तव्याः। यथा मत्स्यः अत्र तकारोपरि सकारः वर्तते अतः तकारः थकारसदृशः प्रयुज्यते, न तु थकार एव इव शब्दप्रयोगात्। एवं क्षुरः अप्सराः इत्यादिषु द्रष्टव्याः। तथा च-

पदान्ताः प्रथमा वर्णाः शषसेषु परेषु तान्।

शौनको द्वितीयानिच्छेत् प्रकृत्या शाकटायनः।। शिक्षान्तरम्
अपदान्ताः प्रथमाः वर्णाः ऊष्म संज्ञे परे स्थिते।
वर्णा द्वितीया विज्ञेया उच्यन्ते वर्णवेदिभिः।।

शौनकशिक्षा श्लोकः-51

इति ऋग्वेदिनां प्रथमस्य द्वितीयवर्णत्वं नियतं, सामवेदिनां तु न तथेति ज्ञायते।

छन्दोमानं तु वृत्तं च पादस्थानं त्रिकारणम्।
ऋचस्वच्छन्दवृत्तास्तु पादास्त्वक्षरमानशः।।

ना.शि.2.6.1

पादानां परिज्ञानाय कारणत्रयं भवति छन्दः गायत्र्यादि। मानं अक्षरगणनया वृत्तं आर्यादि तस्य गुरुलघु परिज्ञानेन पादपरिज्ञानम्। ऋचः पादास्तु अक्षर प्रमाणेन भवन्ति अष्टाक्षरा एकादशाक्षरा इत्यादि ।।

स्वरभक्तिर्द्विविधात्वृकारो रेफ एव च।
स्वरोदा व्यञ्जनोदा च विहिताक्षरचिन्तकैः।। ना.शि.2.6.7

ऋकारः स्वरोदा स्वरभक्तिः, रेफः व्यञ्जनोदास्वरभक्तिः इति द्विविधा स्वरभक्तिः। स्वरादुदेतीति प्रथमा स्वरोदा ऋकारः, व्यञ्जनादुदेतीति व्यञ्जनोदा, द्वितीया रेफः।।

शषसेषु स्वरोदयां हकारे व्यञ्जनोदयाम्।
शषसेषु विवृत्तां तु हकारे संवृतां विदुः।। ना.शि.2.6.8

श ष स इत्येतेषु परेषु या स्वरभक्तिः सा स्वरोदा। हकारे परे या सा व्यञ्जनोदा सैव व्यञ्जनोदया।।

ऋवर्णतुल्यतां याति रेफः शषसहोर्ध्वगः इति स्वरभक्तेरुच्चारणं ऋवर्णवत् कार्यम्। अदर्शि अर्षासोम तर्ह्या रोहन्ति इत्यादि।।

**10.5.पूर्वार्चिक छलाक्षरम्-**

1. अग्ने नमस्तेऽग्निं वो यज्ञा एना देव आजुहोताऽबोध्यग्न ओजिष्ठ सोमँ राजा पुरुत्वा प्रमँहिष्ठीयाग्नेयं द्वादश।।12।।
2. तद्व उद्घे हेवापादुशिपान्तमिदं बहुसामि षट्।।6।।
3. ईंखयन्ती यँ रक्षन्ति उत्वामन्दन्तु तरणिं व आवइन्द्रमतीहिम एकसामि षट् ।।6।।
4. अभित्वा नकिष्टँ शग्धूषु सत्यमित्था योराजे तऊतीमइन्द्राय प्रत्यु बृहत्यष्टौ।।8।।
5. असाव्यवद्रप्सस्त्यमूषु त्रिष्टुप् त्रीणि।।3।।
6. गायन्ति प्रत्यस्मै प्रप्रव विश्वाः पृतनाऽनुष्टुप् चत्वारि।।4।।
7. इन्द्र गृणेऽभ्रातृव्यस्वादोरित्थाऽते परि प्रधन्व विश्वतोदावन्न चेत्यग्निस्त्रिकद्रुकेष्विन्द्रपुच्छन्नव।।9।।
8. उच्चा प्रसोमास उपोष्वचिक्रदत् पुनानस्सोप्रदुद्रव प्रसेनानीः पुरोजिती अभिप्रियाणीन्द्रमच्छ पवस्वमधु पवमानमेकादश ।।11
9. इन्द्रज्येष्ठं त्वमेतन्मयिवर्चो भ्राजन्त्यग्नेऽग्न आयुँष्यारणं पञ्च विदामघवन्नेकः।।6।।

छलाक्षराणि-

1. अग्ने वेखा थे दि पखेबीटौ थ दौदा छी ।। 12।।
2. तद्वौ भूडा लीणी छो चौ ।।6 ।।
3. ईंखयन्ती फुघुठुठि कोयौ ।। 6।।
4. अभित्वा ञि खापाती ङाभूठिवे।। 8।।
5. असाविटकिद्रू।। 3।।
6. गायन्ति धी फु जीयि ।। 4।।
7. इन्द्रसुते बाफ छणु बे ठु छाभट ।।19।।
8. उच्चा गा होतु फे द डे दा म पेड्रू चि ।। 11।।

9. इन्द्र ज्येष्ठ णू पे ब टो- अग्न आयूँषिधौ विदाछाठीखी आक्रन्दय छु।। 9।।

**10.6. छन्दः पद छलाक्षराणि-**

1. अग्ने ढडोटेणीजौततैभगिद ।।10।।
2. पुरुटणकैटाखिझोफेजीपोदै ।।10।।
3. उत्वा ढकुमा खैझाङुपकोतधु ।।10।।
4. इमेतोभादीघूभुभोतेझिचौधो ।।10।।
5. गृणे टैचाधैतामीघेखाबैघिचौ ।।10।।
6. उपोषु धाखिझौछाबबैठाघैचौ ।।9।।
7. इन्द्र ज्येष्ठं बा जौ गै छूङो ।।5।।
8. विदाम फुथौठो आक्रन्दयकि ।।4।।
9. स्तोभमिदाआखोटोपीठिछौभोथिजेछूटूङु
हुवेझेठीघीछाजेङाङाचौमुजौता ।।25।।

**10.7.आर्चिकछलाक्षरविवरणम्-**

छलाक्षरमिति वैदिकेषु तान्त्रिकेषु च स्वस्वासाधारण विषय सूचकाक्षरराश्यात्मको ग्रन्थः विलसतीति सम्प्रतिपन्नं संप्रदायविदाम्।

तत्र सामवेदार्चिक, पदपाठ,गानविषय छलाक्षर ग्रन्था विद्यन्ते। तेषु पूर्वार्चिक, तत्पद छलाक्षराणि खण्डानुसारेण वर्तन्ते। अतः खण्डे यत्तापरि ज्ञानाय खण्डानां आदिम पदानि संगृह्यन्तेऽत्र ग्रन्थे अग्ने नमस्तेऽग्निं वोइत्यादिना।।

छलाक्षराणि-तिरोहितार्थसूचकानि अक्षराणि छलाक्षराणीत्युच्यन्ते। तिरोहितार्थश्च सम्प्रदायविदां पूर्वाचार्याणां वचनेन परिज्ञायते तद्यथा-

दीर्घस्थाने तु स्वरितं पर्वस्थान उदात्तकम्।
मात्रा स्थाने तु धारी स्यात् प्राकृती छललक्षणम्।।

पूर्व प्रकृतिसाम्नः छलाक्षरस्योक्तत्वात् तदतिदेशेन आर्चिकछलाक्षर मुच्यते। साम्नः दीर्घं, पदं, मात्रा, इति परिगणय्य छलाक्षरज्ञानं भवति। आर्चिकस्य तु दीर्घस्थाने स्वरितं, पदस्थाने उदात्तं, मात्रास्थाने धारी इति, परिगणय्य छलाक्षराणि जानीयात् इति पद्यार्थः।।

स्वरितः, उदात्तः, धारी च, कीदृशः ग्राह्यः इति आकांक्षायां तत् विशदयति क्रमेण-

अनेकोदात्ताऽनुदात्तात् परोऽतत्पर एव च।
स्वरितः स्वारसंज्ञः स्यात् दीर्घस्थाने प्रकृत्यृचि।।1।।
अनेकानामुदात्तानामनुदात्तः परो यदि।
दीर्घस्तु शिवकोदात्तः पर्वस्थाने प्रकृत्यृचि।।2।।
एकस्वरस्थ नानार्णा अर्धर्चान्त्वा न चेत्तदा।
तद्वितीयादि धारी स्यात् मात्रास्थाने प्रकृत्यृचि।।3।।

एषामयमर्थः-

अत्र पूर्वार्चिक छलाक्षरे परिगृह्यमाणं स्वरितं लक्षयति अयं श्लोकः। प्रकृतिसाम्नि दीर्घं पदं मात्रा इति गणनम् प्रकृति ऋचि तु दीर्घस्थाने स्वरितं गणनीयम्। तच्च स्वरितं अनेन लक्ष्यते पद्येन।।

न एकं अनेकं अनेकोदात्तश्च अनुदात्तश्च तयोस्समाहारः अनेकोदात्तानुदात्तं तस्मात् परः स्वरितः स्वारसंज्ञां लभते। अतत्परः उक्त द्विविधलक्षणः यः अनेकोदात्तात् परो न भवति, यश्च अनुदात्तात् परो न भवति अर्थात् आरम्भे विद्यमानः स्वरितः सोऽपि स्वारसंज्ञां लभते। अत्र स्वरितः त्रिप्रकारः छलाक्षरे गृह्यत इत्युच्यते अनेकोदात्तात् परः, अनुदात्तात्परः , उभयविधलक्षण इति।।

1. अनेकोदातात्परः स्वरितः एनाविश्वा इत्यत्र "श्वा" इति।
2. अनुदात्तात्परः स्वरितः पुनीष उक्थ्यं अत्र "क्थ्यम्"
3. आरम्भे विद्यमानः इति क्वेयथ क्वेदसीति "क्वे"शब्दः नीवशीर्षाणि मृढ्वम् - अत्र "नी" शब्दश्च। त्रिविधमपि कठिनतया

उच्चार्यते 20 एवं कश्चन भवति। । इदमुक्त आर्चिकलक्षणे अनुदात्तात्परोऽनेक उदात्तः स्वरितोत्तरः इत्यादिना। अनेकानामुदात्तानामिति।।

4. अनेकानां एकभिन्नानां उदात्ताक्षराणां परतः अनुदात्तस्वरः यदि स्यात् तदा दीर्घः दीर्घतया उच्चार्यमाणः उदात्तः, शिवकोदात्तसंज्ञां लभते। सः प्रकृत्यृचि पर्वस्थाने गृह्यते। उदाहरणं, स नः पवस्व शं गवे, अत्र "शं" इति वर्णः। इदमेव आर्चिकलक्षणे। मध्येऽनुदात्तयोः स्यातामुदात्तौ प्रथमं तयोः इत्याद्युक्तम्।

5. एकस्वरस्थेति- एकस्वरस्थानाना वर्णाः एकस्मिन् स्वरे नानाक्षराणि यदि विद्यन्ते तदा तेषु द्वितीयादि स्वरे विद्यमानं प्रथममक्षरं विहाय अवशिष्टान्यक्षराणि मात्रास्थाने प्रकृत्यृचि गृह्णीयात्। तान्यक्षराणि यदि अर्धर्चान्ते स्युः तदा न गृह्णीयात्। उदाहरणम् अग्न आयाहि इत्यत्र या द्वितीयस्वरस्थमक्षरं तद्विहाय हि इत्यक्षरं गृह्णीयात्। अर्धर्चान्ते दातये तये इति धार्यपि न गृह्णीयात् तथा च छलाक्षरपरिज्ञानमेवं भवति। प्रथमतः स्वरितं परगणय्य गणितां संख्यां पञ्चशो विभज्य शिष्टसंख्यया वर्गाक्षरं गृह्णीयात्। क - च - ट - त - प इति वर्गाक्षराणि। अनन्तरं पूर्वोक्तमुदात्तं परिगणय्य परिगणितां संख्यां पञ्चशो विभज्यावशिष्टसंख्यया वर्गस्याक्षराणि गृह्णीयात्, एकैकस्मिन् वर्गे पञ्चाक्षराणि विद्यन्ते। यथा क, ख, ग, घ, ङ इति। स्वरितगणनेन यो वर्गः लब्धः तद्वर्गस्थाक्षराणि उदात्तगणनेन ग्राह्याणि। अनन्तरं धार्या गणने यादृशी संख्या लब्धा तां दशशो विभज्य अवशिष्ट संख्यया वर्गस्थाक्षरदशके तादृशसंख्यया निर्दिष्टं गृह्णीयात्। वर्गस्थाक्षरदशकमेवं क - का - कि - की - कु - कू - के - कै - को - कौ इति। कृ इत्यादि परित्यजेत्। अत्र कस्मिंश्चित् खण्डे उदात्तं पूर्वोक्तं नास्ति यदि तत् खण्डे स्वरिते यादृशी संख्या लब्ध्वा तया ह वर्गाक्षरं गृह्णीयात्। ह वर्गाक्षराणि, एवं ह,य,र,ल,व इति। एवं च अग्न

आयाहि इति प्रथमखण्डे स्वरितानि 10 । पञ्चशो विभागे पञ्चावशिष्यन्ते तेन वर्गान्तिम प वर्गाक्षरं उदात्तं नास्ति। अतः प इत्येतत् हित्वा ह वर्गपञ्चमं वकारं गृह्णीयात्। धारी गणने सप्तत्रिंशत् (37) दशशो विभागे सप्तावशिष्टानि। तेन वे इत्यक्षरं सम्पन्नम्।

द्वितीयखण्डे स्वरितं-6, उदात्त-2, धारी-52, स्वरिते एकमवशिष्टं तेन क इति उदात्तौ द्वौ तेन क वर्गद्वितीयं ख इति, धारी - 52 , शिष्टं द्वयं , तेन खा, इति च क्रमेण विद्यात् एवं अग्ने वे खा इत्यादि आर्चिकछलाक्षरग्रन्थः ज्ञातव्यः। एतादृशछलाक्षरपरिज्ञानेन उदात्तानुदात्तस्वरितप्रचयाख्याः स्वराः असन्दिग्धं ज्ञातुं शक्यन्ते।।

**10.8.पूर्वार्चिकपदानां छलाक्षरविवरणम्-**

प्रथमादि द्वितीयान्तं पदं स्वार वदिष्यते।
पदकाले सदीर्घः स्यात् अभ्यासः पर्वसंज्ञकः।।
संख्याः पदानां मात्रार्णा एष्यन्ते सामशाखिनाम्।
मुद्रया लभ्यते वर्गः अवग्रहेण चाक्षरम्।
पदैस्तु लभ्यते मात्रा नावग्रहे हवर्गकम्।।

अनयोरयमर्थः-

प्रथमस्वरादि द्वितीयस्वरान्तं पदं आद्युदात्तमित्यर्थः। स्वारवत् ऋचि स्वरितवत् स्वरितगणनेन यथा वर्गग्रहणं तथा वर्गाक्षरं गृह्णीयात्। सः आद्युदात्तः पदकाले पदपाठे दीर्घः कठिनोच्चारणः भवति (20) एवमङ्कश्च भवति यथा अग्ने इति। अभ्यासः अवग्रहः पर्वसंज्ञकः साम्नि पर्ववत् गृह्णीयात्। पदानां संख्याः मन्त्रार्णाः मात्राक्षरस्थाने साम्नि मात्राणां गणनेन यादृशमक्षरं लभ्यते तदक्षरं पदानां संख्यया गृह्णीयात्। मुद्रया मुद्राशब्दः अनेकार्थः अत्र उदात्तपरः तेनाद्युदात्तोऽत्र ग्राह्यः। तेन वर्गाक्षरं जानीयात्। अवग्रहेण वर्गस्थाक्षरं गृह्णीयात्। पदैः, मात्रा कार्यं भवति साम्नि मात्रया अक्षरक्रमपरिज्ञानं

भवति तद्वत् पदपाठे पदैः अक्षरक्रमो ज्ञातव्यः। अवग्रहाभावे ह वर्ग जानीयात्। ह वर्गः पूर्वमुक्तः। ऋग्वत् वर्ग, वर्गास्थाक्षराक्षर क्रमा विज्ञेयाः। यथा अग्न आयाहीति खण्डे आद्युदात्ताः 33 पञ्चशो विभागे त्रयं शिष्यते तेन वर्ग तृतीयं ट इत्यक्षरं अवग्रहः 9, पञ्चशोविभागे चतुष्टयमवशिष्टम् । तेन ट वर्गस्थ चतुर्थमक्षरं गृह्यते ढ इति। पदानि 121 दशशोविभागे एकं शिष्यते तेन प्रथमाक्षरं ढ इत्येवलब्धम्। तथा च प्रथमखण्डस्य छलाक्षरं ढ इति अतः पदछलाक्षरारम्भे अग्ने ढ डो टे णी इत्यादि दृश्यते। एवं क्रमेण ज्ञातव्यम्।

═══════

**10.9. उत्तर ऋक् छलाक्षरम्-**

1. उप दवि पव — उप,ती-यि-कौ
2. अग्न आनोमित्राऽऽयाही,न्द्राग्नी — अग्न, ल-यि-फौ-ता
3. उच्चा पुनाप्रगाथं प्रदुद्रव — उच्चा, ठी-लु-हु
4. अभित्वाशूप्रगाथं, कयानः तंवोप्रगाथं तरोप्रगाथं — अभित्वा,यी-टा-ही-जु
5. स्वादि,पवस्वमप्रगाथं, इन्द्रमच्छपुरोऽभिप्रि — स्वादि,पौ-प-कि-टि-दि
6. यज्ञाप्रगाथं, एह्यू वयमुत्वाप्रगाथं अधाहि — यज्ञा,यु-यी-च-यि-षट्प्रथमः

इति प्रथमोऽध्यायः।।

1. पान्तं, प्रवइ,वयमुत्वातदिन्द्राय — पान्तं,वा-गौ-पा-ला
2. अयन्त आतूनइ अभित्वावृ इदं वसो — अयन्त, टि-के-य-थौ
3. इदँह्यन्वाऽऽत्वे, योग, इन्द्रसु — इदंह्य, पी-टी-ला-वा
4. एनाप्रगाथं, प्रत्युप्रगाथं,इमाउवांप्रगाथ — एना, तु-वा-चा
5. अस्यप्रत्नानवर्चः — अस्यप्रत्ना, ते-हा-वौ
6. विपश्चित प्रसोमदे प्रगाथं मदच्युताऽया पवस्व एकर्चं, पवत एकर्चं,

प्रसुन्वा एकर्च्चम् विपश्चित, वि-रू-ली-लि षट् द्वितीयः

इति द्वितीयोऽध्यायः।।

1. पवस्ववाचः पवस्वेन्दो वृषासोम वृषाह्यसि पवमानस्यते वयम्
पवस्ववाचो, यी-ह-लु-यौ-ला
2. अग्निन्दू मित्रंवयं इन्द्रमिद्गा चतुर्ऋचमिन्द्रे अग्ना
अग्निन्दू, यौ-वा-फा-हु
3. वृषापवस्व, वृषाशो वृषापवस्व, ट-रि
4. त्वामिद्धिप्रगाथं, अभिप्रवप्रगाथं, त्वामिदाप्रगाथं
त्वामिद्धि, फु-हि-ल
5. यस्तेऽयं पूषा वृषामती यस्ते, चौ-थु-गी
6. एवाह्यसिवीरिन्द्रं विश्वा एवाह्य,ति-री-षट्तृतीयः

इति तृतीयोऽध्यायः।।

1. एते राजा तन्त्वानुम्णानि पञ्चर्चमिषे एत, या-ला-हू-या
2. अग्निना मित्रँहुव इन्द्रेण ताहूवे अग्निना, रि-वि-ति-पी
3. अभिसोमाध्यास तिस्रोवाचई अभिसोम, वु-पी
4. यद्याप्रगाथं, घत्वा तरणिप्रगाथं यद्या, ली-छा-यि
5. तिस्रोवाचउ सुतासो पवित्रन्ते तिस्रो, टा-ला-टु
6. प्रमँहिप्रगाथं तन्ते श्रुधीहवम् प्रमँहि, या-ह-फा,षट् चतुर्थः

इति चतुर्थोऽध्यायः।।

1. प्रत अजीजनत् प्रयद्गा षड्टचम् प्रतआश्वि, वी-पा-भी
2. आशुरर्ष षड्ऋचं हिन्वन्ति आशु, जी-ह
3. जनस्यायंवामिन्द्रोदधीयंवामस्य जनस्य, वे-पी-ठी-चा
4. दक्षसा तवप्रगाथं पुनानोअ पवस्वदक्ष, स्व-ति-चा
5. पिबासो विश्वा योराजाप्रगाथं पिबासो, चा-ची-चि
6. परिप्रि त्वँहिप्रगाथं ऊर्मिणा जनिता परिप्रिया, रि-पौ-फा-फू
7. अग्निंवोवृ इमं इन्द्रजुषस्व अग्निंवो, डा-र-ङ, सप्तपञ्चमः

इति पञ्चमोऽध्यायः।।

1. गोवित् विश्ववित् अधन्विषुस्सप्तर्चम् गोवित्, खी-पा-है
2. प्रकविस्सप्तर्चं यवंयवंचतुरृचं यास्तेधारा प्रकविः, को-हि-हि
3. तवश्रि पुरुरुत्तिष्ठन् इन्द्राग्नीयुवाम् तवश्रियो, बु-य-ही-हा
4. अर्षा उष्वाप्रगाथं यत्सोमचि अर्षा, ला-फ-पु
5. इन्द्रोम स्वादोः इन्द्रोम, खु-व
6. असाव्यभिद्युम्नं प्रगाथं प्राणा जसा इन्दु र्वा
असाव्य, चु-डा-री-ता-पी
7. आते अग्न इन्द्राय असाविसो आते, रा-व-पा, सप्तषष्ठः

इति षष्ठोऽध्यायः।।

1. ज्योतिरसृक्षत वीरतिदशर्चम् ज्योतिः, लु-वी-कै
2. सनादशर्चं, तरत्समचतुर्ऋचमेतेसोमा सनाचसो, चा-हा-वि
3. इमं प्रति भिन्धि यज्ञस्य इमंस्तोम, छौ-हा-चू-टा
4. इन्द्रायेन्दो मृज्यप्रगाथं दशक्षिपः इन्द्रायेन्दो, ल-ति-टि
5. रेवती सुरुपोभेयदिन्द्र रेवती, ठी-कौ-यौ
6. गिरिष्ठा ससुन्वेप्रगाथं तंवस्स सोमा अयापवा
परिस्वा, खा-ली-यि-वा-कि
7. अग्नेत्वमिमानुकं प्रवोचोंप अग्नेत्वन्न, वा-छा-य सप्तसप्तमः

इति सप्तमोऽध्यायः।।

1. प्रकाव्यं द्वादशर्चम् प्रकाव्य, झै
2. असृग्रं द्वादशर्चम् असृग्रं ण
3. मूर्धा प्रवोमित्रायेन्द्राहि चित्रभानो तमीडि मूर्धानं, कु-र-ही-य
4. प्रोअयासी नकिष्टं प्रगाथं प्रोअयासी , ठि-ही
5. सखाय आनि नकिष्टं ये सो सखाय, पि-पु-चि
6. आतेव त्वंन्नइन्द्र यदिन्द्रचित्र आतेव, ठा-ल-पी, षडष्टमः

इति अष्टमोऽध्यायः।।

| | |
|---|---|
| 1. शिशुं एतेसोमाभि नवर्चम् | शिशुञ्ज लु-ति |
| 2. सोमः पुना नवर्चम् | सोमःपुना, दू |
| 3. सोमाअसृग्रन्नवर्चम् | सोमा असृग्रं, भे |
| 4. उत्तेशु पञ्चर्चम् | उत्तेशु, का |
| 5. अयावीत्यपघ्नन्नयापवस्वधा | अयावीती, हि-खा-का |
| 6. अग्निंवो तमिन्द्रंवा | अग्निंवो, टी-छे |
| 7. अध्वर्यो, धर्ता | अध्वर्यो, खा-चा |
| 8. यदिन्द्रप्राक्प्रगाथं उभयं प्रगाथं | यदिन्द्रप्राक्, कि-ची |
| 9. युषक् अभीनो पवस्व सोममहान् | युषक्, लि-सी-हि |
| 10. प्रेष्ठं एन्द्रनो पुरां भिन्दुः | प्रेष्ठं, यी-फे-हि, दशनवमः |

इति नवमोऽध्यायः।।

| | |
|---|---|
| 1. अक्रानेषदेवो दशर्चम् | अक्रान्, टे-दू |
| 2. एषधियाष्टर्चम् | एषधिया, के |
| 3. एष उ षड्टचम् | एष उस्य,बी |
| 4. एषवाजी षड्टचम् | एषवाजी, के |
| 5. एषकविः षड्टचम् | एषकविः, गु |
| 6. ससुतः षड्टचम् | ससुतः, खे |
| 7. यःपा षड्टचम् | यःपा, ती |
| 8. अगन्म महाँ इन्द्रो | अगन्मम, ही-टि |
| 9. जिघ्न तोषिञ्चाध्यासासाविसो | जिघ्नतो, ह-खा-गू |
| 10. श्रायन्तः प्रगाथं यतइन्द्रप्रगाथं | श्रायन्त, लू-बा |
| 11. त्वँसो वीतये परित्यं पवस्व सोममहे उपोषु | त्वंसोम, ली-वौ-जी-का-ही |
| 12. आघाये य एकइ गायन्ति | आघाये, ठ-कि-बी, |

द्वादश दशमः

इति दशमोऽध्यायः।।

1. सुषमि चतुर्ऋचं यदद्योत्वामन्दन्तु सुषमित्, रा-खि-ठि
2. आजा माचित्प्रगाथं उदूत्येप्रगाथं पर्यूषु परिप्रधन्व
आजागृवि, तै-यी-ला-ल-ला
3. सूर्यस्या ग्निन्नरो, आयङ्गौः सूर्यस्य, ग-डी-छि, त्रय एकादशः

इति एकादशोऽध्यायः।।

1. उपप्रचतुर्ऋचं अग्नेयुंक्ष्वा प्रसून्वा उपप्रय, ति-यी-खै
2. अभ्रातृ प्रगाथं आत्वासहाऽऽसोताप्रगाथं अभ्रातृ, पि-प-या
3. अग्निर्वृत्राऽस्य प्रेषा एतोन्वि अग्नर्वृत्रा, व-रि-यी
4. अग्नेस्तोममभित्रियशाः प्रगाथं यजिष्ठं प्रगाथं
अग्नेस्तोमं, रि-पू-त-ता
5. यमग्ने साकमु पिबासु प्रगाथं त्रिरस्मै यमग्ने, ठा-वू-ल-चे
6. अभिवायुं यज्जामत्स्य अभिवायुं, खे-पे-बि, षट्द्वादशः

इति द्वादशोऽध्यायः।।

1. पवस्ववृ पञ्चर्चं प्रत्यस्मै चतुर्ऋचं पवस्ववृ, ची-ठ
2. बभ्रवे षड्ऋचं उद्घेद बभ्रवे , यू-ती
3. विभ्राट् क्रुतुं प्रगाथं अद्याद्या प्रगाथं विभ्राट्, जि-ल-वी
4. जनीयन्तो एकर्चं उतनप्रिया एकर्चं तत्सवितुरेकर्चं, सोमानामेकर्चं अग्न आयूँष्येकर्चं, तानश्शक्तं, युञ्जन्ति जनीयन्तो, रौ-हौ-य-पा-य
5. अयँसो त्वमग्ने होतादेवो अयंसो, घी-हौ-रा
6. आसुते तदिदास त्रिकद्रुकेषु आसुते, च-णी-थि, षट् त्रयोदशः

इति त्रयोदशोऽध्यायः।।

1. अभिप्रगो आनोविश्वा प्रगाथं प्रत्नंपी इममूष्वहमिद्धि
अभिप्रगो, हा-या-खू-टा-थू
2. अग्नेविश्व त्वेसोम एन्दु नदंव एकर्चम् अग्नेविश्वे डि-ले-चा-व
3. देवोप्रगाथं अदर्श्यग्न आयूँष्यग्नेपावक देवो, लि-हा-फ-टौ
4. अवानो अग्न अग्निं हिन्वन्तु पञ्चर्चं अग्निर्मूर्धा

अवानो, वौ-था-ली, चतुश्चतुर्दशः

इति चतुर्दशोऽध्यायः।।

1. कस्ते ईडे उत्तेवृ कस्ते, रु-लि-ह

2. पाहिनो प्रगाथं इनोराजन्, कयाते अग्न आयाह्य प्रगाथं, अच्छानश्शी प्रगाथम् पाहिनो, यि-यो-ट-या-टा

3. अदाभ्यःपुर भद्रोनोप्रगाथमग्नेवाजस्य अदाभ्य, वि-लि-टा

4. विशोवि समिद्धं उपत्वा विशो, टा-या-हु, चतुःपञ्चदशः

इति पञ्चदशोऽध्यायः।।

1. अभित्वापू प्रगाथं प्रवामर्चन्ति चतुर्ऋचं शग्ध्यूषु प्रगाथं त्वंह्येहि प्रगाथं योविश्वा प्रगाथम् अभित्वापू, रि-टा-चु-फौ-पु

2. इमम्मेवरुण एकर्चं कयात्वन्न एकर्चं इन्द्रमिद्दे प्रगाथं विश्वकर्मन्नेकर्चं अयारुचा इमम्मे, व-य-वा-ला-डे

3. उतनोगो एकर्चं शशमानस्यैकर्चं उपनस्सू एकर्चं प्रवाम्महृयमुते गावः उतनो, यौ-व-रौ-का-ह-रा

4. माभेम प्रगाथं इमाउत्वाप्रगाथं यस्यायं प्रगाथं गोमन्नाञ्जते माभेम, वी-रि-त-ल-ले, चतुष्षोडशः

इति षोडशोऽध्यायः।।

1. विश्वेभिरिन्द्रंवो त्वन्नश्चित्र प्रगाथं किमित्ते विश्वे, ही-र-की-ते

2. वायो अधक्षपा अश्वं नत्वा प्रतूर्तिषु प्रगाथं वायो,ता-लु-टि-टा

3. यज्ञइन्द्र त्यमुवस्सत्रा तवत्य यज्ञइन्द्र, पी-ता-ठी

4. नमस्ते समस्य सुमन्मा नमस्ते, प-तौ-यि, चतुस्सप्तदशः

इति सप्तदशोऽध्यायः।।

1. पन्यमात्वावि जरा तद्धो पन्यं, ति-क-ह-फी

2. इदंविष्णुः षड्ऋचं मोषुत्वा प्रगाथं, अस्तावि प्रगाथं,इन्द्राय, कस्तं प्रगाथम् इदं विष्णु , टू-ढी-टा-हा-यि

3. एदु तंगूप्रगाथं आसोम प्रगाथं वयमेन प्रगाथं इन्द्राग्नीरोचना

कईवेद एदुम, क-या-तु-खा-क-ही

4. पवमाना असृक्षत तोशा उपत्वारण्व ऋतावानम्

पवमाना असृक्षत,फ-र-य-का, चतुरष्टादशः

इति अष्टादशोऽध्यायः।।

1. अग्निः प्रत्नेन उत्तेशुष्मासो अस्थुः चतुर्ऋचं आमन्द्रैर्यथागौरोप्रगाथं त्वमङ्ग प्रगाथम् अग्निः प्रत्ने, ली-पी-छा-घ-का

2. प्रतिष्यैषो उषस्तच्चित्रमश्विना प्रतिष्या, लि-लि-हि-भा

3. अग्निन्तं महेनः प्रतिप्रि अग्निन्तं मन्ये, घु-तु-वा

4. अबोध्यग्निरिदमाभा अबोध्यग्नि, लि-म-लो

5. एताउत्या अबोध्यग्निर्ज्मः प्रतेधारा चतुर्ऋचम्

एताउत्या, कि-छा-ती, पञ्चएकोनविंशः

इति एकोनविंशोऽध्यायः।।

1. प्रास्याधारा एषब्रह्मा आत्वारथमायः पुरमग्नेतमद्य

प्रास्यधारा, यि-प-वि-छ-चि

2. अग्नेविवस्व प्रगाथं विधुमस्ति बण्म प्रगाथं

अग्नेविवस्व, ला-घे-ली-त

3. उपनो प्रवोमहे यदिन्द्रया प्रगाथं श्रुधीहवं वि उपनो, री-हि-ता-बा

4. प्रोष्वस्मै रेवाँ इद्रे एन्द्रयाहि पवस्वसोममन्दयन्

प्रोष्वस्मै, टि-ति-व-रौ

5. अग्निंहोताऽग्ने तव षड्ऋचम् अग्निँ होता, ठी -दि

6. प्रसो अग्ने प्रगाथं तमोषधीरेकर्चं अग्निरिन्द्रा एकर्चं योजागा एकर्चं अग्निर्जागा एकर्चं मनस्सखिभ्यः पूर्वाग्निर्ज्योतिः

प्रसो अग्ने, यी-रि-या-या-वा-यु-ठा

7. यदिन्द्राहमापोहिष्ठा वात आवात्वभिवाजी नाकेसु

यदिन्द्रा, पि-वा-पौ-पु-खु, सप्तविंशतिः

इति विंशोऽध्यायः।।

1. आशु बृहस्पतेऽभिगोत्राणि आशुश्शिशा, फे-हे-च
2. उद्धर्षयामीषां कङ्काः उद्धर्षय, चु-ठा-या
3. विरक्षो मर्माणिते मृगोन विरक्षो, थि-वी-कू, त्रय एकविंशतिः

इति एकविंशोऽध्यायः।।

इति उत्तर ऋक् छलाक्षरम्।।

10.10. **उत्तरपदछलाक्षरम्।।**

1. उप दवि पव उप, चा-ढी-टे
2. अग्न आनोमित्राऽऽयाहीन्द्राग्नी अग्न, ठि-ङु-फी-गे
3. उच्चा पुना प्रगाथं प्रतूद्रवा पुना, दा-जो
4. अभित्वाशू प्रगाथं कयानः तंवो प्रगाथं तरो प्रगाथम्
अभित्वा, चो-खी-धा-को
5. स्वादि पवस्वमप्रगाथं इन्द्रमच्छ पुरोऽभिप्रि
स्वादि, तै-छ-ते-छि-बि
6. यज्ञाप्रगाथं एह्यूवयमुत्वा प्रगाथं अधाहि यज्ञा, पै-ती-त-टि

इति प्रथमोऽध्यायः।।

1. पान्तं प्रवइ वयमुत्वा तदिन्द्राय पान्तं, गा-धै-डो-फी
2. अयन्त आतूनइ अभित्वावृ इदंवसो अयन्त, नौ-दै-गै-छे
3. इदँ ह्यन्वात्वे योग इन्द्रसु इदं, पे-पु-ति-तु
4. एना प्रगाथं प्रत्युप्रगाथं इमा उवां प्रगाथं एना, भा-डि-छो
5. अस्य प्रत्नानवर्चः अस्य, जे-टौ-ट
6. विपश्चित प्रसोमदे प्रगाथं मदच्युताया पवस्व एकर्च पवत एकर्च
प्रसुन्वा एकर्चम् विपश्चित्, यु-है-ती-त

इति द्वितीयोऽध्यायः।।

1. पवस्ववाचः पवस्वेन्दो वृषासोम वृषाह्यसि पवमानस्यते वयम्
पवस्व, कि-है-ढे-गु

2. अग्निन्दू मित्रंवयं इन्द्रमिद्गा चतुर्‌ऋचमिन्द्रे अग्नि, झ-गि-पि-मे
3. वृषापवस्व वृषाशो वृषा, वे-कि
4. त्वामिद्धि प्रगाथं अभिप्रव प्रगाथं त्वामिदा प्रगाथं त्वामि, छि-थौ-ब
5. यस्तेऽयंपूषा वृषामती यस्ते, चा-हू-जि
6. एवाह्यसिवीरेन्द्रं विश्वा एवा, कु-ख

इति तृतीयोऽध्यायः।।

1. एते राजा तन्त्वानृम्णानिपञ्चर्चमिषे एते, पो-दु-ढी-धु
2. अग्निना मित्रँहुव इन्द्रेण ताहुवे अग्नि, था-जा-ठा-ढै
3. अभिसोमाध्यासः तिस्रोवाचई अभि, ध-ञी
4. यद्या प्रगाथं घत्वा तरणि प्रगाथं यद्या, वू-ठ-गि
5. तिस्रो वाचउ सुतासो पवित्रन्ते तिस्रो, चौ-ङा-च
6. प्रमँ हि प्रगाथं तन्ते श्रुधीहवम् प्रम, झी-गो-चु

इति चतुर्थोऽध्यायः।।

1. प्रत अजीजनन् प्रयद्गा षड्ऋचम् प्रते, नू-कि-ब
2. आशूरर्ष षड्ऋचं हिन्वन्ति आशु, झौ-गि
3. जनस्यायंवामिन्द्रोदधीयं वामस्य जनस्य, नी-गि-प-ङौ
4. दक्षसा तव प्रगाथं पुनानो अ पवस्व, ता-यै-वू
5. पिबासो विश्वा योराजा प्रगाथं पिबा, ढो-प-छ
6. परिप्रि त्वँहि प्रगाथं ऊर्मिणा जनिता परि, दु-भा-छू-बि
7. अग्निंवोवृ इमं इन्द्रजुषस्व अग्निंवो, पु-थि-ख

इति पञ्चमोऽध्यायः।।

1. गोवित् विश्ववित् अधन्विषुस्सप्तर्चम् गोवित्, बी-बू-दौ
2. प्रकविस्सप्तर्चं यवंयवं चतूर्‌ऋचं यास्ते धारा प्रकवि, ञै-दे-खा
3. तवश्रि पूरुरुत्तिष्ठन् इन्द्राग्नीयूवाम् तव, फ-छै-मो-छी
4. अर्षा उष्वा प्रगाथं यन्सोमचि अर्षा, रे-फै-थु
5. इन्द्रोम स्वादोः इन्द्रो, टो-ठे

| | |
|---|---|
| 6. असाव्यभिद्युम्नं प्रगाथं प्राणा जसा इन्दुर्वा | असावि, जू-थ-पू-जो-ठै |
| 7. आते अग्न इन्द्राय असाविंसो | आते, जु-सा-झी |

इति षष्ठोऽध्यायः

| | |
|---|---|
| 1. ज्योतिरसृक्षत वीरतिदशर्च | ज्योति, चु-रे-नै |
| 2. सनादशर्चं तरत्समचतुर्ऋचमेतेसोमा | सना, प्लु-छा-दा |
| 3. इमं प्रति भिन्धि यज्ञस्य | इमं, झे-चा-तो-ण |
| 4. इन्द्रायेन्दो मृज्य प्रगाथं दशक्षिपः | इन्द्रा, जू-पे-वी |
| 5. रेवती सूरूपो भेयदिन्द्र | रेव, चु-जो-जि |
| 6. गिरिष्ठा ससुन्वे प्रगाथं तंवस्ससोमा अयापवा-परि, | फै-क-ठु-ज्यै-भे |
| 7. अग्नेत्वमिमानूकं प्रवोर्चोप | अग्ने, फौ-ढू |

इति सप्तमोऽध्यायः।।

| | |
|---|---|
| 1. प्रकाव्यम् द्वादशार्चम् | प्रका, ण्यू |
| 2. असृग्रं द्वादशर्चम् | असृग्र, मू |
| 3. मूर्धा प्रवोमित्रायेन्द्रायाहि चित्रभानो तमीडि | मूर्धा, मी-टी-ठु-जे |
| 4. प्रो अयासी नकिष्टं प्रगाथं | प्रोअ, झै-चू |
| 5. सखाय आनि ज्यक्षा येसो | सखा, मौ-गा-टि |
| 6. आतेव त्वन्नइन्द्र यदिन्द्रचित्र | आते, णै-ढा-बू |

इति अष्टमोऽध्यायः।।

| | |
|---|---|
| 1. शिशुं एतेसोमामि नवर्चम् | शिशुं, प्ये-भी |
| 2. सोमःपुना नवर्चम् | सोमः, भ्यो |
| 3. सोमा असृग्रन्नवर्चम् | सोमा, ञ्रु |
| 4. उत्तेशु पञ्चर्चम् | उत्ते, थै |
| 5. अयावीत्यपघ्नन्नयापवस्वधा | अया, भू-यु-ली |
| 6. अग्निंवो तमिन्द्रं वा | अग्निंवो, बि-धो |
| 7. अध्वर्यो, धर्ता | अध्वर्यो, लि-था |
| 8. यदिन्द्रप्राक्प्रगाथं उभयं प्रगाथं | यदि, क-घु |

9. युषक् अभीनो प स्वसोममहान् युषक्, चा-जु-छा
10. प्रेष्ठं एन्द्रनो पुरां भिन्दुः प्रेष्ठं, खु-पै-फू

इति नवमोऽध्यायः।।

1. अक्रानेषदेवो दशर्चम् अक्रान्, प-ङि
2. एषधियाष्टर्चम् एष, ड्रा
3. एष उ षड्टचम् एष, च्यु
4. एषवाजी षड्टचम् एष, ङ्यु
5. एषकविः षड्टचम् एष, ट्री
6. ससुतः षड्टचम् ससुतः, प्ल
7. यः पा षड्टचम् यः, पा-त्र
8. अगन्म महाँ इन्द्रो अगन्म, चू-थ्य
9. जिघ्न तोषिङ्घाध्यासासाविसो जिघ्न, ण्यै-घ-धै
10. श्रायन्तः प्रगाथं यतइन्द्र प्रगाथम् श्राय, छौ-ठ्यो
11. त्वँसो,वीतये,परित्यं,पवस्व सोममहे उपोषु त्वंसो, फ्यै-ङ-क्य-ये-जि
12. आघाये यराकइ गायन्ति आघा, कै-छ-धु

इति दशमोऽध्यायः।।

1. सुषमि चतुर्ऋचं यदद्योत्वामन्दन्तु सुषमि, फि-झ-फे
2. आजा माचित्प्रगाथं उदुत्ये प्रगाथं पर्यूषु परिप्रधन्व आजा, त-मा-के-दू-क
3. सूर्यस्याग्निन्नरो आयङ्गौः सूर्यस्य, झो-जी

इति एकादशोऽध्यायः।

1. उपप्रचतुर्ऋचं अग्नेयुँक्ष्वा प्रसुन्वा उपप्र, ने-जे-भै
2. अभ्रातृ प्रगाथं आत्वासहासोता प्रगाथं अभ्रातृ, चौ-ड्य-चे
3. अग्निर्वृत्रास्यप्रेषा एतोन्वि अग्निर्वृ, झी-द्यु-लो
4. अग्नेस्तोममभित्रि यशाः प्रगाथं यजिष्टं प्रगाथं अग्ने, जे-झी-ठु-झु

5. यमग्ने साकमु पिबासु प्रगाथं त्रिरस्मै यमग्ने, डे-णे-ष-बू
6. अभिवायुं यज्जा मत्स्य अभिवा, छू-डै-बै

इति द्वादशोऽध्यायः।।

1. पवस्ववृ पञ्चर्च प्रत्यस्मै चतुर्ऋचं पवस्व, झो-थ
2. बभ्रवे षड्टचं उद्घेद बभ्र, थ्यू-ढो
3. विभ्राट् क्रतुं प्रगाथं अद्याद्य प्रगाथं विभ्राट्, थो-गि-गो
4. जनीयन्तो एकर्च उतनप्रिया एकर्च तत्सवितुरेकर्च सोमानामेकर्च अग्न आयूँष्येकर्च तानश्शक्तं युञ्जन्ति जनी, ठ-ठि-टा-गि-भु
5. अयँसो त्वमग्ने होतादेवो अयं-धू-पु-दि
6. आसुते तदिदास त्रिकद्रुकेषु आसुते-टा-तौ-धू

इति त्रयोदशोऽध्यायः।।

1. अभिप्रगो आनोविश्वा प्रगाथं प्रत्नंपी इममूष्वहमिद्धि अभि, दु-बा-फि-बू-टू
2. अग्ने विश्वे त्वेसोम एन्दु नदंव एकर्चम् अग्ने, थे-थू-ले-ता
3. देवोप्रगाथं अदर्श्यग्न आयूँष्यग्नेपावक देवो, छै-टू-णै-भि
4.अवानो अग्न अग्निं हिवन्वन्तु पञ्चर्च अग्निर्मूर्धा-अवानो, झै-झौ-ता

इति चतुर्दशोऽध्यायः।।

1. कस्ते ईडे उत्तेबृ कस्ते, नी-ता-ब
2. पाहिनो प्रगाथं इनोराजन् कयाते अग्न आयाह्य प्रगाथं अच्छानश्शी प्रगाथम् पाहि, पो-झी-बे-डी-मे
3. अदाभ्यः पुर भद्रोनो प्रगाथमग्नेवाजस्य अद, ते-छो-फै
4. विशोवि समिद्धं उपत्वा विशोवि-कै-ढू-ज्ञौ

इति पञ्चदशोऽध्यायः।।

1. अभित्वापू प्रगाथं प्रवामर्चन्ति चतुर्ऋचं शग्ध्यूषु प्रगाथं त्वंह्येहि प्रगाथं योविश्वा प्रगाथं अभित्वा, प्यू-दि-झे-फो-टी

2. इमम्मेवरुण एकर्चं कयात्वन्न एकर्चं इन्द्रमिद्दे प्रगाथं विश्वकर्म्मन्नेकर्चं अयारुचा — इमं मे, की-या-वु-था-ञु
3. उतनो गा एकर्चं शशमानस्यैकर्चं उपनस्सू एकर्चं प्रवाम्मह्यमुते गावः — उ तन-जू-टौ-ठी-ड्रु-धै-ब
4. माभेम प्रगाथं इमाउत्वा प्रगाथं यस्यायं प्रगाथं गोमन्नाञ्जते — माभे, जो-ब-जे-धी-फ

इति षोडशोऽध्यायः।।

1. विश्वेभिरिन्द्रंवो त्वन्नश्चित्रः प्रगाथं किमित्ते — विश्वे, ठू-दी-द-भी
2. वायो अधक्षपा अश्वंनत्वा प्रतूर्तिषु प्रगाथं — वायो, टि-बू-ध-है
3. यज्ञइन्द्र त्यमूवस्सत्रा तवत्य — यज्ञ, कि-झे-चै
4. नमस्ते समस्य सुमन्मा — नमस्ते, चु-र्ये-बा

इति सप्तदशोऽध्यायः।।

1. पन्यमात्वावि जरा तद्वो — पन्यं, ङा-का-झौ-फै
2. इदंविष्णुः षड्टृचं मोषुत्वा प्रगाथं अस्तावि प्रगाथं इन्द्रायगो कस्तं प्रगाथम् — इदंवि-चा-त-की-भो-धि
3. एदु तंगूप्रगाथं आसोमप्रगाथं वयमेन प्रगाथं इन्द्राग्नी रोचना कईवेद — एदु, खु-दौ-खु-त-ति-छो
4. पवमाना असृक्ष तोशा उपत्वारण्व ऋतावानम् — पवमाना, ले-ने-नै-ञै

इति अष्टादशोऽध्यायः।।

1. अग्निः प्रत्नेन उत्तेशुष्मासो अस्थुः चतुर्ऋचं आमन्द्रैर्यथागौरो प्रगाथं त्वमङ्ग प्रगाथम् — अग्नि, डै-था-का-छौ-ता
2. प्रतिष्यैषोषस्तच्चित्रमश्विना — प्रतिष्य, झ-छि-मे-ढ्वै
3. अग्निन्तं महेनः प्रतिप्रि — अग्निंतं, डैः-की-कि
4. अबोध्यग्निरिदमाभा — अबोधि, छौ-झ-भौ
5. एताउत्या अबोध्यग्नजर्मः प्रते धारा चतुर्ऋचम् — एता, ञु-घु-थै

इति एकोनविंशोऽध्यायः।।

1. प्रास्य धारा एषब्रह्म आत्वारथमायः पुरमग्नेतमद्य
प्रास्य, द्य-टौ-फा-ञौ-तू
2. अग्ने विवस्व प्रगाथं, विधुन्द्रास्ति बण्म प्रगाथं
अग्नेवि, गा-नो-ठु-ढी
3. उपनो प्रवोमहे यदिन्द्रया प्रगाथं श्रुधीहवं वि उपनो, दो-नी-वु-कू
4. प्रोष्वस्मै रेवाँ इद्रे एन्द्रयाहि पवस्वसोममन्दयन् प्रोष्व, दे-वी-हू-फे
5. अग्निं होताग्नेतव षड्टचं अग्निं हो , णि-दी
6. प्रसो अग्ने प्रगाथं तमोषधीरेकर्चं अग्निरिन्द्रा एकर्चं योजागा एकर्चं अग्निर्जागा एकर्चं नमस्सखिभ्यः पूर्वाग्निर्जोतिः
प्रसो, ल्वे-बे-य-थू-र्ये-खि-तू
7. यदिन्द्राहमापोहिष्ठा वात आवात्वभिवाजी नाकेसु
यदिन्द्रा, डु-छे-गा-ढ्यु-ढु

इति विंशोऽध्यायः।।

1. आशु बृहस्पतेऽभिगोत्राणि आशु-तो-दु-ढु
2. उद्धर्षयामीषां कङ्काः उद्धर्षय, कू-ञा-गे
3. विरक्षो मर्माणिते मृगोन विरक्षो, ध्य-ञा-थै

इति एकोविंशोऽध्यायः।।

इति उत्तरऋक् छलाक्षरम्।।

## 10.11. उत्तरऋक्पद हितवाक्यम्।।

1.

वेदोधर्मायैवादेशोत्र ।।1।। अन्नं हि प्राश्यं प्रशस्तं च ।। 2।।
इन्दु भुक् ।।3।। प्रशस्तभूत ।।4।। ब्रूयाच्छान्तोऽहरहस्साम ।।5।।
अतोममजाशू प्रथमः ।।6।।

2.

गायन्ति मम आनन्दम् ।।1।। साम्नि उक्थ्ये गायत्रं तत् ।।2।। अतो भोजनं ते भूयात् ।।3।। भूञ्जीयात् ।।4।। आगतो गौस्संसेव्यः ।।5।। गौर्देयो दोहने द्वितीयः ।।6।।

3.

ते साम्नो नमो वेदे आधाता धर्मे ।।1।। इन्द्र इन्द्राणी तपस्वीह ।।2।। सोमोद्गाता स्यात् ।।3।। आयाहि ।।4।। ब्रूयात्सोमो धर्मान् ।।5।। नमोवाचे तृतीयः ।।6।।

4.

आदित्या वै भर्त्तात्वाम्मा प्रीत्यावैशास्यात् ।।1।। इन्द्राण्याश्शान्तिरितिहासामस्माकम् ।।2।। आयाता श्रीः ।।3।। एते यान्ति ।।4।। यो धर्मो मम ।।5।। सुते हि च दे चतुर्थः ।।6।।

5.

हि नवोगानन्तो वेदे ।।1।। धर्मायायातस्तपोदद्यात् ।।2।। तु याता ब्रुवतां धर्मान् ।।3।। मतो वेदे ते ।।4।। आयातु मांसा ायातु धाता) ।।5।। मयासुज्ञाते विष्णौ (प्रदातुं पात्रे इच्छेत्) ।।6।। अतो मम दोक्षस्व पञ्चमः ।।7।।

6.

प्रातरहरहस्सेव्यो गौश्शान्तिमिच्छेत् ।।1।। अनेनैवोपासनमिच्छेत्प्रीत्याममैव ।। 2।। भूमिञ्च जित्वागाञ्चमयि शान्तिर्वा ।।3।। गेहे ग्रामे गेयान् ।।4।। संसेव्याः ।।5।। गङ्गास्नानेन च मम शान्त्यै ।।6।। प्रातरिमां, स्नायात् षष्ठः ।।7।।

7.

आशु गच्छेत् गौतमो नमोमान्देशाच्छुभे ।। 1।। एतेनैवदेशेनायाते तत् कर्मणे चोदनात् ।। 2।। अग्निरादित्यः शक्रः प्रीतः ।। 3।।

सामश्शान्तेत्र।। 4।। येमन्त्रापदेशी।।5।। तत्र च शान्त्यै गङ्गांभसि।। 6।। ततः स्नायात् सप्तमः ।।7।।

8.

दिविसोमोत्र भवेत् गामैते ।।1।। अन्नैरेवैतेशोभैरनेसगाः ।।2।। इमामादूरे च ततो मन्वामेऽ3बभूव ।। 4।। इमां त्वंतंच सेवेत ।।5।। इमां त्वयि भक्ताऽष्टमः ।।6।।

9.

अनाहूतेनात्रचनैकोहंभुङ्क्षे(ञ्जे) ।।1।। इदानीं सामवेदोऽबोधि ।। 2।। होमसाधरण्याद्वांपालः ।। 3।। शोभनं चैते ।। 4।। शुद्धएवैको गौः ।। 5।। सुषाचा एषु ।।6।। एतेन च ।।7।। सन्तु ।।8।। संसार भयम्।।9।। स्नाते नमोवाचे, नवमः ।।10।।

10.

अग्निना देवः श्रेष्ठेते प्रीतः ।। 1।। गौतम एवैते एव ।। 2।। एते सव सेव्ये।।3।। नव प्रीते वै श्रीः ।।4।। त्वया प्रजात्यैम ।। 5।। स स्वधने नीचैः।। 6।। वामनस्सर्वत्र ।। 7।। अग्निर्विश्वेदेवाः ।।8।। भक्तित्वं याथार्थ्यं हि ।।9।। स्नायात् ।।10।। अनेन नारी शूरा एवैषात।।11।। भोजनत्वमच्छी दशमः ।।12।।

11.

प्रशान्तानां सुनिश्चितत्वम्।।1।। इमे क्रियतं विन्दते।।2।। संसार भयात् एकादशः।।3।।

12.

अन्नं दैविकं नाशान्त्या।।1।। अन्नादि भुक्।।2।। सन्निहिते योगैः।।3।। मानेन वतु धातु।।4।। देवत्राविवासा मया।।5।। सुधायनमान्यहञ्च द्वादशः।।6।।

13.

मम सर्वे अनाभान्ति।।1।। आदित्या इन्द्रश्च शान्त्या।।2।। सुभूरि गुरुः।। 3।। नारायपादौ स्याताम्।।4। वैष्णवी ऐन्द्रवायवौ।।5।। अनेनैवाशु मे प्राप्तम् त्रयोदशः।।6।।

14.

अनादि वेदं तं विदो येऽत्र।।1।। मम देवः पूषा येतेन।।2।। माता पिता वै प्रीतः।।3।। तत्रास्माकं दैवतं भवे चतुर्दशः।।4।।

15.

अग्निर्ममैवदेवतैका।।1।। सरामो राम वेदा तातं विद्यात्।।2।। समाविधानञ्च।।3।। सुवाचा सुभुप्रिया पञ्चदशः।।4।।

16.

नराणां कविषु वादः।।1।।अनेनैवामुत्र।।2।। इन्द्रसामानो च स्नात्वा ब्रूयुः।।3।। सामनि प्रज्ञा शिष्यस्य स्यात् षोडशः।।4।।

17.

एषकरोत्याप्तं विष्णुप्रियाम्।।1।। सामविच्छास्त्रज्ञो वा श्राद्धे।।2।। देवबुध्यै वैतेन।।3।। विजित्यैतान्तं वै सप्तदशः।।4।।

18.

शिष्टावै संविदन्तेऽर्थात्।।1।। सामगस्सर्वत्र देवगुरुः।।2।। सर्वं विन्द्रामश्च मे स्यात्।।3।। एतेनैव ब्राह्मणानां वासोऽष्टादशः।।4।।

19.

एषा च शान्तिर्भवतु श्रावास।।1।। सामगश्शान्त्यै ये विप्राण्योश्शुभे ।।2।। साम्नि हि निपुणाम् ।।3।। वासोविशुद्धिश्चांभसि ।।4।। वसिष्ठसोमसुतः प्रेषयेदेकोनविंशः।।5।।

20.

भक्षेणा नमां सेह प्राशामेच।।1।। इन्द्राणी प्राप्नोतु।।2।। शास्त्रसिद्धाभिरितिचेत्।।3।। माधव एवैतेनेष्टेभव।।4।। रुद्रागाहं

नमस्यामि।।5।। कौशिकोत्राथेतु माधवोदेवः।।6।। आपस्नाने भोजनार्था पानेप्राप्ताविंशः।।7।।

21.

प्रीतश्शुक्रः प्रियान् पुनाति।।1।। सर्वसुरान्नत्वा प्रियाणि।।2।। इमे शान्तबुध्यैवातिथीन् (पूजयेत्)एकविंशः।।3।।

अकारे पञ्चएको वा, आकारे द्वौ षडेववा। इवर्णे सप्तवा त्रिर्वा, उवर्णे चतुरष्टवा। ए ऐ ओ औ तु इत्येते विज्ञेया अनवग्रहाः।।

अवग्रहपरिशिष्टं समाप्तम्।।

**10.12. पूर्वार्चिकमन्त्राणामुत्तरार्चिके पुनरावृत्तिः (259)**

1, 2, 3, 4, 5, 7, 8,11,13,15,17, 21, 25 , 27, 28, 35, 36, 40, 4, 44, 45, 47, 51, 55, 66, 67, 72, 73, 87, 99, 107,108, 109,111,112, 115, 117, 119,121,122,123,124,125,133,134,137,139,147, 150, 152, 153, 155,156,157,158,159,160,161,163,164,165, 167, 168, 169, 170,174,178,179,182,183,184,191,194,197, 198, 207, 220, 222,225,232,233,234,235,236,237,238,239, 240, 242, 243, 245,246,247,248,249,250,251,252,253,256, 259, 261, 267, 269,272,273,274,276,278,279,280,284,290, 297, 302, 303,304,310,311,320,325,328,342,343,344,345, 346, 347, 348,350,352,354,359,370,379,381,383,385,386, 388, 389, 393,398,399,405,406,408,411,414,418,419,421, 425, 427, 428,429,430,432,434,438,444,445,446,448,452, 453, 457, 463,465,467,468,469,470,471,472,473,474,475, 476, 477, 478,479,480,482,483,484,485,487,488,491,492, 493, 495, 497,498,499,500,503,504,505,510,511,512,513, 514, 515, 516,517,518,523,524,525,526,527,528,529,538,

540,541, 542,545,546,547,548,549,552,553,554,557,558, 559,560, 562,564,565,566,568,569,570,571,572,574, 576, 578,579,580,582,583,592,593,596,597,598, 601, 627, 628, 630,631,632.

**10.13. उत्तरार्चिकस्थ मन्त्राणामुत्तरार्चिके पुनरावृत्तिः**

651 / 763, 762 / 1335, 771 / 1275, 774 / 1386, 1145 / 1465, 1329 / 1681, 1331 / 1679, 1464 / 1518, 1575 / 1703, 1576 / 1704, 1577 / 1694, 1578 / 1695.

**10.14.पूर्वार्चिकमन्त्राणामुत्तरार्चिके वारद्वयं पुनरावृत्तिः (4)**

487 (उपोषु जातम्)- 762, 1335, 552 (परित्यं हर्यतम् )-1329,1681
553 (प्रसुन्वानान्धसः) - 774,1386, 627(अग्न आयूँषि)-1464,1518

**10.15.एते सामवेद (102) मन्त्राः ऋग्वेदशाकलसंहितायां न सन्ति तेषां सूची -**

10, 63, 82, 90, 92, 93, 154, 172, 177, 190, 196, 209, 224, 226, 231, 288, 294, 298, 299, 305, 321, 327, 336, 337, 353, 361, 369, 372, 435, 437, 438, 441, 442, 444, 445, 446, 449, 450, 453, 455, 456, 458, 464, 588, 591, 594, 602, 608, 611, 615, 616, 622, 623, 624, 625, 626, 641, 642,643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 952, 953, 954, 1113, 1114, 1115, 1127, 1300, 1301,1302, 1303, 1503, 1504, 1654, 1655, 1656, 1708, 1709, 1710, 1768, 1769, 1770, 1825, 1828, 1829, 1830,1831, 1832, 1833, 1843, 1844, 1845, 1860, 1864, 1869, 1871.

## 10.16. अकारादि मन्त्रानुक्रमणिका

## Our published books

1. Akshapadiya Goutamiyaparasutraprakash, with Commentary and Indices, pp:202, price 100/-, 2012
2. Samavedaranayaniyam Vargaparibhasitaveyaganam Part -1, pp;250, price 200/-, 2012
3. Samavedaranayaniyam Vargaparibhasitaveyaganam Part -2, pp;312, price 200/-, 2013
4. Phullapotam, A commentary on Puspasutra of Ganesh pandit, pp:452, price 300/-, 2013
5. Naradiyasiksa and Naradiyasiksasangrah: with the Vivarana of Bhattasobhakar and Commentary of Narayanaswamy Deekshita, pp.166, price-125/-, 2014
6. Samavedasandhyopasana, pp: 64, price-50/-, 2016
7. Samavedapadapatha, pp 472, price : 750/-, 2016

Ready to Publish

1. Gobhiliya Karmapradipah
2. Jaiminiya uha ushani samaganam
3. Samavediya Karikasangrah
4. Ranayaneyasamaganam
5. Samavediya Sruotaprayogah



| | | |
|---|---|---|
| Name | : | Dr Girijaprasad Shadangi |
| DOB | : | 23.11.1971, |
| Place | : | Kasarada, Dist- Cuttack, |
| State | : | Odisha, Pin-754105, |
| Mothers Name | : | Sarojini Shadangi, |
| Father's Name | : | Haramohan Shadangi. |
| Qualification | : | M.A in Sanskrit, Samaveda Salaxana & Smarta Vidwan, Astabrahmana & Ph.D in Samaveda |
| Working | : | Sri Venkateswara Vedic University, Tirupati |
| Linguistic Proficiency | : | Sanskrit, Hindi, Kannada, Telugu, Odia & English |
| Awards | : | Got Tamrapatra Award for "Samaveda Parangata"Ujjain |
| Books are published | : | Phullapotam, Naradeeyasiksa, Riktantram, Samavedapadapath, Samavedakarikasangrah, Gobhiliyakarmapradipah, Jaiminiya Uhaushaniganam, etc. |
| contacts | : | Email-gpshadangi@gmail.com, Mo-9951051209 |

